1021 Herman Lipót

A NYOLCVANNÉGY ÉVES MESTER

Válogatás közben

Herman Lipót, feleségével

Nyolcvannegyedik születésnapja előtt néhány héttel látogattuk meg a magyar képzőművészet nagy mesterét, Munkácsy-díjas, érdemes művészünket, Herman Lipótot. Túl a nyolcvanon — bizony magas kor.

Több mint hat évtizedes alkotómunkája az ország határain túl is széles körű visszhangra és elismerésre talált. A festészetnek nemcsak ihletett művésze, hanem még ma is aktív művelője. Látogatásunk idején is a festőállvány mellett találtuk.

— Igen, mindennap egy-két órát festek. Ez az én munkaterápiám — mondja mosolyogva.

Életműve páratlanul gazdag, csak házi archívumában 40 ezer rajzot, vázlatot őriz. Közülük jó néhány egy-egy nagy kompozíció előtanulmánya. Talán ez sikereinek titka: fáradhatatlanul kereste, szenvedélyesen kutatta a legjobb megoldást és csak akkor került vászonra a téma, ha a legapróbb részlet is tökéletesen ki volt dolgozva. Valóban: igazán maradandó mű csak úgy születhet, ha alkotójában a tehetség a tökéletes megoldás szenvedélyes kutatásával párosul.

Első sikerét tizennégy éves diákként érte el:

— Az iskolában én szerkesztettem a „Nevessünk" című lapot és a találó karikatúrákért rajztanárom megjutalmazott.

Mint fiatal festőművész, eleinte naturalista életképeket festett, karikírozó tehetsége azonban ismét előtérbe került és alkotómunkájának egész periódusát jellemezte. Ma már a kultúrtörténet ezt az időszakot a „Malvin-korszaknak" nevezi: a mellett nők karikatúrái születtek meg képein.

Kiállításon először 1913-ban találkozott a közönséggel. Ezt követően három alkalommal rendezett önálló kiállítást. A felszabadulás után művészi munkájában igen termékeny időszak következett. Ezt mutatja két újabb kiállítása, 1954-ben és 1959-ben. Házi archívumából előveszi a legutóbbi kiállításáról szóló tudósítást: „Tájképi környezetbe helyezett akt-kompozíciókat, valósághűségre törekvő portrékat, derűs hangulatú impresszionisztikus tájképet fest."

— Kit tekint festő ideáljának?

— Michelangelo, meg Tizian, Rembrandt, Tintoretto, Daumier, és Cézanne...

— Véleménye szerint ki a legnagyobb élő művész?

Herman Lipót elmosolyodik:

— Például Rembrandt. Ő aztán igazán él!

A század legismertebb magyar írói baráti köréhez tartoztak: Molnár Ferenc, Szép Ernő, Karinthy Frigyes, Móricz Zsiga — így mondja: Zsiga — Szomory Dezső, Lengyel Menyhért, Bródy Sándor, Krúdy Gyula. — Közülük már csak Lengyel Menyhért él. Naplójában, amelyet immár hetven éve lelkiismeretesen vezet, sok érdekes történetet, szellemes beszélgetést jegyzett fel. Most emlékei közül egyet felidéz:

— 1917-ben, vagy 1918-ban történt. Azt mondtam Karinthynak: Vége a világnak! A légi bombák ellen nem találnak fel semmi védelmet. — Dehogynem — válaszolta Karinthy — az emberi agyvelőt...

— A festőművész és az íróbarátok találkozásából díszlettervek is születtek — emlékeztetjük.

— Valóban foglalkoztam díszlettervekkel, de nem volt szerencsém. Csaknem mindegyik darab megbukott, amelyikhez én készítettem díszleteket.

Közben hozzák a napi postát, külföldi levelek érkeznek, egy könyvkiadó életrajzi adatokat kér... Míg a mester átfutja levelezését, felesége foglalkozik a vendéggel:

— Ötvenkét éve vagyunk házasok. Sokan kérdezik tőlem, különösen fiatalasszonyok, mi a titka az ideális házasságnak? Csak azt tudom mondani, ennek nincs receptje. A képzőművészek általában szép családi életet élnek.

Férje újabb érdekességek után kutat házi archívumában: megsárgult újságok, kortársairól készített remek portréi kerülnek elő. A múlt után a ma művészete kerül szóba, hiszen Herman Lipót minden kiállítást megtekint, minden vasárnap múzeumba jár — amint ő mondja — „öblögetni" a szemét. Figyelemmel kíséri a fiatal festőnemzedék munkáját, fejlődését. Örül az új kísérleteknek is, bizonyos megszorítással.

— Tetszik nekem a modern, de nem minden. Ha a szakmai fogyatékosságot szín- és vonalorgiákkal próbálják pótolni, meggyőződés és szellem nélkül... hát attól bizony nem vagyok elragadtatva. Ma még sok minden kaotikus a modernség körül, ám ebből alakulhat ki a jövő művészete.

Hámori Tibor

szegedi Dóm
élmalom. Az
sik a község
ő idegenfor-

smai utcakép

Soproni Béla
hanek Miklós
felvételei)

1968 MÁR 2
Képes Újság

A művészház udvara

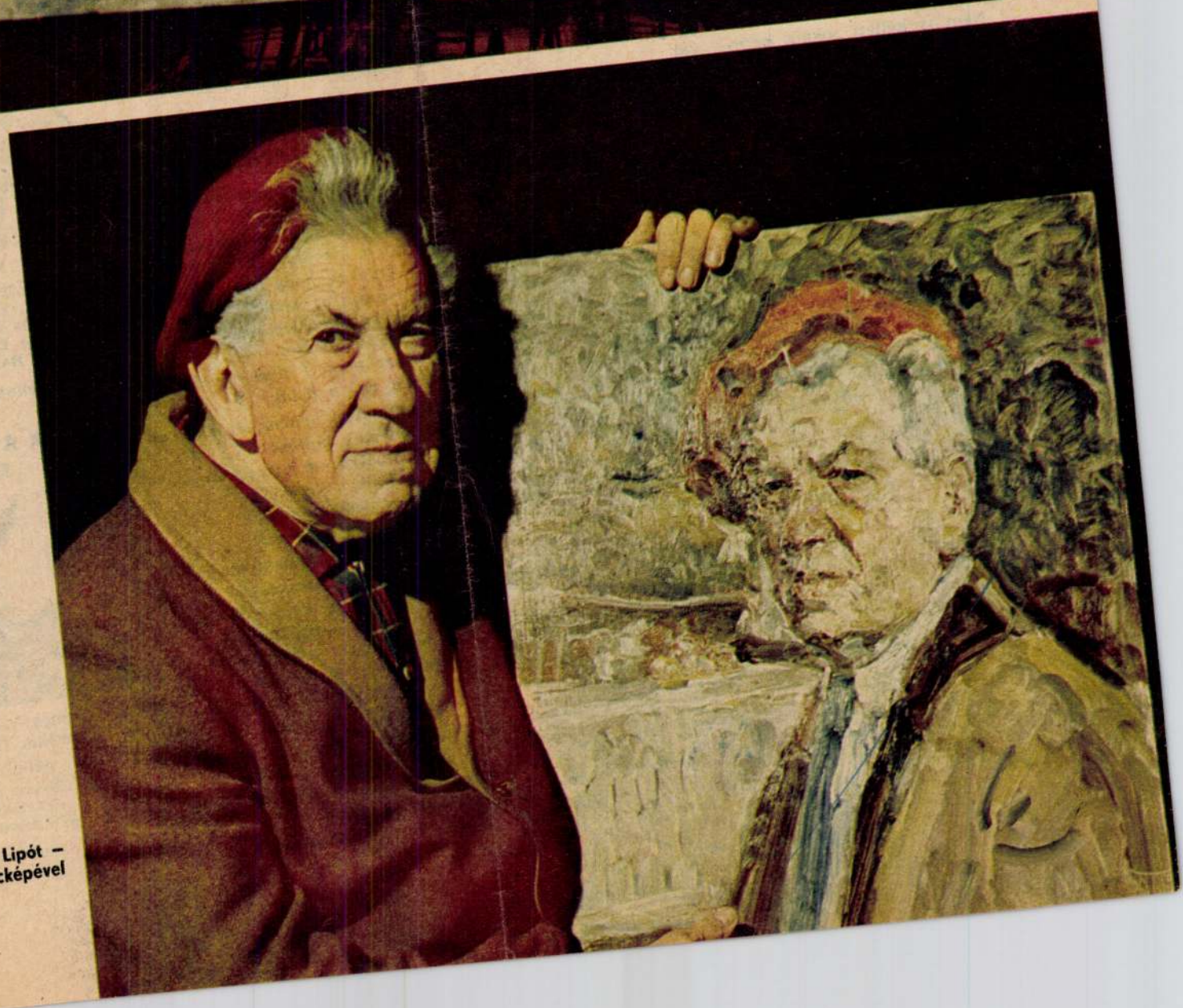

Herman Lipót – önarcképével

SZEMÉRMES KISCICA

A fenyőfa és a pók

A pók egy nagy fenyőfa ágai között lakott. Jóban is voltak, sokszor elbeszélgettek, hallgatták a szél zúgását és elmondták egymásnak gondjukat-bajukat...

— Kedves barátom — sóhajtott fel egyik napon a fenyőfa — félek, hogy beteg leszek. A lábaimban valami nagy fájdalmat érzek. Mintha valaki rágná, harapdálná, fűrészelné a gyökereimet. Ha ez így megy tovább, hamarosan elveszítem zöld leveleimet és itthagynak a madarak...

— Nem szabad, hogy így legyen! — mondta gondterhelten a pók és tanakodni kezdett, mit segíthetne a barátján. Azonnal elfutott a műhelyébe és hosszú hosszú fonalat szőtt, amelyen leereszkedett a fa minden ágához, keresztül-kasul átvizsgálta a fa ágait, lombját, de sehol nem talált semmi különöset. Végül is egész a gyökeréig jutott, ahol a fenyőfa a fájdalmakat érezte.

Nem is kellett sokáig keresgélnie. Csakhamar jókora egérlyukra bukkant. Bekopogott.

A házigazda kidugta a fejét.

— Jónapot, pók barátom! — köszöntötte a vendéget. — Mi járatban vagy? Kerülj beljebb.

A pók belépett az egérke lakásába, amelyik a fa gyökerénél volt éppen.

— Szép itt nálad... — mondta elismerően a pók. — De mondd csak, miféle fala van a lakásodnak?

— Ez nem is fal, hanem az én valóságos éléskamrám! Csak ki kell nyitnom a számat és itt a rágnivaló! — dicsekedett lelkesen a kisegér.

A pók elkomorodott.

— Te a mi fenyőfánk gyökerét rágod és eszed, s még dicsekszel vele? A fenyőfa pedig egyre betegebb lesz és bele is hal, ha így folytatod!

Az egérke megrettent és megígérte, hogy nem rágcsálja tovább a fenyőfa gyökerét. Meg is tartotta a szavát. Így segített a parányi pók a hatalmas fenyőfán és az még sokáig élt együtt, békességben a kis lakóival.

Feldolgozta:

Antalffy István

CSUPA SZÍN

Péter előtt az asztalon hat különböző színű kocka van: barna, fehér, kék, piros, sárga és zöld. Találjátok ki, milyen sorrendben kell egymásra tennie a kockákat az alábbi elrendezésben: a fehér kocka nincs a piros kocka szomszédságában. A kék kocka olyan két kocka között van, amelyek színei »a« betűvel végződnek. A piros kocka több, mint két kockával van a zöld alatt. A zöld kocka és a kék kocka között csak egy kocka van. A fehér kocka távolabb van a sárgától, mint a barnától.

Ha van színes kockátok, vegyétek elő és használjátok fel a feladat megoldásához. Megfejtésül írjátok meg, hogy felülről lefelé milyen sorrendben vannak a kockák.

TUCSÖK KALANDJAI

— No, ez a tavasz is jól kezdődik...

Furesa falu

A mi furcsa falucskánkban
füle van a sárnak, —
tudjátok, hogy melyik sárnak?
Hát a kiskosárnak!
S érdekes, hogy itt az ácsok
megeszik az ácsot!, —
jóízűen majszolgatják
a mákoskalácsot.
De ez semmi! Mert minálunk
tolla van a lónak,
s nem négy, hanem két lába van
mindegyik kotlónak.
Bepólyálják — mikor kicsi —
minálunk a kecskét,
és kocsiban tologatják
mindig — Elekecskét.
Nem egeret, szappant eszik
falunkban a macska,
s nincsen füle, karma, farka,
hisz ugy is — pamacska.
S nálunk nem a tejet isszák
meg, hanem a rocskát
no, persze csak a férfiak!
s ők is a — borocskát.
... Lám, hát ilyen a mi falunk,
ilyen urcsa-furcsa, —
ha nem hiszed, gyere, nézd meg,
Kételkedő Julcsa!

Kreesmáry László

A MOKUS AJÁNLJA

A LEGHOSSZABB ÉJSZAKA

Magyarul beszélő bolgár filmdráma
Korhatár nélkül megtekinthető
Bemutató: április 4.

HÁBORÚ ÉS BÉKE III. (Borogyinó)

Színes, szélesvásznú, magyarul beszélő szovjet film
Korhatár nélkül megtekinthető
Bemutató: április 4.

KERESZTELŐ

Magyar film
Rendező: Gaál István
Főszereplők: Latinovits Zoltán, Koltai János, Ruttkai Éva, Majcen Mária, Balogh Zsuzsa
Bemutató: április 11.

AZOK A CSODÁLATOS FÉRFIAK

Színes, szélesvásznú amerikai filmvígjáték
Korhatár nélkül megtekinthető
A Corvin mozi után a szélesvásznú filmszínházak műsorán
április 11-től

PÁRIZSI NAPOK

Irta: HERMAN LIPÓT

Volt egy kitűnő hivatalnok barátom, ki éveken át spórolt annyit össze, hogy álmainak álmát teljesíthetvén, elutazhasson Párizsba. Gondos ember volt, minden feltalálható könyvet áttanulmányozott, mely Párizsra vonatkozott. A térképet is megtanulta s féléjszakákon át gondolatban végigsétálta az uccákat, bement a múzeumokba, nézegette reprodukciókban a megcsillagozott remekműveket s elképzelte őket a valóságban. Pár hónap alatt kitűnő szakértője lett a *művészet fővárosának*, a Louvre-ról, Luxembourgról, sőt Musée Quimet-ről is hosszú előadásokat tudott tartani. Már nem is érdekes, hogy barátom sohasem jutott el Párizsba, mert kitört a háború s ő szegény hősi halált halt egy örök szép álommal a szívében.

Ez járt eszemben, amikor 6 napra kirándultunk egy kedves és kitűnő társasággal a világkiállítás megtekintésére. Barátaim, ismerőseim, a katalógusok, az ujságokban megjelent ismertetések már szinte túlságosan megismertették velem a párizsi látnivalókat, elég sokat tudok a nagy francia kiállításról, a 19. század művészeiről a Petit Palaisban, a Jeu de Paumeban, Duffy és Picasso nagy kiállítási képeiről, a múzeumtörténeti kiállításon a Van Gogh-ok helyét, a levelek s egyéb magyarázó szövegek közt, a *Greco* kiállításról, tudomást szereztem a nemzeti könyvtár illuminált köteteiről, Rembradt rajzainak kiállításáról, a Louvre mesterségesen megvilágított szobrairól. Igy másodkézből már én is tudnék hosszú előadást tartani az ottani látnivalókról s annyi fantáziám csak van, hogy az esztétikai magyarázatokat, fejtegetéseket egyéb tapasztalataim alapján leirhassam. Hiszen voltam már néhányszor Párizsban, sok Manet-t, Degast, Renoirt s Picassot láttam, a Van Gogh probléma sem idegen, sőt Jean *Fouquet*-t és az Avignon-i Ismeretlent sem akarom most felfedezni a magam számára. Mégis jó elméletben foglalkozni a dolgokkal, hogy aztán a valóság annál frappánsabb legyen. A vőlegény is sokat ábrándozik ideális menyasszonyáról s a valóság aztán mégis csak fokozottan szebb — ha valóban szebb.

Nem tagadható — hogy a művészi élvezeteknél a befolyásoltság nagy szerepet játszik. Nem múlhatik el nyomtalanul, ha az egyik nagy szakértő azt meséli, hogy a

Chefs-d'oeuvre de l'art Français du moyen age au XX-e siècle még sohasem tapasztalt élményeket nyujt, a Louvre-éinál is nagyobbakat s ha egy kitűnő festő kollégám, *Van Gogh* kiállításáról azt állítja, hogy annyira frappáns, miszerint nem lehet tudni, Van Gogh-nak nem lesz-e nagyobb jelentősége a modern művészet szempontjából, mint akár *Cezanne*-nak. Nagy szó ez manapság. És nagy szó, hogy hallottam hangokat — melyek kételkednek Picasso és Mattisse igazi nagyságában, azt állítván, hogy egy komoly revizióra szorulnak az ezekre vonatkozó értékmegállapítások.

Vajjon van-e bennünk elég szigorú önfegyelem és főleg önállóság, hogy elfogulatlanul nézhessük, amit a világkiállítás elénk tár? Meglátjuk.

*

A társasutazás 30. órájában Párizstól vagy 60 kilométernyire útitársaimmal az ősz csodálatos színeiben gyönyörködünk. Ekes sárgák, barnák, lilás pirosak; nyirfák, melyeknek csak tetején van még valami kevés citromsárga lomb, megkopaszodott nyárfákon hatalmas vadzöld fagyöngycsomók élősködnek rajtuk, aztán keskeny, magas, pirostetejű házak, — nem kell különös képzőművészeti műveltség hozzá, hogy itt *Millet*, *Corot*, *Pissarro*, *Monet* s a barbisoniakat (köztük a mi Paál Lászlónkat) mint szemünk nevelőit emlékezetünkbe idézzük.

Utazótársaink egy része — köztük még a művészek is — most először kerül *Párizsba*. Külön mulatság figyelni őket — milyen hatással van rájuk az új világ. Az ember otthonosan magyarázgat s szinte saját élvezetét is fokozza vele, amennyiben a más: az *ujonc* szemével is akar mindent látni. Száguld a vonat, már az egészen tipikus elővárosokon robogunk át s most lassan be a *Gare de l'Est-re*. A megérkezés bizony nem valami nagy szenzációt ígér, lehetne a pesti keleti pályaudvar. Még hozzá a sötét alagsorban kell gyülekeznünk málháinkkal a hatalmas autobuszokra felrakódnunk — ez a látvány egyáltalában nem világvárosi. Mire kis társaságunk összeverődik, már sötétedik.

Végre sétára indulhatunk. Közelünkben van az Etoile-on az *Arc de Triomphe*. Halották napjának előestéje, az ismeretlen katona sírja előtt rengeteg sötétruhás asszony ember, színes koszorúk. Rendőrök tartják fenn a közlekedés rendjét. A diadalív szinte túlmagas íve mögött a tipikusan párizsi manzárdban végződő sokkéményes párizsi paloták körvonalai látszanak. A kapu Champs Elysée forduló aldalának jobbfelén *Rude* halhatatlan alkotása, a »*Marseillaise*«. A modern francia szobrászatnak — de tán az akkori európai művészetnek egyik legszerencsésebb monumentális remekműve.

A háborút, a harckészséget, de az egész francia nemzetet milyen hatalmasan szimbolizálja ez a mű! Leírása, taglalása rengeteg helyet foglalna el — csak utalunk Rodin »Beszélgetéseire a művészetről«, hol röviden és plasztikusan van jellemezve. Mi csak azzal a külső hatással jellemezhetjük, hogy szobrásztársaink az elragadtatástól szinte földbegyökerezett lábakkal állanak itt, nézve és élvezve a remekművet; a komplett alkotást plaszticitásban, mozgásban, hévben szinte utolérhetetlent. Jó kezdet Párizs művészi élvezéséhez.

Lesétáltunk a Champs-Elyséen. Kigyulladnak a színes hirdetési lámpák, a hatalmas kirakatok, leigáz a nagy forgalom. Ez — nekünk falusiaknak már bántóan izgalmas.

A második hatalmas benyomás a kivilágított miniszteriumok s egyik végén a *Madelaine*. Ez a modern görög templom pompás befejezője az uccának — mint ahogy Párizsban minden pompásan fejeződik be. A vacsora után mi tapasztaltak még egy külön párizsi specialitásban akarjuk részesiteni a szűkebb társaságot s a metron kirándulunk a *Montparnasse*-ra, megnézendő a híres *Dôme* kávéházat. Előzőleg szeretetreméltó s tudós vezetőnk, *Gál* doktor megmutat egy szerény kis hotelt, honnan az egész bolsevista forradalom kiindult, ott laktak a háború előtt Lenin és Trotzkij.

A *Dôme*-kávéházról éppen eleget értekeztek már a párizsi tudósítók s felfedezők. Ma nagyradagadt, milliót érő üzem — annakidején (1911-ben) néhányan jártak csak ide: *Pascin* és társasága, az uccán néhány asztalka, belül bilardozó angolok, amerikaiak, németek, lengyelek, kik néha a Grand Chumière festőiskoláit látogattuk napközben. Most mindenki idejár, aki művészet iránt érdeklődik s aki e réven halhatatlan akar lenni. És azok, akik a művészekhez tapadnak, mint a korall a sziklához, vagy az a rengeteg fagyöngy, amelyet említettünk. Lélekcsavaró íze-szaga van a Dôme-nek, kissé mint valami bolondok háza. Százféle típus a világ minden részéről, majd egyszer megírja valaki regényben a történetét. Egy külön ország — külön világ, mégis hozzátartozik egy művészváros szerkezetéhez. Hátsó udvara a művésztenyészetnek, lim-lommal, de igazi értékekkel is.

Visszajövet hotelünkbe, esti reflektorfényben újra megnéztük az Arc de Triomphet. Igy is érdekes, de már színpadi.

Első napunkon 10 órakor autokarra telepítenek bennünket s az eső dacára körülhordanak a városban. Le a Champs Elyséen, mely a ködös háttér dacára imponáló, a *Place de la Concorde*-on keresztülmegyünk újra a *Madelaine* felé. Hát ez nappal is elég monumentálisan hat, úgylátszik nincs szüksége világitási effektusokra. Megállunk mellette s egy oldalbejáraton bevonulunk. Ünnepi istentisztelet. Belül *empire* stílusu, kissé unalmas szoborcsoport, a tömeg, a gyertyafény azonban áhitatot ébreszt. A főbejáraton kikerülve, közelről imponálóan hatalmasak az oszlopok, igy látni csak, milyen arányok s tömegek ébresztik az emberben a monumentalitás érzetét. Bennünk — de nem ám az úrban, kit egyszerűen elnevezünk az »ismeretlen társasutazó«-nak s ki bár most van először Párizsban — máris mindent megbirál. Itt például megjegyzi:

— Szép épület ez a *Madelaine*, de úgy találom, kissé szélesebb lehetne a hosszához!

Vajjon milyen épület lehet a fantáziájában amihez ezt méri.

— Nekem elég széles, mondom bocsánatkérően.

Át a Szajnahídon gyönyörködhetünk a százszor lefestett motívumokon. A jó képek hozzászoktathatták a szemünket, hogy ne zavarjon bennünket az esőfátyol — ez áttranszponálva képpé éppen olyan érdekes, mint a napsütés, hajnal vagy alkonyat. A Szigetre érve csakhamar ott vagyunk a *Notre Dame* előtt. Még mindig esik — 100 lépésnyi távolságból nézzük a homlokzatát, komor fenségében áll előttünk a francia gótikának ez a remeke, isteni arányaival, páratlanul szép szobraival, melyek annyira alá vannak rendelve díszítő feladatuknak, hogy messziről szinte csipkedekorációnak tünnek egy méltóságos szent palástón — közelről pedig a naturalisztikus érzés teljes szabadságával gyönyörködtetnek.

Mihez lehetne ezeket a részleteket s ezt az egészet hasonlítani? Semmi máshoz, mint a csodálatos Notre Dame-hoz, amely tudatunknak immár olyan alkotórésze, mint ideáink a jóról, rosszról, szeretetről, boldogságról s főleg hitről. Aki ezt megpróbálná jól leírni, olyan feladat előtt állna, mint egy hasonló templomot felépiteni.

De semmi áhitatos élvezet sem zavartalan ezen a világon. Ismeretlen társasutazónk ezt súgja:

— Monumentálisabbnak képzeltem...!

Mit válaszoljunk erre? A magunk részéről nem tudjuk szebbnek és érdekesebbnek elképzelni s momentán nincsen humorizálni kedvünk. Bemenet a templomba — hová óriási tömeg igyekszik, mert bent most Párizs érseke celebrál misét — igyekszünk magunkat távoltartani a kritikustól. Inkább lemondunk a dicsekvő mutogatás élvezetéről — elkülönítve a nagy emberáradatban élvezzük az ég felé szökő karcsú oszlopokat, az egymást eltakaró s mindig változó meglepő részleteket, a baloldali csodás lila színes ablakot — amely ebben a hatalmas harmóniában egy újabb s nem utolsó nagy meglepetés. Ugy jövünk ki az áhitatos zene- és énekhangoktól életre ébredt isteni házból, hogy ezzel a fálórával egyik legnagyobb művészi és emberi élményünkkel gazdagodtunk.

Hogyan élt
Wakonigg Vilmo
akinek Francóék

(Saját tudósítónktól.) November 19-én
évfordulója annak, hogy a baszk nemz
mány *kivégeztette* Bilbaóban *Wakonigg*
volt bilbaói osztrák-magyar főkonzult, a
gárháború kitörésekor ismét átvette a
az *osztrák* és később a *német* érdekek vé
az ostromlott baszk fővárosban.

Wakonigg Vilmos általános tisztele
vendett a baszkok földjén. Mi juttatta er
gikus sorsra? Ezt igyekszünk az itt kö
ben elmondani, *a Bilbaóban most megtal
talos jegyzőkönyvek alapján*, amelyel
Antonia *de Aguirre*, baszk ideiglenes el
mánya *menekülés közben hátrahagyott.*

Ki volt Wakonigg Vil

Wakonigg Vilmost *személyesen i*
1934-ben, az aszturiai bányászforradalom
után bejártam a Baszkföldet; Bilbaóban
azzal fogadott:

— Ön magyar? *Akkor bizonyára ismé*
nigg Vilmost...

Ajánlásom volt hozzá a barcelónai
tusról. Emlékszem, a *Teatro Principal*
lakott, ott volt az irodája is *a hajdan d*
akkoriban azonban már elszegényedett
rák-magyar főkonzulnak. Szívesen fogad
hívott: keressem fel máskor is, de hama
vábbutaztam. Gondoltam, majd *legköze
keresem*, ha utam megint Bilbao felé
gondolta volna akkor, hogy két évvel u
gikus hirtelenséggel, *kivégzésre kivezén
nák sortüze fog véget vetni életének?*

Wakonigg Vilmos horvát ember volt. *Littau-
ban* született; valaha magyarul s jól beszélt a
tengerészcsalád sarja. Énvelem már inkább *né-
metül* társalgott. Néhány évvel a háború előtt
került Bilbaóba, ahol mérnöki kérdésekkel fog-
lalkozott. Külföldi nagy vállalatokat képviselt a
baszk fővárosban, különösen a monarchia bukása
után, amikor is konzuli minősége megszűnt.

Wakonigg, a baszk arisztokraták és a magyar királyi család

De azért *nemhivatalos minőségben* is folytatta az osztrák és magyar érdekek *védelmét*. Magyar kereskedők, nagy gyárak képviselői és egyéb utasok érkeztek Bilbaóba; hiszen *a bilbao—sansebastiani villamosított vonalon magyar gyártmányú*, magyar Diesel-motorokkal felszerelt vasúti kocsik közlekedtek.

Kisvártatva azonban olyan *magasrangú* volt osztrák-magyar alattvalók érkeztek a Baszkföldre, akik *valóban rászorultak* az akkoriban nagy üzleteket lebonyolító, nagy házat vivő volt konzul védelmére. *IV. Károly* király halála után Zita királyné és a királyi család *Spanyolországban* kerestek menedéket. *XIII. Alfonz spanyol király* az özvegy királynét és gyermekeit a Madrid közelében fekvő *El Pardo* városkába küldte. Itt egyszer látogatta meg őket. *Victoria* spanyol királynőnek köszönhető, hogy a magyar királyi család többé-kevésbé nem szenvedett *nagy szükséget.*

Ekkor lépett akcióba Wakonigg Vilmos.

Felkereste több barátját, a hagyományokhoz hű baszk arisztokrácia tagjait és elébük tárta a magyar királyi család, az özvegyen maradt Zita királyné súlyos helyzetét.

A baszk urak engedtek *Wakonigg* kérésének és vele együtt nagyobb összeggel járultak hozzá ahhoz, hogy egy kis baszk halászfaluban, *Lequeitióban*, villát rendezzenek be a szerencsétlen királyné és kiskorú gyermekei számára. Mint ismeretes, a királyi család több esztendőt töltött a kies fekvésű *Lequeitióban*, ahol számos magyar legitimista vezér is megfordult az évek folyamán s ahol Ottó királyfit magyar professzorok tanították. A baszk arisztokraták közül *Urquijo* márki járt elől bőkezű támogatásával és *Wakonigg* Vilmossal egyetemben ő őrködött azon, hogy a királyi család semmiben ne szenvedjen hiányt.

Wakonigg tönkre megy

Néhány esztendővel utóbb azonban erősen megváltozott a gazdasági helyzet Spanyolországban. Az ország túlnagy hirtelenséggel állított fel új gyárakat és üzemeket a háború alatt; semlegessége megengedte, hogy a világháború mindkét hadviselő felének szállítson és mialatt Európa többi országai elszegényedtek, Spanyolország rohamosan gyarapodott.

A háborús konjunktúra elmúltával, néhány évig tartott, amíg a gazdasági visszahatás érezhetővé vált. A kereskedelmi és ipari életben bizonyos *pangás állott be.* Ezen a helyzeten *Primo de Rivera* tábornok diktatúrája sem tudott segíteni. A spanyol gazdasági krízis áldozatai között volt *Wakonigg* Vilmos is.

Wakonigg Vilmos — vagy spanyol hivatalossággal, anyja nevét hozzábiggyesztve apai vezetéknevéhez: *Don Guillermo Wakonigg y Hummer*, könyvtelen volt fényes háztartását feloszlatni, leá-

bíróság előtt! Az egyik, kémkedéssel vádoltan, a vádlottak padján; a másik a védő fekete tógájában, szénfekete barettjával a fején. Don Juan *Migoya* megtette barátjának ezt az utolsó szolgálatot és nem rajta múlott, hogy *Wakonigg* Vilmos *életét nem sikerült megmenteni.*

Wakonigg Vilmos ismét átveszi az osz rák-magyar érdekek védelmét

Mikor a polgárháború kitört Spanyolországban, *egyszerre kiváltságos állapottá lett idegennek lenni* az ország területén. Az idegen államok konzulátusai ingyen szállították haza alattvalóikat; a konzulátusok pedig írással látták el alattvalóik házát és üzletüket és ezeket a pecsétes konzulátusi írással ellátott házakat el is kerülték a »rendcsinálók«, a rendőrség és a fosztogatók.

Mialatt Madridban az idegen nagykövetségek és követségek védelme alatt álló házakban ezrével szállásolták el a jobboldali érzelmű polgárokat, akik ilyeténképpen *a területenkívüliség* előnyeit élvezhették, a vidéki nagyobb városokban a konzulok legalább állampolgáraik vagyonát és lakását vették védelembe, ha nem is volt joguk területenkívüliségre igényt tartani.

Ezt azonban Bilbaóban *nem tudták!* A bilbaói konzulok nagy része olyan előjogokat élvezett, amelyek tulajdonképpen csak a diplomatáknak járnak ki, de nem a konzuli karnak. A hatalmas ipari és kikötővárosban minden európai és amerikai államnak volt konzulátusa; több mint ötven házon volt látható a konzuli címeres tábla és a zászlórúd. Ezekre a zászlórudakra most egyszeriben felröppentek az illető nemzetek zászlói, amelyeket különben csak ünnepnapokon szoktak kitűzni. Most ezek a zászlók éjjel-nappal kint lobogtak a napban és a szélben; azt jelezték, hogy az a ház, amelyben a konzulátus van, megkímélendő. Egyes konzulátusok *a házak lapos tetőire is ráfestették nemzeti színeiket*, hogy az ellenséges repülőgépek is igyekezzenek elkerülni ezeket a házakat.

Ismét előkerül az osztrák-magyar monarchia címere és zászlója

Csakhamar kiderült azonban, hogy kétféle konzulok vannak Bilbaóban: a hivatásos konzuli kar, amelyben csupa idegen állampolgár foglal helyet és a *tiszteletbeli onzulok*, akiknek jórésze *spanyol* állampolgár létére képviselte idegen államok érdekeit. Ezt az utóbbi kategóriát persze nem kezelték ugyanolyan vallásos tisztelettel, mint a ténylegesen külföldi állampolgár konzulokat.

A spanyol alattvaló konzulok közé tartozott Don Federico *Martinez Arias* is, a paraguayi főkonzul. Ez a főkonzul *Wakonigg* baráti köréhez tartozott. Üzleti barátság állott fenn kettőjük között, miután Don Federico a SIGA nagy ipari konszernt képviselte, *Wakonigg* pedig több angol céget.

Barátai rábeszélésének engedve, hogy használja ki hajdani konzuli minőségét, *Wakonigg* előkereste az osztrák-magyár címert és a volt monarchia régi, időálló selyemből készült lobogóját. A Calle de Elcano 23. számú ház első emeletén csakhamar megjelent újra a régnemlátott címer és a piros-fehér-piros, piros-fehér-zöld kettős lobogó. *Wakonigg* Vilmos pedig attól a nap-

EMBERPÁR
HERMANN LIPÓT FESTMÉNYE

Művészet 1912 392. l.

1918 Erzsébet-híres Károly díja.

lyosabb, mint a szimbolumnál. És épp azért lenyügözőbb is és fontosabbra enged következtetni.

Mi mindig azon álláspontón állottunk, hogy impresszió minden időben volt és nem a XIX. század találmánya. Most már meg is tudjuk indokolni állításunkat. Minden időben (a mithosok tanusága szerint már évezredekkel a kultúra előtt is) voltak kiszorított komplexumok. Ezek a nekik sajátos hatásképesség alapján mindig hoztak létre őket képviselő s tudatképes állapotokat (= szimptomákat). És így nem kellett egyéb, mint ezen szimptomákat, amennyiben térbeli és optikus alakításra alkalmasok voltak, megábrázolni. És ez impresszionizmus volt. Valamint vannak álmok, amelyekben a leplezés oly gyenge, hogy pszichoanalizis nélkül is azonnal látható a tendencia, míg másoknál csak hosszas és nehéz elemzés deríthet világot a tulajdonképi tartalomra, épp úgy van ez az álmodozásokkal, a nappali fantáziálásokkal is, amelyek, mint fentebb kimutattuk, teljes analogiát mutatnak az álmokhoz. (Kivéve, hogy a cenzura erősebb bennük.) Az álmodozások pedig végdeutung. III. kiadás 133. o.) A valóságban ezek az álmok nem „ártatlanok". Az analizisben kiderülő értelem egész más, mint a manifeszt tartalom. A látszólagos közömbösség mögött erotikus dolgok húzódnak meg, amint talán egyes olvasók a szöveg gondos átolvasásából is kiveszik már, akiknek volt alkalmuk álomanalizist hallani. A természetimpresszió közvetlensége, őszintesége tehát nem bizonyít semmit annak valódi és végleges értelme ellen. Mindenki csak abban lehet őszinte, amiről tud. Az impresszió naivitása épp abban áll, hogy adja magát reflexió nélkül, ilyenkor „tiszta szem" vagyunk. Azonban a naivitás is lelki jelenség és az ő hatásának is megvannak az elegendő okai.

Még egy igen jelentékeny következmény folyik az itt elmondottakból. Művészek gyakran hadakoznak az ellen, hogy a festői és szobrászi alkotásokba holmi erőltetett „eszmei" értelmezést belemagyarázzanak. A műtermék nem akar semmit sem mondani azonkívül, ami benne kifejezésre jut. Egy szobor nem fejez ki holmi elvont eszmét, hanem tömegeket, arányokat és izomfeszültségeket ábrázol.

Herman Lipót gyűjteményes kiállítása

Az Ernst Múzeum új kiállításán a 70 éves Herman Lipót számol be életművéről. Herman Lipót becsületesen megtanulta mesterségét minden ízében. A nagyszentmiklósi kispolgári otthonból indult s talán éppen onnan hozta magával korának minden szellemi és szociális megmozdulását meglátó és megértő éberségét és azt a fölényes intellektust, amely bár mindent lát és mindent ért, sohasem hagyja magát elragadtatni a szélsőségektől. Megőrzi fölényes, derűs szemléletét, az élet szépségeire fordítja tekintetét s tragikus elemek csak nagyritkán kerülnek palettájára.

Indulásakor a realitás szeretetétől átfűtött melegséggel nézi és látja családját, közvetlen környezetét. S ez a tárgyilagos látás szinte már a kezdet pillanatában néhány maradandó portrét eredményez. Megfesti anyja, nagyanyja, később felesége portréját annyi benső melegséggel, mint a legjobb németalföldi mesterek, s rajzgyűjteményének kezdeti darabjait is ez a részletező s mégis összefogott látás, hihetetlen szeretetteljes bensőség jellemzi. Bár a családból közvetlenül a nagyváros életébe kapcsolódik, észreveszi a magyar tájat, annak levegőjét és koloritját anélkül, hogy kora fényláto és fénytkereső impresszionizmusának rabjává válna. Herman Lipót ötven évet felölelő életművének legjellemzőbb sajátsága és értéke az, hogy ebben az arculatát rendkivül gyakran változtató, lázongó korszakban megtalálta azt a művészi középutat, mely a realitások, a romantikus életöröm ábrázolása mellett teret engedett a telt, derűs színharmóniáknak. Ez a kolorit közel van az impresszionizmushoz, de nem kacérkodik a l'art pour l'art irányzattal. Herman Lipót megmaradt annak a közérthető, gazdag palettájú, jól rajzoló festőművésznek, aki méltán vált kora keresett festőjévé. A közízlésnek megfelelően, de becsületes mértéktartással tükrözte kora művészi igényeit. A polgárságnak festett, a polgárság ama rétegének, mely életörömmel nézte környezetét, annak mondott árkádiai meséket, egészséges, duzzadó erejű aktjaival, pasztózus tájképeivel s mind itthon a szolnoki tájakon, mind Quarnerón biztos szemmel érzékelte a levegő színvalőrjeit.

A budapesti Mintarajz iskolából indult s Münchenen át eljutott Párizsig. Mindenütt buzgón tanulmányozta a múzeumokat. Párizsban találkozott *Pascinnal* egy életreszóló barátságban s ez a barátság művészetére is termékenyítőleg hatott, főleg rajzának stílusában. Elismerésben és anyagi sikerekben gazdag pályáján sokszor kísértette a divatos műkereskedelem vele szemben egyre nagyobb igényeket támasztó vására. Nem volt könnyű ezt az utat úgy megjárni, hogy tehetsége nagyobb károkat ne szenvedjen. De Herman Lipot végigjárta.

Nemcsak briliáns karikatúrákban adott emberséges és közérthető, népszerű figurákat, hanem a portréfestés terén is elmélyült, jellemző erővel alkotott maradandó értékű dokumentumokat érdekes kortársairól. Például *Keéri Szántó* Imre 1924-ben festett portréja művészi felfogásban, előadásmódjában reális tükre egy Chopin-gyöngédségű muzsikus testi és szellemi mivoltának is. Épp ilyen meggyőző, jellemalkotó portré a fiatal *Molnár* Ferenc ábrázolása, *Koszta* József, *Iványi Grünwald*, *Szomory* Dezső, *Falus* Elek képmása. Ez a jól jellemző és mindig a reális emberábrázolás határai között mozgó portréfestészet még szebb virágokat hajtott a felszabadulás után, erről tanúskodik *Csók* Istvánról, *Fejér* Lipótról, a nagy matematikusról festett arcképe, *Pátzay* Pál, *Rafael* Márta portréja s ezek között is talán a legkitűnőbben sikerült *Pór* Bertalan képmása. Önarcképeinek hosszú során mérhető le leginkább alkotóképességének gazdagodása. 1954-ben festett önportréja — mely a kiállítás plakátján is látható — egyszerűségében, emberségében úgy szól hozzánk, mint megható önvallomás.

A hazai és a külföldi sikerek, a barcelónai aranyérem, az Ernst Múzeumban lezajlott sikeres gyűjteményes kiállításai nem szédítették meg. Maradt az a tisztaszemű, minden irányzatot megértő és kiegyensúlyozó művész, aki színes palettájával, meleg emberi lényével, kedélyének sugárzásával a kortársak gyönyörködtetésére és vigasztalására született. Ezt csinálta akkor is, amikor *Lechner*, *Szinyei Merse*, *Iványi Grünwald*, *Pólya* Tibor Japán kávéházában szinte szünet nélkül rajzolt s egy sereg karikatúrával lepte meg közönségét. Ezt csinálta, mikor tollat fogott s józan művészetpolitikát hirdetett a napilapok és folyóiratok hasábjain s ezt csinálta akkor is, mikor fáradhatatlan szervező erővel együtt tartotta a Szinyei Társaságot. Közben le nem tette kezéből az ecsetet és a palettát. Szolnokon, Lellén, vagy a Quarnero partján újabb és újabb derűs színpompájú tájképeket, részleteket vetett vászonra tele napsütéssel, életörömmel, emberekkel.

Herman Lipót, aki sohasem vállalkozott eget ostromló problémák megoldására, mindig érzékeny szellemmel fogadta magába a múlt örökségeit s a körülötte nyüzsgő művészi áramlatokat. Mindent leszűrt, anélkül, hogy bármilyen irányzathoz csatlakozott volna. Megőrizte magát reális emberábrázolónak, romantikus tájfestőnek. A második világháború az ő palettáját is befátyolozta. Ezeknek az időknek megpróbáltatásai megmozdították képzeletét, sokat foglalkoztatta a zsidó mártírok nagykoncepciójú allegóriája, amely hatalmas méretű vásznak megfestésére inspirálta.

A felszabadulás után Herman Lipót visszanyerte lelki rugékonyságát s ő, aki mindenben meglátta a szépet, alig tudott betelni az újjáformálódó ország látványától. Szokott és ösztönös életszeretetével követi nyomon az épülő országot s egymásután rögzíti a magyar táj új ritmusú szépségeit. Sztálinváros, Budapest, Zsennye, a Mátra s a Balatonpart a témái s képeiben mindenütt érzékelteti a dolgozó ember lendülő munkájának eredményeit. Jól emlékszünk, hogy a műcsarnoki legutóbbi kiállításon Herman Lipót sztálinvárosi képei milyen osztatlan sikert arattak. A kiegyensúlyozott, derűs, a szépért és jóért lelkesedő művész alkotókedvének teljes lendületében dolgozik. S ez az, ami a múlt ötven év ünnepelt polgári festőjének új értéket, új színt ad, ez az, ami frissen tartja 70 éves korában is, a cél, hogy hűséges krónikása, az élet szépségeinek propagálója legyen korunk számára is.

Dutka Mária

NAPLÓ

OKTÓBER 24

Jász kultúrhónap kezdődik ma Jászberényben. A kultúrhónapra esik Jászberény felszabadulásának 10. évfordulója is.

∅

A kínai iparművészeti kiállítást a Műcsarnokban november 15-ig, Edvi Illés Aladár kiállítását a Fényes Adolf teremben október 31-ig meghosszabbították.

∅

Bornapot rendez ma a Komárom megyei tanács VB népművelési osztálya Ászár községben. A bornap keretében felvonulást, bált tartanak, gyümölcskiállítást rendeznek, hangversenyt ad a tatai járási kultúrház népi zenekara.

∅

Piroska és a farkas története zenés, vidám, gyerekeknek való mesejáték keretében elevenedik meg néhány hét múlva vasárnap délelőttönként az Építők Rózsa Ferenc Kultúrotthonának színpadán. Grimm ismert meséjét Ságodi József alkalmazta színpadra. A játékot Horváth Jenő muzsikája teszi még színesebbé.

♀

A Katona József Színházban december 3-án tartják az év első premierjét. Molière: »Képzelt beteg« című vígjátékát mutatják be Illyés Gyula új fordításában, Dávid Gyula kísérőzenéjével. A főbb szerepeket Makláry Zoltán, Rajczy Lajos, Tőkés Anna, Ferrari Violetta, Gyurkovics Zsuzsa, Olty Magda, Somló István, Kállay Ferenc, Rajz János, Várkonyi Zoltán, Szabó Gyula, Horkai János és Tassy András alakítja.

*

»Hol szorít a cipő« címmel november 5-én mutatja be új műsorát a Vidám Színpad.

□

A Hanglemezgyár felvételeket készít a román vendégművészekkel. Mihail Stirbey a »Sevillai borbély« cavatináját, a »Faust« cavatináját, valamint a »Szerelmi bájital« és a »Manon« egy-egy áriáját énekli lemezre. Constantin Silvestri vezényletével a Filharmóniai Társaság tagjaiból alakult kamarazenekar az új felvételen Bach h-moll szvitjét játssza, Hartai Ferenc fuvolaszólójával. Ennek a lemeznek a másik oldalára De Falla »A bűvös szerelem« című szimfonikus műve kerül az Állami Hangversenyzenekarral, az énekszólót Zenaida Paly énekli.

HÁTRA ARC?

Egy novella margójára

Aki elolvassa a *Csillag* legújabb, októberi számában *Sándor* András *Estétől reggelig* című novelláját — s nem rest a zavaros írás tanulságát kibogozni — különös eredményre jut. Az elbeszélésből ugyanis az derül ki, hogy az a politika, melyet a párt emlékezetes júniusi és legutóbbi határozatai kemény bírálattal illettek, mely valójában akadályozta a szocializmus építését hazánkban — ez a politika helyes volt. S hogy annak, aki szembe került vele, aki (ha botladozva is) a jó úton igyekezett járni, nem volt, s most sincs igaza. Sándor András novellája igazolni kívánja a régi szakasz hibáit és elítéli az új szakasz szellemében dolgozó vezetők típusát. Ez lehet a szerző magánvéleménye, de tiszteletben nem tarthatjuk, mert szembenáll az igazsággal és szó nélkül sem mehetünk el mellette, mert vezető irodalmi folyóiratunkban jelent meg.

Az *Estétől reggelig* hőse Holló Bertalan, egy járási pártbizottság másodtitkára, akiről megtudjuk, hogy együtt élt a néppel, védte a törvényességet, jó szóval s nem erőszakkal segített termelőszövetkezetet alakítani. A bizottság első titkáráról, Tóth Ambrusról viszont azt tudjuk meg, hogy bürokratikusan dolgozott, a törvényességet nem tisztelte. A két férfi minduntalan szembekerült egymással. 1953 júniusában, mikor elhangzott a Központi Vezetőség önbírálata, Holló Bertalan ezt a maga számára is igazolásnak érezte, Tóth Ambrus azonban kelletlenül fogadta a kormányprogrammot. Kenyértörésre aztán a Holló Bertalan alakította termelőszövetkezet ügye vitte a dolgot 1953 őszén. Ezt így mondatja el Holló Bertalannal a szerző: *»Az év végi elszámoláson az »Erős akarat« ki akarta mondani felosztását és voltaképpen ki is mondta, de Tóth elvtárs törvényellenesen érvénytelennek jelentette ki a közgyűlést és másnapra halasztotta. Másnap aztán a tanácselnök a fenyegetések sorozatát zúdította a tsz-tagokra és fegyveres alakulatot is hívott ki, melynek részt kellett volna vennie a közgyűlésen. Én akkor úgy éreztem, hogy minden eredményem, melyet a párt és a tömegek kapcsolatának szorosrafűzésében elértem, semmivé foszlik Tóth elvtárs kicsinyesen erőszakos intézkedései következtében. Kimentem Gyolcsapálszállásra és a kintlevő fegyveres alakulattal a fenyegető tanácselnököt tartóztattam le. A közgyűlésen pedig nyilvánosan elítéltem Tóth elvtárs és a járási bizottság többi tagjának magatartását és biztosítottam az embereket, hogy a párt mögöttük áll és nem kell félniök semmitől.«* Holló Bertalan pártból való kizáratásának ez volt a közvetlen oka. Legalább is ezt kell elfogadnia az olvasónak, hiszen a történet eseményeit Holló Bertalan mondja el ugyan a párthoz intézett fellebbezésében, de állításaiban — kivált, hogy a szerző sem cáfolja meg őket — nincs okunk kételkedni.

Ezután Sándor Andrástól megtudjuk, hogy Holló Bertalan járt azóta kedves községében, Gyolcsapálszálláson, s ámulva látta, milyen jól megy a munka, milyen elégedett a dolgozó parasztság a dolgok alakulásával. S most jön a novella pszichológiai — és politikai! — bakugrása. Gyolcsapálszálláson jó a helyzet, érezhetőek a párt és a kormány helyes politikájának első eredményei, s ez lelki válságba sodorja a novella hősét. (?) Kétségbeejti. Végülis hosszas tépelődés után arra az eredményre jut, hogy Tóth Ambrusnak, a bürokrata, a törvénysértő, az elmúlt idők politikai stílusában dolgozó funkcionáriusnak volt igaza. S Holló Bertalan összetépi fellebbezését, mert úgy érzi: tetszelgésből, szerepjátszásból, szóval gyöngeségből volt *»az emberiség lovagja«*. S még a »magyarázatát« is megleli: azt, hogy apja kisiparos lévén, ő maga *»nem tanulta meg az ősi próbát; a küzdést a saját helyért«*.

Ezt a pszichológiailag teljesen hamis »következtetést« Sándor András csak zavaros okokkal tudja magyarázni. Ilyeneket ír: *»Hányszor sértette meg Tóth Ambrus az ép igazságérzetet! Igazság... Minek az érdekében sértette meg Tóth Ambrus az igazságot? Voltaképpen az igazság érdekében, mert az igazságot azért a párt képviselte, legalább is elméletileg.«* A szerző szerint úgy látszik két igazság is lehetséges egyszerre, az egyik az ép igazságérzeté, a másik a párté. Különös következtetésekhez vezet hát a novella hamis valóságképe.

Sándor András szerint a társadalmi fejlődés igazolta Tóth Ambrust, aki *»bürokrata volt, nem a legjobb képességű...: de igaz ügyet képviselt.«* Viszont Holló Bertalan *»részigazságokat képviselt az egésszel szemben«*. Bármilyen tetszetősnek tűnhet föl a novella játszadozása a kétféle igazsággal: kétféle igazság mégsincsen, s a valódi igazság az, hogy Holló Bertalan harcolt igaz ügyért, csakugyan nem mindig jó eszközökkel. Nincs oka tehát arra, hogy megtagadja önmagát, hogy lemondjon a fellebbezés jogáról. A júniusi út, az új szakasz politikája kemény bírálatot jelent a bürokratikus és erőszakos politikai módszerekkel szemben, s olyan embereket kíván a nép élére, akik valóban együtt élnek azzal, akik — például — mindent megtesznek a termelőszövetkezetek megszilárditásáért, de ugyanakkor segítenek és védenek minden becsületesen dolgozó gazdát. Tóth Ambrus csak *hitte*, hogy jó ügyért küzd s még a Központi Vezetőség önbírálata után sem tért észre. Erőszakos módszere csak eztán mutatkozott meg igazán: megfenyegette a termelőszövetkezet tagjait, kizáratta Holló Bertalant. S ezt az embert mutatja be a novella a jó funkcionárius típusaként.

Az *Estétől reggelig* Sándor Andrásnak művészi szempontból is egyik leggyengébb írása: az *elhibázott* mondanivalót nem is lehet *realista* módon kifejezni. Bizvást eltekinthetünk hát esztétikai elemzésétől. Nem foglalkoznánk vele, ha nem kellene keményen megbírálni a benne levő helytelen és káros politikai, társadalmi mondanivalót. A *Csillag* szerkesztősége nem fűzött megjegyzést ahhoz, hogy a folyóirat lapjain egy magyar író azt kiáltotta: hátra arc! A hangja megbicsaklik, az érvelése zavaros ugyan, de a visszafordulásra szólító szót azért — sajnos — meg lehet érteni.

Csakhogy mi nem fordulunk vissza. Hogy is mondja a Központi Vezetőség határozata: *»Az új szakasz politikájának kérdéseiben meg kell szilárditani a párt soraink elvi egységét és határozottan fel kell lépni — személyre és a pártban vagy az állami szervekben betöltött funkcióra való tekintet nélkül — azok ellen, akik az új szakasz politikáját elferditik, azzal szemben kétkulacsos magatartást tanúsítanak, vagy a kétkedés szellemét terjesztik.«*

Nem méltó magyar íróhoz, magyar folyóirathoz, hogy a »két igazság« hamis elméletével játszadozzék, hogy zavart és kétkedést keltsen. Csak *egy igazság van*, s ez az új szakasz alapvető politikai tartalma: a párt és a széles tömegek szoros kapcsolatát, minden hazaszerető erő összefogását, a nemzet egységét kell erősítenünk.

Sebestyén György

EMLÉKEIM AZ ALVILÁGBÓL

Írta: Déry Tibor (5)

Sivár gyártelep volt, nevetségesen magas kéményeivel a lomha földszintes hombárok és égetők között, úgy emlékszem, egyetlen mállott vakolatú emeletes épület állt rajta. Borús ég alatt, vagy ha eső permetezte s a sínek között megdagadt a sár, különösen vigasztalan volt, bár a nagykiterjedésű területnek volt egy-egy része, például az agyagbánya mellett, amely külvárosi rozsdás füvével, füstmarta bokraival mégis a természetet idézte. Én személy szerint azért is éreztem magam rosszul, mert szégyenkeztem a gyerekek előtt: kétszer akkora testtel, izomzattal, mint ők, fele olyan jól végzem a munkámat. Pedig általában tisztességtudók voltak hozzám, öcsémhez s még néhány hasonszőrű idegenhez, akik nyilván ugyanabból a meggondolásból szegődtek el a gyárba; mondom, általában tisztességtudók s tapintatosak voltak s a gúny vagy kárörröm csak ritkán szökött ki gyermeki fegyelmük alól. Ha a munkanap végén, nevetségesen vánszorogva — bár titkoltam! — éjjeli szállására toltam a kocsimat, akkor ők frisseségükkel csúfondárosan tüntetve, vidám szöcskeszökellésekkel, nagy kurjongatásokkal futólépésben rohangásztak körülöttem a maguk kocsijaival. Nézni azonban nem néztek rám ilyenkor, még egy sunyi pillantás sem esett. A szárítókhoz vezető úton, vagy onnét visszafelé, rohanva tolattak utánam, a szokottnál jóval gyorsabban, hogy a sarkamban érezzem őket, s ha utolértek, hirtelen megálltak s tüntetőn, lehetőleg keresztbefont karokkal megvárták, míg én újabb száz lépésnyire elballagtam, hogy aztán rohamlépésben ismét utánam eredhessenek. Én belül persze nevettem rajtuk, de magamon is.

Munkámat azonban komolyan vettem. Világéletemben az volt a rögeszmém, hogy amit csinálok, jól csináljam. De az eredmény legtöbbször nem érte meg a fáradságot. Kézügyességem igen közepes, egyéb tehetségem... Erről itt csak annyit, hogy még sohasem érte utól becsvágyamat. A Drasche-téglagyárban azonban aránylag rendesen elvégeztem a dolgomat, bár ráfizetéssel; a húszkilós súlyokkal tönkretettem váll- és könyökizületeimet.

Rossz közérzetemnek egy másik eleme az volt, hogy nem a helyemen voltam, pontosabban betolakodottnak, idegennek éreztem magam. A felnőtt munkások ezt nem éreztették velem, legföljebb jóindulatú tanácsaikkal és segítségükkel, véleményüknek e közvetett kifejezésével, mégis az arcukról véltem leolvasni azt, amit magam amúgyis tudtam: hogy amíg ők a kenyerükért dolgoznak, én itt szerepet játszok. Még durvábban: hogy nekem a játékért ugyanannyit fizetnek, mint nekik a munkáért. Ez az érzés, a szerep érzése tette, hogy nem volt közvetlen hangom hozzájuk s mint mindig, ha ilyesféle ferde helyzetbe kerültem, félszegségből modorossá váltam. S minél jobban éreztem modorosságomat, annál kevésbbé tudtam segíteni rajta. Ilyenkor elhagyom magam, elhányom az idegen szerep ruháját, terhessé válok másoknak, magamnak is. Kezdtem kimaradozni, beteget jelentve, majd egyideig táppénzen voltam, végül a gyár katonai parancsnokának jóvoltából az üzem végleg elengedett. Öcsém azonban tovább dolgozott, noha epebajának nem tett jót a nehéz testi munka; egyszer egy súlyos rohamot is kapott a telepen. Légitámadásra ez alatt az idő alatt kevésre emlékszem; barakkokban húzódtunk meg ilyenkor s jókedvűen az ingyen pihenőtől az ajtóból néztük fejünk fölött az angol bombázó rajokat.

Egy idő múlva, anyámat megnyugtatandó, még egyszer elszegődtem, ezúttal egy építkezéshez, maltert keverni, földet talicskázni, téglát hordani, de amikor egy alkalommal egy ötvenkilós cementzsákot kellett a negyedik emeletre felvinnem s utána összeestem, innét is kimaradtam.

Ugyancsak illendőségből szereztem magamnak hamis okmányokat is. Volt több polgári ismerősöm, akitől kérhettem, de minthogy már az első visszautasított, áthúztam az egész listát. Egy volt borbély barátomnak kértem el az okmányait, Krizsák Istvánnak, akiről tudtam, hogy az első világháború orosz hadifogságában kommunistává, vagy szimpatizánssá lett, de személyét a rendőrség feltehetőn nem tartja számon. Az első szóra odaadta papírjait.

Körülbelül ezidőtájt külföldről is jött, kéretlenül, segítség; Svájcban élő barátaim, Szilasi Vilmosék, délamerikai (san-salvadori) állampolgárságot szereztek nekem. Az erről szóló fényképes okmányt szinte olvasatlanul fiókomba tettem. Még nem tudtam, hogy később nagy segítségemre lesz. Azt sem vettem észre, hogy az okmányon a fénykép fürdőnadrágban mutat be; más kép híján egy amatőr felvételnek a fejét megnagyobbították s a meztelen nyakat, vállrészletet úgy ahogy elkenték. Ez a tisztetlen képem került be később a KEOKH (külföldieket ellenőrző hivatal) s egyéb állami hivatalok nyilvántartásába: egy fürdőnadrágos, meztelen ember, fejét kissé félrebillentve, jókedvűen mosolyogva szembe néz az államhatalom gépfegyvereivel. A kép csufondáros jelképtartalmát talán csak az a nyilas őrsparancsnok vette észre, aki végül is összetépte.

*

Egymásután két figyelmeztetés ért, melyek megrezegtették biztonságomat. Rosszul mondom: csak a felületére rajzoltak néhány hajszálrepedést. De ez után már hajlandó voltam a személyes védekezésre, bár az az esztelen benső meggyőződés, hogy bajom nem történhet, ezután sem tágított. Semilyen megfogalmazás nem illik rá; sem az, hogy »jogom van az élethez« — de ez mást megóvott-e?; sem az, hogy »nekem még dolgom van« — másnak is volt; sem becsvágyam, sem a tehetségemben való hit, sem valamilyen ocsmány bizalom élelmességemben. Még kevébbé persze a logika olyasféle alacsony tájékozódása, mint pl. hogy a németek elvesztik a háborút. Egyébként teljesen üres és meddő voltam ebben az időben, még olvasni sem olvastam. Egykori mesterségemre csak a »Haramiák« fordítása emlékeztetett, ezt éjszakánként végeztem s két hónap alatt el is készültem vele. De még ha meg volna is bennem az írói készenlétnek az a fajtája, amely az elmúlt percet a lábánál fogva visszarántja s azonnal feldolgozza, akkor sem tudtam volna egy sort sem írni abban az időben.

(Folytatjuk)

A BÉKE SZÁLLÓ SZALONJÁBAN

OKTÓBER 27-TŐL ÚJ MŰSORRAL

FELEKY KAMILL
Kossuth-díjas érdemes művész
és
FARKAS VERA

Wolf—Darvas—Bódy-trió
Gábor Anni énekel

NYITVA REGGEL 5-IG

Főszerkesztő: Boldizsár Iván
Felelős szerkesztő: Parragi György
A kiadásért felel a Lapkiadó Vállalat igazgatója.
Szerkesztőség: VII., Lenin krt. 9—11. Tel.: 221—285.
Kiadóhivatal: VII., Lenin krt. 9—11.
Athenaeum Nyomda, Fv.: Soproni Béla.

FÉRFI ÁLLÁS

Kemenyseprő szakmunkásokat, átképzősöket és az építőiparban jártas s. munkásokat felvesz a Fővárosi Kéményseprő Váll., Bp., VI., Eötvös u. 21. Jelentk.: 8—14 óráig.

Felveszünk tagkénti vasismerettel rendelkező raktárkezelőt, továbbá géplakatos vasesztergályost azonnali belépésre. XIV. ker. Jármű gyártó Szövetkezet, XIV. ker., Lengyel utca 45—47.

Építőszövetkezet keres azonnali belépésre tagnak asztalosokat, szobafestőket és bútormázolókat. Jelentk. XIV., Thököly út 171.

A Gyöngyösi Vendéglátóipari Váll. keres azonnali belépésre gyöngyösi, esetleg vidéki cukrászműhelyébe cukrászipari segédeket.

Kazánfűtőket magasnyomású kazánhoz és raktárkezelőket felveszünk. Villamosgép és Kábelgyár, Bp., X., Gyömrői út 128.

Tűzi- és kocsikovácsokat, hajtókat kordélyra és kocsira azonnal felveszünk. Jelentk. Budapesti Építőipari Szekérfuvarozó V., Bp., VI. Munkácsy Mihály u. 21.

Felvételre keresünk T. M. K. lakatosokat, gyalust, villany autogén hegesztőket és tak. nőt. Jelentk. M. T. H. 29. Tanműhely, XI., Budafoki u. 70.

Autogénhegesztő géplakatost, (rézbronz stb. heg.-hez). T. M. K. lakatosokat, vasszerkezeti munkákban jártas s. munkásokat azonnal felvesz: Műszaki iroda, VIII. Leonardo da Vinci u. 14.

Azonnal felveszünk Budapest, X., Kada utca 139. Könnyűipari Gépgyártó Vállalathoz varrógépműszerészeket, finommechanikai műszerészeket és esztergályosokat.

Gépkocsivezetőket középfokú jogosítvánnyal és Diesel gyakorlattal felvesz 11. sz. Autóközlekedési V. Budapest, XIII., Forgách utca 19.

A Gábor Áron Vasöntöde és Géppgyár felvételre keres V.-ös, VI.-os, VII.-es kategóriájú villanyhegesztőket, valamint IV.-es kategóriás szerkezeti lakatosokat, karusszel esztergályost, továbbá öntödei gépformázókat és férfi s. munkásokat. Vidéki leknek szállásunkon lakást biztosítunk, üzemi konyhánkon napi 3.30-ért kétfogásos ebédet biztosítunk. A munkaköröknek és a kategóriáknak megfelelően kereseti lehetőség biztosítva van. Jelentk. lehet Bp., VIII., Asztalos S. u. 9. M. erőgazd.

Budapesti MÉH Váll. keres állandó munkára két asztalost, akik vegyes munkálatokhoz értenek (épület, bútor) Jelentk. reggel 7-től fél 9-ig Pannónia u. 17/a., Beruházási csoportnál.

Hűtőipari szakmunkásokat libabontáshoz és segédmunkásokat rakodáshoz felveszünk. Jel. IX., Nagyvásártelep igazgatósági épület, IV. em., Baromfi és Tojásforgalmi V. személyzeti osztályán

Állami gazd. tsz és gépállomások fővárosi képviseletét vállalom, anyagbeszerzést is. Farkas Ferenc, Budapest, XII., Jagelló út 72.

Nyug. főkönyvelő kisiparosok, kiskereskedők könyvelését, adóügyeit adminisztrációját olcsón elvállalja. Tel.: 330—276.

Fényképész üzemi, kísérleti intézeti, vállalati fotólaborban munkát vállalna. — Tóth S., Budapest, II., Frankel Leó utca 6.

Szövőket és szövőtanulókat felveszünk Bp., Fa- mutszövőipari Váll., II. számú telepe, XIII., Fáy u. 81—83.

Fémcsiszoló szakmunkást keresünk azonnalra, csillár alkatrészek megmunkálására. Magas kategóriába besorolt munka. Csillár KSZ, XIII., Roppentyű utca 56.

Vidéki vállalathoz, gazdasághoz budapesti anyagbeszerzésre, ügyintézésre ajánlkozom. Műszaki, jogi képesítéssel, gyakorlattal, jó referenciákkal, telefonnal rendelkezem. Gyarmati, Szt. István körút 23.

Elektromos hegesztőket, szerkezeti lakatosokat, géplakatosokat állandó munkára sürgősen felveszünk. Jelentk.: Bp., XIV., Dongó utca 9—11., É. M. 1. sz. Mélyépítő Váll., központi gépészete.

Lakatos szakmunkásokat felveszünk. Földgép, Budapest, IX., Illatos út 3.

Szakmai gyakorlattal rendelkező épület asztalosokat felveszünk. Jelentkezés: Könnyűipari Gyárfelszerelő és Építő Váll., Budapest, VII., Nefelejcs utca 6. Munkaügyi osztály.

Fűtőmunkások felvétetnek, Áll. Gazdaságok Főigazgatósága, V., Alkotmány utca 10.

Az Anyagvizsgáló Készülékek Gyára (XIV., Lőcsei u. 56) segédmunkásokat, fémcsiszolókat, dukkózó festőt keres felvételre.

Mezőgazdasági szakismerettel rendelkező kontírozó könyvelőt keres Budapesttől 40 km-re fekvő állami gazdaság. Ajánlatokat részletes önéletrajzzal és eddigi működés megjelölésével »Könyvelő« jeligére a főkiadóba.

A Bel- és Szőripari Vállalat keres bőrdíszműves szakmunkásokat, patkoló- és kocsikovácsokat, szerszám lakatosokat, villanyszerelőket, asztalosokat, cipészeket, kádárt, kazánfűtőket, férfi és női segédmunkásokat azonnali belépésre. Jelentk.: Bp., IX. ker., Gubacsi út 29.

Központi fűtés kisebb berendezéséhez vizsgázott fűtőt, lehet kezdő, azonnali belépésre felveszünk. Jelentk.: d. e. 9—12 óra között, Textil Laboratórium, XIII., Babér u. 11. munkakönyvvel és vizsgabizonyítvánnyal.

Asztalosokat állandó munkára alkalmazunk. Keravill, Arany János utca 10.

Gyakorlott drasztizáló szakmunkást és mestert azonnal felveszünk. Kőbányai Gyógyszerárugyár, Budapest, X., Cserkesz utca 63.

Motorvezetőt oldalkocsis motorkerékpárral teherfuvarozásra felvesz XI. ker. Lakáskarbantartó KSZ., Fadrusz utca 5—7.

A Budapesti Elelmiszerfuvarozó Vállalat keres felvételre önálló autószerelőket, kazánfűtőt (Marabu kazánhoz) és segédmunkásokat. Jelentk. a váll. telephelyén: Bp. IX., Máriássy u. 5. alatt, hétköznap 8—16 óráig.

Cukrász szakmunkásokat és vizsgázott kazánfűtőket azonnali belépésre felveszünk. Cukrászatigyár, Budapest, IX., Balázs Béla utca 17.

Üveges szakmunkásokat, segédmunkásokat, akik lehetőleg üvegszakmában dolgoztak már, s képkeret készítő asztalos - **gépmunkásokat** azonnal felveszünk. Üvegesek KTSZ, VIII., Baross utca 66—68.

42. sz. Állami Építőipari Vállalat felvesz kőműves szakmunkásokat, valamint női és férfi segédmunkásokat — Jelentkezés: Budapest, X., Gergely u. 8. Munkerőgazdálkodás.

Kőműves, szobafestő, és mázoló, víz- és gázszerelő bádogos, szakmunkásokat, segédmunkásokat és fűtőket jó kereseti lehetőséggel FELVESZ „ÁPRILIS 4" ÉPÍTŐIPARI KSZ VIII., Auróra u. 23. (volt Kender utca.)

Férfi segédmunkásokat, kubikosokat, azonnali belépésre felvesz a Fővárosi Gázszolgáltató Vállalat. Jelentkezés: VIII., Köztársaság tér 20. Munkaügyi osztály.

Fűtőket felveszünk központi fűtésnez. MTH 2. sz. Tanintézet, IX., Timót utca 3.

Segédmunkásokat és irodahelyiségekhez fűtőt felveszünk, Bp., IX., Soroksári út 95.

Termelő cukrászt azonnalra felveszünk. Jelentkezni lehet: Vendéglátóipari Vállalat, — Szentendre.

Árukihordót tricikli hez felveszünk. — Sportcipő Szövetkezet, XIII., Reitter Ferenc u. 21.

Kocsisokat, növénytermelési dolgozókat állandóan felvesz a Bugacpusztai Állami Gazdaság Posta és vasútállomás Bugacpuszta.

Asztalosokat, kőműveseket, segédmunkásokat felveszünk. Építőipari Vállalat, II., Felhévizi (Delkézi) u. 3.

Minisztériumi jellegű hivatal segédmunkást keres. Jelentk. »Szorgalmas munkaerő 1954« jeligére kérünk.

Férfi segédmunkásokat és kályhafűtőt felveszünk. Jelentkezni: Tükör és Síküvegcsiszoló Vállalat, Budapest, IX., Tűzoltó utca 22. sz. Munkaügyi osztály.

A 26/3. Szakipari Építő Vállalat felvesz asztalos, parkettás, parkettás-átképzős, kőműves, tetőfedő, festő-mázoló, bádogos, fűtésszerelő és férfi segédmunkaerőket. Szállást és napi háromszori étkezést, vidékieknek 6.— Ft különélést naponta biztosítunk. Cím: Illés u. 18. Kálvária térnél.

Műszergyár finommechanikai munkák művelettervezésében és szerszám szerkesztésében jártas mérnököket és technikusokat félnapos állásba azonnal felvesz; írásbeli jelentk. Kiadóba »azonnal« jelig.

Keresünk műszerelőt, aki hegesztéshez és esztergályozáshoz ért, futómunkához, Állami Biztosító, Bp., IX., Üllői út 1. sz.

Keresünk egy karbantartó munkást, aki víz-, villany szereléshez ért. Állami Biztosító, Budapest, IX., Üllői út 1.

Dej Hajógyár keres esztergályos, asztalos mázoló, szerkezeti lakatos és hajókovács szakmunkásokat, valamint férfi s. munkásokat. Jel. lehet: XIII., Váci út 202.

Cipész szakmunkásokat felveszünk kézi aljamunkára. Minőségi Cipőgyár, VIII., Üllői út 18.

Időelemzőt, karbantartó lakatos és elektromos ipari szakismerettel rendelkezőt azonnal felveszünk. Duna Cipőgyár, IV., Táncsics M. 10.

Újpesti Rádiószerelő, érnyügyár (IV., Tél u. 128) felvesz asztalosokat és gépmunkásokat.

Csőszerelőket felveszünk. Kender Juta, XIII., Váci út 189.

Csőszerelőt magas kategóriájú munkákra felveszünk, 29/5. Gépjavító, Bp., XI.,

FIGYELEM!
Kőműves, épület-lakatos, épület-bádogos, szegezőlakatos, asztalos, villanyszerelő szakmunkásokat és segédmunkásokat
vidéki és budapesti munkára állandóan felvesz az Oktatásügyi Minisztérium Építőipari Vállalata. Kedvezményes férfi, női munkásszállás, naponta meleg étel, kéthetenként szabadszombat, négyhetenként ingyenes hetenként kedvezményes hazautazás, különélési pótdíj, munkaruha. Jelentkezés: Munkaügyi osztály, Budapest, XI., Stoczek utca 2. sz.

Kőműveseket, festőket, segédmunkásokat keres kisipari szövetkezet, Rákosszentmihály, Rákosi út 90.

Újtípusú, lemezvázas bútorok készítéséhez kárpitos, asztalos és fémcsiszoló szakmunkásokat felveszünk. Fémbútorgyár, — Budapest, XIV., Fogarasi u. 5.

Butorasztalosokat műbútor készítéséhez azonnal felveszünk. Haladás Faipari K. Sz. Bp. III., Szentendrei út 105/109.

NŐI ÁLLÁS

Kesztyű kézivarrónőket felveszünk. Bőrarukészítő KSZ. — XIII., Váci út 6.

Felveszünk egyéves konfekció-varrónői ipari tanulókat (16—17 éves leányokat) az előírt óraberekkel és szociális juttatásokkal. Zuglói Kötöttárugyár, XIV., Szugló utca 83.

Érettségizett gépgyorsírónő munkahelyet keres. Rácz, XIX., Frastaczky 25.

Harisnya szemelvarrónőt magas jutalékkal felveszek. IX., Mester utca 9.

Varrónő nagy szalon gyakorlattal, szabás és próbában perfekt, felvételnek. Írásbeli ajánlatokat Laufer Gáborné, Pozsonyi út 3.

HÁZTARTÁSI ALK.

Háztartási alkalmazott bentlakással v. bejárással felvételik. Jelentkezés hétfőtől. Rákóczi út 32. I. 1.

Dolgozó férfi háztartásvezető nőt keres. »Pestlőrinc« jeligére főkiadóba.

Kétszobás háztartásomba keresek kifogástalan alkalmazottat. Bécsi út 53. I. 37. Tel.: 162—892.

Háztartásban jártas, házvezetőnőt keres tanár házaspár. II. számú általános iskola igazgatója, Dunakeszi.

Visegrádra keresek háztartási alkalmazottat. »Vízvezeték, gáz van« jeligére főkiadóba.

Dolgozók 2—3 személyes háztartásában azonnalra, v. elsejére háztartásban gyakorlott középkoru nő elhelyezkedne. »Megbízható 29631« jelig. kiadóba.

Bejárónőt keresek egész napra, aki 8 hónapos kisfiamat is ellátná. Jelentkezés d. u. 6-tól, Fürst Sándor utca 28. III. 1. Telefon: 113—904.

Gyermekszerető házaspár ajánlkozik, férj állásban, feleség háztartási munkára, bentlakással, fizetésért. Veres Pálné utca 21. Öri szabó.

Vidéki, dolgozó idősebb házaspár háztart. segítséget keres családtagként. Dr. Csáky orvos. Mezőkeresztes.

Háztartási alkalmazottat keres dolgozó házaspár. Szent István park 9. I. 1.

Bejárónőt keres dolgozó házaspár, csecsemő mellé. Kereskes. Vas utca 12. III. Telefon: 143—925.

Hosszú bizonyítvánnyal mindenesnek olyan családhoz mennék, hol tizennégy éves iparitanuló fiam velem lakhatna. »Megbízható 29660« főkiadóba.

Gyermekszeretőt bejáró házvezetőnőt lehetőleg német nyelvűt, keresek. — Bors. Este 386—713.

Bejárónőt keresek, minden napra. Elias, Kossuth Lajos utca 17. III. 6.

Bejárónő felvételik egész napra orvos háztartásához, 1 gyermek és 1 szobás nővér tartás ellátására, gyermekszerető. Érdeklődés este 6 h-tól 258—703. XI. Ulászló út 72. I.

Főzőmindenest hosszú bizonyítványokkal felveszek. — Frankl, Váci utca 8. I. 12.

Háztartási alkalmazottat keresek, Kertész utca 50. III. 15. Este 6—8 között.

Intelligens bejárónőt keresek hetenként hatszorra, félnapra. Reggel 7—9 között. 380—060. Veres Pálné utca 12.

Pestkörnyéki háztartásom vezetésére jól főző nőt keresek. — Löbiné, VI., Paulay Ede utca 58. fszt. 1.

15 hónapos kisleányom mellé gyermekszerető, információképes idősebb asszonyt, normál elkészítéssel, vagy bejárással felvennék. Érdekl. lehet: minden este 7—9-ig. Hajduska, VII., Akácfa u. 16. I. 9.

Gyermek mellé bejárással vagy bentlakással alkalmazottat keresek. Balogh, Szív utca 15. Este: 425—621.

Gyermekszerető házvezetőnőt jó fizetéssel felveszek. (Vészi, VIII., Kálvária tér 18. III.)

Ferfekt bejáró főzőmindenest minden napra háztartásomhoz. Központi fűtés. Jelentk. 4—7-ig. Pozsonyi út 40. III. 1. Lift.

Nyelvtudással rendelkező fiatalabb leányt keresek, aki a háztartásban is segít. Tel.: 112—360. 8—11-ig.

Megbízható, gyermekszerető mindenest felvennék azonnalra, vagy elsejére. Baracs, Petőfi Sándor utca 16. Tel.: 188—001, délután héttől.

Háztartási alkalmazottat felveszek. Pasaréti út 29. Kovács. 154—704.

Gyakorlott, 50 éven aluli főzőmindenest két személyhez háztartásba felveszek. Tel.: 358—086. D. u. 6—9-ig.

Háztartásba jólfőzőt, önállót három felnőtthöz. Jelentk. este nyolctól. Tel.: 113—972.

4 tagú család keres házv. nőt. Jelentk. hétfőn 18 órától. T.: 496—276.

Háztartásom vezetésére megbízható, komoly nőt keresek. Örményi, Rákóczi út 44. II. T.: 226—427.

ÍRÓ- SZÁMOLÓGÉP

Írógép, számológépjavítás, Goldberger, Lenin krt. 94. udvarban. — Tel.: 12-12-84.

Megvételre keresünk használt pénztárgépet. Cím: Kiskeresk edelmi Vállalat, Karcag.

Írógép, számológép javítás, karbantartás, garanciával. Kovács írógépműszerész. Kertész u. 46. — Tel.: 428—141.

MŰSZER

Kvarclámpa, orvosi elektromos készülékek javítása. Szigony u. 19. Zsellér.

GÉP, SZERSZÁM

Lőnyirógép »Hauptner« gyártmány, 3 ollóval kifogástalan üzemképes állapotban, eladó. Tóth, XI., Budafoki út 17, I. 1.

Gombprés, 2 darab hozzávaló 12 darab szerszámmal és villanyfúrógép eladó. Vadász, Festetich György u. tizenhárom.

Kisfilmes Voigtländer Vito táskával eladó. Hudetz, Bajza u. 21. 227—571.

Mikroszkóp objektívet, okulárt hiányos állapotban is vesz Vargady optikai műszer- és fotogépjavító, Lenin krt 27. 423—818.

Vennék 18—21 cm gyűtáv körüli objektívet normál foglalatban. Elcserélném Zeiss Summitar lencsém Elmárra. — Agotha, Pécs, Nyíl u. 7.

RUHÁZAT

Szőrmebundák, szőrmebélések, kucsmák, szőrmemellények. **Szemere** szücsnél, Lenin körút huszonhat. Szőrmét veszek!

Női városi bunda, rókabunda, ruhák, cipők, porszívó, hajszárító, kávéfőző, hálózsák, viharkabát, evőeszköz, babák, egy matraccal eladó. XIV., Pálma u. 9. 228—398.

Müller SZŰCS Petőfi Sándor u. 6. II. emelet.

Perzsabunda, kitűnő és fekete télikabát középtermetre eladó. Üllői út 66/B I. 4.

Irhabunda, női ciklámen, fehérrel középtermetre eladó. **Angol** utca 35/b.

Csizma, egyenruha, használt, csak privátnak eladó. 166—155. Alpári 3.

Kifogástalan, modern, nagyméretű barna panofix bunda eladó. Magyar utca 24. Pécsi áradi házfelügyelő.

Világos panofix bunda, hibátlan, privátnak eladó. Megtekinthető 5—7-ig. Kamarás, VI., Hunyadi tér 7. I. 1.

Nagyméretű női seal pézsmabunda eladó. Vasárnap. Kispest, Szabó Ervin u. 39. (Volt Holbesz u.)

Gervai szücsmesternél. Átszabás, javítás, bundák, szőrmebélések! — Váci utca 24. Használt bundát veszek!

Irhabundáját átszabja bővíti, hosszabbítja, tisztítja Komor szücs. Kecskeméti utca 15.

Kékróka bunda, karmantyú és sapka privátnak eladó. Megtekinthető XIV., Korong utca 22. Dr. Bán Kálmánnénál.

Női és férfi irhabunda, motoros bőrmellény, kitűnő bilgeri eladók. Vas. 8—16-ig. Árpád u. 69. 43-as villamossal.

Perzsabunda, gyönyörű, alig használt, középtermetre eladó. Csizolt belgatükör és rollós íratszekrény. V., Kossuth Lajos u. 17. IV. em. 8. Lőrinczéknél. Lift van.

Női drapp panofix bunda eladó. Dembinszki 36. I. 8. Vasárnap 10—1. Kedden este 7—9.

JÁRMŰ

Kerékpár »Steuer« férfi, női, kifogástalan, eladó. Este 8-tól. Orosz, Székely Bertalan utca 2/c.

AUTÓSOK!

Autóvillamosság, Autórádió, Autófényezés, Autókárpitozás Szív utca 16.

Kerékpárok, triciklik, ebédszállító targoncák, raktári targoncák készítése és javítása **KERÉKPÁR ÉS MOTORKERÉKPÁR JAVÍTÓ KTSZ.** Központ: Budapest, VI., Eötvös utca 19. Telefon: 121—510, 121—561, 121—568. 17 javító flókunk a város minden kerületében a közönség rendelkezésére áll.

Oldalmotorcsónak, 175-ös Budai motorral eladó. Ujpest, Rózsa utca 32.

Kerékpárkölcsönzés KERAVILL-tól VII., Nefelejts utca 19.

TRICIKLI áruszállításra vásárolható a **KERAVILL** 7. sz. boltjában, VII., Thököly út 2.

RÁDIÓ

Használt rádiót veszek, lehet hibás is. Szigony 18. Zsellér.

Művész- és táncemezek, könyvek eladók. Németh, Aradi utca 67.

Zeneszekrény, műbútor és egy rádió eladó. VIII., Kistemplom 1. IV. 5. (142—919.)

Rádiót, lemezlátszót készpénzért veszek (hibásat is). Érte megyek. Tel.: Kettőszáz—négyszázötvenöt. Csanádi u. 6.

10 lemezváltós intarziás műbútor lemezjátszó szekrény igényesnek eladó. XI., Kaposvári utca 14. Budafoki u. 93. mögött. 10-es buszszal.

Legyengült, hibás rádiójából három nap alatt újból világvevő lesz. Generáljavítom hathavi garanciával. Mártirok útja ötvenhét. Éri rádiólaboratórium.

Telefunken variosz. szemes orgonahangú rádió eladó. XIII., Hajdú 10. Nemoda.

Mikrobarázdás lemezjátszó, magnetofon rádió szakszerű javítása. **Rafael,** József krt 21. Tel.: 130—952.

Eladó Standard asztali zenegép. Vennék Orion vagy Siemens csőcsszupert. Herendi, XII., Alkotás u. 9. II. 2.

Pick Imre villamosság és rádió megnyílt. **Ráday u 12.** Tel.: 383—129.

4+2 univerzális rádiókészülék eladó. 1400 Ft. Bp., X., Kápolna u. 4. fszt. 11. Máté.

Használt rádiót, lemezjátszót készpénzért legmagasabb áron vásárol **KERAVILL,** VI., Nagymező u. 14. Tel.: 224—845

Berlini Telefunken, nyújtottsávos nagy zenegép, normál és mikro-barázdás lemezjátszóval, igénnyes zeneértőnek, ideális eladó. Czeglédi Tivadar, XIII., Váczi út 51/b. Tel.: 314—267.

Operaáriák, nyitányok, szimfóniák, orgonaszólók, operettrészletek, modern tánczene, magyar nóták és egyéb hanglemezek óriási választékban a **KERAVILL** szaküzleteiben. Ugyanott **gramofon és hanglemezkölcsönzés.**

Rádiót hibásan is vesz, rögtön fizet. Expressjavító, Lenin körút 92. Telefon: 314—267.

Rádioja rossz, vagy serceg, megjavítja gyorsan Herczegh, Városház utca 4. 187—447.

Tizlemezváltós szerkezet univerzális motorral eladó. XI., Budafoki út 17/A, III. 1.

Megbízható rádiójavítás gyorsan, garanciával. Rádiót, hibásat is veszek. Pogány, Marx tér három. (113—112.)

Rádióját gyorsan, garanciával megjavítom. 310—417. Hajnal, Néphadsereg u. 18—20.

HIBÁS RÁDIÓJÁT jól, gyorsan, jótállással **megjavítják a KERAVILL rádió-szerviszek:** IX., Ráday u. 11. VI., Nagymező utca 14. XI., Fehérvári út 7. Sashalom, Thököly út 11. Rákospalota, Rákos út 74. Telefon.

FOTÓ, OPTIKA

Leica T. Summitárral, teljesen új, eladó. Hétfőtől. VII., Lenin krt 50. I. 3.

Praktiflex, Xenar 2.8 hozzávaló nagyítóval 4000-ért eladó. XIII., Futár u. 36/b.

Sérült, hiányos foto, látcső, optikák javítása, műszerlencsék, kondenzorok minden méretben. Markó—Pálvölgyi optikai üvegcsiszolók, II., Mártirok útja 64/a.

Fényképészeti világítási berendezést, Kodesol, Spot, Top stb. készít Geyer Károly mechanikus, XVI., Rákosszentmihály, Bercsényi u. 74.

Zorki, 3,5 Industarral eladó, Schaff, Ráday 34.

HANGSZER

Zongorák, pianinók javítás, hangolás, szakbecslés, Demeter, Klauzál u. három. 221—398.

A közönség szolgálatában **HANGSZEREK** minőségi javítása **HANGSZER-KÉSZÍTŐ és JAVÍTÓ KSZ Hajós-utca 25.** (Tel.: 123—868) Zongora, fa- és rézfúvó-, vonós- és pengető hangszerek, harmonika szakszerű javítása, hangolása legkitűnőbb szakemberekkel.

SZŐNYEG

Keleti perzsaszőnyeg 350x130 és egy kis összekötő eladó. — VIII. Múzeum krt. 10. III. 16. T.: 143—175.

Jó állapotban lévő cimbalom eladó. Urbán, XIII., Faludy u. 20. VI. ép. I. 208.

ADÁS, VÉTEL

Használt ajtók, ablakok minden méretben kaphatók. **Vásárolok** ajtókat, ablakokat, használt **faanyagot.** Detre asztalos, Soroksári út 32. udvarban. Telefon 18 órától: 339—234.

American Heating 22-es kokszkályha eladó. Fiath János 10. 160—911.

Csillárját készpénzért megvesszük, hibásan is Elektromos KSZ. VI., Sztálin út 13. Tel.: 426—992.

Karakül takarót, kopottat is veszek. — Magyar u. 27. II. 4. sz.

Kazán és boyler közp. fűtéshez eladó, Érdekl. 161—798 telefonon d. e. XII., Margaréta u. 7. sz.

Hordozható írógép, kitűnő, bérbeadó, festmények, magas és alacsony termetre férfiruha, szövetpongyola, levendulakék, kifogástalan, privátnak eladó. 114—332 Bajcsy-Zs. 35.

Kirakatanyag, 210/250, komplett festett hátsó üvegajtókkal eladó. Tel.: 256—314. Miasszonyunk 43.

Gyermek sportkocsi jó állapotban nyolcszázért. I., Szalag utca 8—10. Virágh, Vasárnap délelőtt tiztől.

Fürdőszobakályhát magas áron vásárolunk. Sportszer- és Irodabútorkereskedelmi V. Bp., VI., Sztálin út 4. Tel.: 110—637.

HASZNÁLT jó állapotú üzemképes **villamos háztartási készüléket** (porszívót, padlókefét, ventilátort, kávéfőzőt stb.) **készpénzért vásárol KERAVILL** VI., Lenin krt. 101.

Valódi ón (cin) tárgyakért jó árat fizet Reisz, VII., Dob u. 107.

Vennék szétszedhető fa vikendházat, I., Lánchíd u. 8. II. 4.

Rézágy, 10 kg lőszőr eladó. Jentschné, I., Pauler u. 15.

Menyasszonyi, koszorúslányi ruhát, fátyolt, villanyrezsót 220 Voltra, vennék. Tel.: 204—360, Csáky u. 24. V. 5.

Kerítésoszlopok, kerítésfonat eladó. T.: 154—398. Hernád u. 48.

Tizenkétszemélyes ezüst evőeszköz eladó. Sziget utca 34. Házfelügyelő.

Használt üvegcsillárt, bronzcsillárt, márkás állólámpát készpénzért vásárol **KERAVILL** VII., Lenin krt. 41. Tel.: 226—094.

Vikendház eladó gömbiából, télen is lakható. XIV., Jeszenák János u. 94. 68-as végállomás.

Veszek kopott szakadt, molyos perzsa, perzsaláb krümmer kabátot. Majakovszkij 75. II. 4.

Sihl rendszerű házivízvezeték felszereléssel eladó. Péterfy, Ujpest, Rózsa Ferenc utca 15. Istvántelek.

Elfekvő gyöngy, gyöngyház bijou, lánc, régipénz érmet, plakettet feldolgozásra veszek. Reggel fél kilenctől tizig. Detrői Istvánné. Régiposta u. 13.

Ács, kőműves és kerti szerszámok, 7/30-as köszörűkő, erős hordárkocsi, jó állapotban. 50 literes vashordó, eladók. — XIV. Utász utca 4. Szabady.

Festmények, olaj, pasztell eladók. — Megtekinthetők 14—18 óráig. Sallai Imre utca 5/d. II. 3.

Eladó háromrészes toalett tükör, kettő főzőlapos villanyrezsó 220 Voltra. Práter utca 82. II. 21.

Villanyrezsó 110 Voltos, kétlángos eladó. XVIII., Madarász utca 23.

Gázboyler 15 és 5 literes, összes tartozékaival eladó. — Dugattyúgyűrű üzem. VI., Zichy Jenő u. 15.

Kályha, Automat III., folytonégő, krómozott, szén- és kokusztüzelésű, kifogástalan állapotban, eladó, XIV., Gizella út 12. I. 8. Gruber.

Keleti díványtakaró 2x3 méter eladó. II., Alvinci 14.

Hordók jó állapotban, 3 darab tíz-hektoliteres, eladó. Fő utca 90. III. 1.

Üzletberendezés, 200 kg-os tizedesmérleg eladó. Dunaharaszti, Batthyány út 37.

Használt és új drótkerítésfonat és oszlopok eladók. Dervalits Ernő, Budapest, XII. ker., Gregus utca 5. fszt. 3. Déli pályaudvarnál.

Kazán etago fűtésre, 12 kvadrátos kőszén és koksz tüzelésre, eladó. Közületnek Bizományi útján. Telefon: 200—161. 903 mellék. 7-től 16 óráig. Forgács utca 60.

Modern Doxa karóra eladó. Rózsa Ferenc utca 3. IV. 2. 18 órától.

Eladó ötnégyzetméteres Marabu központifűtéses kazán, Sánc utca 3. Reggel fél tízig. 458—413.

ALBÉRLETI SZOBA

Fiatal, önálló, intelligens, leinformálható fiatalember különbejáratú albérleti szobát keres. Budapest területén. Szentes, Sütőipari Vállalat, Köves T.

Tiszta albérleti szobát keres — lehet bútorozatlan is — főiskolát végzett kisiparos. Telefon: 224—389. Vlasits, VI., Benczúr u. 37.

Diplomás fiatalember különbejáratú bútorozott szobát keres Budán, vagy V. kerületben. Belágyi Ferenc, V., Árpád u. 9. I. 1.

Ságvári-ligetnél kitűnő ellátással fűdúltetést (fizető vendéget) vállalok. Dr. Sz.-né, Budakeszi út 81.

OKTATÁS

Gépíró, Gyorsíró Iskolában, VII., Wesselényi u. 38. sz. alatt november 1-én új csoportok indulnak. Érdeklődés minden délelőtt 10—12-ig és hétfő, szerda, péntek délután 5—7-ig.

GYERM. GONDOZÁS

Gyermekgondozást vállalok kosztral. — Csáky u. 8. 326—016.

1 v. 2 gyermek gondozását nappalra vállalom. VI. Izabella u. 48. I. 9.

Két kisgyermekemhez német gondozónőt felveszek. Dr. Lukács, Liszt Ferenc tér 10. Telefon: 421—116.

Rózsadombon kisgyermekek ellátását hathónapos kortól vállalom, iskoladénye is. 360—237.

VEGYES HIRDETÉS

Kutyakozmetikámban hal és madár szaküzletemet megnyitottam. Softics Géza VI., Izabella u. 82.

Excender-présre bérmunkát vállalok 10 tonnáig. Pál István, műszerész, Jobbágy u. 42. T.: 425—265.

Kifogástalan 8-as körkötőgép eladó. — VI., Rudas László u. 17. fszt. Tóth.

SIPOS VÍG-UTCA 9 ipari finom hajcsetek készítése és javítása.

Szobafestést garanciával vállalok, háromhavi részletre is. 160—911. Esti órákban.

Csőbútor, összecsukható vaságy, sodrony, ágybetét készítése és javítása. Vincze, Népszínház utca huszonhat. 143—710.

Fonalgombolyítót, kötőorsót, fagombot stb. készít faesztergályos, VII., Kertész utca 8.

Bőrkesztyűk BÉLELTEN Minden színben JAVÍTÁS BÉLELÉS KÉSZÍTÉS Ernst készítőmester BOHÁNY U. HATVANKILENC

10-es, vagy 12-es síkkötőgépet 80—120 cm szélességűt vennék. Telefon: 142—371. Munkaidőben: 330—250. Üllői út 42.

Felújított stílus- és üvegcsillárok kaphatók Vogel csillárkészítőnél, Csillárját megjavítom, vagy megveszem. Baross utca 48.

Eladnék szalvezetős, acéltűágyas Buksi kötőgépet. Telefon: 459—039. 16 és 17 óra között. XI., Bertalan utca 21.

Gumijavítást és gumicsizmák vulkanizálását, javítását vállalja Finommechanikai Javító Váll. Székesfehérvár, Major utca 23.

Melegebb és csinosabb lesz kardigánja, pulóverje, ha kitágult passzéját, manzsettáját újragumizzuk. Pongyola, blúz, lemberszek begumizása, zokni harisnya újragumizás, párja 2.80. Fux-Fix, nylonharisnya-átkötés, VII., Eva u. 15.

Építő kisiparos vállal tatarozást, új építkezést, tervezést, költségvetés készítését. Szakszerű tanácsadás. Horváth, Verpeléti 13. 463—717. Délután 5—7.

Saját készítményű konyhabútor olcsón állandóan kapható. VIII., Múzeum utca 17.

Szabó cipőkrém, folyékony, fekete, barna, színtelen, bőrápoló, bőrfestő, cipőfestő, bőrtisztító, bőrzsír, cipőkefe, ruhakefe, ruhafésű, körömkefe, körömreszelő, körömpiszkáló, körömfésű, körömcsipesz, körömvágó, körömcsiszoló, körömlakk, körömlakklemosó, körömlakkfixáló, körömlakkeltávolító, körömlakkeltávolító-ecset, körömlakkeltávolító-tégely, körömlakkeltávolító-tégely-ecset, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány-állvány, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány-állvány-állvány, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány-állvány-állvány-állvány, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány, körömlakkeltávolító-tégely-ecset-tartó-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány-állvány, körömlakk

HERMAN LIPÓT: ILLÉS PRÓFÉTA

Petrovics MM

B. HATVANY FERENC: AKTOK A MŰTEREMBEN

meg kenyeremet karikatúrákkal (eredetileg illusztrátor akartam lenni), portrékkal s olcsón árusított tájkép- és zsánerkísérletekkel. Négyévi tanulás után pár hétig Münchenben, utána falumban kíséreltem meg a festészetből megélni. Nagyon nehezen sikerült önkéntesi évem után ismét a mintarajziskolába mentem, majd fél év után Berlinbe néhány hónapra. Itt kezdett megnyílni szemem a régi mesterek remekművei előtt. Daumier, Cézanne, Marées is tetszett. A Nemzeti Szalonban karikatúrákat, zsánerképet, tájképet, majd egy nagyobb tájképet a Műcsarnokban állítottam ki jelentéktelen sikerrel. 1910-ben egy grafikai kiállításon kövér színes nőket angyalkákkal mutattam be, ami némi figyelmet keltett. Nehezen összegyűjtött pár száz koronával Párizsba utaztam (1911), ennek az útnak döntő hatása volt munkálkodásomra. 1912-ben végre műteremhez jutottam Pesten s 1913-ban egy kollektív kiállítással szerepeltem az Ernst-múzeumban meglehetős erkölcsi és anyagi sikerrel. Aktos kompozíciók sok gyerekkel s buja növényzettel, néhány portré, tájkép és sok rajz volt kiállítva. Részt vettem a kecskeméti művésztelep alakulásában. Innen vonultam be 1914-ben a világháborúba. Szerbiában mint frontkatona (kaptam érte nagy ezüst vitézségi érmet), később mint hadifestő gyüjtöttem élményeket. Még a háború alatt, 1916-ban a Műcsarnokban Pásztorjáték című festményemet az Erzsébetvárosi Kaszinó díjával tüntették ki. Anyám arcképét a Szépművészeti Múzeum vette meg. Azóta többször állítottam ki rendszerint kisebb kollekciókat az Ernst-múzeumban. Kompozíciókat, aktos csoportképeket, dekoratív festményeket, üvegtervet, illusztrációkat, arcképet, tájképet és zsánerszerű dolgokat festek. 1920-ban részt vettem a Szinyei-Merse Pál Társaság megalakításában. 1921-ben könyvalakban jelent meg egy gyüjtemény tollrajzom. *Művészi alapelvem:* a művészeti remekművek koron, ízlésen, stíluson, divaton s egyéniségen túl abban egyeznek meg, hogy önálló organizmust alkotnak, törvényeiket magukban hordják s meggyőzőképes harmonikus voltuk szabja meg életképességüket. Létrehozásuk a természet formáinak segitségével történik, s tiszta festői tendenciájuk mellett szeretem, ha témájuk is van. Michel Angelót, Tiziánt, Rembrandtot, Rubenst és Tintorettót tisztelem leginkább a régi mesterek közül.

*

Herman Lipót a Műcsarnok, Művészház, majd az Ernst-múzeum kiállításain a művészeti előadás és kifejezésbeli formák egész skáláján haladt végig; a keresés, a kutatás jellemzi pályáját, míg utolsó kiállított képei és 1921-ben kötetbe foglalt rajz-sorozata mutatja, hogy megtalálta a maga egyéni útját a legnemesebb értelemben felfogott modern stílusban. Herman igen erős rajzoló, a forma igazi ura művészetében, de színei is mindjobban élénkülnek, tüzesednek.

Hermes Magyar Általános Váltóüzlet r. t. *(Központja: Budapest, IV. Koronaherceg ucca 5.).* 1893-ban a Hitelbank alapította a Földhitelintézet közreműködésével. Ezidőszerint alaptőkéje és tartalékalapjai körülbelül százmillió koronára rúgnak. A banküzlet minden ágával foglalkozik. Tagja a Devizaközpontnak. Nagy forgalmat bonyolít le a társaság bécsi fiókja is (I. Stock im Eisenplatz 3.). Érdekkörébe tartoznak a következő vállalatok: Győrffy-Wolf Fémárugyár r. t. (Budapest és Bécs), Magyar Amerikai Faipar r. t. (Budapest), »Musica« Zongora és Hangszerkereskedelmi r. t. (Budapest és Bécs), Magyar Olaj és Vegyipari r. t. (Budapest), Magyar Autogén Gázakkumulátorgyár r. t. (Budapest), Haasenstein és Vogler Magyar Hirdetési r. t. (Budapest), Thermosol művek r. t. (Budapest). Az igazgatóság elnöke báró *Ullmann* Adolf, a Hitelbank alelnök-vezérigazgatója, alelnökök gróf *Hoyos-Wenckheim* Fülöp, a Magyar Földhitelintézet

vezérigazgatója, és *Epstein* Egon (Bécs). Ügyvezető igazgatók: *Szende* Fülöp és báró *Ullmann* György.

Herosztrátoszi tett, romboló, gonosz cselekedet, a közügy kárára elkövetett nagyszabású gazság. *Herosztrátosz* Kr. e. 356-ban felgyujtotta a nagyszerű efezusi Diana-templomot, hogy így szerezzen magának világhírt.

Hervay, *Frigyes*, író és hírlapíró. Szül. 1874-ben. Sok kedves verset és novellát írt. *(Kavicsok.)* Elmés bohózatíró és operettlibrettista.

Hervé, *Gustave*, francia politikus és ujságíró. Szélső szocialistából és antimilitaristából (»a nemzeti lobogónak szemétdombon a helye« — ezt a mondását lobbantották sokáig a szemére) a szélsőséges nacionalizmusba és a háborús usztításba csapott át. Ujabban »La Victoire« című lapjában a Németországgal való megértés útját egyengeti.

Herzog *Ferenc*, egyetemi tanár, a budapesti egyetemi IV. sz. belklinika igazgatója. Szül. 1879-ben Budapesten. 1911-ben a budapesti egyetemen magántanár, 1913-ban a pozsonyi Erzsébet-egyetemen a belorvostan nyilvános rendes tanára. 1922 óta elhunyt mesterének, *Jendrássik* Ernőnek, tanszékét tölti be a budapesti egyetemen.

VII. ker. S.C. *(Sport Club)*, a Városligeti volt első tanyája az 1912-ben *Festőmunkások L. E.* címen alakult egyletnek. 1919-ben bejutott a futballcsapatok első osztályába, de 1921/22-ben visszaesett a II. osztályba.

Hetényi *Imre dr.*, főkapitányhelyettes, az útlevélhivatal vezetője. Évekig ujságíró volt, majd meghívták a rendőrségre, ahol eleinte mint detektivfőnökhelyettes végzett értékes munkát.

Hetényi Imre.

Heterogén (görög), egymástól elütő, különnemű, össze nem illő.

Het Volk a németalföldi szociáldemokrata munkáspárt hivatalos napilapja. Megjelenik Amsterdamban. Főszerkesztője *Troelstra*, a második kamara tagja.

H. É. V., l. *Helyi érdekű vasutak.*

Hevesi *Sándor*, író, a Nemzeti Színház igazgatója. Szül. 1873-ban. A dramaturgia nagytudású, finom stílérzékű művelője; főleg Shakespeare-elemző tanulmányaiban érvényesítette önálló kutatásait és nagy esztétikai képzettségét. Mint színpadi költőnek is figyelemreméltó alkotásai vannak: *Császár és komédiás* című színműve az újromantika legnagyobb sikerű magyar terméke. 1922 nyarán a Nemzeti Színház főrendezőségét a Nemzeti Színház igazgatói állásával cserélte föl.

Hevesi Sándor.

Hevesi *Simon, dr.*, hitszónok. Szül. 1868-ban. 1894-ben Kassán, 1897-ben Lugoson választják rabbivá, 1905 óta a pesti izr. hitközség egyik főrabbija. Megalapítója az Országos Magyar Izr. Közművelődési Egyesületnek, több vallásbölcseleti munkája és verseskötete jelent meg. A rabbiképző szeminárium tanára.

High life (angol; *e.*: *hájlájf*), magasrangú élet, előkelő élet, a nagyúri világ élete.

Hilgermann *Laura*, operaénekesnő (mezzoszoprán). Szül. 1869-ben. 1890-től 1900-ig a budapesti, 1900-tól 1918-ig a bécsi Operaház kiváló tagja volt. 1920 óta énektanárnő a Zeneművészeti Főiskolán.

Hindenburg *Pál*, német hadvezér. Szül. 1847-ben. A világháborúban több nagy győzelmet aratott. 1918-ban az összes seregek főparancsnoka lett. A legnépszerűbb katona volt, még a háborúalatt szobrot emeltek neki. E népszerűsége később megcsappant. A gomba módra megjelent emlékiratokból kitünt, hogy Hindenburg a győzelmek kivívásában pusztán passzív szerepet játszott. A nevéhez fűződő haditettek kigondolója és végrehajtója állítólag *Ludendorff* volt. Hindenburg most Hannoverben él.

Hindenburg.

Hirdetés *(lapoknál)*, a kereslet és kinálat legközvetlenebb modern módja az *ujsághirdetés*, mely az üzletemberek vagy magánosok közléseit a leggyorsabban röpíti a legnagyobb nyilvánosság színe elé, akár egyszerű *apróhirdetés*, akár feltünőbb szedésü hirdetés formájában.

ben magántanár, 1914 óta a pozsonyi Erzsébet-egyetem nyilvános rendes tanára. A cseh megszállás után gyermekklinikáját a Fehér Kereszt kórházban helyezték el. A képesített csecsemőápolónők *(nurse)* kiképzésének magyarországi megteremtője.

Heinrich *Ferenc*, volt kereskedelmi miniszter. Szül. 1886-ban. A Heinrich A. és Fiai vaskereskedelmi r. t. elnöke. A forradalom előtt vezetőszerepet játszott Budapest kereskedelmi életében. Politikai pályája a forradalom után kezdődik. 1918-ban megalapítja a Magyar Polgári Pártot, a Huszár-féle koncentrációs kormányban kereskedelmi miniszter. A második nemzetgyülésbe a somogyvármegyei tabi kerület küldte polgári párti programmal.

HELTAI JENŐ.

(Önéletrajz.)

Születtem Budapesten 1871-ben. Tízéves koromban, érett ésszel, elhatároztam, hogy magyar költő leszek. Azóta fáradok abban, hogy ezt a célt elérjem. Voltak, nagyritkán, pillanataim, amikor azt hittem, hogy ez sikerült is; vannak, gyakrabban, óráim és esztendeim, amelyekben örökre reménytelennek látom ezt az álmomat. Sokat írtam, kevesebbet és nem olyan jót, mint szerettem volna. Szeretnék írni, még, sokat és jót. Ötvenéves elmultam, félek, arra már nem igen érek rá, hogy összes műveimet megírjam. Ez multam, jelenem és jövőm; életem története, egyúttal humoreszk is dióhéjban.

Heltai Jenő.

Heltai Jenő

Heltai Jenő legfinomabb lírikusaink közé tartozik. Mestere a könnyed hangú, népdalból városiasított chanson-formának, a röpke dalnak, mely mégis mély rezonanciát ébreszt a lélekben. Novelláinak vidám bölcsessége és csillogó bája a legjobb modern franciák apró chef d'oeuvre-jeivel vetekszik. Darabjai: *A Tündérlaki lányok* és *A mamamód* a legüdébb új magyar vígjátékok közül valók. *A Kis cukrászda* című új darabjára most készül a Vígszinház.

Helfferich *Károly*, német politikus. Szül. 1872-ben. A Deutsche-Bank vezérigazgatója volt. A háború alatt birodalmi pénzügyminiszteri államtitkár, majd belügyminiszteri államtitkár és alkancellár lett. 1920-ban mint nemzeti párti jutott be a birodalmi gyűlésbe. Azóta kíméletlenül támadja a köztársasági pártot. Ellenfelei azzal vádolják, hogy részes a politikai merényletekben.

Helikopter, szárnynélküli, csak légcsavarokkal ellátott repülőgép, melynél a magasba emelkedést függélyes tengelyen levő propellerek, míg a vízszintes irányban való haladást vízszintes tengelyen elhelyezett propellerek közvetitik. A *helikopter* a léghajózásnál nem vált be, mert a függélyes tengely légcsavarjai akadályozzák a vízszintes irányban való haladást. 1922-ben sikerült a *helikopter* titkát megoldani. *Brennan* angol mérnök, az egyvágányú vasút feltalálója, olyan helikoptert mutatott be Londonban, amely 600 m. magasságban órákig lebegett.

Hellas Magdeburg, Németország leghíresebb úszóegyesülete. Legjobb úszói a már Budapesten is járt *Rademacher*, *Fröhlich*, *Benecke* és *Hilmár*.

Helyi érdekű vasutak, teljes címe: *Budapesti Helyi Érdekű Vasút r. t.*, rövidítve: *H. É. V.* Négy vonala van, a szentendrei, a Budafok—törökbálinti, a Cinkota—gödöllői és a dunaharaszti. A közúti villamosvasút érdekszférájához tartozott. Eleinte szintén egyesítették az Egyesített Villamosvasutakkal, később azonban egy kormányrendelet kihasította és jelenleg (1922) önállóan működik.

Hempel Frida.

Hempel, *Frida*, német operaénekesnő (koloratúr-szoprán). Szül. 1883-ban. A berlini udvari operaháznak volt ünnepelt, kiváló tagja. 1913 óta a newyorki Metropolitan Operahouse-ban énekel és csak időnként, rövid vendégszereplésre szokott átjönni Európába.

Henderson, *Arthur*, angol szocialista politikus. Szül. 1863-ban. Az angol

munkásmozgalom egyik vezére. A *Labour Party* titkára. 1890 óta tagja volt az angol alsóháznak. 1922 nov.-ben nem választották meg. Többször volt miniszter. Legutoljára 1916—17-ben. A II. Internacionále intézőbizottságának is tagja.

Hendikep (angol; eredeti írása: *handicap*), a lósport révén nagyon elterjedt szakkifejezés. Olyan verseny, amelyben a résztvevők nyerési lehetőségét, képességi fokukhoz mért több vagy kevesebb súly kiosztásával a lehetőségig kiegyenlíteni törekednek. Az ideális hendikep az volna, amelyben valamennyi ló egyszerre — holtversenyben — érkeznék a célhoz. A súlyokat a versenyrendező egyesület egy vagy több szakértő megbizottja, a *hendikepper* állapítja meg. *Generális hendikep* az összes tréningben levő lovak táblázata képességük szerint sorrendbe szedve s melléjük írva a megfelelő kilók száma. Ez a generális hendikep a versenyév folyamán mutatott formaváltozások szerint folytonos hullámzásokat tüntet fel. — Az ügetőversenyen és az embersportban kilók helyett tér-, idő- vagy pont-előnyök és hátrányok osztásával egyenlítik ki a hendikepben az esélyeket.

Henley-regatta (*e.*: henli—) 2000 m.-es evezősverseny a Temzén. A világ legjobb csapatai szoktak indulni benne.

Herczeg *Ferenc* író. Szül. 1863-ban. A modern magyar társadalmi élet élesszemű, biztoskezű ábrázolója, kitünő szatirikus érzékkel, máskor erősen romantikára hajló meseszövéssel és hangulatszínezéssel. Műveiben a huszadik század körüli magyarság sok típusát tette maradandóvá, a léha, kedves dsentrit, feszes rúgóra járó, titokban szentimentális katona-lelkeket, a protekciós, jelszavas politika húsosfazék-világát, az egyik percben csupa nyiltság, másik percben csupa titok nőket. Kiemelendő klasszikus történeti regénye, a *Pogányok*, s nemesen nagyvonalú színműve, a *Bizánc*. A Kisfaludy Társaság tagja, az Akadémia volt másodelnöke.

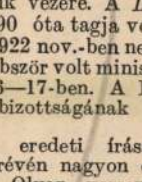

Herczeg Ferenc.

Herend, ennek a veszprémmegyei falunak a nevét világszerte mindenütt

Herendi csésze és alja.

ismerik, ahol az iparművészetek iránt érdeklődnek. Herenden alapította meg 1839-ben az első komolyan számottevő és mai napig fennálló magyar porcellángyárat *Fischer* Móric, aki addig Pápán volt keményczserépgyáros. 1876-ig tartott Herend fénykora. Ezután a gyár erős hanyatlása következett s tartott 1897-ig, amikor az alapító unokája, *Farkasházy* Jenő, e külföldön képzett kiváló ízlésű keramikus, a gyár régi fényét helyreállította. 1921-ben történeti — retrospektív — kiállítás volt a herendi gyártmányokból az Iparművészeti Múzeumban mindenki nagy gyönyörűségére. A régi herendi porcellán jegye a belenyomott *Herend* szó, az újabb gyártmányoké pedig a *magyar címer*.

A herendi gyár jegyei.

HERMAN LIPÓT.

[Önéletrajz.]

1884 április 24.-én születtem Nagyszentmiklóson. Ennek az egyhangú, unalmas falunak polgári iskolájában egy ezermester lelkes rajztanárom buzdított a festői pályára, korán megnyilvánuló rajzolási képességeimet látván. Atyám a maga mintájára kereskedőt nevelt volna belőlem. Szegeden a kereskedelmi iskolát végeztem kedvem ellenére. Az érettségi után mégis beleegyeztek szüleim, hogy a művészpályán próbáljak szerencsét. Pestre jöhettem a mintarajziskolába (1901), hol Balló Ede volt a tanárom. Már másodéves koromtól kezdve magam kerestem

Herman Lipót. [Önarckép.]

Az Est Karácsonyi Könyve 1923.

gával 1896-ban, a Pogányok-kal 1901-ben s a Lélekrablás-sal 1906-ban) és háromszor a Vojnits-díjat (1912-ben az Éva boszorkánnyal, 1919-ben a Fekete lovas-sal és 1926-ban A Hid-dal). 1926-ban az irodalmi Nobel-díj jelöltjeként emlegették. A Kormányzó 1927-ben a felsőház tagjává nevezte ki.

Herczeg Imre *(lozsádi)* ny. főbányatan. Született a hunyadmegyei Harró községben, 1875-ben. Középiskolai tanulmányait a dévai főreáliskolában végezte, majd a selmecbányai Bányászati és Erdészeti Akadémián bányamérnöki oklevelet szerzett. Működését mint bányagyakornok 1891-ben Rézbányán kezdte meg, később segédmérnök, majd mérnök lett. 1897—1904-ig Nagyágon teljesitett szolgálatot. Ekkor bányamérnöki minőségben Kapnikbányára került. 1909-ben a selmecbányai Ferenc József-akna üzemvezetői teendőinek ellátásával bizták meg. Itt főmérnökké, majd bányatanácsossá lépett elő. 1919-ben főbányatanácsos lett. A megszállás miatt Budapestre jött és a pénzügyminisztérium XV. ügyosztályán nyert beosztást. 1925-ben a Főfémjelző Hivatal vezetését vette át. 1926-ban saját kérelmére nyugalomba vonult. Az Országos Bányászati és Kohászati Egyesület, valamint több más szakegyesület tagja.

Herczog Ignác, gyáros, földbirtokos. Született Szécsényben, 1864-ben. Középiskoláit és a kereskedelmi akadémiát Budapesten és Bécsben végezte, majd mint egy nagy vállalat gyakornoka lépett a kereskedelmi pályára. 1883-ban Losoncon telepedett le, ahol a Wohl Hermann cég alkalmazásába állott és hosszu ideig mint annak vezetője is működött. Később önállósitotta magát; előbb szerény keretek között dolgozott, 1895-ben pedig megalapitotta szeszipari üzemét, amely rövidesen Magyarország szakmabeli gyárainak egyik leghatalmasabbikává növekedett. A háboru előtt megvásárolta a budapesti Gottschligféle likőr- és rumgyárat. Később a martonvásári szeszgyárat is megvette és a nyirbátori Boni-féle vállalatnál is vállalt érdekeltséget. A háboru folyamán beválasztották a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank igazgatóságába, majd a budapesti Lloyd Bank alelnöke lett. Utóbbi intézetnek felszámolása után az Angol-Magyar Bank alelnöki székét foglalta el. a Szlovenszkói Szeszfinomitók Egyesületének, a Lipótvárosi Szeszfinomitó és Szeszgyár Rt.-nak, valamint a Gazdasági Banknak elnöke. A Szlovenszkó Elektárna Rt. alelnöke és a Szlovák Általános Hitelbank igazgatóságának tagja. Számos társadalmi és kulturális egyesület vezetőségében helyet foglal.

Herde Jenő, ny. Máv. főfelügyelő. Született Győrben, 1874-ben. Középiskoláit a budapesti kegyestanitórendi és a győri Szent Benedek-rendi főgimnáziumokban végezte. A vasuti tisztképző tanfolyamon nyert oklevelet. Müködését Felsőgallán kezdte. 1906-tól 1910-ig Hatvanban állomásfőnökhelyettes volt. 1910-ben az igazgatóság forgalmi főosztályába rendelték be, ahol fokozatosan előrehaladva, főfelügyelő lett s itt müködött, mint osztályvezető 1932-ben bekövetkezett hirtelen haláláig, mely az egész Csonkamagyarország vasutasságában igaz szeretetből fakadó részvétet váltott ki. Budapesti szolgálata alatt a vasuti tisztképző tanfolyam tanára is volt. Nagy általános tudásu férfiu, ki több nyelvet beszélt. Nagy tudásánál, csak szerénysége volt nagyobb. Több szakmunkája maradt vissza kéziratban, amelynek kiadásában halála akadályozta meg. Felettes hatóságának megbizásából több izben volt külföldön tanulmányuton és különösen Németországban, Ausztriában, Hollandiában és Belgiumban tartózkodott huzamosabb ideig, ezen államok vasuti forgalmi berendezésének tanulmányozása céljából. Kiváló szolgálatainak elismeréseképpen a Koronás Arany Érdemkeresztet kapta meg.

Heringh Kálmán, ny. főszolgabiró. Született Egerben 1869-ben. Középiskoláit szülővárosában végezte, majd az egri jogakadémián folytatott tanulmányokat, ahol jogi és államtudományi államvizsgát tett. 1895-ben Heves vármegye szolgálatába lépett, mint közigazgatási gyakornok. Később megválasztották a gyöngyösi járás főszolgabirájává. Ennek a járásnak három évig állott az élén. 1900-ban az egri járás főszolgabirájává választották és ebben a minőségben 1921-ben történt nyugalomba vonulásáig müködött. A háboru kitörésekor önként jelentkezett katonai szolgálatra és a 10. m. kir. honvéd gyalogezredhez osztották be, azonban katonai szolgálatából csakhamar visszahivták járásának további vezetésére. Eger város

társadalmi és kulturális életében tevékenyen résztvesz.

Herman József dr., okl. gépészmérnök, műegyetemi m. tanár, az Elektromos Művek igazgatója. Budapesten született, 1880-ban. Középiskoláit és a műegyetemet a fővárosban végezte, majd a haditengerészetnél katonai szolgálatot teljesitett. Később a műegyetemen az elektrotechnikai tanszék tanársegéde volt. Két és fél évig Amerikában az elektromos telepeket és a gépszámitási rendszereket tanulmányozta. Visszatérése után a Ganz Villamossági rt. alkalmazásába állott, ahonnan üzemvezető főmérnöki minőségben a Magyar Villamossági rt. kötelékébe lépett át. A vállalat jogutódjánál, a Székesfővárosi Elektromos Müveknél 1926 óta műszaki igazgatói minőségben dolgozik. Jelentős szakirodalmi tevékenységet fejt ki, 1927-ben jelent meg háromkötetes munkája Elektromos telepkezelés cimen és ez mint tankönyv is használatos. Cikkeit különböző szaklapok közlik. Az egyházi és a társadalmi életben vezető szerepet visz, a külső lipótvárosi róm. kath. egyházközség elnöke és a Lipótvárosi Keresztény Kaszinó társelnöke, ezenkivül több társadalmi és szakegyesület tagja.

Herman Lipót, festőművész. Született Nagyszentmiklóson, 1884 április 24-én. Iskoláit Szegeden végezte. 1901-től 1905-ig az Országos Mintarajziskolában tanult és mint annak növendéke először anyja arcképével tünt fel. 1905-ben a müncheni Asbe-iskolát végezte, majd Berlinben, Párisban és Oroszországban, valamint Hollandiában volt hosszabb időn át tanulmányuton. 1918-ban a Mücsarnok kiállitásán elnyerte az Erzsébetvárosi Kaszinó diját. 1905 óta résztvesz Európa legtöbb fővárosának képkiállitásain. Ernst-Muzeumban két izben rendezett kollektiv kiállitást, főként barokstilü aktkompozicióival, allegórikus és bibliai képeivel, valamint tájfestményeivel. Édesanyjának még növendék korában festett arcképét a Szépmüvészeti Muzeum vette meg. Ezenkivül számos képe és rajza e muzeum tulajdona. A Kecskeméti Müvésztelep egyik megalapitója és rövid ideig a szentendrei müvésztelep oktatását is vezette. A Szinyei-Merse Társaság alapitásában is tevékeny része volt. 1921-ben albumban adta ki rajzai legjavát. A háboru kitörésekor bevonult a 68. cs és kir. gyalogezredhez, melynek kötelékében különböző harctereken teljesitett szolgálatot. Érdemei elismeréséül az I. o. ezüst vitézségi éremmel tüntették ki. Később mint hadifestő müködött; ezidőben több háborus festményt alkotott. Különböző budapesti napilapokban jelennek meg feltünést keltő müvészeti cikkei.

Herrmann Miksa dr., volt kereskedelemügyi miniszter, a kir. József Műegyetem ny. r. tanára. 1876 október 30-án született Selmecbányán, ahol édesatyja a bányászati és erdészeti főiskola tanára volt, még akkoriban, mikor ezt az európai hirü intézetet, melynek tanitási nyelve abban az időben a német volt, messze külföldről jött hallgatók is tömegesen látogatták. Hajlamai már korán a technikai tudományok felé vonzották s ezért, miután középiskolai tanulmányait a szegedi állami főreáliskolában elvégezte, a bécsi műegyetemre iratkozott be s itt is nyert gépészmérnöki oklevelet. Egyideig a bécsi műegyetem asszisztense volt, Kick hirneves technológus mellett, majd a Schulz és Goebel-féle bécsi vasgyár gépszerkesztési irodájában dolgozott. Hazatérve, a Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasuttársaság (Stég) resicabányai müveinél, Magyarország akkori legnagyobb gépgyárában vállalt állást s ott rövidesen a gép- és hidszerkesztési üzem főmérnöke lett. Közben a Stég aninai és domán-szekuli kőszén- és dognácskai vasbányáiban szerzett gyakorlati bányászati ismereteket. 1899-ben rendkivüli, 1900-ban pedig rendes tanárrá nevezték ki a selmecbányai bányászati és erdészeti főiskolához, melynek két éven át rektora is volt. 1912 óta a budapesti József Műegyetem nyilvános rendes tanára; 1917-től 1921-ig a gépészmérnöki kar dékánja volt. Tulajdonképeni szakmája a gépszerkesztés, de ugy tudományos, mint gyakorlati müködése kiterjed a tecnikai tudományok szinte minden ágazatára. Hogy Böckh Hugó, a nagynevü geológus, aki az erdélyi Mezőség földgáztartó vonulatainak kikutatásával világhirnevet szerzett magának, angol szolgálatba lépett, szinte egyedüli szaktekintélyünk földgázkérdésekben. A háboru előtt állami kiküldetéssel Északamerikában a földgázkutakat tanulmányozta. Tanulmányainak egy részét értekezésben adta ki, melyet a Magyar Mérnök Egylet a Hollán-dijjal tüntetett ki. Kiváló, külföldön is elismert szaktekintélye a hajók hajtási problémáinak is s erről a tárgyról a berlini Schiffbautechnische Gesellschaft meghivására több előadást tartott Németország legkiválóbb szakembereinek társaságában. Kiváló szaktudását idevágó kormányzati

A kis grizettek — a Szinházi Élethez

Kedves levelet kapott a *Szinházi Élet* a Vigszinházból. «A kis grizett» kis grizettjei irták a levelet. Csupa kedves, fiatal lány, a sok apró kis grizett, akik még sohasem voltak szinpadon, most játszanak először szinházat. Mielőtt megkezdődtek a Stolz-operett próbái, szegénykéket valósággal elrémitették azzal, milyen szigoru rendező *Király* Ernő. A rémhirből egy szó sem volt igaz. Sőt! Király Ernőnél kedvesebb, finomabb, udvariasabb rendező még nem volt a világon. A próbák alatt valósággal beleszeretett a sok grizett a rendezőjébe. Hogy leróják hálájukat Király Ernő iránt, elhatározták, hogy sok kedvességét nyilt levélben köszönik meg. Meg is irták a levelet, s beküldték a *Szinházi Életnek* közlés véget. Itt közöljük a levelet:

„Kedves Szinházi Élet!

Mi, egy nagy siker apró kis láncszemei, akik, mint kis grizettek, ott táncolunk a Vigszinházban a nagy szinészek árnyékában, nemcsak grizettek vagyunk, hanem drukkoló kezdők is, akik most először ismerkedtek meg a rivaldák fényességével. Benne él a szivünkben, hát meg is akarjuk mondani, hogy nagy-nagy hálával és szeretettel tartozunk rendezőnknek, *Király* Ernőnek, aki olyan jószivü, olyan kedves és olyan udvarias volt már a próbákon is a mi kezdő ügyetlenségünkkel szemben, amit a kis grizettek soha, de soha nem fognak neki elfelejteni. Annyit hallottunk már a rendezők szigoruságáról, hogy a próbák előtt hallatlanul féltünk a sok szekirozástól, amiben részünk lesz. És csalódtunk. Most már mindannyian tul vagyunk a drukkon és szivünk legmélyén is azt érezzük, hogyha mindig *Király* Ernő rendezne bennünket, szivesen maradnánk életünk végéig is kis grizettek. Elvégre Párisban vannak olyan kis grizettek is, akik autón járnak. Ebben a reményben zárjuk sorainkat és vagyunk a *Szinházi Élet* őszinte tisztelői:.

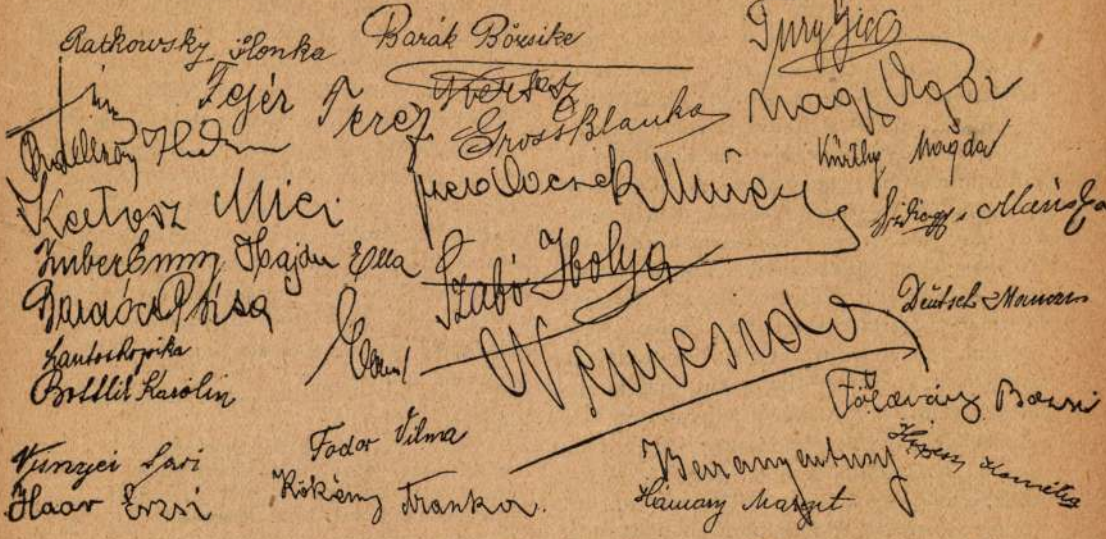

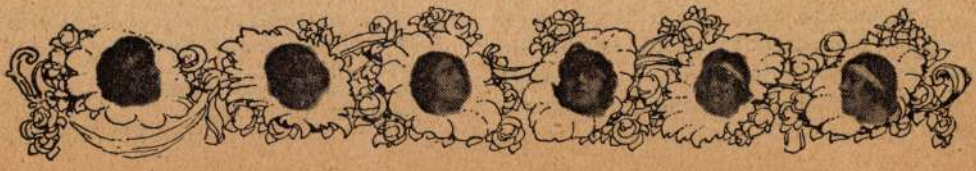

Herman Lipót

Irta: Feiks Jenő

1921

Herman Lipót, ilyennek képzelem a festőt! Erőtől duzzadónak, mint egy medvebocs, folyton vigyorgó lapátfogakkal, idegek nelkül, egyszerüen, barátságosan, mintha az egész Herman Lipót nem volna más, mint emberré vált egészséges szinharmónia, vagy — mint ezt a moziban látni — rajzból, vonalakból életrekelt lény.

Herman a reneszanszból itt felejtett piktor. Egész nap aktokon, klasszikus ligeteken, mélyvörös takarókon, lombok között röpködő amoretteken jár az esze. Ha ceruzát adsz a kezébe: ömlenek belőle a hajlékony női testek, puffedt gyerekhasak, meglett férfiak vasizmai; egy percre meg sem áll a szerszáma az az érzésed, hogy Herman százéves korában már nem lesz elég a papirgyártás, az egész világ csupa jólrajzolt Herman-aktból fog állani.

Most megjelent egy könyve Lehel Ferencnek: „Herman Lipót rajzai." Ez a cim szinte tréfának tünik előttünk. Rajzai? Az ő rajzainak hiszen csak egy milliomod részéről van szó! Mert az a gazdaság, mellyel magából a formát önti, napjainkban példa nélkül áll. Ezért ő sem nem modern, sem nem régies művészi irányhoz nem tartozhatik, hasonlitani senkire sem hasonlit. A régieknél ujabb, az ujaknál régibb, témája régi, pikturája uj. Tehát mindent megértő, mindent tisztelő, — a politikában ideális pártvezér volna. Volna? Elfelejtettük tán, hogy Herman Lipót legvadabb müvészeti politikusunk? A mikor nem dolgozik, gondolatban kizárólag képző művészeket csoportosit, csoportokat tömörit, tömöritvényekért agitál, minden szabad percében a szépért, a jóért harcol. Személyeskedést, kicsinyességet nem ismer. Meg vagyunk róla győződve, legnagyobb fájdalma titokban, hogy Tizian, Giorgione, Rembrandt, avagy Tintoretto nem az ő felfedezései. Viszont életének nyilt boldogsága, hogy Szinyei bácsi és körülötte a mi legjobb piktoraink, a nagybányaiak és a többiek mint az ő lajstromozása szerint csoportosultak ha nem is az Olympuson, de a Japán kávéházban, hogy Pali bácsi Herman nélkül semmire se tudta magát elhatározni. A jó Lipót viszont Pali bácsi nélkül a magyar piktor életet nem tudja elképzelni.

Vannak régi olajnyomatok, melyeken a menyország felhőin az Ur közelében Napoleon, Göthe, Beethoven, Michelangelo ülnek. Mi azt hisszük, Herman Lipót olyan képet szeretne festeni, melyen ily felhőből épitett „törzsasztalnál" Rafael, Rubens, Lionardo, Velasques és nemes társaik dominópartijánál ő maga mint szerény önarckép kibicel. De a szerény kibicelés mögött már ott volna lelkében az átcsoportositás titkos vágya, a harc felvétele, csataorditás a banalitás, az akadémia ellen, a jó piktura diadala. Az idő kereke persze nehezen mozdul. De ő nekifeszíti erős hátát. Ha csak egy méternyivel is előbbre viszi a szépség ügyét, boldog ember.

Évekkel ezelőtt látván (azaz inkább sokat hallván) őt, gyakran elgondolkoztunk: mire való ez a sok okoskodás, ez a sok küzdés másokért, nem céltalan-e? Vajjon nem beszél-e Hermannál szebben a kép maga? Gyakran azt hittük, hogy igen. Mert akkor abban a hitben éltünk, hogy az élet nyugodt, sőt nem finomtalan valami. De jöttek a nagy változások, háboru, forradalmak s a festészetet is feldulták. Ez az a korszak, melyben felejthetetlen Herman Lipót szereplése. Itt kezdődik az a pont, ahol az ő rendezői talentuma mindnyájunk szerencséje lett.

A mit e perctől fogva Lipótunk müvelt, páratlan a magyar müvészet-politika történetében. Ahogyan a kollegáiért verekedett.

Herman vastag tenyere rafináltan elsimitott minden akadályt. Most hála a jó égnek: ujra dolgozhatunk nyugodtan. Herman veheti az ecsetjét, keverheti az ő zsiros szineit, onthatja ujra az ő elyziumi aktjait, előadhat barátainak Paolo Veronese magánügyeiről, Andrea del Sarto privátüzleteiről és mehet ugy keresztül a Dob-utcán a Fészekbe, mintha a Viale dei Collin jönne Firenzében, négyszáz évvel ezelőtt, este felé, mtután Michelangelónál ozsonázott.

ZÁPORPRÓBA

— Miért tartják a záporpróbát? e kérdésre azt felelte dr. Elmés: mert azt remélik, hogy e záportól megjavul a szinházi termés.

Egy ifju szinésznő emlékkönyvébe

Mint Sarah Bernhardt, légy o y nagy,
de maradj olyan fiatal,
amilyen most vagy.

(SZENES EMBER)

tive in creative, positive work, and that patriotism came to be thought of as meaning something negative.

A struggle to achieve integrity with ideal weapons, negativism, a refusal to compromise, the ancient Hungarian national spirit of defiance — all were a policy in keeping with the traditional Hungarian mentality obtaining for centuries.

But at last we were forced to realise that living in a world of illusions would lead us nowhere, and the writer of these lines was the first Hungarian to deliver an *informative* lecture abroad on the subject of the gross injustice of the Treaty of Trianon An 20-th June 1927 I had the honour of speaking in this tenor in the Royal British Foreign Society. Shortly afterwards *Lord Rothermere* stepped into the arena with his splendid articles, and, in fact, it is from his advent that we must count the beginnings of a *practical* struggle for revision as opposed to the will-o-the-wisp of integrity pusued till then.

It is but natural that the psychology of a nation is not to be changed from one day to the other, and so very many Hungarians simply merged the idea of revision in the conception of integrity.

Slowly, very slowly, by hard work the mentality of the Hungarian public was made receptive of the distinction between the policy of revision as a practical possibility and the policy of integrity, a Hungarian mirage. I was the first to expound the theory of revision at the lecture in London mentioned above, where I urged that Triaoon as a punitive sentence was pronounced because the judges were misled and consequently appeal may be made for a re-opening of the case, i. e. for revision.

On several occasions it has been my privilege to speak with eminent French politicians on the subject and my impression always was that were the Hungarian nation to make revision, correctly construed in the above sense of the word and adapted to what is feasible in foreign policy, its aim, even French public opinion might be won over, for reconciliation among the Danube peoples is not possible in any other way. France rejects the idea of integrity and will fight agains it to the last; for it would imply a complete cancellation of the peace treaties. If we set aside the provisions of one treaty in so radical a manner, the other nations crushed by other peace treaties will feel entitled to do the same, and France will never be brought to acquiesce in a reasoning of that kind.

On the other hand, if we can show that the Treaty of Trianon contains grievous mistakes, even France cannot withstand an endeavour to achieve a moderate revision.

It is the bounden duty of every Hungarian man and woman to ponder over these things, and public opinion must be made to realise at last that a nation desirous of living cannot pursue a policy of illusions, but with ideal realism must set aims before itself the realisation of which lies within the bounds of possibility.

egészen megfelelő folytatása volt az integritásért való eszményi küzdelem, a negativitás, a meg nem alkuvás, az ősi magyar nemzeti dac.

De végül is be kellett látni, hogy ezzel az illuziós magatartással nem megyünk sokra s ezen sorok igénytelen írója volt az első magyar ember, aki külföldön a trianoni szerződés szörnyűségeiről *felvilágosító* előadást tartott. Már 1927 június hó 20-án tartotta ilyen irányú első előadását az Angol Királyi Külügyi Társaságban. Röviddel ezután fellépett Lord *Rothermere* nagyszabású ujságcikkeivel és voltaképpen az ő fellépésétől kell számitani a *reviziós* politika *gyakorlati* küzdelmét az addig üzött integritásos illusióval szemben.

De természetesen egy nemzet lelkivilágát nem lehet márólholnapra átalakítani és igy a magyar emberek nagyrésze a revizió fogalmát is bekebelezte az integritási mentalitásba.

Lassan-lassan, szivós munka árán tört csak utat a magyar közönség lelkivilágába a megkülönböztetés a reviziós politika, mint gyakorlati lehetőség és az integritásos politika, mint tárogatós magyar illuzió között. A Revizió elméletét én fejtettem ki először, fent már említett londoni előadásomban és előadtam azt, hogy a trianoni szerződés lényegileg egy *büntető ítélet*, mely a birák *megtévesztésével* jött létre, igy tehát Revizióval, vagyis *perújitással* megtámadható.

Több alkalommal beszéltem erről a kérdésről előkelő francia politikusokkal is és mindig az volt a benyomásom, hogy ha a magyar nemzet, számolva a külpolitikai lehetőségekkel, a fentebbi értelemben helyesen felfogott Reviziót tüzné ki céljául, igy még a francia közvéleményt is meg tudnánk hódítani ennek az eszmének, mert a dunamelléki államok egymással való kibékítése csakis ezen az úton történhetne meg. Az integritás fogalmát visszautasítja Franciaország, az ellen utolsó erejével küzdeni fog.

Ellenben, ha mi be tudjuk azt bizonyítani, hogy a trianoni szerződésben súlyos tévedések foglaltatnak, akkor még Franciaország se állana ellene, ha ezzel egyúttal meg lehetne csinálni a dunai államok egymással való teljes kibékülését.

Ezekkel a kérdésekkel minden müvelt magyar embernek foglalkoznia kell és rá kell jönnie végre a magyar közvéleménynek, hogy egy élni akaró nemzet nem folytathat illuziós politikát, hanem ideális realizmussal olyan célokat kell magunk elé tűzni, amelyeknek a megvalósitására fennforognak a valószinüség feltételei.

Les compositions: „Puits de l'Amour" et „Résurrection" de M. Léopold Herman, ont un caractère purement individuel. L'artiste crée des figures fabuleuses et les anime d'une main de maître. Ses oeuvres sont la nature-même.

Herman Lipót „Szerelem kútja" és „Feltámdás" cimü képeinek kompoziciói egészen egyéniek. Meseszerü fantáziával épiti fel és mesteri kézzel mozgatja alakjait. A természetet varázsos müvészettel adja vissza.

The compositions of Leopold Herman, entitled „The Feunt of Love" and „Ressurection" are quite original. The artist's composition in rich in fantasy, and his figures move in a plastic way. The werk of a master. Nature interpreted with magic art.

Pozsony, Kassa, Ungvár

Ces jours derniers, le monde entier fut parcouru par la nouvelle que le gouvernement tchèque avait interdit aux Hongrois de Pozsony (Bratislava), de Kassa (Kosice) et d'Ungvár (Uzhorod) l'emploi de leur langue maternelle. Cette résolution fut motivée par la loi contitutionelle tchèque qui déclare que les minorités n'ont le droit d employer leur langue maternelle que si elles représentent au moins les 20% de la population totale d'une ville ou d'une commune.

Cette manière d'agir de MM. Benes et Cie. aurait pour but de démontrer que le nombre des habitants hongrois des villes de Pozsony, Kassa et Ungvár n'atteint pas les 20% de la population totale.

Ces données, quoique tout à fait incroyables, pourraient être admises par tout le monde, si l'on ne connaissait pas les méthodes à l'aide desquelles le gouvernement de Prague recueille les donnses statistiqués „officielles".

C'est un fait généralement connu et, d'ailleurs le gouvernement tchèque n'a jamais osé le nier qu'en 1919, lorsque le Conseil supérieur de la paix décida de déléguer une commission neutre pour la fixation des frontières étnographiques hongroises et slovaques, M. Benes réussit d'y faire désigner deux américains qui, en realité, n'étaient pas de véritables américains, mais des Tchèques naturalisés. C'étaient MM. Jean Karmesin et Robert Kamer, qui se contentèrent — sans aucun examen — de dresser, dans leur chambre d'hôtel de Kassa, un procès-verbal, dont toutes les données étaient naturallement fausses.

Ce procès-verbal, devint un argument décisif, lors du détachement de la partie, septentrionale de la Hongrie.

Et, aujourd'hui, lorsqu'on interdit, en se référant toujours à la loi constitutionelle, l'emploi de la langue et des enseignes hongroises à Pozsony, à Kassa et à Ungvár — nous avons l'occasion, une fois de plus, de constater la même falsification des données de recensement, qu'à l'occasion du procès-verbal de 1919. Pourtant nous connaissons bien les motifs de cet acte de violence. Les Tchèques voudraient prouver au monde entier ou'il n'a plus de Hongrois en une masse importante sur les territoires arrachès à la mère-patrie. Cela serait d'une importance capitale précisément au moment où le principe de la nécessité d'une revision commence à se propager de plus en plus M. M. Benes et Cie. voudraient préparer d'avance leur atout, pour pouvoir le jeter fièrement sur la table de la S. D. N., lorsque la question de la Révision y sera traitée.

Les efforts de MM. Benes et Cie. ne sont bons qu'á aggraver la situation des malheureux Hongrois de Pozsony, de Kassa et d'Ungvár, mais cet état des choses ne durera que jusqu'au jour où l'on commencera à traiter de la question de la Révision. Rien ne sera alors plus facile que de démontrer la fausseté des données de MM. Benes et Cie.

Affirmer qu'il y a moins de 20% de Hongrois à Pozsony, à Kassa et à Ungvár est un fait aussi ridicule, que si l'on disait par exemple qu'à Paris les Français n'atteignent pas les 20% de la population.

Nous pouvons annoncer d'avance à MM. Benes et Cie., ce qui arrivera sous peu: le Tribunal mondial examinera non pas le problème des 20% de Hongrois, mais si la paix de l'Europe peut supporter les charges surhumaines que le Traité de Trianon lui a imposées? Et alors la lumière se fera et alors peut-ètre MM. Benes et Cie. comprendront que leurs tentatives de falsification étaient absolument vaines.

...és megindult a legnagyobb földi hatalom, — az Igazság... Még messze jár, de földet rázó dübörgése már hallatszik. Van aki sóvárogva várja, de van olyan is, aki retteg tőle. A rettegés pedig rossz tanácsadó, — oly intézkedésekre késztet, amelyek rendszerint azt segítik elő, amit elhárítani akarnának... Csak ezzel a lelkiállapottal magyarázható a cseh kormány rendelkezése, mely Pozsony, Kassa és Ungvár magyarságát megfosztotta anyanyelvük további használatának jogától, azzal az indokolással, hogy a kisebbségeknek csak addig van joguk nyelvüket használni, míg az illető város lakosságának legkevesebb 20%-át teszik.

Azt hiszem nincsen olyan józan gondolkodású ember, aki ezt szó nélkül elhihetné, aki fel ne vetné a kérdést: hát hogyan csökkenhetett le a magyarság számaránya ily rohamosan és ilyen tragikusan? Ki irtották-e ott a magyarokat, vagy talán valamely csodamódszerrel soha nem sejtett szaporaságra tudták serkenteni a cseh anyákat? Nem történt ott semmi ilyesféle. Sem véres kiirtás, sem csoda — csak a félelem szülte átlátszó célzatú trükkök alkalmazásáról van szó. A népszámlálás ünnepi alkalmára lényegesen megerősített helyőrségnek és ez alkalomból megrendezett nagyszabású farsangi mulatságokra odaözönlő idegen résztvevőknek „jóindulatú" beszámítása, a magyar zsidóságnak a magyarság köréből való kirekesztése, stb.... a többit pedig végezte a hazafias cseh „fantázia"... De miért e nagy buzgalom? Benes urék érzik, tudják azt jól, hogy a revizió tárgyalásokat már nem lehet többé elkerülni. És készülnek is reá, természetesen a maguk módja szerint. Mondvacsinált, légbőlkapott okiratok, jegyzőkönyvek, térképek, bizonyítékok... mint már egyszer. Mint 1919-ben, mikor minden olyan jól sikerült. De úgylátszik arra már nem gondolnak, hogy „elég egy sütetből egy lepény". Egyáltalán nem gondolnak arra, hogy lassan mindinkább mellénk és az igazság mellé állott az európai közvélemény, hogy Olaszország és már-már Anglia is követelik az igazság és Európa végleges, igazi békéje érdekében az elviselhetetlen igazságtalanság orvoslását. Benes urék azt remélik, hogy a hű és becsületes Franciaország, ezúttal sem hagyja cserben hű szövetségeseit, akik nem annyira a véráldozat hozatalában, mint a hadizsákmány mohó felosztásában tanusítottak oly lelkes buzgalmat. E ténynek, valamint az újabb ily irányú kisérletnek most már világos felismerése után tudni fogja, hogy minden további támogatás már nem szövetségesei iránti hűségnek, hanem bűnpártolásnak minősülne, — amire a *mindenkor becsületes és igazságszerető Franciaország bizonyára nem lesz kapható,* különösen azzal a a Magyarországgal szemben, amely évszázadokon át megvédte a nyugati, így tehát elsősorban a francia kultúrát a keleti támadásoktól és végül — ezt szívesen beismerjük, — amely saját kultúrájának nem egy alappillérét a nemes francia humanista kultúrállamból vette át.

Molnár György.

The news that the Czecho-Slovakian Government has deprivéd the Hungarians living in Pozsony, Kassa, and Ungvár of the right to use their mother tongue has spread all over the world. In justification of this step the Czech Government invokes the Czecho-Slovakian Constitution, which allows a minority the right to use its mother tongue only so long as the said minority constitutes at least 20% of the population of the town in question.

The order issued by the Gzench Goverhment is intended to prove that the Hungarian inhabitants eof Pozsony, Kassa and Ungvár are in number less than 20½ of the total population of those towns.

However incredible that sounds we should have to believe it if the Czech Government had not given us an insight into the way its statistical data ar procured. In 1919, when the supreme peace council decided to send out a neutral committee to inquire into the question of the Hungarian-Slovak ethnographic boundaries, Benesh managed to smuggle two American subjects into that committee who were not born Americans, but Czechs. They were John Karmezin and Robert Kamer. These gentlemen arrived in Kassa, but instead of examining anything at all they were content to draw up a protocol in their hotel, every item of which was false.

In the present instance, when in terms of the Czecho-Slovakian Constitution the use of the Hungarian language in offices and on shop — signs has been prohibited in Pozsony, Kassa, and Ungvár, we have a similar case of falsification — this time if the census returns. We know well what the mainspring of this overhasty act was. The Czecho-Slovakian Government was in a hurry to prove to the world that there are no Hungarians worth counting living any more in the detached parts. It is particularly urgent for the Government to do so now, when the need for revision is being recognised more and more. Benesh and Co. are anxious to prepare a trump card to throw down triumphantly before the League of Nations when the latter begins to discuss the question of revision.

But all that Benesh's efforts will be successful in accomplishing is to make the lot of the Hungarians living in Pozsony, Kassa, and Ungvár more intolerable than it was, and even that success will last only until the question of revision is brought upon the carpet. Then it will be child's play to refute Benesh's data, and ridicule the comic daring with which those falsehoods were blazoned abroad.

We prophecy that in a short time the world's judgment seat will not debate the question of whether there are 20% of Hungarians in Pozsony, Kassa and Ungvár, but whether the peace of Europe will be able to bear for long the superhuman burdens imposed upon it by the Peace of Trianon.

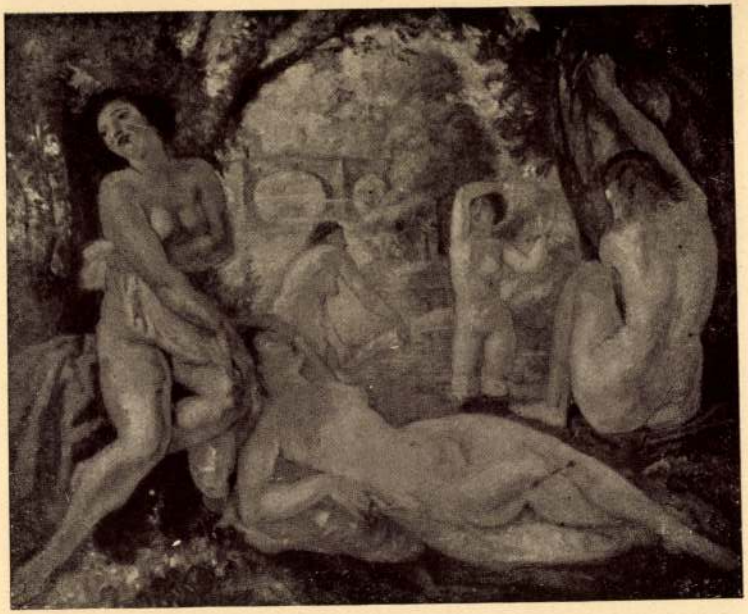

Herman Lipót: Fürdőző nők
Herman Leopoldo: Bagnanti

Benkhard Ágost: Cigánylányok kecskével
Benkhard Agostino: Zingare con capra

Herman Lipót

170. Herman Lipót: Idill.

Műcsarnok 1915/16.
Őszi kiáll.

85. Pongrácz D. Szigfrid: Munkácsy-tanulmány.

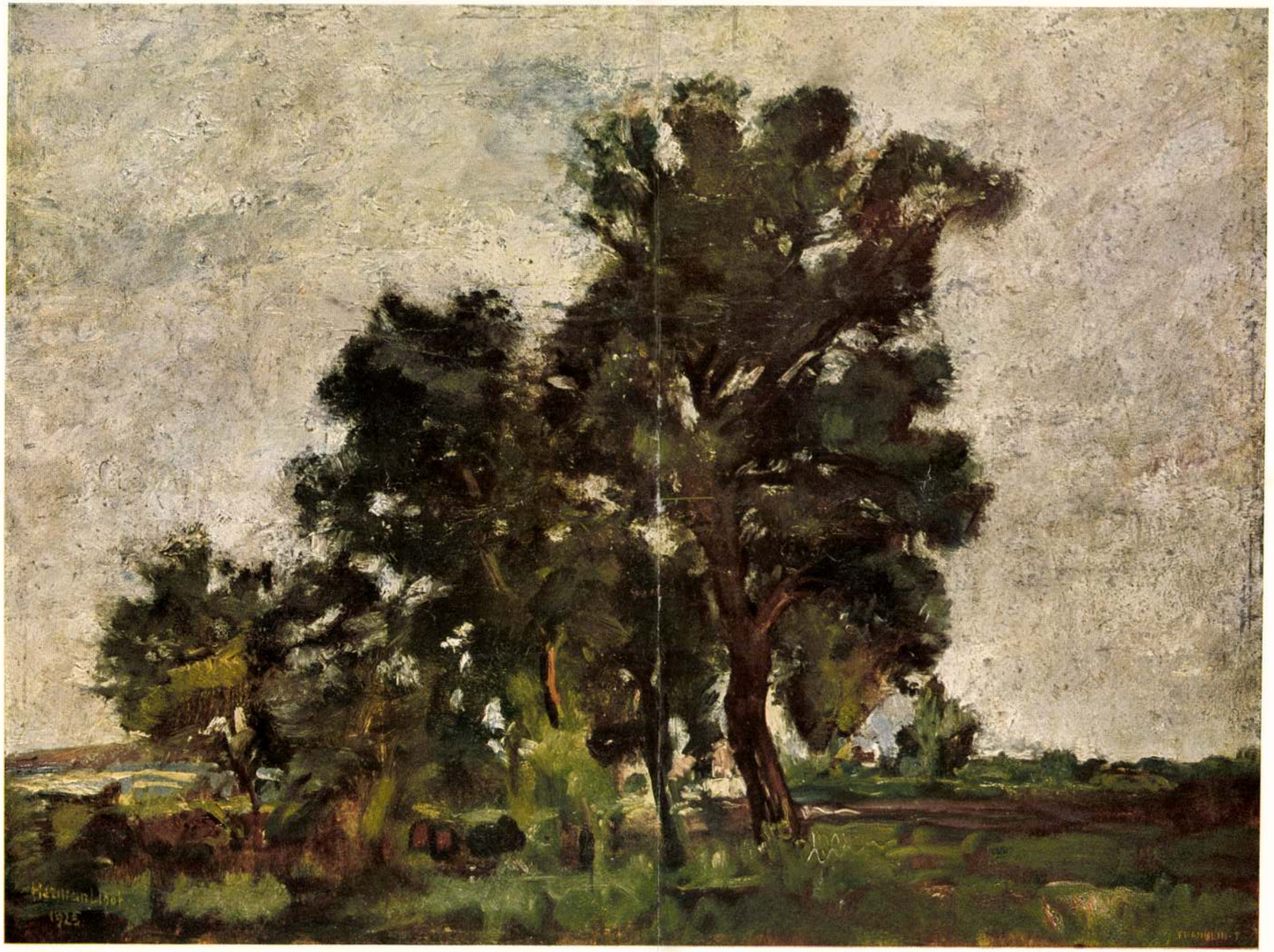

A „Magyar Művészet“ melléklete

HERMAN LIPÓT: FACSOPORT A FALU SZÉLÉN

Az Athenaeum r.-t. nyomása

HERMAN LIPÓT MŰVÉSZETE

Az örök nagy versenyfutásban, mely a siker és elismerés felé lendíti a becsvágyó művészt, Herman Lipót szinte erőfeszítés nélkül s igen hamar érkezett be. Ama ritka szerencsefiak közül való, kikre figyel a világ, az egyébként túlkritikus és aggályos világ, még mielőtt igazi alkotásaikba belefogtak volna. Mások munkáját egyedül csak „teljesítmény"-nek fogadja és bírálja el a közönség, de a szerencsefiát nagyszerű ígéretnek veszi és érdeklődve várja a folytatást. Herman Lipót esetében így volt ez kezdet óta. Még növendék korában, a Mintarajziskola padján, feltűnik anyjáról festett arcképével. Itt magára vonja Székely Bertalan, az intézet elvonultan élő igazgatójának figyelmét, aki megáll a tanítvány munkája előtt. Ez a kép nem megy kísérletszámba már, a gyermeki hálaérzés az első teljes alkotásra ihlette a festőt. Utóbb megvásárolja az állam és a Szépművészeti Múzeum modernjei közé sorozza. Az iskolaévek után Herman Lipót terveivel s álmaival nem marad egyedül. Csakhamar megtaláljuk őt a „beérkezett" művészek társaságában, kik úgy fogadják, mintha régen közibük tartozott volna. Pedig akkor még körvonalakban sem bontakozott ki az út, melyet egyénisége és tehetsége révén járnia kellett. Nem akarjuk itt a művész életrajzát megírni, csak arra a különös jelenségre mutatunk rá, mely időről-időre megismétlődött pályáján. Valóban azt lehet mondani róla, hogy sikereit mindig utóbb szolgálta meg, bőven adózva mindazoknak, kik hittek benne. És ma is, mikor harmadik kollektív bemutatója az Ernst-Múzeumban megtörtént (1912-ben volt az első és 1924-ben a második), férfikorának és alkotóerejének delén, úgy találjuk, hogy bár sokat beváltott abból, amit ígért, még mindig nyilt az izgató kérdés, hová ível derűs és kifogyhatatlan képzelőereje, eszközökben egyre finomuló festészete?

Herman Lipót maisága és korszerűsége dacára nem tartozik sem az impresszionistákhoz, sem pedig az utánuk következő iskolák valamelyikéhez. Az elsőktől elválasztja őt az a törekvése, hogy képeiben a valóság fölé emelkedő kompozíciót adjon, az utóbbiaktól, — akik szintén a látott benyomásoktól elvonatkozva dolgoznak, — erős és gondolatkerülő érzékisége különbözteti meg. Ezek a kézenfekvő megállapítások nem egészen fölöslegesek, ha igazán és lényegében akarjuk megfogni pikturáját.

Mit is jelent a komponáltság valamely képben? Elsősorban azt, hogy a művész nem áll meg a puszta benyomásnál, mit a külvilág keltett benne, hanem elmélyíti és összefüggésbe hozza érzésvilágával. Úgy tesz, mint a gyermek, kit erősen megfognak a látott dolgok és elindítják a fantázia ösvényein régi vagy csak sejtett emlékek felé. Amikor a gyermek beszámol arról, hogy mit látott, már nem az „igazat" mondja, hanem színesen összevegyíti s egymásba fonja a rideg tényeket és ebben a meseszerű hangulatban kiéli világát. A mai lélektannak van egy izgatóan érdekes fejezete — az *eidetika* —, mely foglalkozik ezzel a különös jelenséggel és bizonyítja, hogy magában álló, izolált érzéklés nincs, csak láncszerűen kapcsolódott, emlékektől és vágyaktól át- meg átszőtt látások. Minél gyermekdedebb a lélek, annál erősebben és gyakrabban érvényesül nála ez az egyensúlykereső tendencia.

A kompozíciónak csak egyik alkotó eleme az összetett, benyomást és emléket keverő képlátás. Ha a gyermek példájánál maradunk, azt találjuk, hogy az erősebb élményekbe hamar belevegyül a félelem érzése és a benyomás könnyen átalakul torzképpé. Itt van a lélektani gyökere a karikatúracsinálásnak is. Talán nem véletlen, hogy Herman Lipót pályája kezdetén, mai kiforrtságától messze állván még, karikaturistának indult. A torzkép azonban ellentéte a kompozíciónak. Tulajdonképpen csak hevenyészett védelmi állás, mely arra szolgál, hogy a nyugtalanító érzések ne találjanak bennünket felkészületlenül. Kisebb a baj, ha mi szabjuk meg az arculatát. A kompozíciótól mást várunk. A lélekben működő egyen-

súlytörekvésnek meg kell keresnie az utat a harmónia felé. Megnyugtató és szép legyen, ha arra törekszik, hogy az egyéni élményen túl jelentőségesnek és művészi értékűnek bizonyuljon. A kompozícióban ezért egyrészt el kell tűnni mindennek, ami véletlen, egyszeri és csak kirívó voltával szembeötlő; másrészt magába kell foglalnia mindazt, ami a pillanaton túl is lényeges az élményben. A komponáló művész valami szabályt keres, a zenei ritmussal rokon, csak érzéssel mérhető arányosságot, mely kifejezésre jut a kép minden elemében: az alakok formáiban és az ábrázolás döntő eszközében is, a színadásban.

A festői kompozíció tehát mindenképpen nehéz és sokszor nem maradéktalanul megoldható feladat. Ez áll oly korokra is, mikor a képkomponálás művészete hagyományok alapján fejlődik és az egyéni hivatottság mellett úgyszólván műhelyszellemből táplálkozik. A modern festészetben ilyen tradíciók még nem bontakoztak ki. Hans von Marées, aki mélyen hathatott Herman Lipótra, tragikus őse, egyben mintaképe ennek a le nem zárt iránynak. Akik nálunk tanítómesterei voltak Herman Lipótnak, Balló Ede és mások, a művészet más köreiben éltek és mit sem adhattak, mire a tehetséges fiatal kezdő építhetett volna. Jó néhány évig szinte iránytű nélkül dolgozott és bár ontotta magából a képek és rajzok egész sorát, amit csinált, friss ötlet és „műsoron kívüli" szám maradt csupán. Egy-két külföldi tanulmányút adta meg a módot, hogy Herman Lipót most már igazi irányban elinduljon. A jelszavakkal dolgozó kritika kénytelenségből megállapította Herman Lipótról, hogy művészete egy új klasszikusság felé törekszik. Ez kétségtelenül igaz, ha arra gondolunk, hogy a kép számára egy tervszerűen felépített, színben és formában összecsendülő alkotás. De nem áll abban az értelemben, hogy „témái" klasszikusak. Alapjában véve nem folytatója ő minálunk Székely Bertalan és Lotz Károly pikturájának, kik gondolkodásban és érzésben függtek a régiektől és technikájukban is követők maradtak. Már abban az időben, mikor Herman Lipót sötét, lazuros galériatónusban festett, más volt, mint ők. Természetes és nem mindig letompított érzékiségével, mondhatni iskolakerülő temperamentumával, már akkor is inkább az újítók közé számított. Első kompozícióiban az akt szinte magában élt, formáin kiütközött a nyersen áradó vitalitás, mit a magyar Alföldről hozott a művész, és nem vált még a mozdulat táncléptű ornamensévé, egy színekben rezgő álomvilág dús jelképévé. Ahol a sikeres megoldáshoz közel jutott Herman Lipót, mindig ott lappangott a szépítés veszedelme is. Sokáig tartott, míg átélte annak igazságát, hogy a festői kompozíció egy külön világot zár magába és egy egyetemes szimbolum varázsával bír. Sokáig tartott, míg a közvetlen s lenyűgöző érzéki benyomás alól felszabadulván, elhagyta a játékos és megejtő kifejezésmodort, a formákon elsikló, de belsőleg még elrendezetlen s nem ritkán üres építést. De legtovább tartott, míg a formák világához megtalálta a hozzáillő gazdag és színes hangszerelést. Száz meg száz kísérlet után talán csak most jutott el odáig, hogy képei elgondoltságuk állapotában kibalanszírozottak és a kivetítés pillanatában már telítve vannak anyagszerű s bölcs józansággal.

Mi hozta létre nála ezt a lehiggadást? Kritikusai szeretnek arra hivatkozni, hogy Herman Lipót megjárta a világháborút és az élet megérlelte benne a művészt. Lehet, hogy így van, és ő maga is, életéről elmélkedve azt találja, hogy e kor mozgalmas eseményei mindjobban belevitték abba a vigyázz-állásba, mely nélkül az értelmes ember maga alól csakhamar elveszti a talajt. Egy igazi művész fejlődése azonban nem egyszerű függvénye a külső történéseknek. Ki más van hivatva arra, hogy döntő kifejezést adjon a lelket formáló belső erőknek, ha nem a művész? A tudós, a kutató, a közéletben szereplő és más ember élete jobban távolodhatik el magától, mint a művészé, ki szubjektivitásának egyetlen hivatott őre és fejlesztője. Csak a saját világán belül haladhat előre az alkotó tehetség. Magába merülve egyre nagyobb egységben fogja át énjét és ennek a titkos érzésfolyamatnak eleven tanui gyanánt születnek meg munkái. E megállapítások talán közhelyízűek, de nem kerülhetők el oly művész elemzésében, kinek festészete nem csupán a szemnek szól. Herman Lipót képei láttára valami kívánciságféle is ébredezik bennünk: keressük itt az embert, ki örök déli napsütésben látja

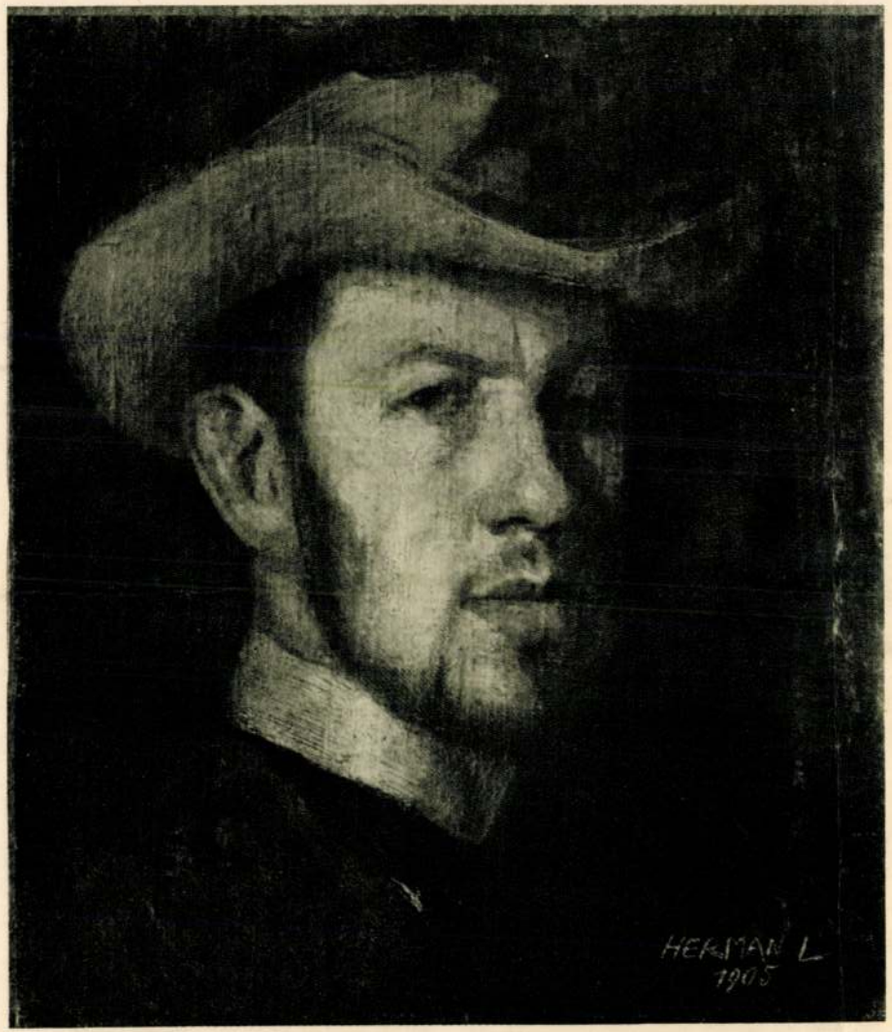

HERMAN LIPÓT: ÖNARCKÉP. 1905

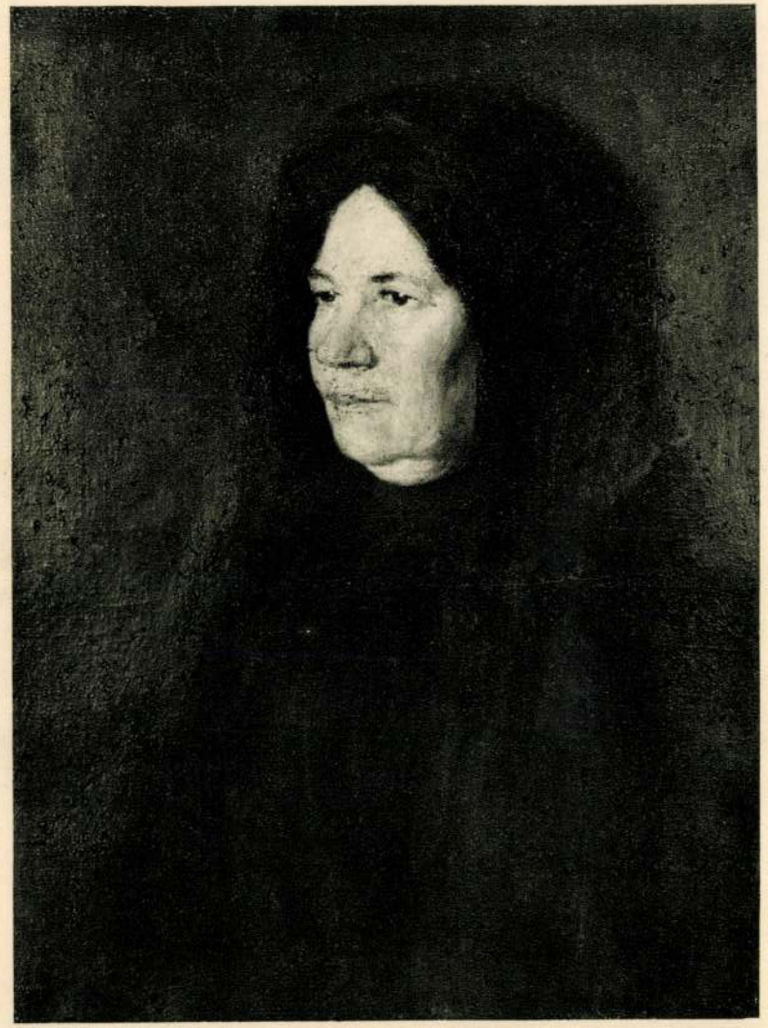

HERMAN LIPÓT: A MŰVÉSZ ANYJA
Az Orsz. M. Szépművészeti Múzeum Új Magyar Képtárában

HERMAN LIPÓT: ERDŐ BELSEJE

HERMAN LIPÓT: ÚT AZ ITATÓHOZ. 1924
Az Orsz. M. Szépművészeti Múzeum Új Magyar Képtárában

HERMAN LIPÓT: MOLNÁR GÉZA. Arcképvázlat

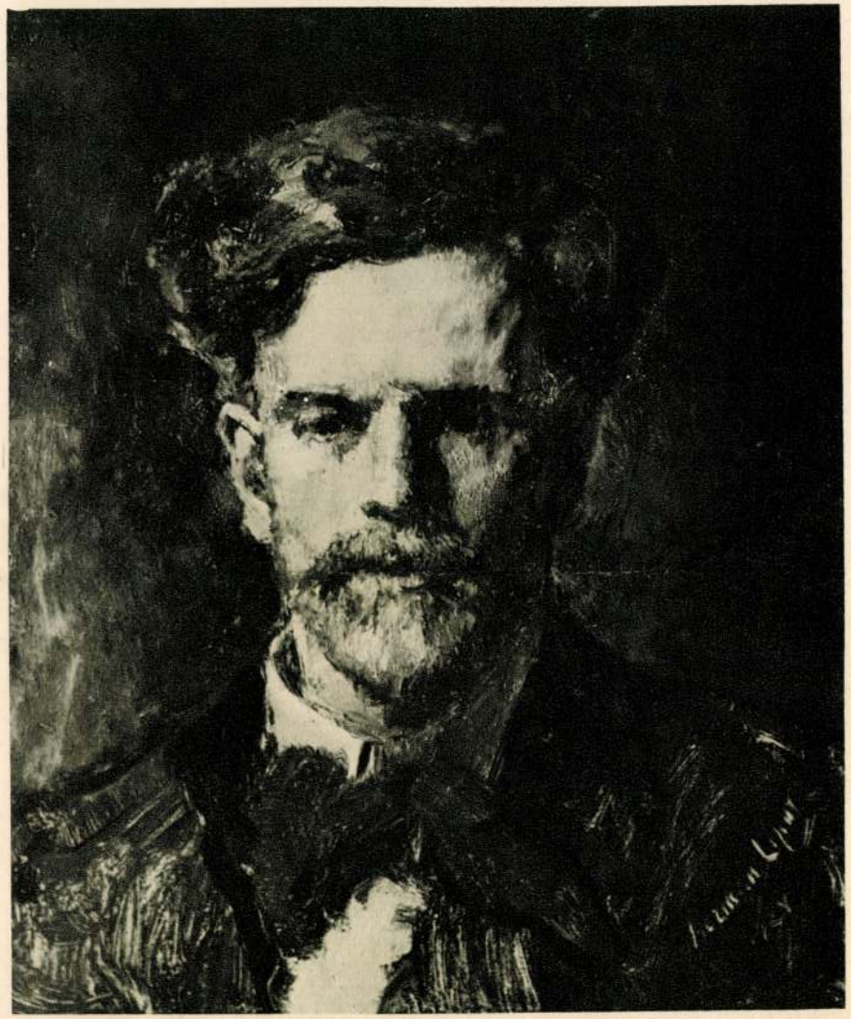

HERMAN LIPÓT: KODÁLY ZOLTÁN ARCKÉPE. 1924

HERMAN LIPÓT: LELLEI TÁJ
Budapest székesfőváros tulajdona

HERMAN LIPÓT: FALUSI UTCA

a világot s kinek buja tájai úgy termelik ki magukból a szép lényt, mintha gyökere volna a természetben. Megismerni szeretnők az embert, kinek életvidámsága a bukolikus hangulattól a harsanásig minden fokon meg tud szólalni és figyelésre késztetni. Ki ez a tántoríthatatlan optimista, ki arcképe mellé sohasem tudná odafesteni a muzsikáló halált, az enyészetet lehelő csontvázat?

A kritikus itt megáll egy pillanatra. Úgy érzi, hogy amit eddig mondott, nem a művészt jellemezte, csak az alaphangnemet kereste, melyen Herman Lipót művészete felépült. De hátra van még a nehezebb feladat, számot vetni a „teljesített" dolgokkal, vajjon több van-e bennük az ígéretnél és jószándéknál.

Egy séta a most zárult kollektív bemutató képei közt megadja a feleletet erre is. Nagyjában három kialakult csoportban tárul ma elénk Herman Lipót festészete. Az elsőt az ú. n. nagy kompozíciók teszik. Nézzük tehát, mit mond pl. a „Nyári örömök" című festménye? A téma benne mindennapi és mellőzi az allegóriás vagy biblikus hangulatot, mely sok régi képnek alapgondolata. Szép női aktok és forró nyári természet bontakoznak itt egymásba, mintha tükörképei lennének egymásnak. A szem úgy érzi, hogy nincs egy mozdulat emberben és növényben, mely magáért való lenne, s a képelemek kölcsönhatásából valami összhangféle száll felénk. De csakugyan megvan-e ez a harmónia a képben? Úgy találjuk, hogy a megoldás fele úton megakadt. Herman Lipót ösztönössége eleve kizárja, hogy dekoratív hatásokban kiélje magát; ecsetje inkább vibráló tapintó-eszköz, mint álomszerűen suhanó szárny, és a testnélküli szépről nem tud mesélni. De drámaisága sem oly erős, hogy az életöröm jelenéseiből kihozza a látományszerűt. Mint biztoskezű és fölényes ura a festői kifejezésnek, nem technikában, de lendületben maradt el a téma mellől. S bár nyomát nem látjuk a tépelődésnek vagy benső harcnak, mely a képgondolat megvalósítása közben nyugtalaníthatta, hinni szeretnők, hogy térdre roskadva küzdött az eredményért, mint ahogy másik képén a bibliai Jákob viaskodik az arkangyallal.

Képei másik csoportjára ráillik a kiskompozíció elnevezés. Régi mestereknél, hasonló felfogású alkotások előtt, kabinett-művészetről beszélünk. Azonban nem a kisméretűség adja meg e képek igazi jellegét, inkább az, hogy a kabinett-méreten belül lírai teljességgel csendül ki a megalkotás nagyszerű pillanata. A tájkép nem összetolt színpad bennük, hanem megfontoltan látott és kiegyensúlyozott tér és a futólagosan odahelyezett alakok csakugyan vérbeli testvérei az ég, föld és vizek hármasegységének. A festés modora e képekben biztos és nedvdús, az egész mindenképpen belső elkészültségre vall. Könnyen el tudjuk hinni, hogy sokan ezt várták és szerették mindig Herman Lipót művészetében.

A harmadik csoport műveit az jellemzi, hogy látszólag nem is kompozíciók, hanem a természet előtt készült studiumok. Bizonyos tekintetben meglepetést jelentenek, bár nyomuk megvan kezdet óta Herman Lipót kísérletei közt. Balatoni és dunamenti képeire gondolunk. Méretük nagyobb, mint az előző csoporté és színkezelésük is más. Határozott és rajzos strukturájukon belül egy égő színvilágban oldódnak fel e képek. Aki valaha déli verőfényben belenézett a természetbe, érezhette talán, hogy van egy pillanat, mikor az örök szikrázás lélekzetfojtva megáll és egy kitartott szünetben ünnepli önmagát. Ilyen hangulatot érzünk e képekben is és festőjük úgy áll előttünk, mint egy karmester, ki a zenei fokozások csúcsán egy biztos mozdulattal megállítja a sokszavú szólamot. Nem véletlen alkotások ezek Herman Lipót oeuvre-jében. Néhány év óta Iványi-Grünwald Béla társaságában dolgozik nyaranta és e barátság eredményeit gyümölcsözteti munkáiban. E halk és finomidegzetű barátnak sokat köszön Herman Lipót, főleg azt, hogy kvalitásérzése a színekkel szemben fogékonyabb és érzékenyebb lett. Csak temperamentumuk választja el őket. Iványi-Grünwald Béla szenzitívebben és keresőbben alkotja tájleírásait; Herman Lipót robusztus vérmérséklete csak a lelkiismeretességet vette át tőle, a többit megtalálta magában. Ahogy ma repraesentálódik, kétségtelenül lesz még mondanivalója és lesznek készséges figyelői.

DR. EISLER MIHÁLY JÓZSEF

4
MAGYAR MŰVÉSZET
1929.

HERMAN LIPÓT: ALVÓ AKT
Solti János úr tulajdona

HERMAN LIPÓT: NIMFÁK. Rajz
Az Orsz. M. Szépművészeti Múzeum tulajdona

HERMAN LIPÓT: KILÁTÁS A SZT. GELLÉRT-HEGYRÔL

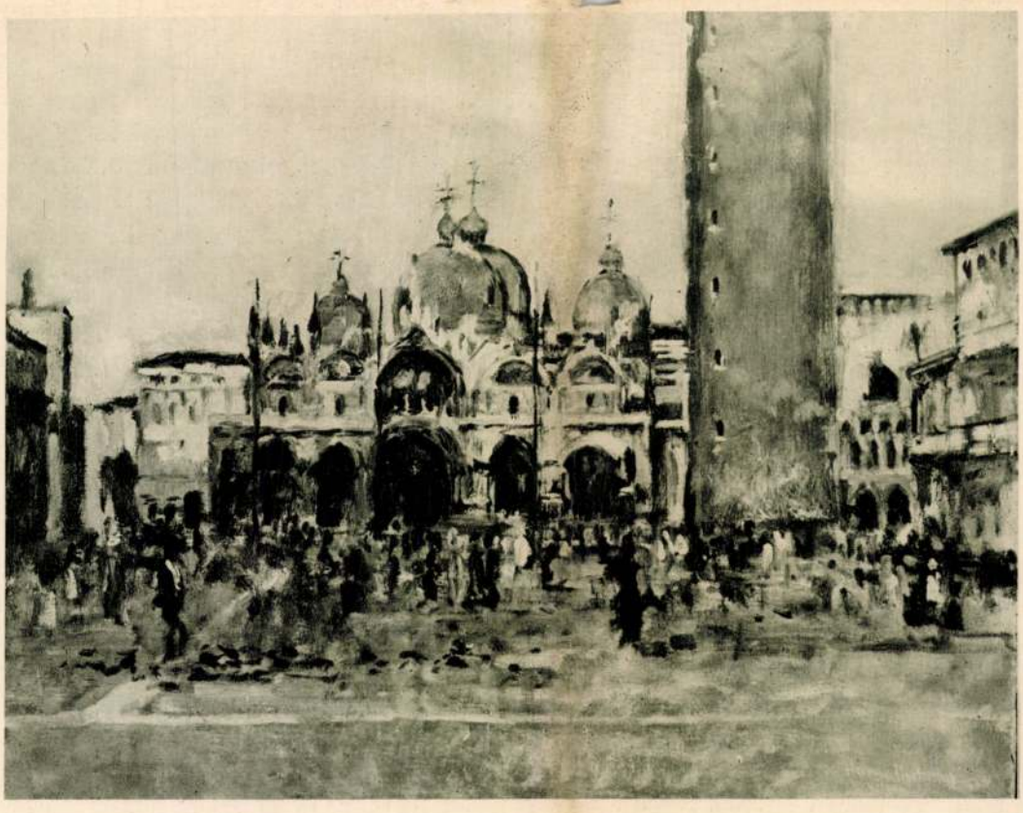

HERMAN LIPÓT: VELENCE

ANSELM FEUERBACH IPHIGENIA-KOMPOZÍCIÓI

Feuerbach legismertebb és méltán legnépszerűbb kompozícióinak egyike a darmstadti Iphigenia. E kép témája nem hagyta pihenni a művész képzeletét s csaknem húsz éven át mindig új és új megoldásokra serkentette. Első gondolata 1858-ban bukkant fel lelkében. Ekkor írja mostohaanyjának, hogy Iphigenia ábrázolásával foglalkozik, amint a templom kapuja előtt ülve a messzi tengeren át Görögország felé tekint; mellette két női alak, lábainál két kis gyermek, kiknek egyike antik sípon játszik. Amint a l[illegible]ból látjuk, eleinte kissé genre-szerűen képzelte el a kompozíciót. „Amit a képen akarok, mély szenvedély, plasztikus és legmagasabb tökély, s ha Isten áldását adja, az egész olyan lesz mint „csendes zene" vagy „Homeros egy éneke", mint Goethe mondja. „... e kép a honvágy, a sóvárgás és a gyötrelem keserű óráiban lépett lelkem elé!..." A kép problémája tehát, — a honvágy ábrázolása —, Feuerbach lelkének legmélyéről fakadt s talán nincs még egy műve, melynek ennyire szubjektív lelki tartalma volna s éppen ezért annyira szívhez szólna.

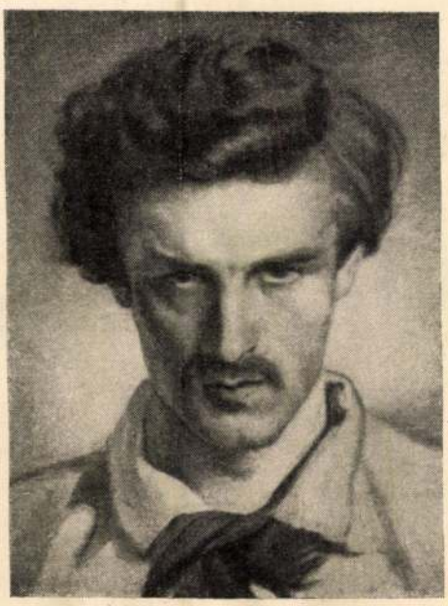

FEUERBACH, ANSELM (1829—1880): ÖNARCKÉP. 1852

Legelső koncepciójának festményei között nem maradt nyoma, csak néhány rajz és színvázlat, mely Iphigenia ülő alakjához készült. A többalakos kompozíció gondolatát, egyben az ülés motívumát is, hamarosan elvetette, s 1861-ben képzeletét az álló Iphigenia alakja ragadta meg. Mégpedig egyszerre két változatban is. Az elsőt, hosszú keresés után, jégesőben és viharban vázolta fel. Iphigenia fehér ruhában volt ábrázolva, amint az erdőből kilép. Mentében hirtelen megáll, vágyteljesen a tengerre szegezve tekintetét. A művész maga olyan közvetlennek és szívet megindítónak találja, hogy a legnagyobb megelégedéssel ír róla. A másik változaton egy oszlopnak támaszkodva ábrázolta, egészen elmerülve a tenger szemléletébe s a távol hazájára való emlékezésbe. A kép elgondolása teljesen megfelel Goethe remek sorainak, melyekkel Iphigenia honvágyát jellemzi: „és jaj! naphosszat állok én a parton, lelkemmel lesve görögök honát." Hogy e változatok 1861 elején ily hirtelen felbuggyanó bőséggel jelentkeztek, annak magyarázata az a csodálatosan szerencsés körülmény, hogy Feuerbach 1860 végén talált rá Anna Risire, Nanna néven híressé vált modelljére, kinek különleges szépsége új lendületet adott művészetének. Öt éven át tartotta fogva. Alig ismerjük képét ez évekből, mely ne Nanna heroikus alakját, szép kezeit és nemes, komoly vonásait örökítené meg. „A legszebb nő Rómában" — írja, és mikor először látta meg görög ruhában, úgy érezte, mintha Pheidias egyik szoboralakja lépett volna elébe. Lázasan dolgozott megkezdett képén, mellyel szemben véleménye nem tudott megnyugodni. Eleinte azt hitte, hogy „minden szívet meghódít majd" számára, s miután 1861 nyarán nehány napot a Porto d'Anzióí „homerikus" partokon töltött, hogy a tengert tanulmányozza, hazajövet a képet nagyon szépnek találta. De már két héttel később fejét meg akarta változtatni s három hónappal később, a kedvetlenség és elégedetlenség perceiben, megsemmisítette az egész festményt.

A kompozíciónak erről az állapotáról szintén csak néhány, kiválóan szép rajz ad fogalmat: nemestartású álló női alak, a fej köny-

AZ ERNST-MÚZEUM KIÁLLITÁSAI

CVII.

CSOPORTKIÁLLITÁS

HERMAN LIPÓT FESTMÉNYEI, GÁRDOS ALADÁR SZOBRAI, FRANCIA MESTEREK RAJZAI

A KIÁLLITÁST RENDEZTÉK:
ERNST LAJOS ÉS LÁZÁR BÉLA

AZ ERNST-MÚZEUM KIADÁSA
BUDAPEST, 1929 NOVEMBER HÓ

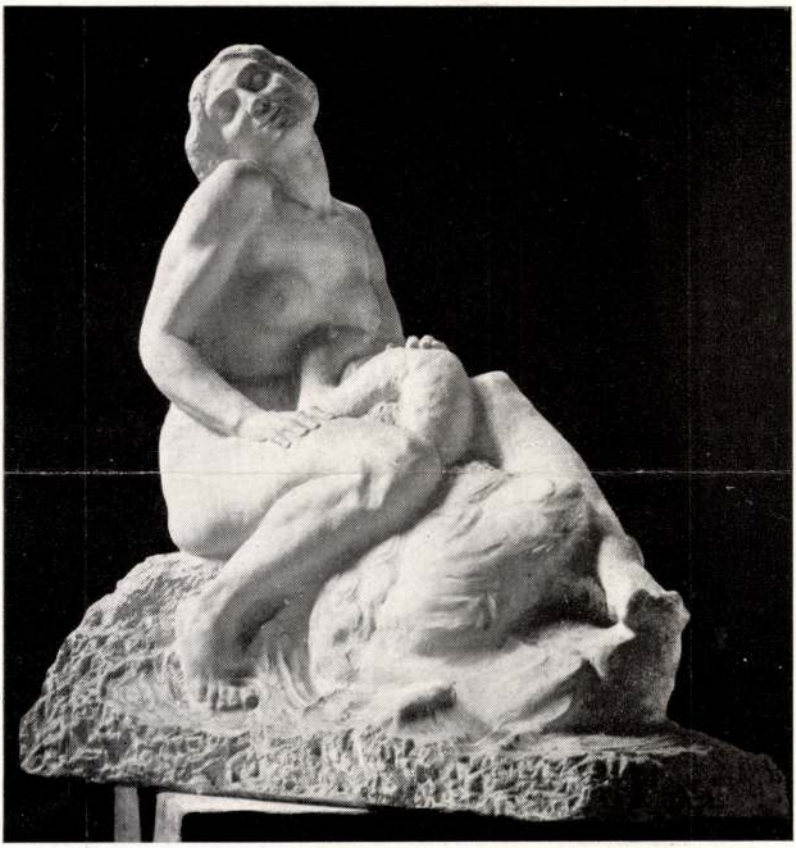

Gárdos Aladár: Léda.

Gárdos Aladár: Ariadne.

202. MELA MUTER. Collioure-i utca. (Vizfestmény) . . . . . 520.—

203. LÉGER. Kompozició. (Vizfestmény) . . . 800.—

204. LHOTE. Tájkép. (Vizfestmény) . . . . . 600.—

205. GÁRDOS ALADÁR. Titok. (Márvány) . 4500.—

206. GÁRDOS ALADÁR. Fekvő nő. (Márvány.) Ez a példány magántulajdon, ujra rendelhető. . . . . 1200.—

173. MARIE LAURENCIN. Önarckép. (Lithografia) . . . . . 150.—
174. FOUJITA. Női fej. Estampe . . . . . 300.—
175. FRIESZ. Tanulmány „Ősz" c. kompozicióhoz. (Kézrajz) . . . . . 250.—
176. GÁRDOS ALADÁR. Hajléktalanok (Bronz.) . . . . . 5000.—
177. DE FAUCONNIER. Virágcsendélet . . . 850.—
178. LHOTE. Női akt. (Rajz) . . . . . 250.—
179. BARAT—LEVRAUX. A tánc. (Krétarajz) . . . . . 250.—
180. RODIN. Ülő nő . . . . . 1500.—
181. GÁRDOS ALADÁR. Diana. (Márvány) . . 2500.—
182. FRANS MASAREEL. Család az erkélyen. (Vizfestmény) . . . . . 900.—
183. PICART-LE-DOUX. Táj. (Vizfestmény) . 600.—
184. FRANS MASARCEL. Három nő. (Vizfestmény) . . . . . 750.—
185. BARAT—LEVRAUX. Az öreg malom. (Vizfestmény) . . . . . 300.—
186. BERJOLE. Halászbárkák. (Vizfestmény) 300.—
187. GÁRDOS ALADÁR. Női fej. (Márvány.) Magántulajdon.
188. RODIN. Rajztanulmány . . . . . 700.—
189. VLAMINCK. Tájkép. (Lithografia) . . . 200.—
190. BARAT-LEVRAUX. Akt. (Krétarajz) . . 300.—
191. RODIN. Akt . . . . . 700.—
192. GÁRDOS ALADÁR. Öreg asszony. (Márvány). Magántulajdon.
193. CHAGALL. Öreg zsidó. (Lithografia) . . . 300.—
194. BERJOLE. Halászbárka. (Vizfestmény) . 300.—
195. FAVORY. Fekvő nő. Szines nyomat . . . 300.—
196. PRUNA. Nő hallal. (Vizfestmény) . . . . 720.—
197. LHOTE. Sziklás táj. (Vizfestmény) . . . 600.—
198. TH. ROUSSEAU. Tájkép. (Rajz) . . . . 500.—
199. HORACE VERNET. Lovas . . . . . 300.—
200. GÁRDOS ALADÁR. Szégyenlős . . . . 1500.—
201. MELA MUTER. Táj. (Vizfestmény) . . . 450.—

NAGY TEREM.

Francia mesterek rajzai és Gárdos Aladár szobrai.

152. LAPRADE. Florenc. (Vizfestmény) . . . 500.—
153. VAN DONGEN. Lóversenyen. (Szines lithográfia) . . . . . 300.—
154. FOTINSKY. Marsaille . . . . . 250.—
155. EISENSCHITZ. Tengerpart. (Vizfestmény) . . . . . 250.—
156. FEDER. Algiriai nő. (Vizfestmény). . . 300.—
157. HENRY DE VAROQUIER. Viterbói táj. (Vizfestmény) . . . . . 1500.—
158. KVAPIL. Komprimis. (Szinnyomat). . . 300.—
159. VAN DOUGEN. Női fej. (Szines litho-gráfia) . . . . . 250.—
160. HENRY DE VAROQUIER. Velence. (Vizfestmény) . . . . . 1500.—
161. FEDER. Algiriai nő. (Vizfestmény) . . . 300.—
162. GÁRDOS ALADÁR. Vénus. (Márvány) 1800.—
163. LE FAUCONNIER. Virágcsendélet (Vizfestmény) . . . . . 850.—
164. LE FAUCONNIER. Akt profilban . . . 1200.—
165. GÁRDOS ALADÁR. Ifju anya. (Márvány) . . . . . 2000.—
166. HENRY DE VAROQUIER. Velence. (Szines nyomat). . . . . 350.—
167. PICART-LE-DOUX. Tájkép. (Vizfestmény) . . . . . 600.—
168. FOTINSKY. Tehenek. (Vizfestmény) . . 300.—
169. FRANS MASAREEL. A tea. (Vizfestm.) 900.—
170. V. EISENSCHITZ. Tájkép. (Vizfestm.) . . 250.—
171. SALVADO. A városka. (Vizfestmény) . 250.—
172. GÁRDOS ALADÁR. Ariadne. (Márvány) 2500.—

144. FRANS MASAREEL. Pipázó. (Tussrajz) 350.—
144. *a*) PASCIN. Szabadban. (Vizfestmény) 500.—
b) LARIONOW. Tájkép. (Rajz) . . 300.—
c) BOUQUET. Üvegfestmény-terv. . . 100.—
145. PRUNA. Ülő nő. (Szines rajz). . . . . 260.—
146. BOUQUET. Három grácia. (Pasztell). . 300.—
147. LHOTE. Fák. (Vizfestmény) . . . . . 350.—
148. LAGRADE. Gyermek a mezőn. (Szinnyomat) . . . . . 250.—
149. MARCOUSSIS. Csendélet . . . . . 550.—
150. BARAT-LEVRAUX. Provence. (Vizfestmény) . . . . . 300.—

Gárdos Aladár.

151. Léda. (Márvány) . . . . . 2600.—

121. MARQUET. Saint Jean de Luz. (Vizfestmény) . . . . . 1200.—
122. RENOIR. Szénrajztanulmány . . . . . 450.—
123. PICASSO. A család. (Rézkarc) . . . . . 80.—
124. PISSARO. Cézanne arcképe. Magántulajd.
125. LHOTE. Equilibristák . . . . . 200.—
126. DUNOYER DE SÉGONZAC. Tengerpart. (Rézkarc.) Egyetlen példány . . . . . 550.—
127. THIOLLIERE. Guitarista. (Rézmetszet) . 250.—

HATODIK TEREM.

Francia mesterek rajzai.

128. LUC-ALBERT-MOREAU. Boxeur knock-out . . . . . 300.—
129. HENRY DE WEROQUIER. Umbriai táj. (Rézkarc). . . . . 250.—
130. FOUJITA. Kutya. (Lithografia) . . . . 300.—
131. SERT. Körbe-körbe. (Lithografia). . . . 400.—

Gárdos Aladár.

132. Forrás. (Márvány) . . . . . 2200.—
133. LARIONOW. Körték. (Tusrajz.) . . . . 350.—
134. VLAMINCK. Gyümölcsöskosár. (Lithogr.) 300.—
135. FRANS MASEREEL. Sötét gondolatok. (Fametszet) . . . . . 200.—
136. PICASSO. Tanitás. (Lithografia) . . . . 156.—

Gárdos Aladár.

137. Anya gyermekével. (Márvány) . . . . . 2700.—
138. PICART-LE-DOUX. Fekvő nő. (Lithográfia) . . . . . 160.—
139. ASSELIN. Anya gyermekével. (Szines nyomat) . . . . . 300.—
140. DERAIN. Női fej. (Lithográfia) . . . . 220.—
141. GONCSAROVA. Táj. (Vizfestmény) . . 650.—
142. ROUAULT. Férfi fej. (Lithográfia) . . 250.—

Gárdos Aladár.

143. Paál László emléktáblája, melyet a francia-magyar liga segitségével Barbizonban a tavasszal felállitunk.

Gogh francia hatás alá került, noha megtartotta nemzeti jellegét, — ugy lesz az a legközelebbi jövő fejlődésében is.

A rajzok, melyeket bemutatunk, ezt a harmóniára való törekvést már éreztetik. Masareel, Picasso, Pascin, Eisenschitz, Vlaminck, Foujita, Feder, Salvado, Fotinsky, Kvapil művészete odasimul francia társaikhoz, Utrillohoz, Derainhez, Waroquierhez, de Segonzachoz s noha mindeniknek sajátos nemzeti ize van, a modern párisi stilus egységébe beleolvadnak. Még pedig nem a természettől való elrugaszkodás módján, mint azt a mozgalom elején láttuk, az absztrakt művészet nem ezt jelenti, — rájöttek, hogy a természet átszellemesitése, mint azt legelőbb az olasz novacentisták ösmerték fel, hogy az értelem szerephez juttatása, a megnyugtató érzések felkeltése : az absztrakt művészet lényege és ezt előbb rajzaikban, most már festésükben is kifejezésre juttatják.

Ezek a főbb szempontok azok, melyekre ez a szép kollekció felhivja a figyelmet. Közönségünknek és fiatal művészeinknek egyaránt.

Dr. Lázár Béla.

ÖTÖDIK TEREM.

Francia mesterek rajzai.

103. LUC-ALBERT-MOREAU. Szent Antal kisértése. (Lithografia) . . . . . 240.—
104. FOTINSKY. Valkyr. (Fametszet) . . . 100.—
105. OTHON FRIESZ. Ádám és Éva. (Fametszet.) Egyetlen példány . . . . . 120.—
106. HENRI MATISSE. Fekvő nő. (Lithografia) . . . . . 300.—
107. FRANS MASAREEL. Le butin. (Fametszet) . . . . . 200.—
108. FRANS MASAREEL. A boxoló. (Fametszet) . . . . . 100.—
109. ANDRÉ ROUVEYRE. Maurice Barrés. (Fametszet) . . . . . 100.—
110. HENRY DE WAROQUIER. Entrevoux. (Rézkarc). . . . . 300.—

Gárdos Aladár.

111. Hajléktalanok. (Bronz) . . . . . 1600.—
112. HENRI MATISSE. Odalisk. (Lithografia) 350.—
113. SURVAGE. Parasztok. (Kézrajz) . . . . 260.—
114. LUC-ALBERT-MOREAU. Le Cagibi. (Lithografia) . . . . . 220.—
115. LHOTE. Aktok. (Kézrajz.) Épreuve d'état 220.—
116. DUFRESNE. Guitarista. (Vizfestmény) . 1600.—
117. LHOTE. Kikötő. (Szines lithografia). . . 250.—
118. PICASSO. Csendélet. . . . . 600.—
119. DUFRESNE. Nők az erkélyen. (Vizfestmény) . . . . . 1500.—
120. DUFRESNE. Guitaristák. (Vizfestm.) . . 1600.—

Gárdos Aladár.

97. Sebesült. (Bronz) . . . . . 1000.—

Herman Lipót.

98. Patak . . . . . 1500.—
99. Szendergő Vénus . . . . . 4000.—
100. Lellei táj . . . . . 1500.—
101. Facsoport a falu szélén . . . . . 1000.—

Gárdos Aladár.

102. Hármas arckép. Magántulajdon.

HARMADIK TEREM.

Herman Lipót.

62. Falusi ucca . . . . . 1000.—
63. Ádám és Éva . . . . . 400.—
64. Falu . . . . . 400.—
65. Nászut . . . . . 800.—
66. Nyár . . . . . 800.—
67. Sárga napernyő . . . . . 800.—
68. Nyári örömök. (Vázlat II.) . . . . . 500.—
69. Viharfelhő a Balatonon . . . . . 500.—
70. Zöldben . . . . . 600.—
71. Bibliai jelenet. (Vázlat) . . . . . 500.—
72. Mese . . . . . 500.—
73. Faun és Nimfa . . . . . 600.—
74. Pirostetejü ház . . . . . 600.—
75. Szerelmes pár találkozása . . . . . 400.—
76. Alvó akt . . . . . 1000.—

NEGYEDIK TEREM.

Herman Lipót.

77. Falu szélén . . . . . 600.—
78. Poros országut . . . . . 800.—
79. Aktok . . . . . 1000.—
80. Keritès . . . . . 1200.—
81. Fehér fény a Balatonon . . . . . 800.—
82. Kecske a patak mellett . . . . . 500.—

Gárdos Aladár.

83. Hajfonó. (Bronz) . . . . . 800.—

Herman Lipót.

84. Táncoló nők . . . . . 800.—
85. Erdőben . . . . . 1000.—
86. Fürdőkabin mellett . . . . . 500.—
87. Alvó nők . . . . . 1500.—
88. Kiüzetés a Paradicsomból . . . . . 600.—
89. Kisváros . . . . . 600.—

Gárdos Aladár.

90. Fürdés után. (Márvány) . . . . . 1300.—

Herman Lipót.

91. Idill . . . . . 400.—
92. Balatonparton . . . . . 400.—
93. Táncosnő . . . . . 800.—
94. Tájkép . . . . . 400.—
95. Templom . . . . . 800.—
96. Falusi házak . . . . . 500.—

Gárdos Aladár

ELSŐ TEREM.

Herman Lipót festményei.

1. Velence . . . . . 500.—
2. Szendergő Vénusz. (Vizfestmény) . . . . 150.—
3. Fürdőző nő. (Vizfestmény) . . . . . 200.—
4. Viz partján. (Vizfestmény) . . . . . 150.—
5. Reggel . . . . . 200.—
6. Ádám és Éva. . . . . 400.—
7. Szerelmes pár. (Vizfestmény) . . . . . 150.—
8. Birkózó nők. (Vizfestmény) . . . . . 200.—
9. Mars és Vénus. (Vizfestmény) . . . . . 150.—
10. Arcképtanulmány. Magántulajdon.
11. Folyó . . . . . 200.—
12. Borus idő . . . . . 200.—
13. Nyári örömök. I. vázl. . . . . 300.—
14. Facsoport . . . . . 200.—
15. Kora reggel . . . . . 200.—
16. Női arckép. Magántulajdon.
17. Erdő belseje . . . . . 200.—
18. Folyó partján. . . . . 200.
19. Kompozició . . . . . 500.—
20. Tanulmány . . . . . 200.—

Gárdos Aladár.

21. Kettős gyermekarckép. Magántulajdon.

Herman Lipót.

22. Kilátás a Gellérthegyről . . . . . 600.—
23. Hullámfürdő . . . . . 500.—
24. Viz mellett . . . . . 200.—
25. Arcképtanulmány (1916.) Magántulajd.

Ernst-Museum kiállításai
(VII. (1929)

A szobrász, *Gárdos* Aladár minden művében egyet keres: az élet átszellemesitését. Érzésekkel van tele a lelke. Az érzések formákba nemesednek. De e formák nem veszitik el — minden stilizáltságuk mellett sem — a valóság képét. Tiszta szobrászi képzelet alakitja őket. Egység és harmónia jellemzi alkotásait. Az anyag tisztelete kompozicióinak titkos lényege. Ahogy az anya és gyermekének formái egybefonódnak, a márvány egységének tiszta kifejezését adják. Ahogy az érzéseket belelopja a formákba, a harmónia művészi melódiái csendülnek ki belőlük. Muzsikális érzés jellemzi művészetét. Nyitott szemmel néz az életbe, de az élet szivéhez férkőzik és érzéseket kelt fel benne, hogy aztán művészi formákba irja át őket. De ezek a formák tisztán skulpturálisak. Az egyszerüsités eszközeivel él, de az anyagot sem hanyagolja el. A formarészleteket is tiszteletben tartja, de a kontur vezető szerepét sem mellőzi el. Tudja, hogy a körvonal tisztasága és a világos vonalvezetés a monumentális alfa és omegája, de ezen belül az érzés gazdag változatával dolgozhat, hogy a soknézetüség gazdagságával gyönyörködtesse a szemet, ahogy az az intim művészet feltételeinek megfelel. Ilykép Gárdos nem egy szobra alkalmas volna arra, hogy egynézetüvé — azaz monumentálissá — átegyszerüsitve, kikerüljön a plein airbe, mert monumentálisan van elgondolva. Nemes izlését Paál László emléktáblája igazolja, mely tavasszal a nagy magyar mester barbizoni házának falára fog kerülni.

Egyben bemutatjuk *Végh* Ilona egy finoman stilizált tanulmányfejét. A fiatal művésznő tehetségét ezzel a primeurrel ékesen igazolta.

Dr. Lázár Béla.

Gárdos Aladár: Ariadne.

Gárdos Aladár: Léda.

Herman Lipót
926

A NYOLCVANÉVES HERMAN LIPÓTNÁL

— Tegnap volt? Vagy tegnapelőtt?

Mégis inkább tegnap előtt — feleli óvatosan Herman Lipót. Közben az évek, az évtizedek elrepültek s több mint félszázadig kell visszamennünk „az eltűnt idő nyomában", hogy megleljük önmagunkat ugyanígy beszélgetve, eszméket — mint egy idősebb asztaltársunk mondotta: rögeszméket cserélve egy nagy berlini kávéház sarokasztalánál. Itt találkoztunk naponként: a nagy német fővárosban átmeneti vendégként megjelent vagy már többékevésbé megtelepedett magyarok. Írók: Vészi József, a volt Budapesti Napló főszerkesztő tulajdonosa, Bíró Lajos, a lap volt szerkesztője s Moly Tamás, nagyon tehetséges és nagyon elfelejtett tollforgató. Lengyel Menyhért, Lengyel Géza. A festők közül Herman Lipótra és Falus Elekre, Csáktornyai Zoltánra emlékszem. Falus már ekkor és itt is az elegancia mestere, igen jó ízlésre valló, diszkréten öltözködő fiatalember. Az idegen nagyvárosban tudott pénzt keresni, de megtartani nem; néha megjelent Kaufman Oszkár, már akkor igen nagyra becsült építőművész, főként színháztervező, aki öreg korában visszatelepedett Magyarországba. Azután átfutó vendégek, Herman Lipót kezében vázlatkönyv és percig sem pihenő ceruza, előadásában is csak ritkán tart szünetet, de amit mond, érdemes meghallgatni. Haja még sűrű, sötétbarna. Most is sűrű, de hófehér hajú: korán megöregedett fiatalember. Ha jól számítok, úgy huszonöt éves lehetett Berlinben: 1884. április 24-én született Nagyszentmiklóson.

Nagyszentmiklós olyan óriásira nőtt falu, vagy nagyközség, régebben „mezőváros", amilyen még a megszűkült területen is sok van. (Nagyszentmiklós most Romániához tartozik.)

Úgy látszik azonban, mintha kulturális fejlődés dolgában fölényben volna a hasonló magyar faluvárosokkal szemben — mondja Herman Lipót, akiből hamar kitör a lokálpatrióta. Rokonszenves vonás; hiszen „mindnyájan vidékiek vagyunk". Mi is lenne Budapest a sok sovány diák nélkül, kik annak idején benépesítették kettesével, hármasával a sok kiadó „hónapos szobát"?

Herman folytatja szülőföldje kultúrfölényének védelmezését: Itt találták meg 1799-ben „Attila kincsét", a nagyszentmiklósi aranyleletet; sajnos, most a bécsi múzeum kincse. Azután: itt született a 19. század közepén Révai Miklós, író, költő, nyelvtudós.

— Vak véletlen!

Itt született Bartók Béla — mondta — három évvel korábban mint én, de csaknem ugyanazon a napon, április 25-én.

— Itt kezdtem én rajzolgatni tizenkét-tizenhárom éves koromban. Volt mesterem, Hencz Lajos rajztanár. Nem nagy művész, de nagyon érdemes, jó ízlésű középszer; olyan Markó Károly stílusú, akadémikus klasszicista — realista, aki úgy gondolta, hogy ilyen lesz belőlem is — akiben tehetséget, vagy hajlamot látott. Mikor évek múlva egyszer otthon voltam, és mutattam neki néhány képemet, nagy csodálkozással csóválta a fejét:

— De hát hogyan lett belőled romantikus tájképfestő?

Gyerekkoromból megmaradt az az emlékem, hogy az egész vidék koronázatlan királyai a Nákó grófok voltak, hatalmas földbirtok urai. Az egyik grófné — valamikor a 19. század vége felé Amerling neves festő tanítványa — maga is festegetett és festőket látott vendégül: például a német Lenbachot, ki szintén lefestette, de a magyar Barabást is. Sokkal később, 1906-ban, mikor nagy koalíciós-hazafias lelkesedés volt országszerte, ezt a Nákó grófot kinevezték fiumei kormányzónak. Ez a gróf azután beiktatásán olyan dáridót csapott, amilyet addig nem látott az ország. A meghívott vendégeket csupa hálókocsiból összeállított vonat vitte Fiuméba. Elsőrangú vacsoránál folyt a pezsgő, egyébként az egész úton egyiptomi cigeretták, Havanna-szivarok. Külön hajókirándulásra vitte a vendégeket, körül az egész cattaroi öböl partján. Mindezt a résztvevők lelkes elbeszéléseiből tudom, bár nem lett volna nehéz meghívót szerezni mint „földinek", ha érdekelt volna a cécó. Sokkal később hallottam, hogy a hatalmas Nákó-vagyon még az első világháború előtt elúszott; hogy igaz volt-e, nem tudom. Ma már ugyancsak mindegy volna.

— Menjünk csak vissza Berlinbe — mondottam — ez érdekel engem, hiszen ebből én is láttam valamit.

— Nem sokat tudok hozzátenni. A látszat ellenére sokat tanultam és dolgoztam a németek között. Itt tanultam meg szorgalmasan járni a múzeumokat. (Ezt Párizsban folytattam.) Hamarosan visszatértem Pestre, itt részt vettem 1911-ben a Kecskeméti Művésztelep megszervezésében.

— Azt mondd meg, kik voltak pályatársaid?

— Kik is? Kezdi Herman habozva, de azután folyamatosan bővíti a névsort:

Glatter Gyula, Vidovszky Béla, Pólya Tibor, Hatvany Ferenc, Mattyasovszky-Zsolnay László, Szüle Péter, Burghardt Rezső, Gulácsy Lajos, Berény Róbert . . . Az idősebb nemzedékből megemlítem, akiket barátoknak tisztelhettem: Rudnay Gyula, Pór Bertalan, Rippl-Rónai József, Iványi-Grünwald Béla, Fényes Adolf, Kernstok Károly, Magyar Manheimer Gusztáv . . .

— Társas lény voltam kezdettől fogva — folytatja Herman. Miért tagadnám, szerettem a kávéházat, később a Fészek Klubot. Akik csak távolról ismertek, vagy láttak, azt hihették, hogy ha nem is vagyok részeges, de éjszakázó korhely vagyok. — Optikai csalódás. Legutóbbi kollektív kiállításom alkalmából csináltam egy kis statisztikát. Megállapítottam, hogy vagy kétezer képem van magántulajdonban, beleértve a Szépművészeti Múzeumban, illetve a Nemzeti Galériában levő vagy egy tucatot. Ez azt jelenti, hogy — számba véve az ismeretlen helyen rejtőzőket — legalább háromezer képet festettem a lepergett évtizedek alatt. Hozzá kellene venni a karikatúrák és rajzok megszámlálhatatlan tömegét. Hiszen, hogy el ne felejtsem — rajzokkal és karikatúrákkal mutatkoztam be először Budapesten a „Könyves Kálmán" műkiadó vállalat helyiségében 1910-ben. Szerénytelenség nélkül merem mondani, hogy nem mindennapi sikerem volt. Fehér Zsuzsa állapította meg a kiállításról — 1959. évi kollektív kiállításom Katalógusának előszavában, hogy „A korabeli kritikák egyhangú lelkesedéssel fogadják".

Berlin után Pesten töltöttem talán két évet, azután Párizsba mentem. Egész párizsi tartózkodásom nevezetes eseményének tartom, hogy megismerkedtem Pascin kar- és kortársammal, aki ismeretesen a világ legjobb karikaturistái közül való. Magam szorgalmasan jártam a Louvre-ba, igyekeztem alaposan kiegészíteni a régi nagy mesterekről gyűjtött ismereteimet. A magyar festők közül Glatter Gyula volt ekkor Párizsban, a magyarok érdeklődése most inkább irodalmi volt: az egyik párizsi színház Lengyel Menyhért „Taifun" című darabja előadására készült; hamarosan elő is adták, nagy sikerrel.

No, de térjünk rá a művészetre. Felesleges lenne, ha Hermannak magyaráznám, hol a nagy nehézség: szavakkal hiányosan eldadogni azt, amit a festő a vásznon tökéletesen, maradék nélkül kifejezett. Hiszen Herman maga is éveken át írt képekről. Senki nála jobban nem tudja, hogy más a festő nyelve, más az íróé. Aki festőnyelvről író-nyelvre fordít, rendkívüli nehézségekkel találkozik. A legnagyobb buktató szerintem a „magyarázás", pontosabban a „belemagyarázás". Sokszor jut eszembe az ismert Arany-anekdota: Egy műbíráló írt Arany egyik verskötetéről. Egyik mondatát így kezdte: „Jól tudta Arany János . . ." — Arany pedig odaírta a margóra: „tudta a fene . . ."

— Bölcs anekdota — mondja Herman —, akár valódi, akár kitalált. Megpróbálom összezsúfoltan elmondani, mire hívnám fel a néző figyelmét, ha például Szinyei Merse Pál Majálisa előtt kalauzolnám. Nagyjában a következők determinálják a kép értékét: Kompozíció, a megfestés módja, színei, rajz, a felfogás újszerűsége, az előadás frissesége, a művészi temperamentum és még számos művészi együttható. A Majális kompozíciója nem skatulyázható be egy elfogadott normába. A domboldalon elhelyezett pihenő társaság szinte virágcsokorra emlékeztet: a csoportosítás mintha csak véletlen műve volna. Szeretik összefüggésbe hozni Monet-val, kinek műveit a hetvenes években nem látta, színeiről csak hallomás útján tudott, talán csak annyit, hogy világosak. Egy ilyen istentől megáldott szerencsés tehetségnek azonban elég egy hír, hogy valahol világosan és színesen festenek . . .

A Majális rajza újszerű más mesterek műveivel összehasonlítva. A formák összjátéka a rajz elé is más szabályokat alkalmaz. A Majális színösszetétele egyenesen vakmerő. Cinóbervörös, sárga, barna, kékesfehér, szürke, rózsaszín, sárgásbarna, vörösesbarna, fekete, világosbarna, lila és a zöldek minden árnyalata.

MŰVÉSZET
1964
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296—188-307

A Majálist mindnyájan ismerni véljük. Persze annyit újat és szépet felfedezni nehezen tudnánk róla. Mindazonáltal . . . most már beszélj magadról is.

— Hát, ha el nem kerülhető . . . Valamelyik jó tollú, de nem annyira jó szemű kritikusom azt írta rólam, hogy az impresszionizmustól indultam el. De ez még hagyján. Egy másik, kitüntető mondatok közben azt írta, hogy szakítva az impresszionizmussal, a komponáláshoz, a formák tiszteletéhez tértem vissza. Nem szakítottam én sem az impresszionizmussal, sem az impresszionistákkal. Ez utóbbiak között számos régi jó barátom, pályatársam van, sokan, fájdalom már csak voltak. Az élőkkel tovább tart a barátság, a holtaknak jó emlékét őrzöm. S az „impresszionizmussal" szakítani, ilyen gesztus egyenesen nevetséges lenne; kár szót vesztegetni reá. Ha már alá kell vetni magamat a minden áron beskatulyázni szándékozó igyekezetnek, akkor már inkább vállalom azt — amit rólam szóló beszámolókban gyakran olvastam —, hogy romantikus festő vagyok s hozzáteszem: klasszicista mellékízzel. A művészet szabadsága mindig fontos volt és marad számomra, tehát bizonyos fokú különállásom megjelölésével értékelni nem szándékozom, ez távol van tőlem. A romantikus festészet fogalmának elemzésébe nem szándékozom belekezdeni. Egyik jellemvonása a sok közül a festői jellemvonások „jóindulatú" túlzása, amint az általam mindig szívesen gyakorolt műfajban, a karikatúrában ugyancsak túlzás mutatkozik ellenkező irányban, ironikus, sőt csúfolódó éllel. Előveszem például az 1928-ban festett tájképemet. Címe, témája: Fürdőző nők. A kép előterében kimagaslik a fák közül az egyik. A fénykép megszabott mérete miatt ennek csúcsa nem látszik. Az eredetin ott van, mintha csak azt is láthattam volna, hogy mi van a magas fa csúcsán. Ez persze nem lehetséges, a fa csúcsára nem láthattam; egyébként maga a táj többi része a valóság reális visszaadása. Ami tőle eltér az romantika. Romantikus elem gyanánt fogom fel az előtérben odafestett női aktokat is, bár sok impresszionista festett aktokat szabad ég alatt. Én is festettem akt-képeket, de itt nem az akton van a hangsúly, ez egyszerűen tájkép, fürdőző nők kis csoportjával. Használták velem kapcsolatban a „barokk" jelzőt is. Megtiszteltetésnek veszem; valóban Bécs, Berlin, Párizs és Budapest múzeumaiban mindig nagyon érdekeltek a barokk képek, s ez a rokonszenv több festményemen kifejezésre jut. Ez a jelző azonban talán még jobban illik rajzaimra, melyeken a rajz és kompozíció nagyobb szabadsághoz jut, mint a befejezettségre igényt tartó képeken. Klasszikus-romantikus — akt — képeim közül pedig a példa kedvéért megemlítem az 1923-ban festett „Vihar" címűt. Egyébként minden stílusnak — s így azt lehetne mondani minden festőnek — van barokk korszaka. Ha a nem-barokk korszakokat plasztikusan térképezném, akkor egy lapos reliefet kapnék; ilyet adna például a korai renaissance; a barokk festők — mint Rubens, Tintoretto, Tiepolo és a többi — plasztikus térképe pedig magas reliefet adna, nagy szintkülönbségekkel, csaknem teljes plaszticitással.

Megkérdeztem most, milyen volt fogadtatása a közönségnél, sajtónál.

— Nem panaszkodhatom — szólt a felelet. Nem szólva azokról, akik agyba-főbe dícsértek, a mértéktaró tapasztalt írók megértése nagyon jól esett. Sokszor eszembe jutott a rég meghalt Falk Miksának tulajdonított mondás:

— Nem képzeli, hogy mennyi dicséretet elbír az ember!

— Legnagyobb örömmel azonban arra gondolok vissza, hogy mily finoman és találóan, mily tökéletes megértéssel analizált az ősz nagymester, Lyka Károly. Ha mód lenne újra lenyomtatni az „Esti Kurir" 1924. december 16-i számában megjelent egész cikkét, akkor — ne vedd rossz néven — csak súgva mondom: ez a beszélgetés, magyarázkodás és a róla szóló cikk is feleslegessé válnék. Erre persze nincs mód. De azt még sem engedhetem el, hogy a cikk — kicsiny, de tulajdonképpen minden lényegesre kiterjedő tanulmány — néhány jellemző mondatát ne idézzem.

„. . . nem régen képeit a barokk érzület elemei, a vegyes kontrasztok nyugtalan beállítása, sötét színek jellemezték. Ez most megváltozott, a klasszicisták nyugalma, organizáltsága, a kompozíció egyensúlyozottsága szellemében . . . Sok képén világosan betekinthetünk kép-építő sáfárkodásába. Az árnyék átlátszó fátyla borul az előtérre. S mint egy nyugodalmasan rengő hullám felmagaslik a kép jobb és bal oldalán egy-egy romantikus fa koronájává . . . Sötétebb gammájú keretet kap a középtér. Ebben vannak elhelyezve, ebbe nyúlnak át alakjai, a középtér verőfényes, ide vonzódik tekintetünk . . . Az új tájképein a természetadta benyomást a cél, az élmény frissesége váltja fel a nyugodt kontemplációt."

Kitűnő koponya hozta létre ezt a rövid életre szánt kis újságcikket — így kommentálja Herman. A tömérdek elrakott újságkivágásból most előveszi a Pesti Napló háború előtti, 1913. január 5. számából saját cikkemet. — Rólam megjelent cikkek között az elsők egyike volt, örömet okozott nekem, s ha rágondolok és a többivel együtt újra elolvasom — időm van rá — megújul örömöm.

Búcsúzás után jutott eszembe, hogy nem beszéltünk Herman Lipót emlékezéseiről s ezekről szóló feljegyzéseiről. Lipót naplóíró ember. Több mint félszázad óta hol bővebben, hol rövid szavakkal feljegyzi a vele történt és őt érdeklő eseményeket, még a lövészárokban is. A jegyzetek halomra gyűlnek, s még eddig alig került belőlük nyilvánosságra valami. 1958-ban a Képzőművészeti Kiadó hozta nyilvánosságra egy kis albumát szöveggel és tömérdek rajzzal. Az egész csupán töredéke a Herman Lipót szekrényeiben halomra gyűlt anyagnak. Különösen érdekesek az első háborút megelőző s magáról a háborúról szóló jegyzetek. Világszerte több könyvtárat tesznek ki a visszaemlékezések és más történelmi munkák, melyek az első világháborúval foglalkoznak. Merem azonban mondani, hogy nem nagyon van hasonló, szövegében és rajzaiban egyformán lenyűgözően érdekes matéria, mint amiről, mint említettem, a képzőművészeti kiadó ízelítőt adott.

Lengyel Géza

Herman Lipót: Sárospataki Városrészlet
Rue de Sárospatak
Уголок Шарошпатака

Herman Lipót festőművész

1074

Herman Lipót emlékkiállítása a Szolnoki Galériában

Herman Lipót esetében nehéz lenne elválasztani az eleven embert a hátrahagyott életműtől. A művészettörténészek szigorúbbjai csak alkotások értékével szeretnének törődni, kicsit légüres térben kívánják kinek-kinek kimérni azt a rangot, ami munkássága után jár neki. A desztillált kategóriákban gondolkodók is többnyire szembe kerülnek viszont a művész egyéniségének, jellemének tulajdonságaival, a művek létrejöttének azokkal a problémáival, melyeknek megválaszolása nélkül nem képesek az esztétikai indokok mélyére hatolni. Egy gazdag, eredményes életút rekonstrukciója nem sikerülhet, csupán fogalmi értelmezés, bölcseleti műszavak segítségével, a tények, események, körülmények kikutatása, felsorakoztatása nélkülözhetetlen ahhoz, hogy egy művészpálya alakulásának lényegét meg lehessen közelíteni.

Herman Lipót művészetéről szólván elkerülhetetlen ugyanis korát, magatartásformáit, életmódját felvázolni, ha hiteles áttekintést szeretnénk kapni képességeinek jellegéről, működésének kiterjedéséről, képeinek sajátságairól. Mindenek előtt ugyanis századunk magyar művelődésének szavahihető szemtanúja volt, olyan valaki, aki érzékenyen reagált a szellemi szférákban végbemenő folyamatokra, éberen figyelt a kollegákra, de a művészet valahány ágazatának művelőire is, minden érdekelte, ami az igazi tehetségeket foglalkoztatta, lettek légyen azok hasonszőrű festők, vagy akár költők, muzsikusok, színművészek. Ismerősei, barátai, hívei tudják, hogy egy széles hömpölygésű naplófolyam kísérte élete menetét, rajzos-szöveges feljegyzést készített tapasztalatairól, emlékeiről, napirendjéről, találkozásairól, ötleteiről, terveiről. Ezt a sokszáz füzetet azonban csak kevesen tanulmányozhatták, sokan vannak mégis, akik tisztában vannak Herman Lipót észjárásával, világképével, következtetéseivel, rokonszenvet éreznek nézetei iránt, szeretik stílusát, ragaszkodnak műveihez.

Festményeinek, rajzainak hosszú sora ugyanolyan egyértelmű vallomás, mint a naplója. Emlékkiállításán látható munkái őt magát is bemutatták, Herman Lipót olyan volt, mint a művészete. Akik találkoztak vele, vagy intimusai közé tartoztak, azok bizvást tanúsíthatják, hogy derűsen, vidáman, mégis tisztes komolysággsággal szemlélődött maga körül, s amit figyelemreméltónak talált, azt lejegyezte, majd feldolgozta. Mindig kész volt belemenni az elme játékaiba, szívesen vett részt magvas eszmecserékben, szellemesen és széleskörű műveltség birtokában replikázott vitapartnereinek a megjegyzéseire, érveléséből a humor se hiányzott. Sokoldalú érdeklődéssel fogadta be a XX. század kulturális teljesítményeit, ugyanakkor rendkívül meggondoltan nyilvánított véleményt az eseményekről, áramlatokról, kezdeményezésekről. Könnyedén fejtette ki felfogását a legbonyolultabb kérdésekről is, de sohasem könnyelműen, mert utánanézett a dolgoknak, s ha másként vélekedett is egyes képzőművészeti jelenségekről mint társai, a szilárd meggyőződést tisztelte, a számára idegen irányzatokról is alaposan tájékozódott.

Herman Lipót: Via Appia

Herman Lipót: Zsámbéki templom

Herman Lipót: Gyermekarckép (Tanulmány)

Azért érvelt világosan, okosan, mert rend volt a fejében. A nehezebb filozófiai, művészettörténeti témákat is érthetően, világosan, szinte csevegő módon fejtegette. Amikor beszélt, ura volt mondanivalóinak, logikusan, egyszerűen szólt elképzeléseiről, arról, amit igaznak, helytállónak, elgondolkoztatónak talált. Gyakran folytatott dialógust szakmabeliekkel, műbarátokkal utcán bandukolva, s az ilyen peripatetikus töprengések, bölcselkedések közben is színte nyomdakész pontossággal fogalmazott.

Ilyen közvetlen, magától értetődő, igazmondó a festészete is. Nem lehet tehát különbséget tenni emberi lénye és művészi hagyatéka között. Mindaz, amit kortársai, követői, lelki rokonai tudnak róla – életrajzi adatokat, kedves anekdótákat, megmosolyogtató epizódokat, tanulságos történeteket –, az mind benne van képeiben is. Adottságai, hajlamai, iskolázottsága szerint a művészet évezredes tanulságainak, törvényszerűségeinek megfelelően festett, rajzolt, a formarombolást teoretikus programnak minősítette, nem mutatott hajlandóságot az abszurditás méltánylására. Hivatásától idegennek minősítette a rejtélyeskedést, a képzőművészet érzéki öntörvényűségébe burkolt semmitmondást. Leplezetlenül, kertelés nélkül igyekezett kifejezni mindazt, amit érzett, vélt, sejtett, felismert, mestersége feltételének az ábrázolást, a vizuális közlést tartotta, még pedig egyezményes jelekkel, a látható, észlelhető valóság, a természet, a látvány motívumaival. Eszközeit a szabadban való festés gyakorlatából vette, de nem tételesen, képletek szerint. Tájpiktúrájában sok elem utal az impresszionizmus előtti hagyományokra, a francia rokokó légies hangulataira, nosztalgikus látomásaira, árkádiai tüneményeire. Portréinak modelljét festőien sikerült karakterizálnia, kompaktabb ecsetjárással csakúgy, mint mozgékonyabb foltokkal. Nem tagadta, hogy művészettörténeti tanulmányait, a múzeumok kincseinek beható vizsgálatát szakmai felkészültsége nélkülözhetetlen feltételének tekinti. Ám nem hitte, hogy a halhatatlan elődök valamit is elvégeztek helyette. Nem volt kétséges előtte, hogy neki magának is hozzá kell tenni a megtanultakhoz, a saját leleményét, ha sikeresen akarja szolgálni a hazai művelődés ügyét.

A sokszáz művéből válogatott anyag bebizonyította, hogy vállalását lelkiismeretesen teljesítette. Munkásságával sok örömet okoz embertársainak, nemes élményekben részesíti utókorát. Legyen áldott az emléke.

Pogány Ö. Gábor

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZLŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 DEC

JÁSZKUNSÁG
Szolnok

Herman Lipót: Dekoratív kompozíció

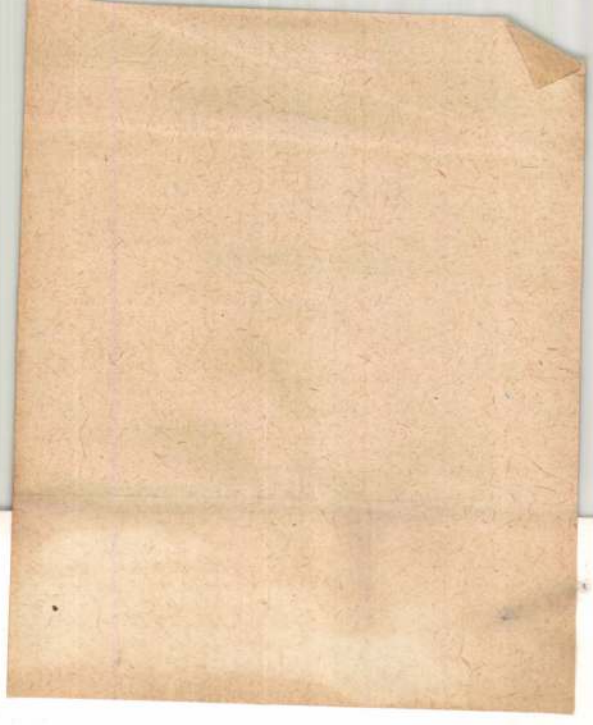

ÁRA: 10,-Ft

állításán az Erzsébetvárosi Kaszinó díját kapta, 1952-ben pedig a Munkácsy-díjat stb.

Herman Lipótról, az emberről sem szabad megfeledkezni, nem szabad úgy venni, mintha testetlen szellem módjára csak képeivel jelentkezne előttünk. Nagyonis eleven ő, változatlanul, fiatalosan; sajátságos keveréke a nyugodt bölcselkedésnek és az állandóan izguló és izgató társadalmi lénynek. Már egészen fiatalon, az első háború előtt a Műcsarnokba zárkózott klikk falait döngette. Jött a háború, utána a Károlyi-forradalom, majd a Tanácsköztársaság. Nagy volt az izgalom a művészek között; azt hitték, hogy az új rendszernek nem lesz szüksége művészekre. Herman elemében volt. Szervezett, agitált, a Művészek és Iparművészek Szakszervezete elnökének választotta. Ebben a minőségében szaladgált a kormányhoz, szerzett a művészeknek megrendelést, pénzt. Később, 1920-ban nagy része volt abban, hogy létrejött a Szinyei-Társaság. Tagjai elsősorban jeles művészek voltak, de el lehet mondani, hogy „civil" tagjaikkal együtt haladó gondolkodású embereket gyűjtöttek össze.

Szinte természetes, hogy temperamentuma és aktivitása nem elégedhetett meg a festéssel és rajzolással. Ez az utóbbi kapcsolatba hozta az újságokkal, tehát írt is szorgalmasan és megbízhatóan, többnyire a *Pesti Napló*ba, a két háború között. A mesterség gyakorlata a művészetről író laikussal szemben behozhatatlan előnyt jelent, ha a művész írni is tud — ami nem áll példa nélkül művészeti irodalmunkban. Herman pedig tud írni. Alaposságával is mintaszerű például a Magyar Művészet 1930. évi kötetében Szinyei Majálisáról írt tanulmánya, elmélyedő analízise és igazolása a kép nagyszerű festői kvalitásainak. Amellett kevés ember van, aki úgy ismerné a Szépművészeti Múzeum és sok külföldi gyűjtemény minden egyes darabját, mestereik máshol lévő műveivel, eredeti vagy kétes voltuk jeleivel együtt. Ugyanígy a magyarok nagyjait és kicsinyeit, most a Nemzeti Galériában. Egy rajzalbuma jelent meg 1921-ben. 1958-ban pedig „A művészasztal" címen egy kitűnő anekdóta-gyűjtemény; nyugodtan nevezhetjük Kortörténetnek.

Lengyel Géza

1959. március.

HERMAN LIPÓT
MUNKÁCSY-DÍJAS FESTŐMŰVÉSZ
GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSA
1959. április 10—26.

A KÉPEK JEGYZÉKE

1. Erdei tisztás	1955.	75×100
2. Gémeskút	1955.	75×100
3. Ezeréves fa	1955.	75—100
4. Interieur	1955.	75×100
5. Borjús kert Zsennyén	1955.	75×100
6. Tájkép fürdőzőkkel	1958.	100×80
7. Nászút	1958.	61×92
8. Orfeusz	1958.	73×92
9. A fasizmus áldozatai (Freskóterv)	1957.	130×80
10. Nagymarosi városkép	195€.	60×80
11. Nagymarosi utca	1956.	60×80
12. Sárospataki várárokban	1959.	60×80
13. Szigligeti nyírfák	1959.	60×80
14. Sárospataki várudvar	1959.	60×80
15. Szigligeti ősz	1958.	60×80
16. A kútnál (Nagymaros)	1956.	60×80
17. Műteremsarok	1957.	60×80
18. Zsennyei parkrészlet	1957.	60×80
19. Látkép a Gellérthegyről	1956.	60×80
20. Híd	1957.	60×80
21. Háztetők	195€.	60×80
22. Nagymaros	1956.	60×80
23. Gellérthegyi fekete szikla	1955.	65×81
24. Festő modelljeivel	1958.	61×70
25. Erdei tisztás (vázlat)	1957.	60×75
26. Udvarrészlet Hévízen	1957.	50×60
27. A Sorok patak Zsennyén	1957.	50×60
28. Tavasz előtt	1959.	50×60
29. Hársfa	1955.	50×60
30. Virág szürke vázában	1956.	50×60
31. Virágok	1958.	50×60
32. Mezei virágok	1957.	50×60
33. Lila virág, barna levél	1957.	60×50
34. Hévízen	1957.	50×60
35. Szigligeti alkotóház	1958.	50×60
36. Padon ülő nő	1955.	50×60
37. Délutáni táj Zsennyén	1957.	50×60
38. Február vége	1956.	50×60
39. Virág lila korsóban	1958.	50×60
40. Virágok	1956.	50×60
41. Szigligeti alkotóház	1958.	40×50
42. Pipacs	1956.	50×60
43. Híd Zsennyén	1957.	40×50
44. Erdei kép	1957.	40×50
45. Tájkép Zsennyén	1957.	40×50
46. Falusi utca	1956.	40×50
47. Sárospatakról	1959.	40×50
48. Balaton	1929.	40×50
49. Forrás	1925.	31×42
50. Aratás	1940.	33×41
51. Aratás II.	1940.	33×41
52. Feltámasztott tömeg	1944—49	39×45
53. Vízparton	1954.	35×40
54. Fürdőzők	1954.	35×40
55. Esős táj	1959.	33×46
56. Komponált táj	1946.	30×36
57. Dunaföldvári part	1948.	18×28
58. Két fa	1948.	20×28
59. Tájkép	1953.	21×37
€0. Balaton	1949.	19×23
61. Kilátás a kollégiumra	1959.	40×50
62. Ablakból (Sárospatak)	1959.	40×50
63. Fenyőfa az ablak alatt	1959.	40×50
64. Dunaföldvári udvar	1948.	40×50
65. Virágok	1954.	50×40
66. Női arckép	1959.	50×40
67. Arckép	1959.	50×40
68. Önarckép	1959.	81×65
69. Téli táj	1959.	50×60
70. Látogatás	1959.	40×50

Felelős kiadó: dr. Balázs S.-né
1959. IV. 500 — 592052 Pátria ny. F. v.: Földi Vilmos

HERMAN LIPÓT

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSA

1959. ÁPRILIS 10—26-IG

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA

V., VÁCI UTCA 25

HERMAN LIPÓTRÓL

Április 24-én Herman Lipót hetvenöt éves lesz Úgy illenék, hogy ennek alkalmából elhalmoznák őt ajándékokkal. Ehelyett ő ajándékoz meg bennünket legújabb képei sorozatának szívderítő látványával. Mióta dolgozik? Gyerekkora óta, mondjuk, hogy hatvan éve; mindegy. Hiszen 1901—1905 között tanulta mesterségét a *„Mintarajziskolában"* (a mai *Képzőművészeti Főiskola* előde), ahol akkoriban tanult Glatter Gyula, Vidovszky Béla, Moiret Ödön, Szüle Péter, Pólya Tibor, és akkoriban Hatvany Ferenc, Mattyasovszky-Zsolnay László stb. És pontosan ötven éve, hogy mi először találkoztunk Berlinben, s először derültem hangosan egészséges humortól duzzadó rajzain. Ezt a képes kifejezést, hogy *„duzzadó"*, ezúttal szó szerint kell venni: alakjai mind jól tápláltak, már fiatalon neki gömbölyödöttek, amellett fiatalosan elevenek, mozgékonyak. A fiatal Herman pompás rajzolónak indult, ceruzával, tollal, fekete tusba mártott ecsettel nemcsak tanulmányokat, hanem olykor kész kompozíciókat vetett papírra. Első impresszióm a *rajzoló* Hermanról végig megmaradt, s ha nem láttam volna sorba kollektív kiállításait, és persze műtermét, szinte csodálkoznék azon, hogy fest is s hogy oly szorgalmasan. Megállapíthatóan vagy kétezer képe van magántulajdonban — beleértve vagy egy tucatot a Szépművészeti Múzeumban, illetve a Nemzeti Galériában — ami annyit jelent, hogy legalább háromezret festett e lepergett évtizedek alatt.

Nem is csoda, hogy a magyar művészi élet számos szemlélője és barátja számára döntő jelentőségű ez a kapcsolat: Herman és a rajzművészet; hiszen rajzokkal és karikatúrákkal mutatkozott be első ízben nagyobb nyilvánosság előtt Budapesten, a „Könyves Kálmán" műkereskedés helyiségében. Nagy sikere volt; mint eredeti, bővérű s vakmerő grafikust ismerték meg. A merészség alatt ezúttal nem a témákbeli gátlástalanságot értem — mert ilyen kategóriájú pompás rajzai nem igen állnak a nagy nyilvánosságot, — hanem azt, hogy a szépségnek, vagy derűlátásnak új ideálját teremtette meg: nagyszerű étvágyról és életvágyról beszámoló Vénuszokat és Apollókat.

Két év múlva, 1913 legelején jelenik meg tulajdonképpen először Herman Lipót, a festő, a képalkotó, Ernst múzeumbeli kollektív kiállításán. Ez az idő Magyarországon az impresszionizmus késői — Párizshoz képest elkésett — diadalával teljes. Feltűnést keltett, paradox módon szinte „forradalmárnak" tetszett az a festő, aki fiatal is, mer is, s mégsem áll be a sorba. Visszaadja a természetet, de nem sebtiben, hanem kellő nyugalommal, komponálni is mer, akárcsak a régiek. Az első bemutatkozás néhány szép képe számomra emlékezetes maradt; ilyen például a *Gyümölcsszedés*, tudatosan megkomponált, a régi nagy mesterek hagyományainak tiszteletét éreztető kép.

Jött a háború s egyelőre végét szakította művészi tevékenységének, Herman kénytelen volt nagyon nehéz hónapokon át a szerb harctéren vitézkedni. Később a Sajtóhadiszállás, a *„Kriegspresse"* kötelékében tovább festhetett és rajzolhatott. Nagyon népszerű volt itt, nemcsak tehetségével tűnt ki, hanem azzal is, hogy a harctérről jött akkor még ritka kitüntetéssel, nagy ezüst vitézségi éremmel. A haditudósítók, festők s tisztek, akiket itt talált, nem nagyon igyekeztek bőrüket a vásárra vinni; voltak aktív tisztek is, akik hosszú éveken át nem kerültek a frontra; a kitüntetéses festő ezeknek különösen imponált. A háború után 1924-ben volt megint kollektív kiállítása, azután 1929-ben, 1931-ben, 1935-ben és a felszabadulás után 1954-ben. Ennek az előzőket is felülmúló különös sikere volt: tizenhétezer látogató tekintette meg.

Egyik, egyébként megértő és hozzáértő kritikusa az első háború után azt írta róla, hogy *„szakítva"* az impresszionizmussal a komponáláshoz, a formák tiszteletéhez tért vissza. Én azt hiszem, nem lehet azt mondani, hogy „szakított", mert nem emlékszem az impresszionizmus fiókjába skatulyázható képére, hacsak valami gyors színvázlatra nem, s talán a velencei Szent Márk-templomról festett képére. Találóbb Lyka Károly megjegyzése, aki ugyanekkor (az 1924-es kollektív kiállítása alkalmából) a megelőző évek egyes képein a barokk mozgalmasság és nyugtalanság jeleit látja. Herman valóban nagy méltánylója a barokk-kor művészetének s ez a rokonszenve nem maradt hatástalan piktúrájára; de mikor első berlini útján „szeme kezdett felnyílni", a legkülönbözőbb korok nagy mestereitől tudott utánzás s a modor átvétele nélkül tanulni. Nem is lehet ilyesmiről szó annál a festőnél, akinek ideáljai között Michelangelo, Tizian, Rembrandt, Tintoretto, Daumier, Cézanne, Marées stb. szerepel.

Ifjú kortársainak erősen hangsúlyozott naturalista irányzatától elválasztja az, hogy nemcsak természetfestő, hanem komponáló is. A kompozíció létrehozása is a természetadta formakincs felhasználásával történik s tiszta festői tendenciája mellett témát, eszmei tartalmat is fejezhet ki. Életképességét — így foglalta össze maga a művész — koron, divaton, ízlésen, egyéniségen túl, harmonikus volta szabja meg.

Nehéz dolog csoportokba osztani, fajták szerint elhatárolni egy művész élete dús alkotásait. Nincs is sok értelme, hiszen természetes, hogy aki hosszú évtizedeken át szorgalmasan dolgozott, az nem válhatott egyazon motívumnak végül is unalmasan ható ismétlőjévé. Szükségszerű, hogy a vérbeli művész különböző jellegű alkotásokon próbálja ki, hogyan engedelmeskedik elképzeléseinek mesterségbeli készsége. Vegyük Herman képeinek a „kompozíció" címszava alá foglalható nagycsoportját. Nem szorul magyarázatra, hogy — amint említettem — a kompozíció egyes részeit is a valóság adja, de az egész mégis a fantáziának szüleménye bizonyos — részben ki nem mondott — elvek szerint rendezve. Egy-egy aktot, mint modellt elvégre beállíthat a művész *en plein air*, a szabad ég alá, de már több alakos aktokat, Herman elég gyakori témáit, alig van mód közvetlenül megfigyelni. Ennek ellenére akt-kompozíciói is vérbeli reálista, nagytudású, biztos ízlésű festő alkotásai. Bőven szerepelnek azonban művei között az akt-képektől merőben eltérő jellegű, szintén „komponált" alkotások: tájképek; kompozíciók, s mint ilyenek első pillantásra felismerhetők, bár egyáltalában nincs kizárva, hogy adott esetben maga a természet készen ád „Hermanos" témát. Ezeket mondhatjuk több-kevesebb joggal Herman „romantikus" tájképeinek. A hátteret gyakran alakok teszik változatosabbá, de általában ezeken kevesebb hely jut figurális részeknek.

A most megnyílt kiállításon teljesen érvényre jut azután a tájképet és városképet a maga valóságában megfigyelő és visszaadó festő. Módszere nem válik el lényegében *impresszionista* kartársai metódusától. Sem emlékezetére, sem vázlataira nem bízza magát, hanem kint ül a szabadban a festőállvány előtt s amit lát, azt veti vászonra. Ha jól idézem saját szavait, az impresszionista tájképalkotótól megkülönbözteti az, hogy nem elégszik meg a fény és szín játékának visszaadásával, hanem egy lépéssel tovább megy, ragaszkodik a jellegzetes formákhoz is a realitás megrögzítésében. Emellett van neki is „egy ziccre" készült tájképe s van úgy, hogy többször kell maga elé ültetni a modellt, a holt s mégis oly eleven természetet.

Már említett legutóbbi kollektív kiállítása óta (1954. őszén) több mint négy esztendő tel el; nagyjából ezeknek az éveknek termését mutatja be most. Mintegy hetven vászon, tehát könnyen áttekinthető; egyben nehéz volna osztályozni s kiemelni a sorozatból a kiemelendőket. Mégis utalok egyik-másikra. Így például a Zsennyei hídra, a Sárospataki téli tájra, a Sárospataki várudvarra. Néhány pompás virágcsendélet élénkíti a kollekciót.

Újra visszatérve régebbi dolgaira, nem szabad megfeledkezni jellegzetes arcképeiről. Időrendet figyelembe nem véve, csak emlékezetből utalok Kisfaludi Stróbl Zsigmond, Molnár Ferenc, Koszta József, Iványi-Grünwald Béla, Szomory Dezső, Keéry-Szántó Imre zongoraművész, Falus Elek, Csók István, Fejér Lipót, Pátzay Pál, Kodály Zoltán — s nem utolsó sorban édesanyja portréjára és saját önarcképeire.

A náci-garázdálkodás szörnyű ideje kitörülhetetlen nyomot hagyott a művész lelkületén is. Herman Lipót úgy igyekezett szabadulni a ránehezedő nyomástól, hogy a maga kifejezési eszközei segítségével elmondotta keserűségét, háborgását s végül megbékülő optimizmusát. A felszabadulás után festette monumentális hármas képét: *Ezékiel próféta látomásait*. A nagy mű két oldalsó szárnya emlékeztet a szenvedések éveinek eseményeire. A középső tábla a szellemi feltámadás megörökítése. A nagy kompozíció New Yorkban volt, jelenleg Izraelben van, és ott rövidesen kiállításra kerül.

Herman művészi pályája külső sikerekben is gazdag. Már fiatalon aranyérmet kapott Barcelóna nemzetközi kiállításán, 1918-ban a Műcsarnok ki-

çais contemporain. (Bp., 1984; 2. kiad. 1993); Du latin aux langues romanes. (Niemeyer, 1990); Spoken and Written Latin in the Last Centuries of the Roman Empire. (Latin and the Romance Languages. London–New York, 1991); L´état actuel des recherches sur le latin vulgaire et tardif. (Studia Romanica, 1995); The End of the History of Latin. (Romance Philology. Berkeley, 1996); La chronologie de la transition: un essai. (La transizione dal latino alle lingue romanze. Niemeyer, 1998); Nyelvi tudat, nyelvi változás, nyelvi politika. (Bp., 2000); A történeti nyelvészettől a nyelvi változások elmélete felé: problémavázlatok. (Újabb tanulmányok a strukturális magyar nyelvtan és nyelvtörténet köréből. Bp., 2001).

Herman Lipót (1884. ápr. 24. Nagyszentmiklós – 1972. júl. 1. Bp.): festőművész, grafikus. – A Mintarajzisk.-ban Balló Ede, Hegedűs László és Zemplényi Tivadar növendéke (1901–1905), majd Münchenben Asbénél folytatja tanulmányait (1905–1908), ismét a Mintarajzisk.-ban tanult (1908–1911). Franciao.-ban, Olaszo.-ban, Németo.-ban, Hollandiában és Olaszo.-ban járt hosszabb tanulmányúton (1911–1931: többször). – Berlinben önálló művész (1909–1910), az I. vh.-ban a cs. és kir. Főhadiszállás festője, az összeomlás után ezredfestő (1914–1920). A szentendrei szabadisk. tanára (1929). A II. vh. után Zsennyén, Sárospatakon, Nagymaroson és Szolnokon alkotott. – Munkásságát naturalizmus jellemzi, rajzaiban mégis elveti annak eszközeit és módszereit. A klasszikus barokk mesterek hagyományaira épít, festményeiben, rajzaiban a klasszikus múlt erőforrásából merít, annak formai és statikai gondolatkörébe iparkodik új életet, új ötleteket belevinni. Portrékat, tájképeket, csendéleteket, mitológiai és allegorikus jeleneteket fest. Karikatúrái, rajzai a *Borsszem Jankó*ban és a *Kakas Márton*ban jelentek meg, később a *Vasárnapi Ujság* és a *Pesti Napló* közölte őket. Művészeti írásait a *Pesti Napló*, a *Magyar Művészet* és a *Színházi Élet* jelentette meg. Az özvegye alapította ~-díjat évente két-két végzős festő- ill. szobrásznövendék kapja meg. – A Képző- és Iparművészeti Szakszervezetek Szövetségének elnöke (1919), a M. Arcképfestők Társaságának tagja, a Munkácsy Céh tagja, a Szinyei Társaság ügyvezető ig.-ja, a Művészeti Dolgozók Szakszervezete Képző- és Iparművészeti tagozatának elnöke (1951-től). – Erzsébetvárosi Kaszinó Díja (1918), Világkiállítás Aranyérme (Barcelona, 1929), Munkácsy Mihály-díj (1952).

Kiállításai: önálló: Ernst Múz. (Bp., 1913); Bibliotheca Officina (Bp., 1946); Fészek Klub (Bp., 1949); Ernst Múz. (Bp., 1954); Csók Galéria (Bp., 1959); Képcsarnok Galéria (Szolnok, 1974); MNG (1974); Herman Ottó Múz. Képtára (Miskolc, 1975); Móra Ferenc Múz. (Szeged, 1980); Mátra Múz. (Gyöngyös, 1980); Gyöngyösi Galéria (1981, 1984); csoportos: Orsz. M. Képzőművészeti Társulat kiállítása (Bp., Műcsarnok, 1903-tól); Könyves Kálmán Szalon (Bp., 1910); XIII. kiállítás (Bp., Ernst Múz., 1913); XLI. kiállítás (Bp., Ernst Múz., 1920); Ernst Múz. (Bp., 1921, 1922, 1924, 1931); Szinyei Társaság művész-tagjainak kiállításai (Bp., Ernst Múz.–Nemzeti Szalon, 1922-től); M. művészeti kiállítás (Bécs, 1924; London, 1925); Munkácsy Céh kiállításai (Bp., Ernst Múz.–Nemzeti Szalon, 1928-tól); CVII. Kiállítás (Bp., Ernst Múz., 1929); M. művészeti kiállítás (Nürnberg–Stockholm–Göteborg, 1929); XVII. Velencei Biennále, (1930); Nemzeti Szalon (Bp., 1930); Szentendrei festők kiállítása (Bp., Nemzeti Szalon, (1930); XVIII. Velencei Biennále (1932); Nemzeti Szalon (Bp., 1932); A Szinyei Társaság reprezentatív kiállítása (Bp., Ernst Múz., 1935); CLVII. kiállítás (Bp., Ernst Múz., 1936); M. Művészetért (Bp., Műcsarnok, 1940-től); A szolnoki művésztelep jubileumi kiállítása (Bp., Ernst Múz., 1952); Képzőművészetünk tíz éve (Bp., Műcsarnok, 1955).

Irod.: Bálint Aladár: H. L. (Nyugat, 1913); Bálint R.: H. L., a KÉVE Könyve. (Bp., 1913); Lázár B.: H. L. Kat. (Bp., 1913); Eisler Mihály József: H. L. művészete. (Magyar Művészet, 1929); Farkas Z.: H. L. kiállítása az Ernst Múzeumban. (Nyugat, 1929); Perely I.: Magyar újságrajzoló művészek könyve. (Bp., 1930); Sebestyén György: H. L. kiállításáról. (Szabad Művészet, 1954); Fehér Zs.: H. L. művészete. Kat. (Bp., 1954); Soós Magda: Mágus a hegyen. H. L. műtermében. (Élet és Irodalom, 1961. 7.); Lengyel G.: A nyolcvanéves H. L.-nál. (Művészet, 1964); Pogány Ö.: H. L. emlékkiállítása a Szolnoki Galériában (Jászkunság, 1974); Demény János: Bartók „piktor" földje: H. L. (Dunatáj, 1984); Pogány Ö.: H. L. és Reich Károly kiállításáról. (Hevesi Szemle, 1984); Mravik László: Pascin Magyarországon. (Művészettörténeti Értesítő, 1991).

Herman Ottó (1835. jún. 28. Breznóbánya – 1914. dec. 27. Bp.): természettudós, etnográfus, politikus. – A miskolci ev. főgimn. elvégzése után géplakatos képesítést szerzett. Bécsben munkája mellett autodidakta módon rendszeres természettud. tanulmányokat folytatott; a bécsi politechnikumot apja halála miatt nem fejezte be. – Hatévi dalmáciai katonai szolgálata után Kőszegen fényképész (1863-tól), Chernel Kálmán ajánlásával a Brassai Sámuel igazgatta kolozsvári Erdélyi Múz. Egylet preparátora (1866-tól). Bp.-en az MNM Természettud. Tárának őrsegéde (1875–1879); elindította (1877) és szerkesztette a tár folyóiratát, a *Természetrajzi Füzetek*et. – Részt vett a korabeli politikai mozgalmakban; állást foglalt a Párizsi Kommün mellett (1871), a Függetlenségi és Negyvennyolcas Párt tagjaként kapcsolatban állt Kossuth Lajossal, akit Turinban többször is felkeresett (1887, 1892); Kossuth javaslatára Szeged (1879), majd Miskolc ogy.-i képviselőjévé választották. – Zoológai munkássága különösen jelentős. A Természettud. Társulat megbízásából írt, háromkötetes *Magyarország pókfaunája* c. könyvében 314 pókfajtát írt le (ebből 36 új faj volt). A tud. madártan, az ornitológia megalapítója Mo.-on. A Természettud. Társulat megbízásából egy madárélettel kapcsolatos könyvhöz adatgyűjtést végzett Skandináviában (1888). Megszervezte az ornitológusok II. nemzetk. kongresszusát (Bp.), majd az MNM égisze alatt létrehozta a M. Ornithológiai Közp.-ot (1893; Madártani Int. néven ma is működik), amelynek haláláig ig.-ja volt. Az általa megindított *Aquila* (1894-től) c. folyóirat a hazai madártani kutatások közp. orgánuma volt. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter megbízásából megírta hatalmas sikerű, *A madarak káráról és hasznáról* (1910) c. könyvét. – Felhívta a

MDK

Hermann Lipót festőművész

"Ökölvivó Európamérközés" c.művéért a kulugy-miniszterium dijat kapta.

Cikk: A sportművészeti kiállitás dijnyertesei.

Pesti Napló 1934.jun.3.

M.D.K.

Hermann Lipót festőművész

Az Erzsébetvárpsi Kaszinó dijának nyertese a Pásztorjáték c. festménnyel.Repr.

Művészet 1918. 59.old.

Herman Lipót

— **Herman Lipót kiállítása a Fészek-klubban.** November 17-én nyilik meg *Herman* Lipót festőművész képkiállítása a *Fészek Művészek Klubjában* (VII., Kertész-utca 36.) A képkiállítás minden nap este 6—8 óra közt díjtalanul megtekinthető december 2-ig.

NY. 930. XI. 15.

~~Állami Árverési Csarnok~~.

~~LXII.~~ aukciója.

~~1932. V. 13 – VI.~~ 4.

Katalogus: tiszteletpéldány.

192 • HERMAN LIPÓT (1884–1972)

Naplemente

35 × 40 cm
Olaj, karton
J. b. l.: Herman Lipót 1953
Kikiáltási ár: 30 000 Ft

192

HERMAN LIPÓT

Kikiáltási ár: 25 000 Ft

A képen hagyatéki pecsét
Kikiáltási ár: 40 000 Ft

195

196

197 ◆ RIPPL-RÓNAI JÓZSEF →
(1861–1927)

Az aszalói állomásfőnök
(Rippl-Rónai Ödön)

32,5 × 45,5 cm
Pasztell, papír
J. b. l.: Rónai
Kiállítva: 1902: Mercur Palota
1906-ban megvásárolta:
Stranzer Róbert
Kikiáltási ár: 1 200 000 Ft

1905 óta folyamatosan voltak kiáll.-ai. A zárt kompozícióra való törekvés és eklektikus megfestés jellemzi ~ képeit. 1909–10-ig Berlinben élt, majd 1910 őszén visszatért Mo.-ra, és a Kecskeméti Művésztelep megalapításában működött közre. Ugyanebben az évben szerepelt először karikatúráival a Könyves Kálmán kiáll. helyiségben. A különböző hazai és külföldi lapokban számos újságrajzot és könyvillusztrációt publikált. A Vasárnapi Újságnak (1910-es évek) és a Pesti Naplónak (1930-as évek) rajzolt, ill. rajzos riportokat és cikkeket is készített. Művészeti cikkeket is írt, amelyek szaklapokban láttak napvilágot. A Japán kávéházban megalakult „Művészasztal" egyik alapító tagja. Falus Elekkel közösen plakátokat és könyvillusztrációkat készített. Tanulmányúton vett részt 1911-ben Párizsban, Brüsszelben és Londonban. Karikatúrákat készített az Április (később Szamár) számára. 1919-ben a Képző- és Iparművész Szakszervezetek Szövetségének elnöke volt. Segédkezett 1920-ban a Szinyei Társaság megalapításában. 1921-től sokat utazott, járt Németo.-ban, Hollandiában, Párizsban, Münchenben és Olaszo.-ban. Ez idő alatt kiáll.-okon is szerepelt munkáival. 1918-ban az Erzsébetvárosi Kaszinó díját nyerte Pásztorjáték c. olajfestményével. 1928–46-ig számos kiáll.-on vett részt. „Többnyire tájképi környezetbe helyezett aktkompozíciókat, tájképeket, portrékat festett. Ábrázolásának eszközeit a szabadban való festés gyakorlatából vette, tájpiktúrájában sok elem utal az impresszionizmus előtti hagyományokra." Portréiban a valósághűségre törekedett. Tájképeit derűs hangulat jellemzi. – Munkácsy-díj (1952); érdemes művész (1964). Gyűjteményes kiáll.-ait az Ernst Múzeumban tartották (1912, 1920, 1921, 1922, 1924, 1929, 1931, 1954, 1959). A MNG 1974-ben emlékkiáll.-t rendezett munkáiból. Gazdag írásos örökséget hagyott hátra.

F. könyve: A művészasztal. Visszaemlékezések, saját illusztrációival. (1959).

Hernádi Gyula (1926. aug. 23. Oroszvár): író, színműíró. – Az Orvostud. Egy.-re iratkozott be, de 1945-ben elvitték katonának és hadifogságba esett. 1947-ben tért haza. Népi kollégista, majd tisztviselő, vállalati közgazdász lett. A Városépítési Tud. és Tervező Int.-ben dolgozott. Első versei 1955-ben a Csillagban jelentek meg. A hatvanas évektől filmforgk.-eivel Jancsó Miklós egyenrangú partnereként oroszlánrészt vállalt a magyar film megújulásában. A hetvenes évektől kezdve írt színműveket. 1974-től – megszakításokkal – szabadfoglalkozású író. A 25. Színház, a Várszínház, a Kecskeméti Katona József Színház dramaturgja. A Független M. Írók Szövetségének elnöke. 1959-ben Deszkakolostor c. nov.kötetével keltett feltűnést. A korai önéletrajzi nov.-k megpendítik egész életművén végigvonuló alaptémáját, az egyén és a hatalom viszonyát. Jobbára parabolákat írt, a történelem önmagában nem érdekelte, de a közismert tört. eseményeket felhasználta a hatalomról szóló nézeteinek kifejtésére. Az egyén kiszolgáltatottsága, áldozatszerepe foglalkoztatta. Írásait az egzisztencializmus, a mélylélektani érdeklődés, a vaskos realizmus és a fiktív képzelődés jellemzi. A hétköznapi, banális élethelyzetek sorozata a férfi és a nő alapvető és ősi kapcsolatainak paraboláivá válik. Hőseinek párbeszéde független a szituációtól, s ez részben az abszurd, részben a groteszk felé közelíti írásait. Az egyén és a hatalom ellentéte földúsul a humánum és a racionalitás, ill. irracionális léthelyzetek kérdéskörével. Pályája második szakaszában szakít a filozófiai tézisdráma műfajjal, s érdeklődése a lélektan felé fordul. Fantáziáját szabadjára engedi, s az „asszociatív költőiség, a szürrealizmus, a példázatosság, az abszurd, a blöff, a krimi, a horror, a pornográf bohózat elemeit" mesterien ötvözi, s alakítja ki összetéveszthetetlenül az eredeti Hernádi-féle groteszket. Egész életművét páratlan ötletgazdagság és szellemesség hatja át. Az utóbbi időben írott tárcáiban bravúros ironikus-blődli-parodisztikus stílusban fejti ki gondolatait hétköznapjainkról (Kis Újság). Reg.-eit olykor drámának is földolgozta, vagy filmforgk.-et írt belőlük. Előfordult azonban, hogy témáját először filmforgk.-nek írta meg, és azután alakította át szépprózává. Ily módon a film formavilága visszahatott elbeszélő prózájára. – József Attila-díj (1976); A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje (1996); Alternatív Kossuth-díj (1996); Kossuth-díj (2000).

F. m.: elbeszélések: Deszkakolostor. (1959); Száraz Barokk. (1967); Logikai kapuk. (1974); Az ég bútorai. (1976); Jézus Krisztus horoszkópja. (1977); Hátamon fekve szaladgálok. (1987); A nagy fogamzásgátló. (1988); A boldogság boldogsága. (1993). Reg.: A péntek lépcsőin. (1959); Folyosók. (1966); Sirokkó. (1969); Az elnökasszony. (1978); Borotvált tabló. (1980); Hasfelmetsző Jack. (1981); Kiáltás és kiáltás. (1981); Drakula. (1983); Frankenstein. (1984); Fantomas. (1985); A boldogság templomai. (1986); Jancsó Miklós szeretői. (1988). Drámák: Falanszter és antikrisztus. (1973); Falanszter. (1974); Vérkeresztség. (1975); Csillagszóró. (1976); Királyi vadászat. (1976); Bajcsy Zsilinszky Endre. (1977); A tolmács. (1977); Szép magyar tragédia. (1978); Mata Hari. (1979); A hülyeség csontritkulása. (1981). Filmforgk.: Oldás és kötés. (1963); Csillagosok, katonák. (1967); Szegénylegények. (1968); Csend és kiáltás. (1968); Vörös rekviem. (1975); Az erőd. (1979); Lélekvándorlás. (1981); Szörnyek évadja. (1986); Kiáltás és kiáltás. (1989).

Hernádi Miklós (1944. jan. 16. Bp.): szociológus, író, műfordító. – Az ELTE-n 1967-ben angol szakos tanári diplomát szerzett. Első munkahelyén, a Központi Fizikai Kutató Int.-ben, nyelvtanár volt. 1969–73-ig az ÉS és a Valóság munkat. 1977–80-ban az MTA aspiránsa, 1980–89-ig a Gondolat Kiadó szerk.

MDK

Herman Lipót

Salome

Bő termés

Nemzetk. Humorisztikus kiáll. Könyv.Kálm. Szal.

1910. 4 l.

MDK

Herman Lipót

Hercules a válaszuton

A nimfa

A Sfinx

Nemzetk. Humoristikus Kiáll. Könyv. Kálm. Szal. 1910. 4 l.

MDK

Herman Lipót

Szirének

Putifárné

Ősemberek

Nemzetk. Humorisztikus kiáll. Könyv.Kálm. Szal.

1910. 4 l.

Remark. Numerations VIII. Koryak. Eng.

1910. 4 I.

MDK

Herman Lipót

Zsuzsána a fürdőben

Szirének

Salome

Nemzetk. Humorisztikus kiáll. Könyv. Kálm.

Szal. 1910. 4 l.

MDK

Herman Lipót

Páris itélete

Fürdőben

Tavasz

Nemzetk. Humorisztikus kiáll. Könyv. Kálm. Szal. 1910. 4 l.

MDK

Herman Lipót festőművész

gipszszobor, Kisfalusy Stróbl Zs. müve

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. lo 1.

MDK

Hermann L'pót

Ülő nő, tusr.

Árverési Közl. 1938. dec. 8.rk. 88. aukc.

1.

21

MDK

Herman Lipót

Sportkarikatura kiáll. Testnevelési Tudom.Tanács Sportmuz. 1958. 4 ~~5~~ 1.

MDK

Herman Lipót

Kisfaludi Stróbl Zsigmond Kossuth-dijas szobrász, olaj

Nóti Károly iró, olaj

Arckóp kiáll. Ernst Mus. 1952. aug. 6 l.

MDK

Bálint A. cikke. Nyugat. 1921. jan. 16. 1.sz.

162 1.

MDK

Herman Lipót

Koszta József, cer.

Iványi Grünwald Béla, cer.

Fényes Adolf, cer.

Arckép kiáll. Ernst. Muz. 1952. aug. 8 l.

MDK

Hermann Lipót

Tengerben fürdő

Tükör előtt fekvő nő

Sziklás tengerpart

Nemz. Képzőműv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

23 l.

MDK

Herman Lipót

Kertben, olaj

Magyar Képzőművészetért. 1. kiáll. Ernst Muz.
1946. jul. 8 l.

MDK

MDK

Herman Lipót

Szinyei M.Társ. bizálóbizottsági tag

XII. Tavaszi Szal. N.Szal. 1937. máj.

2 1.

MDK

Herman Lipót és Szőnyi István
a kiáll. rendezői

XII. Tavaszi Szal. N.Szal. 1937. máj.

2 1.

MDK

Herman Lipót

Szinyei-Társ. ösztöndij-bizotts. tagja.

N.Szal. 333. kiáll. Dijazott müvészek, 1925. márc. 10 l.

MDK

Herman Lipót

Eggenberger aukciói I. 13 l.

MDK

Herman Lipót festő

j.j: Őszi tárlat a N.Szal.ban. Pesti Hirlap,
1942. okt. lo. 6 l.

M. D. K.

Herman Lipót
festő

Kiállítása, a Csók Galériában. — Ész Ilona arcképe, — Önarckép. —

Jutka Mária: Herman Lipót kiállítása

Magyar Nemzet, 1950. ápr. 22.

4 l.

M.D.K.

Herman Lipót
festő

A Csók Galériában van a kiállítása

Kiállítások.
Magyar Nemzet. 1959. ápr. 26

Ke

MDK

Herman Lipót

Gellérthegy füvesitése, tanulm.

Békeplakát és 5 éves terv graf.kiáll. Ernst Muz, 1953. szept. 7 l.

MDK

Herman Lipót

Illés próféta, o of.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

12 l.

MDK

MDK

Herman Lipót

Kaszárnyaablakban, of.

Aranykor, of.

Önarckép, of.

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.
12 l.

MDK

Herman Lipót

Szerelmes ostrom

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138. kiáll.
1933. márc. 8 l.

MDK

Herman Lipót

Alvó Vénus

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138. kiáll.
1933. márc. 8 l.

MDK

Herman Lipót [festőművész]

A nagymarosi művésztelep első kiállításán szereplő képe a jégtörőt ábrázolja.

I. Á.: Új magyar Nagymaros.
(Nők Lapja, Bp. 1956. július 26. [20.l.]

Herman Lipót, festő

OSDK.

Hibája a tárlatnak, hogy az idős mester
termésétől nem mutat be.

Herczegh János. A VII. Magyar Képzőművészeti kiállítás

Népszabadság, bp. 1959. ápr. 19.

S. l

Hermann Lipót, festő TDK.

1959. ápr. 10-én, a Csák István Galériában (V. Váciutca 25) kiállítás nyílik Hermann L. alkotásaitól.
Fehér Zsuzsa művészettörténész mond megnyitó beszédet.

Hív.

Népszabadság, Bp. 1959. ápr. 9. S.l.

Herman Lipót, festő MDK.

A 75 éves művész több mint félévszázados munkásságáról nyújt képet a kiállítás.
Friss, hitvarott képei általában a polgári ízlésnek feleltek meg.
Témái: portrék, barátairól, kortársairól. Megragadó kép a kiállításon egy fiatal lányt ábrázoló, virtuóz frissesiggel megfestett portré.
Tájképek: Sárospatakon, Zsenyén, Nagymaroson és a Gellért-hegy oldalán festett képek.
Csendéletei. Ezek a magyar folklor nincsségét idézik.
A felszabadulás óta a zsidóság tragédiája és témája a művésznek. Kissé korszerűtlenül: biblikus kompozíciókat fest. Pl. „Ezekiel próféta látomásai."
P. L.: Herman Lipót kiállítása a Csók Galériában
Népszabadság, Bp. 1959. ápr. 18. 8. l

Herman Lipót, festő. Müvei:

Mály Gerő arcképe, of.-

Női arcképtanulmány "

Női arcképtanulmány "

Nemz. Szal.Müv. Egyes.- Magy. Arck.fest.Társ. repr. Arck.Kiáll.katal.- Bp.1935 okt. 5-2o-ig.

MDK

Herman Lipót, festő

Falusi élek portréja. (Képpel.)

Színk. Élet, 1925. 15. sz. 95. l. – A Benczur Fárs. díjaz. műv.-nek kiáll.

Herman Lipót, festő

(Ádor Istvánnal Fap völgyébe utazott festeni.)

Színk. Élet, 1925. 15. sz. – 96. l.

MDK

Hermann Lipót, festő.

Táborozás, of.-

Hollandi kikötő, "

Árv. Közl. 1930 jun.3. rk.sz.- 54. aukc.- 2o.l.

MDK

Hermann L-pót

Idill, of.

Árv. Közl. 1939. szept. 4.rk.sz. 91.sz.

2o 1.

MDK

MDK

Herman Lipót

a bíráló bizottság tagja.

IV. Tavaszi Szalon katalógusa, 1929. máj.

2 l.

ei börtön, egyemeletes, 6 tengelyes,
779-es évszám, kronosztikonba rejtve.

yv. Eger, 1937, 77 l, képpel - Eger

MDK

Hermann L, pót

Kompozició, of.

Árv. Kőnl. 1935. 2.rk.sz. 74.sz. 22 l.

Hermann Lipót, festőművész . MDK.

1959. jan. 13-án, a Liszt Ferenc téri Könyv=
klubban előadást tart „Ami A MŰVÉSZASZTAL=
tól kimaradt" címmel.

Hír.

Népszabadság, Bp. 1959. jan. 10. 8. Cap.

Herman Lipót, [Jestő] MDL

rövidesen megjelenik „Munénantal" c. könyve.
A Japán, Tének, Akbaria édes kis történetei
bona vina, bearanyma Szinyei, Ferenczi,
Lechner, Fenyes, Iványi Grünwald, Pólya
és a Tükrecke való emlékezés derűjével.

Herman Lipótnak...

Esti Hirlap, II. évf. 92. n. 1957. ápr. 20. szo.
2. Md.

MDK

Hermann Lipót [festőművész]

Ötvenkét éve vajzol. (A riport tárgya: Hermann Lipót [redacted] óvodásokról készült vázlatokat a Múzeum-kertben, ahol gyakran megfordul.) (A művész fényképe és egy vázlata a Múzeum-kertben címmel — repr.)

Koós Tamás: Nehéz mesterség

Nők Lapja, Bp. 1955. október 20. [6. l.]

HERMANN LIPÓT, MDK

festőművék

karikatúrája, rajzolta

Gelléro Lajos

Gelléro Lajos: Egy ügyvéd, egy király (Karikatúrák). Bp. 1928.

MDK

Hermann Lipót, sz. 1884.

Aktok a szabadban, festm.

Fürdő nők, "

Ernst Muz. 55. aukc. 1937. ápr.

16 1.

Hermann Lipót, sz. 1884.

Aktok a szabadban, festm.

Fiúfej műk,

Kunst Mus. 55. autóc. 1937. ápr.

16 I.

MDK

Herman Lipót

Erdőrészlet, of.

Árverési Közl. 1938. 4.rk.sz. 85.sz.
18 l.

MDK

Herman Lipót

Kelengehyi ut

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Mus. 238.kiáll.

1933. márc. 6 l.

MDK

Herman Lipót

Erdőrészlet, of.

Árverési Közl. 1938. 6.rk.sz,

19 l.

Hermann Lipót, festő MDK.

A Mester is adott utólagos elszámolásra képeket Peterdiéknek.
[A művének anyagi helyzetére vonatkozólag a 20-as évek elején: lásd: Rudnay Gy. Ámszó alatt.]

182. lap.

Várnai Zseni: Fényben, viharban (Regényes önéletrajz)
Bp. 1958.

Hermann Lipót fertő M.O.K.

Bp. I. Kelenhegyi út 12. A Fürst club tagja 1909-től.

A „Fürst" .... tagnévjegyzéke. Bp. 1929
30

Hermann Lipót festő

M. O. K.

A Tészek klub válautmányi tagja

A „Tészek" tagnévjegyzéke Bp. 1929

Hermann Lipót festő M.D.K.

Mint a Szimyei-Merse Társaság ügyvezető igazgatója, üdvözli az ujjáépült Fészek klub igazgatóságát.

Az ujjáépitett „Fészek" hároméves jubileuma.
Bp. 1948 13

M. D. K.

Herman Lipót
festő

Csók István Galériában van kiállítása.

Kiállítások.
Magyar Nemzet, 1959. ápr. 18. 4 l.

Herman Lipót
festő

M.D.K.

Kiállítást tart a Csók Galériában.

Napló
Magyar Nemzet, 1919. ápr. 9.

7 l

Herman dipót grafikus, festő M.D.K.

142 - 150
Bacchusünnep (aqu)
Mitologiai jelenet aqu.
Herkulesszár aqu.
Mozdulattanulmány (rajz)
Herkules (rajz)
Kompozitio (rajz) Herkulesi ital (rajz)
Tánc (rajz)
Vázlatlap (rajz)

Ungarische Graphik. Bev: J. Conrad.
Zürich 1924 9

Hermann Lipót
Országgut

Munkácdy-Céh I. kiállitása. Nemz. Szal. 1928. nov.
19 1.

Hermann Lipót
Fürdő nők

Munkácdy-Céh I. kiállitása. Nemz. Szal. 1928. nov.
19 1.

Hermann Lipót

Nők a viz mellett

Munkácsy-Cóh I. kiállitása. Nemz. Szal. 1928. nov.

19 1.

Hermann Lipót

Balatoni táj, olaj
Vihar előtt, olaj

Balatobi Társaság II. kiáll. Nemz. Szal. 1924.
nov. 13 1.

HERMANN Lipót festő

M.D.K.

Fejér Lipót Rossuth-díjas fest. (fotó

1952)

Művért. Fogány Gábor: Az első magyar képzőművészeti kiállítás 120.

MDK.

Herman Lipót Jestő

Nászuton. Repr: 76. o.

A magyar akt-kiállítás albuma.
Önreáll. Lyka-Majovszky-Petrovics. Bp.
1926. 76, 160,

MDK

Herman Lipót

Gedő Lipót festménye

Paál László Társ. kiáll. N.Szal. 1934. nov.

1.

lo

MTK

Hermann Lipót

Dutka M: A IV. M. Képzm. Kiáll. festményei. MN. 1934. jan. 10. 5 l.

MDK

Herman Lipót

Kovács László: A Harmadik M.Képzm. Kiáll. SzN. 1953. jan. 9.

MDK

Hermann L. pót
Ülő nő, tus

Árverési Közl. 1938. dec. 8.rk.sz. 88.aukcio.
21 l.

[illegible]

Hermann Lipót, sz. 1884

Aktok a szabadban, vászon
Fürdő nők, vászon

[illegible] 16 1.

MDK

Hermann Lipót

grafikák

Helikon 3. kiáll. 1922. ápr. 24 1.

MDK

Herman Lipót

Tannhäser, festm.

Helikon 3. kiáll. 1922. ápr. 11 l.

MDK

Hermann Lipót

Pécsi Képzőműv. és Műbarát. Társ. kiáll. Pécs, 1932, márc. 6 l.

MDK

Herman Lipót
Álom tájkép, olaj

Szoc.dem. párt képzőművészeinek társ. Ernst Muz.
kiáll. 1945. okt. 4 1.

MDK

Herman Lipót
Hullámfürdő, olaj

Szoc.dem. párt képzőművészeinek társ. Ernst Muz. kiáll. 1945. okt. 4 1.

MDK

Herman Lipót
Góg és Mágóg, olaj

Szoc.dem. párt képzőművészeinek társ. Ernst Mus. kiáll. 1945. okt. 8 1.

Hermann Lipót festő M.O.K.

1915 ben a festők csoportjának egyik vezetője.

Bech Ö. Fülöp Emlékeréi Bp. 1957 322.

370,

MDK

Hermann Lipót

Művészklub alakuló közgyülése. Uj Művészet, 1913.
I. 3.sz. 19 l.

MDK

Hermann Lipót festő

Kisfaludy Stróbl Zsigmond: Emlékeim Csillag, 1956.X.évf. február 301.l. 302.l.

MDK

Herman Lipót festőművész

Kelenhegyi úti műtermében „A törzsasztal" című könyvén dolgozik. A könyv a japán kávéház művészasztalának emlékeit eleveníti fel írásban és rajzban, 1910-1920-ig. (H. L. hat rajza repr.)

Balla Ernő: „A Törzsasztal".

Ország-Világ, Bp. 1957. október 15. 10. l.

MDK

Hermann Lipót festőművész

Gordon Zsuzsa életnagyságú portréját készíti a „Láz" c. filmhez.

Festeni fognak Gordon Zsuzsa?

Érdekes Ujság, Bp. 1952. április 27. 15. l.

M. D. K.

HERMANN Lipót festő

Munkácsy: „Éjjeli csavargók" c. képét elemez-
te

Végvári 1958. 159.

M. D. K.

HERMANN Lipót festő

Részletesen szemezte alunkácsy: Az éjjeli csavargók" c. képét

„Jegyzetek a képcharás módjákoz. Mu. 1936.

c. tanulmányát említi V.

bégvári 1958. 153., 301. l.

Hermann Lipót

festő

M.D.K.

Fürdőző nők

Fürdő, aktok

Bizankáó 1957 · Budapest.

16 l.

MDK

Herman Lipót

A kelenhegyi ut

Ernst Muz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V.kiáll. 1933.
márc. 6 l.

MDK

Herman Lipót

Szerelmes ostrom

Alvó Vénus

Ernst Muz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll.
1933. márc. 8 l.

Hermann Lipót

Országut

Munkácsy Céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban, Budapest, 1928. katalogusa 19 lap

Munkácsy Céh első kiállítása a Nemzeti Szalonban, Bp.1928.katalogusa Tap

Hermann Lipót

Fürdő nők

Munkácsy Céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban
Budapest, 1928. katalogusa 19 lap

Hermann Lipót

Nők a viz mellett

Munkácsy Céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban
Budapest, 1928. katalogusa 19 lap

MDK

Herman Lipót, sz. 1884.

Ádám és Éva, festm.
Fürdő lányok, "
Erdős táj, "

Ernst Muz. 51. aук. 1935. márc.
9 1.

MDK

Herman Lipót, sz. 1884.

Fürdő nők

Almássy Teleki VIII. 1942.
16 l.

MDK

Herman Lipót, sz. 1884.

Küszöbről-küszöbre járok..., szén és akv.

Ernst Muz. 18. aук. 1921. dec.

55 l.

M. D. U.

Herman Lipót festő

Szent Antal kísértése felerve
vászon 72 × 95 cm

Emgedy Lukács és neje hagyatéka. Hz Ernst
hus Aukciói. XXII. Bp. 1923 17

Hermann Lipót
Nők a víz mellett, repr.

Munkácsy-Céh I. kiállítása. Nemz. Szal. 1928. nov.

Hermann Lipót

113-115. grafika

Helikon III. kiállitása. 1922. ápr. 24 l.

Herman Lipót
Tannhäuser, festm.

Helikon III. kiállítása. 1922. ápr. 11 l.

Hermann L.

Téli táj, olaj

Árverési Közlöny, 1936.márc. 2. rendk.sz.

1.

36

Hermann Lipót
Szines freskóvázlat

Alkotás Művészház. III. Modern grafika. Bp. 1923.

3 l.

Palotás:/Bojár/ 1

Pásztói jóris

~~Kézig~~:

Története: A váci káptalan l
Hatvana néven szerepel. 124
le fia, Radnót örökli. Károl
adományozza. 1439-ben Buják
mond Báthory Istvánnak ajánd
Hatvana néven, ekkor a töröl
za van. Khalil bégnek 1562-
1663-1664-ben már csak négy
Balassa Imre kurucai szállja
Miklósnak adományozzák, ~~ott~~
ismét 16 magyar háztartást
szélén magánosan álló, erős
canonica Visitatio csak anny
postolok tiszteletére szent
szerint jól fedett és két k
ban ~~mégis~~ uj templomot épit
Forgalmi ut mentén, ut

Hermann Lipót
Pásztorjáték, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 11 1.

Hermann Lipót

Fürdő nők, olaj

Árverési Közlöny. 1936.márc. 2. rendk.sz.

36 l.

Herman Lipót

Pór Bertalan Kossuth-dijas festőművész arcképe, o.

Magányos lovas, olaj

Katonaportré, olaj

II. Magy. képzőműv. kiáll. Műcs. 1951. nov.

6-7 l.

HERMAN Lipót

Munkácsy-díjas

NN: Herman Lipót . . . . . Mállitása a Kornuth Ulrikban.

Művelt Nép 1955 VI évf 21 sz. május 22 8 old.

HERMAN Lipót

„A zsennyei kastélykert" rajz (repr.)

Művelt Nép, 1955. II. évf. 28. sz. július 10., 4 l.

Herman Lipót

Szőke István archive

L. G.: Mai magyar testészet kiáll. (kórusi pal.)

Szocialmi Kiszág 1956 VII évf. 9 n. márc. 3.

8 l.

Herman díjat

q: kiállítás nagymaroson

Irodalmi Ujság 1956 III évf. 30 sz. jul. 28. 8 l

HERMAN Lipót festőm.

kiállítása: Brest, Ernst Museum, Szeged

NN: Nem régen zárult...

Szocialmi Szpság 1955 II ért. 6 n. február 5, 6 l.

Hermann Lipót, sz. 1884.
Klasszikus kompozició, olaj

N. Szal. III. auke. 1924. 6 l.

Hermann Lipót

Szerelmi vallomás, olaj
Ideális táj, olaj
Elpusztult park, olaj

Ötven művész kiáll. N.Szal. 1947. jun.
2, 5 l.

Hermann Lipót

Nászinduló, olaj

Fürdőzők, olaj

Kompozició, olaj

Alkotás Művészház XVI. kiállításon. 1943.

aug. 3 l.

M. D. K.

. HERMANN Lipót festő

Arandi Förlfest. 325. l

MDK

Hermann Lipót festő

Szöveg-archiv anyagából

Dávid Katalin: A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Adattára Művért 1957.VI.évf.4.sz.322.l.

Hermann Lipót festőmüvész
Gyermekfonás.Olajf.
Kelenföldi Müvészek kiállitása.
1915. február

Közp. nyomt. XXVI. cs. 1/a sz.

Kelt Budapester
évi március hó 3 napján tartott

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
120/1927 szám
Érk.: 1927 ápr. hó 21 n.

Hermann Lipót festőmüvész
Taormmai táj*.Olajf.
Szikla a tengerparton.Olajf.
Lóth és leányai.Olajf.
Heverő nő.Tusrajz (két darab: 66. és 68. sz.)
Kelenföldi Müvészek kiállitása
1915 február

* Taorminai? A katalógusban: mint fent.

iszter h e l y e t t:

h.államtitkár.

ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
5 /10 27 szám
ápr. hó 9. n.

rendelkezésére bocsátandók.
pénzügyminiszterium fogja a
siteni, amelyek az egyes tár
vül helyeztetnek s amelyekne
riumra volt bizva. Ezek a gé
niszteriumnak, hanem a minis

Ezenkivül

kimondotta a minisztertanács
szakszerüség szempontjából i
cák a jövőben uj gépkocsikat
használt gépkocsikat ujak
esetben előzetesen a miniszt
után a kereskedelemügyi mini

A Műemlékek Országos B i z o

Hermann Lipót

szerepét és tevékenységét az 1919 tavaszán újjászervezett művészeti oktatásban említi, ill. ismerteti

Rónay György: Intézkedések és tervek a művészetnevelés megreformálására 1918-ban és 1919-ben. Művtört.Írt. 1970. 2.sz. 141-147. l.

143. l.

Hermann Lipót

A szegedi Képcsarnok az ő kiállításával nyitott (1963).

B. Varga S.: Szeged. — Műgyűjtő, 1969. 1. sz., 12. l.

Hermann Lipót

Példaként említve Boldizsár Istvánnal együtt arra, hogy egy-egy művész kiállításait (nagyrészt) más és más közönség látogatja. Mindkettőjük nagy anyagi sikert hozott.

Csók István Galéria. – Műgyűjtő, 1969. 1. sz., 10. l.

Hermann Lipót

Képével szerepel a gyűjteményben.

Kurucz Gyula: Hogy meddig jutunk még... Forray László, Hódmezővhely, Műgyűjtő, 1969. 1. sz., 18. l.

HERMANN LIPÓT

A JAPPÁN-KÁVÉHÁZI MŰVÉSZASZTAL TAGJA.
EGYIK ALAPITÓJA A KECSKEMÉTI MŰVÉSZ-
TELEPNEK.

MESTEREK — MESTERMŰVEK

PETŐFI RÁDIÓ, 1970. OKT. 11.

MDK

Herman Lipót, festő

Nagyszentmiklóson, tehát ugyanott született, ahol Bartók Béla.

Meghívták Nagyszentmiklósra a Bartók ünnepségekre. És: külön állandó tárlatot akarnak nyitni Herman Lipót műveiből.

Kristóf Károly: Hol született Bartók Béla 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970 szept. 25.

Herman Lipót
festő

M.D.K.

Szobarpostréjat Kisfaludi Stróbl
Zsigmond készítette el

Kisdégini Kirimi Irén: Kisfaludi Stróbl Zsigmond
Művészet, 1969. julius – 8 lap.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.K

Herman Lipot
festő

Méltatás

Végvári Lajos: Az intervenciógyképzőművészeti mozgalom..
Művészet, 1969. junius - 35 kép

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

1021 APR 24

Nyolcvanötödik születésnap

Csokrok között Herman Lipóttal

Jácintok, tulipánok, nárciszok, rózsák, szegfűk. *Lipi bácsi 85. születésnapjára érkeznek a csokrok.*

Mint minden hasonló évfordulón, Herman Lipót most is a régiekre emlékezik. Nagy emberekre: *Szinyei Merse Pálra, Lechner Ödönre, Fényes Adolfra, Pólya Tiborra,* akik kartársai és tanítói voltak, akiknek szavait most is pontosan idézi. Festmények, könyvek, kiállítások, hajnalig tartó kávéházi beszélgetések, szenvedélyes viták, nagy adomázások, nevetések emlékeit őrzi nemcsak eszében, és szívében, hanem tizenöt éves kora óta szorgalmasan írt és rajzolt naplóiban is. Nagy tudású, a mások tudását és művészetét magasra értékelő művész.

Örömmel állapítja meg önmagáról: milyen sokat változott az elmúlt évtizedek alatt! Hiszen ítéleteit, véleményeit, elgondolásait ellenőrizendő, újra meg újra olvassa, amit már olvasott: művészeti, tudományos könyveket, verseket, regényeket — újra és újra elmegy a *Szépművészeti Múzeumba, a Nemzeti Galériába,* hogy a régi, ismert festményeket bölcsebb fejjel, tapasztaltabb szemmel is megnézze. És ilyenkor érzékeli önmagán a változást: a múló idő, a sokasodó tapasztalatok segítenek a már ismert művekben új és új értékeket felfedezni, sok mindent másképpen, másnak látni. Annak is örül, hogy valamiben nem változott: nyolcvanötödik születésnapján sem érzi magában lankadni az állandó olvasásra, nézegetésre serkentő kíváncsiságot, a vágyat új ismeretek szerzésére.

Az elmúlt hetekben maga és felesége szórakozására *Ady* Vér és arany kötetét illusztrálta; vérbő, erőtől duzzadó figurákat rajzolt a versek mellé. Képeket mutat: vetett ágy, színes szobarészletek. Saját, ötvenöt év óta lakott hangulatos lakásuk. Még mindig új fényeket, új beállításokat, új ábrázolási lehetőségeket fedez fel otthon is. Önarcképeit veszi elő: mindegyik más. Rajzokat, festményeket Roziról — társáról ötvenöt éve.

A festés, rajzolás nem munka Herman Lipótnak, hanem nélkülözhetetlen életszükséglet, állandó kielégülés és kielégületlenség, keresés, felfedezés, bánat és öröm forrása. Szeret játszani. Bikinis nőt mutat a *Füles* első oldalán. A nőt lerajzolta. S mellé készített egy humoros másikat: önmagáról, bikiniben. Alatta kis fricska: „Az mégis szebb."

Állandó érdeklődéssel, izgalommal figyeli a modern művészek útkereséseit, igyekszik kihámozni az érthetetlenből az érthetőt. Hisz benne, hogy a sok izmus, a beat, a hippi, a mini hatásai és ellenhatásai . szintéziseként valami új, jó művészet alakul majd ki.

Állandó felfedezés számára a tévé, amit persze nem az egyszerű néző szemével néz. Azelőtt a mikroszkóp sem tudott annyit mutatni az emberről, mint most a kamera. Felnagyított arcok, szemek, szájak, barázdák. Ágak, virágok, kavicsok, göröngyök, amiket szabad szemmel az életben, úgy mint a képernyőn, alig-alig lehet látni — felmérhetetlen kincsesbánya a ma is új utakat, kifejezési módokat kereső művésznek.

Két önarcképet mutat. Az egyik komor, sötét tónusú, huszonegy éves korában készült. A másik — néhány hete. Piros sapkája alól vidáman csillan elő sűrű fehér haja. Kék nyakkendője, barna bársonykabátja és egész lénye csupa szín, élet. Ugyanaz a kellemes, megnyugtató derű árad ebből a festményből, mint a művészből: a nyolcvanöt évesen is a hajnalnak örülő és a holnapot váró, kiegyensúlyozott Herman Lipót derűje.

Pongrácz Zsuzsa

De gyakran fel sem tudják becsülni a határidőt.

GYENGE ELŐKÉSZÍTÉS

Vajon csak az késlelteti az építést, hogy nincs építő, nincs vállalkozó?

Megdöbbentően sok időt vesz el *az előkészítő munka*. Nagy felelősség, hogy eldöntsék: *hol legyen egy-egy új pavilon, rendelő*. De nem túlzás-e, hogy a telepítési vita több évig is eltart?

Sok időveszteséget okoz *a gyenge szervezés* is. *Gyakran a tervezés módosítása késlelteti a munkát*. Vagy legalább is *ürügy* a vontatottabb építkezésre, a határidők eltolására.

Igaz, hogy az egészségügyi építkezés nem olyan gazdaságos, mint a lakásépítkezés. S valószínű, hogy

tenyeremb
is visszah
sorra kerü
Érdeklődn
kinek sik
nie az ar
rásszerűen
érmes szal
ve a bolt f

Az EKI
gos szabás
get is nyer
immár má
EKISZ Al
központjár

Foglyul ejtette a láp...

Megkövesedett gímszarvasagancs került elő a tőzegből a Kapos folyó medrének tisztítása közben, Döbrököz és Kurd falu között. A szakemberek szerint viselőjét — egy-különlegesen szép szarvasbikát — több száz évvel ezelőtt ejtette foglyul a láp. Tizennyolcas ágú, körülbelül kilenckilós, gyöngyözéses agancsot viselt. A koronája rendkívül nagy, ami arra utal, hogy keleti és nyugati kereszteződésből származott. Eszerint ez a szarvastörzs nemcsak napjainkban, hanem évszázadokkal ezelőtt is létezett. A páratlan lelet az országos vadászati múzeumba kerül.

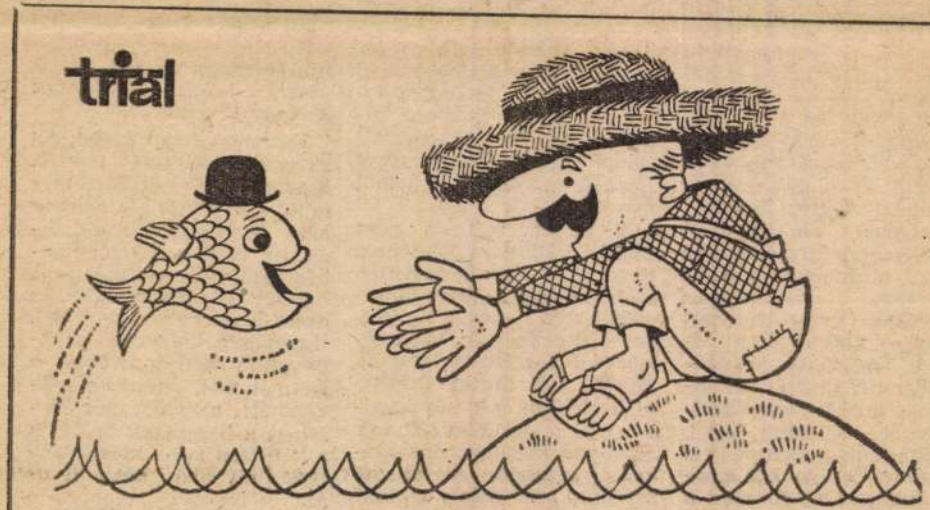

Herman

Pólya, Herman, Sechner, Kandó, Falus, Jávor, Ventroczy és Pór Bertalan egy pesti kávéházban.

(Fotó)

Herman Lipót: Emlékezés régi mesterekre.

Budapest VII. évf. 1. sz. 1969. jan., 36. l.

Herman Lipót:

Emlékeim régi mestereimről.
(Cikk.)

Budapest VIII. évf. 1. sz. 1869. jan. 36. l.

M.D.K.

Herman Lipót

"Naplómból" cimmel a lap hozza a müvész naplójának egy rövid részletét Molnár Ferenc és Thomas Mann cimmel, s ennek keretében egy rajzot Thomas Mannról, 1937. január 13.- dátummal.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1969. ápr. 26.
13. évf. 17. sz. 12-13. lap

Ügyintéző:
Tárgy:

Hermann Lipót

Csikász Imrével egyidőben, 1912-bem a kecskeméti művésztelepen dolgozott Olgyai Ferenc, Hermann Lipót és Uitz Béla

Csikász Imre 1884-1914. Emlékkiállitás. Veszprém, 1964. Kat. bev.: É. Takács Margit. Mütárgyjegyzék: Péter Márta. Veszprém, 1964. 57 l., ill. Német kivonattal. 3o. l.

Hermann Lipót festőművész
Heverő nő, tusrajz (66.52)
Heverő nő, tusrajz (68.181.)
Kelenföldi Művészek kiállitása
Bpest, 1915 február

München, den 22. Oktober 1912
Prinzregentenstrasse 3.

ellenz

ebensten Dank für die freundlichst
und Aufnahme des Aufsatzes über
igen Gösela" auszusprechen. Zugleich
ebenst für das Honorar (worüber
und die Spesenliquidation (worüber

Hermann Lipót

Egyéniek, szellemesek portrék.

László M.: A magyar portré-művészet történetéből; Műgyűjtő, 1970. 4. sz. 44. l.

Hermann Lipót

Az 1966-os képzőművészeti per kapcsán kerül elő a neve.

Kurucz Gy.: Századok kincse...; Műgyűjtő, 1970. 1. sz. 17. l.

Herman Lipót, festő

MDK

Megemlékve Művészasztal c. visszaemlékezés-kötete.

Tigyi István: A belső raktárban elhelyezett könyvek forgalma 158-160.

KÖNYVTÁROS, Bp 1967. március XVII/3

HERMAN LIPÓT, író, festő

TORNYAI JÁNOSNAK 1928-ban kiállitása Baján. Levél hozzá: "Kedves Mester és Barátunk! Kiállitásod alkalmából sok szeretettel üdvözlünk - rengeteg sikert kivánunk Neked is de a bajaiaknak is, akiknek sikerülend eredeti Tornyaiakat szerezni. Márk Lajos, Kernstok Károly, Torockai Wiegand Ede, Berán Gyula, Gábor Móricz, Herman Lipót, Kallós Ede, stb." III. Mellékelet. 165. old

DÜMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-67. - Szeged, 1968

HERMANN LIPÓT, iró, festő

Tornyai Jánosnak Baján 1928-ban kiállitása. Ez alkalomból a müvészhez levelet intézett több Pesti müvész, melyet a Bajai Ujság tett közzé. / III.sz.melléklet./ (Márk Lajos, Kernstok Károly, Wertheimer, Toroczkai Wiegand Ede, Berán Gyula, Gábor Móricz, Hermann Lipót, Kallós Ede, stb./ 154.old.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

Herman Lipót

neve emlitve

Keprömüvészet

Vigília 1969
szeptember
633. old

Herman Lipót

86 éve született

Népszava 1970 április 24
4. old.

Herman Lépot

Az Elnöki Tanács a Munka Érdemrend arany fokozatát a dományozta neki

Népszava 1969 április 24
4. old.

Herman Lipót Gestő

85 éve született

Népszava 1969 ápr. 24
4. old

Herman Lipót
festő

/1884/. Impressionistikus nemlélető.

A magyarország mű: tört. I. 509.
Corvina 1971.

Hermon Lipót

a Hungária kávéházban kedden összejött Szinyei Társaság egyik tagja.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédiája, Budapest, 1970.

2181

Herman Lipót

a New York kávéházban találkozott mű-
vész társaival.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia,
Budapest, 1970.

2151

Herman Lipót
festő.

Méltatás.

Dévényi Iván: Csáktornyai Zoltán
Művészet, 1971.március - 29.lap

Herman Lipót festőművész
~~Szinyei Társaság~~ reprezentativ kiállitása
Ernst Muzeum, 1935

lekelt asigurgtus to 5

utalvány szerint.

5 szerelői munkaóra

5 segéd- " "

Hermann Lipót
festő

M.D.K.

Dávid Katalin: A Magyar Művészettörténeti Munkaközösség első éve

MMM Évkönyve, 1951, 203 l.

Herman Lipót festőművész
A Szinyei Merse Pál Társaság alapitó rendes tagja
Szinyei Merse Pál Társaság VII. kiállitása.
Nemzeti Szalon, 1940. jan.febr.

170. kép. *Magyarországon dolgozott olasz s*

Ipolyi, Biharvármegye, 150. szám. — Divald: Magyarország csúcsíveskori szárnyasoltárai. II. kötet. Bp. 1911., 7. l. — Gerevich PA, 259. l.

NÉMET SZOBRÁSZ, 1480 körül

Fejereklyetartó, női fej

Fa, mag. 38 cm.

Radisics: A Simor-Múzeum. Művészi Ipar.

Hermann Lipót festőművész
Fürdő nők
Tájkép alakokkal
Festőművészek gyüjteményes kiállitása Pécs.
1930. október-november

színezett mélybenyúló táj változatos kidolgozása, a nagy sziklák, dús koronájú fák, sűrű bokrok, tornyos épületek, kis hajók stb. festése bizonyítja a kódex mesterének, Simon Marmion körébe való tartozását. Girart mester műhelyének hatása a lapot keretelő ornamentikában mutatkozik. (V. ö. Winkler, id. m. 54., 57. lapok.)

A finom kivitelű miniaturákat vékony arany vonal, s külső és alsó szélüket színes, fehérrel mintázott csík kereteli. Ilyen csíkkal a lapkeret-díszítésekben is találkozunk. A lapkeretdíszítést könnyed, nyugtalan stilizált levélindákkal képezi a miniátor, naturalisztikus virágokkal, földi eprek-kel és drôlerie figurákkal gazdagítva s apró aranytallérokkal telehintve. A miniaturák hátterét gazdag, mélybevezető táj vagy gótikus templom-belső alkotja. A figurák kecsesek, karcsúak. Az iniciálék mindig tollheggyel vont fehér arabeszkekkel díszített rózsaszín, kék alapon lévő aranybetűk. Belsejükben a szenteket Kristóf kivételével sárgatalajon lévő szürke fal elé helyezi a miniátor. Szent Katalin kivételével a szenteket glória nélkül festi. Kedvelt színei a kék, rózsaszín, szürke, zöld és piros.

A kódex első ismertetője Czobor Béla 12 egész lapot betöltő miniaturát említ; ma azonban csak 8 miniatura található a kódexben. Hiányzik a Szentlélek megjelenését ábrázoló miniatura (Incipiunt hore sancti spiritus, 15. l.), s Mária és Erzsébet találkozása (a Laudes címképe 31. l.) továbbá a kódex „legsikerültebb képeinek egyike", a Három királyok imádása (Sexta, 53. l.) és végül Lázár feltámasztása (Officium defunctorum, 15. l.)

Hermann Lipót festőművész
Fasor
Pátzay Pál arcképe
Parkrészlet
Hévizi táj
Születésnapi virágok

Törzstagok második kiállitása.
Nemzeti Szalon, 1944. február 2o.

préselt aranydíszítéssel. A felső táblán felül „MARIE . DE . QVAROVBE", alul „MADAME DE . ROSELLE", s középen 1584 olvasható: a hátsó táblán pedig felül „MARGVERIT . DE . POIVRE", alul „MADAME . DE . BOVVEGNIE", középen *1584*. A kapocsveretek hiányoznak. Az előzéklapon XVIII. századvégi írással: „Le curé de Foekum près de Cologne a vendu a un prince d'Allemagne un semblable manuscrit pour la somme sept mille fls. soit frs. 17.000."

Flamand munka a XV. század utolsó negyedéből.

A kódexet 1884-ben Belgiumban, Liègeben vásárolta Simor János hercegprímás.

A Simor könyvtár letétje.

A kisebb méretű, pompás kiállítású imakönyv flamand miniaturafestészet kitűnő terméke. Miniátora a flamand könyvfestészet egyik legkiválóbb mesterének, a valenciennesi Simon Marmionnak († 1489) a követője, de a burgundi udvar elsőrendű művészének, a brüggei Girart Dester műhelyének hatása is fellelhető művészetében. Az esztergomi kódex díszítéseit egybevetve a bruxellesi királyi könyvtárban lévő Fleur des Histoires és Pontifical à l'usage de Sens kódexek, és a londoni British Museumban lévő Imakönyv díszítéseivel (képüket lásd: Durrieu, Paul: La miniature flamande. Bruxelles, 1921. XXXI—XXXV. táblák, és Winkler, F.: Die flämische Buchmalerei des XV. und XVI. Jahrhunderts. Leipzig, 1925. 37. lap.) a lapszéldíszítések, a patonák, nőalakok figurái és arctípusai, továbbá a ruharedőknek a földresülyosodó merev, szögletes esésének rokon ábrázolása mellett elsősorban a tájképek gazdag kiképzése, a hig festékkel

Herman Lipót festőművész
Tengeri fürdő
Romantikus táj
Szinyei Merse Pál Társaság művésztagjainak
negyedik kiállitása.
Nemzeti Szalon, 1933. november

TRÁK KÉPEK

NÉMET FESTŐ, XIX. század
Madonna Jézussal, Cranach modorában
'a„ olaj, 64×41 cm. (42. szoba.)
Maszlaghy II., 339. szám.

NEUGASS, ISIDOR (1780—1847)
Kopácsy primás arcképe
elezve lent jobbra: Isidor Neugass pinxit Ao. 842.
Vászon, olaj, 119×103 cm. (Folyosó.)
Maszlaghy II., 470. szám.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Krisztus feltámadása
Vörösréz, olaj, 17×12 cm. (43. szoba.)
Maszlaghy II., 359. szám.

SZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
ent István vértanú megkövezése
z, olaj, 40×32 cm. (41. szoba.)
Maszlaghy II., 528. szám.

ZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
arcképe címerrel
on, olaj, 68×53 cm. (Folyosó.)
Maszlaghy II., 425. szám.

Hermann Lipót festőművész
Szerelmi vallomás
Utolsó itélet
Nemzeti Szalon, 1918-17
Uj Művészcsoport Első Kiállitása

35. kép. *Az apostolvértanuságok mestere, 1490 körül: Az angyal mutatja az útat Félix, Regula és Exuperantius sírjához.*

Restaurálta mindkettőt Nikássy Lajos, 1933.

Jajczay: Az eucharistia a művészetben. Tükör, VI., 1938., 330. l. — Jajczay János: A művészet hódolata az eucharisztia előtt. Bp. 1938., az első képe: 96. kép.

TÓTLAKI FESTŐ, 1490 körül

Három vértanúsági jelenet (31. kép)

'a, tempera, szélső képek 42·5×31·5, középső 4×34 cm.

bécsi cs. kir. műcsarnokban tartott árverésen :mor prímás vásárolta.

festő további képei a vasmegyei Tótlakról a udapesti Szépművészeti Múzeumban.

Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 32. l. — Földváry István: Az esztergomi érseki képtár. Fővárosi Lapok, XIII., 1876., 760. l. — —ó: Az esztergomi hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 19. szám. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új

Herman Lipót festőművész
Táj nőkkel
Három grácia
Fürdő nők
Fürdő nők
Szombathelyi képzőművészeti kiállitás
Szombathely, 1937. junius

7. *Holttestük feltalálása* (36. kép)
79·5×50·5 cm.
Fa, tempera.
1. és 4—7. Kassa vidékéről. — Az Ipolyi-gyűjteményből.
2. és 3. szám. Zichy Jenő gróf gyűjteményéből a Szépművészeti Múzeumba, onnan csereképp a Keresztény Múzeumba jutott.
Vitus, Modestus és Crescentia legendája, minek Benesch és Csánky tartja, azért nem lehet, mert szakállas férfit s mártíriumot ábrázol. Vitus és társai nem haltak mártírhalált.
Az apostolvértanúságok mesterétől, kinek Bécsújhelyről származó oltárának 10 szárnyképe s egy prágai, ismeretlen eredetű szárnyképe ismeretes. A mester közel áll a Winkler-epitáfium mesteréhez, Mikó Jánoshoz.
E sorozata magyarországi működését bizonyítja. Ipolyi Arnold képgyüjteménye. Új Magyar Sion II., 1871., 373. l. — Ipolyi, Bihar-

Herman Lipót festőművész
Nyaralók
A törzstagok III. kiállitása
Nemzeti Szalon, 1947. január 11.

Herman Lipót festőművész
Feltámadás
Magános lovas
A törzstagok III. kiállitása
Nemzeti Szalon, 1947. január 11.

183. kép

SZENT ORSOLYA,
SZENT DOROTTYA.
Magyar neogótikus utánzatok, XIX.
Egyenkint 100×44 cm.

SZENT MÁTYÁS APOSTOL.
Magyar neogótikus utánzat, XIX. sz.
46×25 cm.

MDK

Herman Lipót, festő

Csontváryval kapcsolatban megemlítve.

Rózsa Gyula: Alakok a művészparcellában

M. S.

Népszabadság, Bp. 1971. jan. 17.

Hermann Lipót

portréš szerepelnek a Petőfi

Irodalmi Múzeum „Mastír Zöltő és írók"

c. Ziállításán

Magyar Nemzet 1969 október 15

-Napló- 4. old

Herman Lipót festőművész
Műteremrészlet
Alvó Vénusz
Magános lovas
A törzstagok III. kiállitása
Nemzeti Szalon, 1947. január 11.

László-kódex). XVI. sz. 284b lap.

Hermann Lipót festőművész
Dolgozók kirándulása
Sas István honvéd
Gellérthegy
Sós István honvéd
Csákvári Jánosné arcképe
XI.ker. képzőművészek kiállitása, 1951.február

Herman Lipót
Köd és napsütés
Szinyei Társaság kiállitása
Ernst muzeum, 1937 október

48. kép. *M. S. mester, 15*

Herman Lipót festőművész
Napozók a sziklán
Fürdözők az Adrián
Szinyei Társaság kiállitása
Ernst muzeum, 1937 október

7. kép. *M. S. mester, 1506: Krisztus az Olajfák hegyén.*

Szent Mária és Szent Dömötör

, tempera, egyenkint 75×42 cm.
Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 42., 44., 43. szám. — Csánky Dénes: Az O. M. Szépművészeti Múzeum Évkönyvei, VIII., 1937., 173. l. (Tévesen tulajdonítja az apostolvértanúságok mesterének s tévesen idézi Benescht.)

AGYAR (?) FESTŐ, 1500 körül

aximianus püspök megáldoztatja Magdolnát

, tempera, 82×54·5 cm.
: Ipolyi-gyüjteményből.
Ipolyi, Biharvármegye, 76. szám. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 18. szám. — Jajczay János: Az eucharisztia a művészetben. Tükör, VI., 1938., 332. l. (Képe 327. l.) — Jajczay János: A művészet hódolata az eucharisztia előtt. Bp. 1938., 75. kép.

Hermann Lipót festőművész
Önarckép, ~~Zagyvapart télen, Akt.~~ állami vásárlás
Az 1916 évi tavaszi tárlat
Müvészet 1916, 42 l.

sárga pajzsot tartó gyalogos és három katona feje látszik. (359. kép.)

241a lap (N VII): (Gaudeamus omnes in Domino) *G* iniciálé (173×178 mm) piros és kék drágakövekkel díszített zöld keretben arany arabeszkekkel díszített karminpiros betű. A betű belsejében a *Mettercia* ábrázolása. Arany arabeszkekkel díszített zöld alapon áll Szent Anna karján a kis Máriával, kinek ölében a kis Jézus fekszik. Szent Anna aranyglóriával övezett fejét fehér kendő borítja, fekete ruhája fölött pedig dús esésű zöldbélésű palást van. A szőkehajú kis Mária ruhája rózsaszín, palástja zöld. Mária és a ruhátlan kis Jézus feje körül arany glória.

A lap alsó és külső szélén stilizált levelű indakörökben négy, nyitott tekercset tartó álló s térdeplő angyal van elhelyezve. Nagy szárnyuk zöld-kék-piros színű, fehér ruhájuk sárga és lila árnyékolású. (360. kép.)

248a lap (N XIIII): S iniciálé (116×113 mm) szürke keretben, aranyalapon zöld betű. Belül karminpiros és megfeketedett aranysugarakkal.

A lap alsó szélén lévő növényi díszítésben középen barna szarvas ül.

264b lap (O X'): Itt végződik az eredeti lapszámozás.

267a lap: (Kyrie eleison) *K* iniciálé (170×181 mm) rózsaszín keretben aranyalapon zöld betű. A betű belsejében a *Fájdalmas Krisztus* ábrázolása.

Herman Lipót festőmüvész.

Sz.T.II.K.Budapest, Sz.T.K.Bradfort, Bruxelles, N. Sz.V.K.Győr. Pécs, Szombathely, Sz.T.K.Békécsaba, A Szinyei Társaság rendes tagjainak 1926. évi müvészi és irodalmi müködése.

Jeszenszky: Szinyei Társ. Ért. 1927 II. hó

ben készítették. A probléma végleges megoldásához ennek az ősnyomtatványnak egy, a Koburger műhelyben festett, előttünk még ismeretlen példányának vizsgálata vezetne. A British Museum példányán pl. a festett iniciálé helye üres. (Ic. *7137.* Lásd: A Catalogue of Books Printed in the XV. th Century now in the British Museum Part. II. *413.* l.)

1a lap: „In primam tabulam sequentem super pantheologia prefatio quedam."

34a lap (c1): „Que sit causa effectiva absolutionis." *A* iniciálé (84×76 mm), világosbarna téglakockás alapon zöld betű; az iniciálé sarkaiból piros-kék, keskeny, csipkésszélű levelek kanyarognak a belső lapszélre és a két szöveghasáb közé. A betű belsejében az *Absolutio* jelenete látható. Gótikus, hatbordás kék csillagboltozat alatt, amelyet két vékony oszlop tart, kékruhás, tonzurás szerzetes ül, sárga gyóntatószéken. Előtte szürkeruhás, szőkehajú férfi térdel, imárakulcsolt kézzel. Mögötte egy vörösruhás s vörösszárnyú angyal, két kezét a gyónó feje fölé tartva, s egy kis narancssziínű ördög áll, kezében hosszú lánccal. A pap lába előtt nyitott könyv fekszik.

A lap alsó szélén, középen *Mátyás király címere*, amelyet két angyal tart (86×46 mm); a címer vörösbélésű zárt aranykoronája felnyúlik a két szöveghasáb közé. A címer 1. és 4. mezejében piros alapon a négy fehér pólya, a 2. és 3. mezőben pedig az ágaskodó, kétfarkú cseh oroszlán látható. Középen, kis vértben pedig kék alapon az aranygyűrűt tartó fekete holló. A címerpajzs fölött lévő drágakövekkel díszített ecsetarany koronán

Herman Lipót festőművész
A kacsatónál
Németh: ~~Kiállítás a Műcsarnokban~~ Lejd: Tavaszi tárlat
Szabad Nép, 1952, május 25. 8 l.

136725/907. szám.

-f-

A Müemlékek Orsz. Bizottságána
m.é. nov. hó 23-án 574. sz. akel
felterjesztésére, tudomásés to
bi megfelelő eljárás végettäki

Budapest, 1908. jan. 30.

A miniszter meghagyásából:

Herman Lipót festőművész
Világos adriai táj of.
Patak of.
Parkban of.
Fürdőzők az Adrián of.
Szinyei Merse Pál Társaság VII. kiállitása.
Nemzeti Szalon, 1940. jan.

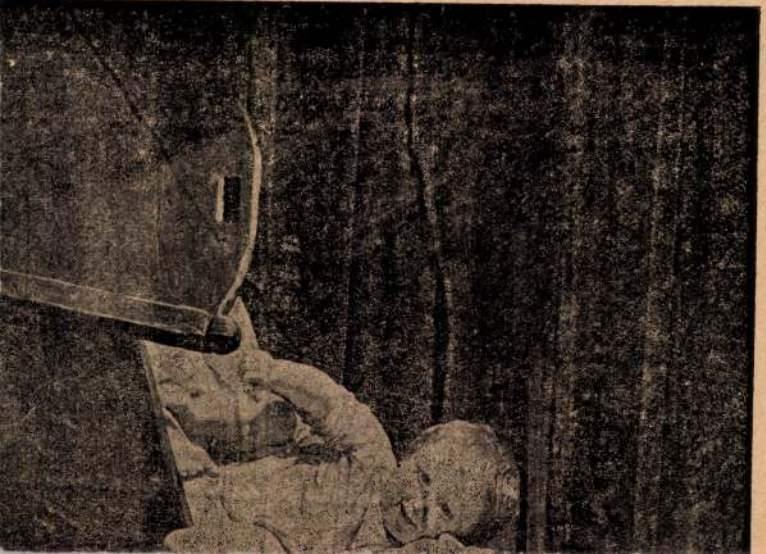

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
MAGYAR HÍRLAP
19/1 APR 25
1021

Herman Lipót

Hetven év a művészet szolgálatában

Herman Lipót köszöntése

HETVEN ÉVE FEST. S ma is, napról napra dolgozik. Nagyszentmiklóson, Bartók Béla pátriájában született és nőtt fel, s bizony a kötelező iskolai stúdiumok helyett inkább rajzolgatott.

A rokonok csak azt látták, hogy folytonosan a papiros fölött görnyed. Roszszallták. Herman papa megnyugtatta

őket: írnok lesz belőle. A szépírást gyakorolja. Ebben aztán megnyugodott a rokonság. Írnok. Az igen! Az rang! Tekintélye a pap vagy a jegyző méltóságával vetekszik.

Tizennégy éves korában az „írnok" leleplezi magát. Vicclapot szerkeszt. Ő írja, tördeli, hajtogatja — persze kézírással és saját *eredeti* rajzaival. A família felhördül. A *Nevessünk* című világlap tele van karikatúrákkal. Méghozzá találó, pompás torzképekkel. A bácsik és nénik borzadva ismernek magukra. „Lipit" eltanácsolták a pályától. Sőt: Nagyszentmiklósról is. Így kerül Szegedre. Rajztanára, Hencz Lajos, biztatja: próbálkozzék a Kakas Márton és a Borsszem Jankó szerkesztőségében. Biztosan fölfigyelnek rajzaira.

A tanár úrnak igaza van: alig néhány év múlva a Malonyai Dezső szervezte karikatúra-kiállításon Herman Lipót pompás rajzaira felfigyelnek a szakemberek. 1901-ben a Mintarajziskola felvételi vizsgájára jelentkezik. A verdikt egyhangú. Fölveszik a 17 éves diákot. A professzor, Balló Ede, szigorú, konzervatív. Herman első festményét bíráló, kutató szemmel nézi. Az ifjú művész a nagymamát festette le.

— Jó, egészen ügyes munka... Csak hát egyvalamit kell megtanulnia, kedves barátom! A hajat úgy kell festeni, hogy a néző érezze, lássa: a hajszálak a fejbőrből nőnek ki. Ezen az egyébként ügyes festményen, sajnos, ez nem sikerült.

— A professzor úrnak igaza van: a nagymama ugyanis parókát hord.

Balló először haragudott. A professzorok nem nagyon szeretnek felsülni, aztán csak megveregette az ifjú művészjelölt vállát: — Hát csak így tovább. De ezután inkább olyan hölgyeket fessen le, akik saját hajukat hordják!

Herman osztálytársai között néhány kiváló művész volt: Glatter Gyula, a később világhírű Pogány Willy (alig egy esztendeig tanult, s máris szabad madár lett), vele együtt tanult a kissé elfelejtett Pap Emil, Romek Árpád, Moiret Ödön — és Gulácsy Lajos.

Herman aztán megjárta külföldet és a magyar vidéket, lélekben pedig végigjárta az egész skálát: karikatúrától kezdve az illusztrációkon és a remekművű portrékon át a nagyméretű faliképekig. Több mint mester. Tudósa is a művészetnek. Élő lexikon. De ebben az enciklopédiában nincs egyetlen holt adat sem. Bárkiről beszél, az elevenen és plasztikusan jelenik meg a hallgató előtt. Herman nemcsak látta kortársait, nemcsak együtt élt velük, hanem mélyen át is élte e mozgalmas évszázad minden reményét, vágyát, csalódását, föllendülését. Hetven éve céhbeli festő. Mögötte óriási életmű, és ami talán még ennél is több, egy bölcs ember egyszerű filozófiája: *az élet csodálatosan szép, ha nemcsak szemlélője vagy, hanem alkotó, formáló mestere is.*

Ma tölti be nyolcvanhetedik életévét. S mikor ez alkalomból szeretettel köszöntjük, ide zárjuk a hét évtizedes művészpálya legelső fennmaradt emlékét, egy rajzot 1901-ből, s egyet a legfrissebbek közül.

Gál György Sándor

Egy ruha több változatban

szor elhangzik mostanában, át több alkalomra viselhedon, hogy különböző *kiegészáljuk*. Ha például egy koszünk, a variációs megoldásuhadarab kétféle stílusú levagy alkalmi jellegű. *Különan az alapanyag karakteréek*. Tweed vagy más minkészült kosztüm nadrággal lgálhat különböző alkala *uni* szövetből lenne.

ik azt gondolják, hogy túla egy három- vagy négys nem éri meg; ha különakkor változatosabb az öl-leményünk szerint feltétlen nert *kevesebb* a kiegészítő fordítandó összeg. De ezen indenki ruhatárában akadgebbi ruhadarabok, amelyek hatók, ha az új ruhát megmeglevő holmijainkhoz onizáló anyagból választjuk

a modelleket egyszínű alapveztük. Leginkább sötétkék eetet vagy sötétkék gyöngysolunk erre a célra, attól y nyáriasabb, vagy inkább dőszakra való ruhát válasz-

1 A sötétkék shetland kosztüm úgynevezett Chanel hosszúságú szoknyával és rövid (csípő fölött végződő) kabátkával készült. A szabásvonal, a gallér, a kézelő, valamint a szoknya dísztűzésekkel hangsúlyozott. Citromsárga pulóvert ajánlunk hozzá ugyanis az idén a sötétkék-fehér-piros színösszeállítás mellett a sötétkék-sárga, sötétkék-zöld, valamint a sötétkék-natúr színkombináció nagyon divatos.

2 Bőrrel díszített nadrág, amelynek anyaga természetesen szintén sötétkék shetland. Az ingblúz nyomott batisztból készül.

3 A nadrághoz nagyon csinos a csíkos, színes kelméből készült „U" alakú kivágású tunika, elöl a szabásvonalból kiinduló két hasítékkal. (Ezt a tunikát régi miniruhából — kötöttből is — könnyen alakíthatjuk. A tunikához csinos viselet a nyakörv szerű bizsu.

4 Ha a kosztümöt öv nélkül viseljük, Trevira zsorzsettből vagy nylonból, plisszírozott gallérú blúzt és kalapot hordhatunk hozzá. Ez a variáció alkalomra elegánsan öltöztet.

5 A szoknyához más színű, például narancssárga szövet vagy vászon lemberdzsek is hordható. Csinos hozzá a sötétkék-narancssárga-piros fejkendő. A ruhadarab így hétvégi kiránduláshoz, sportos jelleget kap. De felvehetjük munkahelyünkre is.

6 A nadrághoz jól mutat a patentkötésű pulóver is, amelynek gallérja alá nyakkendőszerűen megkötött selyemsálat terveztünk nagy monogrammal. Övvel vagy öv nélkül, egyaránt csinos és mindennapra hordható.

Nádor Vera

Helye

Aki rápillan
— attól tart,
vek azonnal
legszélső köny
egy öreg köny
deszkából kés

Az állványk
méter széles
szoljunk szép
lás előtt. Az
centiméteres
30-as, *lába* pe
darab. A táma
szeljük 8°-os
lyebbre kerül
kezdve, fűrész
10 centiméter
pontosan egye
biztosítóan —
ságával.

A támaszték
élétől 5 centi
sonló rést. Ez
„ellenlábasa".
maszték rése
meg a polc r
állványkát!)
függőleges él
mint egy köny
rülő élet pedi
élet függőleges
dig vízszintes
hogy egy köny
lóvá váljanak.

Keressünk
és 20 centimé
centiméter va
nek óvatosan
kemény borító
gaszthassuk.

A megcsisz
reszelt lábat
kony, süllyesz
magasabbik v
varozzuk a p
alá kerülő élé
csiszoljuk át
beenyvezve a
tések segítség
masztékot is.
kenjük át tö
lakkozás előtt
csak vékony

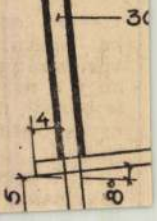

Miből mennyit?

sárolni megyünk, gondoljuk
nk főzni, aki feledékeny, ír-
dulára, hogy mire van szük-
re több napra is megvehet-
azokat a zöldség- főzelék-

Rostélyosnak kb. 40 dkg, ha nagy a csont, ½ kg.

Vesepecsenyéből: angolosan sütve; egy-egy szélesebb szelet.

Herman Lipót festőművész
A Gellérthegy
Szinyei Merse Pál Társaság művésztagjainak
negyedik kiállitása
Nemzeti Szalon, 1933. november

zon, olaj, 136×101 cm. (Folyosó.)
Maszlaghy II., 471. szám.

BSBURGI MÁRIA DOROTTYA
(1867—1924)
donna Jézussal
zon, olaj, 102×64 cm. (20. szoba.)
ior prímás számára készült.
Maszlaghy II., 564. szám.

CZKA FERENC (1856—1925)
ior prímás arcképe
ezve lent jobbra: Paczka Ferenc, 1881.
szon, olaj, 112×75 cm. (Folyosó.)
nor prímás rendelte.
Esztergom, I., 1874., 16. szám. — Maszlaghy II., 116. szám. — Gerevich PA, 253. l.

III. Leo arcképe
szon, olaj, 135×100 cm. (Lépcsőház.)
mor prímás megrendelésére.
Maszlaghy II., 465. szám.

ZOLDATITS FERENC (1820—1916)
mor, mint győri püspök
ászon, olaj, 91×61 cm. (Hivatal.)
Maszlaghy II., 481. szám. — Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 20., 4. l. — Gerevich PA, 253. l.

✓Herman Lipót festőművész
Délután egy Abbaziai kertben of.
Szinyei Merse Pál Társaság művésztagjainak
negyedik kiállitása
Nemzeti Szalon, 1933. november

MAGYAR (?) FESTŐ, XVII. század vége

Kollonich Lipót gróf esztergomi érsek

Vászon, olaj, 138×105 cm. (Folyosó.)
Maszlaghy II., 426. szám.

MAGYAR FESTŐ, XVIII. század

Szárnyasoltár

Középkép Madonna, szárnyakon szent apácák. 58×43, illetve 63×19 cm. (Kupolaterem.)
Magyar dominicana zárdából?
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 116. l. — Maszlaghy II., 416. szám. —

MAGYAR FESTŐ, XVIII. század

Lambert grófnak, a bozóki apátság alapítójának képe felirattal

Vászon, olaj, 164×122 cm. (Lépcsőház.)
A bozóki uradalomból.
Maszlaghy II., 538. szám.

MAGYAR FESTŐ, XVIII. század

Károly Ambrus hercegprímás

Vászon, olaj, 106×74 cm. (Folyosó.)
Maszlaghy II., 468. szám.

MAGYAR FESTŐ, XIX. század

Scitovszky prímás arcképe

Herman Lipót festőművész
Télikert
Tanyai táj
Ilonanapi virágok
Arcképtanulmány
Parasztudvar
Szinyei Merse Pál Társaság művésztagjainak
8-ik kiállitása. 1942. január 31.

ÁRGYAK

SZEMÜVEG, XVIII. század.

ÜVEGPALACK,
négy darab, részben figurális, festett dísszel.
XVIII—XIX. század.
Szendrei János: Néhai Ipolyi Arnold gyüjteménye. AÉ, VII—1887. 344. l.

ÜVEGPOHÁR,
6 drb., metszett és talpas, részben aranyozva.
XVIII—XIX. század.

KATONATISZT,
profil arckép üvegből.
XIX. század eleje.

POHARAK,
színes, biedermeier munkák. 1. kék, 2. vörös, 3. vöröstalpas, 4. kéktalpas, 5. kék.
Cseh munkák, 1830 körül.

ÜVEGPOHÁR,
2 drb., talpas, fedeles és füles, Simor metszett címerével.
XIX. század.

ÜVEGEDÉNYEK, 11 drb., zöldszínű, festett dísszel.
Cseh munkák. XIX. század.

Herman Lipót festőművész
Fasor
Tájkép
Tájkép a Gellérthegyről
Eszményi táj
Parkrészlet
Szinyei Merse Pál Társaság művésztagjainak
X.-ik kiállitása, 1948.

aranyozott foglalatban.
XVIII. század.

VIASZT

HARDY, KASPAR BERNHARD
(kölni kanonok, 1726—1819) viaszmővei:

A gyermek

A leány

Az anya

Az öregasszony

Zöldségárus leány

Virágárus leány

Jósnő

Remete

Rátarti leány

Parasztfiú

Feltámadás

Herman Lipót festőművész
Márjás Viktor: Régi és uj impresszionizmus
Nemzeti Ujság, 1933. nov.21

. (Filipecz-kódex) XV. sz. 8a lap.

Hermann Lipót festőművész
Arcképkiállitás a Mücsarnokban
Pesti Hirlap, 1941. okt.31. G.C.

EGYHÁZI
VTÁR

Hermann Lipót festőművész

U kupatilu
Pejsaz

Kat.Beograd, 1931.

alapja sárga selyem, szélein és lekapcsolható hátpajzsán színes és ezüst virághímzéssel.
Mag. 126 cm.
Magyar munka, XVIII. század.
Vétetett budapesti magántulajdonból, 1938.

VECSERNYEPALÁST,

szövete arany, akantuszleveles díszítésű alapon színes rózsás és virágos brokát. Előrészén más mintájú, árnyalt virágfűzéres brokát, ugyanebből a legombolható hátpajzs. Mellén rézkapocs.
Mag. 136·5 cm.
Francia munka, 1735 körül. — Csáky Miklós gr. birtokából.
Csernyánszky 91. l. — Lepold Katalógus 164. sz.

CSÁKY MIKLÓS GRÓF MISERUHÁJA,
(295. kép)

sárgás moaré alapját aranyhímzéses és levelekkel díszített szalag három sávra osztja. A középsávban gazdag ezüst és színes hímzés: vázák, virágok, levelek. Benne: JOANNES SIMOR RENO 1871.
Mag. 103 cm.
Magyar munka, 1755 körül.
Csáky Miklós gróf prímás tulajdonából.
Lepold Adatok, 39. l. — Csernyánszky 90. l. — Genthon AZEFK, 17. l. (32. kép.) — Lepold Katalógus 165. sz.

ÖT BŐRKAZULA,

színes brokátot és aranypaszomántot utánzó díszítéssel.
Mag. átlag 104 cm.
Magyar munka, 1760 körül.
Gerevich PA, 200. l.

Herman Lipót festőművész
XII.-ik Tavaszi Szalon
Magyarság, 1937. május 16. 24.l.

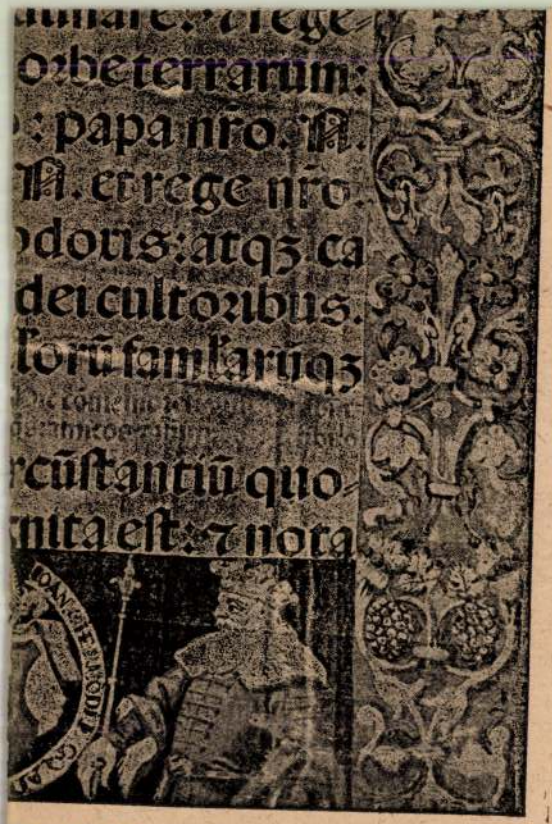

Chereődi Missale.) Dísztése 1592. 38a lap.

Herman Lipót

A medence szélén, olaj.
Erdélyi táj, olaj

Őszi tárlat. Nemzeti Szalon, 1910. október. 8 l.

23b lap (XXV'): Alul bejegyzés: „Ezen codex eddig nem ismert első huszonhárom lapját 1-től 25-ig Csemez József győri isk. igazg. tollnoktól 1880-évben háromszáz forinton megvette s a meglevő részhez illesztette Simor János bíbornok hgprimás és esztergomi érsek. Ő Exja kegyes parancsára jegyzette Maszlaghy Ferencz hgprimási szertartó."

(A fol. XXVI. és fol. XXVII. hiányzik.)

24a lap (XXVIII): Alul bejegyzés: „Librum hunc post abolitum A. 1782. Conventum Clarissarum Tirnaviae per se obtentum donavit mihi die 29. Maji 820. Splis D. Mathias Fába Notarius V. Capli Strigon. A. J. (Alexius Jordanszky m. p.) E. M. S. C. Sub Custos."

36a lap (XL): „Incipit liber Leviticus." *I* iniciálé (50×22 mm) kék s piros levelekkel díszített aranybetű, középen aranygombbal. A szöveghasábok között színes virágokkal s csomóval díszített csavartfonatú keskeny zöld szalag húzódik végig s alul a lapszéldíszítés közepén lévő, levelekkel díszített kis talapzathoz kapcsolódik. A három gombon álló talapzattól jobbra s balra duzzadt, szabályosan csipkézett kék, piros, zöld levelek ágazódnak.

43a lap (XLVII): Alul lapszéldíszítés, amelyet két ellentétes hullámvonalban haladó, s egymást többször keresztező levélinda képez; amelyet levelek s színes tallérok díszítenek. A szöveghasábok közt húzódó szalag s a piros *I* iniciálé, mint 36a lapon. (310. kép)

58a lap (LVII): Alul lapszéldíszítés befejezetlen, csak tintával körvonalazott. *I* iniciálé közvetlenül a pergamenre festett kék levelekkel s három három sárga-piros hosszúszárú virággal díszített aranybetű, a közepén arany gombbal.

MDG

Hermann Lipót

Pór Bertalanról készített képe szerepel a II. Magyar Képzőművészeti Kiállításon.

Sz. É.: Séta a II. Magyar Képzőművészeti Kiállításon.

Nők Lapja, Bp. 1951. november 7. [10–11. l.]

Herman Lipót
Önarckép

Ernst-Museum CXXXI. /jubiláris/ kiállítása
1932. május, 18 1.

WALDMÜLLER, FERDINAND GEORG
(osztrák festő, 1793—1865)

Anyai boldogság (160. kép)

Fa, olaj, 45×52 cm.
Jelezve lent jobbra: Waldmüller, 1885.
Simor prímás vásárolta

Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 44. szám. — Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 112. l. — Földváry István: Az esztergomi érseki képtár. Fővárosi Lapok, XIII., 1876., 760. l. — —ó: Az esztergomi Hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 21. szám. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 845. l. — Maszlaghy II., 270. szám. — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20., 4. l. — Gerevich: A prímási

ANGOL LENGYEL

BROWN, ADAM (angol festő, 1750—1827)

Tanulmányfő

Tanulmányfő

Fa, olaj, egyenként 27×19 cm.
Mindkettő jelezve lent balra: Brown fecit.

Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 850. l. — Maszlaghy II., 328—329. szám.

Herman festőművész
Szinyei Társaság harmadik kiállitása
Ernst Muzeum, 1931 január , 11. 1.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
41/917.

KÜLÖNLEGESSÉGEK
GYERMEKFELVÉTELEKBEN, KÜLSŐ
CSOPORT, ÉPÜLET ÉS INTERIOR
KÉPEKBEN.

AMIGÓ J

FÉNYKÉPÉSZ ÉS FESTI

NAGYVA

RÁKÓCZI-ÚT 8, SZÉCHENY

HELYI ÉS VIDÉKI

Szám

Nagyságos és Főtisz

Dr Németh

Herman Lipót festőművész
Tájhangulat Polesie-ben, tollr.
Sajtóhadiszállás második mükiállitása
Nemzeti Szalon, 1917 február

116. kép. *Sassetta : Má*

Herman Lipót festőmüvész
Mecillus harca
Virágcsendélet
Nyári nap
Szinyei Társaság első nyári kiállitása
Ernst Muzeum, 1931 május

Budapest.

izottságának

MŰRÖLA ... DIZOTTSÁGA
572 1931
1931 okt. 11.

a Bizottság 1933.évi október

összegeket utalja ki:

I./ a 142.641 sz.
Tiszteletdija
azaz:Nyolc pengőt.

II./ a 147.688 sz
Beszerzési kö
Elhelyezési

azaz:Egyszázharminc pengőt.

III./ A 147.689 s
viküldetés
azaz:ötven pengőt. A minis

s.k.miniszteri tanácsos.

Herman Lipót festőművész
Tájkép kompozició
Munkában
Kertben
Strand a Balatonon
Mese
Estefelé
Nászút
Fürdő nők
Debreceni reprezentativ képzőművészeti
kiállitás katalógusa.
Debrecen, 1937

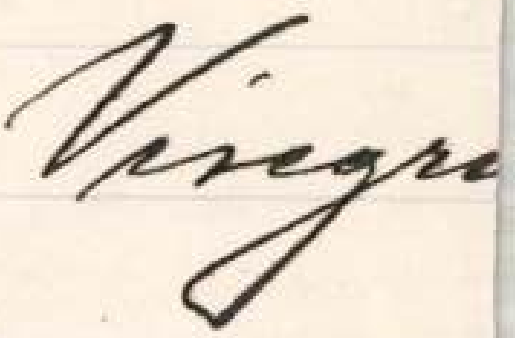

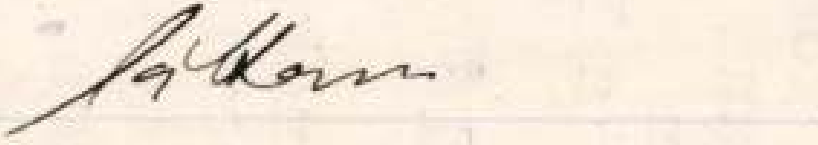

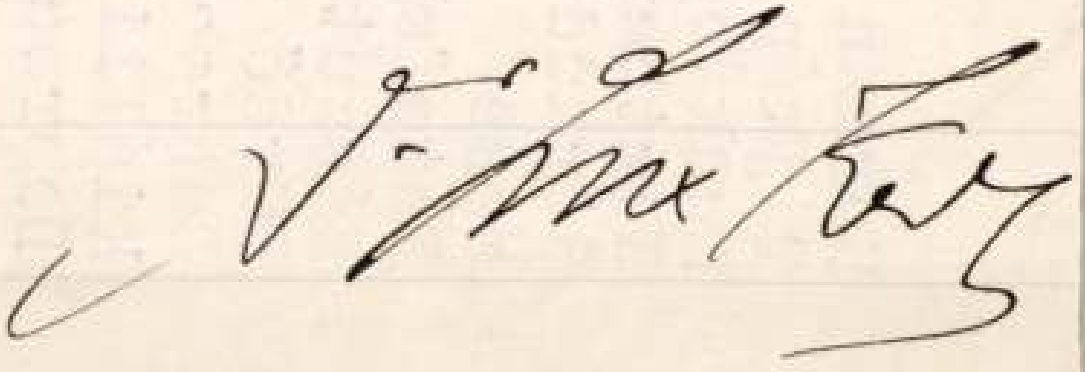

Herman Lipót festőművész
Lellei táj
Szerelmes pár
Ernst Endre: A Szinyei Társaság és művész-
tagjai. 1926
Anyám arcképe
Keéri Szántó Imre
Molnár Ferenc arcképe
Kodály Zoltán arcképe

d Mese Pál

Szállítás közben előforduló károkért szavatosságot nem vállalok.

3 " Color lemez

2 x

2 x

V/22. 20 gr. hydrohinon

100 " Kénsavas

120 " Hamuszi

Ay

Küldve:

Dr. Éder László nrnak

Nyitra!

Herman Lipót festőművész
Fasor, olaj
Pátzay Pál arcképe, olaj.
Parkrészlet, olaj.
Hévizi táj, olaj
Születésnapi virágok, olaj
Ma yar Képirók kiállitása, 1941. január

kérelemmel kérünk tudomásul ve
ló valamint az elvállalt munká
minden néven nevezendő követel
bizottság részére ennek elnöke
VI. Andrássy-ut 6. sz. :/ keze
a közismert sulyos viszonyokra
sziveskedjék.

Ajánlva !

Herman Lipót
Kilátás a Ferenc József-hidra, olajf.
Kelenhegyi-ut, olajf.
Szentendrei házak, olajf.

Magyarország a Képzművészetben. II. kiáll. Nemzeti Szalon, 1940. január, 8 l.

18. kép. *Aranyosmaróti mester, 1460 körül: Háromkirályok.*

Gerevich PA, 212—213. l. — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 5. l. — Genthon RMF, 48. l. (1. és 3. kép = 31. és 32. kép.) — Csánky Miklós: A szepesi és sárosi táblaképfestészet 1460-ig. Bp. 1938., 37. l. — Lepold—Lippay 54. l.

CSEGÖLDI MESTER, 1450 körül

1. *Ostorozás* (16. kép)

2. *Töviskoronázás* (17. kép)

Fa, tempera, egyenként 101×45, ill. 100×50 cm. A szatmármegyei Csegöld gör. kat. templomából. Benesch és Baldass szerint az osztrák Meister von Schloss Lichtenstein művei. A táblák mérete pontosan egyezik az említett osztrák mester Augsburgban, Münchenben és Baselben őrzött passioképeivel.

Lepold—Homor 96. l. — Gerevich PA, 212. l. — Benesch Belved, 69. l. — Péter: A magyar művészet története, I. kötet, Bp. 1930., 118—120. l. — Benesch, Otto: Der

Herman Lipót
Venus és Tannhäuser

Ernst-Muzeum CXXXI. /jubiláris/ kiállitása.
1932. május, 1o 1.

Tájkép.

Fa, olaj, 36×45 cm.

Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 112—113. l. — Maszlaghy II., 279. szám. — Gerevich: Az Újság 1916. júl. 20., 4. lap. — Gerevich: A prímási képtár külföldi mesterei. Vasárnapi Újság, 1916., 825. l. — Gerevich PA, 250. l.

RAHL, CARL (osztrák festő, 1812—1865)

Krisztus a keresztfán

Vászon, olaj, 250×171 cm.

Jelezve lent jobbra: Rahl.

Maszlaghy II., 457. szám. — Gerevich: Az Újság 1916. júl. 20., 4. lap. — Gerevich PA, 249. l. — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 8. l.

RANFTL, JOHANN MATHIAS (osztrák festő, 1805—1854)

Kislány kutyával

Fa, olaj, 35×31 cm.

Jelezve lent jobbra: Ranftl 1850.

Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 112. l. — Maszlaghy II., 271. szám. — Gerevich PA, 250. l.

REULING, CARL LUDWIG (német festő, működött 1757—1775. között)

A szentgotthárdi csata (157. kép)

Herman Lipót
Feltámadás

Ernst-Muzeum CXXXI. /jubiláris/ kiállitása.
1932. május, 12 l.

lmemért. Remélem, hogy ennek

g idejében érkezik és verseny-

híve

Herman Lipót festőművész
Patak
Szinyei Társaság első nyári kiállitása
Ernst Muzeum, 1931 május

ezés szerinti nyugtabélyeggel el-

P. 272.-
" 112.-
" 400.-
" 96.-
" 420.-

ikat várva maradunk nagybecsü

teljes tisztelettel

MAGYAR FILMIRODA
Dávid Gyula

Hermann Lipót festőművész
Gyermekfonás, olajf.
Kelenföldi Művészek kiállitása
Bpest,1915, február

377.szám

M ü e m l é k e k T e k i n t

s á g á

Vonatkozással f,é,junius hó

tel felkérem a Tekintetes Müemléke

a Schirek Károly brünni muzeumi ő

tárgyában nyilatkozni méltóztassék

már eddig beérkezettekkel együtt e

Hermann Lipót festőművész
Csók István portréja
Németh ~~Kiállitás a Műcsarnokban~~ Lajos: Tavaszi tárlat
Szabad Nép, 1952, május 25. 8 l.

ing

...ovonáról, mely összeget
helyreállítása számára
...rottságától, elszámolás
mai napon hiány
...ur. –

Schuderfanod
műépítész. –

Hermann Lipót festőművész
Taormmai táj, olajf. (Taorminai?)
Szikla a tengerparton, olajf.
Lóth és leányai, olajf.
Kelenföldi művészek kiállitása
Bpest, 1915 február

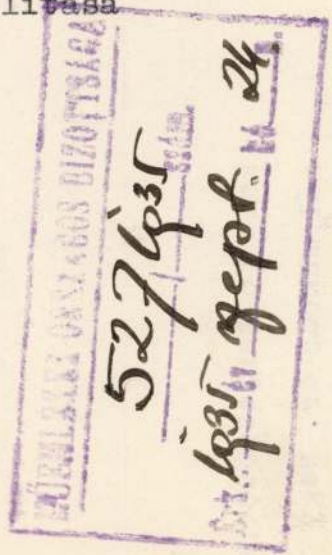

Nag

Mel

11.289/1935
----------szám
III.

Fo

kelt felterjesztésére
nál müködő dr. Nagy Zo
kalmazott részére, a k
rendkivüli munkaidőben
hó 1-től kezdődőleg mi
nem nyer, havi Huszonö

Herman Lipót festőművész
A művész modellje ... képpel
Ujság, 1927, március 13.

1 szép kép.

ORSZÁGOS MAGYAR IPARMŰVÉSZETI MUZEUM
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-ÚT 33—37.

Budapest, 1908. febr. 20.

Tekintetes Elnökség!

Mellékelve tisztelettel küldöm a kiszombori r. k. templom redukált költségvetését, mely immár a helyi árak tekintetbe vételével a minimra van leszállítva.

Kiváló tisztelettel

Herman Lipót festőmüvész
Utolsó itélet
Szinyei Társaság első nyári kiállitása
Ernst Muzeum, 1931, május

Hermann Lipót festőművész
Zsidó festők kiállitása
Haladás, 1949, julius 14

L. G.:

halhatatlan magyar művészekkel
megörökítő kompozicióját

[illegible] a [illegible] erdékeben
[illegible] mint olyan, melyen
[illegible] a kémcsőbe jut, a biróság
[illegible], az illeték részéről
[illegible] jöredelmi és gaz-
[illegible] ezen titkos füstölő
[illegible] bonem záratik,
[illegible] és megánuton a
[illegible] igazságügyministeriumhoz
Tisztelettel: Zólyom, 1907 évi
[illegible] József s. k. kir. járás-

[illegible]nálatra készült másolat, máso-
1907 november 14 ei

[illegible]

[illegible]elügyelőség

miniszternek 41.914/1922. sz. a. kelt

nztárhoz intézett rendeletének

Hermann Lipót festőművész
Az én Karácsonyom
Rádióélet, 1938, dec. 23

[nyilatkozata. alatt tévesen
Glatz Oszkár aláírása, Glatz
alatt tévesen (pedig az övé)]

41.914-1922. szám.

III/a.

A Műemlékek Országos Bizottságának,

Budapest.

Folyó évi március hó 31-én 12
sz. a. kelt felterjesztésére s a ké
drb. csatolmánynak ide visszazárás
mellett tudomás és további eljárás
végett másolatban megküldöm.

Budapest, 1922. május hó 17.

A miniszter rendeletéből:

Herman Lipót festőművész
Szinyei Merse Társaság I.Kiállitása
Nemzeti Szalon, 1922

~~S. Merse~~

Herman Lipót festőművész
Szerelmesek
A Balaton tava
A Szinyei Társaság brüsszeli kiállitása
Magyar Müvészet, 1926, 5.sz. 297, 298, 299, 301, 302 l.

b Mepe Pál

Nevétel

15,000 nával: Tizenötezer
koronáról, mely összeget
A MOK-tól posta utján,
a mai napon hevételeztem.

Herman Lipót festőművész
6.m. : Ankét a magyar művészek között a Mücsarnokról
Esti Kurir, 193o, dec. 25,

-én.

587/1917.sz.másolata.

T.C. Reitter Pál urnak Kabold.Sc
kir. honvédelmi miniszter ur fol
kelt rendeletével Címed mezőgazd
nek érvényét a zimonyi ezredéves
mazására is kiterjeszteni méltóz
ler István müépitész-tanár urtól
munkák előkészitése iránt intézk
augusztus hó 4-én. Forster s.k.

Hermann Lipót festőművész
Pór Bertalan portréja
Végvári: A II.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Szabad Nép, 1951, november 4. 9 l.

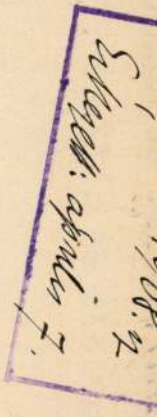

A m.kir. vall. és közok. min
sz.a.kelt és a IX.ker. államp

Utasitom az álla
Gyula volt vajdahunyadi kir. k
tozása behajtásával kapcsolato
jében egyszáznegyvennyolc 148
ügyi igazgatóságnak hivatalos
telezettsége mellett fizessen
naplójában kiadáskép számoljo

A

Herman Lipót festőművész
Petrovics Elek képmása, olajf.
Csók István képmása, olajf.
Feltámadás, olajf.
Szinyei Társaság jubiláris kiállitása
Ernst Muzeum, 1945.

VIII, Múzeum-körút 6. Tel.: *46-1-45
lapest IV, Kossuth Lajos-u. 18. Tel.: 89-5-40
takarékpénztári csekkszámla száma: 37.473

ugta

azaz: Kettőszázhuszonöt - - - -

- - - - *pengő* - - - *fillérről,*

r 28. *kelt* 34325 *számú*

budapesti Müemlékek Országos

Herman Lipót festőművész
Tájkép, olaj.
Szinyei Társaság jubiláris kiállitása
Ernst Muzeum, 1945

Budapest, 1927. május 2.

s Bizottsága

Budapest

VI. állatkerti-ut 1.

táskörébe tartozó müemlékek kő-

a van szerencsénk tisztelettel

R A L S I L "

ellékeljük.

ntelen, erős fertőtlenitő hatásu folya-

it tömöritve védőréteget alkot

natósan megóvja az időjárás vál-

Az anyag oldhatatlan kötést létesit

Herman Lipót festőművész
Virágcsokor, olajf.
Szinyei Társaság jubiláris kiállitása
Ernst Muzeum, 1945

Nagyságos

(Collegium Hungaricum
Museum-Straße 7.)

101/1932 hz

dr. Szőnyi Ottó Úrnak

A Műemlékek Országos Bizottságának előadója

BUDAPEST

Aréna-út 41.

Herman Lipót

festő

l.

A 90

29. l.

gkeresést kapna, az arra vonatkozó
meg a megkereső konzuli hivatal-
g követett gyakorlatnak megfelelő-
hogy azt diplomáciai uton továbbit-

órcius hó 28.

A miniszter helyett:

ifj.br.Wlassics Gyula dr.sk.

h.államtitkár.

teléül:

la s.tiszt.

ága tek.Elnökségének,

Bpest.
VI., Állatkerti-ut 1 sz.

Herman Lipót

l.

A magyképzőm

32. l.

Herman Lipót

1.

A Mübarát

1921. 205. l.

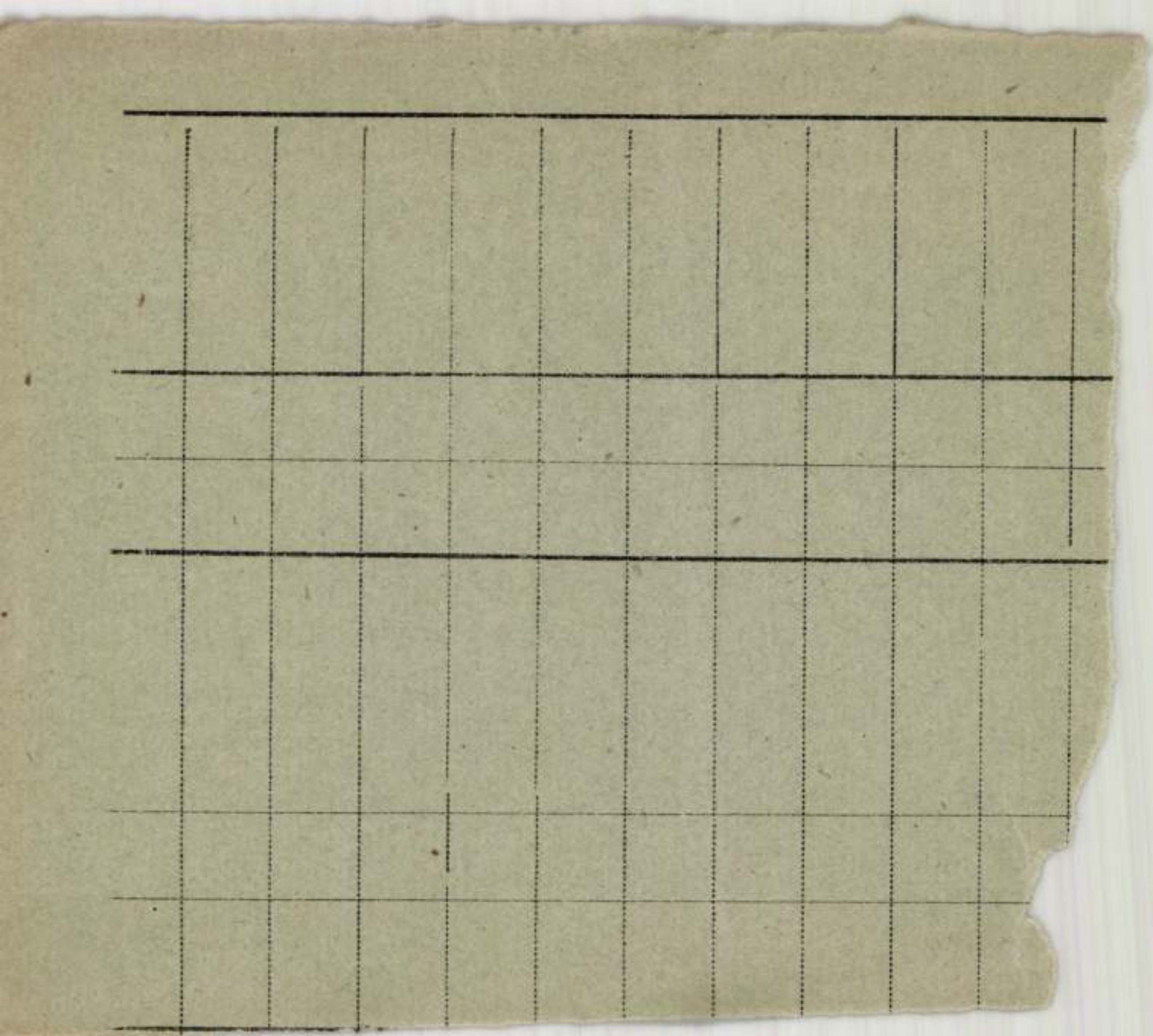

Herman Lipot

Úvod

A Rép. 1936. 1–2. sz.

13. l.

Tájképkipa, régi VIII. 61.

Herman Lipót ?

l.

Aurora

1911. 12-13. sz.

323. l

ián.

márvány fülkében

Gyarapodás.

van, de vissza

va van ábrázolva

s szétvetett lábakkal áll. Leeresztett ke-
t. Hullámos haja, szemöldöke, bajusza és
n vértbe öltözött, a mely alól
kerek és derekát öv szorítja. A háttért
ndos pillér. Felirata alól: Dominvs
tor Victorie Thevcror.

cm.
ója után az 1893: I. 16-iki 58453/92 sz.
00 koronáért. (20/93).

4(31)

1894: T. 37.
1907: T. 26.

167

Herman Lipót

irod
2

Az Ujság

1921. jun. 15

(e. a.: H. L. rajzai.)

974. *I. Lajos.*

Sima karimájú és emell
mellig, jobbrafordultan és a
zárt korona diszíti álló k
bajusza hosszú, szakálla
palástot hord. Körirata : »
zése : »I. P. H.«. A hátlapon
»DE STIRPE GALLICA ANDI
REGIS FILIUS, ET REX HUNG
ELISABETHA NEPOS, ORDINE
RIBUS PRIVILEGIIS ORNAVIT
AETAT : 66. REG : IN POLON

Vas, átmérője 4·4 cm. —
Nuber Károlytól 20 K-án (39
lis 30-án. — Elszámoltatott
Az elszámolást jóváhagyta az
határozat (1035–905).

Herman Lipót

Zvód

Az Ujság. 1922. nov. 19.
(e. a.: A Szinyei Társaság
első kiállítása.)

Részlet a szerelmi
vallomás c. Lipót

ÉTELEK.

készpénzben és koronaértékben azonnal

alékot fizet. Az árverésen tett minden
koronán felül 20 koronával, 1000 ko-
00 koronával magasabbnak kell lennie

t a tárgyat az árverés vezetősége nem

l, amelyben az árverés idején vannak.
kintetbe, minthogy a tárgyak kiállítása
kerülő tárgyakra vonatkozólag a kata-
m vállalunk felelősséget.
mennek át. A vevő kívánságára elvál-

Herman Lipót

koll. kiáll. Ernstnél

wod
z

Az Ujság 1924.

dec. 14. (e. a.
Kiállitások. H. L.)

976. Bertoldo
Sz. Firenzében

976. I. Mátyás.

Egy érem „elő"

Előlapjánvállig, jobbra for
~~medaillon~~ Fejét babérkoszo
és szakálla leberetvált. Kö
lástot visel. Körirata: MAT
MAT Hátlapjan ~~pedig~~ Mátyá
~~[illegible]~~ : MARTI FAVTORI.

L pedig

Bronz-érem, átmérői
Vétetett 1905: IV.
(392-905)
Elszámoltatott 1905
Készitette: Bertoldo
(Tab. XX. No. 548)
Az elszámolás elfog
alatt (1035-905).

Podiebrad Ent.

Hermann Lipót

und

Bálint Aladár

Öt magar grafikus-
ról. Magar Nyomda-
nat. 1909. 12 sz.

..... *műhely.*

őnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

..... hó .....

.....

sajátkezü aláírás és munkásszám.

..... nevü munkás igazolta

Herman Lipót

Irod

Bálint Aladár:
Herman Lipót
rajzai. Nyugat
1921. dec. 1.

«Nem ismersz? Most jöttem a Sziriuszból
Hogy kisleányod nyomban elvigyem,
Kit földi csókotok a bűnre unszol.

Add nékem! Elloptátok irigyen!
Enyém lesz ő, erővel, minden áron,
Mert megparancsolták nekem, igyen.»

Mit mondasz? Őrült vagy, szegény barátom?
Állj! S már is az ajtóhoz pattanok,
A rés előtt a karomat kitárom.

«Hozhatsz zsinórt, reteszt és lakatot,
Én kikacaglak tégedet, te gyáva,
És az, akit megérintek, halott!»

Benéztem a szemének bús fagyába,
S irtózatos! úgy rémlett, mintha két cső
Kigyózna hátra, mélyen az agyába.

Ha még tovább nézem, ez lesz a végső
Percem, de a térdemre leesem,
S hallom szavát, mely egyre árad és nő.

Hermann Lipót

Ferto

Lásd

Bo Torontál

275 l.

..... *mühely.*

őnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

..... hó .....

.....

sajátkezü aláírás és munkásszám.

Herman Lipót

Mr. St. Sommer
az UNRA magyarország
főmegbízottjának
archepe, cenzurarap
repr.

Budapest
1946. 286. l.

: ottani székesegyház belső restaurálá-
51 a diszes ikonosztáz 2 olajfestésü ké-
staurálta, a secco és fresco falképek
:ozó templomfestővel megállapodott, őt
:szerübb módjára kioktatta.
június 25.-én reggel 7 óra 50 perckor,
3 óra 20 perckor.

oda és vissza	28.10 P.	
.....	64.— "	
Összesen :	92.10 P.	92.10 P.-

tja az ottani róm. kath. templom főoltár-

re junius 29.-én reggel 6 óra 55 perckor.
ára és vissza (22 km.) Visszaérkezés Bu-
22 km.) Visszaérkezés Budapestre éjjel

Herman Lipót

illustrációi

Budapest

1946. 10. 14.

R. sz. 769. — 8843 Attila-nyomda r.-t. Budapest 8. sz. mellékle

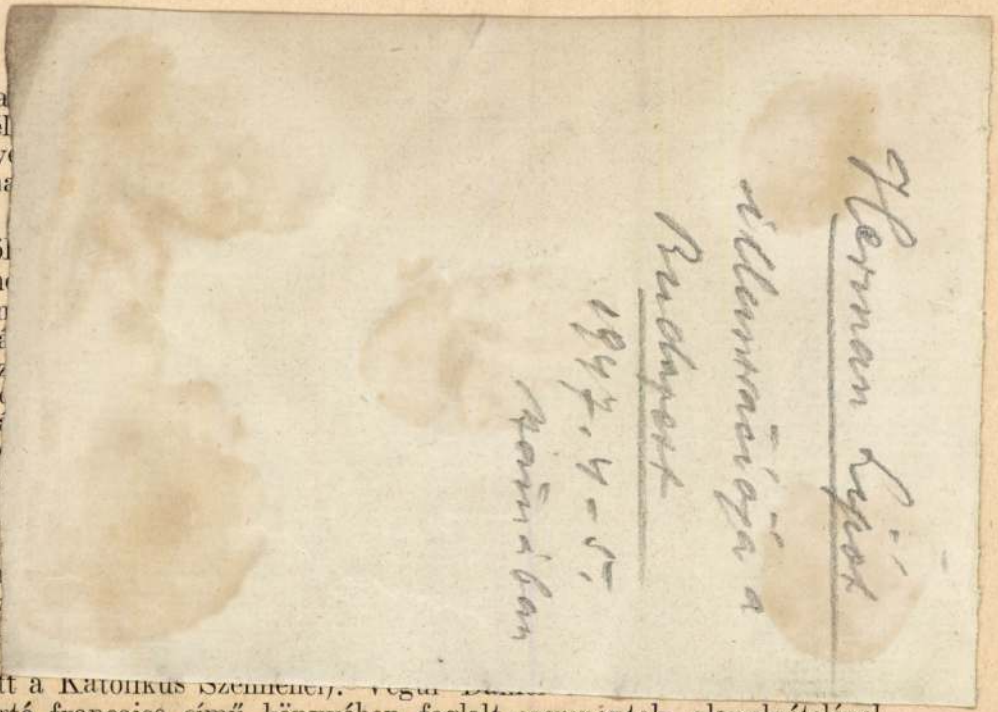

tása
(Lél
seiv
vona

jelöl
Jáno
mén
sasá
száz
dése
tová
An
me
2.
kap
bon
visz
szá
sze
alatt a Katolikus Szemlénél). Végül
clarté française című könyvében foglalt szempontok alapulvételével

Herman Lipót
illustrációja a
Budapest
1947. 4-5.
Kárnában

„Az erdélyi kamarajövedelmek a Habsburg-uralom kezdetén" címmel Domanovszky Sándor professzor születése hatvanadik évfordulója alkalmából kiadott emlékkönyvben (504—533. l.) tette közzé.

Dr. Soós Árpád (1912, Budapest, ág. ev.), egyetemi díjtalan gyakornok, múzeumi próbaszolgálatos tisztviselőjelölt, Budapestről, zoológiai kutatásokat végzett (Entz professzor) félösszegű ösztöndíjjal. Magyarország mohalakó fonalférgeinek tanulmányazása során 36 különböző helyen végzett anyaggyüjtést. Gyüjtései alapján eddig 83 biotópot dolgozott fel (17 biotóp feldolgozása még folyamatban van). A vizsgálati anyagból (cca 6000 drb) eddig 43 faj került elő, amelyek közül 1 faj a tudományra, 17 faj és 3 varietás a magyar faunára új. A vizsgálati anyag egy részéből 329 drb mikroszkópi preparátumot készített. A teljes anyag a Magyar Nemzeti Múzeum Állattárának féreggyüjteményébe került. A tihanyi Magyar Biológiai Kutató Intézetben végzett vizsgálatai során megállapította, hogy milyen összefüggés van a mohában élő fonalférgek magyarországi elterjedése és a hőmérséklet között. Vizsgálatainak eredményeit eddig három dolgozatban tette közzé: „A hőmérséklet ökológiai jelentősége a mohában élő fonalférgek életében" (Állattani Közlemények, XXXIII., 1936. 3—4. füzet, 160—173. l.); „Magyarország mohában élő fonalférgeiről II." (Állattani Közlemények, XXXIV., 1937. 1—2. füzet, 42—46. l.);

Herman Lipót

illustrációi

Budapest 1947.

9.2

Térkép

ye.

17° 35° 18° 36° 19° 37° 20° 38°

elvételek

területek

bességmérések

Herman Lipót

illusztrációi

Budapest

1947. 10. 7.

sa, talán az egész világ túlságosan gyorsütemű
étségtelen, hogy a református lelkészség a maga
estület ; guerillaharcokra alkalmas, nem döntő
hanem szerencsétlensége, állandó fájdalma is.
heroikus erőfeszítéseket tesznek, de mert magá-

Ötvennyolcadik évfolyam.

DEBRECENI PROTES

E

Szerkeszti a püspöki hivatal
A szerkesztésért felelős FUTÓ ANDRÁS
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN, KÁLVIN-TÉR 17. SZ.

Meg
Po

Más lel

Aranykorszakok békés embereiben m
Atlaszok, akiknek vállán sokszor az egész fö
rendeltetésüknek, aminthogy mi is beidegzett
testben elnyűtt nemzedékek lázadoznak a mun
viselhetetlennek a napok feladatait. A pana
ben csakúgy, mint a közösségek sorsfolyamá

Herman Lipót

* **(Képkiállítás.)** *Herman* Lipót festészetének két arca van. Az egyik a természetet a maga valóságában nézi és impresszionista módra másolja, a másik viszont képzeleti világot teremt magának és ennek szépségeit közvetíti. Az egyik oldalon reális benyomások eredményei, a másikon eszményi tájképek. Néha a kettő összefolyik egymással és ekkor az impresszionista-képeken is önálló színharmóniák csendülnek föl. Herman mindenben a szépséget keresi, a színek zengő együttesét, az artisztikus hatást. Célját leginkább akkor éri el, ha közvetlenebb viszonyban marad a természettel. Kis tájképei között találjuk művészetének legkiválóbb, szinte patinásan szép darabjait. A kiállítás a *Fészek* művészek klubjában (Kertész-utca 36.) látható mindennap délután 6-tól 8-ig.

Budapesti Hirlap

1930. dec 2

Az aradi kir. fögim

636 sz.
ex 1916

A
Müemlékek Orsz.

Vonatkozással
iratra tisztelet
4 drb. mappát.
li vevénnyel v
Intézetünk nehé
teljes lehetetlen
Ket. előbb m
A térképek. Kül

Herman Lipót

Hermann Lipót festészetén meglátszik a művész tapasztalt, kritikusi intellektusa, művészettörténeti jártassága. Nagy utánzókészsége néha Szinyei-Merse Pál vázlatainak, Magyar-Mannheimer Gusztáv tájkompozicióinak, vagy a francia impresszionisták stilusának közelébe hozza őt. Mindig analitikusan látja a természetet, eleget akar tenni a legfinomabb szín- és fényárnyalatnak is. Naturalisztikus szemléletű munkái is a valóság gazdagságát hangsúlyozzák. Az *Üvegfestőnő* című interieur-képén lelkiismeretesen követi a legapróbb fényhatásokat, a világítás, a szinek könnyed játékát. Kompozicóvázlatai között sok friss ötletet találunk. Értékeik éppen közvetlenül felvillanó odavetettségükben rejlik. A Malvin-sorozat pedig jóízű, vizuális humoráról tanuskodik.

Y. E. Az Ernst-Múzeum kiállítása. Budapesti Hírlap 1936. jan. 26.

Vas táborának, római VII. 37, 38

Herman Lipót

életrajz

irod

Csókássy 89. l.

Komárom.

A sziget csucsán lévő várb
van jelezve; a háttérben a Danu
jobbra a keresztény csapatok
dig a hid felől hárman futnak a
rom lovas élénkiti a vidéket. F

COMAR

alól jobbra: 1594.
és a kép alatti 12 soros vers k
erbfeindt és befejezése: Ze

Szines rm., mér. a 1

HERMAN LIPÓT

szül. Nagyszentmiklóson, 1884. Művészeti tanulmányait Bpesten végezte. Rendszerint itt is dolgozik. 1905 óta szerepel a hazai és külföldi reprezentatív kiállításokon. Értékes alkotásaival számos díjat és kitüntetést nyert. Főművei: tájképekbe komponált aktok. Grafikával is foglalkozik.

HERMAN LEOPOLDO

nato a Nagyszentmiklós, nel 1884. Studiò a Budapest e qui lavora. Dal 1905 in poi partecipa a tutte le esposizioni rappresentative nazionali ed estere. Gli sono stati conferiti numerosi premi e menzioni d'onore. Dipinge specialmente nudi con paesaggio. Si occupa anche di arte grafica.

UHRIK ILONKA GLUTH FERENC JEGYESEK

BUDAPEST, 1914. ÉVI JANUÁR HÓ

Herman Lipót

l. Déry 1927.

12, 24, 70, 78, 82 l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest 435418

Herman Lipót

írát

z

Elek Artur:

Az Ernst-Muzeum kiállítása. – Herman Lipót.

Az Ujság

1913. jan. 4.

9 asárnap		Szentcsalád *Marcell*
10 Hétfő	☽ Holdtölte 11 ó. 9 p.	Vilmos *Melánia*
11 Kedd		Higin *Ágota*
12 Szerda		Ernő *Ernő*
13 sütörtök		Veronika *Vidor*
14 Péntek		Hilár *Bódog*
15 zombat	Nap kelte 7 ó. 44 p. — Nap nyugta 16 ó. 35 p.	Rem. Sz. Pál *Lóránt*

44.071. — K. M. E. Ny.

Herman Lipót

Est, Kunst 1924. dec.

MŰVÉSZET

Herman Lipót kiállítása

Az Ernst-muzeum termeit vasárnaptól kezdve *Herman* Lipót képei töltik meg. Szivesen emlékezünk meg erről a kiállitásról, mert a képek szerzője itt alkalmat ad stilusának némi elváltozását tanulmányozni. Még csak nemrégiben is ugy látszott, mintha a barokk-érzület bizonyos elemei szólnának hozzánk festményeiről. Hevesebbek voltak kontrasztjai, nyugtalanabb beállitásuak az aktjai, sötétebbek a szinei. Ez most elváltozott a klasszicisták nyugodalma, organizáltsága értelmében. A mozgalmasságot legtöbb figurális képén a kompozició egyensulyozottsága váltja fel. Most is tulnyomórészt aktokat telepit magas fái, tömör kék ege alá, a mély-zöld pázsitra. De pózuk csöndesen ünnepélyesebbé, szinte idillikussá vált. Árkádia visszaálmodása, a sok vihar után. Kerülése a disszonanciának, az érdesnek, a zökkenésnek mozdulatban, a szin és árnyék elosztásában. Az életérzés mintha leszürtebbé vált volna.

Az eszközök, amelyekkel ezt elérte, éppen nem rejtélyesek, sőt sok képén világosan beletekinthetünk kép-épitő sáfárkodásába. Az árnyék átlátszó fátyla borul az előtérre. S mint egy nyugodalmasan ringó hullám, felmagaslik a kép jobb- és baloldalán egy-egy romantikus fa törzsének koronájává. Ilyformán egy mélyebb szinü, sötétebb gammáju keretet kap a középtér. Ebben vannak elhelyezve, vagy ebbe nyulnak át alakjai, s ez a középtér verőfényes, itt gyulnak ki a szinek, ide vonzódik, a kép centrumába, a tekintetünk. Lehetőleg egyensulyba vannak épitve a jobb- és baloldali csoportok, árnyék is csak annyi van rajtuk, hogy nyugodttá temperálja a szinüket. Mindez igen meleg, barnás, mély-zöld akkordokban van előadva, amelyek melegét emeli a háttér kékje, az égen fehérlő felhő. Az eszközök tehát éppen

de vue, c'est l'entrée sud et l'entrée nord qui sont les moins accen

gueur 265 m, la plus grande largeur 123 m et la hauteur
20 m. Le frais de construction et d'installation
onnes or.
parti qu'il pouvait
s fleuves les plus
t pour l'emplace-
sur les bords du
perdant pas de vue
-ouest le noyau du
t la partie renfer-
le sens nord-sud
ere et destinées à
aux officiels et de

nétrie, une distri-
o d'œil (fig. 11).
tion de la façade
bâtiment principal
t l'escalier d'hon-

nem körmönfonták s ha az fallt hang volt a
cél, ezt el is érte. Egy veszedelem várható
csak: hogy az ily mérséklés, temperálás bá-
gyadttá teszi a képet. Herman ezt elkerülte,
mert mélyen szonórussá erősítette tónusait.

A képek e nagyszámu sorozatában a mér-
séklésnek egy más eszköze is feltünt nekünk:
szinek sokféleségével való takarékoskodás.
Szinemlékünk egy-egy képről: a szonórus bar-
nák, a mély zöld, kevés kék és fehér. S nem
több. Igy egy-egy kép hatása egyenletesebb
lett. Nagyban elősegíti ezt az, hogy legtöbb
képén a fatörzsek felfelé meredő vonala alatt
egy utnak, tó tükrének szilárdan odafeszített
vizszintes vonala adja meg a nyugjelt. A kép
felépítésének ez a rendezettsége és nyugalma
hozzáillik annak az életnek tolmácsolásához,
amely nem ösmer kitörést, nem [illegible]
árjában, hanem a cselekvéstelen lét örömét
szívja magába.

Bizonyos mértékben más szempontok alá es-
nek azok az uj tájképei, amelyeknél inkább a
természetadta benyomás megragadása, sem-
mint a képalakitás volt az első cél. Az imént
jelzett eszközöknek ezeken nem vehette hasz-
nát, a kép sikere itt a látott dolgok festői meg-
ragadásán fordult meg. Az ecset járása itt für-
gébb, az előadás feloldottabb, a nyugodt kon-
templációt az élmény frissesége váltja fel, mint
ahogy ez természetes is.

Hermannak nincs oka megbánnia, hogy j
ideig visszavonult a kiállitásokról. Ismét
előbbre jutott stilusának kialakitásában.

Lyka Károly.

Hermann Lipot

Grod

Farkas Zoltán. A Lecs-
kométi művésztelep.
Vas. Nyp. 1912. 705. l.
(arckkeppel)

klasszikussá. Be

..... nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

yezem:

.....

ry helyettesének
isa.

Endrényi Imre, Szeged.

Herman Lipót

Erod

Farkas Zoltán:

Herman Lipót kiállítása az Ernst Múzeumban.

Nyugat 1929. dec. 1.

végbe, de mindig egy tudós va
dödtek.

HEV

olgozós

...rd Shaw, ak... nagyon élénken
... Shakespeare-fordítások iránt, tízszer is elismétel-
... nevét, hogy el ne felejtse. Soha sehol ilyen nagy
...ek ilyen tudósa nem fordította Shakespeare-t, — és
... kitünő fordításai rég az antikváriusok polcain fognak
...ikor Arany János Shakespeare-jét még mindig a szín-
...hallani. Arany János Shakespeare-je külön fejezet a
...netében s ezt a külön fejezetet ő még a külföld részé-
... kapni.

*

...kell mondanom, hogy Shakespeare magyarországi pályafutása,
... a 16 kötetes cambridge-i angol irodalomtörténet mindössze
...sorban emlékezik meg (mindegyik sor egy-egy tévedés), a leg-
...olyabb angol hallgatóságra a szenzációnak olyan erejével hatott,
...gy amikor *Petőfi* Shakespeare-ről írott cikkének (III. Rikárd előadása
után a Nemzeti Színházban) egy részét idéztem, vagy amikor megemlí-
tettem, hogy a Nemzeti Színháznak eddig tartott körülbelül 23.000 elő-
adása közül 1753 volt Shakespeare-darab: valósággal moraj futott végig
a termen. Az utolsó esztendőkben angol ujságok sokat írtak a budapesti
Shakespeare-ciklusokról s a művelt angol, bár keveset tud Budapestről,
megjegyzett magának annyit, hogy ez az a város, ahol sokszor adják
Shakespeare-t, — csakhogy a legműveltebb angolnak sincs fogalma
arról, hogy a magyarországi Shakespeare-ciklusoknak kultúrtörténelmi
előzményei vannak, amelyek egyszerűen Magyarország régi kultúrájá-

D. Ferér Ed: H.L. mu-
vészete. Bev. Tan.
Gyujt. Mall. Nat. Hoz
1954 okt-nov. Ernst

Herman Lipót
Koll. kiáll.
l. Brno Mun. kiáll
1937 n.
1936

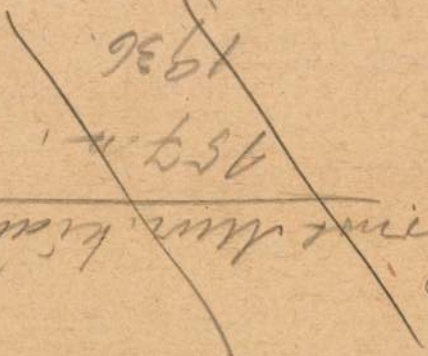

Alföld Kutatási Bizottság

VIII. 107.

Herman Lipót

trod

Iván Ede: Dolgozó koloniák. Pest. Napló 1912. júl. 7. U. 131

A kecskeméti művéntelep törzstagja –

Herman Lipót

pesti

élet-

1-

Karrag magállam

553. h.

ሃ — ኽ ሽ ፡ ፡ ሀ ሌ ኮ ፡ ሠ — ፡ ፡
— ሰ ሽ ዖ ገ ሠ ፡

Herman Lipót

festő"

cód

Kárpáti Aurél:

Látogatás Herman Lipót műtermében.

Pesti Napló. 1924.

jun. 22. Archéppel.

NALE INTERNATIONALE DES BEAUX-AI

VENISE

* MAI - OCTOBRE * 1940

TICE

	Genre de l'oeuvre	Dimensions en mètres	Prix de ven en lires italienn

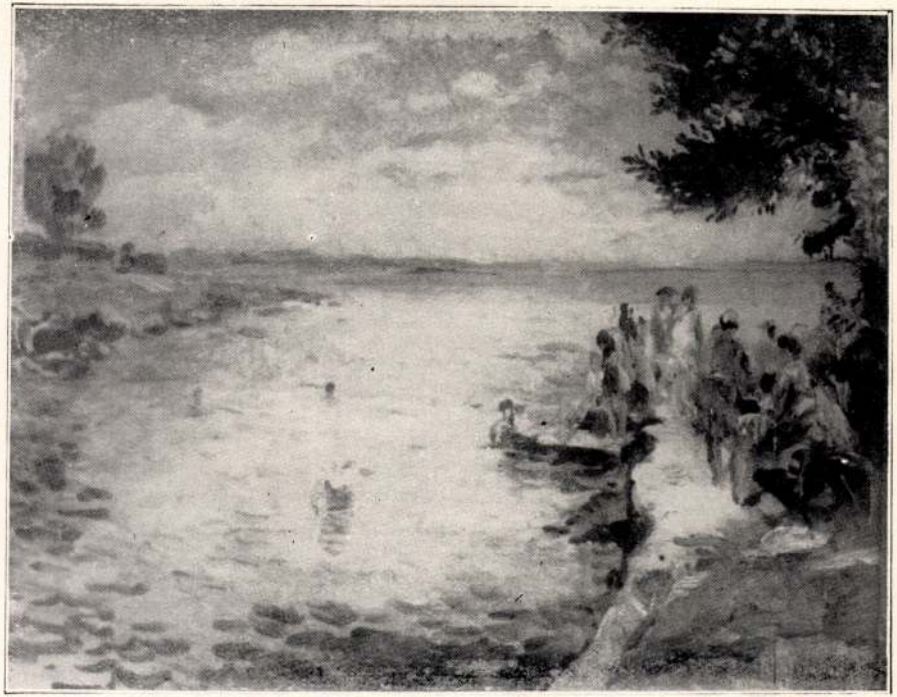

HERMAN LIPÓT: ABBAZIA

BRENNER NÁNDOR: RÉZKARC

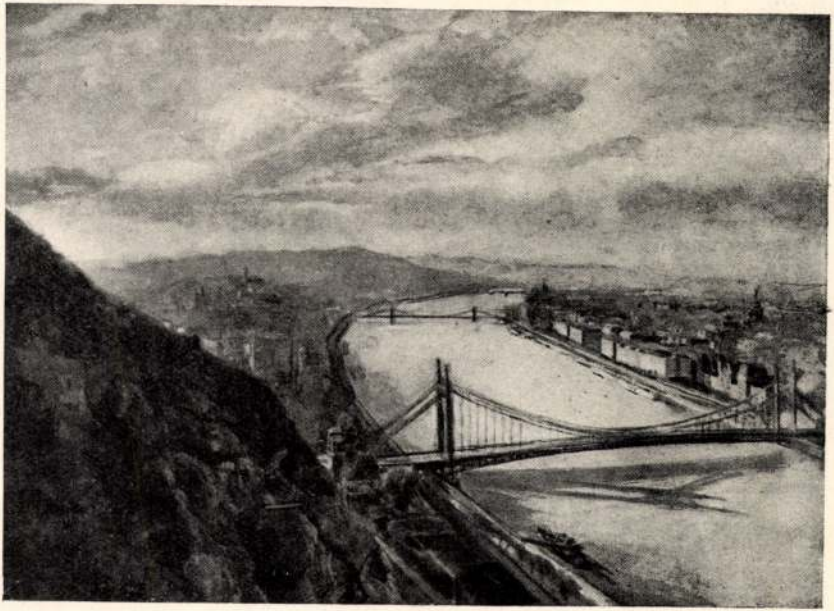

HERMAN LIPÓT: BUDAPEST

HARANGHY JENŐ: MARABÚ

PÁTZAY PÁL: SZOMORÚSÁG

A Buch für Alle régebbi évfolyamában egy Rembrandt önarcképhez ismertetést ad s Rembrandt munkásságát 400 festményben és 350 rézkarcban állapitja meg. Ezzel szemben Berzeviczy Albert „A tájképfestés a XVII. században" cimü művében a 128. oldalon Rembrandt műveit 500 festmény, 275 rézkarc és kb. 1500 rajzban határozza meg.

A Rembrandtról szóló gazdag irodalom tartalmazza talán a legtöbb tévedést és túlzást. Lássunk ezek közül is néhányat:

A Wedepohl Th. tanár által irt bevezető életrajzi adatokkal ellátott Rembrandt album [2] második lapján „Rembrandt anyja" cimü kép Titus dajkáját, Geertje Diercx-et ábrázolja. (Lásd Blei Ferenc »A két szolgáló" cimü cikkéhez bemutatott illusztrációt.)

[1] Murillo von H. Kanckfuss, 1915. Bielefeld und Leipzig, Verlag von Velhagen & Klasing, 7. kiadás.

[2] Rembrandt-Album, Mit Einführung von Prof. Ch. Wedepohl, Verlag Der Vereinigten Kunstanstalten M. B. H. Berlin W. 66.

Herman Lipót, f. gref. (mův. iró)

1884 ápr 24 Nagyszentmiklós (Torvatél)

Mintaraj z iskola 1901-5

München, Páris (1911)

1912 - Sól kecskeméti mův. telep

első kiny 1910

1913 Ernst, 1920, 1921, 1924, 1929, 1931, 1947, 1946

1952 Munkácsy-díj

Hermann Lipót

1901/2 – 1904/5, 1908/9,
1911/12

Ferkèpzomfoiskèvk

91. l.

Szerkesztőség !

ágos Bizottsága által rendezett
usított jóindulatára támaszkodva,
n tisztelt Szerkesztőséget, hogy
kozó és idemellékelt rövid hirde-
ában a közművelődési célravaló te-
tóztessék.
sém van megküldeni az előadásról
nosak azzal a kéréssel, hogy an-
bi számban helyet adni méltóztas-

tel

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután ½6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Herman Lipót

[illegible]

Ki-kicsoda?

319. l.

NYOMTATVÁNY

úrnak

Budapest

Herman Lipót

Keisben illusztrálta Pásztor Mihály és Relle Pál A mi városunk c. művét.

Budapesti Hírlap

1913. máj. 18.
(A mi városunk.)
U. 610.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

31 nap **AUGUSZTUS** 32. hét

4 Vasárnap		Domonkos *Domonkos*
5 Hétfő		Havas B. A. *Oszvald*
6 Kedd		Úr színvált. *Berta*
7 Szerda		Kajetán hv. *Ibolya*
8 Csütörtök		Cirjék vt. *László*
9 Péntek		Vian. János *Emőd*
10 Szombat		Lőrinc vt. *Lőrinc*

Herman Lipót

Budapesti Hirlap

1924
~~1925~~
dec.

* **(Herman Lipót gyüjteményes kiállitása.)** Herman Lipót egyike volt az elsőknek az ujabb irányu festőink között, ki szakitva a naturalista és impresszionista iránnyal, a komponáláshoz, a formák hangsulyozásához, a lokális szinek tiszteletéhez tért vissza. Első bemutatkozása alkalmából, tizenkét év előtt mindenki egy uj figurális tehetség szárnybontogatása gyanánt üdvözölte képeit, melyek ragyogtak a szinektől és tele voltak dekorativ beállitásu aktokkal. A müvész további fejlődése azonban némileg eltért ettől a kezdettől. Bár formatudása azóta elmélyült, komponáló képessége érettebb lett, igazi tehetsége Herman mégis más irányba terelte. Mostani gyüjteménye [illegible],

Herman Lipót

1913

Herman Lipót kiállításáról és néhány francia impresszionistáról. Jeltelen cikk. Kultúra, jan. 25.

[redacted]

~~Impresszionisták és Hermann Lipót. A Lakás, III. 1.~~

(Művészet 1913. 123. l.)

Mucsi Vincze áll. tanító

VI. 315.

Herman Lipót

festő

Lantos Magarin

1930. 734. l.

képpel.

MILANO
S. A. FRATELLI TREVES EDITORI

Herman Lipót

l. Lá Biró Hgzüst

71. l.

Repr.

Balatoni táj.

Adolfo Venturi, Giovanni Pisano, sein Leben und Werk, 86 Textseiten und 120 Lichtdrucktafeln, 2 Quart Leinenbände für 145 belgas postfrei ; in 2 Halblederbänden statt 500 belgas für 185 belgas postfrei.

Wasmuth Lexikon der Baukunst, 2900 Seiten mit zahlreichen Tafeln und Abbildungen, 1930 - 32, 4 Lexikon Quart Halbfranzbände statt 515 belgas für 225 belgas postfrei ; Band V, Ergänzungsband, 600 Seiten mit zahlreichen Abbildungen, 1937 Halbleder gebunden für Vorbesteller statt 105 belgas für 75 belgas postfrei.

Curt H. Weigelt, die Sienesische Malerei des 14. Jahrhunderts, 136 Textseiten und 120 Lichtdrucktafeln, in Ganzleinenband 86 belgas frei ; in Halblederband statt 250 belgas für 105 belgas postfrei

Professor Fritz Witte, 1000 Jahre deutsche Kunst am Rhein ; die Denkmäler der Plastik und des Kunstgewerbes der Jahrtausendausstellung in Köln, 506 Seiten und 376 Tafeln, grossquart, 5 Ganzleinenbände 1932 statt 975 belgas für 180 belgas postfrei.

itions tous les ouvrages, en toutes langues,
n me demander.

Herman Lipót

Erőd

Lehel Tscuc. Herman Lipót rajzai. Bevezetéssel ellátta –. Bpest 1921. Wag 4-5.

Herman Lipót
festő

Illés próféta c. képe repr.

Lóránth László:
Paletta. [Bp. 1944]
84–86. l. önarcképpel.

Figyelembe veendő
életrajzi adatokkal.

6.

Herman Lipót

írod

Lyka Károly:

Herman Lipót
kiállítása.
Esti Kurir 1924.
dec. 16.

EUROPA RT.

Tájék

Folyó év február hóban a következő kia

Magyar Nemzet	II. 1.-től II
„ „	II. 1.-től II.
Film, Szinház, Irodalom	5, 6,
Képes Sport	5, 6,
Magyar Rejtvényujság	5, 6,
Sztár	2. szá
Magyar Nők	
Mit tesz egy	
Metropolis	
Fekete gyerty	
Az arisztokrá	

FONTOS T

1.) Az elszámolási iv **postán** küldend
2.) Csak igazolt hiányt ismerünk el. Mi azonnal közölje.
3.) A példányszámot úgy szabályozza, n
4.) Remittendáját jól csomagolva küldje. feladó nevét és helyét irja rá.
5.) Az elszámolási iv adatait ne javitsa.
6.) Elszámolásaira, annak pontos számf
7.) Az elszámolási ívvel egyidőben adj

Herman Lipót

Lyka Károly

MŰVÉSZETI ÉLET ÉS IRODALOM

Az Ernst-Múzeum kiállításainak során novemberben *Herman* Lipót és *Gárdos* Aladár gyűjteményes bemutatóját láttuk. *Herman* festményein a kritika megállapíthatta, hogy a színek hasonlíthatatlanul könnyebbek lettek, a nehezebb mély-barnák eltűntek, a hatás verőfényesebbé vált. A művész Szentendrén, a legfestőibb városkák egyikében, atyafiságot kötött egy új, budapesti koromtól mentes éggel, egy még be nem piszkított Dunával, egy még kertészetileg nem kezelt bozóttal, fával, ligettel s oly utcazugokkal, amelyek az aszfaltkorszakot hírből sem ösmerik. Maga ez a környezet s a Balaton melléke is szinte kínálta neki a festőiséget s ő ebbe látható örömmel mélyedt bele. Komponáló készsége most is a régi, amely egynéhány aktos képét szinte arra jelöli, hogy temperált hangú gobelin is készüljön róluk.

MAGYAR MŰVÉSZET

1924.

Székkapitány Ur !

uenzás megbetegedésem miatt csak

plomám hitelesitett másolatát.

iveskedjék többi okmányomhoz csatolni

Chirurgie der Nieren, Eingeweide, des Kehlkopfes und der Nerven. Sein epochales Werk: A *féregnyulványlob és annak sebészeti kezelése* (Die Epityphlitis und ihre chirurg. Behandlung, 1906) ist in den Kreisen der chirurg. Welt hoch geschätzt. Er erhielt in Anerkennung seiner Verdienste 1912 die ungar. Baronie.

Herepei, Adam, ev.-ref. Theologe, geb. 22. Feb. 1756 in Losád, gest. 1814 in Nagyenyed als Professor, hinterliess mehrere Handschriften, von denen: *Historia mundi universalis et patriae, Litteratura Romana* grösseren Wert besitzen.

Herepei, Gregor, ev.-ref. Theologe, geb. 21. Feb. 1807 in Kolozsvár, gest. 1859 eben daselbst als Seelsorger. Selbständige Werke: *Alkalmi beszédek* (Gelegenheitsreden, 1846), *Ujtestamentom magyarázata* (Erläuterung des Neuen Testamentes, 1852), *Isten igéje* (Das Wort Gottes, 1856).

Herfurth, Franz, Ehrendoktor der evang. Theologie, Volkserzähler, geb. 1. Jan. 1853 in Brassó, absolvierte an den Universitäten Jena, Berlin und Leipzig die theolog. und klassisch-philolog. Studien, worauf er 1876 als Professor an die Brassóer Honterusschule berufen wurde und dann als Stadt-Pfarrer — seit 1908 in seiner Geburtsstadt Brassó — wirkte. H. spielt im öffentl. Leben dieser erdélyer Stadt und ihrer Umgebung, des sogenannten Burzenlandes, eine bedeutende Rolle. Seine Landsleute schätzen in dem verdienstvollen Seelsorger, der auch mit dem Comthurkreuze des Franz-Josefs-Ordens ausgezeichnet wurde, einen ihrer gemütvollsten Erzähler, dessen in den sächsischen Zeitungen und Kalendern veröffentlichten Beiträge sich grosser Beliebtheit erfreuen. H. publizierte auch die beiden ersten Bände der *Quellen zur Geschichte der Stadt Kronstadt*, das Werk: *Aus Heimat und Ferne* und redigierte: *Das sächsische Burzenland* u. das von ihm u. Fr. Schiel herausgegebene *Sächsische Volksliederbuch.*

Herich, Karl, Rechtsgelehrter, geb. 23. Sep. 1846 in Varasd, gest. 1. Sep. 1894 in Budapest, war seit 1892 kroat. Landtags- und ungar. Reichstagsabgeordneter. Bekanntere Werke: *Das ungarische Handelsgesetz* (1875), *A vasúti jog jelenlegi érvényében* (Das Eisenbahnrecht in seiner jetzigen Geltung, 1881).

Hérics-Tóth, Eugen v., Chemiker, geb. 13. Aug. 1872 in Csáktornya, absolvierte seine chemischen Studien an den Universitäten Budapest und Berlin und ist seit 1908 Leiter der Spirituosen-Versuchsstation in Gödöllő. Seine fachschriftstellerischen Studien umfassen vorwiegend das Gebiet der Spiritusindustrie.

Herman, Leopold, Maler und Graphiker, geb. 24. Apr. 1884 in Nagyszentmiklós, absolvierte seine Kunststudien an der Budapester Hochschule für bildende Künste und etablierte sich, nach einer Auslands-Studienreise, in der ungar. Hauptstadt. Bekanntere Kunstwerke: *Beim Obstklauben, Menschenpaar mit Engeln, Das Tor der Sinnlichkeit, Die Allegorie der Liebe, Die Hochzeitsreise.*

Herman, Otto, Naturforscher, geb. am 27. Juni 1835, kam 1864 als Assistent des Professors Samuel Brassai nach Kolozsvár, wo er auch als Kustos des erdélyer Museums wirkte und dessen zoologische Sammlung ins Leben rief. Mit besonderer Vorliebe studierte H.

die Vogel- und Käferwelt, sowie die Spinnen. Das Resultat dieser Studien war sein epochales, dreibändiges Werk: *Magyarország pókfaunája* (Die Spinnenfauna Ungarns), das seinen Ruf als Zoologe begründete. 1869 verliess H. das Kolozsvárer Museum und lebte eine Zeit lang der Publizistik und Politik, doch finden wir ihn schon 1875 als Kustosassistenten am Budapester Nationalmuseum. In der Hauptstadt veröffentlichte er zahlreiche Studien, die in bedeutenderem Masse zur Popularisierung der Naturwissenschaften beitrugen und gab 1877 die *Naturwissenschaftlichen Hefte* heraus. 1879 wurde er zum Reichstagsabgeordneten gewählt und schloss sich der Opposition an. Trotz seiner regen politischen Betätigung vernachlässigte H. seine zoologischen Forschungen nicht, als deren Resultat alsbald das ebenfalls epochale zweibändige Werk: *A magyar halászat könyve* (Das Buch der ungarischen Fischerei), erschien. Neben diesen beiden Hauptwerken publizierte H. noch eine Unzahl von Studien teils in in- und ausländischen Fachschriften, teils als selbständige Werke, wie: *A magyar ősfoglalkozások köréből* (Von den Urbeschäftigungen der Ungarn, 1898), *A magyar nép arca és jelleme* (Das Gesicht und der Charakter des ungarischen Volkes, 1903), *A madarak hasznáról és káráról* (Vom Nutzen und Schaden der Vögel, 1901). Nach dem II. internat. Ornithologischen Kongresse (1891) organisierte er die heutige königliche ung. Ornithologische Zentrale, gründete ihr Organ, die *Aquila*, welche Sprachenfreiheit besitzt und in Fachkreisen Weltruf geniesst, welcher auf zwanzig Jahrgängen fusst. Von ihm stammt endlich die Bestimmung der ersten Spuren des diluvialen Menschen in Ungarn, welche nach heftigen Kämpfen den Sieg davontrug und besonders durch die prachtvollen Funde in der Szeleta-Höhle erhärtet ist.

Herman-Borosnyay, Kamilla, Schriftstellerin, geb. am 16. Nov. 1856 in Kézdivásárhely, schrieb anfangs Gedichte in hauptstädtischen Blättern, später Aufsehen erregende Feuilletone in der erdélyer Tagespresse, die die Aufmerksamkeit des Naturforschers Otto Herman auf sie lenkten, der sie 1885 ehehichte. Seither ist sie eine äusserst fruchtbare und gerne gelesene Novellistin der belletristischen Revuen und Tageblätter. Selbständige Werke: *Knopfmacher* (1896), *Eresz alatt* (Unter der Traufe, 1897), *Kisvárosiak* (Kleinstädter, 1897), *Clémence* (1899), *Fészek* (Das Nest, 1901).

Hermann, Anton, Ethnograph, geb. 30. Juli 1851 in Brassó, war Professor in Brassó, Pancsova, Fehértemplom und ist seit 1883 am Ofner staatl. Pädagogium Professor der deutschen Sprache und Literatur. Seine freie Zeit widmete er dem Studium der Volksgebräuche, besonders Erdélys, und verbrachte einen ganzen Sommer unter Wanderzigeunern, um deren Sitten und Gebräuche zu studieren. Im Vereine mit Wislocki gab er eine Sammlung der Volkspoesie der Zigeuner heraus. 1887 gab er die Zeitschrift: *Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn* heraus, die im Auslande ungeteilte Anerkennung der Fachkreise erwarb. 1889 gründete er mit Paul Hunfalvy die Ungar. Ethnograph. Gesellschaft. Er war der ethnograph. Fachreferent des, vom verstorbenen Kronprinzen Rudolf

Herman Lipót

festő

Kis Ujság

1949. máj. 29.

KIÁLLÍTÁSOK

HERMAN LIPÓT

érdemes festőművészünk válogatott festményeit mutatja be a *Fészek Klub*. A képek javarésze visszavezet több évtizeddel arra az időszakra, amikor a mester munkaereje teljében volt. E művei közül különösen a néprajzi szempontból is jelentős őszövetségi utalású képei legmegragadóbbak. A kiállítás képeiben egy széleskálájú festészeti eklekticizmus tiszteletreméltó iskolapéldáját kapjuk. Kár, hogy egy-két olyan kép is akad itt, amely a szecessziós műkereskedelmi szempontoknak hódol s így nem reprezentálja eléggé a mestert.

nkásbiztositó pénztár.

...agos bizottsaganak ~~urnak~~
...plom –
...l alkal Budapest

a felhivással küldi meg a kerületi munkás-
z 1913. évre vonatkozó adatokkal kitöltve
ni sziveskedjék.

.-c. 20. §-a alapján vezetett munkás- és
tatás A-val jelölt részében felveendők az
ottai (tehát tisztviselők is), kiknek évi java-
zett bér (fizetés) és mellékjavadalmazások
andóságok pénzértékének beszámitásával
okról az alkalmazottakról pedig, akiknek
kár a fizetés és mellékjavadalmazások és
nek összeszámitásával évi 2400 koronát
ét kell kitölteni. A természetbeni járandó-
a kerületi pénztár alapszabályaiban meg-
s a kimutatás pontos kitöltése t. Cimnek

Hermann Lipót -

festő és grafikus

geb. 24. Apr. 1884 in Nagy-
szentmiklós, absolvierte seine
Kunststudien an der Buda-
pester Hochschule für bilden-
de Künste und etablierte
sich, nach einer Auslands
Studienreise, in der ungar.
Hauptstadt. Bekanntere
Kunstwerke: Beim Obstklau-
ber, Menschenpaar mit En-
geln, Das Tor der Sinn-
lichkeit, Die Allegorie der
Liebe, Die Hochzeitsreise

Krück I. 487. l.

Schuchhard Nr. II 129, 130.

Herman Lipot

l.

Lykafest 1896–1914.

54. l–
55. l.

Herman Lipót

l.

Lykaakskiáll

76. l.

11032

ltan ábrázolt hadvezér keret-
ban látható. A háttér hegyes
blébe dugta. Felirata a kép a-

a vk. 5.6:4.7 cm.

66-906
906-2

Herman Lipót

l.

M. Bibl. Szemle

1924. 204. l.

HELYSÉG

BUDAPEST.

VÁRMEGYE

SZAKCSOPORT

Ker

KOR

178

ŐRZÉSI HELYISÉG

MÉRET

TULAJDONOS

Grück Frigyes, Kilényi Pál, Mazei J., B. Nyári Albert, Winkler H. Szekessy stb.

TÁRGY

„Kuny" gyártmányok.

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉSI

Egy franciaországi bro
ce gyár és a tatai gyár
1785-ben alapította Bud
és dokumentes máz feltalá
nal azt felierré és átlátsz
az egyetemi szakvélemény
ról, zár alá vesszik gyártm
nyá jontosságát megengedi
gyárak nak való felajánl
(1.) ulajolikcedények, barok
egyszerű kék és zöld szegély
díszítéssel (6 ábr.), áttört kos
(2.) Finom köedény
(Danzigi porc.) egy árnyalat
tal sötétebb szalmasárga

FÉNYKÉP, RAJZ

Herman Lipót

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. 20, 22, 57, 180, 240
300, 368, 389, 433, 590

1926. 2, 21, 23, 50, 297–9,
301–2

1927. 113, 166

1928. 399, 400, 461–462

1930. 55, 61–67, 121,
636, 668

1931. 14, 492, 536.

1932. 133, 143, 196

1929. 179. 308, 585–93
634.

1933. 69. 142, 379

T. 4661.

n balra a kapu közelében
rony véd, a teret járókelők
yek hullámzanak. Felirata a

2 cm.
ibung des Landes Siebenbürgen von

-205.

Herman Lipót

Szerelmesek c. képe
repr.

Magyar Nyomdaiet

1925. 1 n. 20 l.

Fürdő nák n. ott
22. l.

HERMAN LIPÓT: KERTEK ALJÁN.

Magyar Művészet 1926.

SZŐNYI ISTVÁN: MAJOR A DUNA MENTÉN.

Herman Lipót

MATTYASOVSZKY-ZSOLNAY LÁSZLÓ: SZŐKE LEÁNY.

Mattyasovszky Zsolnay L

HERMAN LIPÓT: PARADICSOMBOKROK.

Magyar Művészet
1926. 23. l.

Fleman Lajos

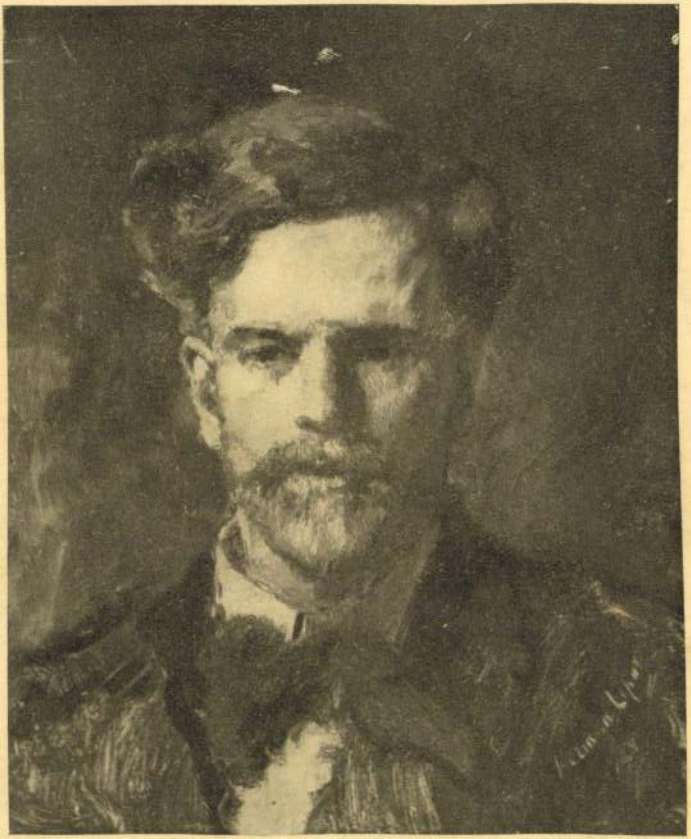

Kodály Zoltán arcképe.

MAGYAR MŰVÉSZET

1929. 9—10 szám

APHATÓ MINDEN KÖNYVESBOLTBAN, KÖNYVÁRUSNÁL ÉS DOHÁNYT

MŰVÉSZ ÉS MŰGYŰJTŐ
KÜLÖZHETI A MOST MEGJELENT
EN-FÉLE NÉMET-MAGYAR
1924 oldal, töb
jezés, stb. Két
bőrkötésű köte

HERMAN LIPÓT: VIRÁGCSENDÉLET

Magyar Művészet
1931. 14. l.

kastély is alig kerülhette el, mert már 1750 körül szó volt — legalább a szárnyépületeknek kaszárnyává és gabonaraktárrá leendő átalakításáról.[3] Később, a század 60-as éveiben az F. A. Hillebrandt vezetésével történt kisebb átépítés módosította némileg az eredeti koncepciót. Ez átépítés korára vonatkozó kutatásaink Maulbertsch magyarországi oeuvrejét is gazdagabbá tették egy eddig ismeretlen alkotással: ő festette az udvari kifizetések tanusága szerint 1766-ban a kastély nagytermének mennyezetképét.[4] A következő esztendőben viszont Johann Georg Dorfmeister készített egy oltárt a házikápolna számára.[5]

[3] U.-ott; Cam. Hung. Ben. Res. 1750. szept. 18. fol. 228. és szept. 30. fol. 231., továbbá 1751. dec. 1. fol. 90.

[4] Bécs, Staatsarchiv: K. K. Cassae Scontro über Empfangen und ausgegebenen Gelder von 1. Octobr. 1765. bis ult. dec. 1768." c. udv. számadáskönyv egy tétele 1766. május 31-ről: *„an Antonj Maulbert Academie Mahler für seine verfertigte Mahlerey in den Sal zu Halbthurn 1200.— fl."*

[5] U.-ott: egy 1767. március 17-i tétel: *„An mittels eines Auszügels von Johann Georg Dorfmeister Academ. Bildhauer wegen einem verfertigten Altar nach Romanischer Art samt zugehöriger Rahm . . . . für das Schloss Halbthurn 267 fl."*

építészeti rendszer és egyes részletmegoldások hasonlósága a sonntagbergi búcsújáró templom belső felépítéséhez — bár emez kupolás és kereszthajós — oly szembeszökő, hogy követeli a további vizsgálódásnak ezirányú kiterjesztését. A szentély óriás pilaszterek elé állított s diadalívet tartó egész oszlopai viszont, amelyek — mint előretolt kulisszák — növelik térhatását s kiemelik a főoltár plasztikai díszének gazdagságát, Fischer von Erlach salzburgi kollégiumi templomának hasonló megoldását idézik emlékünkbe annak bizonyságául, hogy az ismeretlen Prandtauer-követőre Fischer von Erlach művészete sem lehetett egészen hatástalan. A homlokzat egészére és részleteire, főként a díszes főkapu megoldására azonban Prandtauer alkotásai között nem találunk elég meggyőző analógiát. Viszont ez utóbbinak éppen hazai emlékeink sorában ismerjük fel több stílusváltozatát: közeli rokonát a kalocsai székesegyház szentélyajtajának és oratóriumának kiképzésében, sőt az aprólékos részletformák s a mű-

RAAB ANDOR:
ADY A TALMUDÓRÁN.

— A Mult és Jövő és a zsidó ifjuság. —

Vasárnap délelőtt a téli nap két kézzel szórta be hideg aranyát az ablakon. Künn hó feküdt a kisvárosi utcákon, a fehér tetőkön szikrázva villant a verőfény s a derült, átlátszó levegőben szinte didergett az egész városka. De idebent hatalmas hasábok pattogtak a vaskályhában s a közeli bányák drága kincse vörös izzással adta ki melegét. Nyolcantizen voltunk itt együtt, diákok az állami főreálból, akik talmudot tanultunk s az ősi foliánsoknak föláldoztuk a vasárnapi délelőttöt. Volt ebben a talmudtanulásban valami szokatlan és izgató. Nagy ovális asztal körül ültünk és fennhangon mondtuk valamennyien a szöveget. Nem is mondtuk, hanem énekeltük. S ez a különös tanulás oly jól esett az állami iskola szigoru diszciplinája közben. Sohasem éreztük itt az iskola merev fegyelmét, hanem valami meghitt, kedves és bensőséges családi hangulat ült az egész előadáson.

Szép fehér, napsugaras téli délelőtt volt. A nagy ablakból egyenesen a piacra lehetett látni, ahol ilyenkor rengeteg nép sürgött-forgott. Távol, a tetőkön és tornyokon túl havas dombok sorakoztak és békés boldog nyugalom terjesztette ki felénk a karjait. A szögletes, furcsa arameus betűk már összevissza táncoltak, a talmudi melódia lágy zümmögése álomszerűen zsongott fülünkbe és ott a halmokon a kopár fák árva sorait az olajfák ligeteivé varázsolta a fantáziánk.

Toku vöhériu vötoku . . . zugtak a harsonák . . . odakünn, az Irma-uton ma ródlizni vannak a fiuk . . . s a papok lejebb szálltak egy teraszszal . . . igen, a Bertalan-kilátónál pompás a hó.

A titkár úr hangja élesen csendült. A kedves titkár bácsié, aki a hitközségi ügyek mellett az ötödikes és hatodikos reálistákat talmudra oktatta.

— Fiuk, figyeljetek már ide!

Persze, figyelni kellene . . . s a nép ujjongott Jerusalájim utcáin . . . a bőrgyár alatt, a kiöntés befagyott s a Gál-fiuk kimentek korcsolyázni . . . ejnye, hová kalandozott megint a gondolatom . . . ma délelőtt önképzőköri ülés lesz és a leadott novellám is sorra kerül . . . igazán nem lehet ma talmudot tanulni.

A titkár úr végre becsapja a könyvet. Zsibongó öröm hancurozik végig a komoly szobán. Ilyenkor talmud után szabad a szó és a titkár úr is leveti a hivatalos komolyságot. A titkos «irodalmárok» egyszerre megrohanják. S a derék Weiss bácsi kollegiális jókedvvel

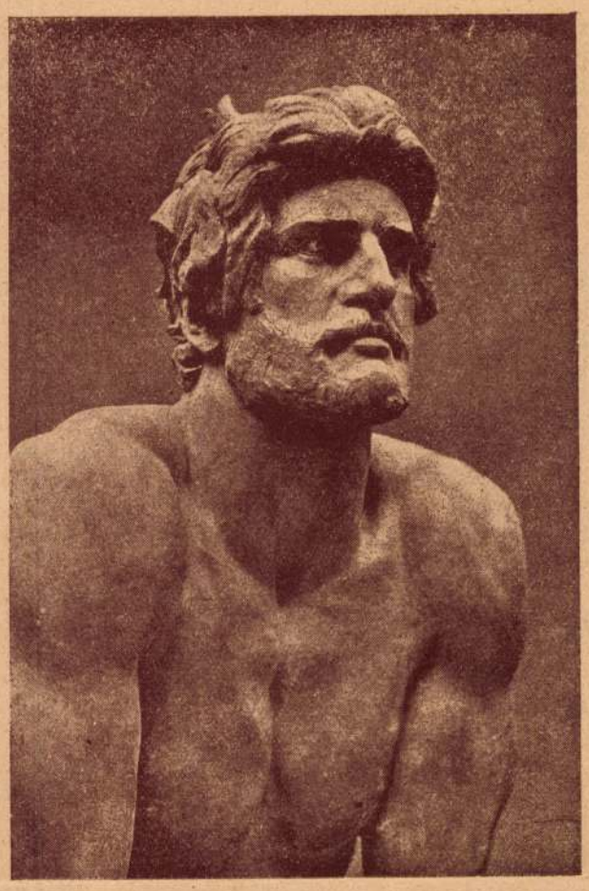

Glitzenstein: Bar-Kohba.

állja a rohamot. Álnév alatt ő is irogatott a helyi és pesti lapokba s igy félig-meddig pályatárs. A nagy lármából egy név ágaskodik elő tisztán és visszatérőn . . . Ady . . . Ady . . . Az új óriás, akire esküszik a modern fiatalság. Weiss bácsi megcsóválja a fejét. Az ő világa még az irodalomban is a zsidóság. A mai nemzedék már más világban él, kozmopolita és hitetlen, a mai ifjuság a radikalizmus könyveiben látja az új bibliát s annak hirdetőiben az új prófétákat. De Adyra még sem haragszik.

— Gyerekek, — mondja — mutatok nektek valamit. Erről az Adytokról, akit azért bámultok, mert szertelenül forradalmár, éppen tegnap olvastam, hogy egész költészetének alaphangulatát, képeit és gondolatfüzéseit a mi bibliánkból meritette. Nézzetek csak ide!

S az asztalra teritett egy folyóiratot, aminőhöz hasonlót még sohasem láttunk. Egymás vállán keresztül néztük, amint Weiss bácsi végiglapozta előttünk. Csodálatos képek voltak benne, olyanok, aminőkre eddig nem is gondoltunk. A zsidó levegő egyszerre megcsapott bennünket. De ez a levegő most nem unalmas hittankönyvekből, nem hatalmas és rejtelmes talmudfolián-

sokból áradt, amikre mindig valami borzongó idegenszerűséggel néztünk, hanem egy minden izében modern és eleven folyóiratból, amely a művészet és a szépség glóriájával egyszerre megkapott bennünket.

– S ebben van az Adyról szóló cikk?

– Ebben. Hallgassátok meg! –.

S Weiss bácsi felolvasta nekünk. Elámulva hallgattuk. Mi volt ez? Ennyi modern szépség, s amellett ennyi meleg zsidó érzés! Sohasem hittük volna, hogy ez a kettő ilyen tökéletes harmoniává egészítheti ki egymást! Bizony, ami képzeletünkben a vallás és a művészet, a kultura és a hit, mint két ellenkező világszemlélet pólusa állott eddig szemben egymással s amikor választanunk kellett a kettő között: habozás nélkül az elsőhöz állottunk. Ez a rövid félóra megmutatta nekünk, hogy mind a kettő összeforrhat és közelebb hozott bennünket a zsidósághoz, mint száz talmudóra.

Klein Ernő, aki a legmodernebb volt közöttünk, csak ennyit tudott mondani:

– Nahát, ez igazán nagyszerű!

Mielőtt elmentünk volna, még megkérdeztem:

– Milyen lap ez, titkár úr?

Weiss bácsi elénk tartotta a világoskék fedőlapot és mi elolvastuk a keleti stilusú betűket:

– Mult és Jövő.

*

Igy ismerkedtem meg a Mult és Jövővel tiz évvel ezelőtt hatodik reálista koromban, amikor a vidéki városkában már mint leendő iróra néztek rám és a fővárosi radikális lapok is kezdték cikkeimet közölni. Be kell vallanom, nyakig ültem ekkor én is a modernizmus divatos áramlatában s gondolatvilágom igen messzire lendült el a zsidóságtól. A Mult és Jövő volt az, amely ebben az áramlatban megállitott nemcsak engem, hanem sok fiatal társamat is és figyelmünket, szeretetünket, munkakedvünket, ambiciónkat a zsidóság kulturkincseire és szépségeire irányitotta.

Ünnep volt mindig, ha a Mult és Jövő megérkezett. Utolsó betűig elolvastuk és gyönyörűséget találtunk benne valamennyien. Nemcsak mi nagy diákok, akik már a munkának etikumát is meg tudtuk érteni, hanem ujjongással fogadták a kis diákok is, akiknek számára ott volt a Remény cimű melléklet, ez a szépen kiterebélyesedett zsidó ifjusági folyóirat, amely akkor még, mint a Mult és Jövő gyermeke az anyalap hasábjain huzódott meg. A zsidó gyermekek, akik otthon talán már nem is láttak semmit a zsidóság poéziséből, a Mult és Jövő és a Remény illusztrációiból, rajzaiból és cikkeiből szerették meg vallásunk szertartásait, ünnepeink hangulatát és költészetét. Az első osztálytól a nyolcadikig mindenki megtalálta a magáét és gondolkodásunk, felfogásunk a zsidóságról fokozatosan ment át a közömbösségből a rajongó szeretetbe.

Idegenben laktam én is, hipermodern, vallástalan, dúsgazdag zsidó uri családnál, ahol szinte sértésszámba ment, ha az ember társaságban a zsidó szót kiejtette. De amikor a Mult és Jövő megindult, annak abszolut művészi értéke előtt minden gáncs elhallgatott és az exklúziv termek is megnyiltak előtte. S az asztalnál sokszor szó esett róla, képeit megcsodálták, cikkeit, novelláit dicsérték. Egy este vendégek voltak a szalónban s valaki a renaissance művészetéről beszélt. Uti emlékeit bogozgatta s Michel-Angelo Mózes-szobra után elhúzott orral és leplezetlen undorral emlékezett meg az olasz gettók piszkosságáról. S ime ekkor a házi kisasszony, az elkényeztetett urileány, aki egy év előtt még azt hangoztatta, hogy zsidóhoz nem megy feleségül, felemelte az asztalról a Mult és Jövőt és odatartotta az elképpedt óriásnak:

– Pedig látja, uram, ha mi, zsidók nem lettünk volna, akkor Michel-Angelo sem mintázza meg a Mózes-szobort.

Ránéztem kipirult arcára s úgy láttam, hogy a Mult és Jövő a zsidótlan zsidó ifjuság felett győzelmet aratott . . .

Hermann Lipót: Jákob harca az angyallal.
L. Hermann: Jakobs kampf mit dem Engel. Lutte de Jacob avec l'ange.

Mult és Jövő
1921. jan.–febr.

Herman Lipót

Magyarság képes mell

1939 ápr. 9

Herman Lipót

család

Lex Magyarország

226. b. l.

30. t

Herman Lipót

arck. repr.

Lex Magy Társ

30. tábl.

hagyságos

ifj. Szentiványi Gyula

uznak

Budapest. VI. Szondy utca 98/b.

R ORADIA 2
Nr. 2292

R.

ORADEA 2
18.VII.936
PREZENT.REG.

Herman Lipót

Makkay L.: két Jubileum. Sz M. 1954. 141. l.

70. születésnap alkalmn.

(a második jubileum Burghardt Rezső)

Herman Lipót

Műtermében c. képe

repr.

Magyar Művészet

1935. 127. l.

MAG
MŰVÉ

SZERKES

MAJOVSZK

NEGYEDIK ÉV

Herman Lipót

Bemutatkozó modell c. kepe repr.

Magyar Művészet 1936. 83. l.

Feltámadás c. kepe repr. u.o. 84. l.

A régi Gellérthegy ünzel, c. festménye repr. u.o. 84. l.

Herman Lipót

Ivanyi Grünwald
Béla arcképe

Repr.

MAGYAR MUVESZET

1936. 353. l.

Herman Lipót

Magyar Nemzet

1949. ápr. 24.

A Fészek Klubban sokan gyűltek össze, művészek, írók, a művészet barátai, hogy köszöntsék 65-ik születésnapján *Herman* Lipótot, a kitűnő festőt és művészeti írót, akit szeretetreméltó egyénisége miatt őszinte szeretet és népszerűség vesz körül a művésztársadalom körében. Több meleghangú, szellemes pohárköszöntő hangzott el az intim hangulatú összejövetelen, többek között *Csók* István, *Szép* Ernő, *Korcsmáros* Nándor szólaltak fel. Herman Lipót ötletes beszédben köszönte meg az elismerést.

mai katonát. Flamand, XVII. század.

YEGEK

ERDÉLYI SZŐNYEG

Piros tükrében alul és felül mecsetlámpa (vázás dísz), valamint elszórtan virágos palmetták és rozetták. Kék boltmezejében négy nagy piros szegfűvirág. Piros keretét kampós arabeszkes medaillonok töltik ki.
Mérete 170×125 cm.
Kis-Ázsia (Usak), XVII. század közepe.

IMASZŐNYEG (214. kép)

Sárga alapú. Lépcsős ívű imafülkével. Piros boltmezejében nagy szegfűvirágok. Indás, virágos és gránátalmás — ú. n. heráti — kerettel.
Mérete 160×118 cm.
Kis-Ázsia (Jordesz), XVII. század közepe.

Hermann Lipót

Hermann Lipót egy teremnyi festménye mellett (romantikus, igazi Hermann valamennyi) s rajzaival hat mélyebben és gondolkoztatóbban. »*Malvin*«-*sorozatának* kegyetlen és kacagtató szatirái emlékezetesek maradnak, a kövérség tragédiáját ilyen gúnnyal kevesen tudták eddig érzékeltetni.

Magyarország
1936. jan. 26. (Csoport-kiállítás az Ernst-Múzeumban.)

Az Est 1936. jan. 26.

Veszprém VII. 165.

Herman Lipót

„Magyarok akarunk maradni"

A Pesti Izraelita Hitközség tiltakozása a zsidótörvényjavaslat ellen

A Pesti Izraelita Hitközség képviselőtestülete vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését *Stern* Samu elnöklésével. A közgyűlésen leleplezték *Horthy* Miklós kormányzó arcképét, amelyet *Herman* Lipót festőművész festett. Stern Samu avató-beszédét a hitközség tagjai állva hallgatták végig. Az elnök köszöntötte XII. Pius pápát, majd a hitközség halottairól emlékezett meg. Megválasztották az új elöljáróságot. *Stern* Samu az ujonnan megválasztott elnökség nevében mondott beszédet és beszámolt a zsidóság helyzetéről:

— *Tiltakozunk nemzeti becsületünk, emberi jogunk és magyar érzésünk megtagadása ellen*, tiltakozunk az ellen, hogy tételes törvény állítsa a nemzethűséggel a hithűséget szembe. Mi, a második zsidótörvénynek életlehetőségeinket elnyomó súlya alatt is *törhetetlenül valljuk nemzethűségünket és a hithűség útján járva, magyarok fogunk és magyarok akarunk maradni.*

Egyhangúan elfogadták az elnök részletes jelentését, majd *Dési* Géza az elöljáróság régi tagjai nevében mondott köszönetet megválasztásukért.

Magyarország 1939 márc. 28.

Fekete
bor=és s
cikkek
lete árje
Budape
utca 41.
interurb

Herman Lipót

Pólya Tibor festő
arcképe 1919.

repr.

Magyar Művészet

1932. 133. l.

KIRÁLYI EGYETEMI MAGYAR NYOMDA

31 nap **DECEMBER** 53. hét

28 Vasárnap		Aprósz. *Kamilla*
29 Hétfő		Tamás *Dávid*
30 Kedd		Dávid *Zoárd*
31 Szerda		Szilveszter *Szilveszter*
1 Csütörtök	**JANUÁR**	Újév *Újév*
2 Péntek		Makár *Ábel*
3 Szombat		Genovéva *Benjamin*

HERMAN LIPÓT: TENGERI FÜRDŐ

142

Magyar Művészet
1933. 5, 7.

KIRCHNER JENŐ: ÖNARCKÉP

Herman Lipót

Herman Lipot

festő

vod

Magyar Rádió

1947. máj. 30.

(Hatmillió

mártir. emléke,

archéppel -

hatalmas méretu

Az emlitett kép a

városkeresztúre ig te-

mestőben felépitendő

~~ig~~ jelképes mauzoleum

dizitésére kertül

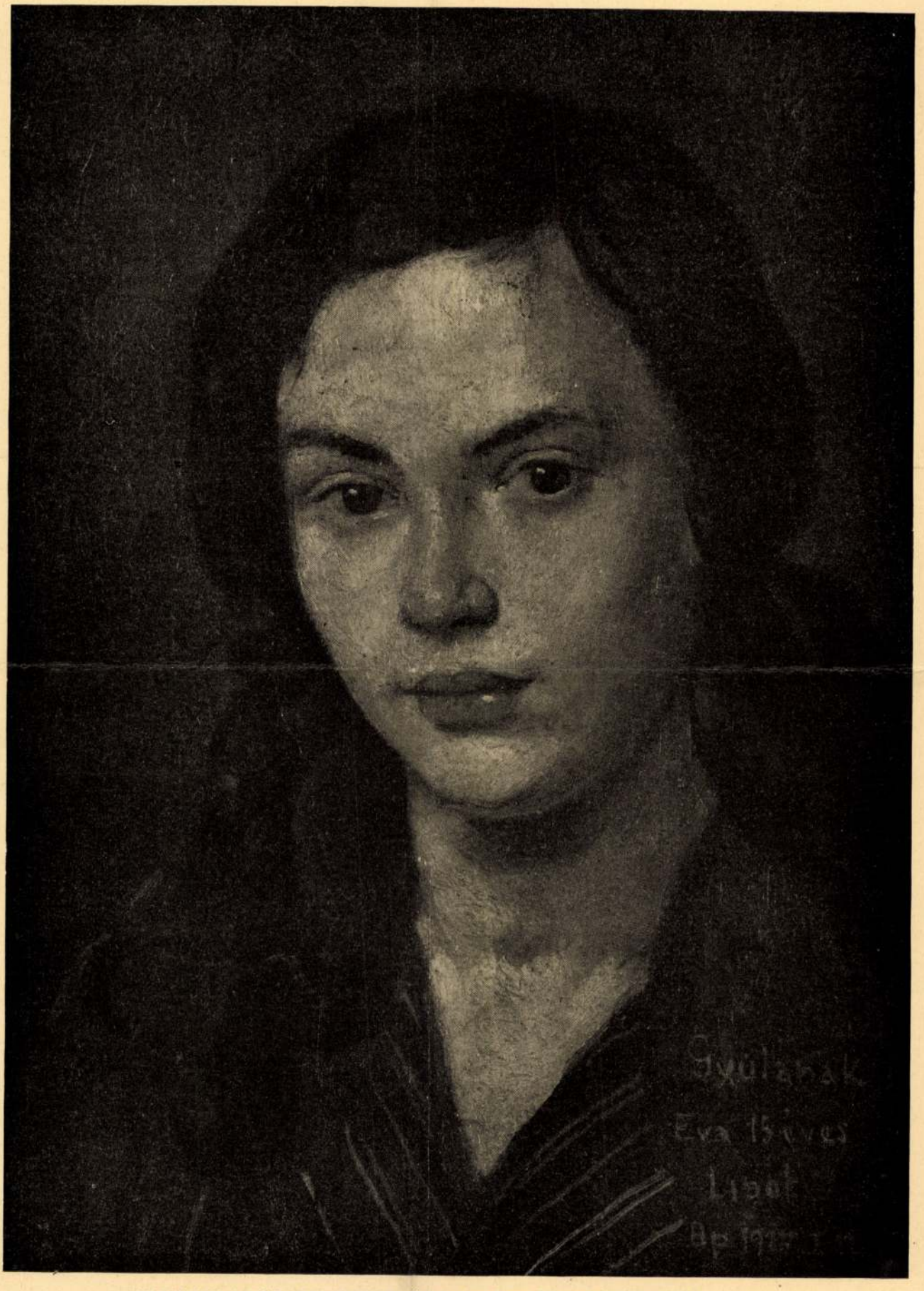

HERMANN LIPÓT: KIS HUGOM, ÉVA. (Az Ernst-Múzeum kiállításából.)

Beilage des Mult és Jövő. *A „Mult és Jövő" 1929. évi decemberi műmelléklete.* *Supplément de Mult és Jövő.*

Hermann Lipót

Herman Lipót

U. 2808

Koll. kiáll. Ernst-
Museum 1926. nov.

Bibliai jelenet, Alvó
nők és Fürdő nők csoportja
c. képei repr.

Pesti Napló képes mell
1929. nov. 10.

Herman Lipót

Balló Ede arcképe

repr.

Pesti Napló 1930.

márc. 2.

U. 3235

55.537/1943.III.szám.

A Müemlékek Országos Bizottsága tek.
E l n ö k s é g é n e k ,
B u d a p e s t

Folyó évi szeptember hó 6.-án
1943. szám alatt kelt felterjesztésé
tudomás és megfelelő további eljárás
gett másolatban megküldöm azzal, hog
összeg kiutalásáról a nevezettet egy
jüleg értesitettem.

Budapest, 1943. szeptember hó

A miniszter rendeletéből:
dr. lovag Ybl Ervin s. k.
miniszteri osztályfőnök.

Herman Lipot

Interieur c.
Reje repr.
Österö. 1936. II. eif.
7 n. 26 l.

Bizottság !

sirjára vonatkozó helyreállitási munká-
pitőmesternek kifizetett kor. 1391.48-ról
a 8 mellékletével együtt tisztelettel-

lus 16.

színére sohasem emelkednek, csak a felszín alatt úsznak és csak virágaik
szárait növelik a
gaikat megterm
szellő.

Más felekez
szív- vagy vesei
mely vízalatti vi
napsütésbe s akk
keletimesék tünd
búja zöld közül.

A felszínt g
táplálkozik a víz
közelében, vagy
kán. A magasra
ros bugájú sóska
szétterpesztő kák
boglárkafélék nag
mögő, döngicsélő

Lenn, a mély
vadászgatnak a sz
ülnek ki a tündérr

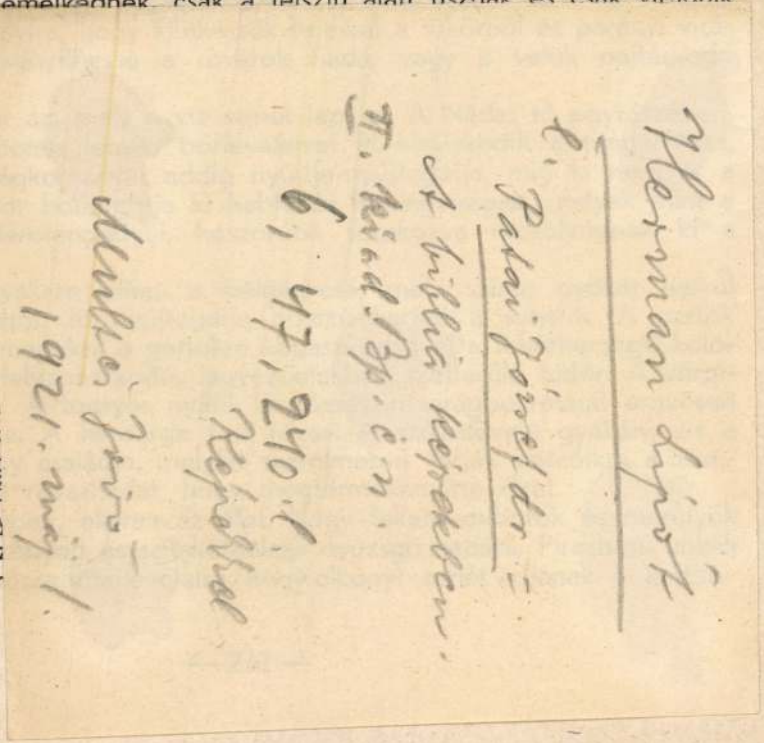

közök árnyékban kékesszürkék, sötétzöldek, a napsütésben fehéren villogók.

A víz teknője délnyugoti irányban húzódik s a messziségben elmerülni látszik. A part üdezöld keretében apró, fénylőtornyú falvacskák, üldögélnek. Keleten Velence, északon a hegyre fölkapaszkodott Sukoró, északnyugaton Pákozd. Délen, a tó tulsó partvonalának közepén Gárdony.

A Dunántúl harmadik nagy tavát, a 10 kilométer hosszú, 2—3 kilométer széles, 26 km², vagyis 4253 khold területű Velencei tavat simogatjuk tekintetünkkel. A tavon túl alacsony, hullámos vidék. Fejérmegye jellegzetes, hepehupás földje. A tó helyzetén látszik, hogy az ősidők egy tektonikus árkában fekszik. Talán éppen annak a horpadásnak északkeleti folytatásában, mely a Dunántúl gyöngyének, a Balatonnak alkotja ágyát. Mélysége csekély. Legmélyebb része sem több 3—4 méternél. Átlagban 1.5 méter. Északi partvonala nádas, süpepdékes, sással, kákával, ezerféle vizinövénnyel benőtt s emiatt nehezen hozzáférhető. A déli ugyanolyan természetű, mint a Balaton.

Ennek a partvonalnak gyorsan fejlődő, ideális fürdő és nyaralótelepe Gárdony, Budapesttől 50 kilométernyire fekszik. Vize a Balatonénál 2—3 fokkal melegebb. Égvényes, vasas, lúgos természetű, sok klórtartalommal. Iszapja erősen kénes, ezért idegzsábánál, reumatikus bajoknál elsőrendű

Herman Lipót

Lásd

Pérely J.: Magyar rajzolóművészek. Bp. 1930 50-62. l. (Horos)

Önéletrajz féle

t. Drahóczy Istvánné

Mezőszilas.

Fejér m.

Petőfi u. 64.

Herman Lipót

T 1913

Hermann Lipót képei. — Az Ernst-Múzeum kiállítása. — Írta Lengyel Géza. Pesti Napló, jan. 5.

Leopold Hermann. — Ausstellung im Ernst-Museum. — Írta R. Pester Lloyd, jan. 5.

Herman Lipót. Írta Bálint Aladár. Nyugat, jan. 16.

T 1913

(Művészet 1913. 82. l.)

[illegible]
jelent irodalom és saját kutatásai alapján behatóan tár-
gyalja Stosz származását, műtörténelmi jelentőségét,
metszeteit, főmüvét, a krakói Mária balála-oltárt, egyéb
fa- és kőfaragványait s a műhelyéből kikerült és a stílu-
[illegible]

Herman Lipót

l.

Müv. Krónika

1905. 3. 2. 7. l

Fol. A 1/51

ERNST WASMUTH
GEGR 1872 BERLIN
A.-G.

ERNS

ARCHITEKTURVER

UND K

FERNSPRECHER:

AMT CENTRUM, 2177
BUCHHANDLUNG

AMT CENTRUM, 950
DIREKTION U. VERLAG

Landeskom

der

Berlin W. 8, Markgrafenstr.

1 Neckelmann, Ke

i

Herman Lipót

Művészeti lexikon
3291.

...bra. Rövidhaja, bajusza s lenyirott
...ke barna s szemekék. Jobb kezét, mely-
...t hord, keresztbe vetett Terdén pihenteti,
...rűt visel, az iróasztalra könyököl, hol
...Erd. régiségei" – „Erd. Statistik" – „Fora-
...– „Erdély Történelm" – „Viselet és Szokás" és
...láthatjuk. Inge álló gallérú; csokorra kö-
...t melleinye s magyar nadrágja fekete s órá-
...: „f. Kőváry E. 883" olvasható.
...: 115 : 81.5 c/m.
...etet javitotta (321/98)

N. M.

Herman Lipót

1929 tavaszán átvette a szentendrei művésztelep iskolájának vezetését.

Művészeti Szalon

(Kolozsvár) 1929. IV.

cíz. 5-6 sz. 30. l.

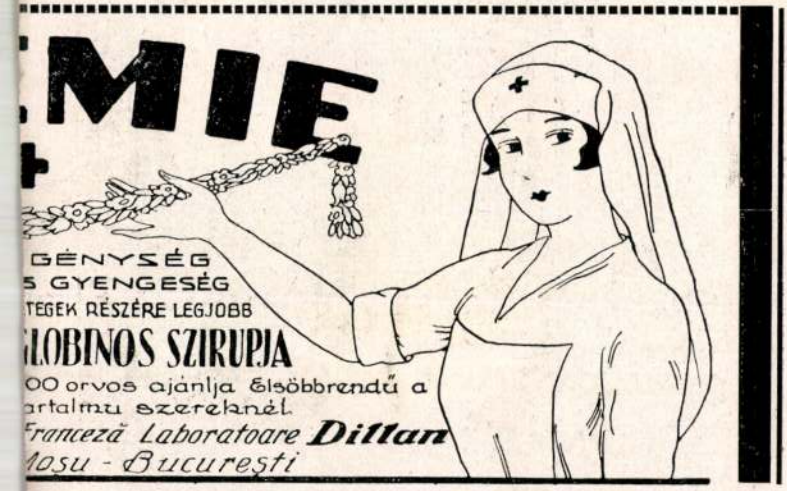

svári

s Hitelbank R.-T.

ton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon.

UNALOM . . .

Vasárnap délután. . . a boltok lehunyták rozsdás szemhéjukat,
A sarkon egy gyümölcsös, a bakon egy soffőr, az aszfalton egy kutya alszik —
Egy erkélyen gyerek áll és leköpköd az alatta álló konflislóra. . .
Jaj . . . unalom . . . mindig eltalálja . . :
Eljövök az ablaktól . . . unalom . . . holnap hétfő, aztán kedd.. szerda . . .
És így tovább . . . soha sincsen semmi —
A nénim beföttel kínál . . . kinyitja a kredencet.
A kredenc nagyot ásít . . . oáááh! és mutatja pohárfogait . . .
Befőtt . . . tíz szem meggy . . . mind a tíz édes . . : jaj!
A néni sorra feltárcsázza nagypapát, nagymamát, a Zsiga bácsit,
Pedig az csak távoli rokon és mind megkérdi, mit csinálnak?
És mi volt ebédre . . . nálunk gyümölcsrizs volt. . . valami remek!
Aztán pasziansszot vet . . . jaj . . . mindig kijön!
A pick dáma nagyot ásít . . . aztán a treff király tátja száját. . .
Ás t a néni, a Flocki, a csillár és az egész pakli kártya . . .
Brrr! . . . Szent Isten!. . . A csengő!. . . Mi az? . . . Mi az?!. . .
Ja? . . . Csak a Kiss néni jött át horgolással.
A pamukot nézem . . . az is szürke, nem piros, vagy lila
És a szürke szál mellett nyúlós. olajos locsogás folyik Julisról,
Akit kirúgtak, mert lopott . . .
Az ablakhoz ásítom magam. . . az ucca visszaásítja meleg lehelletét . . .
A sarkon egy gyümölcsös, a bakon egy soffőr, az aszfalton egy kutya alszik . . .
Egy erkélyen gyerek áll és leköpköd . . . vagy ez már volt egyszer?
Jaj, ma minden, ami van, már volt egyszer... tízszer... ezerszer —
Meghalni kéne . . . revolvertől, mert az legalább dörren. . .
A vasárnapi városon keresztbefekszik egy öreg óriási néni,
Szürke haja van, szürke szeme, szürke száját ásítósra tátja,
Mindig nagyobbra. . . nagyobbra . . . nagyobbra . . .
Bekap!

GÖRÖG LÁSZLÓ.

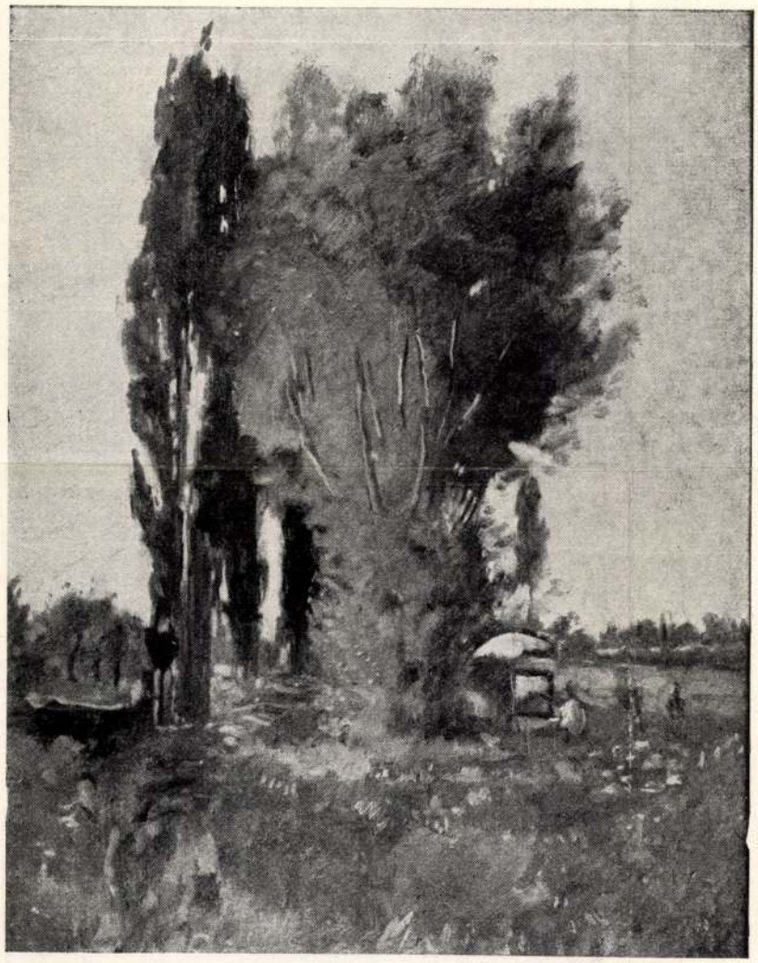

HERMAN LIPÓT fenti képének címe: „Kertalján".

A népszerű, közkedvelt mester „Alvó nimfák" című képén dolgozik. Még csak vázlatos, de már állványon a hatalmas vászon, amelyre az alakokat életnagyságban fogja elhelyezni.

Egy másik érdekes kompozíciója a „Feltámadás", amelyből több vázlatot is volt alkalmam látni.

Akár figurális képeit nézzük (mint a „Bachanália"), vagy tájképeit (mint a „Nyári délután") mindegyikben képzeletének regényes játéka ragad meg bennünket.

Érdekesek még a mester portréi, pesti látképei és különösen most nyáron festett abáziai képei meleg levegős megkapó színeikkel.

ALKONYAT

Én rád gondolok.
s te rám gondolsz, tudom.
Beszélek hozzád
hangtalan hangokon.

Lopva jő az est.
tűzpiros alkonyat,
minden kis felhő
elszálló gondolat.

Tükrukat kilesve
régi emlék éget:
ha még szeretnél
elmondanám néked.

PAYER JOLÁN.

A 10 esztendős ifj. Orbók Attila vers-noteszéből:

Sok, sok gondolat,
valamennyi: éget.
Nem találok közöttük
egy egészen épet,
mert csak bekezdések.

Pesti ember figyelmébe . . .

Pistikét beültették a magas székbe, elébetettek egy szelet cukrozott dinnyét és magárahagyták. Pistike majszolt és amint az, az újkor emberkéjéhez illik szavalókórusszerű mozgással kísérte a majszolást. Egyszercsak hangos, keserves sírásra lettek figyelmesek a háziak. Ijedten rohannak Pistikéhez:

— Pistike! . . . Kicsi csacsi . . . Mi bajod van? . : :

Pistike könnyek között:

— Olyan . . . szomorút . . . meséltem magamnak . : :

(Kábel)

Nem válok el!

Orbók Attila 3 felvonásos vígjátékát bemutatta a Kamaraszinház.

A színháznyitást megelőző idegeskedések, marakodások után meglehetős előítélettel mentem el a főpróbára. Az igazságnak tartozom azzal, hogy sokkal rosszabbat vártam. *Orbók* Attilának ez a legsikerültebb vígjátéka.

Az idealista, nyomorgó, később munkája révén karriért csináló írónak küzdelme feleségével és annak családjával nagyszerű megállapításokra adott alkalmat. Kitűnően domborodott ki a darab tendenciája: az izig-vérig művészt, aki minden könnyelműsége mellett komolyan veszi érzelmeit és az élet törvényeit, olyan környezet veszi körül, amely a kispolgári mentalitás minden ferdeségével, hibáival sokkal bohémebb, sokkal könnyebben teszi túl magát az erkölcs követelményein, mint az író, akit elítélnek. A főpróba közönsége szívesen fogadta az újdonságot.

Az előadás is sokkal jobb volt, mintsem vártuk. Az írót *Váradi* Lajos játszotta, szimpatikusan. Kellemes organumú színész, akitől még sokat várhatunk. *Köpeczi Boócz* Lajos ismét bizonyságát adta, hogy nagyobb feladatokra hivatott. Elsőrangú karakterizáló művész. Számtanácsost játszott. Porzó és téntaszagú volt. *Herczeg* László egy költő figurájában számtalan nyiltszíni tapsot kapott. Komikuma egészen egyéni, mentes minden sablóntól. Értékes színész. *Somodi* egy földbirtokos szerepében jobb, mint vártuk. Az első felvonásban még nem találta meg a helyét, később belejött.

Passziv szerepekben: *Kökény* Ilona, *H. Eszenyi* Olga, *Körösi* Angela voltak igen jók.

Nagy sikerben volt része *Simon* Marcsának.

Bognár Elek egy passzionatus költőt játszott. Biztos mozgású, jómegjelenésű színész. Fiatal — de máris kiforrott.

A darabot *Rónaszéki* Béla rendezte. Ügyes, biztos kézzel.

(F.)

---

*FÁRADT HARCOSOK ÉNEKE**

Csüggedt tájak fiai, milliónyian
mindig éberebb idegzettel fájva vigyázzuk
a viharzó évek komor színváltozását.

Mi már tudjuk: a megváltást nem lehet erőszakolni,
mi már tudjuk: az indulatok sebes árja
iszapot görget. Gyér benne az aranyszem,
gyér benne az igazság.
Az üvegből nem lesz gyémánt soha,
az iszapból nem lesz járható út.
A lelkesedés robbajos fényét
a kiábrándulás setét régiói felisszák.

Ma feketéllő tömegek elszánt marsa
dobogja konokan türelmetlen indulóját,
milliók esze és karja csapkod össze-vissza,
a hulló vakolat elködösíti a látóhatárt,
csurran a piros vér,
a reménytelenség harasztja zörög,
Krisztus messzi sirása
néha megrázza bensőnk.
Félelmesen szinte ránk villan a bizonyosság:
ez a nagy dráma végső jelenete,
hol már a halál angyala ereszti le a függönyt.

Csodavárók, mi is voltunk nagy legények,
de gerjedelmünk nem futtatott be
egy-egy országot keritéssel,
egy-egy hullámot nem mertünk ki az oceánból
esküdve rá: ez teszi az oceán
lényegét, örökkévalóságát.
De mély kapcsolatok mágnesén bizton éreztük
országok, népek, kulturák együvétartozását,
mindenki jussát az erőt kibontó szabadságra
s tündöklő hagyatékára a názáreti Szegénynek,
ki kétezer év szédítő naptávolából
még szüntelen küldi felénk
pataktiszta, éltető szonátáit.

Bajok förgetegében az idő elvillámlik felettünk,
sorsunk mégsem mérte szűken a malasztot:
megérintettük a jövendőt
s a mi álmaink üszkös tüze
ivadékaink szemében holnap harcosra lobban
s a megkezdett műre ráteszik a koronát.

SZILÁGYI SÁNDOR.

* Szilágyi Sándor erdélyi származású. Egész fiatalon, többedmagával egy irodalmi antalógiát adott ki, amellyel a fővárosi s az erdélyi sajtó igen méltánylóan foglalkozott. Irásai a *Nyugat*-ban, *Kék Madár*-ban, *Uj Irók — Uj Irások*-ban, az erdélyi *Haladás*-ban és egyéb irodalmi szemlékben, valamint napilapokban jelentek meg. Önálló kötet kiadására készül.

EHRENHAFTNÉ HEVESI MARGIT: „Pasziánsz".

Az impresszionista festő egészen sajátos módon fejezi ki mondanivalóit. Ez különösen vonatkoztatható a művésznőre akár tájképeiről, akár újonnan festett figurális dolgairól van szó. Világos, ködös színek, majd a napsugár élénk vibrálása.

Levegős, hangulatos képek. Szereti fantáziáját szabadon engedni és színekkel, nem pedig a formával keresni meg a megoldást.

Kedvenc témáit képezik a dunai, balatoni és tengeri tájak.

Művész-Élet
1933. 14-15. sz.
12

Herman Lipót

Kortaljan c.
képe repr.

Művész-Élet

1933. 14-15. sz

12. l.

SCHMIDT GYULA

(Budapest, zöldfa-utca 6. szám)

ajánlja már 22 év óta fennálló

aranyozó-üzletét.

Mindenféle kép kereteket, tükröket s más diszitményi müveket elvállal s azokat ama pontossággal és izléssel készíti, melyekért ugy a közönség, mint a festő művészek, kik nála évek óta dolgoztatnak, megelégedésüket nyilvániták.

LAUB S.

műkereskedőnél

(Budapest, váczi-utcza 10.)

régi mesterek

VÁLOGATOTT KÉPEINEK GYÜJTEMÉNYE

látható.

Az árak igen mérsékeltek.

Hermann Lipót

1918 Erzsébetvárosi Kaszinó díja Pásztorjáték c. olajfestményéért.

Művészet 1918. 59.

Katholikus Sajtóegyesület IX. 184, 185

Hermann Lipót

Művészet 1912. 392, 399
400
— 1913. 34, 44, 82, 123
— 1915. 46–48, 452

Magyar Művészet
1925. 20, 22, 57, 180–240
300, 368, 389, 433, 590
— 1926. 2, 20, 23, 50, 297–9
301–2
— 1927. 113, 166
— 1928. 399, 400, 461–462

Festett ablakok gyűjteménye

V. 209, 210

Seinem lieben Freunde Patai

E M Lilien

Dem Streiter für jüdische Schönheit
Dr. József Patai gab's
in treuer Freundschaft.
Dez. 1912.

E M Lilien

E. M. LILIENnek, a nagy biblia-rajzoló művésznek, a meginduló Mult és Jövő első illusztrátorának, szenteljük kegyelettel e jubileumi szám első oldalát, korai halálának 10. évfordulójára — megemlékezésül.

Herman Lipót

A Mult és Jövő 25-éves Jubileumára küldöm szeretettel
a bibliai harcos Judit-hoz készített tanulmányfejet.
Erőt és hitet a további sikerekhez szívből kívánva barátod
Budapest, 1935 aug. Herman Lipót

A MULT ÉS JÖVŐ JUBILEUMI BIZOTTSÁGA A SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL NEVÉBEN IS KÖSZÖNETET MOND A KÖLTŐKNEK, TUDÓSOKNAK, ÍRÓKNAK ÉS MŰVÉSZEKNEK, AKIK A VILÁG MINDEN TÁJÁRÓL 25 ESZTENDŐN ÁT GYARAPÍTOTTÁK A ZSIDÓ KULTÚRÁNAK E KINCSESHÁZÁT. ÉS HÁLÁJÁT FEJEZI KI A HŰSÉGES TÁBORNAK, MELY NEGYEDSZÁZADON KERESZTÜL LELKESEN A MULT ÉS JÖVŐ MELLÉ ÁLLT. KÖSZÖNTJÜK AZ OLVASÓT!

Mult és Jövő
1935. sept. -én.

Herman Lipót

Pesti Napló képes mell.
1935 márc. 31.

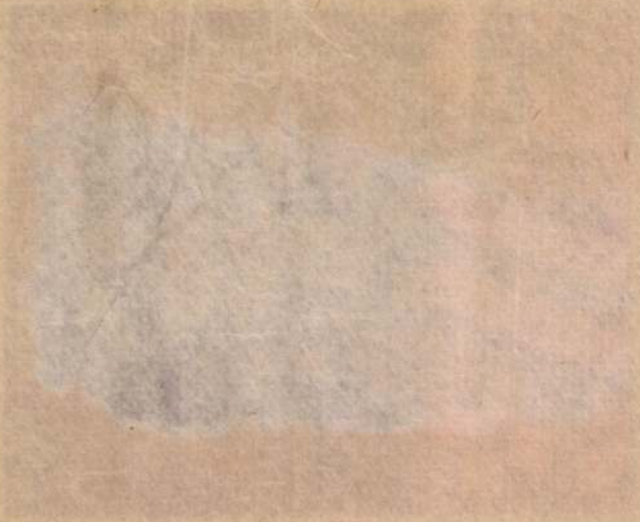

Herman Lipót

HERMAN LIPÓT:
NŐI ARCKÉPTANULMÁNY

Pesti Napló képes vasárnapja 1935. X. 13.

Herman Lipót

1935-ben a Balatoni Társaság kiállításán a Társaság emlékplaketjét nyerte a Balaton Lelleiről c. olaj-festményére.

Pesti Napló 1935. dec. 15.

~~1262. Taddeo di Bartoli:~~

1262. Katalom.

Egész alakban látható

L, a ki

~~A~~ koronás nő szembe néz.
országalmát tart. A ~~jogarra~~ előbbire mond
detűes „regno" befejezésű szövegge
csat fogja össze, ~~és~~ szűk ruhája
ratot követő négyes ~~[illegible]~~ borban csi
letű keritésből kiemelkedő toro

L bor

Fresco, méretei 314.5: 62

1897: VII. 29-én az Iparm

honnan 1907 márcz. ius 2-án ve

Vét 1894

M. Mus.
904: V. 17.

1894

Herman Lipót

Fürdő nők. c. képe
repr.

Albuma. A nyolcvané-
nes Pesti Napló ajándék.
1850–1930. 47. l.

1469.

A xv

Mythologiai alak.

Egész alakban ábráz
zére támaszkodik, balraford
Haja, bajusza és szakálla
darabot fogja.

Márványszobor, magassá
Emilio Costantini ajándéka 18

III 3 – 44

Pl.
Aj. 1894.

Hermann Lipót

Fürdő nők, repr-

Pesti Napló

A 80 éves — ajándék-
albuma. 1850-1930

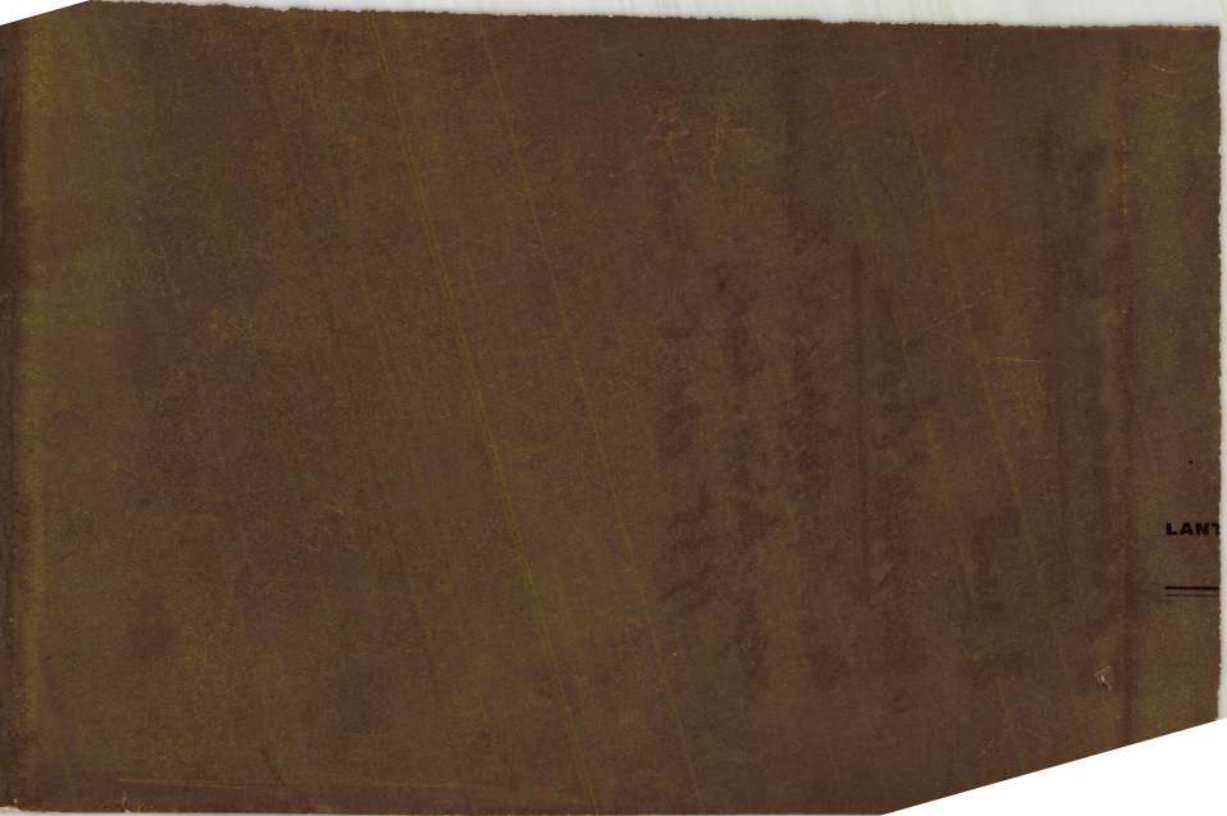

Herman Lipót

erőd

Pétermagyarmat

Verecke V. 112. l.

— die nicht prohibitive, aber obligatorische ärztliche

Herman Lipót

Petrovics M.

115. l.

90

HERMAN LIPÓT: ILLÉS PRÓFÉTA. *Magántulajdon.* Herman (sz. 1884) naturalisztikus ábrázolások mellett a fantázia birodalmából merített kompozíciók festésével is foglalkozik. Ilyenfajta munkáinak jellemző példája itt közölt képe, mely a feltámadás látomását érzékelteti. Ez a téma a multban is sokszor foglalkoztatta a művészeket különösen olyan időkben, amikor a naturalista felfogásmódtól a szabad kompozícióra tértek át. Ilyen áramlat indult meg nemrégiben is. A mi korunkat megelőző naturalizmust extatikus, expresszív kifejezési mód váltotta fel. Ennek eredménye Herman képe. Az álomszerű elképzelés magyarázza meg a sötét háttéren reliefszerűen mutatkozó alakok elrendezését is.

Herman Lipót

Petrovics Elek és Herman Lipót rendezi a kiállítást

Pesti Napló képes
mell. 1937. okt. 17.

NYVKERESKEDÉSE

RZSÉBET KÖRUT 18-20
n: 145-559

nyvvitel ujabb könyvei

nos tanácsok hirdetők számára	3.--
ezése és ellenőrzése	3.--
zió. A helyes mérlegkészités	6.--
	8.--
és mérleg	6.--
n?	4.--
	2.90
ntető devizajog. Törvények és szöveggel. Külön áttekintést	
zatokkal 1937	9.--
ézikönyv. Ipar és kereskedelem	12.--
con 500 oldal vászonkötésben 1937	8.40
ismeretekbe 1936	8.--
ságtana 1936	6.--

Herman Lipót

ind

Rádiósélet

1938. dec. 23

rosi Házinyomda
s és Mihalik Pál

Kiceruzázva 1957. → Rádióélet K

AZ ÉN KARÁCSONYOM

A műteremre ráborul az alkony, ráhull a lepel a készülő műre és pihenni tér a palettán az ecset. Valahol megkondul egy harang, felzendül a karácsonyi ének és apró, színes gyertyácskák gyúlnak ki a zöld ágakon.

Karácsony van.

A szeretet ünnepe.

Megszületett a Megváltó és öröm üli meg a lelkeket a földön.

A művész mindenben más, akár örül, akár bánkódik. Ezért fordultunk a legkiválóbb magyar festőművészekhez és rajzolókhoz, mondják el nekünk és rajzolják meg az ő karácsonyukat. Íme:

Buday György fametszete

Kedves Rádióélet,

engem a karácsony alighanem itt, Londonban ér, ahová közel egy esztendeje jöttem s ahol többek között egy magyar-angol-skót történelmi vonatkozású nagyobb fametszetsorozaton dolgozom.

Rádióvonatkozásban elmondhatom, hogy mekkora élmény volt a budapesti rádió bemondóinak izgatott, majd lelkes hangját hallgatni a közelmult nagy napokban. Valósággal csüngtem a rádión s a jól ismert kedves hangok londoni lakásomból — hazavarázsoltak. Oly jó melegítő érzéstudat, hogy karácsonykor is biztosan elhozza a rádió a magyar »Mennyből az Angyal«-t!

London. 1938 december

Buday György

Feiks Jenő tollrajza

Ebben a nehéz világban nekünk, művészeknek isteni ajándék a fantázia. Odavitetjük magunkat vele, ahová csak akarjuk. Én nyáron, a nagy hőségben, jégpályákat festek. Mikor fázom, napsütéses tengerpartokon kalandozom.

Ebben az évben — így határoztam — gyönyörű karácsonyfát festek magamnak. Teleakasztom boldog kollégákkal, a gondtalan élet számos apróságával, Rolls Royce-autóval, villával, repülőgéppel.

De főleg sok mecénást varázsolok rá.

Feiks Jenő

Glatz és Herman aláírásai nyilván pótlásra várnak!

Glatz Oszkár olajfestménye

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Köszönöm szíves felszólítását, hogy írjam meg Karácsonyi albumuk számára egy élményemet »Az én karácsonyom« címen, — mert ez felidézi gyermekkorom egyik legszebb emlékét. Négy- vagy ötéves koromban házunkban sok munkásnőt foglalkoztattunk. Karácsony reggelén korán felkeltettek ajándékaikkal: almákkal, diókkal, mogyorókkal, melyeket az ágyamra helyeztek, egyik a másik után. Végtelenül gazdagnak és boldognak éreztem magamat, ez egyszerű emberek, úgy látszik, tradíciós szép szokásában valami atavisztikus nyilvánulhatott meg. Ezt most látom, amikor ezt az emléket rajzban is felidézni próbálom. Igy még nem tiszteltek meg sokszor későbbi időkben, — kisebb és nagyobb sikereim alkalmával.

Glatz Oszkár

Karácsony! Igazán szép csak addig volt, amíg hittem és főleg amíg tele volt misztikummal, költészettel. Ma inkább keserűséget vált ki belőlem, ha arra gondolok, hogy mennyi gyűlölet és mily távol állunk az igazi megváltástól. Ma csak akkor élvezem Isten igazában, ha Bujákon lehetek, — tiszta hó fedi a tájat és festhetek.

Herman Lipót vázlata

Herman Lipót

Herman Lipót

Rádióélet 1938. dec. 23.

Bibliai pásztorok
Pesti Napló számára

Herman Lipót

A hazajáró Stein Aurél

IRTA: FELVINCZI TAKÁCS ZOLTÁN

Mit jelent az, hogy valaki, aki Pesten született, de egész pályafutásán át Ázsia végtelenségeiben kereste az ismeretlent, mire a hatvan felé jutott, elkezdett szorgalmasan visszajárni ide s minél jobban telnek az évek, annál sűrűbben ismételi meg látogatásait? Ezek a látogatások látogatások maradnak. Végleges letelepülés nem lehet belőlük. A hozzánk vissza-visszajáró vándor évei már hetvenötre szaporodtak. Elképzelhetetlen az olyan ember, aki nem kénytelen számot vetni ezzel a ténnyel? Ki az hát, aki mégsem hagyja abba ilyenkor és nem vágyik nyugalomra? Az, kinek szellemi beállítottsága nem türi meg a szűk kereteket. És, ha most, mikor hetvenöt évével Ázsia távoli belseje helyett ő is már csak az úgynevezett »közel« Keletet szokta felkeresni, miért kell neki most is, a szűnni nem akaró nagy és bátor tervek mellett, jobban mint valaha, a mi tagadhatatlanul kis méretünk? Merem állítani, hogy azért, mert mikor keresni kezdte itt a napot, valami nagyon szépet láthatott meg benne.

*

Stein **Aurél szülővárosában, a mi egészen különös egyéniségű Budapestünkön töltötte gyermekéveit. Itt kezdte meg a gimnáziumot, a piaristáknál és miután néhány osztályon át a drezdai Kreuzschule növendéke volt, itt tette le az érettségit az evangélikus gimnáziumban. Itt katonáskodott is. A Ludovikán volt honvédönkéntes.**

Az ifjúkornak e fontos eseményei mellett azonban más »eseménytelen« élményeket is köszönhetett a szülőföldjének Stein Aurél. Az ő gyermek- és ifjúkorának Magyarországa az emelkedés képét mutatta. Meg is kellett hát, hogy fogja a lelkét az olyan szárnyát bontogató egyéniségnek, amilyen Stein Aurél volt. Az ő érzékeny fiatal lelke fogékony volt a világot mozgató nagy szellemi áramlatok iránt, melyeknek sodra magával ragadta már akor a megfiatalodott magyar szellemet. A 19. század vége aranykora volt a nyugati műveltségnek, művelődésnek és polgárosodásnak. Magyarországnak is jutott e szellemi javakból annyi, amennyi elég volt egy nagyszerű lendülethez (csak ma látjuk igazán, mekkora volt ez a lendület), de bizony sokszor nem jutott belőle elég a megvalósításhoz.

Stein Aurél viszont sohasem volt olyan ember, kit a puszta elképzelések ki tudtak volna elégíteni. Neki több levegőre volt szüksége, mint amennyit itthon kaphatott. De el kell fogadnunk azt a megállapítását, bármily súlyos ellentmondás látszatát is kelti, hogy a legnagyobb tökéletesség, vagyis az, ami a legnagyobb gyönyörűséget szerzi, tulajdonképpen nem is a tökéletesség, hanem Szrinagarból kiindulva, első nagy belsőázsiai felfedező útját. Atkelt a Pamirokon, a »világ fedelén« és Kashgarba, innen pedig Khotanba utazott. Ezek a városok igen jelentős szerepet játszottak az ókor végén és a középkor elején, mikor Kelet- és Nyugat-Ázsia közt tevekaravánok sokasága bonyolította le az anyagi és szellemi javak kicserélését. Kínából hozták e karavánok a birodalom északnyugati részén át vezető országúton, a védelmükre szolgáló nagy kínai fal és őrtornyok mentén, Kelet-Turkesztánba, onnan Indiába és Perzsiába a selymet és az ország egyéb ipari és művészeti termékeit, melyeknek egy része görög területre, illetőleg a római birodalomba is eljutott. Nyugatról is szállítottak sok mindent a Távol-Keletre. Ennek következménye lett, hogy megismerkedtek Kínában, Koreában és később a még távolabbi Japánban is nemcsak a római üveggel, hanem sok hellenisztikus műtárggyal is. De nemcsak tárgyak, hanem gondolatok is jutottak e fontos útvonalakon a távoli Keletre, elsősorban a buddhizmus Indiából Kelet-Turkesztánba, Mongolországba, Kínába és még tovább. A ma-

B. HATVANY FERENC: AKTOK A MŰTEREMBEN

HERMAN LIPÓT: ILLÉS PRÓFÉTA

Herman Lipót, festő, sz.1884.

Bpesten,Münchenben és Párisban végezte tanulmányait. Gazdag életművében a festészet és grafika valamennyi müfaja megtalálható: arcképek, Táj-és életképek, nagy kompoziciók. Számos bel-és külföldi kitüntetést kapott. Festői tapasztalatainak pozitiv eredményeit fejleszti tovább,népi demokráciánk életének ábrázolásában. Müvészeti irásai értékes dokumentumok az elmult évtizedek müvészeti életének kutatói számára. Ma is aktivan és fáradhatatlanul dolgozik,alkotóotthonokban és Sztálinvárosban festi képeit. A szakszervezet képzőmüvész tagozatának elnöke volt. Születésének 70.évfordulója alkalmából,ez év őszén gyüjt.kiállitást rendez alkotásaiból. Munkácsy-dijas

Uj M.Képzm.IV.1954. 125.
l.

Herman Lipót

szül. 1884

l.

Ujmagyépz

ro hó 19. ên

Cairó Fonater Ayrnha s.k.
chiêe.

Herman Lipót

Élet.

Ujmagyképzőm II.

34. t. 62. l.

Herman Lipót.

festő

nod

Lipót Mzs L.

358 l.

Herman Lipót

cród

Szinház. 1947.
márc. 5. (A festő két
arca, önarcképpel.)

Málnay Gyula:

Mellig, hétnyolcza
rött s haja s kétfelé fésült
keskeny nyakkendője fehér
jának széles hajtókajan re
gon szintén rendjel van.
sául:

„Mál

alól balra: „Verlag d. K.K.
VII. Mariahilferstrás.
s jobbra: „Orden-Ritter-Alb

Könyomat, az alak

Ltfa 7875. (chr

Herman Lipót

Molnár Ferenc
arczéje
repr.
Szinházi Élet
1925. 40. sz.

Herman Lipot

Nyár c. Eepe

repr. –

Szintári Élet

1932. 22. 7.

29. l.

1906.

~~net.~~
...én s a XIV. sz. elején.

fordul. Haja, szemöldöke és bajusza
eretvált. Mellét a szt. István-rend
vállra vetett prémes mente és zsi-
Jelzése jobbról félmagasságban: Frank

:48.7 cm.
s 19-én Bezerédj Ödönnétól 40 Kan
1906 augusztus 7-én.

: Méltóságos Bezerédy Ignátz Úr Csá-
s Gróf Eszterházy Miklós Úr Ő Nga Tell-

1035

8-0106

Az én karácsonyfám

írta: Egyed Zoltán

Ebben a hószagú decemberben mindig valami furcsa megtottságot érzek. Valahogy elmúlnak felőlem az évek, rohannak, tűnnek visszafelé s egy reggel, mikor a ködbe kilépek, újra az a kisfiú vagyok, aki ilyenkor már vadul dobogó szívvel vártam a karácsonyfa angyali alkonyatát. Istenem... a sines vonat, a szuronyos puska s a ródli, amelyet kiválasztottam s bekékceruzáztam a «Párizsi Nagy Áruház» arany karácsonyi albumából, amely ilyenkor, karácsony havában minden évben eljutott a mi behavazott kis falunkba is, oda a Henyul tövébe... s drága apám szegény anyámmal együtt, este, ha minket gyerekeket lefektettek, összebújva tanulmányozta, hogy a «kölykök» mit választottak ki maguknak: «angyalfiának»...

Az én apám állomásfőnök volt Borgón, a naszódi havasok tövében. Azt a leskelődést, hogy a «Párizsi» jól ismert deszkaládikája mikor érkezik meg... András, a váltóőr mikor viszi be nagy titokban a forgalmi irodába, ahol a sárga morsegépek kattogtak... s hogy rejti el a nyomtatványszekrénybe a fuvarlevelek és a menetjegyblanketták közé...

Azt az izgalmat, úristen!...

Azóta már nem hoz nekem az angyal semmit sem a Párizsi Nagy Áruházból. Másünnét se nagyon. Engem általában nem szeretnek az emberek, igaz, hogy nem is ismernek, tehát — igazuk van. Nekem is nagyon nehéz a dolgom velük, különösen a pályámon: kritikus vagyok és annyi embernek, annyi barátomnak kell néha keserűséget okoznom. Istenem, nem vagyunk tökéletesek. De néha ok nélkül bántok meg valakit. Feledékenységből, szórakozottságból kifelejtem például a nevét valakinek, aki pedig megérdemelt volna egy jó szót is talán. En nem tulajdonítok fontosságot az ilyesminek, de tapasztaltam, — hogy ők igen, ezért is vagyok oly szerénytelen, hogy beszélek róla. Egy pár hete például, Tarnay Ernőnek kifelejtettem a nevét, mint rendezőét, a Bús Fekete-darab kritikájából. Persze: én az én Reggeli levelemben néha 4—5 darabról írok egyszerre, 30—40 névvel dolgozom, így ilyesmi igen könnyen előfordulhat. Rettenetesen resteltem a dolgot. Tarnaynak ez volt az első rendezése a Vígben, régi, régi barátom — a kislányát, Verát imádom — s rögtön hallottam, hogy nagyon rosszul esett neki a dolog. De ezt rendbehoztam. A következő sürgönyt küldtem a Vígszínház igazgatóságának:

kerem tarnayval koezoelni, hogy nevet mai kritikabol paralizisboel felejtettemki stop elnezest kerek stop jovateszem stop egyed zoltan

...Mert senki nem olyan érzékeny a nyomtatott betűre, mint a színész, aki a gázsiján kívül az ólom, a festék és a rotációspapír mannájából is él. Tarnayval tehát az ügyet a lovagiasság szabályai szerint elintéztem, egyelőre így, a m. kir. posta segítségével. De hányan vannak, akik mai napig is joggal orrolnak reám, mert azt hiszik, hogy szándékosan mellőzte őket az én furcsa, ördögi zsarnokom, a «Reggeli levél».

Ettől is van az, tudom én jól, hogy annyian prüszkölnek reám.

...Van egy Czobor Imre nevű színész, aki fellépett az Ábris rózsájában annak idején Pesten. Nem volt jó, — nekem legalább is nem tetszett. A Royal-ban odajött az asztalomhoz: hogy hát ő tényleg olyan tehetségtelen?

Ha ilyesmit kérdeznek tőlem, akkor, — ha van valami a dologban, — nagy baj van. Mert én ilyenkor nem tudok halandzsázni, sminkelni, szépítgetni. Elindul bennem egy füstspirális, annak a tetejére rápattan az őszinteség ördöge, felkúszik ezen a füstcsigalépcsőn a torkomig, összeszorítja s ne adj Isten, hogy valami egyebet tudjak ilyenkor mondani, mint amit érzek. Czobornak is megmondtam a véleményemet: hogy menjen vidékre egy pár évre, tanuljon, nem lehet csak úgy mirnix-dirnix — Csortos Gyulának képzelni

Mi lennék, ha újra kezdeném?

Irta: Herman Lipót

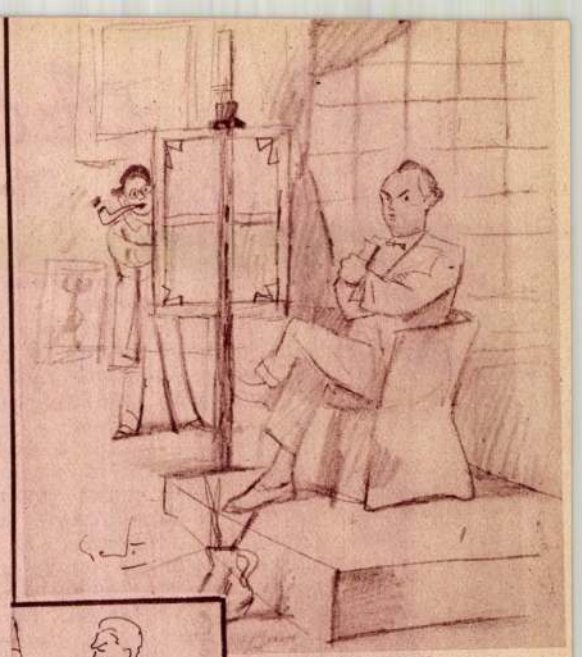

Portrérendelő lennék...
GEDŐ LIPÓT

a fejedet törnöd, hogy mit válaszolj. De úgy-e megmaradsz annak, ami vagy, lusta és kényelmes művésznek, akinek jól esik elábrándozni arról, hogy mi volna, ha újra lehetne kezdeni. Aki egy pályára hivatva van, az nehezen változtathat rajta. Ismerek különben egy ezredest, ki 50 éves korában nyugalomba vonult s boldogan kezdett egy művészi pályát — beiratkozván a festőiskolába, miről mint 21 éves hadnagyocska álmodott. Tartok tőle, hogy ma még mindig jobb ezredes, mint amilyen piktor. Pályát ritkán lehet változtatni. Néha sikerül csak, mint a 35 éves *Gaugin esetében.* De gyanakszom, hogyha nevezett nem lett volna pályáját megelőzően civilfoglalkozású nyárspolgár, rendes, jól kereső családapa gyerekekkel s nem hagyja ott az egészet hirtelen pillanatnyi szent elmezavarban, hogy mint koldus festő Tahitiben zseniévé alakuljon — nem lett volna az, aki lett. Fatalista vagyok. Egy pályán nem lehet javítani újrakezdéssel, mint ahogy egy képen sem sokat. Egy bizonyos magból egy bizonyosfajtájú fa nő ki, a viszonyok keveset tudnak rajta változtatni. A mag mineműsége a döntő az ő alapvető tulajdonságaival. Művészeink tehát nemcsak tehetségesek a válaszaikban, ha újra csak azok [illegible] lenni, amik,

Nagyon kedves a kérdés, mert alig van ember, ki gondolatban már ne foglalkozott volna sokszor e problémával. De talán az a hibája a mi esetünkben, hogy művészekhez intézték. Mert a művész hál' Istennek, olyan beképzelt, hogy nem hiszi el, hogy sajátmaga az oka annak, ha nem üzheti mesterségét úgy és olyan körülmények között, mint azt a tehetségével kiérdemelte

mást mondanak, azoknál az a rejtett kívánság nyilvánul meg abban, hogy *bankár, gazdag ember, arcképmegrendelő, mecenás, főszerkesztő, műkritikus* akarnának lenni, hogy a mostani mesterségük melletti plusz lenne az s így az ennek a mesterségnek üzését megkönnyítené. Mint az a bizonyos békebeli orosz, vidéki kis fűszeres mondta: hogy

Ha még egyszer születnék, — azt hiszem, újból festő lennék. [illegible] akaratából leszünk azok, amik vagyunk. Íme az atavizmus folytán nincs olyan [illegible] mint a művészeti folyó-

Herman Lipót

Herman Lipót: Női fej

Szinházi Élet

1936. 6. 22.

Herman Lipót

Írás

Színházi Élet

1936. 52. sz.

88–90. l. (Képekkel.)

Nagyméltóságú
Vallás- és közokt. Mi-
nisztériumnak.

Budapest.

Kantezky Larder Dezsöné-
nek, a Nüremlékek Orsz. Bi-
zottsága napidijasának
kedvezményes vasuti jegy
~~vasu~~ elnyerése iránti kérvé-
nyét pártolóan van szerencsénk
felterjeszteni.

Bpest, 1936. junius 24
c/f

~~Elnök~~

Herman Lipót

vad

Tábori Kornél:

Magyar humor. Pesti Napló 1913. márc. 23. (Képpel. és önarcképpel.)

(L. 541.)

545

ZÁGRÁB

Grőhezegyház

Kéne W 1880, 772 l.
781 l. 801 l.

Herman Lipót

Cipsus a tengerparton

c. olajf.

Repr.

Tél a művészetben.

(Bpest, 1940.)

Herman Lipót

Irod
2

Thieme-Becker.
XVI. 501, 502
(Lyka)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

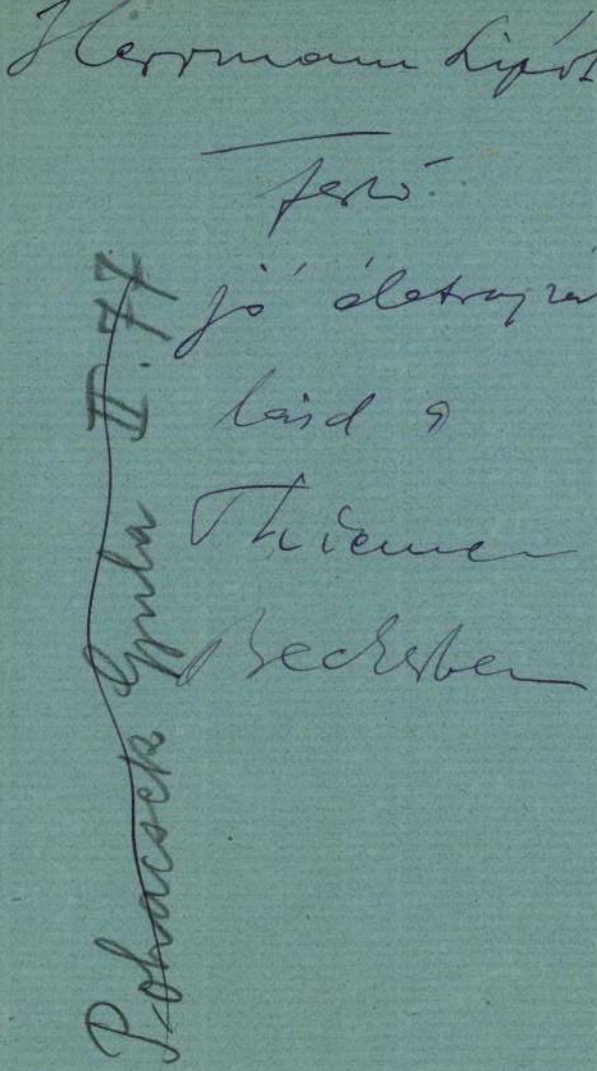

Herrmann Lipót

Fertő

jó életrajzát

laid a

Thiemen

Becherben

Pohacsek Gyula II. 77

Érkezett 1904 április 26

281/1904 (Budapest 1904 április 26.)

Dr Fejérpataky László nyitrai utiszámlája. (Érvényesítés végett átküldve a számvevőséghez 1904 IV/27)

Herman Lipót

Sebestyén Gy: H. L. kiállításáról. SzM 1954. 421-24. l. (Önarcképpel és képekkel.)

(Herman Lipót)

Sebestyén György:

L7 Kiállításáról.

Szabad Művészet

1954. 421–

425. l.

Képekkel.

Hermann Lipót

cród

Sikvilhab. 34. l.

Varjú Elemér X. 182

Herman Lipót

l-

Szabad Művészet
1957. 52. l-

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
886/gi. - XI-2.

Herman Lipót

Szabad Művészet

1957. 195. l.

491. szám.

1

Műemlékek Orsz

Tárgy:

A bea

A Képművészeti Múzeum
főigazgatósága a román
műemléki folyóirat meg-
szerzése tárgyában.

Mellé

Együt

Előira

Utóira

Máso

Exp.

Herman Lipót

Szabad Művészet

1957. 213. l.

	Egységár	Összeg	Összesen
óval r és dött ké- pengő.	P.2.50	140.-	

M. T. I. rt. nyomdája 2822.9

Herman Lipót

Szabad Művészet

1957. 11. 489. l.

STATISUGYI MINISTERIUM

hére utaljon ki. Budapest, 19

rendeletéből: Dr. Rónay Zoltá

A hiv

minis

Herman Lipót

Szabad Művészet

1957. 11. 516. l.

v ó

---

kzatának tatarozása ügyében alaki-
eptember hó 25-én, hétfőn, d.e. 10
XIV. /közmüvelődési/ ügyosztály
av.fsz.3.sz./ melyen a polgármeste-
jelentését a homlokzat beállványo-
. Ezen az ülésen,melyen döntés tör-
nek módjára nézve, szives megjele-
ését feltétlenül kérem.
ptember 21.

Herman Lipót

Szabad Művészet

1952. 1. sz. 47. l.

MVB. Hivatal.

25

ágos Bizottsága.

ány { száma: 192
kelte: Hivbát 192
beérkezése: acc. 15 1925

ek száma:

elintézett szám:

záma:

záma:

Polakovits.

5 { XII/16.

Ministerium.

Herman Lipót

Szabad Művészet

1952. 4. f. 194. l.

Steinmann, Ernst

Pinturicchio

Künstler-Monographien XXXVII.

Bielefeld u. Leipzig, 1898. Velhagen u. Klasing.

8-r, 4, 142, 2 l. 115 kép.

Eredeti egész vászonk.

I. 2. p. e.

3.50P

Herman Lipót

Szabad Művészet

1952. 5. sz. 206. l.

Fleischer Gyula

Johann Bergl, a budapesti egyetemi templom mennyezetképfestője.
Pápa, 1931. Főiskolai Könyvny.
8-r, 54,2 l, fűzve.

H. 3. p. e.

2.—

Herman Lipót

Szabad Művészet
1952. 5 m. 233. l.

Lázár Béla

Írók és művészek körött. Száz vidám
história.
Budapest, 1918. Pallas. 8-r, 164 l. Fűzve.

I. 3. p. h.

-.60 P

Herman Lipót

Szabad Művészet

1952. 6. sz. 259. l.

Bory Jenő"

A Bory-vár kivonatos tárgymutatója.

Székesfehérvár, c. n. Számmer T. utóda.

kis 8-r, 16 l, 1 képpel, fűzve.

H. 3. p. c.

—.20

Herman Lipót

Szabad Művészet
1952. 6. n. 281. l.

Gerevich Tibor

Egyházművészetünk jövője.

Különlenyomat a Magyar Iparművészet
1920. évi 4-7. számából.

4-r, 5-l, fűzve.

I. 5. p. h.

—,20

Herman Lipót

Szabad Művészet

1952. 7. 2. 299. l. – 305. l.

Kais. u. königl. Technisches
MILITÄRKOMITEE.

Sekt. II Nr. 594.

Empfangsbestätigung über Postsendung.

A

die Landeskom

Kunstd

in

Wien, am 4. Juli 1912.

Nach richtiger Übern

Juni l. J. zurückgesa

bezügliche Empfangsbest

Herman Lipót

l.

Szabad Művész
1952. 8. sz. 374. l.
(Önarckép)
375. l.

75372 szám.

A Müemlékek Orsz. Bizottságán f.évi 345 sz. felterjesztésére tudomása és további megfelelő eljárás végett kiadom.

Budapest, 1908. szept. 1.

A miniszter helyett:

Fóth

Herman Lipót

lásd

Szabad Művészet
1952. 9. n. 436. l.

68650/909. szám.

Rieger Ottó orgo
nyét tudomás és a folyamodó
azzal küldöm meg a Bizottsá
mi uj orgona átadási időpon
való halasztását megengedni

Budapest, 1909.

A minister

Herman Lipót

Szocialista Munkáért érdemérmet kapott 70. Szül. napjára

Sz M. 1954. 239. l

(Kitüntetések)

Hermann Lipot

a Népköztársaság elnöke Tanácsa H. 70-edik Ha-
leternapja alkalmá-
ból a Szocialista
Munkáért érdem-
érmet adomyozta

Szabad Művészet

1954. 239 l.

Herman Lipot

Szegi P. A III. M.
Képzőmův. Riáll-
festményei

Szabad Művészet
1953. 18, 19. l.

Ferenczнek a nagyváradi főiskolában, akadé-

váradi kerület kormányzója, Salamo

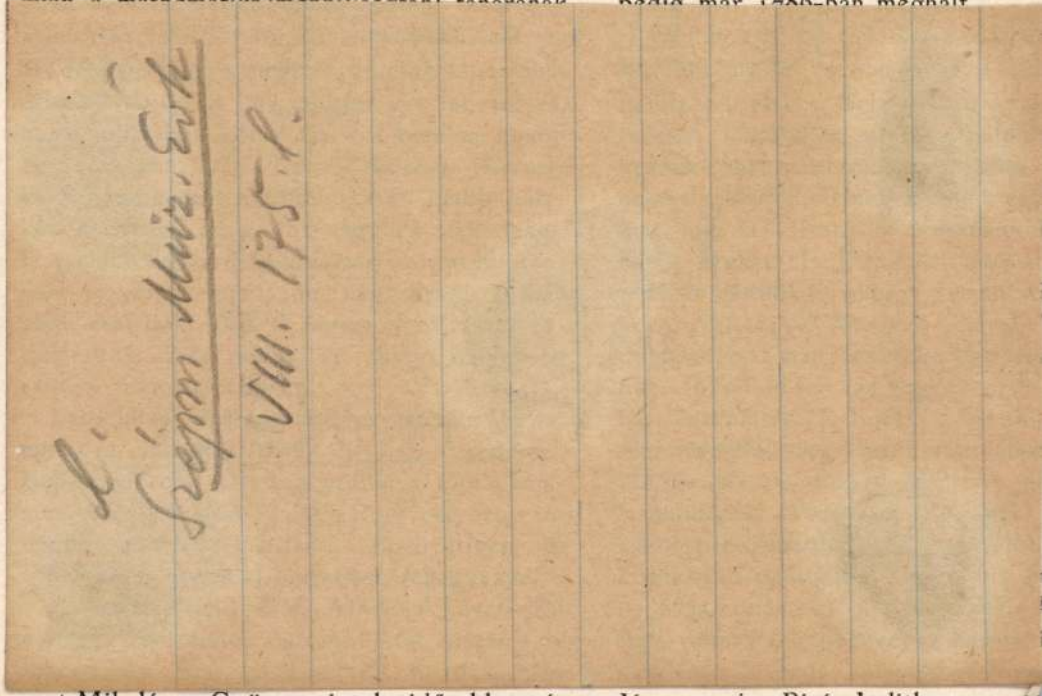

sort Mihalóczy György mint legidősebb tanár

János, neje Biró Judith, gyern

ább is könyvek tekintetében nem
ek. 1801-ben a káptalani könyvtár
mai szervezetét, de mivel leg-
szt régi, elavult könyvek vannak
esen használják.

resebben gyüjtött és gyorsabban
könyvtár keletkezett Nagyvárad
k részében, az úgynevezett Olaszi
nagyhid mellett levő jezsuita-

gén Okolicsányi János váradi püspök
forintot tett le alapítványul, hogy
mban ezentúl a poézist és rhetori-
zetet és ékesszólást is tanulhassák,
ai főgimnázium V. és VI. osztá-
gfelelő osztályokat felállítsák. Amint
ént, megkezdődtek az akkori szo-
a diákok szinielőadásai is. E szini-
készítéséhez sok történeti, földrajzi,
könyvre volt szüksége a meste-
át a jezsuita társház megkezdte a
erendezését. E könyvtár 1780-ig
umi tanároknak, 1780-tól kezdve
kor felállított nagyváradi lyceum

Ha e könyvtár megmarad a Nagykörös-utczán, a mai Csesztivó-intézet helyén, mindenesetre szép fejlődésnek indult volna, de 1806-ban ezt is átvitték egész a város szélére. Ettől kezdve csakis a papnevelőintézet tanárai használhatták és így sok tekintetben holt kincs maradt.

A város legnagyobb könyvtára, a püspökségi könyvtár, legfiatalabb. A XVIII. században Nagyvárad püspökei közül, akik hosszabb ideig ültek a püpöki székben és így jelentékeny könyveket vettek össze, eltávoztak és így könyveiket magukkal vitték. Pedig hazánk ezen előkelő férfiai, Nagyvárad első polgárai maguk nagyon érezték, hogy helyesen egybe válogatott, a tudományok szinvonalán álló könyvekkel mind a vallásosság, mind a közművelődés ügyét előmozdítják. Nevezetesen bizonyságuk van rá, hogy gróf Forgách Pál, ugyanaz, aki a székesegyház építését megkezdette, itt Nagyváradon is hatalmas könyvtárt akart létesíteni. A püspöki palota első tervén az első emeleten két hatalmas termet szánt a könyvtár helyiségének. De 1750-ben Mária

Herman Lipót

iród
2

Petr E M magyarországi
3. l.

mber hó.

.	Házbértől
5.	szept. okt. hóra
2.	Berendezéstől
8.	Berendezést vásároltunk
3.	Folyószámlától
10.	Befizetésért
5.	Irótól
	Szállításért, Vámért stb.
6.	Szegedi Vámos magánosz. - tól
15.	Kiváltásért
7.	Bérész Elemér magánosz. - tól
18.	Kiváltásért

Herman Lipót

Cród

Porond. 1933. febr.

sz. (Kollektiv szem-

KÉPEK

lélet és művészet.)

A

„Könyves Kálmán"

magyar **műkiadó** részvénytársaság

kiállítási termében

VI., Nagymező-utca 37–39. sz.

Magyar festőművészek

eredeti művei vannak állandóan kiállítva, amelyek igen méltányos áron megszerezhetők havi részletfizetésre

Ugyanott kaphatók **a legnagyobb magyar festőművészek** legjobb munkái fényképekben, **heliogravureban, fénynyomatban és színes kivitelben.**

Szabad bemenet!

Herman Lipót

Revai XX. 372. l.

Herman Lipót

Lipót

Rivai XII. 4/26. l.

Herman Lipót

IX

cred

Rózsa M. 62 140. l.

~~236~~.

IX

Herman Lipót

festő

l.

Rimp. 245. l.

352-53 lefér

hamisan kártyázott, a kinek soha sem volt kártya a kezében.

— Ősi ért engem, — mondta Bary s mutatóujjával megczélozta a megdicsért Ősit.

Ezzel aztán fel is oszlott az aznapi összeesküvés, a modern Peturoknak ki lett adva a jelszó: keresni és találni kell. Nevezetesen Achilles-sarkakat kell találni pánczélbabujt embereken.

Azért még ott maradtak a kilenczek a barlangjukban és ramslizni kezdtek. Bary, a kinek hét szilvafája volt, nem ramslizott. Veteran Náthánnak is volt már egy háza, tehát ő sem ramslizott, ellenben igen ütötte Koplathy, mert csak huszonhét krajczárja volt, holott a borravalókkal együtt negyvenhármat «czehhelt» . . .

Legelőször, mint mindig, Bary távozott az összeesküvés szinhelyéről. Hála az abszintnak, immár szivárványszineket játszott szemében a szürke levegő, hazamenő volt, hogy megörökítse ezeket a szineket. Alig tette be maga után a szeparé ajtaját, újabb benyomások tapadtak a fejébe megirandó költeményeihez.

A kávéházi terem utolsó fülkéjében pezsgőt ivott egy szörnyen elegáns, czvikkeres, pofaszakállas úr, előtte Csicsvári Csicseri Illés, élén a malaczbandának az «Én és a holdvilág»-ot húzta és énekelt is hozzá. A pofaszakállas úrtól jobbra egy igen nagy nő ült és szintén énekelt, balra egy kisebb nő ült és nem énekelt. A pofaszakállas úr olyat mutatott a barna falú ragadós piszokkávéház miliőjében, mint egy deplaszirozott operettdiva a falusi nagyvendéglő szinpadján. Bár a Bary fantáziája másformán ecsetelt, az fekete párducznak festette a pofaszakállas urat, a nagy nőt egy szimentali tehénnek látta, a kicsit és feketét lidérczneк . . . A fekete párducz a fehérvörös tehén s az önszinű lidércz. Hát ezt neki meg kell irnia . . .

A lidércz teleszitta magát vérrel,
Piros vérrel az önszinű lidércz;
Kétféle vérrel, feketével, vörössel . . .

A megszületendő poemától vajudni kezdett a Bary feje, a rigmusok és verslábak összecsendültek, tánczra kerekedtek, majd szétpattantották a nagy költő halántékerét. Sietnie kellett az iskolacsinálónak, hogy forró impresszióit hazáig ki ne szijja «csontjaiból» a hideg levegő. Kiszámithatatlan kárára az emberiségnek, a melynek ő a legfényesebb jelenkori csillaga.

A csillag kitámolygott a kávéházból, fülére húzta bundagallérját s elkezdett teremteni . . . Mire hazaért, megszületett a versgyerek, csak papirosra kellett ragasztani.

Langer Viktor, a fekete párducz ezalatt látszólag minden indok nélkül megúnta a czigányt, a tehenet és a vampirt s kifizetvén őket, felmondott nekik.

— Menjetek a fenébe, fáj a fejem.

Ellenben magához czitált egy lőcslábú, ásitozó pinczér urat.

— Szepi, ki volt az a zseniális fejű úr, a ki az imént távozott?

A zsiros tapintatú frakkos ganiméd czicczentett a nyelvével.

— Ez, hát nem tetszik őt ismerni? Az a hires Bary Pali volt, a ki nagyobb Petőfinél.

— Poéta?

— No, nem poéta! Poéta, szabadgondolkozó és zseni.

A szélhámos laposra csikkantotta szemét, mint a macska, mikor egeret szagol.

— Sokat jár az ide? — kérdezte ásitva, nehogy a kérdése gyanura adjon okot.

— Egy hét óta állandó vendégünk, — dicsekedett Szepi, — az a szeparé ott az övék.

— Övék? Kiké?

— A vesetársaságé, a minek Bary úr az elnöke s csupa zsenik a tagjai.

— Ah!

Egy hosszabb ásitás után bekapta Langer a száját és egy koronát nyomott a Szepi markába.

— Mondja csak Szepi, miért bújnak ezek a zsenik sambrszeparéba, mikor rendesen úgy szeretik a nyilvánosságot a zsenik.

— Oh, — válaszolt a lekötelezett frakkember, — az csak természetes, hogy nem vegyülhetnek a mi vendégeink közé . . . Nem igen fizetnek, de azért igen büszke urak ezek.

— Hozzon egy konyakot, Szepi.

DARUVÁRY ALAJOS A KURIA VOLT MÁSODELNÖKE.
(1826—1912.)

Szepi elhozta a konyakot s távozni szándékozott, de visszaszólította a monoklis úr.

— Hallja Szepi, hogy ismerkedhetnék én meg ezekkel az urakkal. Szeretem a szellemet. Nekem nincs szellemem, de van pénzem; talán összeegyeztethető lesz a két dolog.

Azon a véleményen volt Szepi is.

— A potyát ők minden esetre szeretik, — mondta, — nem hiszem, hogy akármelyiknek is lelke volna hozzá, hogy visszautasitson egy szép sonkacsontot tormával. Bary urat kivéve, — javította ki magát, — mert ő gazdag, minden este egy forint nyolczvan krajczár ára abszintot iszik . . .

— Hányan vannak a szeparéban? — érdeklődött a szélhámos. — S mi a hivatalos mesterségük?

Szepi pontosan megfelelt a kérdésre . . . Megvillant az iparlovag szeme.

— Szepi!

— Tessék?

— Itt van magának még egy korona. Aztán tegye rám figyelmesekké az urakat. Meséljen nekik rólam valamit.

Szepi kétrét hajolt.

— Csak annyit mondok, hogy a nagyságos úr . . . méltóságosnak fogom mondani . . . annyit mondok, hogy a nagyságos úr minden este negyven-ötven koronát czehhel meg nálunk, ez elég lesz nekik.

— Magára bízom.

Szepi eltalpalt. A szélhámos megnyújtózkodott karosszékében a nagy tükör alatt. Csettintett a nyelvével, mint egy finom falat után . . .

Alig telt el öt percz, nyillott a különszoba ajtaja s kibukott rajta a Koplathy Friczi piszkos feje. Majd utánna következett a teste is lábastul. Friczi egy földerítő körsétát tett a kávéházban, majd megállott egy pillanatra a nagy tükör előtt s egy apró kefével megkefélte sörényét. Ám csak ürügy volt a kefélés, Friczi valójában nem a tükröt nézte, inkább az ötven koronát elkávézó gyanúsan elegáns vendégbe nézett bele.

Az lesütötte szemét, hogy ne feszélyezze a kiváncsi zsenit. Ellenben mókás grimaszokat csinált a szájával és orrával, mint valami arabus fejedelem. Nyilván imponálni akart a mókáival.

Friczi egyet mindjárt el is tanult tőle, majommódra, önkénytelenül s ment be vele vissza a barlangba, hogy közreadja észleleteit.

A következő perczben Bakk Manó szüntette be a ramslit s jött ki a váróterembe, hogy terepszemlét tartson a nagy tükör tájékán. Az alatta trónoló érdekes idegen igen pózolt, a plafondra pingált Pánt vizsgálta, a mint egy vöröshajú nimfának udvarolt. Manó, a ki nem volt szokva hozzá, hogy elnézzenek a feje fölött, kénytelen volt egy széket felrúgni, hogy magára terelje a figyelmet.

A trükk sikerült. Az előkelő ismeretlen odanézett és kegyesen tudakozódott a megbotlott (!) riporter egészségi állapotáról.

— Oh, uram, nem ütötte meg magát?

Manó mohón bekapta a horgot.

— Köszönöm a részvétet uram, kicsiség az egész.

— Talán egy pohár pezsgő mégis jó lesz az ijedtségre, — kinálkozott a szélhámos, megragadva egy alig megkezdett pezsgős üveg nyakát.

— Pardon, s diszkréten vigyorgott a riporter, — a legközelebbi revans ellenében elfogadom.

Bemutatta magát.

— Bakk Manó, szerkesztő.

Viktor úr felállott, baltenyerébe ejtette monokliját és szintén megmondta a nevét.

— Langer Viktor, nagyvállalkozó.

Most már tisztában lehettek egymással az előkelő urak, egy asztalhoz ülhettek, hogy pezsgőznének.

— Ez Mumm? — kérdezte a riporter, miután lenyelte az első pohár gyöngyitalt.

— Ez nem Mumm, — világositotta fel Viktor úr, — ez Veuve Cliquot for England.

— England? Jó. Mindig ilyet tetszik inni?

— Nna, többnyire . . . víz helyett, — válaszolt a szélhámos előkelő basszus hangon.

— Hm, — irigykedett rá az inyencz Manó, szája szélét nyalogatva, — boldog az, a ki jól él.

Viktor úr felhúzta hegyes vállát.

— Hát nekem tulajdonképen nem illik panaszkodnom, de mégis . . . Higyje el, szerkesztő úr, hogy a pénz még nem boldogit.

A riporter nem hagyta magát lefitymáltatni. Megmutatta, hogy neki nem imponál a nagyképűség.

— Hagyjuk ezt kérem, — leczkéztette a traktálóját, — a pénz mindenféleképen boldogit. Ha nekem pénzem van, vehetek magamnak egy negyven lóerejű gépet és odaszaladhatok, a hol a czitrom virul.

— Jól van, — okvetetlenkedett a pezsgős úr, — de mi hasznom nekem a czitromból?

Manót gyanakodóvá tette ez a sajátságos dialektika. Szemtelennek született, hát megkérdezte:

— Szabad kérnem, milyen vallású a tisztelt úr?

Langer elnevette magát.

— Nem vagyok zsidó, — mondta, — csak passzióból jüdlizek néha.

— Ah, tehát uraságod budapesti? Hogy lehet az, hogy kikerülte a figyelmemet?

— Nem vagyok budapesti, — tiltakozott a finom úr hevesen, — Szentesen születtem ugyan, de világpolgár vagyok.

Manó átnyújtotta kezét az asztal fölött.

— Világpolgár? Stimmt. Én is annak tartom magamat.

Kezelt a két világpolgár, aztán ivott.

A kopótermészetű riporter pezsgő között sem pihentette a szenvedélyét; vallatni kezdte az érdekes idegent: beütnek-e a vállalatai? Milyenek ezek a vállalatok? Hol operál: Szentesen-e vagy Amsterdamban? Vannak-e gyermekei? Ki a szeretője? Nem únja-e Magyarországot? Mi a véleménye a porosz külügyminiszterről és Fedák Sáriról?

A szapora kérdésekre adott kitérő feleletekből kitűnt, hogy az érdekes úr nem annyira nagyvállalkozó, mint inkább szenvedélyes *nemzetközi politikus*.

Manó nem volt egészen tisztában ezzel a fogalommal, de Viktor megmagyarázta neki.

— Tudja, kedves szerkesztő úr, ez annyit jelent, hogy hol a törököket uszitom a görögökre, hol a németeket az angolokra, a kártyát természetesen én keverem.

— Ühüm, ez érdekes, — vélte Manó és megráspolyozta a torkát, mert viszketett.

— Tulajdonképen — folytatta a nemzetközi politikus, — most is azért vagyok itten, hogy kihalásszak magamnak egy finom politikai falatot, a mivel szórakozni lehet.

A riporter kopóarcza megnyúlt erre, orrlyukai, mint a szimatoló vizsláé, szipogni kezdtek. (Finom politikai falat. No ha csak az kell, adok én neked szórakozni valót. Épen kapóra jössz nekünk.) De örömét azért nem árulta el . . .

— Itt most lehet operálni, — mondta egyszerűen, — érdekes sakkhuzások várhatók . . . Egy kis észszel s még több pénzzel szép partit nyerhetne egy nagystilű politikus.

(Folytatása következik.)

LÁTOGATÁS A BUDAPESTI ÁLLATKERTBEN.

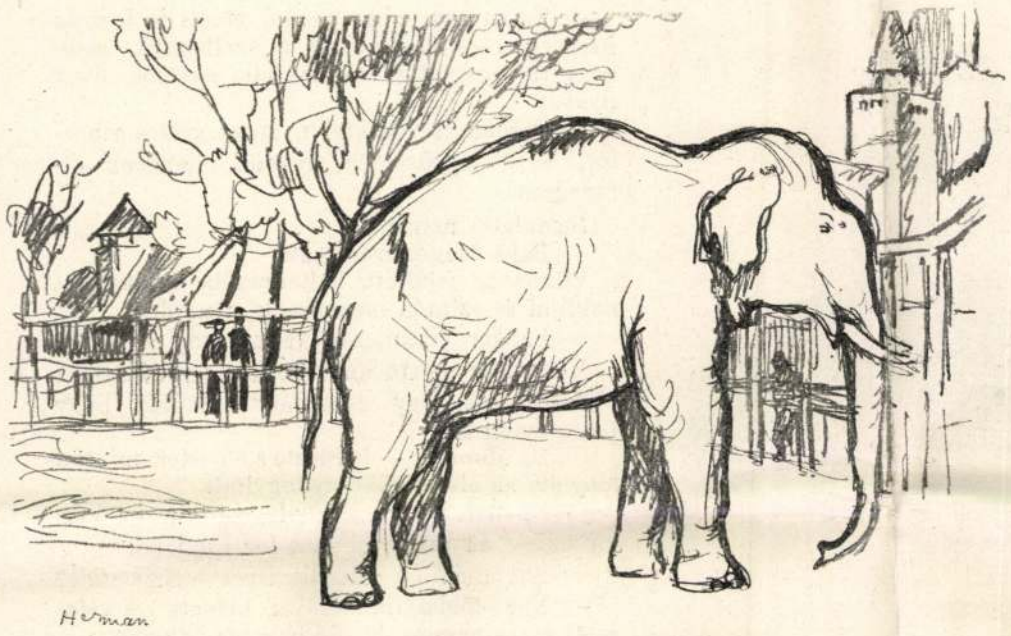

A «SZIAM» ELEFÁNT.

ORMÁNYOS MEDVE.

Pünkösd előtt megnyílik a mi állatkertünk. Régóta óhajtjuk és várjuk a megnyitását. Csak jó hírét hallottuk eddig és most, hogy megnézhettük, valóban kellemesen meglepődtünk a nagy alkotás szépségén, a mint előttünk feltárult.

A régi, árnyékos fák alá sok, helyesen tervezett, kisebb-nagyobb házat építettek, melyeknek eredetisége, többnyire magyaros stílusa megérdemli a közelebbről való megtekintést.

Vannak díszes, gazdagon berendezett nagy házak is közben; ilyen az elefántok háza, a majmok és madarak háza. Érdekesek azonban azok is, a melyek a bentlakó állatfajok hazájabeli stílus-jellegét viselik magukon. A struczok ólja például afrikai zsup-fedeles négerház, a krokodilusok tanyája a tóparton czölöpökön álló maláji ház; az északvidéki fehér rókák, rozsomákok és rénszarvasok istállója pedig olyan faépület, a milyet Norvégia északi részeiben építenek.

Mindezeknek igazán ethnografiai értékük van. Még jobban domborodik ki azonban az egész állatkertnek a biológiai berendezése. Minden állatnak a maga életmódja szerint való környezetet adtak; természethűséggel készített sziklás hegyeket építettek; a sivatagból való állatfajokat, bár különböznek egymástól, együtt tartják, és ott látjuk a mozgó tóparti madáréletet, az erdő lakóit: mindegyikat a maga módja szerint elhelyezve. És a mi szintén meglepi a nézőt a mi fővárosi állatkertünkben, az abban van, hogy mind szépek és szelidek az állatok, mert jól bánnak velük. Az oroszlánok ápolója bármikor bemegy az ő fenevadjai közé, simogatja és keféli őket. Pedig együtt van vagy hat-hét oroszlán egy csapatban abban a nagy terjedelmű barlangban, a melybe benézhetünk anélkül, hogy rácsot vagy korlátot látnánk. Az állatok a szabad ég alatt vannak és csak a sziklafalak a háttérben korlátozzák őket, míg elől egy széles mély árok. A tigrisek is így élnek itt.

A nagy emlősök közül megemlítjük még az európai és amerikai bölényeket, a nagyszámú délczeg szarvasfajokat, az antilopokat, a négy zsiráfot. Mindezek igen ritka állatok. Az elefántok szintén négyen vannak; közöttük él a «Sziam», és a párja, a szelid természetű «Bébi». A kecske és juh félék, a zergék, a kőszáli bakok és más kisebb kérődzők pedig szabadon járnak a hegyen, a hol legelésznek és nézik a közönséget. A medvék nagy száma közül megemlítjük külön a hét jegesmedvét; ezeknek fehér hómezőket, mesterséges jégtáblákat adtak környezetül és hűvös fürdőt rendeztek be nekik, szintúgy a fókáknak is. Gyönyörködik a szemünk a tavon látható madár életen is. Legszebb a rózsaszínű flamingók csoportja a kis tavon; száz récze, lúd-féle, hattyú, pelikán, kormorán úszkál körülöttük.

Szép a madárház belseje. Víg életről szól a sok csicsergő, éneklő apró faj; mindegyiknek olyan tág drótháló rekesze, van, hogy repülni is tud benne. És fű meg bokor, víz és kő a rekesz alja.

Az akvárium berendezése eredeti; sehol másutt ilyet nem láthatunk. A tenger és az édes vizek halai, rákjai népesítik be a sok vizzel telt nagy medenczét. A pálmaház magas üvegkupolájában a forró vidékek üde, színes flórája nyílik előttünk. Legfeltünőbb az összes állatok között azonban a három emberszabású majom: a két csimpanz és a nagy orángutáng. Ezek értelmes állatok; két lábon járnak, ülnek, mint az ember. A míg körüljárunk a kertben eltelik egy egész délután. Erre való tekintetből, hogy a fáradságot kipihenhessük a végén, vendéglőt, kávéházat, tejcsarnokot építettek a kert tervezői és egyéb alkalmakról is gondoskodtak, hogy a főváros kiránduló közönsége ott jól érezhesse magát, üdülhessen s szórakozást is találjon. Sőt, hangversenyek is lesznek ott esténként és a tavon kivilágítások a sétálók gyönyörűségére. Az ország közönsége már alig várja, hogy legyen benne része. *B.*

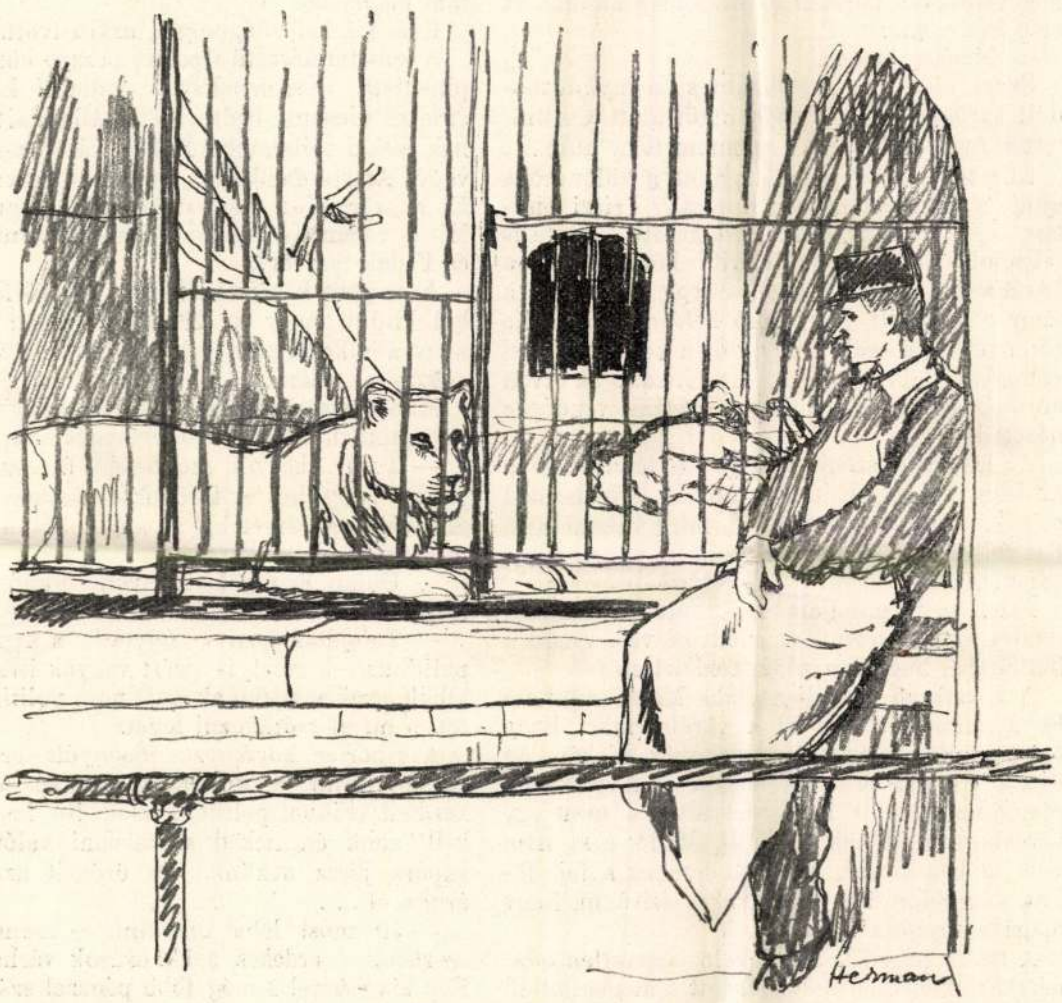

FIATAL OROSZLÁN.

ORANGUTANGOK.

Herman L'pót rajzai.

A FLAMINGÓK.

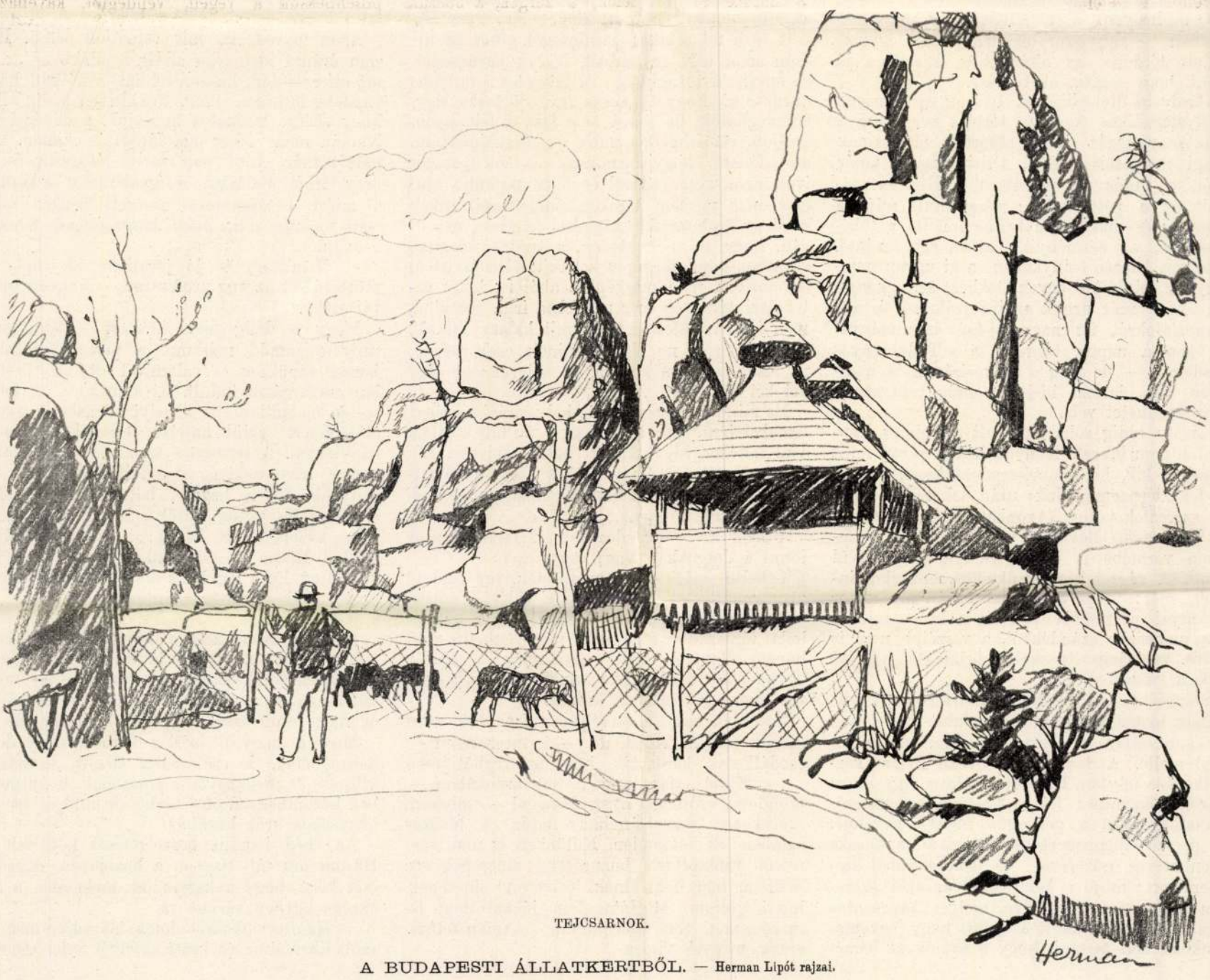

TEJCSARNOK.

A BUDAPESTI ÁLLATKERTBŐL. — Herman Lipót rajzai.

ALIG EGY ÓRA MÚLVA...

ELBESZÉLÉS. IRTA KANIZSAI FERENCZ.

Károly fölébredvén ezen a reggelen a szállodai ágyban, a hátralevő perczeket számlálta, meg a pénzét. Egyikből sem maradt valami sok. Boldog ideje ép oly gyorsan elröpült, mint a keserves pénze. Kevés volt ez is, amaz is. Hogy mennyire pénz az idő, csak most fogta fel igazán, a halaszthatatlan búcsúzásnak ezen a szomorú reggelén. Itt, ebben a szép kisvárosban való mulatását, melyre hónapok óta készült, hatosonként kuporgatva össze a szükséges költséget, készpénze rövid öt napban szabta meg. Új ruhát is kellett csináltatni, a czipőt megtalpaltatni, nyakkendőket vásárolni — minden napra mást — és igy, mielőtt tulajdonkép útra kelt volna, megtakarított pénzének több mint a fele elfogyott. Vasúti jegyre, szállodai szobára, étkezésre alig száz koronája maradt. Maga az utazás, ide és vissza, majd negyven korona; és ezen kivül, a mire nem számított, közben kirándulás volt, a hol a czigányokat az uraknak kellett díjazniok. Ez a váratlan kiadás kerek egy nappal kurtította meg itt való időzését. A kirándulást pedig nem mellőzhette, mert résztvett rajta Olga is; Olga, a kedves és gyönyörű leányka, a kiért hónapokig sanyargott, csakhogy végre, bár fájdalmasan rövid napokra viszontláthassa.

Felöltözködvén a fiatal ember, odaállt búsan a szállodai szoba ablakába. Lenézett az alant elterülő képre; szemével szinte végigczirógatta, gyengéden végigcsókolta a házakat, a fákat, még a piacz közepén levő, gipszből öntött, agyoncsorbult, esőmosta-festésű Szent János-szobrot is. Hiszen alig van a városban valami, a mihez emlékek köteléke ne fűzné. Érettségi vizsga után, csillagos ég alatt, Szent János szobránál fogadtak örök hűséget. Hop Károly négy évig szorgalmasan tanul, megszerzi a diplomát, aztán egy évig önkéntes; és addig Olga rá se néz senkire, vár reá és öt év mulva megesküsznek, nem a templomban, hanem fent a hegyen, a kápolnában, a hová — titokban — annyiszor osontak be, és egymás mellett térdelve az oltár előtt, kérték a jó Istent, hogy segítse őket össze.

Károly itt diákoskodott. Itt volt gymnázista. És nyolczadikos korában történt meg rajta a végzetes változás, hogy elpártolt ideáljainak eddigi megtestesülésétől, Orbán Balázs tanár úrtól, a tudós matematikustól. Hirtelen támadt ez a pálfordulás; váratlanul, mint a fergeteg; és többé nem benne imádta a tökéletességet, az eszményit, hanem egy serdülő, kissé tán kaczér leánykában, a ki ugyan nemhogy az elsőfokú egyenletekhez sem konyított — a tanár urnak az integrálokról és differenciálokról irt nagyszabású tanulmányát ép ezen a napon tüntette ki a Tudományos Akadémia — de még a helyesirással is hadilábon állt, és azt hiszem, máig sem kötött fegyverszünetet vele.

Károly eddig soha sem volt szerelmes. Egyáltalán nem kereste leányok ismeretségét, mint társai, a kik, ha kilométerpénzt kaptak volna a «fenczterpromenádok» után, lehetős összegeket szereztek volna, (Azonban csak szekundákat szereztek.) Rávall a végzetre, hogy a szerelem vermébe is tudtán és szándékán kivül jutott. A végzet keze működött, annyiból inkább, mert maga a jóságos Orbán professzor úr, atyai pártfogója volt az, a ki — szintén a legnemesebb szándékból, a veszélyt nem is sejtve, valósággal tuszkolta, belelökte Károlyt ebbe a válságba.

Szecsőéknek, a gazdag földbirtokos uri családnak instruktorra lett szükségük, fiacskájuk, a rakonczátlan elsőosztályos gimnáziumi nebuló mellé. A tanári kar, Orbán Balázs kardoskodása folytán, Károlyt ajánlotta. Igy jutott Károly, harmincz forint fizetéssel, a Szecsőcsaládba, mint a gézenguz fiúcska nevelője. És persze, megismerkedett Olgával, a fiúcska tizenhatéves nővérével. Az ismeretségből szerelem lett; mind a két részről az első szerelem mámoros szenvedélye, melyet káprázatos izgalmakig korbácsolt a tudat, hogy egyelőre titokban kell tartani, hogy a szülők és ismerősök ne vegyenek észre semmit. Az örök hűség drága zálogának látszottak, ritka pillanatokban, a titkos csókok, a forró kézszorítások.

Károly azután a fővárosba ment, az egyetemre. Kieszelték a módját, hogyan levelezhetnek titokban. Olga egy ideig minden nap irt; később már csak hetenként, sőt nagyobb időközökben és utóbb már többnyire czeruzával, nem tintával. Kifogásokkal állt elő, hogy nem irhatott, mert attól tart, hogy vigyáznak rá, hogy sejtenek valamit. És némely újabb keletű levele igen furcsán állitotta be hűségének bizonyitékait; ime, példának néhány sor:

«... Ja igaz, el ne felejcsem, drágám, tegnap a megyebálba voltam, pedig nem akartam, mit keresek én a bálba, ha Te nem vagy ottan; de mégis elmentem, mert szüleim forszirozták, hogy muszáj, már eladólány vagy és elmentem, mert eszembe jutot, hogy ez által is elterellem gyanujukatt szerelmünkről. Muszáj volt tánczolnom, sokat, mert engem kértek föl a legtöben és a legtöbször, szeretem volna, ha látad volna, mily pompásan néztem ki a báli ruhában és bizonyára büszke lettél volna, ha látad volna, hogy rajongttak értem és látad volna, aban a tudatban, hogy hiába bókolnak nekem és sugnak szerelmi valomásokat a fülembe, azért mégis te vagy a vőlegényem. Volt köztük egy, a főispáni titkár, az foglalta le a második négyesemet és hajnalban a bálból hazakisért és alig fekütem le othon, éjjeli, illetve hajnali zenét hozot, egész hangversenytt rendezet az ablakom alat és másnap délután vizitbe gyöt, óriási csokoral, csupa piros rózsa, lehetet legaláb harmincz forint, de engem ezel nem hat meg, tudom, hogy hitelbe vete. Ja igaz, el ne felejcsem, el kel mondanom, mert ha valaki mástóll halanád, az iletó hozátene egyetmást, a mi nem igaz, hát tud meg, igy történt: Mikor a Viki — t. i. Balajthy Viktor, a főispáni titkár — a bálból hazakisért, én elől mentem vele, gyalog, mert szép idő volt és ő udvariasan karonfogot, mer az utczán sötét volt, ez szabad, bálból hazamenet, ez egyszerű lovagiaság; és elkezdet a fülembe duruzsolni, hogy Olgácska igy, Olgácska úgy, én meghalok, ha maga nem lesz a feleségem, szóljon, remélhetek-e, mire én megsajnálttam, atól féltem, hogy hazamegy és sok pezsgőt ivot, nem volt eszénél és fejbe pufantja magátt, nem mertem kereken elutasittani, inkáb mintegy diplomatikus kitérésel feleltem, mondván, hogy ne bolondozon, a kérdése meglep, váratlan, gondolkoznom kel rajta. Bizonyisten, igy történt, nem máskép és aból is, hogy eztet őszintén meg merem Neked irni, láthatod, menyire szeretlek és akármit halasz Vikiről, vagy másról, ne higy senkinek, csak nekem, pá, csókolak, jön anyám, és a levelet az ágy alá kel rejtenem...»

És mindez czeruzával és helyesirási merényletekkel irva. Károlylyal egyet fordult a világ. Vad féltékenység harapott bele a szivébe. Ekkor határozta el, hogy szűkös keresetéből félrerak és ha együtt lesz a szükséges összeg, azon nyomban utazik.

Utazik és — rendet csinál. Tisztába akar jönni a dolgokkal. Vagy-vagy.

Othello szállt be Budapesten, az induló gyorsvonatba. De az, a ki a vidéki városka állomásán, kezében a táskával, beült a szálloda társaskocsijába, már nem Othello volt, hanem Romeo. Nini, ugyanazok a házak, ugyanazok az emberek; minden a régi, a kedves: nem változott itt semmi.

Szecsőék nagyon szivélyesen fogadták, mint kisfiúk volt nevelőjét, de — természetesen — csodálkozva kérdezték, hogy mi végből jött?

— Kissé elfáradtam a sok munkában — mondotta erőltetett nyugodtsággal — pihenni, szórakozni akarok néhány napig. A főváros zajában ez lehetetlen. Különben is nem szeretem Budapestet. Ismerőseim sincsenek ott. Szüleim már nem élnek, testvéreim sincsenek, hát idejöttem. Meglátogatom jóakaróimat, ismerőseimet, volt tanárjaimat... Aztán felfrissülve, megyek vissza.

Négy napot töltött el a kisvárosi társaságban, lehetőleg mindig Olga oldala mellett, a kivel azonban négyszemközt nem beszélhetett. A leány gyakran vetett rá meleg, biztató pillantást és ez, némileg kárpótolta azért, hogy Olgát állandóan az udvarlók egész raja övezte. Már az első napon találkozott náluk azzal a bizonyos Vikivel. Racscsolva beszélő, monoklis, vékony fiú, túldivatosan öltözve, a hogyan csak hitelbe lehet. A mig a társaság a szalonból az ebédlőbe vonult — ott terítettek uzsonnához — Károlynak alkalma nyilt észrevétlenül igy szólni Olgához:

— Ez az a bizonyos Viki?

— Ez! — felelt Olga, de a többit a szemével mondotta. Figyelemreméltó, hogy Károly ezentúl, itt való tartózkodása során, többé nem találkozott Vikivel. Úgy látszik, Olga erélyesen kiadta az útját.

Egyik uzsonnáról a másikra, tömeges séták a korzón, a kirándulás (itt sem volt jelen a Viki) és négy nap suhant már el, a nélkül, hogy Károly szót érthetett volna Olgával.

És most, az ötödik nap reggelén, — le és föl járkált a szállodai szobában.

— Ma délután öt órakor el kell utaznom, — mondotta.

— Alig néhány óra és ki tudja, mikor jöhetek megint! Bár hiszen, ha annyi forintom volna, a hány percz mulik délután ötig, még maradhatnék. Egy héttel, legalább egy héttel tovább.

Elhatározta, hogy a búcsúzásnak ezt a napját kiaknázza. Az alkalom is kedvez: délben Szecsőékhez ebédre hivatalos. Nem megy el onnét addig, a míg az indulás ideje el nem érkezik. A bérkocsit is odarendeli. Délben, mielőtt az ebédre elmegy, kiegyenliti a hotelszámlát és egyenest Szecsőéktől fog a vasúti állomásra hajtatni, hogy minél tovább lehessen együtt Olgával. Érezte, hogy jobban, hálásabban szereti, mint valaha.

Azon töprengett, mit csináljon délig? Három órányi ideje van addig legalább és ez az idő elfecsérlődik haszon nélkül, a nélkül, hogy legalább láthatná Olgát. Tekintettel pedig arra, hogy ebédre hivatalos hozzájuk, a délelőtt folyamán nem mehet oda látogatás czimén. Tanárait már előző nap sorra látogatta és az öreg Orbán Balázstól dorgatóriumot is kapott, a miért a keservesen szerzett pénzét üdülésre fordítja, mint holmi bankigazgató tehetné csupán.

— Nem vagy te jó járatban, édes fiam — zsörtölődött az agg professzor — nagyon megváltoztál!

Hogy a délig tartó időközt — lám, most mily csigamód másznak a perczek, máskor bezzeg repülnek — valamivel eltöltse, czéltalan csavargásra indult. Ki a mezőre. A mező szélén megpillantotta a helyi túlzásból hegygyé előléptetett szelid hajlású dombot, tetején a kápolnával. A nevezetes kápolnával. Megdobogott a szive, nekivágott a fölfelé kanyargó ösvénynek, föl a hegyre, be a kápolnába. Mielőtt rátette volna kezét a kápolnaajtó kilincsére, eszébe ötlött, hátha... hátha itt találná Olgát? Hátha a szerelem parancsa őt is ide küldötte? Ez a gondolat oly erősen felszinesődött lelkében, hogy szinte bizonyosra vette a találkozást.

Bement. Szétnézett a homályban, de csak néhány koldusasszonyt látott. Egy-egy krajczár alamizsnát osztott szét köztük, majd maga imádkozni akart. Letérdelt az oltár lépcsőjén, de nem jutott eszébe egyetlen imádság sem...

Mire a hegyről leért a városba, már delet harangoztak. A szállodába sietett, számláját kifizette és meghagyta a portásnak, hogy pontban háromnegyed ötre bérkocsit küldjön Szecső nagyságos urék házához.

Az ebéd banális beszélgetések közt telt el. Három óra tájt Szecső, a házigazda, engedelmet kért, hogy a kaszinóba mehessen, a hol sürgős ügyben várnak rá.

— Ha nincs okosabb dolga, maradjon még, — szólt Károlyhoz és kezet szorítva vele, elment.

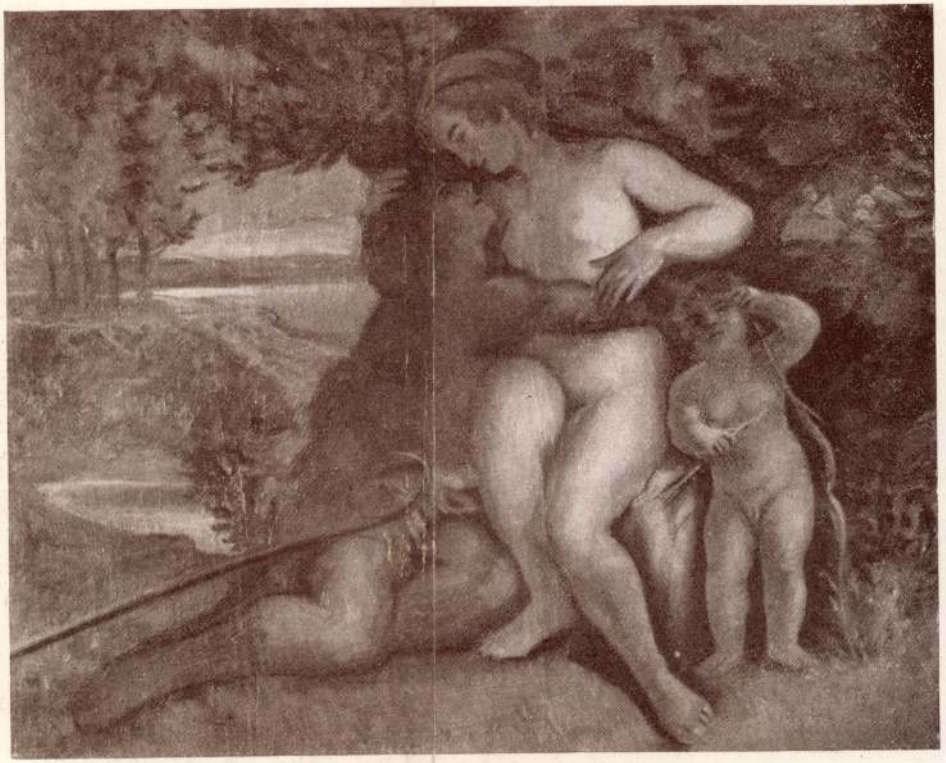

60. Lipót Herman: Herden och nymfen

Hermann Lipot

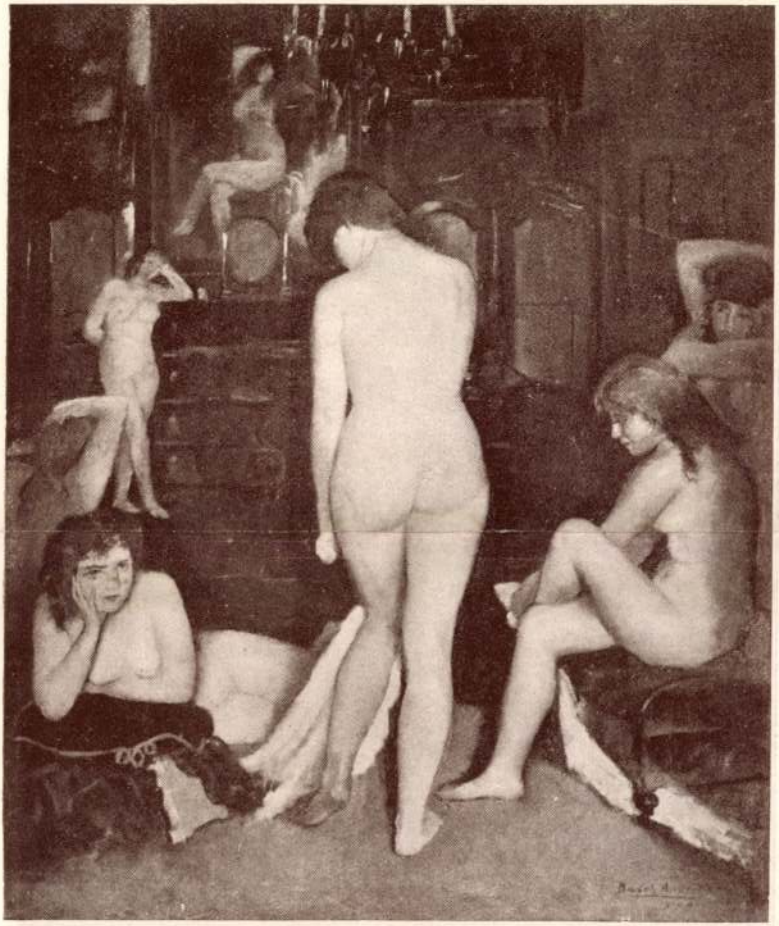

2. Andor Basch: Kvinnor

Herman Lipót

irod.

Secession. Internationale

Aktausstellung. Wien

Okt- Dez. 1928.

141. szám.-

Nagyságos

Dr Éber László egy. m. tanár Úmy

mint a műemlékek orsz. bizottsága előadójának

Budapest

A dr Csánki Dezső orsz. levéltárnok

urral történt megállapodás értel

mében nekem másolási-díj fejében

Herman Lipót

részt vett a Magyar
Fémkarcolóművészek
Egyesületének Zürichi
kiállításán.

Ungarische Graphik
Zürich 1924

G. L.

Aquila műve, a padlástérben lévő
sebb, de művészeti szempontból
kedvelt témáját ismételte meg,
s éveiben egy ismeretlen művész.
Szent Márton legendája mellett
t a sárkánnyal festette meg. Zöld
ti a szentély egyik ablaka mellett
kos ruhát, hosszú fehér harisnyát
n megfelel a Képes Krónikából
ő ruhaviseletnek. Válláról görbe
jzsban három kisebb üres pajzs.
nápolyi hadjáratai során kerültek
i osztrák lovag harcolt Apuliában,
mindig a királyhoz hű Aquila,
s inkább Olaszország, különösen
tanuló éveiben ismerhette meg.
ljesen azonos a Nagy Lajos-kori
cképének ruházata is a hazánkban
ultúrával való kapcsolatai során
dolunk, mely szintén az avignoni
nt Márton-legendára is, melynek
mint a legenda szentje. Jól érzé-
gymás mellé került Szent László
s ruhában, egész más stílusban
, a magyar lovagok mintaképét.

Herman Lipót

ivód

Yblutolsó 52. l.

Pálffy János hagyom.
Pozsony 41.

...epérot (1550).

~~-án. I ugyanott 1531 január 22-én.~~ VI: 36.

Iölében

Gloriás fejét

~~Madonna, a ki fejét~~ (kissé balra for-
~~...e vett~~ (Megváltónak tetemét I tartja.
~~...y veszi körül~~; homlokán, mellén és le-
...yek közelében, vércseppek vannak; bor-
...os gyolcs takarja. Mária, ~~kinek feje~~
...hér kendőt, ~~[illegible]~~ homlokát is fedő), pi-
... visel. ~~Térdeit az utóbbinak rejtes~~
...dék.

- Becsértéke 25000 K.
~~...ya 1907. november 14-én (1429-908)~~
...rísleltárban 61 és annals ki -

40

~~...er dolorosa, Wien 1859 von Bühlmeier~~
~~Grosses Vorzimmer No 41)~~

...ag 27

20.-

I V Ó

.ka:/ kápolna mennyezetfrescóihoz

/:csütörtökön:/ d.e. 12 órakor

z mütermében /: IV., Deák Ferenc-

hogy megjelenni, illetve helyette-

ó 31.-én.

D ö r r e s.k.

tanácsnok h.

Herman Lipót

bécsi magy. kiáll.

Künst Wien 1937

DÖLLE S.K.

Horváth

~~Hámor Ilona~~

~~Gáborjám Szabó~~

~~Kátmán~~

Herman Lipót

~~Gyimes Lajos~~

~~Glatz Ondi~~

~~Größy Iván~~

~~Hámor Ilona~~

~~Hatvany Ferenc~~

Heintz Henrik

Herman Lipót

1 Velencei Biennale

1932. 296-1

2063 Magyar mester a XVIII. századból

Krisztus siratása. (Márk

A sziklába vájt üregben, fej
kinek lágyékát kendővel kötötték át é
Balkezét az ájuldozó Madonna tartja ö
Jobbra a térdelő Magdolna tördeli öss
dőt és fehér ruhát, Mária piros lepel
goskék ruhát, sárga kendőt és piros v

Fadombormű, méretei 36.6: 1
Vétetett 1902: II. 12-én Öz

Herman Lipós

Jesto

l.

Kat Beograd

1931

6.

Herman Lipót

szül. 1884 ápr 24 Nagy-
szentmiklóson.
Képzőm. főiskola. Tanult
még München, Berlin,
Párizs. 1905 óta Budapes-
ten működik.

Szerelem, of. tanul-
mány, 1926.
Magyar falu vége, of.
Angyalok jönnek 1926.
a, földi anzonyokhoz
tanulmány, of. 1925
A tájképfestő (Iványi
Grünwald B.), of.
Meglepett 1927
nimfa, tanulmány, of
1926.
Napsütéses nap, of. 1926
Nyári idyll, of. 1928.

Kat Nürnb 1929
23. l.

tásügyi miniszternek 95.659/1926.III.a.
ség XII. és Csekkosztályhoz intézett

7. Számadási ág: Művészeti célok tá-
vat: 3. Bélyegilleték: Nincsen.

Saláth Ferenc kezelő altiszt részére
t 41.szám/ jutalomdij fejében Nyolcvan
kiadási csekkszámla terhére utaljon
anuár hó 13-án. A miniszter helyett:
államtitkár.

Herman Lipót

Világ. 1949. jun. 19.

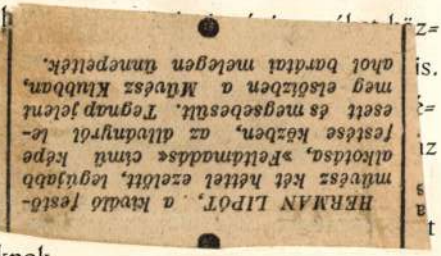

HERMAN LIPÓT, a kiváló festőművész két héttel ezelőtt, legújabb alkotása, »Feltámadás« című képe festése közben, az állványról leesett és megsebesült. Tegnap jelent meg elsőizben a Művész Klubban, ahol barátai melegen ünnepelték.

amelyről a levonatok készülnek.

FOTOGRAFIA : művészi fényképfelv

CHROMOGRAFIA : színes kőnyoma

A rendelések eszközlésénél kérjük a kép c

A kép kisebbített mása alatti méret a
nagysága margóval a következő :

Extraformatum ‹kép nagyság
Imperialformatum » »
Royalformatum » »
Folioformatum » »

A jegyzék végén található árlapon köv
nagyságát margó nélkül :

E = Extraformatum.
I = Imperialformatum.

Ha egyik=másik képnek nincs margó
az árlapon.

Herman Lipót

l.

Végvári Szokok

62. l.

Correction. May 2, 1949.

We celebrate Easter in memory of the resurrection of Jesus Christ, because the Jews crucified him. ~~the girls~~ In the Easter Holiday we went to sprinkle the girls and got some red eggs. We sprinkled them with scented water. Some boys went on a trip. I went on Sunday to church with my parents. The

Herman Lipót

Huszár őr Oroszországban, fenti rajza. repr.

Vas. Ujs. 1916. 647. l.

La S. V. è invitata a partecipare

all'ASSEMBLEA GENERALE

della

SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

MATTIA CORVINO

che avrà luogo il 24 giugno p. v. alle ore 18
nella sala d'onore del Museo di Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—35)

Il presidente
Tiberio Gerevich

Hermann Lipót

Trénpark a poléziai
mocsárvidéken c.
rajza repr.
Vas. Ujs. 1917. 355. l.

van der Helst.

n. † ugyanott 1680 után.

ı fordult. Szőke hajának gön-
kötője fehér gyöngyös, hajtűi
ás gyöngyszemek és nyakéke
melyet három csokorra kötött
ére brochet tűzött lelógó me-
és keskeny szalagdíszszel sze-

ak csipkefodrú újjai kilátsza-
en jelzése olvasható:

. 1666.

m. — Lelt. sz. 200. — Vétetett

datok:
8: VI. 200. *Lodewyk van der*
1896, 1897: VI. 200. *L. van*
— 1897: VI. 200. *L. van der*
— 1898: VI. 200. *L. van der*
ds. — 1901, 1904: VI. 200.
ı képe.
mban. 1906: X. 388. *L. van*
mása. — 1906, 1910: X. 388.
ucie Wybrands.

III
5 (200)
6 (212).

2500 Ka

jut, de jobb okokból. Mindkét házasságon csorba esett. Fraser nem bízott Teofilában, de Teofila barátja, John is csunyán bánt vele, megengedte, hogy maniakalis felesége kihallgassa szegény, zaklatott szivének minden sóhajtását. Egyikről sem akar többé tudni. Ez igazabb, mint a német befejezés lett volna.

De ez az igazság nagy baj a szerzőre nézve. Az igazi befejezés most az lett volna, ha Teofila válik férjétől és barátjától, egyik sem méltó ő reá. Barátja meg válik feleségétől, mert nyilvánvaló, hogy ez a féltékeny, talán még a nap folyamán, de mindenesetre másnap, új okot talál a féltékenységre. Ibsen így tett volna, ha ugyan ily teatralitásokba bocsátkozik. Pinero kész kompromisszumokra. Minthogy angol szinházban játsszák a darabot, a szerzőnek a főgondja, hogyan lehetne Teofilát társadalmilag rehabilitálni. Kritikus, ki magát megbecsüli, ezeket a semmiségeket nem mondhatja el. Azután egy évet engedélyez Frasernak feleségével való kibékülésére. Végül megengedi, hogy John egyszerűen megölelje a feleségét, a mi argumentumnak csattanós és döntő.

Mindkét darabban Paulay Erzsi játszott, puha, fogékony művészettel, melynek hangját eddig ritkán hallottuk tőle. Mindkét szerep epizódszerű, mégis Paulay Erzsi egészet tudott adni. Ligeti Juliska is meglepett bennünket érzelmi hangjainak bensőségével és a szenvedő odaadás kifejezésével. Odry, ki Pinero darabját rendezte és részt vett a mű fordításában is, mint szereplő (John) is kivált. Ő az, a ki a természetes beszédet és stilust művészi magaslatra tudja emelni. Mindig egyszerű és distingvált, nem csak a külső elegánczia tekintetében, ha arra szükség van, hanem belsőleg is előkelő, főleg az igazság előkelőségének hangját tudja biztosan hallatni.

Mindkét darabot szivesen fogadta a közönség, de egyik sem lesz igen hosszúéletű. A szinészek sikere erősebb volt, mint a szerzőké. A kezdet nehézségeivel megküzdve, a darabok elvéreznek, de a szinházat átsegitik az év legveszedelmesebb szakaszán.

Alexander Bernát.

AZ ÉLET NEM ÁLL MEG.

Elbeszélés. — Irta **Berkes Imre.**

A beteg egész éjjel delirált. A felesége már két nap óta nem aludt, mellette virrasztott. Hajnalban elájult a beteg, föllármázták az egész szanatóriumot, jött az inspekcziós orvos, utána az igazgató, titokzatosan viselkedtek.

— Holnapra meggyógyul s hazautazhatik, — vigasztalták az asszonyt.

A beteg jobban lett. Kinyitotta a szemét, felült az ágyban, hallotta, mit mond az igazgató . . . Holnap meghalok, — gondolta magában. Ezért mondja ez a sarlatán orvos, hogy hazamehetek. Innen minden haldoklót kidobnak, mert a szanatoriumban nem szabad senkinek sem meghalnia. Ez üzleti elv, a szanatórium jó hire. Holnapra meggyógyulok . . .

Reggel négy gazdag család hirtelen kiköltözött a szanatóriumból. Hallották, hogy az egyik pavillonban ijedt futkározás volt az éjjel. Nem akartak egy födél alatt maradni a haldoklóval.

Most dühös lett az igazgató. Újra bement a beteghez, megvizsgálta a pulzusát s aztán csak ennyit mondott:

— Méltóságos úr, a vonat kilencz órakor indul. Ön délután négykor otthon van.

— Valóban, — hagyta helyben az öreg. Nagyon halkan ejtette ki ezt a szót. De ebben benn volt a vágy, hogy innen minél előbb elmenjen s az a gondolat, hogy hátha . . . Hátha nem hazudik ez az orvos.

Többet nem szólt. Az arcza fakó volt, a szeme majdnem mozdulatlan. Tűrte, hogy kicsalják az ágyból, felöltöztessék, megborotválják, kocsira tegyék. A felesége fáradtan tipegett körülötte. Mindketten öregek voltak.

A mikor elindultak, a komor szanatórium egyszerre kaczagni kezdett. Mindenki nevetett. Az inasok, a cselédek, az orvosok, a vendégek meleg jókedvvel integettek búcsút a távozóknak. Az öregnek tetszett ez a váratlan ováczió, jólesett néki, de az asszony továbbra is komor maradt. Ő tudta, mit jelent ez.

— Úgy látszik egészséges vagyok, — sugta feleségének a beteg. — Érzem, hogy jobban vagyok.

Az állomásról sürgönyöztek a családnak. Ma délután érkeznek haza, várják őket.

Öt percz mulva már robogott velük a vonat. A beteg süppedten ült a helyén, a térdén meleg takaró, a feje hátradőlt, sápadt, mozdulatlan arczán közöny és élettelenség. Künn nyár volt, a nap buján csókolódzott a természettel, tarka, szines tájak köszöntötték a rohanókat. Mindenki, a ki itt volt, élt és ujjongott, sietett, vágyódott valahová, a vonat vitte az utasokat életbe, csak az öreg méltóságos asszony gondolatai vesztegeltek egy első osztályú kocsi szűk fülkéjében. Az ura mellett ült, azt nézte, a bágyadt, erőtlen szemét s a fehér kezét.

Jött a kalauz, mereven köszönt, bezárta a fülke ajtaját. Egy pillanatra ott állt a folyosón, benézett az ablakon, mintha arra gondolt volna, mit kell tennie, ha az öreg úr útközben meghal . . .

Az asszony is erre gondolt. Hogy itt, távol egyszerre csak észrevétlenül megszakad egy élet. A vonat vágtat s egyik fülkéjében egy megszakadt szivet s egy kiégett agyvelőt visz magával, nem áll meg egy pillanatra sem, mintha csak valami névtelen vándor halt volna éhen az árokban, a kihez semmi köze se néki, se azoknak, a kiket magával visz.

Nagy, erős asszony volt, hogy ezt így eltudta gondolni s meg tudta előre érezni, holott az a ki mellette ült, még élt, zihált. Még élt, de a keze egyre hidegedett, a homloka mind fehérebb lett. Nem szólt, nem mozdult. A felesége időnkint ráhajolt, mintha a szive verését vizsgálgatta volna. A szive veréséből akarta kiszámitani, él-e hazáig, meglátja-e még otthonát, gyermekeit, valamit abból, a mi ő volt életében, ő, a méltóságos úr, a mi nélkül az élete elképzelhetetlen lett volna s a mitől halálában illik búcsút venni. Régi csókok, megfakult emlékek, csillogó semmik . . .

A vonat zökkent egyet, a beteg tágra nyitotta a szemét. Az ajka megmozdult. Nem lehetett megérteni, mit mond, mit akar, de a felesége felelt neki:

— Igen, a vonaton vagyunk. Haza megyünk. Haza érünk.

— Én meghalok . . . — suttogta a beteg.

— Két óra mulva otthon leszünk, — mondta az asszony, mert úgy értette, hogy meddig tart még az út.

Most újra bizott. Mintha az öreg úr arczkifejezése már nem lett volna olyan merev. Szeretett volna szólni hozzá, szórakoztatni akarta, de csak ült ott, szótlanul, kissé görnyedten, mint valami rosz ápolónő, a ki pénzért sir és pénzért vigasztal. Megdöbbent, a hogy erre gondolt, korholta magát, aztán megragadta a beteg kezét s erősen megszorította.

— Szent Isten, — dadogta s elhuzódott az urától . . . — Elemér, Elemér, — mondta aztán, — drágám, szivem, Elemérem . . .

Hirtelen fölállt és a vészfékhez nyult. Az ablakokat elfüggönyözte s visszaült a halott ura mellé. Nem sírt, egészen odasimult a halotthoz, mintha azt akarta volna önönmagával elhitetni, hogy még nem halt meg. Még él, élve kell hazaérnie. És itt senkinek sem szabad megtudnia, hogy meghalt. Mert különben megáll a vonat, s nékik ki kell szállniok.

A fülke ajtaja hirtelen fölrándult. Egy pinczér állt ott, azt kérdezte, hogy a társas ebéden résztvesznek-e. A méltóságos asszony hidegen nem-et intett, a pinczér egy pillanatig még ott állt, aztán eltünt.

Föl-alá mászkáltak az utasok, a folyosókon zsibongott az élet, a pinczér rekvirálta a vendégeket és senkinek sem jutott eszébe, hogy most együtt rohannak a halállal. Vagy, hogy az élet magával hurczolja még egy darabig a halált. Az asszony egészen nyugodt volt, most már biztosan tudta, hogy baj nélkül érnek haza. Jött egy idegen, s nem vette észre, hogy a halottat szólította meg.

— Hát igazán nem élsz? — kérdezte az asszony. Nem is kérdezte, csak gondolta. A foga vaczogott, hirtelen az jutott eszébe, hogy öt percz mulva félni fog. Most még nem fél, de néhány percz, — s el fog ájulni. Hogy ez az ember meghalt, az ő embere, a ki egyszer ifju volt és szép, forró és vakmerő, s most semmi, egyszerüen semmi, — ettől a borzalmas valótól igazán rettegnie kell. Hogy az ő ura, a ki gazdag volt és előkelő, a kitől féltek s a kit imádtak, a ki büszke volt és szerény, már nem tud szólni és parancsolni, ha jön a kalauz, megállítja a vonatot, s azt mondja, hogy a halottnak ki kell szállnia.

— Hát igazán nem élsz? — mondta most hangosan. — Élj, élj! Élned kell. Még hazáig élned kell . . . Majd zúgnak a harangok, s búsan lengenek a fekete zászlók s meghatott tömegek fognak sirdogálni . . . Élned kell . . . Hallod, hogy zúg, robog az élet. Künn verőfény, tűzszikrák pattannak ki a mozdonyból. Édes Istenem, mennyi tűzszikra, s benned már egy sincs. Egyetlen egy se . . .

És valahogy úgy érezte, hogy az ura meg se halt, csak elszunnyadt. Utazik, mint ő. Zsebében az átlyukasztott jegy. A pinczér is élőnek nézte. A vonat is robog tovább, tovább. Hogy lehet ez? Hisz ő nem is fél. Semmi rettegés a szivében. Azt hitte, hogy öt percz mulva elájul. Milyen balgaság. Ő, a rideg, kemény asszony, a ki éveken át tűrte ennek az embernek a szeszélyeit, most hogy félhetne tőle? Még szemrehányást sem tett néki botrányos viszonyaiért, a melyekről az egész város, talán az egész megye is tudott. Csak ő nem tudott semmit, ő a méltóságos asszony. Mennyi titkos könny pergett végig az ő bánatos arczán. S mennyi hűtlen csókot csókolt el életében ez az ember . . . S most itt ül, csóktalanul, kiégetten, s ő, az élő, mellette, hogy azt a hitet keltse, hogy a halott még él . . .

Hirtelen felugrott, föltépte az ajtót, kiment a folyosóra. A vonat állt. Ez volt az utolsó előtti állomás. Már megint gördültek a kerekek, s az asszony az ura mellett ült. Békülőn, megbocsátóan ragadta meg a halott kezét. A vonat már robogott. A méltóságos asszony elhúzta a függönyöket, kinyitotta a fülke ajtaját s megrántotta a vészféket. A vonat, mintha sziven dőfték volna, megrándult, hörgött, aztán iszonyú rázkódással megállt. Az utasok ijedten szaladgáltak, jött a kalauz, szalutált a halottnak, mondta, hogy intézkedni fog. Pontosan felirta, mikor halt meg a méltóságos úr. Öt perczczel azután, hogy az állomást elhagyták. A pinczér, a mikor meghallotta, mi történt, elsápadt, s aztán megesküdött, hogy már két órával előbb halt meg a méltóságos úr. S egyszerre az egész vonat a halottról beszélt. Hogy hires ember volt, nagyeszü, főispán és képviselő, gavallér és vakmerő vadász, kalandor és becstelen. Mindenki tudott róla valamit, mindenki a halott fülkéje elé szeretett volna menni, de ott állt a kalauz, s az utasok néma ijedtséggel vonultak el a fülke mellett. A méltóságos asszony háttal ült, s kibámult a nyári délutánba.

Aztán feltünt a város. Mintha aranyködből bontakozott volna ki, szép, friss és kecses volt. Finom tornyocskái kaczéran integettek, barna kéményeiből szürke selyemfátylak imbolyogtak elő, a tiszta utczákon pedig gyönyörű lányok kaczagtak. A vonat belehasított a város szivébe, a perronon katonatisztek söröztek, az asszonyok selyem napernyőikkel integettek ismerőseiknek. A vonat megállt. Kormos arczú hordárok és vasutasok szaladgáltak a vonat előtt, jöttek a méltóságos halott gyermekei, rokonai, nevettek s néhány pillanat mulva zokogva fordultak vissza. A halottat megragadták, s bevitték az elsőosztályú váróterembe. A zaj egy pillanatra elült, csak a távoli muzsika szólt, ijedt arczok tünedeztek föl, két pillanatig nem ittak sört a tisztek, aztán élesen fütytyentett a vonat, a kocsik egymásba csapódtak, megindultak és messze elkanyarodtak. A város intett a távozóknak, a tornyocskák ablakaiban fehérarczú lányok lengették zsebkendőiket, s a város fölött szálló selyemfátylak hirtelen vérvörösek lettek, a hogy a nap beléjük szőtte megtört sugarait.

KATONÁK. — Hermann Lipót rajzai.

Herman Lipót

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1931.

A *Tavaszi Szalon* a képzőművészet ifju tehetségeinek bemutatkozója.

A *Szinyei Társaság* delegált zsürije az idén hatodszor vállalja a kiállitás rendezését. Teszi ezt két okból: egyrészt a fiatal magyar művészeknek óhajt szolgálatot tenni, hogy kiválogatja műveik közül a kiállitásra érdemeseket, másrészt a műpártoló közönségnek, hogy figyelmét a magyar művészet reményteljes, ifju generációjára felhivja és pártfogásába ajánlja.

A zsüri nem tekint válogató munkájánál irányzatokra és művészi jelszavakra, hanem csupán a *kvalitást* méltányolja, mely különféle módon nyilatkozhatik meg. Annál inkább, mert éppen a mi korunkban a tapogatódzás, uj utak keresése, izgalmas harcok és viták kisérik a művészi munkát.

Minden fiatal művész produkciójánál érezhetők képemlékek, hogy mesterek és mesterművek vannak hatással művészetére; ezeken keresztül képes magát kifejezni. Ez azonban nem az originalitás hiánya, mert a fejlődésnek az az útja, hogy mesterműveken megtanulván a mesterséget érkezik el a fiatal művész önmagához.

Mindenfajta próbálkozással és törekvéssel szemben elfogulatlanul kell állnunk, mert lehet — sőt valószinü, hogy a képzőművészetnek közeljövő kiválóságai éppen ezek közül a fiatalok közül kerülnek ki.

Herman Lipót.

dr. Szentiványi Gyuláné
részére

Budapest
XI. Lágymányosi
u. 16. V. 1.

Herman Lipót

Festő

kol. kiállítása
az Ernst Múzeum-
ban 1954. okt.

Könyvtárunkban.

MEGHÍVÓ

Fk. Szurdi Márta, a Műcsarnok vezetője
9674 Minőségi-ny. Fv. Draschitz R.

A
MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK
ÉS IPARMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE
ÉS A
MŰCSARNOK

MEGHÍVJA ÖNT

Herman Lipót

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK

ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

CSÓK ISTVÁN

KÉTSZERES KOSSUTH-DÍJAS,
A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KIVÁLÓ MŰVÉSZE,
A MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK ÉS IPARMŰVÉSZEK
SZÖVETSÉGÉNEK DÍSZELNÖKE

1954 OKTÓBER 16. D. U. 6 ÓRA

ERNST MÚZEUM

VI. NAGYMEZŐ-U. 8

A BIBLIOTHECA ÚJ KIADVÁNYA:

EUGEN KERPEL-CLAUDIUS:
STIMMEN DER GEFÄHRTEN

Ein ungarischer Chor aus dem anbrechenden zwanzigsten Jahrhundert

*

AZ OFFICINA ÚJ KIADVÁNYAI:

ANGOL BAROKK LIRA
Angol és magyar szöveg Vas István átköltése

BUDAPEST PUSZTULÁSA
Fényképek a fővárosról ostrom előtt és után

OFFICINA

NYOMTATVÁNY

Dr Szentiványi Gyula
főtitkár ur

II. Lágymányos u 16
I/21

BIBLIOTHECA-OFFICINA ELŐADÁSOK

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 47.

Herman Lipót

Pestő

A BIBLIOTHECA ÚJ KIADVÁNYAI:

SIEGMUND FREUD:

EGY ILLUZIÓ JÖVŐJE

TOLNAI GYÖRGY:

A MAGYAR KAPITALIZMUS TÖRTÉNETE

*

AZ OFFICINA ÚJ KIADVÁNYAI:

LÉVAI JENŐ:

FEKETE KÖNYV
a magyar zsidóság szenvedéseiről

SZÜRKE KÖNYV
a magyar zsidóság megmentéséről

NYOMTATVÁNY

Dr Szentiványi Gyula
főtitkár urnak

H

XI. Lágymányos u
16 I/21.

OFFICINA

BIBLIOTHECA-OFFICINA ELŐADÁSOK

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 47.

MEGHÍVÓ

1946 MÁJUS 11-ÉN, SZOMBATON 6 ÓRAKOR

JUHÁSZ VILMOS:
VALLÁS ÉS SZOCIÁLIS HALADÁS

SCHÖNBERGER ISTVÁN:
PSZICHOANALIZIS ÉS VILÁGNÉZET

C. ELŐADÁSÁRA

✶

A GALÉRIÁN
HERMAN LIPÓT
AQUARELL- ÉS RAJZKIÁLLITÁSA

EZ A MEGHÍVÓ BELÉPŐJEGYÜL SZOLGÁL

OMIKE

BUDAPEST, V., UJPESTI RAKPART 5.

TELEFON: 110—091

A NÉPFRONT BÉKEJÓLÉT SZABADSÁG!

BUDAPEST 1949 MAJ 14 Hb 62 Hb

NYOMTATVÁNY

KÉSZ-PÉNZZEL BÉR-MENTESÍTVE TAXE PERÇUE

Szentiványi Gyula [illegible]

BUDAPEST,

Lágymányosi-út 16.

Szent-László Nyomda (Dr. Nagy Béla) Budapest

OMIKE 1909—1949

Herman Lipót

Meghívó.

Tagjaink és barátaink részére 1949. május 22-én, vasárnap délután 5-8 óra között a Fészek-Klub helyiségeiben (VII., Kertész-utca 36)

összejövetelt

rendezünk, melynek keretében

Herman Lipót bemutatja képkiállítását,

Szép Ernő verseiből olvas fel,

Szilágyi Géza verseit **Kelen Dóra** adja elő.

Számítunk szíves megjelenésére és Hozzátartozóit is örömmel látjuk.

Szívélyes üdvözlettel

Bodrogh Pál
ügyv. elnök

Dr. Szües József
elnök

Jeremy.

Herman Lipót

1912. gyűjt. kiáll az Ernst Múzeumban.

Erőd

(Francia impresz. (Manet) és Herman L. gyűjt. kiáll. Bp. 1912 Ernst)

E kiállításon bemutatott anyaga a barokk művészet hagyományaihoz kapcsolódik

E kiállításon jelentékenyebbek az érzékiség kapuja, A szerelem allegoriája, Gyümölcsszedés, Emberpár angyalokkal

99 műve volt kiállítva

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Herman Lipót

Ernst Múzeum kiállításai

CXXXI · 1932

64, 84, 174,

Vadász M. Elemér dr. VIII. 162.

Herman Lipót

1920. máj. koll. rajz kiáll.

Ernst Mur. graf. Kiáll. Eat.

Vaslámpa, baranyamegyei magyar

VIII. 161.

Herman Lipót

1921. januárt koll. kiäll.

Ernst Mürem XV. Csop.
kiäll. Eat.

Tancred és Erminia.

474. Filippo Furini – Sciamerone

Herman Lipót

1922. gyűjt kiáll.

Ernstvéd.

ILLUSZTRÁCIÓK – I

Herman Lipót

l.

Ernst Muzeum aukcioi

XXXII. 153, 154. sz

ıf dem ovalen profilierten Fuss, mit Wulsten in
ltem Schweif eine muschelförmige Schale ruht,
inem kleinen Kasten eine Koralle mit Mutter-
50 g. Ungarische Arbeit, XVII. Jh.
Illustr. Taf. XIV.

let, am profilierten Fuss abwechselnd getriebene
s Humpens getriebene Szenen spielender und
Deckel zieren getriebene Akanthusblätter,
t zweigabeligem Knauf und geschwungenem
rzeichen. (Caspar Risz von Rissenfels 1661—
ıe 17·5 cm. Gewicht 790 g. Augsburg, zweite
Illustr. Taf. XVIII.

ıldet, mit getriebenem Dekor. Das zylindrische,
ugelfüssen und zeigt drei Imperatorköpfe um-
llten Fruchtgehängen. Der mit einem Knopf
ıcht mit getriebenem Dekor geziert. Höhe
XVII. Jh. Illustr. Taf. XVIII.

ilberfassung. Auf einem profilierten Fussreifen
che Elfenbeinkörper. In Hochrelief sind die
Männerfigur dargestellt, mit Füllhorn und
)MALITAS · CONCIENTIA — HUMILITAS ·
iertem Henkel. Am profilierten, gewölbten
der linken Pranke. Der Knauf ist zweigabelig
ınd FAB Meisterzeichen. (Franz Anton Betle
2 cm. Augsburg, um 1700. Illustr. Taf. XV.

Hermann Lipót

453. Bacchanália
Karton 37×47cm

454. Interieur
vászon 67×53cm

Ernst Múzeum aukcioi

XLIV/6.

Kerca, vas

305

Hermann Lipót

XXII. aukció

A Nyíltér 1915. 140. l.

2209. HERMANN LIPÓT: Ádám és Éva, tollrajz 30
2210. —: Az első kilakoltatás, tollrajz 30

XXVII. aukció

u. o. 1916, 32. l.

Lány pongyolában

ceruzarajz 17×13 25,—

Politius Antal:

Mellig van ábrázolva
szakálla ősz. Atillája
ró s az utóbbin nagy

Vade

s a kép körül:

Antonius Politi
Legatus Anō 1580

Vászon, méretei 18·1:
Gr. Csáky László ajá

Herman Lipót aukció

Árverési Csarnok (Kat.

32. sz. 1926. ápr.
34. sz. 1926. okt.
36. sz. 1927 febr.
38 sz. 1927 máj.
39. sz. 1927. okt.

Herman Lipót: Erdőben.

Herman Lipót: Alvó akt.

Ernst-Múzeum kiállításai
@ VII. (1929)

Herman Lipót az Ernst-Muzeumban bontotta ki szárnyait. Több mint másfél évtizede, mint egészen fiatal ember, egy egész kollekcióval mutatkozott be, az elsők egyike volt, kit — hogy tolvajnyelven beszéljek — „kihoztunk". Szinyei hivta fel rá figyelmemet, kit ő — mint a főiskola igazgatója — az iskolából ösmert. Ma sem feledtem el azt a hatást, melyet művei rám gyakoroltak, mikor műtermében megláttam őket. Kész művész volt. Az iskola porát korán lerázta. Ugy játszott a formákkal, mint egy akrobata a mázsákkal. Kompoziciók sorban egymás mellett. Az aktokat, akárcsak egy barokk-művész, fantáziájában egymásba fonta, ornamentális gazdagsággal, egy fiatal Rubens, akinek az emberi test képlátásához csak elemekül szolgált.

Nagyon természetes, hogy sikere döntő volt. A közönség ugy érezte, hogy egy nem mindennapi tehetség előtt áll, akinek — ha kiforr — művészi pályája tükörsima lesz. Megvolt mindene ahhoz, hogy ez a pálya diadalmas legyen. Formakészsége és szinérzéke, tradicióösmerete és mély érzése, ösmerte a természetet és képzelete szabadon szárnyalt.

De jött a háboru, kilenditette utjából. A háboru után ujra nagy szorgalommal nekiadta magát a munkának és néhány év után ujból bemutatkozott. A képzelete duskált a motivumokban ujfent. Játszott a formákkal. Kisméretü alakok és nagy, szinte természetfölötti figurák váltakoztak alkotásain. Egyszer összezsufolta őket, máskor világos kontrasztokba állitotta. De mindenre sötét tónusfátyolt boritott. Nagy élmény volt neki a háboru és a háboru utáni évek tragikuma, lelkében

Herman Lipót

viharzottak az érzések és mély nyomot hagytak művészetében. Ott állott ő éveken át a fronton és az emberi élet keservei, a forradalom izgalmai, a megnyugváshoz hozzájutni nem tudó évek láza kiütközött művészetén, s ezek elől képzelete álmaiba menekült. A bibliából keresett megnyugvást. Az utolsó itélet apokaliptikus borzalmairól álmodott, hogy aztán idillikus, regényes álmokba meneküljön. Ez volt második bemutatkozása, mely ujabb sikert jelentett számára.

Azóta ujból évek teltek el, s Herman megtisztultan jelentkezik ujra.

A sötét fátyol lehullott képeiről. Most tiszta, ragyogó, fénylő szinek kerültek palettájára. Elment a Balaton mellé, Pest környékére, s a magyar táj derüjét hozta magával. A nagy kompoziciók mellett főleg uj tájképi motivumok serege mozgatja képzeletét. A szinharmóniák változatossága izgatja. Egyszer gobelinszerü lefokozott egységbe foglalja őket, máskor impresszionista gazdagsággal a természet közvetlen benyomásait adja. A régi barokkos kompoziciók is ujra megjelennek, de megtisztulva és megnyugodva. A figuráinak méretei váltakoznak. Természetnagyságu alakok mellett tájba beleékelt kis figurák. Játszik a formákkal. Csak a tónusharmóniája egyenletesebb: világos, derüs és megtisztult. Mint egy rossz álom után felébredő ember, örül a napfénynek. A mult eltemetve, jöjjön a derü!

Négy teremben sorakoznak ujabb alkotásai. Egy uj művész áll előttünk. Kiteljesedve és megnyugodva. Szoros kapcsolatban a természettel, melyet képzeletében átszellemesit, olyan most Herman művészete, mint a tavaszi eső után felfrissült természet, — telve árnyalatgazdagsággal, variációkkal az e-huron.

HERMAN LIPÓT

44. Világos adriai táj, olajf.	500.–
45. Patak, olajf.	800.–
46. Parkban, olajf.	800.–
47. Fürdőzők az Adrián, olajf.	1.000.–

Nemzeti Szalon

1940. jan. febr.

Szinyei Társ.

VII. kiáll.

norma János : Nyári táj.

HERMAN LIPÓT

47. Télikert. Olajfestmény 1000.-
48. Tanyai táj. Olajfestmény 800.-
49. Ilonanapi virágok. Olajfestmény 1000.-
50. Arcképtanulmány. Olajfestmény 500.-
51. Parasztudvar. Olajfestmény 600.-

Nemzeti Szalon
1942. jan.–febr.
Szinyei Társ. VIII. kiáll.

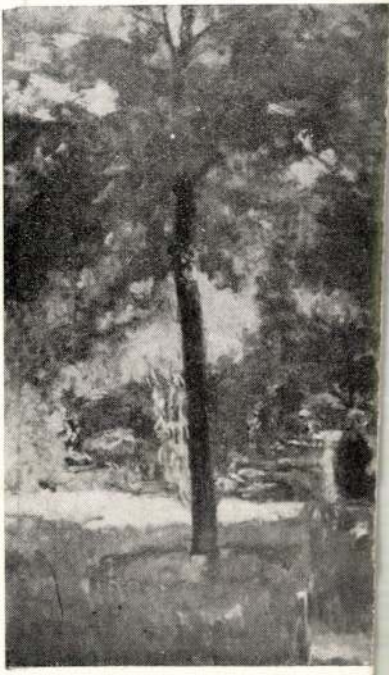

Hern

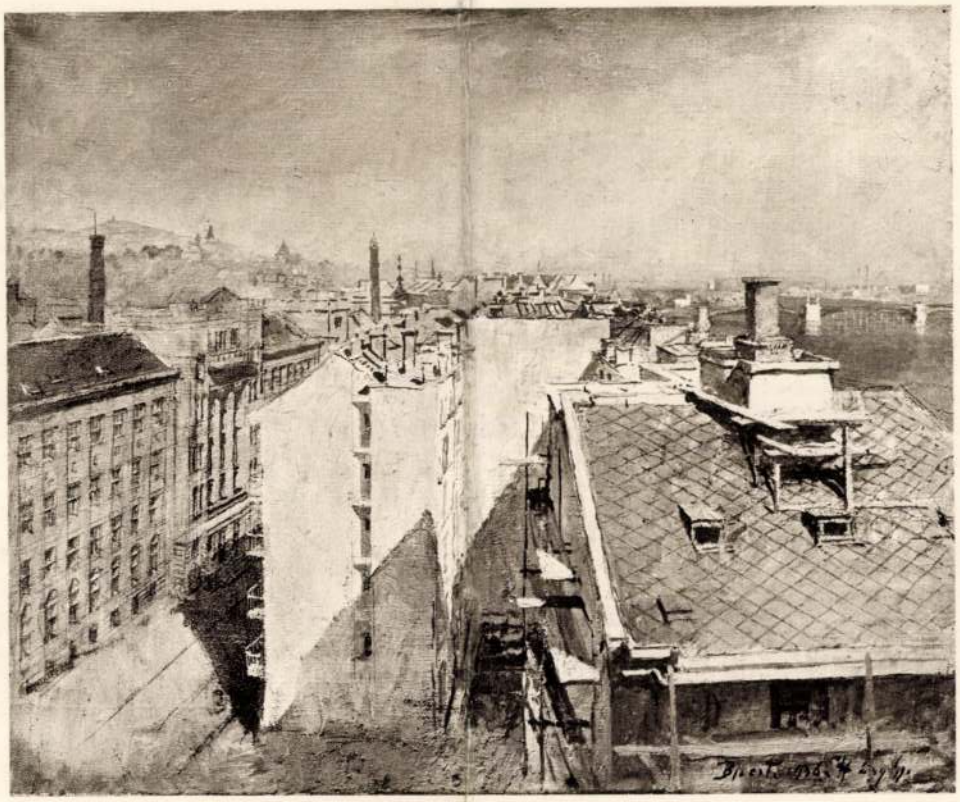

HÁRY GYULA: AZ ÉPÜLŐ FŐ-UTCA

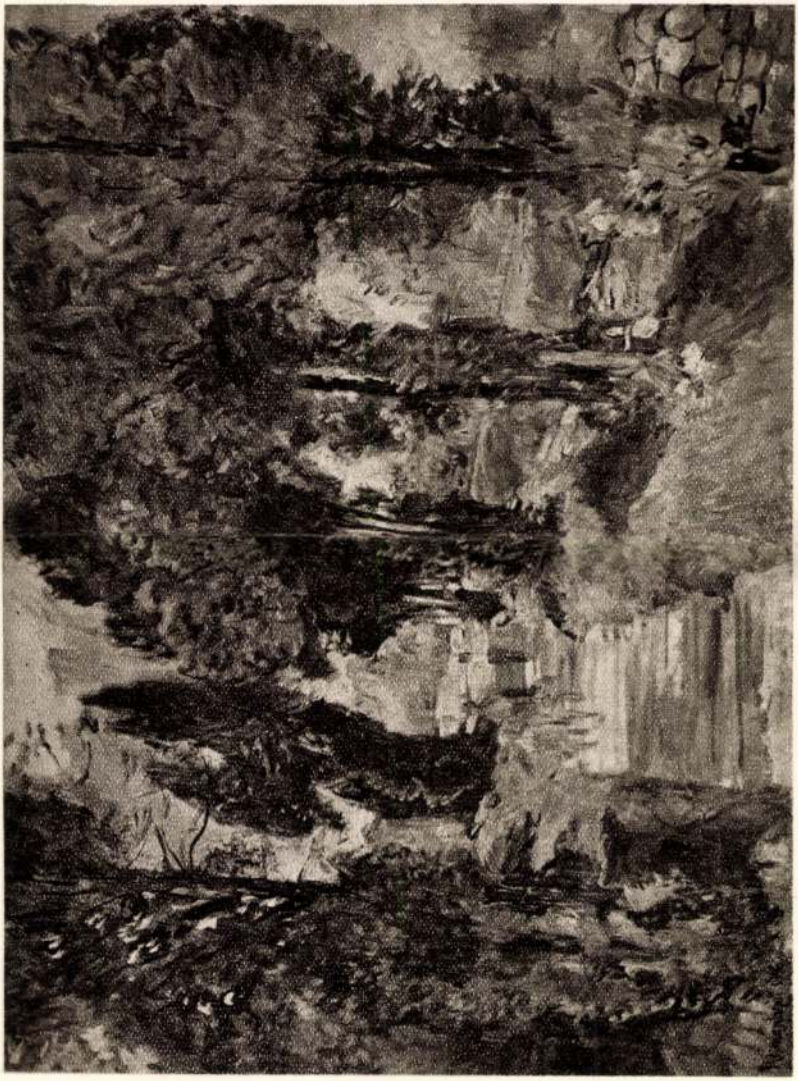

HERMAN LIPÓT: CIPRUSLÉPCSŐ A GELLÉRTHEGYEN

Nemzeti képzőm. kiáll. katalógus 1937

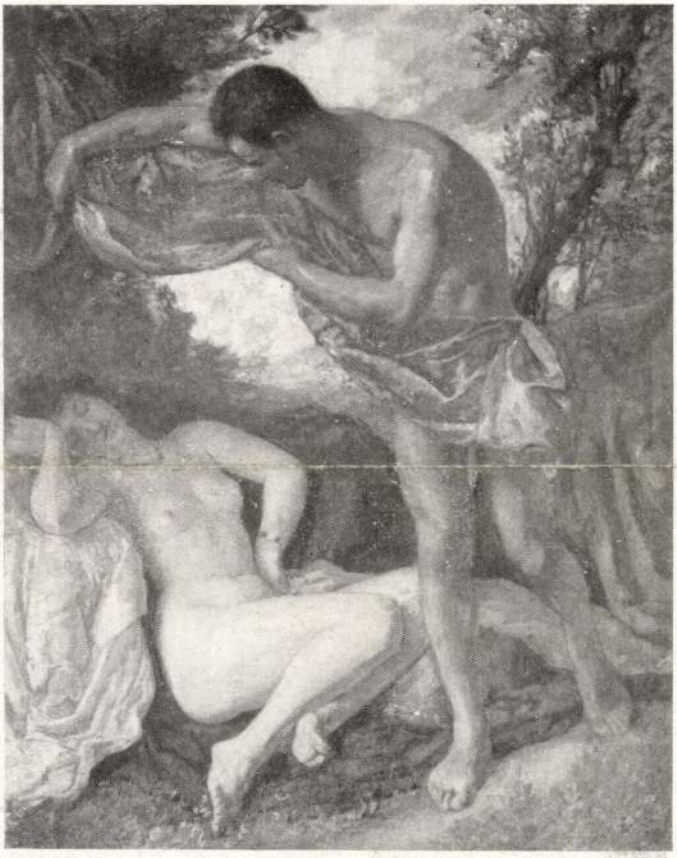

Herman Lipót: Szendergő Venus.

Herman Lipót: Fasor.

Ernst Museum kiállításai

CVII. (1929)

Herman Lip

~~Harangló Nemes~~ ~~Párizsi~~

Ernst CXXXVI. 1933 jan. ünnyt

Kémplitsedők
Utkereszterés
Mosónőr
Árvir
Dunai Táj
Anuccy
Hegesnes
Breton u
Anuccy-i tó
Naplemente
Margszig. tében
Erdő
M. Táj
Savoyai hárall
Zurmara
Nyári Táj
Ős Savoyában
Arató
Tó a Boisban
Budai hegoldal
A szelő
Palás ős
Szénaboglya

Paszt

Nôtre-Dame
Tó
Csónakáról
Kilátés a kikötőre
Horgászó
Savoyai Táj
Semmering
Csónakok
A híd
Kir. vár
Halász hajók
Viri malom
Reppeli hangulat

Herm. Lipót
Falusi Táj

Herman Lipót

Trust CLVII. 1936. jan. egyt

Mese
Üvegfestőnő
Grszégutón
Várlat a IX-hez
A régi Gellhegy összel
Feltámadás
Szerelmi vallomás
Szerelmes pár
A Gell. hegyről
Női fej
Mányoki út
Bemutatkozó modell
D.u. egy abbariai kertben
Nászút
Virágos udvar
Arcképtan.
Fák a tengerpartou
Szentendrei tér

Ős emberek
Idill I-II
Nyár
Adám hol vagy?
Fürdőzők
A vitrin
Virpartou

Alvó Venus
Ingcselkedés
Szerelem
A forrás
Ajándék
Madár
A törzsülött
(Malvin-sor)
Judit
A Malvin-család
3 grácia (Malv. soroz.
Malvin a bondoirban
Malvin-szirének

Graf

Herman Lipót

koll. kiáll. Ernst
Museum 1912.

Ernst - kat. kört a
a Gutenberg Tőlban is.

Az életrajzzal
egyidejűleg dolgoran-
dó fel-

Herat pusztulása következtében. Itt működött a kor legnagyobb mestere, Behzád is, ki Herat pusztulása után a Szefevida Izmail szolgálatába lépett Tebrizben. (Nevezetes művei: Timur története 1467, Szádi Busztánja 1487, Medzsnun és Leila, melyek éles megfigyelésről és emellett egyéni lírai érzésről is tanuskodnak.) Behzad munkatársa volt a nagy meshedi kalligrafus, Szultán Ali is. Versenytársa, Aga Mirek, kiben kevesebb volt a megfigyelő erő, de több az ékítményesség, romantika és a nőiesség, Khuraszanból származott és Tebrizben dolgozott. Itt működött Sah Tamaszp (1524—76) udvarában, Szultán Mohamed is a két előbbi művész tanítványa, ki jeles szőnyegmintákat is tervezett, lakkfestéssel és állítólag porcellánutánzással is foglakozott. Híres akotásai a Nizami- és Firduszi-illusztrációk. Legjobb tanítványa a mesterétől alig megkülönböztethető Usztad Mohammedi volt, kinek falusi életképeket ábrázoló festményei a legjelesebbek. A bokharai festőművészet megtartotta kapcsolatát Kínával az egész XVI. sz.-on át. Termékei közül legkiválóbbak az arannyal és ezüsttel fokozott finom tusrajzok. Itt kezdték alkalmazni először a színes festett kereteket is, melyeket arany és ezüst egész- és féltónusos ecsetrajz díszít. A perzsa miniatűrfestés Abbasz uralkodása alatt (1587—1629) élte fénykorát, mikor is Riza Abbaszi volt legnagyobb mestre. E művész személyének megállapítása körül élénk vita fejlődött ki, melynek eldöntését megnehezíti több hasonlónevű művész szereplése. (Aga Riza a XVI. sz.-ból, az iszfahani

Herman Lipót

Festőművészek Egyesülete
kiállítása Bajában
1930. okt.

Fürdő nők,
Tájkép alakokkal.

Lenak Katalógusa

KATALOGUS

Csók István
Glatz Oszkár
Hermann Lipót
Iványi Grünwald Béla
Márk Lajos
Pécsi Pilch Dezső
Rudnay Gyula
Szüle Péter

Herman Lipót

Festőművészek nyári.
kiállításának katalógusa.
Bratislava. 1930.
nov – dec.

Fürdő nők,
Tájképi alakokkal

Herman Lipót

Festőművészek együttes kiáll. katalógusa
Pécs 1930. okt. – nov.
(Fränkel)

Fürdő nők
Tájképi dalokkal.

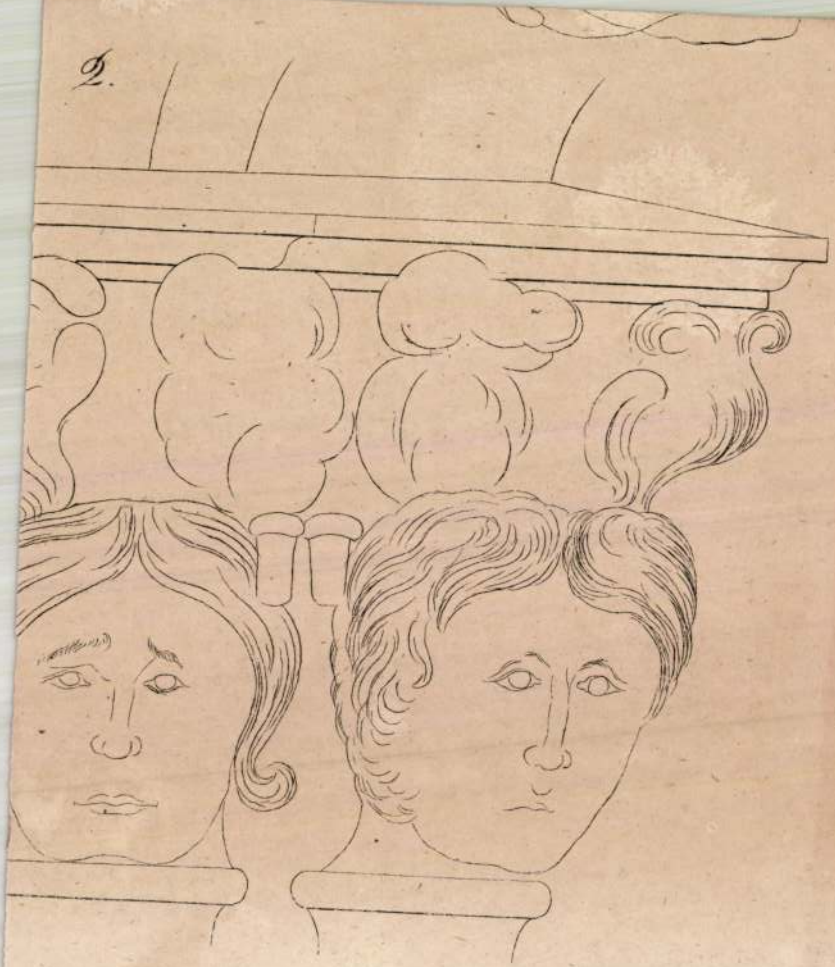

Herman Lipót

~~Szinyei társ. tagja~~

Archépfestők ~~Műtarnok~~

~~1932 febr. márc. kiáll. 473~~

~~M. Archépfestők Társ. tagja~~

1932. őszi kiáll. II. 1, 14

~~1933. nemz. képzm. kiáll.~~

~~246, 247, 248.~~

R. Erdéki Mici arch.

Molnár Ferenc "

Herman Lipót

Magy Archejof Társ 1930.

Kecéri Szántó Imre
archépe,

Kodály Zoltán archépe

Gyermek archép tanul-
mány

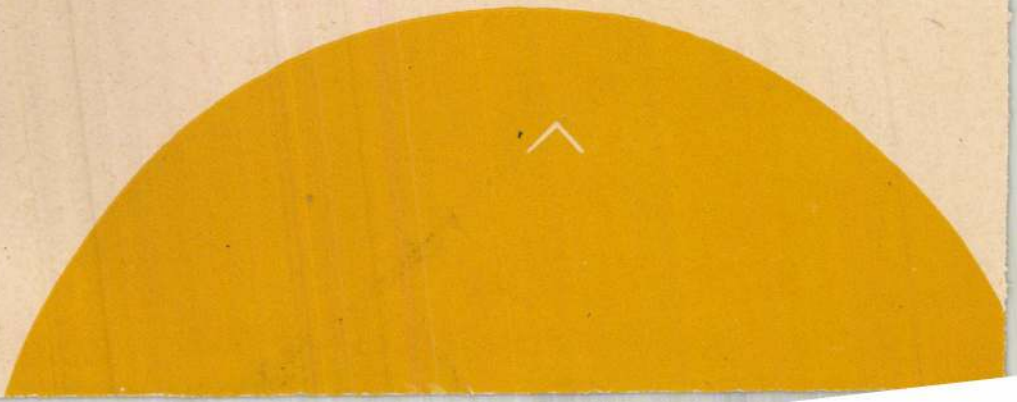

~~Ha Tu~~ F Herman lipót

~~Fétahi, ahi, Sergarukás nő, Gyvasó ahi, Fejtanakás, Gyarakáp kiszi ahi~~

Sz. Társ. III. (Ernst) 1931 jan-febr

Herman lipót

Bacchanália

HERMAN LIPÓT

59. SZERELMES PÁR . . . . . 800.—

HERMAN LIPÓT

61. VIRÁGCSENDÉLET . . . . . 800.—
62. FEKVŐ AKT . . . . . 800.—

HERMAN LIPÓT.

100. BACCHANÁLIA . . . . . 1500.—

NOÉMI FE

Karl Ferenczy war der bedeutendst
sionismus. Die Wirkung seiner hervo
suggestiven Beseeltheit war so überwält
seine nächsten Angehörigen mit sch
erfüllte. In die abgeschlossene Atmospl
Alltägliches einzudringen. Von den ab
und seiner hohen Lebensauffassung
schon frühzeitig den Wunsch, sich et
Dem Beispiel folgend, das in der kon
grossen Malers lag, wurden auch sie gege
findlich. Sie hatten keinen Sinn für
empfänglicher nahmen ihre Seelen die
Alle drei wurden Künstler. *Valerius*, der
kind ins Leben. *Benjamin*, der Zwilli
ein ausgezeichneter Bildhauer. *Noémi* endlich, deren Begabung am spä-

feines Empfinden für Farbunte
Fähigkeit, eine Fläche farbenpe
men zugleich ein Zeugnis für der
Geistes.

Im Vergleich zu den Landsc
Margaretenbrücke mit den Berge
entschiedenen formalen Gliederu
punkte zu bieten vermag. Zumal
ten Rot der frisch gestrichenen
Gelegenheit, bei der das malerisc
als sonst, in verwirrender Fülle
Csók hat diese Gelegenheit in ein
genommen. Seine grosse Landsch
Margaretenbrücke gemalt, prangt
Hülle lichttrunkener Farbigkeit,
gen zeichnerischen Gerüst der F

Dass der für zeichnerische u
liche Meister ein berufener Mal
ist, dafür weiss auch die gegenwär
vollen Belegen aufzuwarten. De
eines kleinen Mädchens ist mit de
farben und mit der edlen technis
erlesenster malerischer Kostbarkei

Eine seiner schönsten Kompo

nes warmes rum-

HERMAN LIPÓT

123.	Szerelmes pár	1,250.000
124.	Aranykor	1,000.000
125.	Pásztor és nimfa	1,250.000
126.	Fürdő Venus	8,000.000
127.	Viharfelhők a Balatonon	12,000.000
128.	Ádám és Éva	1,250.000
129.	Madárfészek	1,000.000
129/a.	Nászút	1,250.000

HERMAN LIPÓT

167.	Paradicsombokrok	12,000.000
168.	Kertek alján*	13,000.000
169.	Kocsmakert	15,000.000
170.	Eső előtt	10,000.000

Hermann Lipst

Égrei a Szépm-
Murban

Szemenyi Társ

1924. tav (Mücs)

Ezi tág

Tan. Illés prof hoz

Patar mellett

terele kapuje

of

La Tène karpereczek VI. 128

Ylosvay Varga 15. l

Yoán Szilárd 14. l

Yo-Gr. 10. l

Yzsó M. ~~[illegible]~~ 7. l

Jakobey K. 7. l

Jandy B. 11. l 12. l.

Jankó J. 7, 9,

Jendrassik J. 8. l

NEGYEDIK TEREM.

Pólya Tibor rajzai.

112.	Hajléktalanok	1600.—
113.	Nyár	1500.—
114.	Szerelem	1500.—
115.	Hazafelé	1500.—
116.	Ülő nő	1500.—
117.	Férfifej	2000.—
118.	Idyll	2000.—
119.	Szakácsnő	2200.—
120.	Asztalnál ülő nő	1500.—
121.	Női fej	1800.—
121a.	Falusi tél	2500.—
122.	Mozgástanulmány	1000.—
123.	Régi világ	2000.—
124.	Kőpadon	1200.—
125.	Ülő nő	1200.—

Herman Lipót rajzai.

126.	Ülő nő	1000.—
127.	Orfeus	1200.—
128.	Háttal álló nő	800.—
129.	Szent Antal kisértései	2500.—
130.	Fekvő nő	1000.—
131.	Kompozició	1200.—

93. Akttanulmány . . . . . 1800.—
94. Két akt . . . . . 2000.—
95. Alvó nő. Szines rajz . . . . . 3000.—
96. Fekvő nő . . . . . 2200.—
96a. Szinvázlat . . . . . 3000.—
97. Akttanulmány . . . . . 1800.—
98. Szobabelseje . . . . . 2000.—
99. Félakt . . . . . 1800.—
100. Háttanulmány . . . . . 2000.—
100a. Leányfej . . . . . 1800.—
100b. Aktok interieurben . . . . . 2800.—

Magyar-Mannheimer Gusztáv rajzai.

101. a) Kuructábor . . . . . 3000.—
b) Quarnero . . . . . 1000.—
102. Éneklő nő . . . . . 1500.—
103. Dekorativ tervek . . . . . 1200.—
104. Aktok . . . . . 2000.—
105. Tanulmány . . . . . 1800.—
106. Két kutya . . . . . 1200.—
107. Rákos . . . . . 1500.—
107a. Dekorativ tervek. . . . . 4000.—
108. Tollrajzok . . . . . 2500.—
109. a) Olasz táj . . . . . 1000.—
b) Magyar táj . . . . . 1500.—
110. Házak a szélben . . . . . 1500.—
111. Aktok . . . . . 1500.—

132.	Ülő lány	1000.—
133.	Alvó lány	800.—
134.	Bacchanália	2000.—
135.	Ülő lány	1000.—
136.	Lány ingben	800.—
137.	Fekvő nő	800.—
138.	Vázlatok	800.—
139.	Szerelmi ostrom	1500.—
140.	Ádám és Éva	1200.—
141.	Olvasó lány	1000.—
142.	Vázlatok	800.—
143.	~~Kompozició~~	1500.—
144.	Vereshaju nő	2000.—
145.	Heverő nő	800.—
146.	Kuszó nő	1200.—
147.	Fekvő nő	800.—
148.	Öreg asszony. Magántulajdon.	
149.	Heverésző nő	800.—
150.	Női hát	800.—
151.	Kisértés	1500.—
152.	Mozgástanulmány	800.—
153.	Műteremben	1200.—
154.	Iró baka	1200.—
155.	~~Kompozició~~	1500.—
156.	Akt	800.—
157.	Herkules és Anteus	1500.—
158.	Pásztorjáték	4000.—
159.	Taorminai táj	2500.—
160.	Emberpár	2000.—
161.	Tanulmány	1000.—
162.	Bacchansnők	1500.—

Fordítás

163. Szent János . . . . . 2000.—
164. Család . . . . . 2000.—
165. Fésülködés . . . . . 1200.—
167. Kompozició . . . . . 2500.—
168. Polai kikötő . . . . . 2000.—
169. Idyll . . . . . 1500.—

ÖTÖDIK TEREM.

Br. Hatvany Ferenc rajzai.

170. Aktok . . . . . 2500.—

Herman Lipót rajzai.

172. Falu . . . . . 2500.—
173. Koronázás . . . . . 2000.—
174. Fa . . . . . 2000.—
175. A pásztor álma . . . . . 1500.—
176. Ábrándozó . . . . . 1000.—
177. Kompozició . . . . . 2000.—
178. Ülő nő . . . . . 2500.—
179. Olvasó nő . . . . . 1000.—
180. Fekvő nő . . . . . 1000.—
180a. Tollrajzok . . . . . 1200.—
180b. Kompozició . . . . . 1500.—

185. Aktcsoportozat 1000.—
186. Fekvő aktok 1500.—
187. Kikötőben 2000.—
188. Akt. 1200.—
189. Arckép, magt.

Hermann Lipót

rajzaiból 1920. (nagyobb kollekció ~~kiáll.~~ Ernst graf.

kiállítása.

Pécsi népkönyvtáregyesület V. 75, 78,

Herman Lipot: Interieur.

Herman Lipót

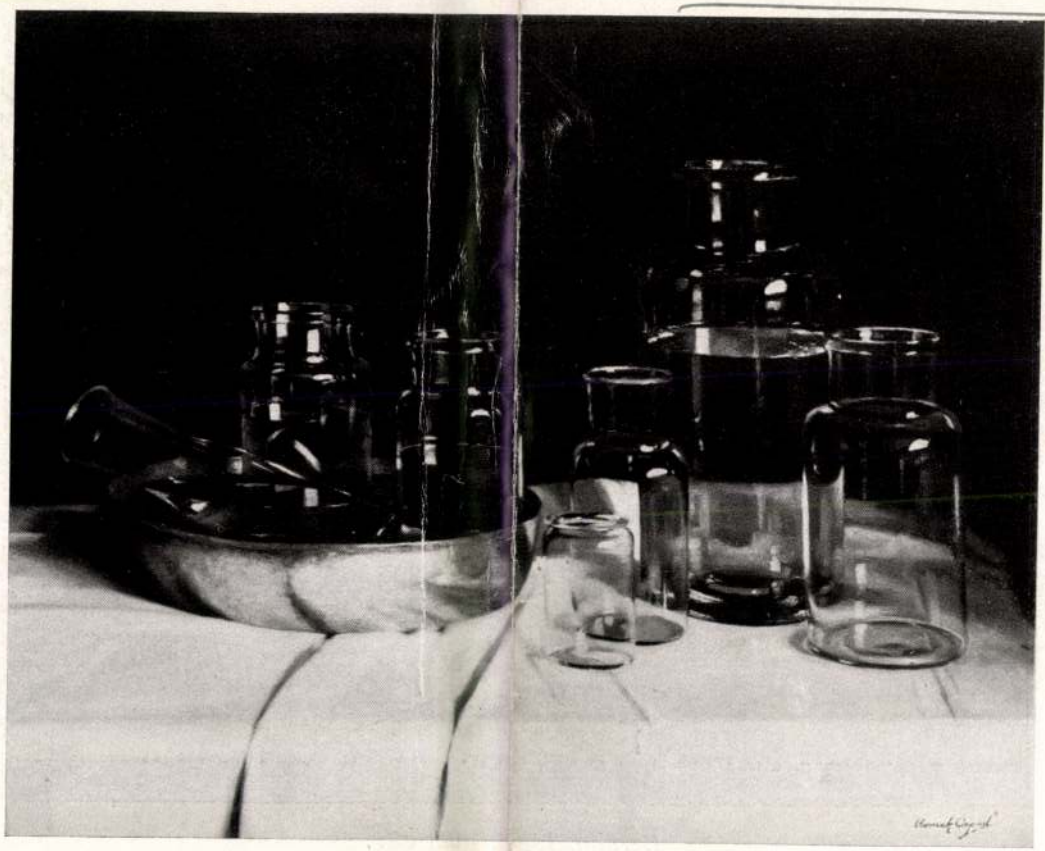

Romek Árpád: Befőttesüvegek.

Flesman Lipót

Ernst Múz. Kiáll. 27.22

(1917)

Koronázási rajzok.

nek utánzására törekvést, a régi mesterek alkotásainak másolatát s egyedüli mesterüknek mindinkább csak a természetet fogadják el. Az előttük való művészeti korszak zsarnokságára (l. *Művészeti akadémia)* reakcióképen az eddigi művészeti gyakorlat úgynevezett törvényeivel merően szembehelyezkednek. A gépies kompozíció helyére fokonként a természet önkényességét tették, a „természetkivágmány"-t. A régi esztétikai fogalmakat is gyökerükig felforgatták. A szép és rút fogalma között való különbséget megszüntették azzal, hogy tüntető szívesen ábrázolták az addig rútaknak elismert motívumokat, melyek azonban a kiváló naturalista mesterek alkotásaiban akkora művészettel teltek meg, hogy önkénytelenül szépeknek tartották azokat. Főtörekvése a N.-nak a természetnek egyre mélyebbre ható, egyre tüzetesebb megismerése és annak lehető hű kifejezése, a művészeti igazság (l. *verizmus)* legszélső fokának elismerése volt. Igazságra törekedtek mindenekelőtt a dolgok és jelenségek *mozgásának* visszaadásában. A N. elvi ellensége volt a régibb művészeti irányok *konstruáló,* modellt beállító és csoportokba szerkesztő gyakorlatának. Üldözte mindazt, ami az előtte való korszaknak művészetében *színpadias,* vagyis mesterkélt és hazug volt. Mint új ábrázolásbeli motívum, akkor vonult a művészetbe a szegénység, a föld egyszerű népe, a munkás és általában a szenvedő emberiség. Ugyanakkor a természet színességének alapos megismerésére is törekedett a N. s alkotásaiban a színbeli igazságra. A szabadban való festés mindinkább feltárta a napfény és az árnyék színtitkait. Mikép korábbi századokban a mesterséges fény (lámpa, gyertya stb.) fényhatásainak tanulmányozásába merültek el bizonyos festők, akként lett önálló festői motívummá a N. idején a nap fényhatásainak meg-

Herman Lipot

1921 - Koll - Eiäll
Ernstvid

Tengeri tájkép

314. Simon de Vlieger.

Herman Lipót

poll. kiäll.

Az Ernst Múzeum kiällitásai. XVIII. csop. kiäll.

Bpest, 1922.

1924

Vasolló, Kelta VIII. 157

Herman Lipót

1924. gyüjt. kiäll.
Ernstnél.
(167 mü)

vád

(Herman Lipót gyüjt.
kiäll. Bp. 1924. Ernst)

lásd okv. a bevezetést

=

müvezete jellemzésére.

Kiválik müvei közül
a Tannhäuser, Szerelem
kapuja, Vihar, Aranykor
Illés próféta, Alvó
Vénusz, Szerelem kutja
Ut az itatóhoz

			ségi tűz Czerv
2	130	20044	Ziegler K A 19. ho lása a C Színes

Ennek hitelére ezt az ok
ban állítottuk ki azzal, hogy
tásügyi m. kir. minisztériumna
művészeti Múzeumnak s egy
vika Akadémia parancsnoksa
Budapesten, 1916. évi de
A m. kir. konv. Ludovika Akadémia
részéről:

mint átvevő.

1924 dec. 72. oldal

Sáska evők
Szélkerék
Szélkerék
Szélkerék

Herman Lipót

Koll. kiáll. az
Ernst Muzeum-
ban
1912.
6. sz. katalogus

Nincs meg

Ujabb koll. kiáll.
1924. dec.
72. sz. kata-
logus.

Tanulmányok
Kompoz. a a
Erdő tiele
Szémeskint
Miska fiú
Folyó partián
Esti, hangulat
Bergelem szabjes
Patak
Erdő belseje
Fasor
Molnár, tereme
Erdő aljá (1905)

Fesülhodó
Venus
Ainos játékai
Zene
Mocsaras táj

Erdő mélye

Alkony
Vitrar (ó...
Tóparton
Kulátás
Kompoz. I-III
Nyárfák
Bombos vidák
Nyár
Esle
Nemes u. (1905)
Vihar után

HERMAN LIPÓT

61. Öreg fűzfák, olajf.
62. Patak Szentendrén, olajf.
63. A festő a pásztorház mögött, olajf.

Nemzeti Szalon

Magyar tájak
1939. dec.

HERMAN LIPÓT

60. Kilátás a Ferenc József-hídra, olajf.
61. Kelenhegyi-út, olajf.
62. Szentendrei házak, olajf.

Nemzeti Szalon

Magyar művészek
1940. jan.

HERMAN LIPÓT

63. A medence szélén, olajf.
64. Erdélyi táj, olajf.

Nemzeti Szalon
őszi dárl. 1940. okt.

Nemzeti Szalon 1941. ápr–máj
Törzstagok kiáll–

HERMAN LIPÓT:

35. Tanulmány egy Feltámadáshoz, olajf.	800.—
36. Kertrészlet szoborral, olajf.	800.—
37. Virágcsokor, olajf.	400.—
38. Abbaziai fürdő, olajf.	800.—
39. Parkrészlet, olajf.	800.—

Herman Lipót

HERMAN LIPÓT

48	Regatta Velencében	olajf.	600.—
49	Ökölvivó Európa mérkőzés 1934-ben	olajf.	1000.—
50	Csónakkikötő, Hearst jachtjával	olajf.	600.—
51	Induló vitorlás a Balatonon	olf.	400.—
52	Meccs előtt	rajz	80.—
53	Pihenő boxolok	rajz	80.—
54	Ringben	rajz	80.—
55	Boxolok	rajz	60.—

Nemzeti Szalon
Sport-művk kiáll. 1934 máj

HERMAN LIPÓT
15. Fekete szikla a Gellérthegyen, olajf. 1937 700.—

HERMAN LIPÓT
34. Világos adriai táj, olajf. 500.—

HERMAN LIPÓT
36. Napsütéses interieur, olajf. 500.—

Nemzeti Szalon
Téli tárl.
1938. jan. febr.

Vészi Gerzson
könyvnyomda
Budapest, VI.,
Podmanicky-u.
Telefon 108-03

Herman Lipot

koll. kiäll. av Ernstber
1929 nov.

1028. Stapleaux M.Gh.:
Sz. Bruxellesben 1799 ju

Aulich Lajos

van ábrázolva

Térdig, kissé job
leeresztett jobb kezében
baljat pedig az asztalon
ritővel takartak le és a
állványon. Balról elvalas
ke és bajusza szoke, szak
zete: bársony gallérú kabá
tüvel, magas mellény csik
Rövid óralánczán kulcs va
zsinóros ruha, felöltő és
revont függöny piros és a
szabadba tekinthetünk. Je
sorban: Stapleaux.Pin.t 18

frakkszerű

Vaszon, méretei 84
Vétetett az 1906 n
Lajostól 160 Kan (1770-90
ber 20-án (1768-906).

h.n.1

Herman Lipót

1.

Ernst Mur 131. Kiáll

64, 84, 174, 77.

Templom. Alaprajz
Méretek bejegyezve
Szöts.
Fronrvázlat. nagy. 18×16
2, Ugyanaz. Templom
részlet, távlati képe
34×25 (Agvarell festmény)
3, Ugyanaz. Freskó
(Krisztus-keresztfán)
nagy. 34×25

Horvát-Szlavonorsz.

Varasd 1. Vár alaprajza
Földszint. Méret: bécsi öl
Mekovecz L.
[illegible] nagy. 45×32

Herman Lipót

kolt. Eiällar Ernstben
1931 okt.

Herman Lipót

1905, tavaszi

ki a Nemzeti Szalonban

Legelő, olaj.

450 K.

Hodászi Lukács debreczeni lelkésznek
Báthori Zsófia fölött 1605-ben tartott
halotti beszéde V. 296.

Herman Lipót

Nemzeti Szalon

1906 grafikiáll

Nagy feladat u. I–II
Ty festő arcu 57 – 4/1. Hum
Séta hanyvetes
Beszéd a pós ellen
tiénz

Könyvtáramban

Herman Lipót

Ólak, olaj.
Virágcsokor, olaj.
Tájkép a Börzsönyből, olaj.

Nemzeti Szalon

Őszi Sal. 1942. Okt

Páncsics mihály.

Mellig, kissé jobbra
szemöldöke, tapisza s szakála
tarna katátja, melynek gall
ujon, mely kissé vissza van h

Olajfestés, vászon
Az 1848-diki

Herman Lipót

&

Könyves Kálmán

34 kötet, 1910.

Herman Lipót

Münsarnok Nagyszentmiklos
1906-7. téli kiáll. 410

Vertek, of

1873. Lotz Károly:

b) A szépirodalom allego

A lunette alatti szegletbe
dalok muzsáját látjuk, a
fogja és bal felé tekint
pedig a tragoedia va
tragicus álarczos és a kar
redős bő ruhát
előbbinek ⊥ hoja le
tőtte be.

⊥ a ki a bal kezében rózsát lógat.

Szénrajz, méretek

Az 1898. XI. 14-dik
81978 sz. leirat alapján
tatott 1899. XI. 22-én (18
szvsz. fogadta el (III/920)
Egyzékbe foglaltatott
Szerz. Napló 699 b/9

Herman Lipót

Műcsarnok
1910–11. téli kiáll. 573.

Amort meg –
nimeplik, vief

Approbáták III. 184.

Herman Lipot

Műtsamok Szerelmes ostrom, Gyilk Guarchép

1915-16 tek. kiáll 166, 170, 172

1916-17 tek. kiáll 374 Archéptanalmy of

~~1918-19 tek. kiáll~~

~~1919 hadvielt mův kiáll~~

~~44, 45, 46, 47~~

~~Marcterem volt~~

~~1924 tav. kiáll~~ 314, 315, 319, 320

~~1925-26~~ akt. kiáll 197, 198, 208

~~1927 tav. kiáll~~ 146, 148, 152

~~1927 magyar~~ tag 319, 327, 333

~~1927/28~~ tek. kiáll 217

~~Agyagedény, törökkorbeli V. 190.~~

Hermann Lipót

hadi festő volt.

1917 sajtóhadiszállt

Kiáll.

Nincs meg

Svédország VI. 237

Herman Lipót

1. Lellei táj, olajf
2. Balaton
3. Budapest látképe
a Gellért-hegyről

1932 fév új szerzem.kiáll Műcsarnok

n. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

/941.

..... szám.

BUDAPEST
942 JAN.--3 N 3
AC 5 AC

A Müemlékek Orsz.Bizottsága t. Elnökségének,

Budapest.IX.Hőgyes Endre-u. 10.

Hivatalból.
olgálati ügyben.
átalányozva.

HERMAN LIPÓT (szül. 1884).

154. a) *Nimfák.* Jelezve: Herman 1924. — Vörös kréta.

b) *Szónok a pusztában.* Jelezve: Herman 1921. Színezett tollrajz. — A művész ajándéka.

A felső közölve: *Dr. Eisler M. J.* Herman Lipót művészete c. cikkéhez. Magyar Művészet. 1929. 592. l.

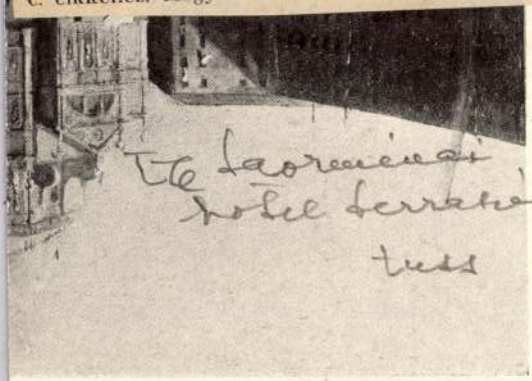

Szépm. Muz. graf. o. 61.

Herman Lipót
Szül. 1884.

Járd
2

Szépm. Múz. graf. o.
45. kiáll. (1922.)
165. sz.

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1940. MÁRCIUS 31. — ÁPRILIS 14.

4916.

Herman Lipót:

Önarczkép.
Fa, méretei 41:31.3 cm.

Értéke 1200 K.
Vétel 1915.

Száma:
a leltnban 18374,
a szakleltban 7-916.

Mod 7-916

Herman Lipót

Lelleitáj. olajf

Tm Bp 1932.

Maria Elisabetha:

Derékon alól csakn
köves s fejdiszéről fátyo
gokat látunk. Kivágo
tik s hermelines pala
varva tartja. Tölirato
czimertől megnakított

Maria....
Princeps de...
Nat. die 13. Augu

s alól jobbra: „Christ.
Aug.

Feketemodor, méret
Készitette: Bürglin

Leltári száma

Herman Lipót

Budapest látképe a Gellért-hegyről. olaj.

Tm. Bp. 1932.

799. *Vasváry Pál.*

Mellig és egy kissé ba
Keblét nemzetiszínű kokárd
pelyhező szakálla és baju
Ingének gallérja lehajtott, r
kötötte, atillája és köpenye
átvetett zsinór piros.

Vászon, méretei 68 : 55 c
30 K. — Vétetett a gr. Kre
A megszerzésére vonatkozó a
lelt. sznál. — Átvétetett 1895 á
jegyzék XXI. — Az átvételt t
8-iki 14895 sz. leirat (159–96).

Herman Lipót

Balaton, olaj

Tm. Bp. 1932.

László 430.

— 1900: VII. 41. — 1901: VII. 41. — 1903: VII. 41. — 1904: VII. 41. — 1905: VII. 41.

— Magy. Képtár 430. — Uj lelt. száma 296. — 1905. átv. jegyz. 454. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 2091 és az uj leltárban 3046. — Vámos-Atyai Bikkesy László hagyománya 1884 április 3.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

MK 430.
Ujl. 296.

Bikkesy László aq. 1877.

426

<Herman Lipót>

cikke U. 3598.

< > A model és a művésze. Pesti Napló. 1930. ápr. 20. Képezred.

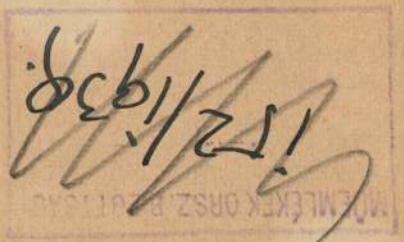

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁG
172/1938.

got. Azután a ulcsoség nem kisebb, fam azt a pogány Homerost majd többet említik ama faldöntő Józsuénél."

— Bölcsen beszél, mester uram — felel az öreg, s mentül hamarébb kocsira ültetvén a vonakodó úrfit, melléje a mestert, ki feladván hivatalát, csak titulusát tartá fenn, a városba küldé: hogy ott keresztülfusson valamennyi iskolákat.

Simon sok szépet tanult és sok szépet el is felejtett. Sem

<Herman Lipót>

könyve

<> A Majális és a
későbbi művek mestere.
Kny. Pesti Napló.
16-r, 16 l. Bp. 1930

Gent (958)

VI.30. 1 Rothenstamp, Gauguin P 3.-
1 Gerke, Sarkophag 8.60
P 11.60

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
KIFIZETENDŐ.
.....
elnök

<Herman Lipót>

cikke

gyi ~~miniszternek 53.107/1943.III.szám~~
tá~~lyához intézett rendeletének másola~~ta.

<) Boldog, szegény
Guliácsy Lajos.
Pesti Napló.
1933. jan. 1.
(G. önarcképével.)

Dercsényi Dezső, műemléki segédőr ré-
re-u.10.:/ a királyfai kastély megvizs-
renoválása végett BudapestőGalánta-

53.107/1943.III.szám.

A Müemlékek Országos Bizottsága
tek. Elnökségének,
Budapes

Folyó évi május hó 13.-án 281
szám alatt kelt felterjesztésére
másul és az érdekelttel való közl
jából másolatban megküldöm.

Budapest, 1943. junius hó 21.

A miniszter megbizásából:
dr. Takács Menyhért s. k.
miniszteri osztálytanácsos.

A kiadvány hiteléül:

K TÖRTÉNETÉHEZ
VBEN.

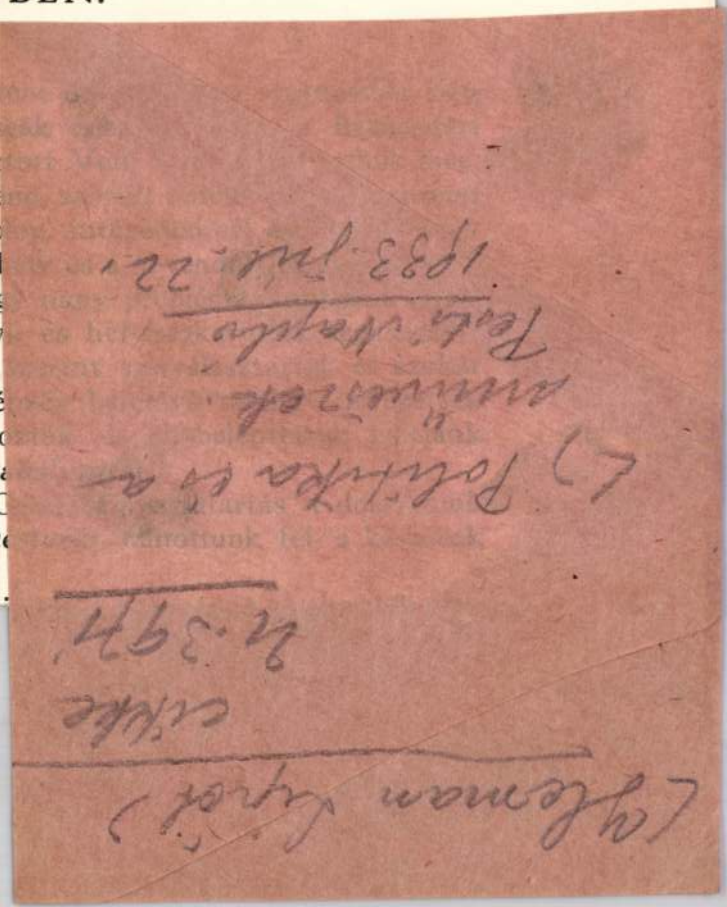

Sokszorosító szakiskolánk he
részét; berendezését bővítettük egy
tartozó segédgépekkel, valamint e
kat szaporítottuk és a kisebb beren
szünk, hogy művészi színes műlap
fokozatosan megvalósítsuk.

Díszítőfestő szakiskolánkat a
a II. emeletről az I. emeletre helye

Agyagipari műhelyünkhöz az
toltunk és kibővítettük azt a *m*
műhelyünket.

Pesti épületünkben átrendeztük
ket, szabaddá téve és megtisztítva
indítottuk a növendékek *menzáját*
berendezéssel és teljes felszerelés

Budai épületünkben a növend
rendeztünk be.

Elrendeztük iskolai *udvarunka*
díszítést készítettek a növendékek.

Átrendeztük az *igazgatói helyi*
zott ablakkal, agyagipari műhelyün

Átalakítottuk és díszesebb álla
termet. Elkészült könyvtárunk kar

< Herman Lipót >

cikke

<) Szépség és mí-
mika a különböző
korokban. Dr Müller
Vilmos: Minden az
arcunkra van írva...
Bp é. n. 157 -

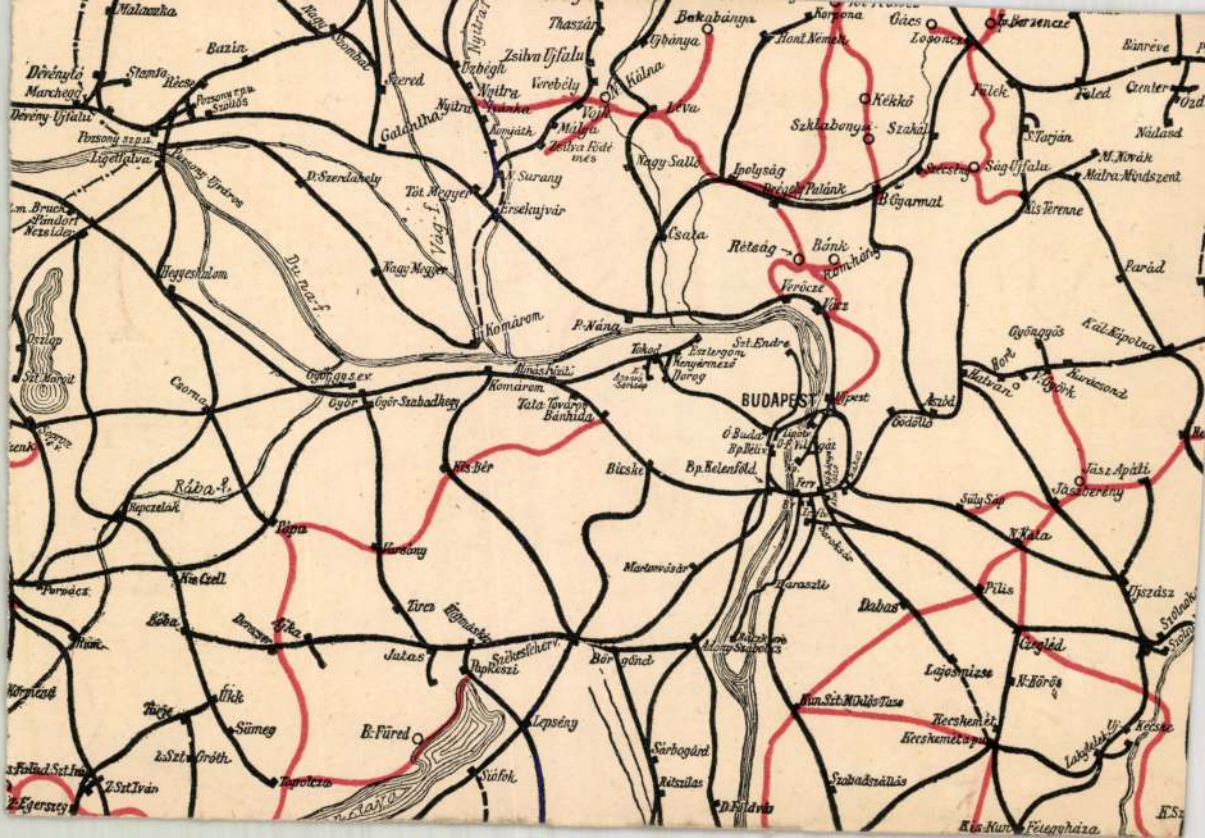
Malaczka
Bazin
Dévényi
Marcheck
Dévény-Ujfalu
Stomfa
Récse
Pozsony e.p.u.
Szabós
Pozsony sz.p.u.
Ligetfalva
Galgóczka
Szered
Nyitra
Nyitra-Ujhely
Zsitva-Ujfalu
Verebély
Vajka
Komjátk
Mutyla
Zsitva Földmés
Thaszár
Ujbánya
Bakabánya
Kis Hálna
Nagy Salla
Ipolyság
Ipolyi Palánk
Kis Terenne
Ság Ujfalu
Szecsény
Szakál
Szkleabonya
Kékkő
Fülek
Feled
Center
Nálasd
M. Novák
Madra
Mindszent
B. Gyarmat
Csata
Rétság
Bánk
Romhány
Verőcze
Vácz
Parád
Kál Kápolna
Gyöngyös
Hatvan
Kerekszonl
Kápolna
Kis Györk
Kis Terjan
Kis Lóczi
Kis Ecsed
Nagy Ecsed
Nagy Kálló
Tőt Megyer
Erseknjvár
Vág-f.
Duna-f.
Nagy Megyer
Tőt Szerdahely
Nezsideri
Pándorf
Bruck
Oszlop
Sct Margit
Csorna
Győr
Győr-Szabadhegy
Tata-Tovaros
Bánhida
Almás-Füzitő
Komárom
P. Nána
Sct Endre
Esztergom
Kis Bér
Bicske
Bp. Kelenföld
BUDAPEST
Pest
Ó Buda
Bp. Déli v.
Kőbánya
Ferr
Rákos
Kőbánya
Rákos Szt Mihály
Rákos Keresztur
Rákos Palota
Rákos Szt Lörincz
Rákos Szt Mihály
Rákos Szt Miklós Tase
Rákos Szt Miklós
Rákos Szt Ferencz
Rákos Szt Imre
Rákos Szt Kereszt

< Herman Lipót >
cikke

< 7 > Pascin Budapesten.
Budapest 1946. 266–
268. l. képekkel

Saját élményeit
írja le Pascinnal
kapcsolatban, aki
1911-ben 8 hétig
volt Pesten s ez
idő alatt az ő aradi
utcai műtermében dol-
gozott.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Herman Lipót

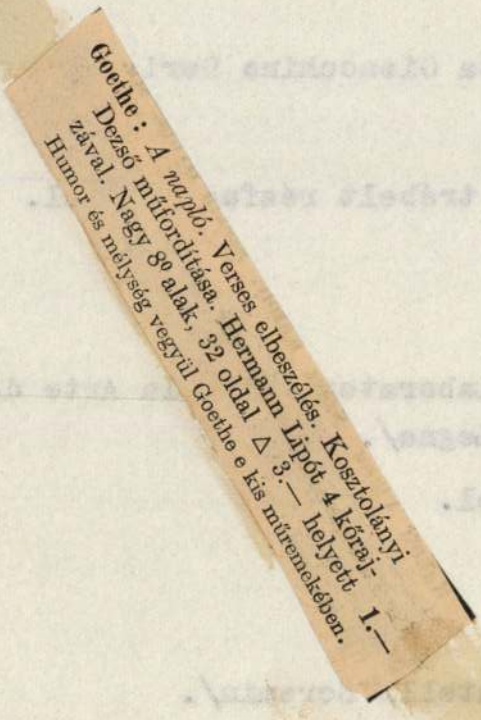

Revai Kiadás

e t

g /Ditta Gioacchino Dorigo/.

ssel és trébelt rézfoglalattal.

skola /Laboratorio-Scuola Arte del Legno/.

azitéssel.

g / Fratelli Scremin/.

ievanni

Herman Lipót

illusztrálta az
alábbi műveit

Balázs Béla:

Történet a Lógódi-
utcáról, a tavaszról,
a halálról és a
szerelemről.
Bp [1946]

Herman Lipót

Herman Lipót: Utinapló. Tanulságok. Pesti Napló 1930 jul. 27.

U. 3090.

1930 nyarán Párizsban volt. Ilyen impresziót, a mostani művészeti forradalmakat, a mai művészet stiluselemeit írja le.

7 | 6.
3:1:
3:0
3:1:
3:1:
28:
3:

160

Herman Lipót

erőd

Herman Lipót: A
művészasztal fénykora a
„Japán"-ban. Pesti Napló
1933. jun. 4.

U. 3603

Mitteleritik
Istvan és
Kálmán dr.

Herman Lipót

Herman Lipót: A művészet is gazdasági faktor. Pesti Napló 1931 dec. 12.

U 3141.

Rutinos író. A címben kifejezet tételt fejtegeti.

BUDAPEST
IV., Kossuth Lajos-utca 13. Telefon: Aut. 897-62.

Ngs.

Dr.Szentiványi Gyula urnak

Budapest

Lenke tér 7.

Herman Lipót

1912? a kecskeméti
művésztelep tagja

Praemykenci telepek, lisznyói V. 186

— — várhegyi V. 186.

— — háromszéki V. 186.

Herman Lipót

Erzsébetvárosi Eszmó
dija 1918 -

Könyv

Herman Lipót

Szül. Nagyszentmiklóson
1884 apr. 24. Izr.
1911/12. II. ötödosztályboli mü-
vésznövendék Olgyai Viktorsál.

Csattkarika II. 43

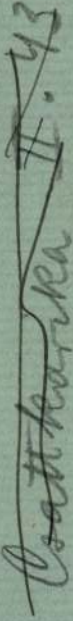

Érkezett 1905 nov. 24.

1039

1905 sz. (Bpest, 1905 nov. 24. 586 sz. a.)

A M. N. M. könyvtárának igazgatója Kosztóni a Mátyás Flórián jele könyvekét. (Tudomásul. XI. 24.)

Herman Lipót

Budaörs. 1940. szept.

Herman Lipót testőrművész, XI.
Kelenhegyi-út 12/14. 256-540

HERMAN LIPÓT: ADRIAI TÁJ

Nemz. Képzm. Kiáll
1933

Hermann Lipót

SZÜLE PÉTER: KOSZTÜMÖS NŐ

Herman Lipót

Gyenthon Istvan
közlése

Schmeen 8.

14.)

HERMAN LIPÓT 1884 április 24-én született Nagyszentmiklóron. Tanulmányait az orsz. mintarajziskolában végezte, majd külföldön járt. Résztvett a Kecskeméti művésztelep megalapításában. 1913-ban gyűjteménye kiállítása volt ~~[illegible]~~ az Ernszt-muzeumban. A Szinyei Merse Pál Társaság tagja. Tájkátlar elé állított apróbb ~~figuráli~~ és szúfolt kompozíciói sokszor kisért ~~[illegible]~~ Greco és Cézanne szelleme; ~~tájképei franciásan frissek~~, portréi kevésbé jelentősek. tájképein mély és erős természethangulatait franciásan friss köntösbe öltözteti

√ Vidám krokikat és karrikaturákat is rajzott folyóiratokban és napilapokban. A művész anyja c. képe a Szépművészeti Muzeumba került.

Irodalom: Zehel Ferenc
H. L. rajzai. Budapest 1922.

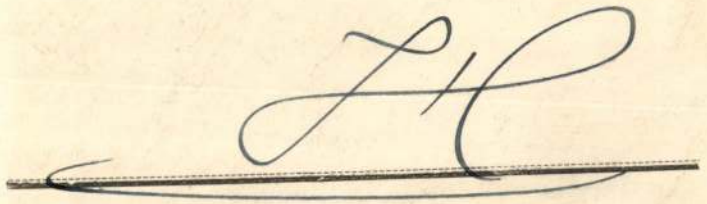

IX. Rákos u. 10.

Milit. Lager-N

Herman Lipót

EDVI ILLÉS ALADÁR: LOVAK A PATAKBAN

Nemzeti Képtár, Budapest, 1933.

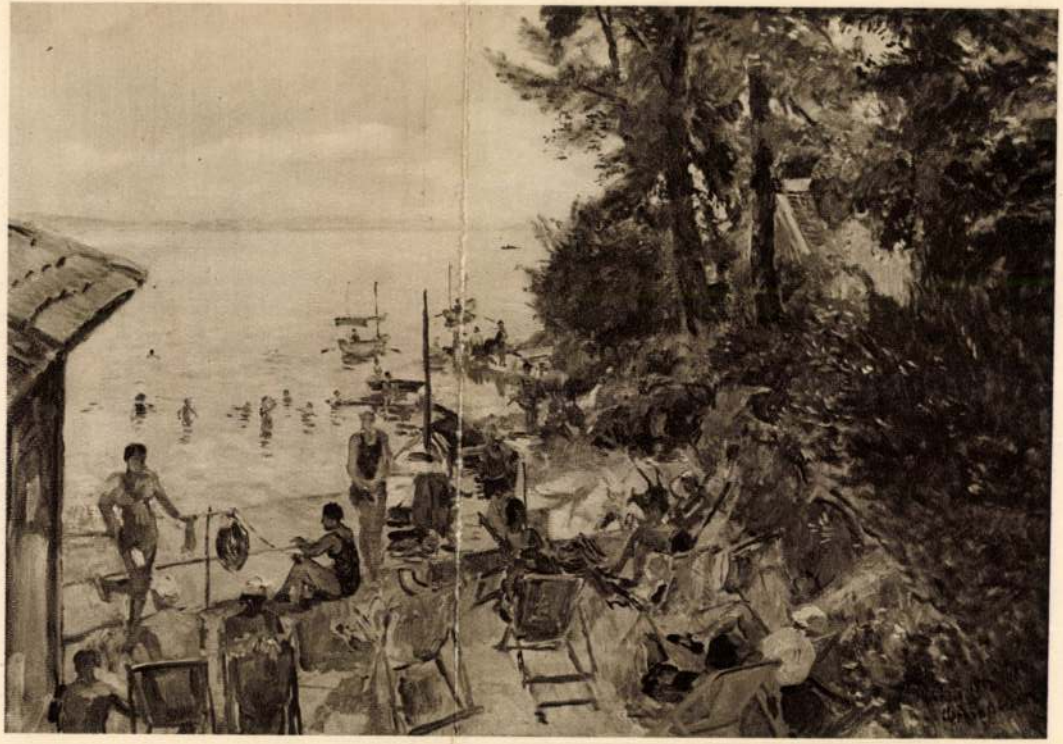

HERMAN LIPÓT : TENGERI FÜRDŐ

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Herman Lipót

műtermével látogatás
Gellért fürdő

1945. nov. 25

Fővárosi Népműveléi
Központ, Munka-
terv. 1945
November

Nemzeti képz. kiáll. 1933.

HERMAN LIPÓT : TENGERI FÜRDŐ

EDVI ILLÉS ALADÁR: LOVAK A PATAKBAN

Herman Lipót

wód

z

Ert. 1928

25. I

(4)

Pesti Kõrgard egy

177

Herman Lipót

Csontváryról
való cikkeit
lásd
Csontvárynál

dositjuk:

szin klisé. 8×13. összesen 13.965.000-K

el kéjük ezen modositásunk

vali vételek vagynuk

kiválú tisztelettel

WESZELY LIPÓT FOTOKEMIGRAFIAI MŰINTÉZET
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

(Herman Lipót)

cikke

(–) Művészhumor.

Magyar Művészet

1948. 32. l.

(Herman Lipót)

cikke

(-) Művészhumor-
Magyar Művészet

1998. 3. 4

Budapest 1938 évi nov. hó 19 én

Centrum rsz. 101.

Felszólalásokat csak 3 napon belül vehet$^{ek}_{ünk}$ figyelembe

Átvett$^{em}_{ük}$:

Herman Lipót

cikke

L.) Müészhumor.
Magyar Müvészet
1948. 2. sz. 92. l.

16.) —
17.) 5.000.—
18.) 612.72
19.) — —
20.) — —
21.) — —
22.) ? ? →
23.) — —
24.) — —
25.) — —
26.) 3.000.—
27.) 4.108.—

108.335.50
7.115.01
101.220.49

KERNSTOK KÁROLY. Szilvaszedők.

HERMAN LIPÓT. Út az itatóhoz.

5014.

Hermann Lipót:

A pólai kikötő.
Vászon, méretei 49:81.8 cm.

Értéke 1200 K.
Vétel 1916.

Száma:
a leltnban 20100,
a szakleltban 79-916.

Mod 79-916

Herman Lipót

rajzai

Bevezetéssel ellátta

Lehel Ferenc

F

Bp. 1921.

Könyvbarátnak

tásügyi Miniszterium!

niszterium mult évi deczember hó 23-án
nk alkalmazottjainak karácsonyi segélye
részére 300, Németh Sándor h.titkár és
z szolgálattételre beosztott gymnásiumi
cs Géza hivatalszolga részére 60 koronát
iutalványozni.
t a szükségszerü legnagyobb takarékos-
yzet megkövetel, a folyó évben a karé-

Herman Lipót

egyetértett Lechner Ödönnek 1892-ben tett véleményével az európai építészeti fejlődés magyarországi fokozatára vonatkozóan.

Vámos F.: Béla Lajta: Acta Historiae Artium. Budapest, 1969. 1-2 p.

1681

MDK.

Hermann L. festő

"Hollandi kikötő" /olaj/

Árverési Közlöny 4.sz. 1939. december.
32.1.

Herman Lipót
festő

Rézkarcok a Műcsarnok nemzeti kiállításán.

M. O. 1935. III. 24.

Herman Lipót
festő

Kiállit a Mücsarnok harmadik nemzeti képző-
művészeti kiállitásán.

Est, 1935.III.24.

Herman Lipót

Kilátás az Orlai utcára, of.

Felszabadult Sp. művészete. M.Szml. 1960.

Herman Lipót
festő

Kiállít a Nemzeti Szalon őki tárlatán, ezelőtt Virágcsokra.

Esti Kurir, 1942. X. 14.

Herman Lipót

Szombathelyen kiáll.-on szerepelt.

P.H.931.V.14.

Herman Lipót MDK

Virágcsokor, olf.

Füzfák Szentendrén, olf.

Mücsarnok 1942 [redacted]

A magyar művészetért c.kiáll.

Herman Lipót, festö

96. Balatonmenti táj. Olf.
97. Fehér fény a Balatonon. "
98. Strandolók a Balaton mellett.

Nemzeti Szalon. -A Balatoni Társ. IV.Kiáll.
Bp.1930 szept. Kat.

MDK

Herman Lipót

Gentmagyfestört.

966.1.

MDK

Herman Lipót

Sziklák a tengerben.

Tavaszi Tárlat. 1940 ápr.-máj. 20.l.
Mics.

Herman Lipót MDK

Arcképtanulmány, olf.

Mücsarnok 1931 őszi kiállitás

Hlerman Lipót

Körbenjárására segélyezte Csontváryt 1919 márciusában a művészek szervezete.

Esti Hírlap 1966. jún. 21.

Hermann díjat

82. születésnapján baráti társaság köszöntötte a Fenerben.

Hétfői Hírek 1966. jún. 27.

Herman Lipót

A Nemzeti művésztelep
tiszteletbeli tagja volt.

Magyarország 1966. jún. 26.

Hermann Lipót.

A Munkácsy-Céh első kiállításán új-barokk kompozíciója szerepelt.

Pesti Hirlap, 1924. Nov. 11.

Hermann Lipót.

A Munkácsy-Céh első kiállításán barokk aktkompozíciói szerepeltek. (említve.)

Nemzeti Ujság, 1928. Nov. 11.

Heiman.

Alkotása szerepel a Munkácsy-Céh első kiállításán.

Pesti Napló, 1928. Nov. 11.

Hermann Lipót.

A Munkácsy Céh bemutató kiállításán művei szerepelnek.

Budapesti Hírlap, 1924. febr. 11.

Herman Lipót

Kiállít

P. H. 932. okt. 29.

T. Cim!

A Müvészettörténeti Dokumentációs K
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Ke
cimü levéltári publikáció jelent meg,
Müvészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőmüvészetre vona

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk k

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete, mely a Dokumentációs Kö

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolható

Herman Lipót
festő

Méltatás

Devényi János: Bálint Aladár
Művészet, 1966. július - 14 lap.

Hermann Lipolt

Kállós

M. H. 932. X. 30.

)zpont meginditotta rotaprintes for-
köteteként a
pzőművészeti Élete"
amely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
tkozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

iadványai közül kapható
k 1954-55."
zpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

k 1956-58."

< a Művészettörténeti Dokumentációs

Hermann Lipót

Kiállit

Művészet 932 X. 30

Herman Lipót MDK

Ciprus a tengerparton

Műcsarnok 1939 dec-1940 január

Hermann Lipót, festő

M.D.K.

művei tizenkilenc festő és grafikus kiállított anyagában szerepelnek.

U.J.: Képkiállitás Nagymaroson

Magyar nemzet, 1956. jul. 17.

MDK

Hermann Lipót, festö

Fürdö nök.	Jelzett.	Olf.
Erdörészlet.	"	"

Árverési Közlöny. Festm.,rajzok. 1936 okt.4. rk.sz. 31.1.

MDK

Herman Lipot / egyszer Hermann/
festőművész

Azon tiz festőművész egyike, akik 1919 márc. 18-án a népmüvészeti kormánybiztostól a gödöllői kastélyban müvésztelep létesitését kérelmezték.

A levél szövege

60-61.o.

M.T. Képz. Él. Bp. 1960.

MDK

Herman Lipót, 1884--

Vénusz amorettekkel

Gyermekfej

Tanulmányok, tollr.

Ernst Muz. 30. aukc. 1926. 20.1.

MDK

Herman Lipót

Balaton Lellénél, of.

Balatoni Társ. 3. N.Szal. 393.kiáll. 1928. ápr. 16. 1.

MDK

Herman Lipót (karikaturista)

és még két művész rajzai díszítik Pásztor Mihály és Relle Pál: A mi városunk c. könyvét.

-rr-: A mi városunk.

Városi Szemle, Bp. 1913. VI. évf. 807. l.

MDK

Herman Lipót, festö

Fekete szikla a Gellérthegyen.	Olf.
Világos adriai táj.	"
Napsütéses interieur.	"

Nemz. Szalon. Téli tárl. 1938. jan.-febr. Kat.

M.D.K.

Herman Lipót, festő

Csík Jolánról készített arcképét állította ki a Károlyi palotában megnyílt kiállításon

Mai Magyar festőművészet kiállítása

Irodalmi Ujság, Bp. 1956. márc. 3.

Hermann Lipót.

A Tavaszi Tárlaton „A kacsatónál" c. képe szerepelt, (említve) valamint Csák Istvánról készített portréja. (említve.)

Szabad Nép, 1952. Máj. 25.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FILM SZINHÁZ MUZSIKA

1968 MÁR 23

Herman Lipót

1021

HERMAN LIPÓT

Herman Lipót, Munkácsy-díjas érdemes művész, a kiváló grafikus és festő – annyi írói és színészportré alkotója – túl a nyolcvanon is teljes egészségben, nagy lendülettel dolgozik új munkáin. Az MTI–Fotó munkatársa, Szebellédy Géza, a művész közelgő születésnapja előtt műterem-látogatáson járt nála, akkor készült az itt látható kép is.

hazaértem,
díjat a Bon-
i film nyer-
íját Révész
»Angyalok
diadalmas-
A legjobb
ncia Annie
akítás díját
zintén meg
r megérke-
gossá vált,
győzelmet
el Argentí-
köszöntöt-
nagy vára-
nk vetítésén
an három-
gy sikernek
ugyanis a
részt vevő
lhelyezniök,
tás nincs.)
adáson meg-
s, amelyben
ünket. A La
nárcius 10-i
vész-interjú
bi között a
ha készült
zágon, mint
volt szeren-
Nem is tud-
ét. Annyira

k
s
e
v
a

maga nemében paratlan. S azután hosszan értekeznek még a filmről. A helyi lapok tudósítóitól, valamint a televízió velünk készített külön adásából azután megtudtuk, hogy a film problematikája különösen izgatta az argentin közönséget. Az »Egy szerelem három éjszakája« későbbi nagy sikere már itt előrevetette árnyékát...

Venczel Vera kifogy a szavakból. Az éjszaka is jócskán hajnal felé jár, amikor taxiba ül és hazaindul. Otthon még szereptanulás várja. Április 10-én Júlia lesz Shakespeare »Romeo és Júliá«-jában, amelyet holnap is próbálni fog. Ez lesz a vizsgaelőadása. Búcsúzóul még azt mondja:

— Nagyon várom haza Révész Györgyöt, hogy halljam a második hét eseményeit. És hogy gratuláljak ehhez a nagy sikerhez.

Révész Györgyöt mi is várjuk haza. De nemcsak gratulálni szeretnénk neki, hanem tőle várjuk a Mar del Plata-i második hét eseményeiről szóló beszámolót. **Fenyves György**

IV.7. 16.50 TV.

Körkép /7/ Bné

1021

Hermann Lipót

- ....jeleztem,hogy meglátogatunk ma egy idős magyar művészt is, ~~akinek~~ a születése napján. A 84 éves Hermann Lipót festőművész a Körkép ünnepeltje. És annak, hogy most innen, a kamera látószögéből köszöntjük őt,és kivánunk Neki egészséget,boldog, hosszu életet és, művész lévén, nyugtalanságot, alkotó, hosszu. alkotó nyugtalanságot, annak oka van. A látogatás Hermann Lipótnál a Koromhegyi uton ugyanis nem egészen szabályos. Igy is mondhatnám, hogy "beleselkedés". Mit lestünk ki? Hermann Lipót évek óta a magnószalagra mondja müvészi pályájának ~~rengeteg~~ emlékét. A gondolatát, azt a nagyon sok anekdotát, amelynek részese volt, és részben tréfacsináló maga is. És persze a .....politikáját is.Ezekben a magnófelvételekben a munkatársa és a játszótársa, a

a riportere és a vitapartnere felesége. Egy ilyen beszélgetés a magnetofonszalag, Hermann Lipót és a felesége között folyik le most a Körkép közönségének szine előtt.

- Gellérthegyi otthonában kerestük fel Hermann Lipót érdemes müvészt. A részesei vagyunk annak a meghitt beszélgetésnek, amelyet immár ötven éve folytat feleségével, Rozikával. Az a mindenre figyelő, fürkészö szempár tekintett rám fiatalkori arcképéről is, amely mindmáig Lipi.....bácsi jellemzője. Élményeit megörökitő vásznait ma már a világ minden tájain ismerik. Barátaitól, a kortársakról festett portréitól nehezen válik meg. Tizenöt éves korában kezdett naplót irni. Feljegyzései egy egész szekrényt töltenek meg. Vázlatok és betük, rajzok és gondolatok őrzik a fél évszázad történetét. A/[illegible]i [illegible]

- A mostani kompulterek, amik olyan remekül számitanak ki mindent, kiszámithatnák, hogy hány sort és hány sort irtam le, hát akkor egészen tekintélyes dolog volna. Hiszen az elő.....,firkálásnak, hozzávetőlegesen három hónap, három hónapba kerül..... /nem érteni/ Hát ennyi kitünő emberrel volt nekem dolgom. És sajnos nekik is velem. /Nem érteni a hangját/..és emberek után is érdeklődöm, az egész fél századnak a müvészete.....Sokszor szó van arról, hogy a fiatalok nem érdeklik az öregeket.... Hát ez sajnos, mindig volt. Akkor is voltak, főleg olyan pályatársak...../nem érteni, csupán egy-két szót/

- Na, most, hogy van az, hogy azok a müvészek, akiket ti olyan sokra tartottatok, majdnem zseniknek /nem érteni/

Herman Lipót (1884–)

Art. „Herman 913".
tus és szén 240 × 310 mm. Ltr. 1917 – 432.

Magyar rajz és akvarell a XIX és a XX-ik
szeradban. A kat. bev. Oelmacher Anna.
Bp. 1959.

34.

MDK

Herman Lipót festő

Műtermi látogatást közvetít a

TV Herman Lipót műtermében

J. Gy. : Tz' Vz' – előzetes 11

Népszabadság, Bp. 1968. ápr. 6.

MDK

Herman Lipót

Országut, o.

20. sz.i m. festészet és szobrászat M.Gal. és Móra F. Muz. Szeged 1966.

Hermann Lipót
festő

M.D.Y

Méltatás.

D. Fehér Zsuzsa: Uj magyar festészet
Művészet, 1968. május – 40 lap.

Herman Lipót

1964. ápr. 4-én Érdemes Művész
címmel tüntették ki.
Munka közben – fotó

Herman Lipót 80 éves
Északmagyarország 1964. ápr. 24. 3. l.

Herm. Lipót

sz. Nagyszentmiklós 1884
ápr. 24

polg. isk. u.o. Hencz Lajos
rajztanár első oktatás
rajz, ol. fest. – ből (12 éves)
nevesk.
1901 érettségi szeged
Pest Ltarajz isk Balló
Ede, Hegedűs László,
zeglége Tivadar
I. éves Nakas Márton
Borsszem Jankónak rajzol
1903-4 (II. éves) „Anyám
archépe"
genre

Herman Lipót

MDK

Vidovszky Béla festőm. kiáll. Csók-gal. 1961.
III.

< Herman Lipót >

cikke

< > Akik lemaradtak.

Pesti Napló 1932.

márc. 27. képpel.

Budapest, 1939. március hó 17.

A miniszter rendeletéből:

dr. lovag Ybl Ervin s.k.

miniszteri tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

miniszteri irodatiszt.

< Herman Lipót >

cikke

miniszternek jelen kelet és ügyszám

oz intézett rendeletének másolata.

U. 3497

< > Munkások
munkakörben.
Rudnay Gyula.
Pesti Napló
1932. márc. 13.

ámu csekkszámla terhére utaljon ki

zeihez /:cím: Budapest, IX.Hőgyes

15.116/1939.III.szám.

A Müemlékek Orsz. Bizottsága t.

Elnökségének,

B u d a p e s t .

Folyó évi február hó 11-én 112 szám alatt kelt felterjesztésére, tudo más és megfelelő további eljárás végett másolatban megküldöm azzal, hogy az összeg elszámolás kötelezettsége mellett utaltatott ki.

Az elszámolás 1939.évi junius hó

(Herman Lipót)

cikke

(-) Műveszek numkahőzben. Fenyes Adolf.

Pesti Napló 1932. jan. 24.

Fenyes A. arcképvázlatával a vezetőt

MŰEMLÉKEK OPSZ. BIZOTTSÁGA
228/1939

Példány

Budapest, 1939. március 14.

izottsága,

Budapest.

világ összes lapjaira.

	Pengő	fillér
ne V. 2 Partie	26.	40
" VI.1 "	26.	40
" VI.2 "	26.	40
" VII.1 "	26.	40
" VII.2 "	26.	40
" VIII.1 "	26.	40
t Gelehres	13.	64

< Herman Lipót >

cikke
U. 3203

< > Művészek munkaközben. Cs. műtermében. Pesti Napló 1931. dec. 25. Szerző rajzával -

...TATÁSÜGYI ...

Királyfa-Szone és vissza történ
merült utiköltségeiről és napid
tal érvényesitett utiszámlája h
az: Egyszáztizennégy pengő 50 f
számla terhére utaljon ki.

Budapest, 1943. jun

A hivatalos másolat hiteléül:

miniszteri s.hiv. igazgató.

〈Herman Lipót〉

cikke

u. 3368

( ) Néhány óra a műteremben. Pesti Napló. 1930. dec. 25. H. rajzival.

Méltóságos

Dr. G e

a Műemlékek Or

Herman Lipót.

Nagy tájképe szerepel a Balatoni Társaság kiállításán, a Nemzeti Szalonban. (említése.)

Ujság, 1928. ápr. 1.

Hermann Lipót.

Egy kellei tájképet állított ki a művész a Balatoni Társaság kiállításán, a Nemzeti Szalonban. (műlitre)

Magyarság, 1928. ápr. 1.

Hermann Lipót.

a Balatoni Társaság kiállításán a Nemzeti Szalonban „Délutáni hangulat" c. képe szerepel. (említve.)

Nemzeti Ujság, 1928. ápr. 1.

Herman Lipót.

Tájképe szerepel a Balatoni Társaság harmadik kiállításán, a Nemzeti Szalonban. (említve.)

Az Est, 1924. ápr. 1.

Herman Lipót.

Festménye szerepel az egyesült Lipótvárosi Polgári Körben rendezett kiállitáson.

Ujság, 1928. Márc. 11.

Herman Lipót

MDK

Leányarckép

Női arckép I-II.

Muráti Lili

Onarckép /1905/

Műcsarnok 1941 Arcképkiállitás

MDK

Herman Lipót

Ut az itatóhoz, repr.

Szépm.Muz. Uj magyar képtárának kat. 1928.

MDK

Hermann Lipót

Delelő, of.

M.táj- és életképkiáll. 19-2o. sz. Műcs.
1927. jan.

MDK

Herman Lipót

Nászuton, of.

Akt-kiáll. 1925. dec. Műcs.

MDK

Herman Lipót

Ut az itatóhoz, of.

A müvész anyja, of.

Szépm.Muz. Uj magyar képtárának kat. 1928.

MDK

Herman Lipót

Kompoziciótanulmány, tus és vf.

Szépm. Muz. Uj magyar képtárának kat. 1928.

Herman Lipót

MDK

Szerelmes pár, of.
A szerelem kutja, of.

Akt-kiáll- 1925. dec. Műcs.

MDK

Hermann Lipót

Balatonmenti tájkép, of.

M.táj- és életképkiáll. 19-2o. sz. Műcs.
1927. jan.

MDK

Herman Lipót

Csendes Balaton (M.

M.táj- és életképkiáll. 19-2o. sz. Műcs. 1927. jan.

Herman Lipót

MDK

Sziklák a tengerben

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

-1-

M.D.K.

Herman Lipót, festő

1867-ből származó nérány vonalas lét rajzát körli a szerző a könyv sárga előtél-lapjának cel-cel oldalán.

Ugyancsar tőle látható Mannheimer Yusztáról készített kréta rajza.

./.

A New Yorktól a Hungáriáig, Bp.1963, Minerva, old.

Szerk.: Konrádyné Gálos Magda, 9.

M.G.K.

M.D.K.

orman Lipót, festő

következő rajzai találhatók a könyvben:

A New York kávéház oszlopcsarnoka

Fodor József -

Tarján Vilmos -

Kernstok Károly -

Thomas Mann - ./.

A New Yorktól a Hungáriáig. Szerk.: Konrádyné Gálos Magda, Bp. 1963. Minerva, 12., 17., 19. old.

-3-

M.D.K.

Erman Lipót, festő

... Hunyadi Sándor -
Molnár Ferenc -
Szép Ernő -
Moricz Zsigmond -
Karinthy Frigyes -
Elek Artúr
Ráthai Márton -
Malvin (groteszk képzeletbeli marhatáigosnő)

./.

A New Yorktól a Hungáriáig, Szerk.: Konrádyné Gálos Magda, Bp.1963. Minerva. 36., 42, 43, ~~old.~~ 47., 49., 67., 97. 106., old.

M.D.A.

M.D.K.

...rman Lipót, festő"

- Demeter Imre -
Kodály Zoltán -
Reinitz Béla -
Lányi Viktor -
Albert István.
Falus Elek -
Pólya Tibor

./.

A New Yorktól a Hungáriáig, Szerk,: Konrádyné Gálos Magda, Bp.1963.Minerva. 111., old.
123., 124., 125., 127. old.

M.D.K.

Herman Lipót, festő

... Fényes Adolf -
Dutka Ahos -
Ifjúkori önarckép tanulmányok
Társaság a New Yorkban
Szomory Dezső -
Pólya Tibor eltűnt freskója (tollrajz)
Önarckép

./.

A New Yorktól a Hungáriáig, Szerk.: Konrádyné Gálos Magda, Bp.1963. Minerva. 128., 129. old.
130., 131., old.

M.D.K.

Herman Lipót, festő

... Kisfaludi Ströbl Zsigmond
Vidovszky Béla
Biai-Föglein István
A New York belsője (a „mélyvíz")
Kálmán Jenő -
Kárpáti Aurél
Kellér Andor -

A New Yorktól a Hungáriáig, Szerk.: Konrádyné Gálos Magda, Bp.1963.Minerva. 134., 135. old.
175., 212., 220., 265. old.

Hermann

Műcsarnok kiállításán neve szerepelt.

8.ó.u.932.Ü.21.

MDK.

Herman Lipót

Kiállitási hir

Müvészet 1967 márc.p.lo.

Herman Lipót

Országut, o.

MDK

20.sz. M.festészet és szobrászat. B.Gal. és Móra F.Mus. Szeged, 1966.

Herman Lipót

Iványi Grünwald B-nek jó barátja volt más kecskemétem. Kezdő korában a kintarajzistolában – az istola „szenzációja" volt H. L., most anyja képmását megvette a Múzeum. Csakhamar ismert arcképfestő lett.

Lyka Károly, Festénetünk a két világháború között. Bp. 1956.

88.

Herman Lipót

Rajzok (4 rajzó)

Kortárs 1965 IX n. ~~1404~~ 1422, -25, -28-31 old.

Herman Lipót.

a Nemzeti Szalon 1924 óta a 3.-ik balatoni tárlatát rendezi, melyen viharzó balatonvizet ábrázoló műve szerepel. (emlékezés)

Pesti Hírlap, 1924. ápr. 1.

Herman Lipót.

Müve szerepel a Balatoni Társaság harmadik kiállításán, a Nemzeti Szalonban.

Pesti Napló, 1928. ápr. 1.

MDK

Herman Lipót

Góg és Mágóg, of.

Szoc.dem.párt képzőművészeinek tár. és meghiv. művészek kiáll. Ernst Muz. 1945. okt.

Hermann Lipót

Műcsarnok kiállításán "A magyar művészet 1850 - 1932-ig" neve szerepelt.

1932-II · 21.

Hermann Lipót festő

Műcsarnokban a nagy magyar kiállításon neve szerepelt.

E.K. 932.II.21.

Herman Lipót

Alkotása, a szfőv. képzőm. gyüjteményének kiállitásán a Műcsarnokban.

P.H.932.VI.19.

Herman Lipót

Alkotása, a szfóv. képzőm. gyűjteményének
kiállitásán a Műcsarnokban.

P.H.932.VI.19.

Herman Lipót

Műveivel szerepelt az Ernst-Múzeum jub.kiállitásán.

N.U.932.V.31.

Herman Lipp

Herman Lipót

Álom tájkép, of.

szoc.dem.párt képzőművészeinek társ. és meghív. művészek kiáll. Ernst múz. 1949. okt.

MDK

Herman Lipót

Hullámfürdő, of.

Szoc.Dem.párt képzőművészeinek társ. és meghiv. művészek kiáll. Ernst Muz. 1945. okt.

Herman Lipót, festő MDK

A debreceni Dornai-gyűjteményben van Herman Lipót festménye is.

Havas Ervin: Mindenüket a köznek ajándékozták 4

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. nov. 3.

Herman Lipót, festő

MOh

A debreceni Dornai-gyűjteményben van Herman Lipót grafikája is.

Havas Ervin: Mindenüket a körnek ajándékozták 4

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. nov. 3.

M.D.K.

Hermann Lipót

Pátzay Pálról készült képének repr.-ját bemutatja a lap "A Nemzeti Szalon és az Alkotás Müvészház kiállitásáról" cimmel.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944. febr. 24. márc.1. VII. évf. 9. sz.

Herman

artisztikus munkákkal szerepelt az „Új Szalon"
első kiállításán.

Ezer karikatura.
P. N. 931. XI. 15.

M.D.K.

Herman Lipót, festő

nevét említi Lyka Károly a Szinyei Merse Társaság kiállításáról írt beszámolójában

Idézve: Magyar Művészet, 1926. I. 1-2. old.-ról

Kortársak szemével, 1896-1945. Szerk Németh Lajos, Bev. és összeáll. Perneczky Géza, Bp.1967. Corvina 174. old.

Herman Lipót

MDK

Jákob viaskodása az angyallal, o.

Egyéb köztulajdonból elvesztett műtárgyak jegyzéke
Bp. 1952.

Herman

is elkalandozott a karikatura területére
Igazolja ezt az „Ezer karikatura" c. kiáll. a
Mult és Jövő helyiségében.

(S. F.): Két kiállítás.
Est. 931. XI. 15.

Hermann Lipót

művei nagy tetszéssel találkoztak a Galleries Silbermann-ban rendezett kiállításon: New-York 57th Street, 133. sz.

Malcolm Vaughan: Exhibition of Modern Hungarian Paintings

„Idegenforg. Tudósító" I. évf. 5. sz.

1932. V. 18.

Herman Lipót
is szerepel műveivel.

Százkilenc magy képzőművész sem vészt a veneziai kiállításon.

N. U. 932. III. 27.

Herman Lipót
leegyszerűsödött képei a kiállítás értékei
köré tartoznak.

(m. j.): Két kiállítás. – Ernst Museum
Magyarság, 931. X. 11.

Hermann Lipót

festőművész

Magyar művészek kiállitása Bécsben - a Burg kertjében levő mücsarnokban - képeivel szerepel.

U j s á g
1929.VII.2.

Herman Lipót

Festőművész

A barcelonai világkiállításon internationalis kitüntetést nyert kiállított művével.

Nemzeti Ujság
1930.II.12.

MDK

Herman Lipót

Torpedózuzók a pólai kikötőben, r.

A "Frigyes főhg." gépszobájában, r.

Póla, r.

Szépmüv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp.1952

MDK

Herman Lipót

Forrai István 5.honv.népfelkelő, r.

A "Tirol" a hajóállomásban, r.

Szépmüv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp.1952

M.D.K.

Hermann

Alkotásaival szerepel a Dési Huber-Kör által a Fővárosi képtárban rendezett kiállitáson, amelyről Berend Ilona ir a centenáris ünnepségekkel kapcsolatban "A magyar grafika loo éve" cimmel.

"Szinház Szeme Füle" c. rovat
Szinház, Bp. 1948. jan. 6-12. IV. évf.
2. sz.

M.D.K.

Hermann Lipót

Berend Ilona: "Kiállitások" c. beszámolójában ir a Szinyei Társaság tizedik kiállitásáról a Nemzeti Szalonban.
Itt szerepelnek a müvész munkái is.

"Szinház Szeme Füle." c. rovat
SZinház, Bp. 1948. febr. 24.- márc. 1.
IV. évf. 9. sz.

M.D.K.

Hermann Lipót

Fényképét münkaközben mütermében hozza a lap Pekáry Dagmar: "Hermann Lipótnál" c. interjuja keretében.
A müvész "Mártirok utja" c. festményén dolgozik, ami jól látható a fényképfelvételen.
A festményen szerepelnek: Szomory Dezső és Emil, Iengyel Ernő, Kemény Simon, Petschauer Attila, Basch Andor, Pollatschek Elemére, Mohácsi, Gárdos, Vadász, Kohner Ida, Farkas István és Elek Artur.

Szinház, B p. 1948. ápr. 20-26. IV. évf. 17. sz.

M.D.K.

Herman Lipót festő

Felterjesztve müvésztelepi felügyelőként való alkalmazásra. / 1948, febr. 10. /
1884. ápr. 24-én Nagyszentmiklóson született.
Müvészeti tanulmányait Budapesten a Mintarajziskolában kezdte ed.
1905-től Münchenben, Berlinben, majd Párizsban tanult.

Résztvett a kecskeméti müvésztelep alapitásában.

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 25.1. / .
A Művészettörténeti dok. Közp. Forráskiadványai II.
Bp. 1965.

M.D.K.

Herman Lipót festő

1929, -ben a szentendrei müvésztelep iskoláját vezette,
1924-től néhán évig Balaton lellén és Abbáziában dolgozott,
Az első világháboruban, mint frontharcos majd mint hadifestő vett részt.
19o5- számos hazai és külföldi kiállitáson szerepelt.
1913, 1924,1929, 1931 és 1936-ban kollektiv kiállitáson mutatta be müveit.

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 26.1. / .
A Művészettörténeti dok. Közp. Forráskiadványai II.
Bp. 1965.

M.D.K.

Herman Lipót festő

1918-ban elnyerte az Erzsébetvárosi Kaszinó diját,
1924-ben Barcelonában aranyérmet nyert.
1935-ben elnyerte a külügyminisztérium d iját.
1920-ban résztvett a Szinyei Társaság megalapitásában.
Sok müve az állam. a főváros és a m gángyüjtők birtokában.
Müvészeti cikkeket irt a Pesti Naplóba, Magyar Müvészetbe és egyéb folyóiratokba.

Képz müvészeti élet a felszabadulás után .26.1.
A Müvészettörténeti dok. Közp. Forráskiadványai II. Bp. 196[illegible].

MDK

Hermann Lipót, festő

Egy Hermann Lipót-anekdóta.

Kálthoffer Róbert: Igaz történetek 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1967. okt. 11.

MDK

Herman Lipót

A pólai kikötő, o.

Tájkép az irgalmas szamaritánussal, o.

Vitrin, o.

Szépműv.Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp. 1952.

Hermann Lipót

festőművész

Barcelonai világkiállítás - magyar képzőművészeti kiállítása - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1929, V.9.

Hermann Lipót

festőművész

Barcelonai képzőművészeti kiállitás - képével szerepel. Tájképpel. -

Magyarság
1929.VII 10.

M.D.K.

Herman Lipót
festő

Révén István művészetét
méltatta.

Tüdy Gábor: Révén István nyolcvanéves.
Művészet, 1967. augusztus - 30 lap.

Hermann Lipót

festőművész

Bécsi magyar kiállítás - a Burg kertjében lévő műcsarnokban - képeivel szerepel.

Nemzeti Ujság
1929.VII.2.

Hermann Lipót

festőművész

Magyar művészek kiállitása Bécsben - a Burggartenben levő Glaspalastban/Opernring/ - képével szerepel.

Az Est
1929.VI.22.

Herman Lipót

MDK

Virágcsokor, olf.

Tenger melletti villa, olf.

Pa4krészlet, olf.

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Herman Lipót

Alkotása a Munkácsy-Céh kiáll.-án az Ernst Múzeumban.

M.O.932.IV.3.

Петкан Ангелов

Herman .

Alkotását nyereménytárgynak vásárolták meg,
a Munkácsy Céh sorsjátékkal egybekötött kiállitásán.

P.H.932.IV.14.

Herman

Alkotását nyereménytárgynak vásárolták meg, a Munkácsy Céh sorsjátékkal egybekötött kiállításán.

P.H.932.IV.14.

Herman Lipót

MDK

Tenggrmelletti villa, repr.

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

M.D.K.

Hermann Lipót

"Karácsony" c. művének repr.-ját bemutatja a lap "A "Szinház" karácsonyi képtárlata" cimmel.

Szinház, Bp. 1945. dec. 21-29. I. évf. kettős szám. 18. lap

M.D.K.

Hermann Lipót

"Petrovics Elek arcképe" cimmel hozza a lap a müvész festményének repr.-ját a Szinyei-Társaság kiállitásáról.

Képpel... Képpel... c. rovat
Szinház, Bp. 1945. nov. 21-27. I. évf. 15.sz
25. lap

M.D.K.

Hermann Lipót

A Művészeti Tanács tiszteletére rendezett diszebéden vett részt a képzőművészekkel. Fényképfelvétel a művészekről, a vezetőség átveszi a Tanács uj alkotmányát, mely szerinta testület a kultuszminisztérium szerves részévé válik.

Szinház, Bp. 1945. nov. 7-13. I. évf. 13. sz. 5. lap.

M.D.K.

Hermann Lipót

A "Müvészek ujjáépitési kölcsöne" cimen a müvész ötvenezer pengős dijat kapott a müvészek részére megállapitott dijazási keretből.

"50.000.- P.-ős dijat kapott ötven képzőmüvész" c.
Szinház, Bp. 1945. szept. 12-18. I. évf. 5. sz. 22. lap

Herman Lipót

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiállitásán.

E.K.932.IV.3.

Herren Lip's

Aixotheon, a Municipality-Club Kilo. Libraries.

P.K. 935, IV, 3.

Hermann Lipót

A Szinyei Társaság "Tavaszi Szalon" kiállitására beküldött művek felett zsüri tag volt.

M.931.IV.3.

Печать 1962

Hermann Lipót

"Nyári nap" c. tája és "Utolsó ítélet" c. kompoziciója, a Szinyei-társaság kiáll.-án az Ernst-muzeumban.

P.H.931.V.24.

Herrmann Lingt

"Hymni rep" o.tt}a Ha "Utola^ ittilet" c. on-
posic^}a. a Dsingvet-thrsnesi^ifil.-An ne
brnet-musoumten.

P.M. °31.V.24.

Herman Lipót

Szerepelt a Munkácsy-Céh kiá l.-án az Ernst Múzeumban.

Pesti Napló, 932.IV.3.

Herman Lipp^t

Hermann Lipót

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiállitásán.

N.U.932.IV.8.

Вернуть Пра

Herman Lipót festőművész

— **Képkiállítás.** *Herman* Lipót, *Kunffy* Lajos és *Zádor* István festőművészek kiállítást rendeznek műveikből a Besnyő-Galériában (IV., Váci ucca 25.) május 6—21-ig. Megekinthető hétköznap délelőtt 10 órától délután 6 óráig. Belépődíj nincs.

P.N. 932. IV. 30.

P.N.932.IV.30.

Herman Lipót

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiáll.-án az Ernst Múzeumban.

M.H.932.IV.3.

M.M.752.IV.3.

Hermann Lipót

A barcelonai Arte Moderná-ban rendezett nemzetközi
mütárlat zsürije az Arte Moderna II.osztályu Mention
Honorable-jával tüntette ki müvét.

Magyar Hirlap
1930.II.9.

Hermann Lipót

A barcelonai Arte Moderné-ban rendezett nemzetközi
műtárlaton műve aranyérmet nyert.-

Magyar Hirlap
1930.II.9.

Herman Lipót

festőművész

Barcelonai világkiállitás - képzőművészeti kiállitása - kiállitási pavillonban - képével szerepel. Tájkép Kompozíció

Nemzeti Ujság
1929.VII.21.

Hermann Lipót

A barcelonai Arte Moderna-ban rendezett nemzetközi műtárlaton az Arte Moderna II.osztályu Mention Honorable-jával tüntették ki.

Pesti Hirlap
1930.II.9.

Hermann Lipót

A barcelonai Arte Moderna-ban rendezett nemzetközi
műtárlaton aranyérmet kapott.

Pesti Hirlap
1930.II.9.

Herman Lipót

A barcelonai Arte Moderna-ban rendezett nemzetközi műtárlaton az Arte Moderna II.osztályu Mention Honorable-val tüntették ki művét.

Pesti Napló
1930.II.9.

MDK

Herman Lipót

Kert, o.

oltványi Imre emlékkiáll. Türr I.Muz. Baja. 1963.

Hermann Ligót

testőművész

A barcelonai világkiállításon Mention Honorable-val tüntették ki: Berelmesnár c. művét.

Magyarság

1929 X. 23.

Hermann Lipót

A barcelonai Arte Moderno-ban rendezett nemzetközi műtárlaton aranyérmet kapott.-

Pesti Napló
1930.II.9.

Hermann Lipót
festőművész

A barcelonai világkiállitás nemzetközi képzőművészeti kiállitása Arte Moderna osztályán Mention Honorable-t kapott.

Pesti Hirlap
1929.I.23.

Herman Lipót

szerepelt a Budai Szépművészeti Társulat

kiállításán.

VM. 1932. V. 25.

Hermann Lipót

Szerepelt a Munkácsy-céh szegedi kiállításán.

NU. 1930. X. 21.

Herman Lipót

Szerepelt a Budai Képzőművészeti Társulat kiállításán.

BH. 1932. XI. 6.

Hermann Lipót

Szerepelt a Budai Szépművészeti Társulat
kiállításán.

PfI. 1932. XI. 6.

Hermann Lipót

Szerepelt a Munkácsy-cék szepedi ki-
állításán.

EK 1930. X. 22

Hermann Lipót

Szerepelt a Munkácsy-cik szegedi kiállításán.

PH. 1930. X. 21.

Herman Lipót

„Köd és napsütés" c. képe
nevezetel az Ernst Museumban
a Linyei Társaság Ernst
Lajos emlékkiállításán

Magyarság 1937 X. 23

Hermann Lipót

szerepelt a Budai Szépművészeti Társulat

kiállításán

EK. 1932. II. 9.

Hermon Lipót

Két képe szerepel a Linyei Társaság Ernst hajos emlékkiállításán az Ernst Muzeumban

Est 1937 X. 17

Hermann Lipót

Szerepel a Műsarnok akt-
tiállításán

Napjaság 1925 XII. 6.

Hermann Lipót

Kerepel a bécsi Künstlerhaus magyar kiállításán

Ujság 1937 III. 6.

Herman Lipót

Szerepel a hagyat. arcképfestők Társasága kiállításán a Nemzeti Szalonban

Pesti Napló 1937 X. 10.

Hermann Lipót

kezével a hagyat Arcképfestők
Társasága kiállításán a
Nemzeti Szalonban

Pesti Hirlap 1937 X. 10

Hermann Lipót

Szerepelt a Munkácsy-céh negedi kiállításán.

EK. 1930 X 19

Hermann Lipót

Szerepelt a Munkácsy-ék szegedi kiállí-

tásán.

P.H. 1930. X. 19.

Hermann Lipót

szerepelt a Munkácsy-céh negedi ki-
állításán.

Mo. 1930. X. 19.

Hermann Lipót
festőművész

A barcelonai világkiállitáson "Mention Honorable"-val tüntették ki, művét: Szerelmes pár

Az Est
1929.X.23.

Herman Lipót MDK

Kelenföldi Müvészek Kiállitása, 1915

Mücsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Herman Lipót

Szerepel a magyar Adriáptestők kiállításán a Nemzeti Szalonban

Nyság 1937 X. 9

Hermann Lipót

Szerepel a Nemzeti Szalon
portréliálításán

Pester Lloyd 1937 X. 10

MDK

Hermann Lipót, festő

Szerepelt az aukción.

d.k.: Győrött a Vörösháju nő 6.

ESTI HIRLAP Bp. 1966. dec. 7.

Hermann Lipót

A New Yorkból a Kunpáriáig
c. nemle-novatban karikatúrát
emlékiz meg.

Prodalom tříleneli tříleneljel,
Bp. 1967, 116 l, Révényi Zoltán c.

Herman Lipót

MDK

Országut, olf.

Mücsarnok 1959 Az Alföld a festészetben

Herman lipót

Az Elet Artur ellen indi tett
perben Rózsa hirkósnak az évek
óta feljegyzett adatokat volgál-
tatta a képz. tagerület ellen.
Más tülöben nem vellek fel
tagrint, nem tartottak szükvésnek.

Hermann Lipót

festőművész

Munkácsy-céh kiállitása - Ernst Muzeumban - képével szerepel.

Az Est
1933.III.19.

Hermann Lipót

Festőművésze

Munkácsy-céh kiállításán - Ernst Museumban - képével szerepel.

Magyar Hirlap
1933.III.19.

Hermann Lipót

festőművész

Munkácsy-céh kiállításon - Ernst Múzeumban - képével szerepel.

8 órai Ujság
1933.III.19.

Hermann Lipót

festőművész

Munkácsy-cáh kiállítása - Ernst Rosenstein - képével szerepel.

Nyíl Vörös
1935.III.23.

Hermann Lipót

festőművész

Munkácsy-céh kiállítása - Ernst Múzeumban - képével szerepel. Akt- kompozíciók.

Pesti Hirlap
1933.III.10.

M.D.K.

Hermann Lipót

Rajza önmagáról és Pólya Tiborról "Hermann Lipót meséli" cimmel.

Szinház, Bp. 1946. dec. 18-31. II. évf. 49-50. sz.

.M.O.M.

Herman Liebl

Baja Emmerich és Lólya Liborról "Herman
Liebl mese" címmel.

Szinhéz. Up. 1946. dec. 18-31. II. évf.
49-50. sz.

Hermann Lipót

Szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

EK 1932. X. 30.

Herman Lipót

szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

Ett 1932. X. 30.

M.D.K.

Hermann Lipót

Rendezte az Ernst Muzeum kiállitását, amelyen szerepel müvével a "Siess Adj Segits" akció keretében "Képzőművészek a hadifoglyokért" cimmel.

Szinház, Bp. 1947. jan. 8-14. III. évf. 2. sz.

M.D.K.

Hermann Lipót

Rendezte az Ernst Muzeum kiállitását, amelyen szerepel művével a "Siess Adj Segits" akció keretében "Képzőművészek a hadifoglyokért" cimmel.

Szinház, Bp. 1947. jan. 8-14. III. évf.
2. sz.

HermannLipót

Részt vesz az Arcképfestők Kiállitésán

8.6.u.93o.X.21.

Hermann Lipot

Műveivel részt vesz az Arcképfestők kiállitásán, melyet a Nemzeti Szalonban rendeztek.

M.H.93o.I.19.

Herman Lipot

Résztvesz a Balatoni Társaság Nemzetei Szalonban rendezett kiállitásán

U.93o.IX.21.

Hermann Lipót

Művével szerepelt a a Nemzeti Szalónban a Balatoni Társaság negyedik képzőmv.kiáll.-án.

Az Est,930.IX.21.

Herman Lipót

Balatonmenti tájrészlete vel szerepelt a Balatoni Társ. kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

P.H.930.IX.21.

Hermann Lipót

Művével szerepelt a Balatoni Társaság kiáll.-án
a Nemzeti Szalónban.

M.H.930.IX.21.

Herman Lipot

Műveivel vesz részt a Nemzeti Szalonban megrendezett Arcképfestők Társasága-kiállitásán

E

u. 930. X. 19.

Herman Lipot

Művével részt vett a Nemzeti Szalonban rendezett Arcképkiálliátson.

U. 93e. XI. 19.

M.D.K.

Hermann Lipót

festő

1919-ben Gedő Lipóttal rabad-
iskolát nyitott

Hertaine Friedrich Klára: Megemlékezés Gedő Lipóttól
Művészet, 1969 március - 10 lap

Herman Lipót

„Magyarmányos" eszközökkel festett Bükkös patak partja c. ~~kép~~ 1929 nyarán festett képe látható a Ferenczi István múzeum új tárlatán.

Lőrinc Lóránd: Amo képzőművénete a múzeumban
Pest megyei Hírlap 1967. ápr. 16 s.o.

Herman Lipót

művei szerepelnek a Ferenczy Károly Múzeum
2 év szerzeményeiből rendezett kiállításán.

Horányi Sándor: Megnyílt a Gramma kiállítások
új otthona
Pest megyei Hírlap (Szentendre) 1967. ápr. 12.

Hermann Lipót

a művénkolléga gratulál a vendéghönyvben Gróbel Bélának a nentendrei kiállításhoz.

A múzeumi hónap első eseménye

Pestmegyei Hírlap (Nentendre) 1966. okt. 5. 5. o.

M.D.4

Hermann Lipót

fotó

Méltatás

Goda Gábor: Emlékezés Kernstok Kándyra
Művészet, 1968. november – 4 kep.

M.D.K.

Hermann Lipót

Munkácsy-dijas érdemes müvész fényképét hozza a lap munkaközben mütermében. A nyolcvanon tuli müvész közelgő születésnapja alkalmából készült a felvétel.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1968. márc. 23.
12. sz. 22. lap

Hermann Lipót

Fotóportrét készitett róla Koffán Károly. Ez szerepelt a miskolci müvészfotók tárlatán.

Benedek Miklós: Koffán Károly képei között

Északmagyarország 1967. máj. 4. 6.l.

Hermann Lipót festö M.D.K.

/ 1884 -

A kecskeméti müvésztelepen dolgozott

Lyka: A müvésztek története, Bp. 1965. 227.l.

Herman Lipót (1884)

Kilátás az Orlai utcára, 1949,
olaj-vászon, 40 x 50 cm.

A felszabadult Budapest művészete.
Kiállítás-katalógus, Budapest, 1960
29 l.

Herman Lipót.

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének évi közgyűlésén az új tisztikor számvizsgáló bizottság tagjának választottak.

Néprova, 1952. Máj. 27.

Herman Lipót.

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének 1952. évi közgyűlésén az új tisztikar számvizsgáló bizottságának tagjának választották meg.

Független Magyarország, 1952. máj. 26.

Herman Lipót, festő

MDK

Visszaemlékezése az első sikerre: elsőéves korában kiállított Önarcképe még Székely Bertalant is megragadta, s a mozózus mester meg is dicsérte éte Herman Lipót tanárát: Balló Zdét.

(nóti): Titokzatos szavak és egy gratuláció 2

ESTI HIRLAP Bp. 1964. dec. 24.

Egyes számu cédula M.D.K.

Herman Lipót

"Kroki c. A TV előtt – Herman Lipót" cimmel maga a müvész arról ir, hogy Párisban a Matisse iskolájába járó müvészek emlegették azt, hogy minden este "Kroki"-ra jártak. Ott állott a modell s öt perc alatt, gyorsan kellett levázolni egy-egy mozdulatot. Igy tanulták a jó rajzolást. Kernstock Károlyt, Perlrott Csaba és Bornemissza Géza müvészeket emliti, mint "kor és sorstársait".

Film Szinház Muzsika, Bp, 1965. jan. 1. IX. évf. 1. sz. 22. lap

Egyes számú cédula M.D.K.

Herman Lipót

"Kroki c. A TV előtt - Herman Lipót" cimmel
maga a művész arról ír, hogy Párisban a Ma-
tisse iskolájába járó művészek emlegették azt
hogy minden este "Kroki"-ra jártak. Ott ál-
lott a modell s öt perc alatt, gyorsan kellett
levázolni egy-egy mozdulatot. Így tanulták a
jó rajzolást. Kernstock Károlyt, Perlrott Csa-
bát és Sornemissza Géza művészeket említi,
mint "kor és sorstársait".

Film Szinház Muzsika, Bp, 1965. jan. 1. IX.
évf. 1. sz. 22. lap

Kettes számu cédula M.D.K.

Herman Lipót

A "Kroki a TV előtt" c. a müvész elmondja, hog
ez a müvelet "Rodin vihargyors, remek, gyengén
szinezett aktmozdulataiból született s világ-
szerte gyakorolták... Berény Róbert és Vadász
Miklós mesterei voltak ennek a müfajnak"-mond-
ja a müvész.
A lap bemutatja a müvész néhány rajzát, egyet
önmagáról és két "kroki"-rajzot a TV-ból Orosz
Julia és Gordon Zsuzsa müvészekről, valamint
egy rajzot "...ha rossz a müsor" cimmel.
Repr.-ók.

Film Szinház Muzsika, Budapest, 1965. jan. 1.
IX. évf. 1. sz. 22. lap

Herman Lipót M DK

Nászut, olf.

Mücsarnok 1936 jubileumi kiállitás

Herman Lipót MDK

Interieur virágcsokorral, olf.

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Flesmann Lipót.

A II. Magyar Képzőművészeti Kiállításon Pór Bertalan portréjával szerepelt. (említve.)

Szabad Nép, 1951. Nov. 4.

MDK

Herman Lipót

/H.M. festi lányom, of./ Ősz dénes festménye

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG 1960.
2o l.

MDK

Herman Lipót

Csók István portréja, of.

Pór Bertalan, of.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG

1960. 17 l.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

Fényképét bemutatja a lap abból az alkalomból hogy a művészekhez -"Szinházról - röviden" címmel körkérdést intéztek, s erre a művész is nyilatkozik.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. dec. 31.
IX. évf. 53. sz. 12-13. lap

. . .

Herman Lipót.

Csák Istvánról készített portréja szerepelt az Ernst-Múzeumban rendezett arcképkiállításon. (említve.)

Nékszara, 1952. Jul. 24.

Herman Lipót MDK

Ciprusl épcső a Gellérthegyen, repr.

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Herman Lipót

MDK

Muráti Lili

Miesarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Herman Lipót MDK

Délben

Mücsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Hérman Lipót MDK

Ciprus-lépcső a Gellérhegyen

Műcsarnok 1937 IV.Nemzeti Képcsn.Kiáll.

Herman Lipot

MDK

Interieur, repr.

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Hermann Lipót.

A III. Magyar képzőművészeti kiállítás-
ra Sztálinvárosról készített fest-
ményével készül. (említve.)

Szabad Ifjúság, 1952. Nov. 16.

Herman Lipót.

Az Ernst Múzeumban rendezett
arcképkiállításon ~~művei~~ művei
szerepeltek.

Független Magyarország, 1952. jún. 30.

Herman Lipót

Fehér Lipótról – Csók Istvánról – Náti Károlyról
készült portréi voltak láthatók az
Ernst-Múzeumban rendezett arcképkiállításon. (emlétne.)

Esti Budapest, 1952. Júl. 11.

Herman Lipót.

A II. Magyar képzőművészeti kiállítás vázlatainak tárlatán szerepelni fognak vázlatai.

Vihorsarok, Hódmezővásárhely, 1952. Nov. 7.

Herman Lipót.

Városhelyen a II. Magyar Képzőművészeti Kiállítás vázlatainak tárlatán Tor Bertalanról készült előtanulmányai szerepeltek. (emlitve.)

Vihar arok, Hódmezővásárhely, 1952. Nov. 13.

Herman Lipót

MDK

Tengerparton

Műcsarnok 1938 Szent István kiállítás

Herman Lipót, festő

MDK

A 85 éves művész pályatársaira, küzdelmeikre emlékezik nemcsak szóban, de 15 éves kora óta készített naplószerű rajzaival, feljegyzéseivel. Ma is aktív és ma is kész a régi ismerőtek felújítására, az újak befogadására. A elmúlt hetekben szinte saját szórakozásra illusztrációkat készített Ady Vér és arany c. kötetéhez Pongrácz Bruzsa: Nyolcvanötödik születésnap

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. ápr. 24.

Hermann Lipót

a gödöllői, volt királyi kastély művészeti telep céljaira való átengedését kérte a Tanácsköztársaság idején.

Kós Lajos: A Tanácsköztársaság képzőművészeti kulturája. Bp. 1959. 22 l., 6 kép. /Művészeti szakköri utmutató 1./

S. l.

MDK

Herman Lipót, Sestő

A Fének klub tagjai köszöntötték a 85 éves Herman Lipótot.

–: „Kivepültek" a fehér hollók 7

Népszabadság, Bp. 1969. ápr. 6.

M.D.V.

Herman Lipót

festő

1939-ben Gedő jóbarátja Herman Lipót „Gedő New-Yorkban van" jegyzetel.

Hertaine Friedrich Klára: Megemlékezés Gedő Lipótról

Műrészet, 1969. március – 10 lap.

Hermann Lipót.

festőművész

Glatter Gyula festőművészel együtt kod-
tek tanulni.

az Est, 1927. jún. 4.

Hermann Lipót.

Műre szerepelni fog Bécsben, a nemzetközi kiállítás keretében. A kiállítás ápr. 9-én nyílik meg.

Magyarság, 1927. márc. 31.

Herman Lipót.

Mint szerepelni fog az ápr. 2.-án megnyíló varsói magyar kiállításon.

Magyarság, 1927. márc. 19.

Hermann Lipót.

Mikor rezepelni jocy az ápr. 2.-
án megnyíló vasási mezőgazt
kiállításra.

Budapesten, 1927. márc. 19.

Herman Lipót

nevével találkoznunk az Arcképfestők sorában.

– co: A Mücs. őszi tárlata.
P.N. 931. X. 18.

Hermann Lipót-ot

a közgyűlés a Társaság rendes tagjaul megválasztotta.

A M. archipfestők Társaságának közgyűlése.

N. L. 931. III. 12.

Herman Lipót

műve a legjobb arcképek közé sorolandó.

(M. Arcképf. T.-nak kiáll.-a.)

(e.a.): A Műcs. őszi tárlata.

Ujság. 931. X. 18.

300

Herman Lipot

Részt vesz a Magyar Arcképfestők Társasága kiállításán a Nemzeti Szalonban

B.H.930.X.19.

Hermann Lipót

festőművész

Barcelonai világkiállitás nemzetközi képzőművészeti kiállitásra - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1929 VI.9.

Herman Lipót

Szerepelt az V. Velatoni kiállításon.

EK 1933 V. 9.

Herman Lipót

Tanulmányai, a Nemzeti Szalónban a Magy. Arcképfestők Társ. kiáll.-án.

P.N.930.X.19.

Hermann Lipót

Alkotásával szerepelt a Balatoni Társaság kiáll.-én.

N.U.930.IX.21.

Herman Lipót

szerepelt az V. balatoni kiállításon.

Keppel 1933. V. 15.

Herman Lipót

szerepelt a Nincsornak

ranszeti tárlatán

PH. 1933. IV. 19.

M.D.K.

Hermann Lipót

"A festő két arca" c. "A magyar Uffizi az Alkotás Művészházban" alcimmel festőművészek önarcképeit mutatja be a lap.
Repr.

Szinház, Bp. 1947. márc. 5-11. III. évf. lo. sz.

M.D.K.

Hermann Lipót

"A festő két arca" c. "A magyar Uffizi az Alkotás Művészházban" alcimmel festőművészek Önarcképeit mutatja be a lap.
Repr.

Szinház. Bp. 1947. márc. 5-11. III. évf. 10. sz.

M.D.K.

Hermann Lipót

A Fővárosi Képtárban a "Szabadság Ünnep" alkalmából rendezett kiállitáson szerepelnek müvei, melyekről Berend Ilona ir "Nemzeti Kiállitás" cimmel.

Szinház. Bp. 1947. márc. 19-25. III. évf. 12. sz.

M.D.K.

M.D.K.

Hermann Lipót

Kállay Miklós: "Shakespeare tulélte a pesti fiukat" c. irásához készitett Hatvany Lajosról rajzot.
Repr.

Szinház, Bp. 1947. ápr. 29-május 5. III. évf. 18. sz.

M.D.K.

Herman Lipót

Kállay Miklós: "Shakespeare tulélte a poeti-
fiukat" c. irásának készületi hatvanv lapos-
tól tajékot.
Bepr.

Bainrés. Bp. 1947. ápr. 29-méjus 5. III.
évf. 18. sz.

Herman Lipót

Szerepel a Kinyei Társaság
kiállításán az Ernst Muzeumban

Pesti Napló 1937 X. 17

Herman Lipót

szerepelt az V. budapesti kiállításon.

PH. 1933. V. 7.

Hermann Lipót

Szerepelt az V. balatoni kiállításon.

BA. 1933 V. 7

Hermann Lipót

Festőművész

A barcelonai világkiállításra mention honorable-val tüntették ki: szerelmes pár c. művét. –

Nemzeti újság

1929 X. 23

Herman Lipot

A Balatoni Társaság kiállitásán vett részt
müveivel a Nemzeti Szalonban

P.N.93e.IX.21.

Herman Lipót

MDK

Kelenhegyi utról, of.

Lellei táj, of.

90 művész kiáll. N.Szal. 1948. jun.

MDK

Herman Lipót

Fasor
Tájkép
" a Gellérthegyről
Eszményi táj
Parkrészlet

Szinyei Társ. X.kiáll. N.Szal. 1948. febr.

MDK

Herman Lipót

360- Ft vásárlási előlegben részesült

90 művész kiáll. N.Szal. 1948. jun.

Herman Lipót, 1884--

Kelenföldi Müvészek Kiállitása

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. 1960. Műcs.

MDK

Herman Lipót

ügyvezető

Szinyei Társ X.kiáll. N.Szal. 1948.febr.

MDK

Herman Lipót

Szinyei Társ. K. kiáll. H.Szal. 1948. febr.

MDK.

Hermann Lipót

Koffán Károly portréfotója

Tükör 1965 juni.8.

MDK.

Herman Lipót

Lágymányossi müvészkapcsolatairól

Kábel 1965 juni 3.

MDK

Hermann Lipót, sz. 1884.

Mythológiai jelenet

Ernst Múz. aukc. 49.sz. 1.rész.

5 l.

MDK

Hermann Lipót

Balaton, of.

Fürdő nők, of.

Árv. Csarnok, 1940. jun. 94.sz.
23.1.

M.D.K.

Herman Lipót.

Festőművész.

Aradi Nóra válasza Genthon István és Radocsay Dénes opponensi véleményére.

Müv.Tört.Ért. 1960. 1.szám. 71.lap

MDK

Herman Lipót, festö

Délben.
Muráti Lili.

MNK.-Műcsarnok. IV.Nemzeti Képzőmüv. Kiáll.
Bp.1937.ápr.29.-jun.20. Kat. 17.l.

MDK

Herman Lipót, festö

Ciprus-lépcsö a Gellért-hegyen.

OMKT.-Mücsarnok. IV. nemzeti Képzömüv. kiáll. Bp. 1937
ápr. 29.-jun. 20. Kat.
5. l.

MDK

Herman Lipót

Szentendrei Festők Társ. I.kiáll. N.Szal. 1930.

MDK

Herman Lipót

Sós István honvéd, of.

Petőfi, of.

Magyar katona a szabadságért. Föv. Képt. 1951. szept. 31.

MDK

Herman Lipót, 1884.

Fürdő nők, festm.

Almásy-Tel. Int. 8. auke. 1942. febr.

16 l.

MDK

Herman Lipót

Önarckép, of.

Szolnoki müv.telep 50. évford. Ernst Muz. kiáll.
1952. máj.

MDK

Hermann Lipót festőm.

Tárlatok. Képzőművészet, 1955. 59.sz. 87 l.

MDK

Hermann L. pót

Pihenő

loo év festészete. Szalmássy Gal.kiáll. 1948. jan.

MDK

Herman Lipót festőművész

(Egy Lechner Ödönnel, illetve Szinyei Merse Pállal kapcsolatos anekdotáját közli a cikk.)

Szántó György: A százéves asszony. Ország-Világ, Bp. 1960. jún. 8. 23. sz. (9. l.)

M.D.K

Hermann Lipót, festő.

Szinyeiről irt tanulmányát idézi

Jeszenszky Sándor: Szinyei Majálisa, ~~c. cikkében,~~

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei,

1960. II. sz. 40.old.

vészetnek, mely a miénket megelőzte, napjai meg vannak számlálva.

Nagyon természetes, hogy ezeket a lélekbe rejtett benyomásokat nem tudta Herman Lipót azonnal, sebtében megformálni. Ott lappanganak azok emlékezetében és majd csak a háború után fognak formát ölteni. Különben is a mai háborúban az egyéni harcok, sőt a seregek küzdelme is nem nyilatkozik meg apró összeütközésekben. Nem látni sehol a vezért. Az ott ül messze, térképeire hajolva, talán egy szálló rideg szobájában. A háború ma matematika.

A lövészárkok ellen rendezett szuronyrohamokat kivéve, a harc a láthatatlan ellenség ellen folyik. Nagy távolságokról jön a srapnell, a fedezék a lényeg és a katona élete ott folyik le a lövészárokban. Ezek a jelenetek kapták meg a harcvonalban élő művészt is elsősorban. Odajegyezte magának a naplójába Herman is a lövészárokba vezetett telefont hallgató őrnagyát, amint mellette hanyatt fekve alszik a baka, mögötte felfigyel a másik, a telefonon érkező parancsot várva. Ezek drámai érdekességű mozzanatok, mert ettől függ sokak sorsa. S mégis, a művész érdeklődése itt nem a tárgyhoz fordult, hanem a hanyattfekvő katona mozdulatához, melynek széles vonala és nagy gesztusa kötötte le figyelmét és sietve feljegyezte. A mozdulat eredetisége és ereje érdekelte Hermant a béke idején is — a szeme erre volt beállítva, ezt látta meg most is. Képzelem, mennyi ilyet gyűjtött össze emlékezetében, hogy a háború után előszedhesse őket emlékezete raktárából, csupa új és kiadatlan mozdulatot, nem épen háborús tárgyú képekhez, de olyanokhoz, aminőkre ezek a feledhetetlen emlékek, a hónapokon át szerzett nagyszerű benyomások ihletni fogják. Mert — hiába, — a művész lelke kész instrumentum, melyet semmiféle idegen hatás meg nem másíthat, csak kicsalja belőle a benne lappangó melódiákat átformálva, átalakítva, az új hangulatok hatása alatt. A másik rajza, melyet mindjárt az első benyomások idején (aug. 12.) jegyzett fel: mozgás megfigyelés. A láthatatlan ellenséget kémleli a fedezékből a tiszt úr, azon igyekezve, hogy ő maga is láthatatlan legyen. Ezért fordította meg a sapkáját is, hogy ne csillogjon a szemellenző. A harmadiknál is a mozgás-visszaadás a lényeges. A gulába rakott fegyverek mellett pihennek a katonák, ülve, fekve, ledőlve, miközben az egyik szemben fekszik, tökéletes rövidülésben. Ennek a visszaadása, mely mellesleg megjegyezve, virtuóz módon sikerült, foglalkoztatta a művészt. Festő maradt ő a háborúban is, ugyanazon problémákkal terhesen védte a hazát, amelyek azelőtt a műtermében foglalkoztatták.

DR. LÁZÁR BÉLA

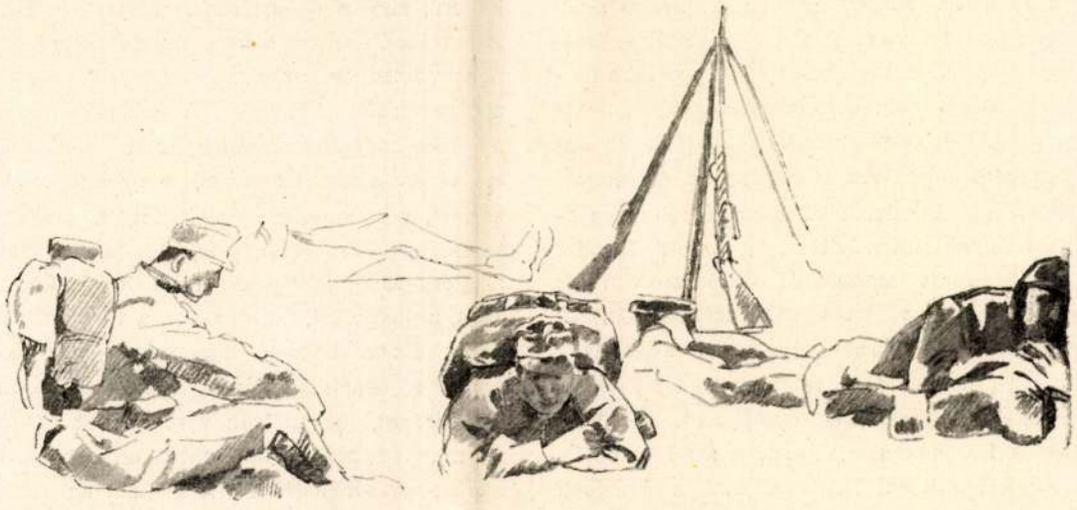

HERMAN LIPÓT — PIHENŐ

HERMAN LIPÓT

FEDEZÉKBEN

kozásban a nagy idő. A festőre is jótékony hatással lesz, ha a világnézete elmélyül. Az emberi szenvedelmeknek az az elemi megnyilatkozása, amely minduntalan szeme elé tárult, mélyen hatott lélekállapotára. A harctérről írt leveleiből is ezt, a gondolkodás megkomolyodását olvashattuk ki. Mint fiatal. forrongó lélek ment el s mint komoly, mélyen érző férfi jött vissza. Hogy mit hozott, mint festő, minő formális szépségeket látott a harctéren? A mai harctér — mondotta Herman, — barlanglakóvá teszi az embert, a legprimitivebb állati életsorba rántja vissza; a legegyszerűbb érzéseket kelti fel, a legszűkösebb helyzetekbe kergeti s mégis mindezzel megelégszünk, mert hisz az életről van szó, a legfőbb jóról és annak a védelméről. Az a csudálatos érzésegyesülés, amely a katonát társaihoz fűzi, a szolidaritás olyan intenzivitása, mely ott fejlődik ki, mindenkorra maradandó hatással van az emberre. Ezt, az érzés meggazdagodását, ezt figyelhette meg a háborúban, ez az a nagy tanulság, melyet magával hozott. Uj világképet, az élet új felfogását nyerjük itt. Ez nem árthat a festőnek sem, hiszen a festő is belülről kifelé alkot, azt formálja, ami a lelkében rejlik és ahhoz keres külső impressziót. A háború tele van szomorú, izgató, érdekes és néha nagyszerű élménnyel, melyek a művészre feledhetetlen benyomással vannak. A háború az életnek mélységes és teljes képét nyújtja s a halál folytonos közelléte minden körülöttünk történő dolognak intenzivebb megfigyelésére késztet is. Ez pedig a festőnek nagy tanulság. Közelebb hozzza a valósághoz, a természethez. kinyitja szemét, élesíti érzékeit és megfigyelő képességét neveli. Ennyiben fog a háború nevelő hatással lenni a művészetre. Mert mint a festés tárgya, nem nagyon esztétikus s formailag sem nyujt sokat. Pláne a mai, láthatatlan háború, ahol a nagy, üres természet, a kietlen táj uralkodik, mert hiszen minden kiemelkedő pont veszedelmet rejt magában és meg kell azt semmisíteni, jó előre. A fedezékbe, a föld alá bújt hadsereg formailag nem lehet kívánatos tárgy. Csak az érzés, mely eltölti a lelkünket, monumentális erejű. Ezt, a maga hatalmas erejében Rubens fejezte ki döbbenetes allegóriájában, amely a háború lelkét szimbolizálja, a pusztulást, a rombolást, a törés-zúzást, a véget. Ez a háború! Egyszerre jobban megértjük a renaissance nagy mestereinek nagyvonalúságát, ugyanolyan véres korszakot élve át, mint ők, akik a korszakból emelték ki formáik nagyszerűségét. Ez a szellem az, melyből a jövő művészete táplálkozhatik. Ez a szellem objektiv, erőteljes formakultuszt fog teremteni s a finnyáskodó, árnyalatkereső, érzelgős mű-

vészetnek, mely a miénket megelőzte, napjai meg vannak számlálva.

Nagyon természetes, hogy ezeket a lélekbe rejtett benyomásokat nem tudta Herman Lipót azonnal, sebtében megformálni. Ott lappanganak azok emlékezetében és majd csak a háború után fognak formát ölteni. Különben is a mai háborúban az egyéni harcok, sőt a seregek küzdelme is nem nyilatkozik meg apró összeütközésekben. Nem látni sehol a vezért. Az ott ül messze, térképeire hajolva, talán egy szálló rideg szobájában. A háború ma matematika.

A lövészárkok ellen rendezett szuronyrohamokat kivéve, a harc a láthatatlan ellenség ellen folyik. Nagy távolságokról jön a srapnell, a fedezék a lényeg és a katona élete ott folyik le a lövészárokban. Ezek a jelenetek kaptáták meg a harcvonalban élő művészt is elsősorban. Odajegyezte magának a naplójába Herman is a lövészárokba vezetett telefont hallgató őrnagyát, amint mellette hanyatt fekve alszik a baka, mögötte felfigyel a másik, a telefonon érkező parancsot várva. Ezek drámai érdekességű mozzanatok, mert ettől függ sokak sorsa. S mégis, a művész érdeklődése itt nem a tárgyhoz fordult, hanem a hanyattfekvő katona mozdulatához, melynek széles vonala és nagy gesztusa kötötte le figyelmét és sietve feljegyezte. A mozdulat eredetisége és ereje érdekelte Hermant a béke idején is — a szeme erre volt beállítva, ezt látta meg most is. Képzelem, mennyi ilyet gyűjtött össze emlékezetében, hogy a háború után előszedhesse őket emlékezete raktárából, csupa új és kiadatlan mozdulatot, nem épen háborús tárgyú képekhez, de olyanokhoz, aminőkre ezek a feledhetetlen emlékek, a hónapokon át szerzett nagyszerű benyomások ihletni fogják. Mert — hiába, — a művész lelke kész instrumentum, melyet semmiféle idegen hatás meg nem másíthat, csak kicsalja belőle a benne lappangó melódiákat átformálva, átalakítva, az új hangulatok hatása alatt. A másik rajza, melyet mindjárt az első benyomások idején (aug. 12.) jegyzett fel: mozgás-megfigyelés. A láthatatlan ellenséget kémleli a fedezékből a tiszt úr, azon igyekezve, hogy ő maga is láthatatlan legyen. Ezért fordította meg a sapkáját is, hogy ne csillogjon a szemellenző. A harmadiknál is a mozgás-visszaadás a lényeges. A gulába rakott fegyverek mellett pihennek a katonák, ülve, fekve, ledőlve, miközben az egyik szemben fekszik, tökéletes rövidülésben. Ennek a visszaadása, mely mellesleg megjegyezve, virtuóz módon sikerült, foglalkoztatta a művészt. Festő maradt ő a háborúban is, ugyanazon problémákkal terhesen védte a hazát, amelyek azelőtt a műtermében foglalkoztatták.

DR. LÁZÁR BÉLA

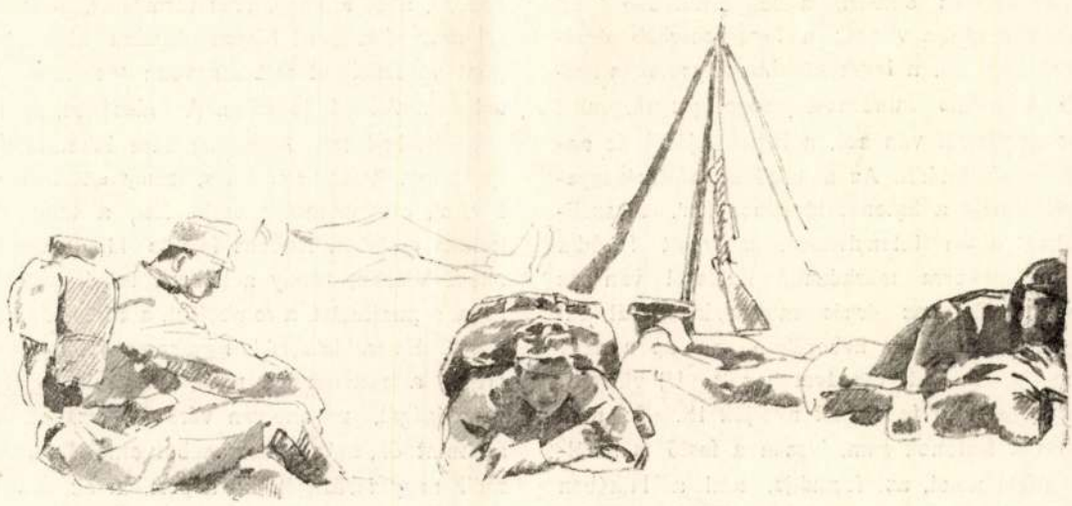

HERMAN LIPÓT — PIHENŐ

HERMAN LIPÓT

FEDEZÉKBEN

kozásban a nagy idő. A festőre is jótékony hatással lesz, ha a világnézete elmélyül. Az emberi szenvedelmeknek az az elemi megnyilatkozása, amely minduntalan szeme elé tárult, mélyen hatott lélekállapotára. A harctérről írt leveleiből is ezt, a gondolkodás megkomolyodását olvashattuk ki. Mint fiatal, forrongó lélek ment el s mint komoly, mélyen érző férfi jött vissza. Hogy mit hozott, mint festő, minő formális szépségeket látott a harctéren? A mai harctér — mondotta Herman, — barlanglakóvá teszi az embert, a legprimitivebb állati életsorba rántja vissza; a legegyszerűbb érzéseket kelti fel, a legszűkösebb helyzetekbe kergeti s mégis mindezzel megelégszünk, mert hisz az életről van szó, a legfőbb jóról és annak a védelméről. Az a csudálatos érzésegyesülés, amely a katonát társaihoz fűzi, a szolidaritás olyan intenzivitása, mely ott fejlődik ki, mindenkorra maradandó hatással van az emberre. Ezt, az érzés meggazdagodását, ezt figyelhette meg a háborúban, ez az a nagy tanulság, melyet magával hozott. Uj világképet, az élet új felfogását nyerjük itt. Ez nem árthat a festőnek sem, hiszen a festő is belülről kifelé alkot, azt formálja, ami a lelkében rejlik és ahhoz keres külső impressziót. A háború tele van szomorú, izgató, érdekes és néha nagyszerű élménnyel, melyek a művészre feledhetetlen benyomással vannak. A háború az életnek mélységes és teljes képét nyújtja s a halál folytonos közelléte minden körülöttünk történő dolognak intenzivebb megfigyelésére késztet is. Ez pedig a festőnek nagy tanulság. Közelebb hozza a valósághoz, a természethez, kinyitja szemét, élesíti érzékeit és megfigyelő képességét neveli. Ennyiben fog a háború nevelő hatással lenni a művészetre. Mert mint a festés tárgya, nem nagyon esztétikus s formailag sem nyujt sokat. Pláne a mai, láthatatlan háború, ahol a nagy, üres természet, a kietlen táj uralkodik, mert hiszen minden kiemelkedő pont veszedelmet rejt magában és meg kell azt semmisíteni, jó előre. A fedezékbe, a föld alá búját hadsereg formailag nem lehet kívánatos tárgy. Csak az érzés, mely eltölti a lelkünket, monumentális erejű. Ezt, a maga hatalmas erejében Rubens fejezte ki döbbenetes allegóriájában, amely a háború lelkét szimbolizálja, a pusztulást, a rombolást, a törés-zúzást, a véget. Ez a háború! Egyszerre jobban megértjük a renaissance nagy mestereinek nagyvonalúságát, ugyanolyan véres korszakot élve át, mint ők, akik a korszakból emelték ki formáik nagyszerűségét. Ez a szellem az, melyből a jövő művészete táplálkozhatik. Ez a szellem objektiv, erőteljes formakultuszt fog teremteni s a finnyáskodó, árnyalatkereső, érzelgős mű-

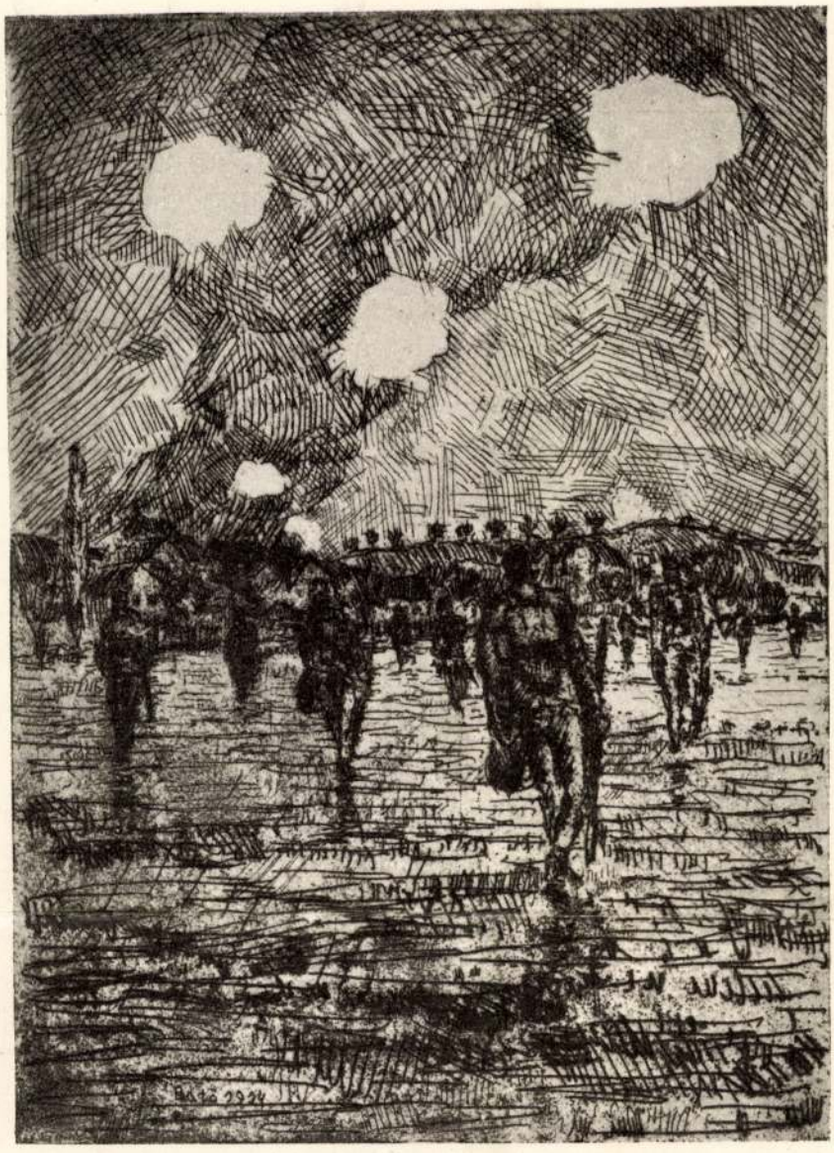

BATÓ JÓZSEF RÉZKARCA — TÜZBEN ELŐRE!

A jodoformszagú, fehérremeszelt folyosókon zavart-meghatottan, valami oknélküli és megmagyarázhatatlan büntudatossággal — alighanem amiért én egészséges és ép vagyok és puha kényelemben élek — végighaladok s az utolsó terem egyik ágya szélén ülve viszontlátom Bató Józsefet. A bal karját átlőtte orosz golyó, a kardját, táskáját, kabátját átverte három más neki szánt ólomüdvözlet. De nyugodtan, szerényen, derüsen beszélget — éppen csak a szeme változott meg. A szemében ott van az a furcsa állatian szenvedő, szelid és kinlódó mosolygás, ami minden hazatért katonánk nézésében megfog, megráz, zavarbaejt. Ezek a szemek sohase fognak úgy nézni tudni, mint régente, ezek a szemek szörnyüségeket láttak, elfelejtettek könnyezni, megtörtek emberfeletti kinlódásban és most itt vannak, ránk tekintenek hosszan, pillarebbenés nélkül és mosolyognak szeliden és türelmesen, tán vidáman is — de a pupillák mélyén valahol megrögződött örökre a nagy kinlódás és a kicsordultuk előtt elégett könnyek.

Bató mosolyog és mesél. Mesél és egészen katona bár, csendes és szerény mint régente.

HERMAN LIPÓT RAJZA

De amint sorra elmondja a keservesen átgyalogolt kilométerek, a végigverekedett harcok s az ütközetek előtti fenyegető viharterhes, villanyosságtól szikrázó órák történetét, elhallgat, elgondolkozik és végigsimítja ép kezével a térdén tartott vázlatkönyveket, azután csendesen így beszél:

— Mindent ezeknek a lapoknak köszönhetek, — az életemet, ép eszemet, erőmet mindent. Mikor minden ideg körülöttem felmondta a szolgálatot, mikor, ami a legőrjítőbb állapot, napokig kellett állanunk erdők szélén a szüntelen ellenséges tüzelést, viszonzás nélkül, hogy el ne áruljuk ottlétünket, — mikor éjjeli menetelés közben körül kigyulladtak a lengyel falvacskák, minden oldalról, mindég közelebb és közelebb hozzánk - mikor éreztük, tudtuk, hogy feltartóztathatatlanul jön, közeledik, gördül felénk az orosz erő, mikor az ember szűkölni szeretne mint a kutya, felhorkanni vadul mint a veszélyt szimatoló paripa — egyszerre belémmarkolt egy szinharmónia, megkapott egy furcsa sziluett, egy csodálatosan kifejező mozdulat és elfelejtettem minden egyebet; szinte magam sem értem, de képes voltam kikapcsolódni a szörnyű jelenből és lázasan egészen magamba mélyedve rajzoltam. Telerajzoltam sok kötet könyvet és mikor a karomat átlőtték és órákig vándoroltam ellenséges golyóesőben, lábán sebesült kapitányomat támogatva, — csak ezeket a drága könyveket féltettem. Ha felépülök valamennyire, mindent ami most bennem lüktet, mindent amit ott, akkor lázas önkoncentrálódással papirra vetettem, fel akarok dolgozni, rézbekarcolni. Szép vörös rézlapokra rajzolni, csak egyszer érezni még a marósav fojtó, könnyfacsaró szagát! — hányszor gondoltam ezt kétségbeesett vágyakozással galiciai országutak árkában heverve. Huszonnégy lap lesz, talán több is . . . mondja csendesen és újnézésű, furcsa szeme idegenül a régi kemény, céltudatosan pillantó, világít az összeszorított ajkú sápadt arcban. VÉSZI MARGIT

VI. HERMAN LIPÓT

A háború végtelen sok emberi vonatkozásánál fogva minden időben belenyúlt az emberek érzelmeibe, formai megnyilatkozásaival felverte a művészi képzeletet s a Ramsesek idejétől Székely Bertalanig a nagyszabású képzőművészeti alkotások hosszú sorát hozta létre. Ez a mi legendás küzdelmünk, népháború lévén, belesodorta a művészek egész sorát a háború áradatába, akik onnét természetesen a benyomások megszámlálhatatlan és megmérhetetlen gazdagságával térnek majd vissza. Mit fog megérlelni ez a hallatlanul mély élmény? Tudják-e azt már művészeink? Micsoda érzésvihart ver fel a lelkükben a nagy idők nagy sora, bennük, akik ott vannak a harc mezején, látnak és éreznek, hallanak és szenvednek, lelkesednek és iszonyodnak, az emberi szenvedelem minden futamát átélik?! Ugy gondolom, ez az érzés a lényeges. Ebből fognak kialakulni a formai megoldások.

A mi művészeink közül, akik átélték a nagy eseményeket, Herman Lipót az első perctől fogva ott volt az első sorban, a szerbiai harctéren. Volt ideje elég gondolkodni, látni, megfigyelni és érezni. Most, hogy kimerülten hazajött, ki nem fogyott a látottak elmondásában. Az első benyomásom az: Herman Lipótot elmélyítette nemcsak érzésben, de főleg gondol-

Hermann Lipót kiállítása

1974.XII.1.Petőfi 18.lo Gné

Láttuk-hallottuk

Vágner István irását olvassuk fel Hermann Lipót kiállitásáról.

- Hosszu élettel, romlatlan testi és lelki erővel rendkivüli munkabirással ajándékozta meg a sors Hermann Lipót festőművészt a népszerü embert. Két évvel ezelőtt ággastyán korban mégis váratlan ragadta el körünkből a halál. Igy pályafutása során többször megrendezett visszatekintő távlatai helyett most emlékkiállitására került sor a Magyar Nemzeti Gáléria rendezésében a Budapesti Történeti Muzeum épületében. A hátrahagyott több szer darabból álló örökségségből gond s nérlegeléssel sikerült összeválogatni azt a pár száz alkotást, amelyet az utókor nyilvánossága elé tár a rendezői munkaközösség. A mennyiségi és minőségi szempontból egyaránt reprezentativ seregszemle ünnepélyes megnyitását a Budavári palota nemrég restaurált modern teremsorában ma délelőtt 11 órakor tartották meg. Hermann Lipót életműve technikai és tematikai szempontból egyformán változatos. A kortársak arcképcsarnoka mellett, mint például Páczai Pál, Csók István, Koszta József, vagy Végvári Lajos, hogy csak néhányat emlitsünk, életének szinhelyei az ország festői tájait láthatjuk szülőföldjétől a Bánsági Nagyszentmiklóstól, Zsennyéig. Figurális kompozicióin áradó életörömöt, derüs erotikát árasztó barokkos idomu fürdőzők, mitológikus ihletésü antik szerelmespárok csoportosulnak, dus lombu ligetek fény árnyjátékában, ember és természet dekorativ egységében. Önarcképeinek sora hol derüsen, hol borusan, de mindig bátran szembenéz önmagával, és az utókorral. Tömegével sorakoznak ciklusukba a gyakorlott kézzel papirosra vetett könnyed ceruzarajzok, tollvázlatok, vers illusztrációk, borsos karikaturák, emlékeztetőül az 1958-ban megjelent Művész asztal cimü anekdóta gyüjteményének szerzőjére irójára és illusztrátorára, egy személyben. Legalább két emberöltőre vonatkozó művelődés történeti emlék kapcsolódik nevéhez. Alig ha lehet közállapotokról, magánügyekről társulásokról kezdeményezésekről beszélni, a közelmult nagyar alkotó értelmiségéről szolván az ő közreműködése tanulság tevése nélkül. Jellemzi többek között enciklópédikus egyéniségét, Pogány Ödön Gábor, az emlék kiállitás katalógusának előszavában. Az élet szerine, paratrazálhatnánk a közismert regény cimet talán a legtalálóbb jelzőül, az immár klasszikussá vált művész életművének sommázására.

Herman Lipót festőművésze

a Gellért fürdőtől pár lépésnyire áll a hírszlakásos műtermház, amelyen most ványtáblák hirdetik, hogy itt élt és alkotott Herman Lipót, Rippl-Rónai, Vitra Béla és Csóbel is.

P.G.: Különleges kezelés
Magyar Nemzet, 1976. dec. 3.

Hermann Lipót Festő

Igen sokan tevékenykedtek a két világháburú között a magyar ex libris-művészet mezején. Sokan voltak, főleg a nagy nemzedék képviselői – mint a művész is – akik csak egy-két lap erejéig próbálták ki a műfaj lehetőségeit.

Galambos Ferenc: A XX. századi magyar ex libris

Hevesi Szemle, 1976. 3. 17. old.

Herman Lipót, festőművész

Szép Ernő, Herman Lipót Nagy Endre vendégei voltak Balatonlellén. Vidáman éltek, egymás rovására sok tréfát követtek el. Nagy Endre időnként beleesett konferálási szenvedélyébe. A két vendég egy darabig komolyan hallgatta, azután közömbösen otthagyta.

Egyszer Herman Lipót későn érkezett vissza a fürdésből. Keresi mindenütt a cipőjét.

Végül Szép Ernő zavartan megszólalt:

— Kérlek, Lipi, itt járt egy volt öreg színész, szegény csavargó. Rongyos volt, mezítláb kéregetett. Megsajnáltuk és odaadtuk neki a cipődet!

Herman felhördült:

— Te jó Isten! Egyetlen pár cipőm! Ha olyan nagyon megsajnáltad, miért nem adtad oda a magadét?

Mire Szép Ernő ártatlanul válaszolta:

— Ja? Annyira nem sajnáltam.

És Hermannak végül egy pár tornacipőt szereztek. Azzal utazott vissza Pestre...

Révész Tibor: Történetek híres emberekről

Új Élet, 1976. jul. 15

Hermann Lipót

Csók István, Iványi Grünwald Béla, Áldor János László, Scheiber Hugó művészek nyilatkoznak leghiresebb modelljeikről.
A lap munkatársa, Nagy Károly: "A modell karrierje" cimmel megirja a művészektől kért kis történeteket, amelyek mindegyikét illusztrálja -saját hires modelljéről készült rajjzal- a művész.
Herman Lipót modellje a legérdekesebb, egy párisi fiatal festőművész, aki nagy nyomora miatt lett modell.
Délibáb, Bp. 1930. márc. 22. IV. évf. 12. sz. 27. lap.

Hermann Lipót

"Malvin" cimmel készült rajza, Beöthy László kitalált alakja, akinek élettörténetét egy albumban készül megfesteni a müvész "Leleplezik Malvint" cimmel.
A rajz a cikk illusztrációjaként szerepel.
Repr.

Délibáb, Bp. 1929. jan. 26. III. évf.
4. sz. 17. lap.

Herman Lipót, festőművész

A 25 éves zsennyei művésztelep állandó visszatérő művészek egy része sajnos már csak műveivel tért vissza a jubileumi számadásra. Domanovszky Endre, Herman Lipót lezárt életművekkel fémjelzik meg a helyét és vagyját e művésztelep 25 évének.

Ratkai Ida: 25 éves a zsennyei művésztelep.
Vas Népe, 1976. jún. 20.

Herrmann Lipót, festőművész

1912. Kada Elek, Kecskemét egykori polgármestere megalapította a kecskeméti művésztelepet. A telep vezetésére elsőnek Iványe-Grünwald Béla, majd Révész Imre vállalkozott. Herrmann Lipót, Nagy Imre, Prohászka József is a művésztelep lakói voltak.

Dutka Judit: Művésztelepek.

Magyar Hírek, 1946. jún. 5.

Hermann Lipót

br. Hatvany Ferenc, Pólya Iván, Fényes Adolf, Kertész K. Róbert és Zombory Lajos rendeztek kiállitást Pólya Iván mütermében a Szolnoki Müvésztelep 25 éves fennállásának jubileumára.
A müvészeket fényképfelvételen bemutatja a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1927. szept. 24. I. évf. 39. sz. 4. lap.

Hermann Lipót

Vig György versét strandképekkel illusztrálta a művész, Feiks Jenő művésztársával együtt. A rajzok fürdőző párokat ábrázolnak.
Repr.-ók.

Strandképekkel, mint fent, szerepelnek Toncz Tibor és Scheiber Hugó művészek is.
Repr.-ók

Délibáb, Bp. 1931. aug. 1. V. évf. 31. sz. 35-36. lap.

Hermann Lipót

Barna Jenő: "Nagy Endre és szintársulata"
"Mese a magyar kabaréről" címmel közölt
cikket illusztrálta két művész: Pólya Tibor
és Hermann Lipót.
Repr.

Délibáb, Bp. 1931. juni. 2o. V. évf.
25. sz. 32-34. lap.

Hermann Lipót

"A szinésznő és a husvét" cimmel négy művész készitett rajzokat a husvéti ünnepeket illusztrálva:
Márk Lajos: "Rajz", Hermann Lipót: "Rajz", Byssz Róbert: Rajz, mely Göndör Sándort és Finum Rózsit ábrázolja, amint egy rocska vizzel locsolja meg a legény a leányt.
Scheiber Hugó: "Kompozició".
Repr.-ók.

Délibáb, Bp. 1931. ápr. 4. V. évf. 14. sz. 10-11. lap.

Hermann Lipót

Vig György verse Chaplinről, "A nagy komédiás" cimmel, melynek illusztrálására nyolc művész vállalkozott: Scheiber Hugó: "Chaplin", Feiks Jenő: "Karikatura", Byssz Róbert: "Sziluett", Gedő Lipót: "Karikatura", Hermann Lipót: "rajz", Sebők Imre: „Chaplint Rembrandt így festette volna", Aldor János László: "Rajz" Toncz Tibor rajzötlete: A néma Chaplin". Repr.-ok.

Délibáb, Bp. 1931. márc. 28. V. évf. 13. sz. 10-11. lap.

Hermann Lipót

"Milyennek látják a festők Bajor Gizit" cimmel hat festőművész rajzokat, tanulmányokat készit a müvészről.
A "Hat festő, egy modell" cimen: Iványi Grünwald Béla egy tanulmánnyal, Márffy Ödön egy vázlattal, Scheiber Hugó egy tanulmánnyal, Aldor János László egy rajzzal, Hermann Lipót egy rajzzal, Feiks Jenő egy krokival vesz részt a munkában. Repr.-ók.

Délibáb, Bp. 1931. január 3. V. évf. 1. sz. 8-9. lap.

Hermann Lipót

Kollektiv kiállitást rendezett, amelyen feltünően sok a szinésznő, táncosnő-kompozició.
Orosz Vilma szinmüvészről készitett festményét kiemeli a rövid közlemény, mely a "Lapzárta után" c. rovatban jelent meg. /Ez a rovat nem ad bővebb felvilágositást arról, hogy milyen alkalommal és hol rendezik a tárlatot./

Délibáb, Bp. 1930. dec. 20. IV. évf. 51. sz. 34. lap.

Hermann Lipót

1914-ben bevonult Zimonyba, s az első hadjáratot végig az első vonalban küzdötte végig. Kitüntették a nagy ezüst éremmel. Később a főhadiszálláson mint hadifestő müködött. Akkori gyüjteményét nagyrészt a forradalom alatt megsemmisitették. 1918-ba leszerelt és müvésztársaival megalapitotta a Szinyei-Merse Társaságot. Több gyüjteményes kiállitása volt itthon és külföldön. 1929-ben Barcelonában Mentiont és aranyérmet kapott. 1927 óta a lapokban müvészeti szakcikkeket ir.

Délibáb, Bp. 1930. nov. 1. IV. évf. 44. sz. 16-17 lap.

Hermann Lipót

Szülei elvégeztették vele a kereskedelmi iskolát Szegeden. Már negyedik polgárista korában karikaturákat rajzolt. Érettségi után Pestre került, ahol beiratkozott a Mintarajziskolába. Négy éven át itt tanult s 19o2-től karikaturákból és rajzokból tartotta fenn magát. 18-19 évesen kezdett képeket festeni, de azokat a Mücsarnok visszautasitotta, ösztöndijat nem kapott. 1912-ben rendezte első gyüjteményes kiállitását az Ernst Muzeumban, ami nemcsak erkölcsi, de anyagi sikert is hozott.

Délibáb, Bp. 193o. nov. 1. IV. éb. 44. sz. 16-17. lap.

Hermann Lipót

Mütermében egyik festménye előtt, feleségével együtt ábrázolja a lapban közölt felvétel, mely bemutatja egy másik festményét is.
Sz.Ö. sign.-val a "Parnasszus" c. rovatban a müvész életéről beszél. Nolcezer rajzot őriz egyik szekrényében, majd visszatér szülőhelyére, Nagyszentmiklósra, ahol 1884. ápr. 24.-én született.
A második Polgáriban Hencz Lajos volt a rajztanára, neki köszönheti, hogy festő lett.
Délibáb. Bp. 1930. nov. 1. IV. évf. 44. sz. 16-17. lap.

Hermann Lipót

Hat művész rajzát bemutatja a lap, amelyek rövid, humoros, szinházi, áprilisi tréfákat illusztrálnak "Április elseje a szinházaknál" cimmel:
Byssz Róbert, Gedő Lipót, Áldor János László, Hermann Lipót, Merényi Rudolf, Feiks Jenő.
Repr.-ök

Délibáb, Bp. 1932. ápr. 2. VI. évf. 14. sz. 12-13. lap.

HERMANN LIPÓT, festő

1972-ben Lazar Bélané a pécsi muzeumra hagyta férje 64 darabból alló képzőművészeti gyüjteményét. Nagy részük a 30-as évek végén került Lazárhoz, a müvészek ajándékaként Elsősorban a Római Iskolat reprezentáljak. A gyüjtemény:
22.sz.-HERMANN LIPÓT: " TAJKÉP", cimü müve. dekli.olaj
39+49 cm. Ltsz:72.323. 298.old

MONVÁRY FERENC: A Modern Magyar képtar története
Uj szerzemények III. 287.old

A JANUS PANNONIUS Múzeum Évkönyve, XVII-XVIII.
1972-73. Pécs, 1975.

Herman Lipót

VII.2o.

HERMAN LIPÓT EMLÉKKIÁLLÍTÁS nyílt tegnap a soproni festőteremben. Századunk kiemelkedő festőjének hetven alkotását mutatják be.

Magyar Hirlap 1976/18o/9

Herman Lipót

HERMAN LIPÓT EMLÉKKIÁLLÍTÁSA tegnap nyílt meg Oroszlányban, a városi tanács klubjában. A Nemzeti Galériától kölcsön kapott festmények tárlatán a Munkácsy-díjas művésznek több mint 50 alkotása látható. V.18

Magyar Hirlap 1976/117/6

Herman Lipót

„Fekvő akt" Olaj, fa 35×40

J. l. j. Herman Lipót 1925.

BÁV 40.Képaukció katalógusa Bp.1976.szeptember

Herman Lipót (1884-1977)

„Kávéházi részlet" o. Zarton

30 x 40 s. l. j. Herman

Ár: 4000 ft.

BÁV 4o.Képaukció katalógusa Bp.1976.szeptember

Hermann Lipót

készitett portrét Kisfaludiról,mely Zala-
egerszergen került kiállitásra.

Magyar Hirlap 1976/222/15

Herman Lipót

emlékkiállítása a Nemzeti

Galériában 1974-ben

– katalógus a könyvtárban –

Herman Lipót

A Miskolci Képtárban kiállítása, volt Herman Lipótnak és Tóth Gándornak, – szülőkszik egy teremtő.

Gutorás Annamária: Volt egyszer egy Munkácsy...
Erzsébet-Magyarország, 1976. márc. 28.

Herman Lipót, festőművész

Pálya Tiborral együtt dolgozott 1910-11.-ben a kecskeméti; majd sokáig a szolnaki művésztelepen, egy asztalnál ült a Japán Kávéházban évek hosszú során át.

„akik nem mennek a Műcsarnokba, a Japán Kávéház művészasztala" c. Pálya rajzon alázásával is szerepel Herman Lipót. [repr.]

Gümegi György: Pálya Tiborról - születése évfordulóján.

Petőfi Népe, 1976. ápr. 25.

Hermann Lipót

— **Hermann Lipót** műveiből kiállítás nyílt Oroszlányban. A tárlaton a Munkácsy-díjas festőművésznek több mint 50 alkotása látható.

müveiből kiállitás nyilt
Oroszlányban

NÉPSZAVA, 1976. május 19.
4. oldal

HERMAN LIPÓT, festő

1975-ben a Kapuvári Rabaközi Múzeumnak ajándékozta a Nemzeti Galéria Herman Lipót Patzay Pál portréját. 369.old

DÁVID LAJOS: Jelentés a Győr-Sopron Megyei Múzeumok Szervezet 1975.évi működéséről 301.old

ARRABONA, A Győri Xantus János Múz.Évkönyve. 18. Győr, 1975

Hermann Lipót Festőművész

a Nemzeti Galéria régi és újabb keletű bohém rajzakkal, portrékkal köszönti a 45 éves Férfiak Klubot. – Egy érdekes, most már 60 éves rajzon, egy felvonuló menetén látható Vidovszky Béla és Hermann Lipót, többek között. A művész hagyatékából gazdag kollekció került a Galéria gyűjteményébe, mely kiállításra került most.

Szombat délelőtt

1976. II. 14. 10.00 D. Petőfi.

Hermann Lipót, festő

1919. – ben megalakult az Iparművészeti Tanács. – a képzőművészek a Fészek-klubban szervezkedtek. a szobrászoknál Sidló Ferenc, a festőknél Hermann Lipót lett a vezető

Gádor István: Pályám emlékei. Kritika, Budapest, 1976. aug. 9. old

Hermann Lipót, festőművész

a képzőművészek közül Hermann Lipót, Kozma Lajos és mások leveleit őrzi a Heltai-gyűjtemény. — 1970 óta a Petőfi Irodalmi Múzeum őrzi az író levelezését. —

Szilágyi János: Kiadatlan levelek Heltai Jenőhöz.
Kritika, Budapest, 1976. 10. 15. old.

Herman Lipót „Jestő"

L.: Ámos)

—: Jestők ...

3

ESTI HIRLAP Bp. 1976. szept. 4.

Hermann Lipót festőművész

Kiállítás nyílik a Nemzeti Galériában a 75 éve alapított Fészek-klubról. — Találó karikaturák tükrében villan elénk a művész alakja. (említve)

Reggeli Krónika III.

1976. II. 6. Kossuth 7.00 Gné

Hermann Lipót (1884-1972)

„Táj nagy fákkal" Olaj, fa 47x60

Selesve lent jobbra: Hermann Lipót Blelle 924

Ziriáltási ár: 7000 ft

BÁV 38.Képaukció Budapest 1975 december

Hermann Lipót (1884-1972)

„Táj nagy fákkal" Olaj, fa 62x48

Selesve lent jobbra: Hermann Lipót Blelle 924

Utiáltási ár: 6000 ft.

BÁV 38. Képaukció Budapest 1975 december

Herman Lipót, festő

HERMAN LIPÓT műveiből nyílt meg kiállítás kedden Oroszlányban. A tárlaton több mint ötven alkotás látható.

–. Kulturális hírek

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. máj. 19.

7.

HERMAN LIPÓT, festő

Nemes Marcell gyüjteményadományozását a kecskeméti múze umnak jelentősen elősegitette, talán kiváltható a kecskeméti művésztelep megalakulasa.-Herman Lipót leveléből tudjuk:"tanuja-sőt valus élekkel együtt valamennyire im spirálója is voltam az egész müveletnek."-280.old 28.jegyz.

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a műgyüjtő Adalékok a magyar műgyüjtés századeleji történetéhez 275.old

CUMANIA,III.HISTORIA, Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Közleményei, 1975

HERMAN LIPÓT, festő

A kecskeméti Művésztelep alkotóinak munkái a gyüjtemény időbeli végpontját jelölik. A posztimpresszionizmus ból meritet ék alkotásmódjukat. Perlrott Csaba Vilmos és Bornemissza xinax Géza csendéletei Cézanne igézetében fogantak, de Herman Lipót alkotásaival együtt a kecskeméti Művésztelep induló éveit reprezentáljak. 285.old

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a mügyüjtő Adalékok a magyar mügyüjtés történetéhez 275.old

CUMANIA, III. HISTORIA, Bács-Kiskun Megye Múzeumainak Közleményei, Kecskemét, 1975

HERMAN LIPOT, festő

Nemes Marcell 1911-ben 80 képet ajándékozott a Kecskeméti Múzeumnak.-E gyujtemény jegyzéke:
22.-HERMAN LIPOT: Mitológia.-Papirlemez,akvarell.-30x37 cm.-Jelezve jobbra lent:Herman L.-Katona József Múzeum.-Ltsz:56.35.
29.sz.kép. 298.old

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a mügyüjtő Adalékok a magyar mügyüjtés századeleji történetéhez 275.old

DUMANIA,III.HISTORIA, Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Közleményei, Kecskemét, 1975

HERMAN LIPÓT, festő

Nemse Marcell festőink javarészét megbecsülte és müveiket vásarolta is.-De kockázatot is vállalt,mert palyakezdő fitaloktól is vásarolt.-vett a Nyolcak csoportjatól,valamint többek között Herman Lipóttól is. 276.old

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a mügyüjtő,Adalékok a magyar mügyüjtés századeleji történetéhez 275.old

CUMANIA,III.HISTORIA, Bács-Kiskun Megye Müzeumainak Közleményei, Kecskemét, 1975

HERMAN LIPÓT, festő

Nemes Marcell 1911-ben 80 képet ajándékozott a Kecskeméti Múzeumnak. E gyüjtemény jegyzéke:

22.-HERMAN LIPÓT: Mitológia.-Papirlemez,akvarell.-30+37 cm.-Jelezve jobbra lent:Herman L.Katona József Muzeum.-Ltsz:56.35. 25.sz.kép. Fekete repr. 298.old

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a mügyüjtő Adalékok a magyar mügyüjtés századeleji történetéhez 275.old

CUMANIA,III.HISTORIA, Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Közleményei, Kecskemét, 1975

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

Hermann Lipót kiállítása

1975 OKT 30

MAGYAR NEMZET

1024

Hosszú ideig tartó átalakítási munkálatok után november 3-án újból megnyílik a művészek klubja, a Fészek. Az új helyiségekkel bővült, modernizált klub idei. 75. jubiláris évét Hermann Lipót-kiállítás és vidám műsoros est nyitja meg, majd bemutatják „A 30 éves DIVSZ a 75 éves Fészekben" című plakátkiállítást. A klub zenei évadának első eseménye november 7-én a Liszt Ferenc Kamarazenekar hangversenye lesz.

#

Ferenc kulturális államtitkár és *Nagy* János külügyminiszter-helyettes, valamint a poli-

Hermann Lipót

"Magyar grafikusok" címmel Kun Imre emlékezik meg arról, hogy a grafikai kiállitások sorát az Ernst Muzeum nyitotta meg az egy év előtt rendezett kiállitással. Itt a magyar művészek mellett, külföldi grafikusok is bemutatták müveiket.
A magyarok közül részt vett: Paczka Kornélia, Magyar Mannheimer Gusztáv, Pólya Tibor, Hermann Lipót és Hatvany Ferenc.

A HÉT, Bp. 1921. május 15.
XXXII. évf. 13. sz. 221. lap.

Hermann Lipót

Egyénisége megmaradt annak ellenére, hogy önmaga mondja, Iványi Grünwald Béla hatása alatt áll, s ezzel képei igen sokat nyertek, a "hozzá füződő kötelék révén."
"Az érzékiség kapuja" c. festménye valóban érzékien simogatja a szemet,-mondja Lehel Ferenc: "Az Ernst Muzeum kiállitása" c. kritikájában.

A HÉT, Bp. 1921. febr. 1.
XXXII. évf. 4. sz. 62. lap.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-048, 337-748, 348-726

Magyar Nemzet

1975 ÁPR. 9

Herman Lipót

munkatervet.

— **Herman Lipót emlékkiállítása** április 13-án, vasárnap zárul a Szolnoki Galériában.

Herman Lipót

a kecskeméti művésztelepen
dolgozott

Népszava 1972 julius 1
8.old

Herman Lipót, festő

Szolnokon nyílik meg emlék-
kiállítása ápr. 13-án.

— : Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. ápr. 7.

Herman Lipót, „festő"

— HERMAN LIPÓT 36 festményéből és 48 rajzából nyílt emlékkiállítás szombaton Miskolcon, a Herman Ottó Múzeum képtárában. Az emlékkiállítás anyagát később Szikszón és Sátoraljaújhelyen is bemutatják.

— : Hír

14

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. aug. 24.

Hermann Lipót

Tájkép, delli, o. 39×49 cm

Lázár Béla gyűjteménye

Herman Lipót, festő

□ HERMAN LIPÓT festőművész emlékkiállítása augusztus 23-án délben nyílik a miskolci Herman Ottó Múzeum képtárában. Megnyitja dr. Végvári Lajos egyetemi tanár.

– □ Herman Lipót ... 2.

EST | HIRLAP, Bp. 1975. aug. 16.

Herman Lipót

„Női Tépmás" Olaj, vászon 78x61

Selezve lent balra: Herman L.

Bp. 1909.

Tiziáltárs ár: 4000 ft.

BÁV 36. Művészeti Képaukció Katalógus 1975 május

Herman Lipót (1884-1972)

„Romantikus táj alakokkal"

Olaj, fa 24x32. Jelesve lent jobbra:

Herman

Kiállítási ár: 3500 ft.

BÁV 36. Művészeti Képaukció Katalógus 1975 május

Herman Lipót (festő)

A Szolnoki Galéniában 1975. dec.-ben emlékkiállítása volt.

Nógrád, 1975. dec. 7. 103. évf. 80. sz. 8. l.

Herman Lipót (festő)

1974. dec-ben a Budavári Palotában emlékkiállítása nyílt.

Népszava, 1974. dec. 20. 102. évf. 297 sz. 7 p.

Herman Lipót (festő)

Munkácsy-díjas, érdemes művész volt.

Népszava, 1974. dec. 20. 102 erf. 297 sz. 7 p.

Herman Lipót (festő)

1972-ben, 88-dves korában hunyt el.

Ndpnana, 1974. dec. 20. 102. erf. 297 n. 7p.

Herman Lipót (festő)

A Tanácskormány idején a Képző- és Iparművészeti Szakszervezetének elnöke volt.

Népszava, 1974. dec. 20. 102. elj. 297 fn. Fp.

Herman Lipót (festő)

1911-ben a kecskeméti művéntelep, 1920-ban a Szinyei Társaság megalapításában vett részt.

Népszava, 1974. dec. 20. 102. ef. 297 sz. 7 p.

Herman Lipót, festő

Emlékkiállítása nyílt meg a Budavári Palotában.

— : Ht

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. dec. 3.

Herman Lipót, festő

Emlékkiállításon dec. 8-án
hangversenyt rendeznek.

—: Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. dec. 5.

Herman Lipót, festő

Orvosa volt a most meghalt

dr. Nádor Henrik.

—: A művének orvosa volt

P.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. nov. 28.

Herman Lipót, festő

A Várban nyílik meg. (Dec.)

↓

– Herman Lipót – emlékkiállítás

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 9.

Herman Lipót, festő

A Bpesti Történelmi Múzeumban
nyílik meg emlékkiállítása
dec. 1-én.

—: Herman Lipót emlékkiállítás 2,

ESTI HIRLAP, Bn. 1974. nov. 28.

Herman Lipót
festő

„Ómarchip" (nyomo)

Tóbiás Arion: Műtesemhár a Gellérthegyen.
Tükör, 1975. febr. 4 – 16 oldal.

Herman Lipót

festő

Herman Lipót felesége 60 éve höltö-
zött a Kelenhegyi úti Műterembázba.
Herman Lipót állo anya Mada-
rász Viktóré volt.

Tóbiás Áron: Műterembázi a Gellérthegyen.
Tükör, 1975. febr. 4 - 16 oldal

Herman Lipót

fesső

Herman Lipót egy visszaemlékező
nyilatkozatából tudhatjuk, hogy 1910-
ben volt az első grafikai kiállítása.
A kiállításról az újságok hasábokat
írtak.

Tóbiás Áron: Műtereimben a Gellértheggen.
Tükör, 1975. febr. 4 - 16 oldal.

Herman Lipót

festő

Herman Lipót felesége őszi fénye festményeinek naplóját, mikor hi-szült a kép, kinél t alálható. Mellet-tük a festmény fényképe.

Tóbiás Áron: Műtesemhez a Gellérthegyen.
Tükör, 1975. febr. 4 - 16 oldal.

Herman Lipót
festő

1913-ban az Ernst Múzeumban
kollektív kiállításon vett részt
Herman Lipót.

Tóthás Áron: Múzeumhár a Gellértheggen
Tiehor, 1975. febr. 4-16 oldal

Herman Lipót

Művei szerepeltek az 1919 novemberében Temesváron rendezett magyarországi festők és grafikusok kiállitásán

Magyar Nemzet 1974 december 1
14.old.

Herman Lipót

emlékkiállítása december 1-én

nyílik a budavári palota E épületében

Magyar Nemzet 1974 november 27

4. old.

Herman Lipót

Herman Lipót több társával kivált a hocsheimi Művésztelepről.

Összegyüjtötte Sümegi György: Fejezetek egy megyé.....
Müvészet, 1975. junius - 43. oldal

Herman Lipót (1884-1972)

„Tengerparti táj" Olaj, vászon
75 x 100 Jelenleg lent jobbra: Herman Lipót
Abbazia 1931 (Restaurált)
Várható ár: 8000 Ft

BÁV 37. Művészeti Képaukció 1975 szeptember

Herman Lipót

„Stobabelső" Olaj, fa 35 x 80

Jelenése lent jobbra: Herman Lipót 1929

Kikiáltási ár: 4500 Ft

BÁV 37.Művészeti Képaukció 1975 szeptember

Herman Lipót

Herman Lipót naplójából tudjuk, hogy Kada Elek Kecskemét polgármestere 1910-ben hirte fel Ledner Ödönt a Rákóczi emlékmű, Kecskeméti vízterony kitetelezésével

Összegyüjtötte Sümeti György Fejezetek a megye....

Müvészet, 1975. junius - 43.oldal

Herman Lipót, 1876

Az újjáépített Fészek Klub már az átadás utáni percekben eseménnyel kezdte jubileumi programját. *Gál György Sándor* megnyitotta a *Herman Lipót* szobát, amelyben Herman Lipótné által a klubnak adományozott, a mester által készített művészportrékat és karikatúrákat helyezték el.

(Béke): Nyitás a Fészekben

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. nov. 3.

Herman Lipót, festő

□ A FELÚJÍTOTT Fészek művészklub november 3-án, hétfőn, délben nyitja meg ismét valamennyi helyiségét. Ezen a napon avatják a Herman Lipót szobát, amelyben a művész özvegye által a klubnak adományozott Herman Lipót művészportrékat és karikatúrákat helyezik el.

— : □ A felújított ... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. okt. 29.

Hermann Lipót, lest

— A FELÚJÍTOTT FÉSZEK MŰVÉSZKLUB hétfőn nyílik meg. A 75. jubileumi évad alkalmából delben ünnepélyesen megnyitják a Hermann Lipót-szobát, amelyben a művész özvegye által a klubnak adományozott művészportrékat, karikatúrákat helyezték el.

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG 1975. okt. 30.

1021

Hermann Lipót festőművész

1975. VIII. 23. 19.30. /11/ V.

Tv-híradó

- Ma nyitották meg Miskolcon, a közelmúltban elhunyt festőművész, Hermann Lipót kiállítását. Festői munkássága, a XX. századi magyar művészet, szerves része. A Miskolci Képtárban bemutatott 80 festmény, csak töredéke Hermann Lipót életművének. Mégis jól reprezentálja témaválasztását, művészi eszközeit. A kiállítás szeptember 28.-ig tekinthető meg.

1021

Hörmann Lajos [illegible]

Hermann Lipot

születésének 90. évfordulója alkalmából emlékkiállitás nyilt december 1-én a Budapesti Történeti Muzeumban a Magyar Nemzeti Galéria rendezésében.

Magyar Hirlap 1974 329/8

Hermann Lipót

teljes müvészi pályáját felölelő kiállitás nyilt Szolnokon, a Tisza parti galériában.

Magyar Hirlap 1975 8.évf. 76/8

Hermann Lipót

"Egy koponya nélküli önarckép mellett, szinben a harctéri piszkot is megszégyenitő, s formáikkal a test egyenészeti intézetbe kivánkozó aktkompoziciók petyhüdt erotikumával hangolja le az odakünn amugy se nagyon felajzott idegeinket"-irja a müvész munkájáról Tövis, a Mücsarnok kiállitásáról szóló kritikájában.

A HÉT, Bp. 1915. nov. 21.
XXVI. évf. 47. sz. 675-676. lap.

Hermann Lipót

A harctérről hazaküldött önarcképét bemutatja a lap. A kép a müvészt katonaruhában ábrázolja, dátuma: 1914. október 28.
Repr.

A HÉT, Bp. 1914. nov. 13. XXV. évf.
46. sz. 674. lap.

Hermann Lipót (festő)

1975. aug. 23-án Miskolcon, a Herman Ottó Múzeum képtárában kiállítása nyílt.

Népnapa, 1975. aug. 24. 103. esf. 198 n. 12 p.

Herman Lipót

Elsőként kereste fel a zsennyei művésztelepet a Rába-parton.

Népszava, 1973. szept. 5. 101. evf. 207 sz. 5 p.

Hermann Lipál
festő

Zsennyén dolgozott az Alkotók
harában a művész.

— : Zsennye.
Tükör, 1974. okt 22 – 16 lap.

Hermann Lipót

A HÉT karácsonyi számának címlapját készitette a müvész. Karácsonyfát ábrázol, körülötte muzsikáló angyalcsoportokkal. Repr.
A lap egy tréfás rajzot is bemutat, amit a müvész önmagáról készitett. A kritika elismeréssel ir kacagtató figuráiról és karikaturáiról, kiemeli ötletességüket és a müvész egyéni felfogását.

A HÉT, Bp. 1910. dec. 25.
XXI. évf. 52. sz. 843. lap.

Hermann Lipót

Rajzait bizonyára "erkölcsös prüszkölők"utasitották vissza a Mücsarnok Téli Tárlatáról, mert vakmerően vigyorog a szemforgatók közé. Finoman artisztikus müvei megérdemelték volna, hogy ott szerepeljenek, -irja Gerő Ödön:„Az ellenszalon" c. kritikájában, s ugyanitt megállapitja, hogy a Müvészház kiállitása demonstráció. Azok szerepelnek, akiket visszautasitottak, azokkal a müvészekkel együtt, akik nem is jelentkeztek a Mücsarnokban, mert szolidaritást vállaltak a tiltakozókkal.

A HÉT, Bp. 191o. dec. 4. XXI. évf. 49. sz. 79o-791. lap.

Hermann Lipót

A világ legelső angol és amerikai mestereihez hasonlitja a müvészt Rm.: "Karikaturák" c. kritikájában fölidézve a müvészkörökben jól ismert, de titokban tartott, müvészi erotikát tartalmazó "Bibliá"-jával kapcsolatban. Külön kiemeli "sajátosan vaskos asszonyaival és e vaskos asszonyokat össze-vissza gyuró vaskos humorát", amely ősi, erőtől duzzadó karikaturista vénájáról tesz tanuságot.
A Könyves Kálmán Müintézet szalonjaiban rendezett, nemzetközi karikatura kiállitáson mutatták be rajzait.
A HÉT Bp. 1910. ápr. 24.
XXI. évf. 17. sz. 278. lap.

Hermann Lipót

Kiss József költőt rajzolta le a müvész hetvenedik születés napja alkalmából. A kép aláirása: "Hódolatom jeléül" A költőt ábrázolja körülötte sok kis angyallal és virággal. Repr.

A HÉT, Bp. 1913. dec. 28. XXIV. évf. 52. sz. 844. lap.

Hermann Lipót

Szlányi Lajos, Székely Andor, Csók István, Bruck Lajos, Jávor Pál, Mikola András, Mednyánszky László, Zádor István, Vadász Miklós a Könyves Kálmán Müintézet szalonjaiban rendezett kiállitáson szerepelnek alkotásaikkal. A Müvészet c. rovat, "Budapesti képek" cimmel méltatja a bemutatott müveket, melyek a főváros különböző szépségeit, utcáit, a Duna mentét, a körutakat, s mindazokat a részeket, amelyek képzeletüket megfogták örökitették meg. A felsorolt művészek nevét külön kiemeli a cikk.
A HÉT, Bp. 1913. dec. 21. XXIV. évf.
51. sz. 827-828. lap.

Hermann Lipót

A fiatalok egyik képviselőként említi meg a művészt Jean Preux: "Az Ernst Muzeum kiállitása" c. kritikájában.
Tehetséges, előkelő művészetét méltatja a kiállitáson szereplő müveket ismertető beszámoló.

A HÉT, Bp. 1913. dec. 7. XXIV. évf.
49. sz. 794. lap.

Hermann Lipót

"Uj szintézis bontogatja szárnyait, s Magyarországon ennek a szintézisnek egyik legelső és legérdemesebb képviselője" a müvész,-irja Jean Preux: "Az Ernst Muzeum kiállitása" cimmel. Fantasztikus csoportjait, ragyogó tájait és a tájba helyezett aktjait, s általában a müvész által megütött uj hangot, igen magasra értékeli. A jövő festőjének nevezi, aki uj világot teremtett. Nem tájképet, nem csendéletet, s nem portrét fest, uralkodik a természet fölött. Minden müve életörömet, testi és lelki egészséget, szépséget áraszt.

A HÉT, Bp. 1913. január 12. XXIV. évf. 2. sz. 31. lap

Herman Lipót festőművész

Emlékkiállítása dec. 1.-én nyílik meg a budavári palota „E" épületében.

Magyar Nemzet, 1974. nov. 28.

Herman Lipót

1919. év végén Orbán Dezső Leával együtt Temesváron kiállítást szervezett magyarországi festők és grafikusak műveiből amiket ők hoztak Temesvárra. A kiállítók között szerepelt a művész.

dr. Bürger Ervő (a hajdani Goór Pál) Temesvár : Orbán Dezső 90. éves,

Magyar Nemzet, 1974. dec. 1.

Herman Lipót.

Köszöntjük a 85 éves Herman Lipótot

(Foto)

Országos - Világ 1969/20 20 old.

Hermann Lipót

neve emlitve

Művészettörténeti Értesitő 1972
48, 297. old

Hermann Lipót

A „szent" családjának személyes ismerőse volt.

Goda Gábor: Képzőművészeti emlékeimből; Magyar Hírlap, 1970. IV. 4. 22. l.

Hermann Lipót

„Az 1969/5 számukban érdekes cikk jelent meg „Az öreg városháza" címmel. Hozzáterzem, hogy az épületben rangos képzőművészeti alkotások találhatók. A szobákban, az Ghiöki Hivatalban Csók, Hermann, Glatz, Rudnay, Lotz, Szőnyi festményei találhatók. A cikkhez olyan fényképet közölnek a városházáról, amely 1930körül készült."

Láng Róbert, Budapest

Budapest 62. Pf. 634

Magyarország, 1969. márc. 2.

Herman Lipót

A hatvani múzeum rajzkiállításának időszerűséget ad, hogy 60 évvel ezelőtt rob bant ki az első világháború. A művészt is hadiszolgálatra hívták be.

Képes Krónika

1974. máj. 11. TV. 18.35 /11/ K Gyuri

Herman Lipót festőművész

a Képcsarnok Vállalat-Kaposvárra a gyűjtők festménybemutatója ma nyílt meg, hogy az elmúlt 25 év alatt kiállításra kerülő műveket megismerjük. a művész alkotásaiból is láthatunk a tárlaton.

H.B.: Gyűjtők festménybemutatója a Vasvári-teremben!
Somogyi Néplap, 1974. ápr. 3.

Hermann Lipót festőművész

Festmény a lakásban: az alanti vizsgálathoz fontos volt a kérdés: milyen képek találhatók az emberek lakásában. Helyszíni sillabizálások segítségével a festők nevéről kaptak némi információt. A művész neve ismert a festők-grafikusok közül. Valószínűleg a Képcsarnok Váll. útján kerültek a lakásba.

Vitányi Iván: Képzőművészeti vízlésvizsgálat munkások között.

Új Irás, Budapest, 1973. okt. 75. old.

Herman Lipót, festő

A fének klub legidősebb tagja volt az elhúnyt festőművész, Herman Lipót. Néhány apró történetet elevenít fel a cikk szerzője.

Kristóf Károly: Herman Lipót halálára

2

EST/HIRLAP, Bp. 1972. júl.

5.

Herman Lipót, festő

A rézvét nyilvánításokért

↓

— : Körönet nyilvánítás

11.

Népszabadság, Bp. 1972. júl. 12.

Herman Lipót

Munkácsy díjas (1952), Érdemes művész (1964).

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon; /: Fonó György, Kis Tamás / Budapest, 1969.

1-617 l

221 l.

Hermann Lipót festő

Meghalt Budapesten 1972. júl. 1-én.

— : Elhunyt Hermann Lipót 8.

Népszabadság, Bp. 1972. júl. 2.

Hermann Lipót, festő

1972. júl. 1-én halt meg 88 éves korában. Temetése júl. 5-én a Rákoskerentúri temetőben.

X: Nekrológ

—: Hermann Lipót halálára 7.

Népszabadság, Bp. 1972. júl. 4.

Herman Lipót, festő

Júl. 5-én temették el a
Rákoskeresztúri temetőben.

— : Nagy részvéttel temették el
Herman Lipótot 8.

Népszabadság, Bp. 1972. júl. 6.

Hermann Lipót

A művész önarcképe és a Benkő-atthon háziasszonyáról készült portréja Benkő Gyula szinművész atthonában van elhelyezve. (említve)

Lugosy Bálint: A két Benkő atthonában.

Ez a Dirat, Bpest, 1972. febr. 11. old.

Kertainé Friedrich Klára: Megemlékezés Tull Ödönről.
Művészet, 1972.május - 16.oldal

Hermann díjat

tagja volt a Nemzeti Szalon felszabadulás utáni vezetőségének.

Mészöly Gábor: Ujjászületőben a Nemzeti Szalon.
Budapest, 1972. 5 sz. 28-31. l.

Herman Lipót

Szerdán a rákoskeresztúri temetőben gyászolók százai kísérték utolsó útjára Herman Lipót Munkácsy-díjas érdemes művészt. A gyászszertartásan jelen voltak közéletünk képviselői, a művészvilág kiválóságai.

Eltemették Herman Lipótot.

Észak-Magyarország 1972./157 Sold

MEGHÍVÓ

A Magyar Képzőművészek Szövetsége és a Magyar Nemzeti Galéria

HERMANN LIPÓT

festőművész

születésének 89. évfordulóján, 1973. április hó 24-én délelőtt 11 órakor emlékezik a tavaly elhunyt kiváló festőművészre.

E napon helyezzük el és koszorúzzuk meg a Budapest Főváros Tanácsa által adományozott emléktáblát a művész utolsó lakhelyén (Budapest, XI., Kelenhegyi út 12.)

Szeretettel várjuk a tiszteletadó megemlékezésre, ahol a barátok és művésztársadalom nevében PÁTZAY PÁL kétszeres Kossuth-díjas Kiváló Művész mond beszédet.

Magyar Képzőművészek Szövetsége **Magyar Nemzeti Galéria**

Interpress

HERMANN LIPÓT

Herman Hipót, Jertő

Herman Hipót - emléktáblát helyeztek
el a XI. ker. Kelenhegyi út 12-14. sz.
ház kapubejáratánál.

—: Herman Hipót-emléktáblája 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. jan. 23.

Herman Lipót

A művész egyik legújabb festménye

Országos Világ 1966/17 16 old.

1

Herman Lipot

Sokszínű, gazdag élet teljesedik ki Herman Lipót 82 esztendejében –, öröm bánát, küzdelem, szépség, veszély, szenvedély –, mindaz, ami alkotásokra ösztönözhet s megérlelhet egy művészt.

Barát rudre: A 82 éves Herman Lipótnál.

Ország Világ 1966/17 16 old.

Herman Lipót 2

Most, túl a nagy hevületek, keresések és forrongások és a művészi lehiggadás idején -, tünödve, nosztalgiával és mégis derüsen tekint vissza az elszállt évtizedekre: ifjusága és férfikora örömeire, vitáira, küzdelmeire. Emlékezéseit megkönnyítik egy egész nagy szekrényt betöltő naplójegyzetei.

Barát Endre: A 82 éves Herman Lipót-nál

Ország Világ 1966/17 16 old.

Herman Lipót 3

Hüszezer kézirásos, rajzokkal zsúfolt lapon vall életéről: a karikaturista, az illusztrátor, a portréista, a tájképfestő munkájáról: sokféle stílusirányzat között megtett utjairól, új és új nekilendüléseiről a szigorúan realista és a szecessziós, a romantikus idealista és a klaszicista, az idealizáló és impresszionista művészet csucsai és mélységei között

Barát Endre: A 82 éves Herman Lipótnál

Ország Világ 1966/17 16 old.

4

Herman Lipót

Érdekes emlékek, kedélyes történetek elevenednek fel kortársairól a művészasztal nagyságairól: Lehner Ödönről, Feinyes Adolfról, Rippl Rónairól, Csontváryról, Szinnyei Merseről, Csók Istvánról, Ferenczy Károlyról. (Különben a húszezer oldal naplójegyzetből 160 megjelent, vagy nyolc éve, könyvalakban a jóízű humorral, elragadó közvetlenséggel megírt s pompás rajzokkal illusztrált „Művészasztal" melynek folytatását régóta vágyik már a kiadóló

Barát Endre: A 82 éves Herman Lipótnál

Ország Világ 1966/17 16 old.

Herman Lipót 5

Leigazibb tanúságtétele – az írás és az
előző kifejezésén-túl – legmeggyőzőbb
vallomása festményeinek végtelen sora. Az
„Anyám" megalkotásától az „Antibábel"-
ig majdnem hetven év telt el. Tizennégy
éves volt a művész, amikor első képe.
Nagyszentmiklóson megszületett. Édes-
anyja ihlette meg később is, gyakran a
Paizsi és münchení tanulmányévek után.
Barát Endre: A 82 éves Herman Lipótnál

Ország Világ 1966/17 16 old.

Herman Lipót 6

Az egyikre mondta Feuyes Adolf: „Hát igen, ez szimmel van festve és nem festékkel". Mennyi porhe! Ivanyi Grünwald Béla, Koszta József, Csarlos, Magyar Manheimer, Szép Ernő, Moricz Zsigmond, Heltai Jenő, Kisfaludi Stróbl Zsigmond, Rátkai Márton nagyszerü képmásai. S egy asszonyé, akit egyszerüen Rózinak ismert a művészvilág.

Barát Endre: A 82 éves Herman Lipótnál

Ország Világ 1966/17 16 old.

Herman Lipót 7

A kedves mosolyú Rózi: a művész modellje, múzsája és felesége, épp ötven éve már, Herman Lipót fiatalos tartással, jó kedéllyel s munkakedvvel viseli az évtizedek súlyát. Dolgozik, fest, rajzol szüntelenül. Tervei vannak: szülőfalúját Nagyszentmiklóst kívánja még megörökíteni, hamarosan elutazik oda.

Barát Andre: A 82 éves Herman Lipótnál

Ország Világ 1966/17 16 old.

Herman Lipót 8

—... és szeretnem megfesteni Budapest szépségét: kerteket, új lakótelepeket, templomokat és hidakat... És embereket, fiatal arcokat, életvágytól, szerelemtől csillogó szemekkel, beszédes ajakakkal; és öregeket — évek, gondok, gondolatok — ráncolta homlokkal... Amíg beszélgetünk jobbja addig is rajzol a vázlatkönyvbe. A cerúzát, az ecsetet már nem eresztem el. Az én kis világom nem engedi, hogy abbahagyjam amíg élek....

Barát rudre: A 82 éves Herman Lipótnál

Ország Világ 1966/17 16 old.

Hermann Lipót

utolsó lakhelyén a Helen-
hegyi ~~utan~~ út 12. sz. házon
emléktáblát helyeznek el április
24-én

Magyar Nemzet 1973 április 21
4. old.

Herman Lipót

Önarckép, o.v. 81×65 cm

Az impresszionizmus Mozartjától

Thomas Lange

Overlay, c.u. 81 × 62 cm

As impressionism Metaphysics

Herman Lipót, festő

Szerepel.

—: Bánáti magyar festők képzőművészeti
tárlata Békéscsabán 8.

Népszabadság, Bp. 1972. szept. 24.

Hermann Lipót festőművész

1956. májusában Nagymarosan
művésztelep létesítését kezdemé-
nyezte.

Békés István: Pest megyei barangolások.

Pest m. Hírlap, 1972. máj. 21.

Herman Lipót
(1884-1972)

Erdei tisztás Olaj, vászon
50 x 60

Kiáltási ár: 3000 ft

BÁV 33. Büvészeti Képaukció, árverés 1974 május 21-22

Herman Lipót festőművész

A magyar impresszionista festészet jelentős alakja 1 éve halt meg.

Évfordulók.
Néprajza, 1973. júl. 1.

Hermann Lipót

1884. ápr. 24-én született.

Vépnara, 1974. ápr. 24. 102 éves. 94 m. 4p.

Hermann Lipót festőművész

MEGHÍVÓ

A Magyar Képzőművészek Szövetsége és a Magyar Nemzeti Galéria

HERMANN LIPÓT

festőművész

születésének 89. évfordulóján, 1973. április hó 24-én délelőtt 11 órakor emlékezik a tavaly elhunyt kiváló festőművészre.

E napon helyezzük el és koszorúzzuk meg a Budapest Főváros Tanácsa által adományozott emléktáblát a művész utolsó lakhelyén (Budapest, XI., Kelenhegyi út 12.)

Szeretettel várjuk a tiszteletadó megemlékezésre, ahol a barátok és művésztársadalom nevében PATZAY PÁL kétszeres Kossuth-díjas Kiváló Művész mond beszédet.

Magyar Képzőművészek Szövetsége **Magyar Nemzeti Galéria**

Interpress

Herman Lipót, festő

Megemlítve: levelezése Kellér Andorral.

Ferenik Flóra: Tinta stílus, napi mareháp 2.

STI HIRLAP, Bp. 1973. máj. 4.

Herman Lipót, festő

Demeter Imre írt Herman
Lipótról

– Múzeumi Magazin 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. jún. 26.

Herman Lipót, festő

utolsó lakhelyén, a XI. Kelenhegyi út 12. sz. művészházban volt az ünnepély. ↓

—: Herman Lipót emléktáblát leplezték le

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. ápr. 24.

Herman Lipót, festő

Evezős verseny c. műve az Ernst Múzeumban szerepelt 1945. aug.-ban.

Takács Ferenc: A sport és a képzőművészet 1760-1766.

Élet és Tudomány, Bp. 1972. IX. 15.

XXVII
37.

Herman Lipot.
Munkácsy-díjas érdemes művész szombaton 88 éves korában Budapesten elhunyt.

Magyar Hírlap 1972/181 13 old

Herman Lipót, festő

Idézet leveléből, könyvéből.

Dévényi Iván: Kortársak levelei
Csontvárysról 967-969.

XVI
11.

JELENKOR, Pécs, 1973. nov.

Herman Lipót, Gertő.

Véleménye Csontvárysról.

P.N. 1936. V. 8.

(Németh Lajos): Zarándoklás a Cédrushoz

983-988.

XVI

11.

JELENKOR, Pécs, 1973. nov.

Hermann Lipót

festő, Munkácsy díjas, 1905-től kiállító művész, portrékat, tájképeket festett.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973 13350

4341

Herman Lipót

két rajza,

A két évtizedes művészpálya legelső fennmaradt emlékei egy rajz 1901-ből, s egy a legfrisseblek közül.

Magyar Hirlap 1971/114 11old.

Herman Lipót
festő.

Az Szinyei Társaság alapítói közé tartozott ugyszintén a Lechner Társaság alapítói között volt. Szinyei Merse barátsága művészetére hatást gyakorolt.

Perneházy Károly: Herman Lipót
Művészet, 1972. július - 12 oldal

Mürzsteg, 1375. Juli – 18 Uhr.

Lieber Manuel: Herzlichen Dank

Hermon Lipót

Bemutatott műve:

39. sz. „Depthen" olajfestmény.

Forrás: A „Magyar Képzőművészet"

I. művészeti kiállítás, Budapest, 1946. VII

Hermann Lipót

Bemutatott műve:

145. p. „Evezősverseny," olaj.

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművének Szabadpakpervezetének kiállítása, Budapest, 1945.

Hermann Lipót

Bemutatott művei:

139. sz. „Fehér fény a Balatonon", olaj.

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek Szabad Szakszervezetének Kiállítása, Budapest, 1945

Hermann Lipót

Bemutatott műve:

134. sz. „Vitorlás kihöto"", olaj.

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek Szabadszakszervezetének kiállítása, Budapest, 1945

Hermann Lipót

Bemutatott képe:

31. p. „Fischer Tibor akt, tusrajz.

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművének Szabadszakszervezetének kiállítása, Budapest, 1945. VIII

Hermann Lipót

Bemutatott műve:

49. sz. „Ökölvivó Europabajnokság," olaj.

A Magyar Sportbizottság és Képzőművének szabadszakszervezetének kiállítása, Budapest, 1945

Herman Lipót
festő

Herman Lipót még nem érte el a negyven évet és a művészpolitika jelentős faktorává vált. A kecskeméti műrészteleps alapítói közé tartozott.

Perelmány Karoly: Herman Lipót
Műrészet, 1972. julius – 12 oldal.

Herman Lipót
festő.

„Művészasztal" c. könyvében
a Japán asztalbeli művészekre
emlékeink, így Szinyeire és Lech-
nerre is.

Perelnány Károly: Herman Lipót
Művészet, 1972. julius – 12 oldal.

Herman Lipot
festő

Herman Lipot festőművész
szeretett városában Budapesten
1972. julius 1-én halt meg.

Perchrány Károly: Herman Lipót
Művészet, 1972. julius - 12 oldal.

Herman Lipót
festő-

Herman tehetséges festő-, elsőrangú grafikus volt, de kiitünő karikaturista is. A Pesti Napló an jelentek művészeti irásai.

Perelmány Károly: Herman Lipót
Művészet, 1972. julius - 12 oldal

Herman Lipót

Gál György Sándor: "Herman Lipót" cimmel ir a müvészről. Felidézi alakját, müvészi magatartását, életének munkáját. Beszél arról a "százegynéhány /vagy talán több száz/ önarcképé"-ről, mely az utókorra maradt. "Mind más és mind igaz." Megemliti müelemzéseit, Szinyei Merse Pálról irt tanulmányát, valamint azt, hogy kedvenc mestereit, régi olasz, spanyol festők alkotásait, kortársai müveit lerajzolta emlékezetből. Közel százkötetes rajznaplója tanuskodik erről. "Egyik igen jellemző önarckép az Epikureusé!"-fejezi be a megemlékezés.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. juli. 8.

XVI. évf. 28. sz. 2. lap.

Hermann Lipót

A müvész alkotásai szerepelni fognak a IV. Magyar Képzőművészeti Kiállitáson,-irja a lap de azt nem közli, hogy ~~müveit~~ milyen mutatják be.

Irodalmi Ujság, Bp. 1953. okt. 24.
IV. évf. 22. sz. lo. lap.

Hermann Lipót

Karinthy Ferenc: "Irodalmi történet" c. soro-
zatos elbeszélését,-Karinthy Frigyesre emlé-
kezve- egy árverésről irja.
Illusztrálta a müvész.
Repr.

Irodalmi Ujság, Bp. 1953. okt. 24.
IV. évf. 22. sz. 4. lap.

Herman Lipót festőművész

A müvész kiállitása október 9.-én nyilik meg az Ernst Muzeumban, -közli a lap "Irodalmi Ujság" c. rovata.

Ötven éves munkásságából, -az ujabb közlemény szerint okt. 16.-án rendezéik, illetve nyitják meg a tárlatot. Eddig körülbelül ötezer képet festett és tizenötezer rajzot. A kiállitáson szerepel: Móricz Zsigmond, Thomas Mann, Karinthy Frigyes, Hunyady Sándor, irókról készült rajza.

Irodalmi Ujság, Bp. 1954. aug. 28. V.évf. 24. sz. 8. lap.„ " " okt. 2. " " 29. sz. 8. lap

Hermann Lipót

Most festette meg Heltai Jenő és Hatvany Lajos portréját, melyeket szintén bemutatnak a kiállitáson.
"Sokat rajzolt a régi Japán kávéházban, irodalmi beszélgetések közben és a régi Fészek Klubban.
Irodalmi Ujság c. rovat közleménye.

Irodalmi Ujság, Bp. 1954. október 2.
V. évf. 29. sz. 8. lap.

Hermann Lipót

"Pór Bertalan arcképé"-ért a/~~Kossuth~~ / Munkácsy-dij II. fokozatát kapta,-közli a lap:Müvészeti dijak kiosztása cimmel.

Irodalmi Ujság, Bp. 1952. ~~márc.-27.~~ ápr. lo. III. évf. 8. sz.

Hermann Lipót

"Sztálinvárosi tájkép" c. müvével készül a III. Képzőmüvészeti Kiállitásra, -közli a lap.

Irodalmi Ujság, Bp. 1952. nov. 26.
III. évf. 24. sz. lo. lap.

Herman Lipót

Katona önarcképe (1915) címmel
a Bács-Kiskun megyei múzeumok Vándor-
tárlatán a Nemzeti Galériában

Magyar Nemzet 1972 március 16 4.old.

Hermann Lipót
festő

Méltatás

Benyi László: Pa ál László
Vöt kapja, 1969. március - 13szám

Herman Lipót

az 1912-ben alakult Kecskeméti Művésztelep társalapítója.

Kampis Antal: A Magyar Képzőművészet Története.

Képzőművész, 1972. júl. 1.

Herman Lipót

a 2o éves zsennyei művésztelepen

dolgozott -neve említve

Magyar Nemzet 1973 szeptember

4.old. 7.

Herman Lipót, festő

A legidősebb fehér Hollók egyike.

(K.K.): A Fehér Hollók ötvenedik, repülése 2.

EST/ HIRLAP, Bp. 1972. márc. 28.

Herman Lipót (1884 - 1972)

„Virágrendelet" o.v. 72,5 x 50 cm

J. l. j. Herman Lipót

Várható ár : 8000 Ft.

BÁV 39. képaukció katalógus 1976 május

BORSODI SZEMLE
1975 4

Herman Lipót

Herman Lipót rajza

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

alo viss
meg, p
neo-szü
hagyom
Fényes
desorolh
Lipót is.
ipót ter
VII. és
nbetűnők
Szentendre tájait, nem az aktuális valóság kifejezése
ot találja meg újra, amely Jacob van Ruysdael, A
őket követő barbizoni mesterek műveiből ismerősek.
sítások ezek a történelmi hangulatot árasztó művek,
nem a régiek technikáját követi. Festésmódjának v
rának festőtechnológiáját demonstrálja. Korai tanu
gy jó naturalista festő lehetett volna belőle — néhár
nak útját a doratív irányban jelölte ki.
a ponton megszakad a folyamatosság, s midőn az e
tékesebb alkotásokkal jelentkezett, ezek már a m
k esztétikai kosztümjébe öltözött művész munkái.
a jobb híján archaizálásnak nevezhető magatartás r
régmúlt idillikusnak hitt korszakaiba? Néha hajlar
valamiféle művészettörténeti „így festettek ők" kar
or meg művészetpolitikai érvelést találni bennük a
n annak sincs igaza, aki csupán anyagi okok utá
nivágyást emlegeti.
n egyik feltételezés sem állja meg a helyét. Herm
y szerepet játszik a harmónia iránti nosztalgia, m

Herman Lipót (1884-1972)

„Erdei tisztáson" o. Zarton 35X40

s.l.j.: Herman Lipót

Zilialtási ás: 4000 ft

BÁV 39. Népszakoló katalógus 1976 május

Herman Lipót

„Virágrendelet" o. v. 72,5 x 50

J. l. jobbra: Herman Lipót

Kikiáltási ár: 8000 Ft.

BÁV 39.Képaukció katalógus 1976 május

Herman Lipót, festő

— HERMAN LIPÓT-emlékkiállítás nyílt meg pénteken Sopronban; mintegy 70 alkotását mutatják be.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1976. júl. 31.

Nincsáva, Bp. 1975. nov. 14.

— Megnyílta ... fének klub 5.

y, Schwarcz ... on, Szabó
th György budapestiek és
yháza, Bodrogi Gyula Sá-
ié Dabas, Endrédi Lajos
gyesegyháza, Kiss Pál Ka-
ószeg, Németh Gábor Szom-
ösladány, Pusker Ferencné
őr.

TOTÓ

. . . . . .

rkőzés

. . . . . .

Bár *Nené* Portugáliában látta meg a napvilágot, 1951-ben, az afrikai portugál gyarmaton, Mozambikban nevelkedett — mint *Eusebio*. Már kora gyermekéveiben szinte reggeltől napestig focizott. Játékos-pályafutását a mozamoiki *Ferroviarios da Manga* nevű klubcsapatában kezdte. Kivételes képességeire hamarosan felfigyeltek a portugál szakvezetők, s ennek köszönhette, hogy már 1967-ben, ifijátékosként, a *Benficához* került, ahol *Fernando Riera*, a klub akkori, világhírű edzőjének keze alatt érett igazán klasszisjátékossá.

S. I.

Ferm

közben megüresedett tisztségekbe az új vezetőket. A Fészek Művészklub elnöke *Kadosa Pál* zeneszerző lett, a zenei alelnök *Szokolay Sándor*, a filmes alelnök *Kollányi Ágoston*. Egyúttal arról az ünnepségsorozatról is döntöttek, amellyel a jubiláló művészotthont köszöntik. A kiállítás, összeállítás, est köszönti a jubiláló klubot.

A választmányi ülés után nyílt meg a Fészekklubban a Hermann Lipót-szoba. A Hermann Lipót-szobában felsorakozó, a művész által alkotott művészportrékat, karikatúrákat özvegye bocsátotta a klub rendelkezésére.

Hermann Lipót

Momór Ferenc (kojr. kapka)

Jukov, 1965, 14 m., 29 old

MDK.

Herman Lipót

Kelen Imre megemlékezése a müvészről

Magyar Nemzet 1965.IV.11. lap -

MDK.

Herman Lipót

Kelen Imre megemlékezése a művészről

Magyar Nemzet 1965.IV.11. 1sp -

Herman Lipót MDK

68-as bakák Szerbiában, olf.

Mücsarnok 1927/28 téli kiállitás

MDK

Herman Lipót

Önarckép, festm.

Az önarckép. Alkotás Müvészház, 1923. márc.

15 l.

Hermann Lipót

M.O.930.IX.21.

Balatoni utószezón a Nemzeti Szalónban

A Balatonon szeptember elején záróra van, akárhányszor szép meleg is az ősz. A magyar tenger hívei mind kénytelenek visszaköltözni Pestre, ahol aztán még egyszer alkalmuk nyílik arra, hogy visszaemlékezzenek a Balaton jólismert tájaira, hangulataira. A *Balatoni Társaság* és a *Nemzeti Szalón* újabban minden évben rendez *balatoni kiállítást*, amelyen a Balaton partján festett képekkel töltik meg a falakat.

Az idei balatoni kiállítás *holnap nyílik meg*. A kiállítás programja olyan, hogy egységes művészi anyag nem gyűlhet erre össze. Az ilyen téma szerint való csoportosítás túlságosan felszínes ma már és nagyon heterogén anyagot enged együvé. Szinte váratlanul jóleső érzés, ha a sok nagyított levelezőlap között komoly festői törekvésekkel, vagy éppen eredményekkel találkozunk. Akik ilyenre törekedtek, azoknak nevét már érdemes felsorolni: *Hermann Lipót*, *Nadler Róbert*,

M.D.K.

Hermann Lipót

A Fészekben rendezenedő bál diszitésére a művészek tréfás rajzokkal és festményekkel látták el a Klub falait, közöttük szerepel művével a művész is.

Szinház, Bp. 1947. febr. 5-11. III. évf. 6. sz.

M.D.K.

Hermann Lipót

festőművész

Csoportkiállitás - Ernst Muzeumban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1933.I.15.

MDK.

Hermann Lipót festő

"Fürdőző nők" /olaj/

"Fürdőző nők" /olaj/
"Fürdőző nők" /olaj/

Árverési Közlöny 4.sz. 1939. december.

32.1.

Herman Lipót, [festő] MDh

Elek Artur Cazáti köréhez tartozott.

Farkas Zoltán: Elek Artur emlékezete
269. l

Könyvbarát, Bp. 1959. június IX/6.

Herman Lipót /1884- /

MDK

"Kelenföldi Müvészek Kiállitása" 1915.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Dp. 1960.
24.1.

MDK

Herman Lipót festö.

U.L.: Képkiállitás Nagymaroson.
HN.1956.jul.17. Fenti az ottani uj művésztelep tagja.

Herman Lipót
festő

M.D.K

Méltatás.

Rauchó György: A szárevés asszony
Vasvág-Világ, 1960, jún. 8 - 23 szám

MDK

Herman Lipót, festö

Sulyok Mária müvésznö arcképe. Of.
Rátkai Márton arcképe. "
Önarckép. 1905. "

Nemz Szalon. Repr. Kiáll. -Balló Ede emlékezetére.
Magy. Arcképfestök Társ. 1937.okt.9-24. Kat.

Herman Lipót, festö

alakjai szinben, stilizálásban annyira egyszerüsitve vannak, hogy nem tekinthetök kész képeknek, legfeljebb rosszul kidolgozott vázlatnak.

b. Gyárfy Albert: A képzőművészek a háborúban. A Cél. 1915. 12. sz. 781. l.

Kiállítás a Nemz. Szalonban.

Rónay Mária

Herman Lipót: Önarckép, szines ceruzarajz

SZABAD MÜVÉSZET

1952.aug.8.sz. 374.l.

/Fehér Zs.: Az Arcképkiállitás graf.anyaga/

Rómay Mária

Herman Lipót: Pásztorjáték, sf.

SZABAD MŰVÉSZET

1954. dec. 422.l.

/Sebestyén Gy.: Herman L./

Rómay Mária

Herman Lipót: Pólya Tibor alszik, rajz

SZABAD MŰVÉSZET

1954. dec. 423.l.

/Sebestyén Gy.: Herman L./

Rómay Mária

Herman Lipót: Épületelőkészitő Sztálinvárosban, sf.

SZABAD MŰVESZET

1954. dec. 424.l.

/Sebestyén Gy.: Herman L./

Rónay Mária

Herman Lipót: Börzsönyi táj, of.

KÉPES FIGYELŐ

1947. 2.sz.

/Beread: Kiállitás a hadifoglyokért/

Rómay Mária

Herman Lipót: Önarckép, sf.

SZABAD MŰVESZET

1954. dec. 421.l.

/Sebestyén Gy.: Herman L./

Rónay Mária

Herman Lipót: Csók István portréja, of.

SZABAD MŰVÉSZET

1952.jul.7.sz. 299.l.

/Cseh M.: Arcképkiállitás/

/------

Hermann Lipót, festő

M Dk

A Magyar Írók Arcképei c. kiállításon szerepel néhány rajza.

Békés István: Szemtől szembe száz magyar íróval

Népszabadság Bp. 1960. ápr. 17. 9.l

MDK.

Herman Lipót festő

"Udvarrészlet" /olaj/

VI Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Mücsarnok, 1955. 16.1.

OLDK

Herman Lipót (festő)

(Dolgozott a Kecskeméti művésztelepen.)

Gál Zsuzsa: Alföldi művésztelep.

Ország-Világ, Bp. 1960. 36. sz. 22. l.

MDK

Hermann Lipót

"Fejér Lipót arcképe"

Csendélet

)

Végvári Lajos: I. Magyar Képzőművészeti Kiállitás.
Festészet III.
Magyar Nemzet 1950. VIII. XXXI. 24.

MDK

Hermann Lipót

"Fejér Lipot " portré

Zsolt Ágnes:"Én még ilyet sohasem láttam..."
Magyar nemzet. 1950. VIII. 27.

Herman Lipót festő.

1884.ápr.24. Nagyszentmiklós.

Ut az itatóhoz. Olaj.
A müvész anyja. Olaj.

Szépmüvészeti Muzeum Uj Magyar Képtárának Kat.
Bp.1928. 12 l.

MDK

Herman Lipót, sz. 1884.

Szent Antal kisértése

Ernst Muz. 15. aukc. 1921. 19 l.

19 1.

MDK

Hermann Lipót

Kompozició, of.

Árv. Csarnok 1o4. anke. 1942. máj. 7. 1.

MDK

Hermann Lipót

Lellei táj, of.

Magy.Müvészetért kiáll. r.Mücs. 1940.febr.

8. 1.

MDK

Herman Lipót

Ciprus a tengerpárton, of.

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec., 19. l.

MDK

Herman Lipót

Nászut

Fürdő nők

Debreceni reprezent.kiáll. 1937. 6 l.

MDK

Herman Lipót

Strand a Balatonon

Mese

Estefelé

Debreceni reprezent.kiáll. 1937. 6 l.

MDK

Herman Lipót

Tájkép kompozició

Munkában

Kertben

Debreceni reprezent. kiáll. 1937. 6 l.

MDK

Herman Lipót, 1884--

Idill, vf.

Parasztudvar

Ernst Muz. 48/a. aukc. 1934. 31 l.

reszt

MDK

Herman Lipót, 1884-

Szent Antal kisértése, festm.

Ernst Muz. 22. aukc. 17 l.

M.D.K

Herman Lipót

festő

Rajza a 60 éves Fészek klub részt vesszőről

Herman Lipót: A 60 éves Fészek Club.

Élet és Irodalom, 1961. szept 9 - 11 l.

MDK

Hermann Lipót festőm.

Irók... festő és szobr.müvészek... Ujság, 1927. szept. 11. 7.l.

MDK

Hermann Lipót

Érdekes kötet a Képzőművészeti Alap kiadó vállalata megjelenésében. Szerepelnek benne szemelvények és ujságrajzok. 1919 - ujságrajzokban. "Daliás idők " muzsikája. Grafikus müvészeink működtek közre ezekben a lapokban. Fenti müvész is részt vett.

Esti Hirlap 248 sz. 1959. okt. 22. 2 old.

M.D.K.

Hermann Lipót festőművész

Demeter Imre : "Rivalda" c. könyvéhez készitett kisérő rajz-illusztrációkat és tervezte a kötet boritólapját.

Könyvek között c. rovatban:
/k.j./: Demeter Imre: Rivalda c. rövid ismertetés
Film Szinház Muzsika. Bp. 1959. ápr. 3. III. évf.
14. sz. 33. l.

M.D.K.

Hermann Lipót

1959. április 24.-én hetvenöt éves, ebből az alkalomból beszél szinházi élményeiről. A szövegközti fényképfelvételek között szerepel Önarckép-e 1959-ből /repr./ 1911-ből egy régi fénykép Szép Ernővel és 1913-ból egyik régi szinházi lap cimlapján Major Henrik és Metzner karikaturája Bródy Sándorról.

A karikatura mellett szerepel Herman Lipót önkarikaturája is.

Demeter Imre: Szinházi beszélgetés Hermann Lipóttal. Film Szinház Muzsika. Bp. 1959. ápr. 24. III. évf. 17. sz. 14-15. l.

MDK

Herman Lipót

Nyugat, 1913. jan. 16.141-143.o.

MDK

Herman Lipót: Vázlat. repr.

Nyugat, 1913. jan. 16.141-143.o.

MDK

Hermann Lipót

Fürdőző nők, of.

Árv. Közl. 1929. jun. 4.rk.sz. 2o l.

MDK

Hermann Lipót

Szerelmes pár, of.
Szerelem kutja, of.

Akt kiáll. OMKT. Mücs. 1925. dec. 19. l.

Hermann Lipót

Nászuton, of.

Akt kiáll. [illegible]. [illegible]. 1925. dec. 19. l.

MDK

Hermann Lipótnak

megjelent "Müvészasztal" c. könyve. mélt.

Esti Hirlap 92 sz. 1957. ápr. 2o 2 old.

MDK

Herrmann Lipót, festö

53.	Adriai táj.		Olf.	
84.	Kompozició.	1934.	"	
293.	Sétány a tengerparton.	1933.	"	14.1.

Bp. Mücs.-OMKT. Nemz. Képzömüv. kiáll. 1934. ápr. 29-jun. 17.
Kat. 7.1. és 14.1.

MDK

Herman Lipót, festö

Pór Bertalan Kossuth-dijas festö-művész arcképe.		Olf.
Magányos Lovas.	7.1.	"
Katonaportré.	7.1.	"

Nagy.
Bp.Műcs.-II.Képzőm. Kiáll. 1951. nov.4.-dec.2. Kat. 6.,7.1.

Herman Lippé, Festo

Für Portalen Kransch-Lippe Festo- Olf.
mbeda Strecke.

Hagenyee Lorea. T.L. "

Katenaportré. T.L. "

T.L.

MDK

Herman Lipót, festö

55. Kelenhegyi utról. Olf.

56. Lellei táj. "

Nemz. Szalon. - Kilencven müvész kiállitása. 1948. jun. 12-27. Kat.

M.D.K.

Herman Lipót /1884-

746. Torpedózuzók a pólai kikötőben. Rajz.
747. A "Frigyes főherceg" gépszobájában. Rajz.
748. Póla. Rajz.
749. Forrai István 5. honv. népfelkelő. "
750. A "Tirol" a hajóállomáson. Rajz.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 83. l.

M.D.K.

Herman Lipót /1884-

217. A pólai kikötő. Olajf. 49 x 81.9, vászon.
218. Tájkép az irgalmas szamaritánussal. Olajf. 34.8 x 39.6, vászon.
219. Vitrin. Olajf. 61 x 50, vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet. MUMOK. Bp. 1952. 25. l.

MDK

Hermann Lipót, festö

1884-

Fürdözö nök, angyalokkal.	Jel.	Olf.	Vászon.
Paradicsomi jelenet.	"	"	"

v. Ernst Muzeum VI. müvészeti aukció. Kiáll. 1947 Okt.
Kat. 13.1. 12-19.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

79.	Nyaraló	1942.	75x1oo	
80.	Gladiolus, harangvirág, repr. melléklet	1943.	83x7o	mgt
81.	Szines alakok a tenger-~~mellett~~ parton	1937.	75x1oo	
82.	Karácsonyi pihenés	1941.	5ox6o	"
83.	Nőcsoport a viznél	1929.	32x46	
84.	Nők a vizparton	1954.	4ox35	
85.	Délben	1936.	1oox75	
86.	Virágok szabadban	1941.	73x5o	
87.	Fürdőzők	1952.	1oox8o	
88.	Virágok kék cserépben	1941.	73x5o	

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov.
13. 1.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

89.	Ciprusok a tengerparton	1937.	1oox75	
9o.	Tóparton.	1954.	4ox35	
91.	Balatonpart Keszthelyen	1943.	6ox8o	
92.	Park a Gellérthegyen	194o.	6ox6o	
93.	Lellei táj, repr. mellékletben	1927.	75xloo	Sz.M.
94.	A Szabadsághegyen	195o-1954.	122x152	
95.	Nyirfácska	1952.	75xloo	
96.	Sárospatakon	1953.	8ox6o	
97.	Városkuti részlet	195o.	6ox8o	
98.	Szomory Dezső	1923.	41x33	

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov.
13. l.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

99.	Délután Lellén	1924.	50x63	
100.	Disznóól	1938.	50x40	
101.	Kacsatónál	1952.	80x70	
102.	Gémeskut	1949.	40x50	
103.	Vázlat	1937.	50x40	
104.	Kilátás a Gellérthegyről	1952.	58x95	
105.	Kövesdiné udvara	1954.	60x80	
106.	Épületelőkészitő Sztálin-városban	1953.	75x100	Külügy-miniszt

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov.
13. 1.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

1o7. Pór Bertalan	1951.	81x85	Sz.M.
1o8. Budapest az ujjászületett Lánchiddal, repr. mellék-let	1954.	7oxllo	
1o9. Fejér Lipót, repr. mellék-let	195o.	8ox6o	Bölcsé-szeti E.
llo. Budapest a Gellérthegyről	1953.	8oxl32	Bp. Vá-rosi Tanács.
lll. Vihar előtt	1954.	6ox8o	

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov.
14. l.

M.D.K.

Herman Lipót

112. Balaton Lellénél	1935.	60x80	Sz.M.
113. Fatnulmány	1954.	50x40	
114. Zsennyei parasztudvar	1954.	60x80	
115. Heltai Jenő	1954.	60x50	
116. Illés	1924.	220x170	
117. Csók István, repr. mellék-let	1952.	66x55	Sz.M.
118. Régi kor maradványa	1952.	60x80	Külügy-min.
119. Nóti Károly	1952.	60x50	mgt.
120. Erdőrészlet Zsennyén	1954.	75x100	

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov.
14. l.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

121. Pátzay Pál	1953.	76x63	
122. Magányos lovas	1951.	75x112	Belker. Min.
123. Kisfaludi Stróbl Zs.	1952.	85x65	
124. Erdei tisztás Zsennyén, repr. melléklet.	1954.	75x1oo	
125. Hatvany Lajos	1954.	5ox6o	megt.
126. Aratás	194o.	25x35	
127. Gabonaföld	1941.	33x41	
128. Piazza	1932.	22x32	
129. Táj piros ruhás nővel	1943.	32x24.5	

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov.
14. 1.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

130.	Rafael Márta	1943.	80x60 mgt.
131.	Táj két fával	1948.	20x28.5
132.	Dunaföldvári partrészlet	1948.	18.5x28
133.	Tömegvázlat	1944-1946.	39x45.5
134.	Kim In Szuk és Kim Hjo Hán arcképe	1954.	80x60
135.	Keszthelyi fasor, repr. léklet.	1943.	50x40 mgt.
136.	Arcképvázlat	1943.	80x60
137.	Arcképtanulmány	1947.	46x33
138.	Zsennyei alkotó otthon	1954.	75x100

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov.
14.1.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

139. Moiret Ödön	1943.	5ox4o	
140. Kossuth Cegléden vázlat	1952.	5ox6o	
141. Szentendrei táj	1929.	75xloo	mgt.
142. Petőfi, a honvéd /vázlat/	1952.	5ox6o	
143. Balatonfüred	1951.	5ox6o	
144. Tengerparton	1937.	4ox5o	
145. Virágcsendélet	1951.	7ox55	
146. Magányos lovas II.	1951.	44x59	"
147. Kossuth rekonstr. arcképe	1953.	6ox5o	

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov.
14., 15. l.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

148. Petőfi rekonstr. arcképe 1953. 60x50

Grafikák:
Arcképtanulmányok
Táj és életképtanulmányok
Akttanulmányok
Kompoziciók, vázlatok
Illusztrációk és karikaturák
Vitrinekben emlékek.

A katalógus cimlapján a müvész önarcképe.

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov.
15. l.

1.-es sz. cédula. Folytatása a 2.-es sz. cédulán.
M.D.K.

Herman Lipót festőművész

1884-ben született Nagyszentmiklóson. Szülei egyszerü emberek s bár távol áll tőlük a "bizonytalan piktori pálya", - mégis teljesitik fiuk kivánságát s minden anyagi áldozatot meghoznak, hogy festővé képezhesse magát. A nagyszentmiklósi polg. iskola elvégzése után a szegedi kereskedelmi iskolába kerül, ahol feltünik "Nevessünk" c. rajzos vicclapjával.
1901-ben, érettségi után a budapesti Mintarajziskolába kerül négy évre Balló Ede osztályára. Az iskola igazgatója ekkor Székely Bertalan.

Herman Lipót gyüjteményes kiállitása. Ernst Muzeum. 1954. Okt. Nov.
4. l.

2.-es sz. cédula. Előzmény 1.-es sz. cédulán, folytatás 3.-as sz.-on.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

A müvész anyjáról festett portréja felkeltette Székely Bertalan érdeklődését. Ez a kép később a Szépmüvészeti Muzeumba került. A mesteriskolában tanulmányi ideje alatt rajzokkal és kisebb portrékkal keresett s az összegyüjtött pénzzel Münchenbe utazik, ahol beiratkozik egy magániskolába. Hazaérkezése után a müveit kiállitják a Nemzeti Szalonban, majd a következő évben a Mücsarnokban. /Év nincs megjelölve./ Két év után félévre ismét a Mintarajz-iskolába kerül, majd innen Berlinbe megy. 19o9-ben itt néhány hónapon át "dekorativ, illusztrativ müvészi munkát végzett.." 191o-ben hazatér.

Herman Lipót gyüjteményes kiállitása. Ernst Muzeum. 1954. Okt. Nov. 5. 1.

3.-as sz. céd. Előzmény 2.-es sz. céd.-n, folytatás 4-es sz. cédulán.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

1910-ben Berlinből hazatér és "mint karikaturista mutatkozik be a Könyves Kálmánnál. "
Párisba megy, ahol megismerkedik a kitünő francia rajzoló Pascinnal. Összebarátkoznak, később Pascin meglátogatja itthon és két hónapig együtt dolgoznak Herman mütermében. A magyar müvészre nagy hatással van a francia müvészete. 1913-ban először állitja ki müveit az Ernst Muzeumban. Lázár Béla a katalógus előszavában, Bálint György a "Nyugat"-ban méltatja müvészetét.

Herman Lipót gyüjteményes kiállitása. Ernst Muzeum. 1954. Okt. Nov.
5., 6. l.

4.-es sz. céd. Előzmény 3.-as sz. céd.-n, folyt.: 5.-ös sz. cédulán.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész.

A Kecskeméti Művésztelep alapitó tagja, időnként itt festi tájképeit, de a vidék nem tudja lekötni, visszatér Budapestre. Baráti köréhez tartozik SzinyeiMerse, Lechner Ödön, Fényes Adolf, Grünwald. Az első világháboruban először frontharcosként harcol, majd később hadifestőként dolgozik Szolnokon és Prágában. A harctéren katonatársairól készit portrékat. A proletárdiktatura idején két szakszervezet elnökül választja és harminc évvel később a felszabadulás után a művészek szakszervezetében ugyanez a funkciója.

Herman Lipót gyüjteményes kiállitása. Ernst Muzeum. 1954. Okt. Nov. 6., 7. l.

5.-ös sz. céd. Folytatás 6.-os sz- cédulán.M.D.K.

Herman Lipót festőművész

1920-ban megszervezi a Szinyei-Merse Társaságot. 1924-ben megrendezi második kollektiv kiállitását az Ernst Muzeumban. Ezen a kiállitáson szerepelnek Kodály Zoltán, Molnár Ferenc, Keéri Szántó portréi nagy sikerrel. A Balaton mellett, Abbáziában és Szentendrén töltött nyaralásaiból származó müveit közös kiállitásokon mutatja be, majd rajzol ujságoknak s később rendszeresen ir a lapokban müvészetre vonatkozó cikkeket. A "Pesti Napló"-ban 1927-1939-ig jelennek meg irásai. Kitüntetései között szerepelnek az Erzsébetvárosi Kaszinó dija, a Barcelonai aranyérem stb.

Herman Lipót gyüjteményes kiállitása. Ernst Muzeum 1954. Okt. Nov. 7., 8. l.

6.-os sz- cédula. Folytatása: 7.-es sz. cédulán.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

1929-ben megrendezi harmadik kollektiv kiállitását, utána már gyüjteménnyel nem jelentkezik. Megfesti müvészkollégái portréit: Koszta, Iványi-Grünwald, Kisfaludi-Stróbl, Magyar-Manheimer, Fényes Adolf szerepelnek müvészbarátai arcképei között.
A háboru után a 70 éves müvész "viziószerü nagy kompozicióban festi meg az ártatlanul lemészároltak halálba menetelő seregét és feltámadását." Ezután a vidéket járja, festi tájképeit és a gyárvárost. /Sztálinváros/ 1952-ben Munkácsy dijjal tüntetik ki, majd megkapja a Szocialista érdemérmet.

Herman Lipót gyüjteményes kiállitása. Ernst Muzeum. 1954. Okt. Nov. 8., 9. l.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

1. Feltámadás. 1923. 32x22 mgt.
2. Gyermekarckép. 1926. 40x39
3. Önarckép. /21 éves/ 1905. 50x39. mgt.
4. Bokrok /Lelle/ 1924. 45x61
5. Nagyanyám. 1906. 48x37 mgt.
6. Facsoport a faluszélen. 1923. 50x63
7. Anyám arcképe. 1905. 54.5x43.5 mgt. repr. mellékletben.
8. Szentendrei utca. 1929. 46x58 repr. mellékletben
9. R.R. arcképe 1916. 50x40 mgt.

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum. 1954. Okt. Nov. 11. 1.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

10.	Lellei tájkép. /léklet/	1924.	46x57	
11.	Keéri Szántó Imre.Repr.mel-/	"	50x40	mgt.
12.	Iskolai tanulmányfej.	1905.	3ox26	"
13.	Önarckép.	1945.	5ox4o	
14.	Fiatalember arcképe.	1921.	68x55	
15.	Turócziné arcképe.	1931.	5ox4o	Sz.M.
16.	Tóparton.	1923.	2ox23	mgt.
17.	Molnár Ferenc.	1923.	6ox5o	
18.	Nászut.	1924.	65x81	"
19.	Falus Elek.	1927.	55x45	

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov. 11. 1.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

20. Tájkép.	1935.	3ox4o	
21. A müvész anyja.	19o4.	49.6x36.9	Sz./M.
22. Pleinair arcképvázlat.	1925.	65x41	
23. Nászut II.	1928.	4ox5o	mgt.
24. Tannhäuser	1921.	33x41	
25. Müterem a kaszárnyában.	1918.	33x47	"
26. Lellei virágos udvar.	1927.	4ox5o	"
27. Kertek alján /Lelle/	1925.	45x61	"
28. Szakállas önarckép. Repr. mellékletben.	1925.	4ox35	"

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov.
11. l.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

39.Szerelmespár.	1942.	81x65	
40.Munkában	1935.	60x80	
41.Paradicsombokrok.	1925.	40x50	mgt.
42.Téli nap /vázlat/	1949.	40x50	
43.H.Éva	1934.	50x40	"
44.Vénusz a barlang előtt	1943.	80x60	Sz.M.
45.Kerényiné	1951.	55x46	mgt.
46.Sárospataki kastély előtt.	1953.	50x40	
47.Napsütéses parasztudvar	1943.	50x40	"
48.Abbaziai kert	1931.	80x60	"

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov.
12.1.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

29. Vigasztalás	19o4.	68x55	
30. Tájképtanulmány.	19o2.	32x38	mgt.
31. Arankapart.	19o5.	56x74	"
32. Pásztor és nimfa.	1925.	2o.5x18	"
33. Forrás	1921.	42x31	
34. Gyermekarc-kép	1925	22x18	"
35. Feleségem. Repr. mellék	1921.	2o.5x19	"
36. Tannhäuser /vázlat/	195o.	12x15	"
37. Falu tornya. /Lelle/	1925.	4ox5o	"
38. Áldor János mütermében.	1942.	6ox8o	

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov.
11., 12. l.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

49. Gyümölcsszedés	1912.	92x9o	mgt.
50. Kék tenger	1937.	8ox6o	
51. A keszthelyi parkban	1943.	5ox4o	"
52. Manci arcképe	1941.	15x12	"
53. Gyuszi arcképe	1941.	15x12	"
54. Önarckép 70 éves korban.	1954.	81x65	"
55. Sós Endre	1949.	34x26	
56. Fásitás	1951.	51x73	
57. Tengermelletti villa	1931.	75xloo	
58. Ilona napi virágok	1941.	8ox6o	

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov.
12.1.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

59. Vihar. repr. mellékl.		1923.	152x102	mgt.
60. Virágcsendélet.		1941.	72.5x61	"
61. Pizsamás nő.		1931.	65x80	
62. Meseillusztráció.	1928.	~~1938~~	46x61	
63. Virágok.		1941.	50x40	
64. Fásitás.		1951.	38x61	Sz.M.
65. Eső előtt.		1924.	50x63	
66. Virágcsokor.		1951.	55x46	
67. Tengeri fürdő.		1936.	40x50	mgt
68. Arcképvázlat.		1933.	50x40	

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov.
12. l.

M.D.K.

Herman Lipót festőművész

69. Házvége Szentendrén	1929.	65x81	
70. Gladiolus üvegben	1941.	5ox6o	
71. Mütereminterieur	1942.	75xloo	
72. Táj vadásszal	1953.	65x8o	
73. S.M. arcképe	1947.	55x46	mgt
74. Hullámfürdő	1928.	4ox5o	
75. Koszta József	1944.	32x22	
76. Imre fiu	1929.	35x25	"
77. Csók István	1943.	4ox5o	
78. Nyár	1954.	5ox6o	

Herman Lipót gyüjt. kiállitása. Ernst Muzeum.
1954. Okt. Nov.
12., 13. I.

MDK

Herman Lipót, festő

79. Virágcsokor. Olf.

80. Füzfák Szentendrén. "

Bp.Műcs.-"A Magyar Művészetért". Képzőműv.Kiáll. 1942. jun.6.-22. Kat. 7.l.

Hegmon Lipót

(1884) - festő művész, grafikus. A budapesti mintarajz iskolában, Münchenben, Berlinben és Párizsban tanult. 1905- kiállító művésze, nagyszámú hazai és külföldi kiállításon vett részt.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon /: Fonó Győrgyné, Kis Tamás :/ Budapest, 1969. 1-617 l. 221 l.

Herman Lipót

Több lap rajzolója volt. A kecskeméti
művéptelep és a Szinyei Merse Társaság
egyik alapítója. 1929 szentendrén művész-
iskolát vezet. 1964 műveinek legutóbbi
kiállítása.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon / Fonó
György né, Kis Tomás / Budapest, 1969
1-617 l

221 l.

Herman Lipót

Portrékat, tájképeket és egyéb kompozíciókat fest, grafikai és könyvillusztrátori munkásságot folytat. Művészeti cikkeket is ír. Visszaemlékezéseit a rajzaival illusztrált „Művészasztal" (1958) c. művében írja meg.

Kihicsoda? Életrajzi lexikon, / Fonó György-né, kis Tomás / Bp. 1969. 1-6171 221 1

MDK

Munkácsy díjat kaptak II.dij

Herman Lipót

Szabad Nép 1952. ápr.4.

Hermann Lipót

nyitotta meg a szinész festők kiállitását
itt mint zsüritag is szerepel.

Esti Hirlap 283 sz. 1957. dec. 3 2 old.

M.D.K.

Herman Lipót /1884-

124. Jákob viaskodása az angyallal. Olajf. 60x50 vászon.

Elveszett. /O.M.Zsidómuzeum/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet. 8. l.
MUMOK. Bp. 1952.

Herman Lipót, festő

Doh

A Kecskeméti Zestár-parkban leleplezték fényes Adolf szobrát, Petri Lajos szobrász=művész alkotását.

Herman Lipót méltatta fényes Adolf munkásságát.

–: felavatták a Dózsa György=szobrot Külföldiek...

9.l

Bp. 1961. aug. 22 [Vidéki]

NÉPSZABADSÁG

M.D.K.

Herman Lipót

festő

Méltatás.

Halász László: A művelődés folyamatai.

Művészet, 1961 október — 91

M.D.K.

Herman Lipot

Festőművész 75.éves."Önarckép" felv.

Havas Lujza:
A 75 éves Herman Lipót kiállitása a Csók galeriában.
Népszava 1959. ápr.19. 4.old. 91.szám.

Hermann Lipót

MDK

A Képzőművészeti alap művész telepén a Bezerédy-Görgey kastélyban tartózkodik és ott dolgozik.
/zsennyei alkotóház/

Esti Hirlap 31 sz. 1958. febr. 6. 2 old.

MDK

Hermann Lipót

portrén dolgozik. Egy gyönyörü lányról készül a munka. Tájképeket is készit.

Esti Hirlap 191 sz. 1958. aug. 15 2 old.

MDK

Hermann Lipót

festőművész gyüjteményes kiállitást rendez a Csók Galériában.

Esti Hirlap 80 sz. 1959. ápr. 7 2 old.

MDK

Hermann Lipot

75 éves. Kiállitása a Csók Galériában. mélt. /zsennyei hid, két fa/.

Esti Hirlap 95 sz. 1959. ápr. 24 2 old.

M.D.K.

Herman Lipót

„A szinház és én cimmel"közölt interju illusztrációi:

"Rajzoltam őket.../Csortos és Molnár Ferenc portréja előtt./
"Lipi a jobb"/Rátkai gratulál/
Bajor Gizi telefonál
Csortos "A testőr" diszletvázlatát nézi.
"Kártyáztam velük.../Gombaszögi Ella, Rózsahegyi Kálmán, Honthy Hanna, Mály Gerő és Herman Lipót.

Demeter Imre: A szinház és én. c interjuja.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1958. nov. 7. II. évf.
.45. sz. 30-31. l.

M.D.K.

Herman Lipót

Rajzok a Három tavasz premier előtt:

Honthy Hanna
...a primadonna
A zenekar próbál
Petress Zsuzsa
Feleki Kamill
Lórán Lenke
A két szerző: Kellér Dezső és Lajtai Lajos.

Három tavasz premier előtt.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1958. dec. 19. II. évf.
51. sz. 8-9. l.

H.D.K.

Herman Lipót
festő

Méltatás. — „Zsengei erdő"
(repro)

D. Fehér Zsuzsa: A kortársi festészetről
Művészet, 1962. január — 251.

Hermann Lipót.

Tükör.1940.VIII.évf. 2.sz. 121. l

Hermann Lipót festő

Népszava XXXVIII.1910.ápr.20.
93 sz. 7 -8 lap.
Nemzetközi humorisztikus kiá
llítás.

Hermann Lipót festő művész

Pásztortűz, 1925. XI. évf.
59. l.

Szokolay Béla: Budapesti művészi esemény
ek

Herman L ipót festő

Magyar Müvészet 1925.60.o.
A Szinyei-Majális,

Hermann Lipót festö.

Szab.Nép.1951.232.sz.okt.4. 6.l.

Hermann Lipót festö.

Szab.Nép.1951.259.sz.nov.4. 9.l.

Hermann Lipót festő

Szabad Művészet, 1947

I. évf. 3. sz. 31. o.

O II. Szabad Művészeti kiállítás. (S. S.)

Hermann Lipót festő

Magyar Művészet .1948.XV.évf.239.lap.
Kilenc ven művész kiállitása.

Kirimi

Hermann Lipót

Irodalmi Ujság, 1952. szept. 10. 8. old.

Herman Lipót feljegyzései.

Magyar Hírmondó.
1947. I. 14.; III. évf. 10. sz. 2. old.
(: Riport. :)

Herman Lipót fest".

Meyer Nemet.

1946. VII. 7.; II. iv. 148.

(: Benámoli :)

Hermann Lipót festö.

Szab.Nép.1955.122.sz.május 25. 8.l.

Hermann Lipót festö.
Munkácsydij 1952. II.

Szab.Nép.1952.80.sz.ápr.4. 10.l.

Hermann Lipót festő.

Szab.Nép.1952. 71.sz.márc.25. 2.l.

Herman Lipót festőművész.

Magyar Nemzet.

1946. VI. 28.; II. évf. 141. sz.

(: Kl. :)

Hermann Lipót (: Pólya-kiállítás rendezője :)

Magyar Nemzet.
1946. XI. 24. ; II. évf. 265.
(: Vasárnap :)

Herman Lipót festö.

Béke és Szabadság.1954.17.sz.ápr.28.17.1

Hermann Lipót festö.

Béke és Szabadság. 1953. 4. sz. jan. 25. 14. l.

Herman Lipót festőművén.

Magyar Nemzet.

1947. I. 5. III. évf. 4. n. 2. old.

(: Riport. :)

Herman Lipót.

Magyar Nemzet.
1947. III. 8.; III. évf. 56. sz.
3. old.
(:Ripint.:)

Herman Lipót festőművész.

Magyar Nemzet.

1947. I. 9.; III. évf. 6. n. 2. old.

(:Hir.:)

Hermann Lipót festö.

Uj Világ.1954.44.sz.nov.4. 7.l.

Hermann Lipót festő.

Magyar Nemzet.

1945. VI. 14. I. 36.

(: Bezámoló :)

Herman Lipót festőnüvéx.

Magyar Nemzet.
1945. VII. 5. I. 52.
(: Hír :)

Hermann Lipót grafikus.

Béke és Szabadság. 1952. 39. sz. szept. 28. 14.

Hermann Lipót

I.Magy.Képzőmüv.Kiáll.

Magyar Nemzet
1950.VI.é.196.sz.
Széch.kvt.

Végvári Lajos

Hermann Lipót

Én még ilyet sohase láttam

Magyar Nemzet
1950.VI.évf.aug.27.
Széch.Kvt.

Zsolt Ágnes

Herman Lipót festő

Magyar Müvészet 1925.51.o.
Kiállitások.

Hermann Lipót, festö

Tükör. 1940.VIII. évf. 2.sz.121.1

Hermann Lipót, festő

Nouvelle Revue de Hongrie

1933. XXVI. a. XLVIII. k. 609-613. l.

Gerevich Tibor: Képzőművészeti kiállítás a Műcsarnokban.

Ernst Muereumbau hiällibolt Her-
mann Lipol

Pásztortűz, 1925. XI. évf.
59. l.

Szoholay Béla: Budapesti művészi esemé-
nyek

Hermann Lipót MDK

A "Markó Károly kiállitási terem" felavatása /jul. 15/ alkalmából rendezett kiállitáson szerepelt.

--: A nagymarosi művésztelep a realista képzőmüvészetért.
PESTMEGYEI NÉPUJSÁG, 1956. aug. 5.

Herman Lipót vasszorgalommal dolgozik.

— Egyik legkedvesebb munkám az a portré, amelyet egy gyönyörű leányról festek. Ha a modellem elfárad, felballagok a Gellérthegyre, tájképvázlatokat csinálok. Negyvenöt éve lakom a hegy lábánál, s csak most kezdek ismerkedni a környezet szépségével, festőiségével. Másik munkám egy enteriőrkép — műtermemről festem. Egy sok figurás kompozición is dolgozom. Tavasz-

Ma ho

szal lesz egy tárlatom, ezek a munkáim mind arra készülnek.

Egy képzőművész — a munkájáról

Esti Hírlap 1958 aug 15

M.D.K.

Hermann Lipót

Móricz Zsigmond és Kisfaludy Stróbl Zsigmond baráti körben. rajz. Fényképrepr. A rajz 1927-ben készült.
Egy másik fénykép Hermann Lipót festőművészt ábrázolja Heltai Jenő portréjával.

/sz.d./: Hermann Lipót.
Szinház és Mozi. Bp. 1954. nov. 12. VII. évf. 46. sz. 14. l.

MDK

Hermann Lipót festőm.

Chroniqueur cikke. Képzőművészet, II.évf.6.sz.15.l.

mdk

Hermann Lipot festőm.

munkái a IV. m. Képzőművészeti Kiállitáson.

Gogolák Lajos: Két Képzőművészeti Kiállitás

Népművelés, 1954. 1 ésf. 1 sz 16-18 l.

MDK

Hermann Lipót festő

r.sz.l: N.Szol. törzstagjainak kiáll. Új Magyarság.
1941. ápr. 27. 16.l.

MDK

Herman Lipót

Keéri-Szántó Imre arck.

Kodály Zoltán "

Gyermekarckép tanulm.

Arcképfestők. N.Szol. kiáll. 1930. okt.

MDK

Herman Lipót

Nászut

Műcsarnok 1936. máj.-jun. Jub. kiáll.

MDK

Herman Lipót

Interieur virágcsokorral

Műcsarnok 1936. máj.-jun. Jub. kiáll.

Herman Lipót

Fasor, of.

Pátzay Pál arcképe, of.

A törzstagok 2. kiáll. N.Szal. 1944. febr.

Herman Lipót

Parkrészlet, of.

Hévizi táj, of.

Születésnapi virágok. of.

törzstagok 2. kiáll. M.Szal. 1944. febr.

MDK

Herman Lipót

Tanulmány egy Feltámadáshoz, of.

Kertrészlet szoborral, of.

Virágcsokor, of.

Törzstagok kiáll. N.Szal. 1941. ápr.

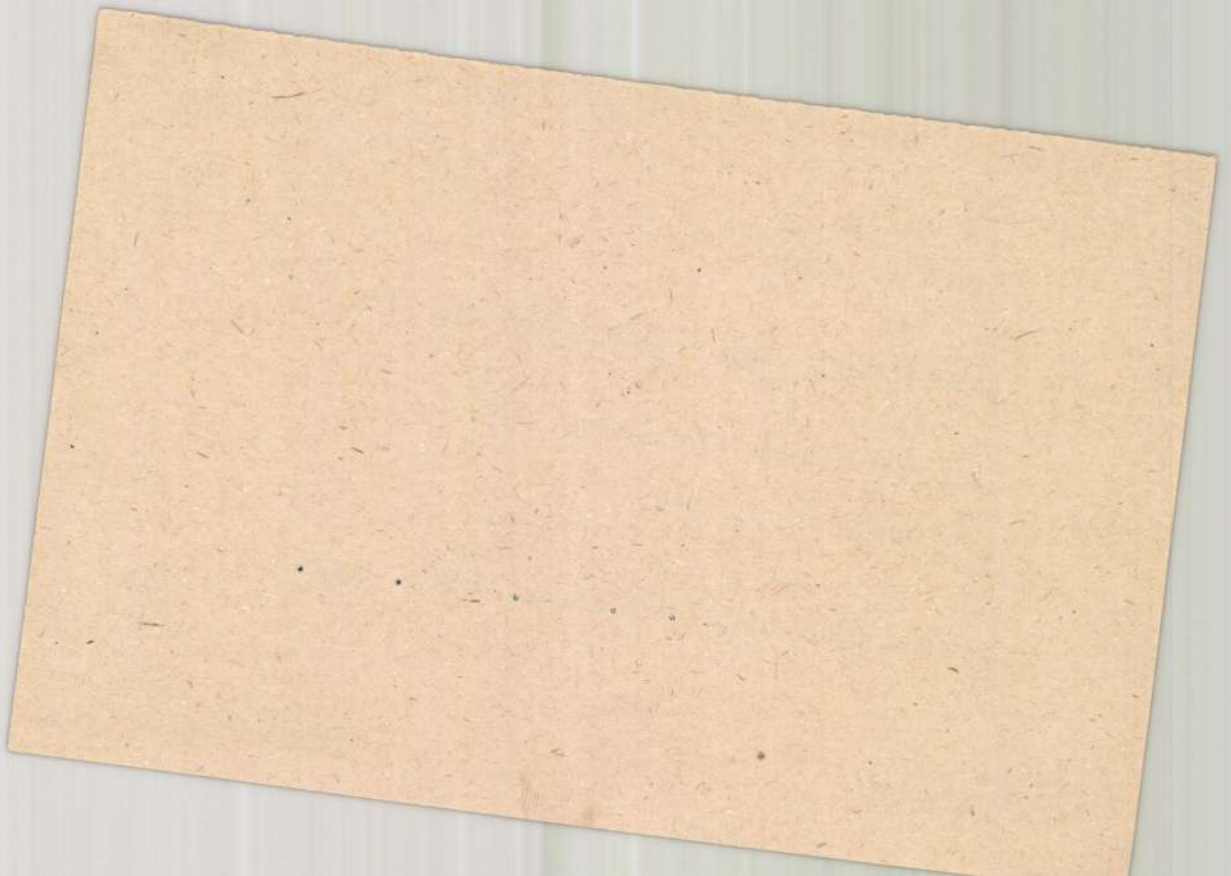

MDK

Herman Lipót

Abbaziai fürdő, of.

Parkrészlet, of.

Törzstagok kiáll. N.Szal. 1941. ápr.

MDK

Herman Lipót

Falusi táj

Ernst Muzeum 1933. jan. CXXXVI.

MDK

Herman Lipót: Purim olf.
- Ima a holdért. olf.

OMIKE Téli kiáll. A Budai Izr. Nőegylet helyiségeiben. 1944. febr. 21- márc. 19.

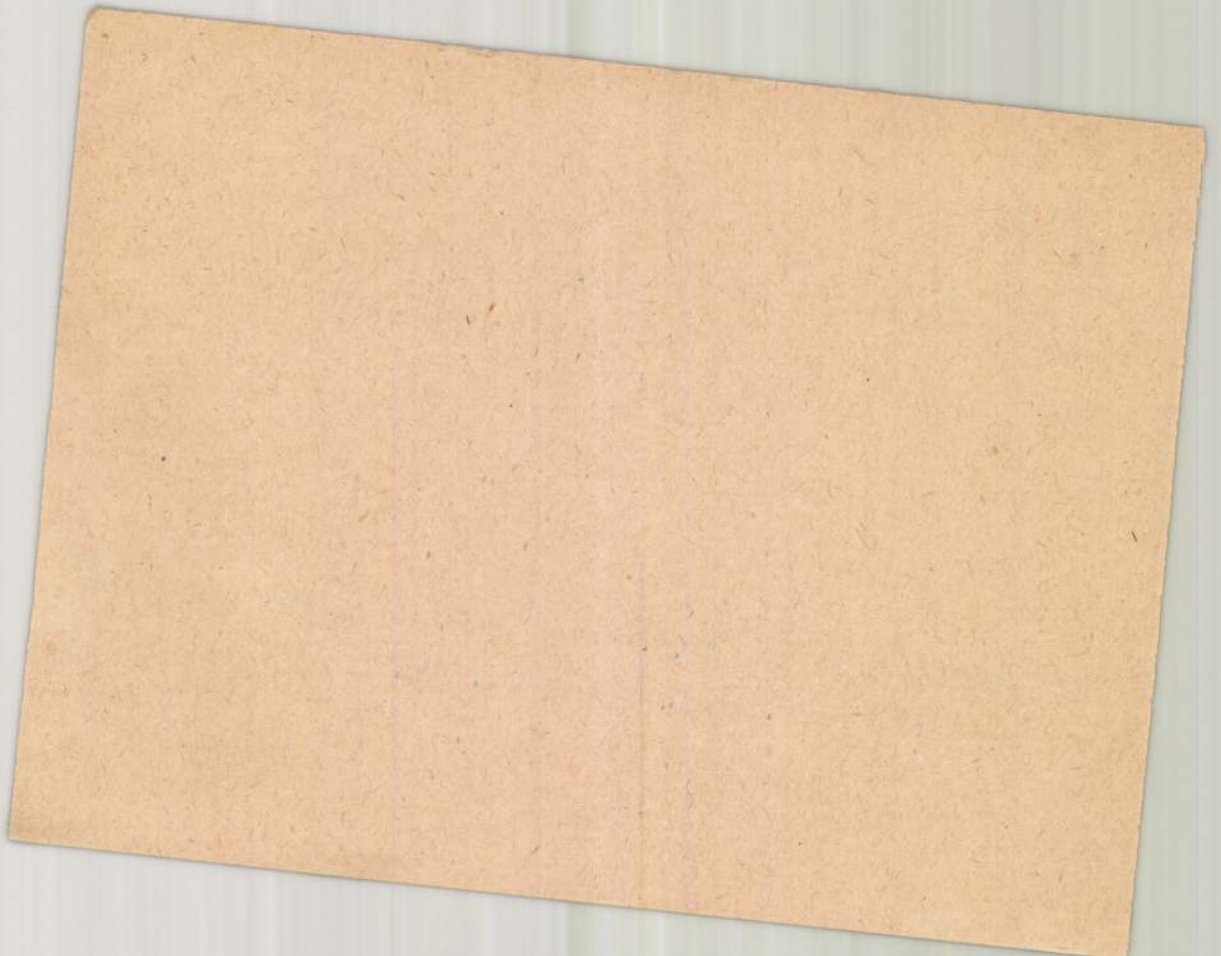

MDK

Herman Lipót, festö

Virágcsokor.	Olajf.
Tenger melletti villa.	"
Parkrészlet.	"

Műcsarnok. IV.Képzőmüv.kiáll. "A Magyr Művészetért".
1943 máj. 16-30. Kat. 6.l.

Hermann Lipót, festő MDK

A nyarat munkával tölti. Több tájképet festett. A jubiláló Fének Klub dinalbumát ömeállítja s illusztrálja.

—: Ma hallottuk 2.l

ESTI HIRLAP Bp. 1960. aug. 16.

Herman Lipót MDK

Ut az itatóhoz. repr.

Herman Lipót kiállitása az Ernst Muzeumban.
Szinházi Élet 1924.182-183.o.

172.92.

MDK

Herman Lipót

festő

Nagy művészek gyermekszobája. Ujság 1928. dec. 25.

MDK

Hermann Lipót, festö

Fejér Lipót Kossuth-dijas matematikus arcképe. Olf.

Virágcsendélet. "

Mücsarnok.- I.M.Képzöm.Kiáll. 1950. Kat.4.1.

Herman Lipót

MDK

Egyedül. repr.

Szinházi Élet 1934. karácsonyi szám.

MDK

Herman Lipót, festö

Pátzay Pál arcképe. Olf.
Budapest a Gellérthegyről. "
Sárospataki régi utca. "
Épület-elöregyártó telep Sztalinvárosban. Olf.

RÓM. müvészeti dolgozó arcképe. "

Mücs.-IV.M.Képz.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 7.1.

MDK

Herman Lipót, festö

Virágos kert.

Mücs.-Az 1934.évi Magyar Kiáll. 1934.szept.27.-okt.28.
Kat. 9.l.

MDK

Herman Lipót

Fasor

Tájkép

Tájkép a Gellérthegyről

Szinyei Merse Pál Társ. művésztagjainak X. kiáll.
Nemz.Szal. 1948. febr.

MDK

Herman Lipót

Ólak, of.

Virágcsokor, of.

Tájkép a Börzsönyből, of.

Őszi tárlat. N. Szal. 1942. okt.

Herman Lipót, festő MDK

Öccse, ahi 1924-ig pesti lakos volt, most amerikai mérnök, egy bérzi gépgyár vezérigazgatója s férje Hilde Guden énekesnőnek. Hilde Guden meglátogatta Herman Lipótot.

– rl: Bérzi énekesnő az ismerős pesti utcákon

2

ESTI HIRLAP Bp. 1964. jan. 14.

MDK.

Hermann Lipót

Kritika a müvészről

Megafon 1965. ápr.9. lap -

Grafika.

"Tannhäuser" tollrajz, Hermann Lipótt

Pesti Napló. 1921. dec. 25. 7. l.

Kiállitás.

Herman Lipót kiállitása az Ernst-Muzeumban.

Pesti Napló. 1924. dec. 14. 11. l.

Hermann Lipit kiállítása a
Fének-Klubban.

Sórái Ujság.
1930. nov. 21., 4.
(: kritika. :)

Kiállitás

Hermann Lipót, Ernst Muzeum

Pesti Napló, 75 éf. 1924 XII.14

Kiállítások

Ernst-Muzeum. Herman Lipót kiállítása 1930.

Budapesti Szemle CCXVI. 1930. 452-469. Gál Ervin: Képzőművészet

Önálló táblakép

Hermann L.: Thaiszok tavaszi ünnepe

Pesti Napló, 74 éf. 1923 XII.25

Grafika

Rajz

Hermann Lipót, Tannhäuser

Pesti Napló, 72 éf.1921 XII.25

Rajz (?) - Karikatúra — „Páris ítélete" -
„Hercules választás előtt" — „Putifárné"

Hermann

(Lipót ?)

Revue de Hongrie

1910. III. a. V. k. 784-785. l.

Humoristák kiállítása Könyves Kálmán-
nál.

Herman Lipót gyüjt.kiáll. Ernst Muzeum 1925.

Magyar Müvészet 1925.51.o.
Kiállitások.

Herman Lipót festő

Népszava XXXVIII.évf.1910.
ápr.20. 93 sz. 7-8 lap.

Nemzetközi humorisztikus kiállí
tás.

Herman Lipót festő

Pesti Hirlap. 1919. jan. 29. 3

a Téli tárlat megjutalmazottjai

Herman Lipót festő

Pesti Hirlap. 1926. jan. 24. 6

Rézdi: A Szinyei Társaságon Ernst-muzeumban

Herman Lipót festő

Pesti Hirlap. 1919. okt. 25. 4

a közoktatásügyi népbiztosság milliói

Hermann Lipót

8 órai Ujság.
1929. x. 13., 4.
(: Kritika :)

Hermann Lipót festőművén.

8 Órai Ujság-
1929. XI. 10., 4.
(:Kritika.:)

Herman Lipót festő

Magyar Művészet, 1926

297-302.o.
Művészeti élet. A Szinyei Merse Pál Társaság brüsszeli kiállítása.

Hermann Lipót festő"

Prot. rzemle

1925. 131-36

Herman Lipót festő

Magyar Művészet, 1926

297-3020.
Művészeti élet. A Szinyei Merse Pál Társaság brüsseli kiállítása.

Hermann Lipót festőművész.

8 Órai Ujság.
1927. x. 22., 2.
(:Bek.:)

Hermann Lipót.

Hórai Ujság.
1931. 10. 10., 4.
(: Kritika. :)

Hermann Lipót
Lestó
8 órai Nyág
1924 ~~d~~ dec. 14. 8. l.

Hermann Lipót
Sestő"

8 órai. Lipót
1924 nov. 30. G. l.

Herman Lipót festő

Pesti Hirlap. 1920. máj. 13.5

K. K. L. Grafikai Vállalat

Hermann Lipót fiú

Pesti Hirlap. 1921. jan. 23. 4

K. k. d. Gyorskiállítás

Herman Lipót festő

Pesti Hírlap. 1921. jún. 18. 6

Herman Lipót nyári ...

Herman Lipót festő

Pesti Hirlap. 1922. jan. 3. 4

az Ernst-muzeum kiállításán...

Herman Lipót festőművész

8 órai Ujság 1931. X. 11. 4.

Ifr a Ernst Múzeum kiállításáról

Táblakép.

"Lellei táj" Hermann Lipót

Magyar Müvészet.1948.XV.évf.239.lap.
Kilencven müvész kiállitása.

Herman Lipót: „Pihenő" c. elajfestmény.

Meyer Nemset.

1947. I. 5.; III. évf. 4. n. 2. old.

(: Riport. :)

Kirimi

Pór Bertalan arcrepe.
(Hermann Lipót festm.)

Trud. Ujság, 1952. apr. 10. 8. old.

Festésze[illegible]

" Anyám arcképe " festette

Hermann Lipót.

Uj Világ.1954.44.sz.nov.4. 7.l.

Fk. Szurdi Márta, a Műcsarnok vezetője
9674 Minőségi-ny. Fv. Draschitz R.

Herman Lipót

MEGHÍVÓ

A

MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK

ÉS IPARMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE

ÉS A

MŰCSARNOK

MEGHÍVJA ÖNT

Herman Lipót

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK

ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

CSÓK ISTVÁN

KÉTSZERES KOSSUTH-DÍJAS,
A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KIVÁLÓ MŰVÉSZE,
A MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK ÉS IPARMŰVÉSZEK
SZÖVETSÉGÉNEK DÍSZELNÖKE

1954 OKTÓBER 16. D. U. 6 ÓRA

ERNST MÚZEUM

VI. NAGYMEZŐ-U. 8

HERMAN LIPÓT : Balatoni tájkép.

MDK

Herman Lipót

Iván Ede: A Művészház uj palotája. Szabad Művészet 1912. nov. I. évf. 1. sz. 3.l.

M.D.K.

Herman Lipót

„Nászút" c. festményének repr.-ját bemutatja a lap a művész debreceni kiállításáról

Szinházi Élet Bp. 1937. május 2-8. XXVII. évf. 19. sz. 64. lap.

M.D.K.

Herman Lipót

„Délben" c. festménjéner repr.-ját hozza a lap a Műcsarnok kiállításáról.

—.—

„Herman Lipót Debrecenben" cimmel tréfás rajz önmagáról Debrecenben rendezett kiállításával kapcsolatban.

Herman Lipót: A nemzeti kiállítás" c. Szinházi Élet Bp. 1937. május 2-8. XXVII. évf. 19. n. 27. lap. 40. lap.

MDK

Herman Lipót

A Szinyei Merse Pál Társaság közgyülése.
Az Est 1936. febr. 2. lo.l.

MDK.

Herman Lipót

Megemlékezés a müvészről a londoni Selffridge-áruházi kiállitással kapcsolatban.

Északmagyarország 1964.X.1. lap -

Herman Lipót, festő

MDK

Bojár Sándor fotokiállításán látható szép foto: „Herman Lipót festőművész a műtermben."

— :(szöveg — fénykép) 2

ESTI HIRLAP bp. 1963. dec. 30.

MDK

Herrmann Lipót, festöm.

olasz vonatkozású művel szerepelő dl.l.művekkel.

/G./: A velencei nemzetközi kiáll.
Képzőművészet. 1930. 32.sz. 165.l.

havi 50 pengőn alul, perfekt német, francia, angol, gyorsírás, gépírás, könyvelés, zongora, jogi doktorátus, feddhetetlen előélet, reprezentatív küllem; püspöki, grófi, miniszteri, színésznői ajánlások.

Elveim — 1200 pengő havi! — felfüggesztésével kiutaztam Pestszentlőrincentúlra. (Útlevelem, vízumom volt, útiköltségre váltókölcsönt vettem föl.)

Biztosítottak, hogy a fizetés, ha egyelőre nem is túlsok, az idők folyamán állandón emelkedni fog. (Lakás természetben, ami úgy értendő, hogy miután a fizetésből nem futja a lakbér, a szabad természetben kell aludni.)

Kiszámítottam, hogy a létminimumot éppen 20 év mulva érném el. De azt is kiszámítottam, hogy akkorra a Pestszentlőrincentúli Papírszalvétagyár úgyis mint

R.-T. és egyáltalán mint buborék, már régen eloszlott, tehát sajnálattal visszaléptem a pályázattól s elhatároztam, hogy azt a pár évet már csak átsakkozom itt a kávéházban.

Nagy Lajos

Herman Lipót rajza

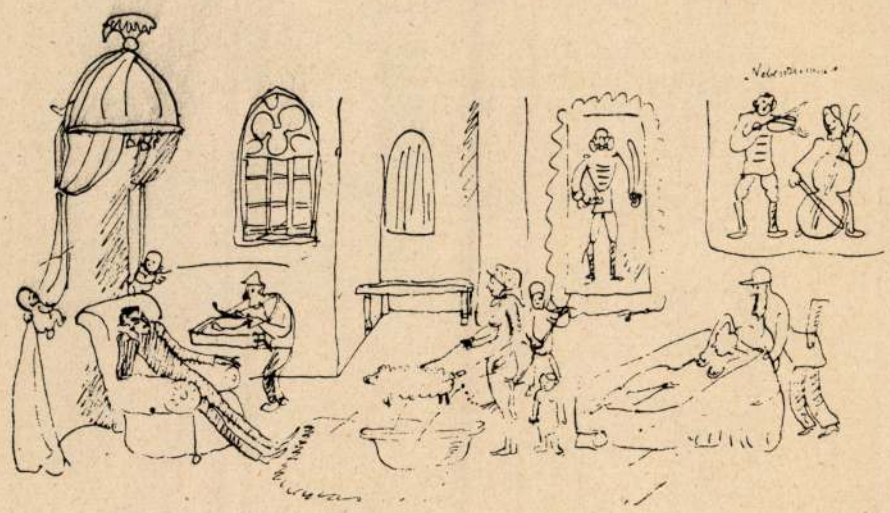

Ezzel a rajzzal csalogattam Pascint Kecskemétre.

Gedő rajza

pénzt. Hogy miket adnak ezek még ma is. Ma is, amikor már hangos. Miféle gicscseket. Ezért igazán maradhatott volna néma is... A publikum azonban, ez a hálás karácsonyi publikum, visszafojtott lélegzettel dőlt be a Hollywoodból szállított rémgiccsnek. Hangosan drukolt a szegény rendőrért. Egy pillanat még és lelövik. Hangosan. A revolvercsövek ijesztően merednek a rendőr szívére, mire megszólal egy férfi a sötétben: ne félj, Helén... jönnek a rendőrök... És csakugyan. Egyszerre őrült motorberregés, szirénák üvöltése hallatszik. Az egész mozi föllélegzik. Jönnek már. Jönnek a rendőrök. Tíz rendőr, száz rendőr, ezer rendőr. Csihipuhi. Az egész mozi tapsol. Helén vihog a boldogságtól. Kint, a pénztár előtt, idegesen tolongnak az emberek. Ráfizetnek, csakhogy az isten szerelmére jegyhez jussanak.

Ogyoe

A napokban találkozom Kázmérral. Önök nem ismerik Kázmért? Nahát, ez hihetetlen. Szóval találkozom Kázmérral, egy percre kérlek, mondja s a következőket meséli, belémkarolva a Körúton.

Ide hallgass, kérlekalássan. Tudod te, mi az az Ogyoe? Nahát, ez jó. Egy ember, aki nem tudja, mi az az Ogyoe. Ogyoe: okos gyerekek országos egyesülete. Hét tagból áll, ezért országos. Ez az egyesület a legexkluzívabb egyesület egész Magyarországon. Ne siess. A francia akadémiába bejutni gyerekjáték az Ogyoe-hez képest. Na kérlek. A francia akadémia tagjai tudósok. Ugyebár. Mondd már. Mit tud egy tudós? Semmit, kérlekalássan. Ezzel szemben az Ogyoe tagjai mindent tudnak. Például. Tudják például, hogy Gandhinak hány dioptriás a szemüvege. Képzeld csak. Hajszálpontosan tudják: Bethlen mikor, hol, kivel

Gedő rajza

Herman L. rajza

Pascin rajzol

vadászik. Mindennap. Hogy Jeritza ma este kivel vacsorázik. Hogy Guatamaléban ki a köztársasági elnök s mi köze van neki Jeritzához. Őrület, mi mindent tudnak. Na, kérlek. A napokban az egyik Ogyoe-tag, Jellinek, megjelenik a New York-bárban. Körülnéz. Egyszerre megpillantja Hatvany Lilit Festetich György és egy zsidóképű társaságában. Ki lehet ez az ember, töri az eszét őrülten. Egyszer csak feltűnik Tarján. Ősrégi Ogyoe-tag. Mi van? — néz rá kérdően, mire az: te, ki az az ifjú a Hatvany Lili mellett? Tarján megvető pillantással méri végig. Hogy kérdezhet ilyet egy Ogyoe-tag. Röhej, kérlek, mondja. Egy Ogyoe-tagnak mindent tudni kell a széles világon. Kínos pillanatok. Egyszerre kivágja Jellinek: megvan! Az ifjú a svéd trónörökös! Remek, mondja Tarján. Stimmel. Ebben megegyeznek. Másnap találkozik a fent nevezett okos Jób Dániellel. Elmeséli az esetet és megkérdi: na, mit gondolsz, ki volt a zsidóképű fiatalember? Jób gondolkodás nélkül rávágja: a svéd trónörökös. Gratulálnak egymásnak. Az Ogyoe bankettet rendezett két kiváló tagja tiszteletére ebből az alkalomból. Na, kérlek. Harmadnapra találkozik Endrődi Béla (Ogyoe) Hatvany Lilivel. Á, mondja, á, bárónő, újabban csak trónörökösökkel jár a New York-bárba? Miféle trónörökössel? — csodálkozik H. L. A svéddel, mondja E. B., még pedig Festetich György társaságában... Ja, igen... mondja H. L. könnyedén, egy belga selyemgyáros volt az illető, teszi hozzá csengő nevetéssel.

Kázmér itt elhallgatott.

Még csak ennyit jegyzett meg:

Az Ogyoe rendkívüli gyűlést hívott össze az eset után... Most lesz a gyűlés... Ki fogják zárni a két megtévedt tagot...

(bj.)

M.D.K.

Hermann Lipót, festő

nevét emlitik:

P.G.: Les Populistes reçoivent les Peintres Hongrois

Les Lettres Françaises, Párizs, 1954. jun. 17.

. . .

Hermann.

Müve szerepel a Munkácsy-
Céh első kiállításán.

Pesti Ujság, 1928. Nov. 11.

MDK

Hermann Lipót

Literatura 1929. okt. 7.

MDK.

Hermann Lipót

Kiállitási kritika

Dunaujváros 1965 juni.26.lap -

MDK

Hermann Lipót

Mult és Jövő. 1925. XV.febr. 78.l.

M. Δ. K.

Herman Lipót

„Nem esik messze az alma a fájától"
c. szines riportban számol be a művész
arról, hogy a képzőművészet hozzátartozói
milyen művénettel foglalkoznak.

Szinházi Élet. Bp. 1936. május 31.-junius 6.
XXVI. évf. 23. sz. 52-53. lap.

Hermann Lipót festő M.D.K.

Munkácsy-díjas

a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze címet kapta.

Uj kiváló és érdemes művész.

Magyar Nemzet 1964. április 3. 2.l.

Hermann Lipót, festő MDK

kerepelt a TV műsorában.

Katona Ferenc: Csak a szépre emlékezem? 8

NÉPSZABADSÁG

Sp. 1965. febr. 9.

Hermann Lipót, festő MDG

Műve van a
nállítmányban.

(b.a.): Itthon van a 135 kép 8

ESTI HIRLAP Sp. 1963. nov. 23

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Hermann Rudolf

HÉTFŐI HIREK

1965 MÁR 22

● **VASÁRNAP több százan** tekintették meg a lágymányosi képzőművészek jubileumi kiállítását. Különösen nagy sikere van Herman Lipót, Molnár C. Pál, Bod László olajfestményeinek és Madarassy Walter plakettjeinek. A vendégkönyv arról tanúskodik, hogy a 38 művész e kiállítással méltó módon emlékezett meg a felszabadulás 20. évfordulójáról.

cselekmények szer[illegible]

Idegen nyelvek tudása is szükséges. Fontos a nyomozók testi erőnlétének fejlesz-

Hatvany-Deutsch Ferenc

Budapest

Műcsarnok
1899–1900 téli kiáll.

Wiesner

Herman Lipót

Sz. Társ I. kiáll. 1922 nov-dec
(N. Szal

Anyám arcképe
Erdőben
Tó parton
Szerelmi vallomás
Tannhäuser várlat
Pátak partján
Erdő szélén
Illés próféta

Szinerett rajzok I. IV

Fringia, kurucz VI. 13 b

Loiri Fringwald

M. D. K.

Herman Lipót

„Szabó Lőrinc meglátogatta Abbáziában Hunyady Sándort" megjegyzéssel rajz a két művéntől.

Szinkári Élet. Bp. 1937. aug. 8-14
XXVII. évf. 33. sz. 21. lap.

MDK

Herman Lipót

Rajzok, repr.

Pérely, 25.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Herman Lipót
FILM SZÍNHÁZ MUZSIKA
1965 JAN 1 –
1021

kroki

A TV elött — Herman Lipót

Mai emberek, művészek és műkedvelők már alig ismerik ezt a szót. Igaz, jó hatvan-hetven éve volt gyakori használatban. Főleg Párizsban és ott is a Matisse iskolájába járók emlegették. Én leginkább Kernstock Károly, Perlott Csaba és Bornemissza Géza kor- és sorstársaimtól hallottam emlegetni.

»Kroki«-ra jártunk minden este, a rajziskolában állt a modell (leginkább akt) s időnként csak öt perces állásban kellett gyorsan levázolni a mozdulatot s így megtanulni a jó rajzolást. Az a gyanúm, hogy az egész művelet Rodin vihargyors remek, gyengén színezett akt mozdulatrajzaiból született, s világszerte gyakorolták. Milyen haszonnal? Rodin művészetének használt, s a múzeumok grafikai gyűjteményeinek ezek a rajzok büszke értékei. Magának Matisse-nek s híveinek, tanítványainak művei is többékevésbé érdekes alkotások. Berény Róbert és Vadász Miklós mesterei voltak ennek a műfajnak. A külföldiek közül a zseniális Pascin csinált remekműveket ebben a műfajban. De miért említem? Majd kiderül.

A televíziót nagyon élvezem, feleségem annyira imádja, hogy a hétfői és pénteki szünnapokon szinte szerencsétlen. Előre kijelentem, hogy főleg remek színészgárdánktól s a nagyszerű kameramannoktól vagyok elragadtatva, a szövegtől nem mindig (bocsássanak meg íróink). No persze az a Molière és Shakespeare kivétel. Erről két anekdotát.

Molnár Ferenc ifjú író korában is sokat éjszakázott. Hajnalban lábujjon settenkedett haza, apja felébredt s azzal korholta:

— Az a Molière is ilyenkor jött haza?

Hatvany Ferenc kitűnő festőnk nem érdeklődött irodalom iránt. Lajos bátyja, az író sokat nógatta, nézzen meg már néhány színdarabot. Elment hát a Hamlet-hez. Erre mondta:

— Egész jó darab. Miért nem írtok ilyet?

Dehát a szövegen én is tudok segíteni, mint *néző:* ha nem tetszik, kikapcsolom a hangot és a némafilm képeit szorgalmasan »kroki«-zom. Rájöttem, hogy a fehér-fekete a kép olyan csodálatos új elemeit mutatja, melyeket a természetben gyakran nem vehettem észre. A mozdulat, a kifejezés olyan nüanszait, hogy érdemes beállni ebbe a rajzolási szabad-iskolába. Ajánlom is minden fiatal, sőt öreg kollégámnak.

Ajánlom a Film Színház Muzsikának, írjon pályázatot festő, rajzoló kezdő olvasóinak ilyen »krokikra«, s nem kell félni attól, hogy valami epés kritikus azt mondja majd:

— Persze, azért a Rodinéi jobbak . . .

Orosz Júlia

Gordon Zsuzsa

. . . . ha rossz a műsor

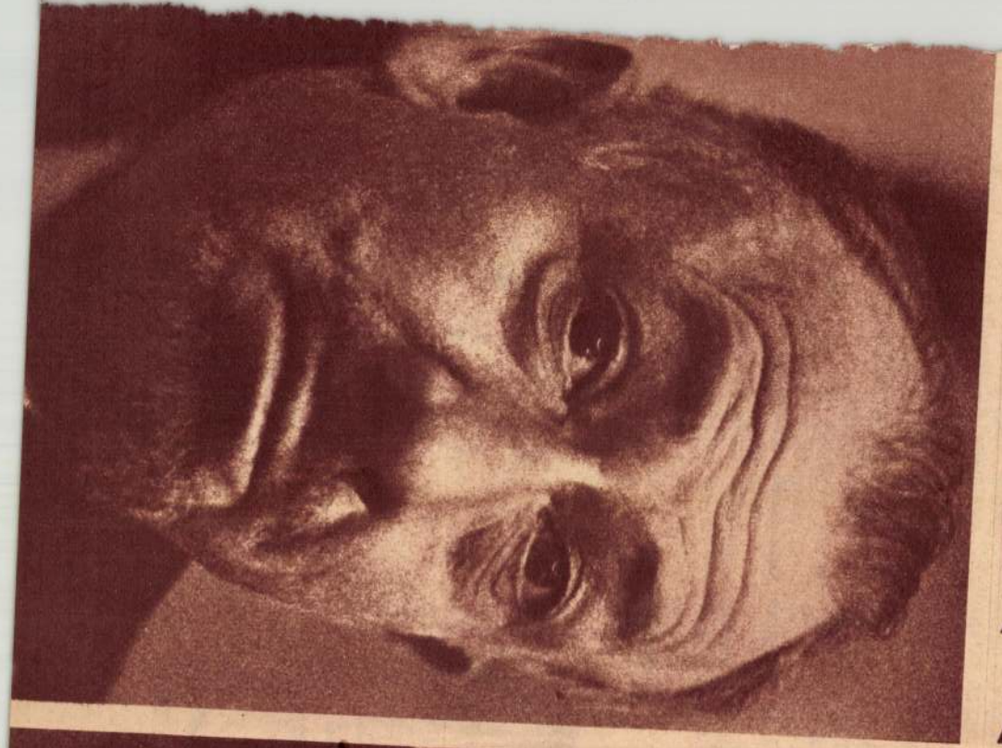

A fotoriporter rovata

Arcok

Fényképezte és írta
Koncz Zsuzsa

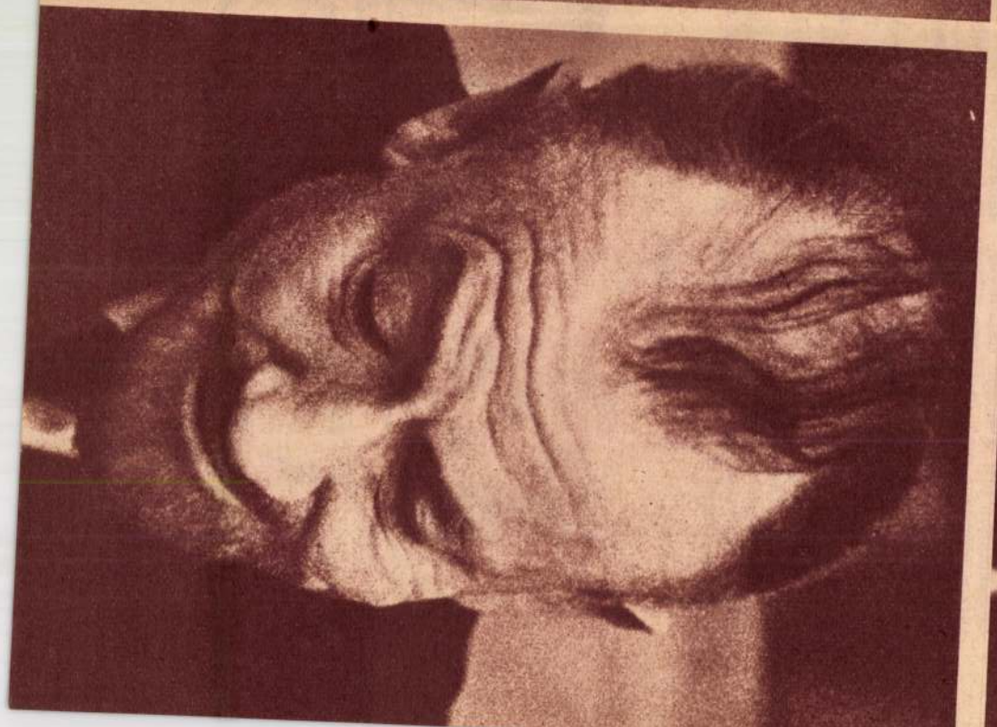

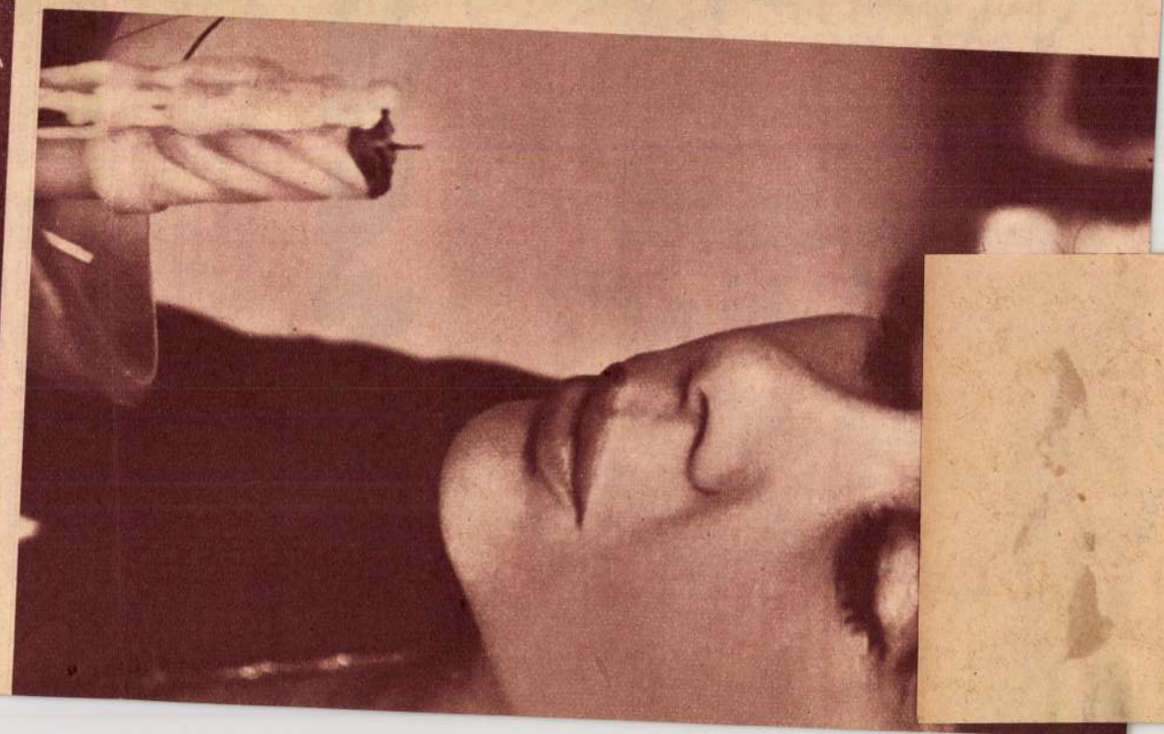

MDK

Herman Lipót, festő.

1 db. olajfestm.
1 db. vízfestm.
1 db. grafika
} sv. címmel

Ungerska Konstutställningen i Konstakademien

Stockholm, maj 1922. - Jegyz. 25. l.

MDK

Herman Lipót, festő

Köd és napsütés

Szinyei Merse P. Társ. Kiáll. – 1937 okt. – Ernst
Muz. 25. ésf. alk. bol. Jegyz. 07. l.

Herman Lipót, festő MDK

Napozók a miklán, festm.
Fördőzők az Adrián, "

Szinyei M. Pál Társ. Kiáll. - 1937 okt. - Ernst Aurz.
25. évf. alk. bél. Jegyz. 11. l.

MDK

Hermann Lipót, festő.

Nán induló. Of.
Fürdőzők. "
Kompozíció. "

Alk. Műv. Lár. - XVII. Kiáll. - 1943 aug - Magy. Mesterek.
Egyp.

Hermann Lipót, festő

MDK

Álló akt.	rajz
Tükör előtt.	"
Ripp-Rónai József.	"
Fekvő nő.	"
Ülő lány	"
Kompozíció	"

Ernst Múz. - CXX. Csop. Akáll. - 1931 okt. - Jegyz. F. L.

MDK

Herman Lipót festő

Rajz

Bibliai jelenet "

Tóányi Grünwald Béla "

Hevesi nő "

Jánoshalmi Nemes Marcell "

Szent Pál "

Basa háremében. "

Ernst Mus. - 120. Csop. kiáll. 1931 okt. - Jegyz. 7. l.

MDK

Herman Lipót, festő

Modell,	rajz
Polya akvarik	rajz
Rippl-Rónai József	rajz
Kompozíció	rajz
Tájképvázlat,	of.

Ernst Mus. - 120 Clop. kiáll. - 1931 okt. - Jegyz. F. l.

MDK

Herman Lipót, festő

Pesti korzó,	rajz
Városliget,	of.
Weck-end,	"
Őrarckép,	"
Abbáziai vázlat,	"
Tengerpart,	"
Fajkép vázlat,	"

Ernst Shuz. - 120. Csop. Iliáll. 1931 okt. - Jegyz. Fl.

Herman Lipót, festő. MDK

Fényes Adolf (festő.) rajz.
Karcsú nő "
Szerelmesek sétája "
Ölelkezők "
Vízparton "
Vázlat "
Szerelem "
Herkules "
Férfi és nő "

Ernst Mux. - 120. Csop. Kiáll. - 1931. Jegyz. 7. l.
okt.

MOK

Ebermann Lipót, festő

Tengermelletti villa	festm.
Erdőben	"
Kertben	"
Fürdő	"
Erzmonyi táj	"
Alomtáj	"
Tengeri fürdő	"
Kilátás	"

Ernst Múz. - 120 Csop. kiáll. - 1931 okt. - Jegyz. S. l.

M.D.K.

Hermann Lipót

festő

Méltatás.

Magyar Nemzet, 1959. nov. 17.

Könyvespolc

MOK

Herman Lipót, festő

Világos adriai táj. of
Palak, "
Parkban, "
Fürdőrök az Adrián, of

Nemz. Szal. – Szinyei Társ. VII. Kiáll. 1940 jan.-febr.
Jegyz. 18. l.

MDK

Herman Lipót, festő.

Zöld árnyék

Kompozíció.

„Artes" Magy. Mest.-k reprezent. csop. - Kiáll. - Pécs.

1931 máj. - Jegyz.

Herman Lipót. festő. MDK

Szerelem festm.
Szerelem kapuja "
Madár fészek "
Idyll "
Aranykos "
Pásztorjáték "

Ernst Muz. 51. Kiáll. – XVIII. Csop. kiáll. – 1922 jan. –
Ernst Muz. kiadv. 10. l.

C59 18

Herman Lipót, festő MDK

Patak	festm.
Szerelmes pár	"
Szerelmi vallomás	"
Álom	"
Pásztor és nympha	"
Napsütéses táj	"
Ádám és Éva	"

Ernst Múz. 51. kiáll. – XVIII. Csop. kiáll. 1922 jan.
Ernst Műk. kiadv. 10. l.

C59 18

MDK

Herman Lipót, festő

Arckép.	festm.
Tannhäuser - vázlat	"
Nárcut	"
Erdőrészlet	"
Styx partján	"
Nyár	"
Irsak feláldozása	"

Ernst Műv. Gl. Kiáll. - XVIII Csop. kiáll - 1922 jan
Ernst M. kiadv. 9. l.
C59 18

MDK

Herman Lipót, festő.

Tannhäuser	rajz
Család	"
Fürdő nők	"
Birkózók	"
Fekvő akt	"
Alvó nő	"

Ernst Múz. 51. füzet. – XVIII. csop. füzet. – 1922 jan. – Ernst Múz. kiadv.

C59 18 6. l.

MDK

Hermann Lipót, festő
Szincs freskóvázlat

Alk. Mür. Ház. – III. Modern Grafika – Bp. 1923 – 3. l.

MDK

Hermann Lipót, festő

Tamás Képszalon. – I. Kiáll. 1927. okt. / Katal. nincs (meg.)

Hermann Lipót, festő

MDK

Ernst Marx. Szinyei Társ. Represent. Kiáll. 1935 pin.

MDK

Hermann Lipót, festő

197. Szerelmes pár of

198. A szerelem kútja "

208. Nászuton "

Műcs. - 1925/26 Akt-kiáll. - 19. l

MDK

Herman Lipot

Patak pārbján

Erdő nélén

Illés proféta

Nemzeti Szalon - Szinyei Társ. I. kiáll, 1922 nov. dec.

MDK

Herman Lipót, festő

Anyám arcképe	szinez. rajz.
Erdőben	
Tóparton	of
Szerelmi vallomás	
Tanhäuser	vázlat

N. Szal. - Szinyei Társ. - I. kiáll. 1922 nov. - dec.

MDK

Hermann Lipót, festő

Fehérffény, o.

Műterem: VII. Balaton kiáll. katalog. 1935 nov.-dec.

MDK

Hermann Lipót, festő.

Balatoni strand, o.
Esős idő, o.
Balaton parján o.

Műterem. – VII. Balatoni kiáll. katalog. – 1935 nov.-dec.

MDK

Hermann Lipót, festő:

A Balaton Lelkének o.

Műterem. – VII. Balatoni kiáll. katalog. 1935 nov. -dec.

MDK

Hermann Lipót, festő-graf.

113-115.

A. Helikon "kiáll.-i. III. Kiáll. 1922. Április.

Jegyz. 24. l.

MDK

Herman Lipót, festő.

Tannhäuser.

A „Helikon" kiáll.-i III. Kiáll. 1922 Április

Jegyz. 11. l.

MDK

Herman Lipót, festő; sz. 1884.

Fürdő nők. Vászon.

Jelezve

Ernst Muz. aukc. 54. sz. - Kiáll. 1936 nov. 22-23

Jegyz. 11. l.

MDK

Herman Lipót, festő

Nürnbergi magy. kiáll. kat. 1929. - Eletrajzi adatokkal.

MDK

Herrmann Lipót, festő.
Egy tavernnai hotel terraszán. 1914. Tus.

OMSzM – Graf. oszt. – XXVII. kiáll. – 1918 márc. – 19. – 20. n.
rajz. – II. soror. Jegyz.

MDK

Herman Lipót, festő.

Orfeus II., festő

Pántoszerelem, "

Családi élet, "

Erzékiség pokla, "

Erzékiség kapuja, "

Nymphák az erdőben, "

Műterem a kanárnyában, "

Ernst Múz. kiáll. - i. 45. - XI. Csop. kiáll. - 1921 jan. -
Jegyz. 13-l.

MDK

Herman Lipót „festő"

Kompozíció,	festm.
Vázlat,	vázlat
Szerelmi ostrom,	festm.
Mózes feltalálása,	"
Diana,	"

Ernst Múz. kiáll. - i. 45. - XV. Csop. kiáll. - 1921. jan.

Jegyz. 13. C.

MDK

Herman Lipót, festő.

Illés proféta, festm.
Boszorkánykonyhai, "
92. Erdélyi tájkép, "
Artisták, "
94. Erdélyi tájkép, "
Arckép,

Ernst huz. kiáll -i, 45.-XV csop. kiáll. 1921 január
Jegyz. 13. l.

MDK

Hermann Lipót, festő.

Játék a szabadban, festm.

Páris itélete, "

Szolnoki táj, "

Önarckép, "

Jákob viaskodása az angyallal, "

Ernst Muz. kiáll. - i. 45. - XV. csop. kiáll. 1921 jan.

Jeffz. 12. l.

MDK

Herman Lipót, festő.

Kisértés, festm.

A forrás, "

Sicilliai tájkép, "

Arckép tanulmány, "

Tanulmány egy utolsó Itélet-hez, "

Látomány, "

Ernst Muz. kiáll. - i, 45 - XV Csop. kiáll. - 1921 jan.

Jegyz. 12. l.

MDK

Herman Lipót, festő

Ádám hol vagy?, festm.
Budai táj, "
Családi öröm, "
Gyermekforrás, "
Orfeus I. "
Harakles, "

Ernst Mux. kiáll. -i. 45. XV Csop. kiáll. 1921 jan.
Jegyz. 12. l.

MDK

Hermann Lipót, „fető"

képei (megragadják a figyelmet.)

Jeles művészek kiáll. a Vigadóban. – „Dunántúl" St.-E.

MDK

Herman Lipót, festő

vezette 1929-ben a szentendrei
művésztelep iskoláját.

Magy. Művészet, 1930. 121. l.

1-12.

MDK

Hermann Lipót, festő

értékes katona portréjával szerepel.

Tov. Képtár. - Képröm. kiáll. - II. „A magy. katona a szabadságért." - Sz. N. - Végvári L. - 1951 X. 4. - 6. l.

MDK

Herman Lipót, festő.

Csók István arcképe.

Mücs.-Tav. tárl. - MN. 1952 V. 18. 5. l. - Dutka M.

MDK

Herman Lipót, festő

Csók István portréja.

Sztálinvárosi kép,

(derűs karakterű táj:)

Mücs.- III. Magy. Képzőmüv. kiáll. - M.N. 1952 XII. 27. - 5. l.

Dutka M.

MDK

Herman Lipót, festőművész

elfogadta az uj alapszabályokat.

A Szöv. Számvizsgáló Bizottságának tagja.

Magy. Képzőmův. és Iparmův. Szöv. közgyül.-nek 2. napja.

MN. 1952 V. 27.- 5. l.

MDK

Hermann Lipót, festő.

(kompozíciós számítás, nincs levegő jellemzői).

Mücs. - Neuv. képzőmův. kiáll. - Magy. Szemle, 1933.
XVIII. 2. - 164. l. - Gerevich.

MDK

Herman Lipót, festő

Szeretkezés kísértete	rajz.
Akt	"
Folyó parton	"
A Styx mellett	"
Illiás profétla	"
Szent János	"

Ernst Múz. 51. Vitáll. – XVIII. Csop. Vitáll. 1922 január. – Ernst M. kiadv. C 59. 18. G. l.

MDK

Herman Lipót. festő

Szerelmes pár, (Illusztr.) festm.

Szinyei Társ. III. Kiáll. – Tábla VII. l.

MDK

Herman Lipót, festő

Ernst Mur. ujabb esop. kiall. - Pesti Hirlap, 1917. sept. 8. (k. k. l.)

MDK

Herman Lipót, festő.

Pesti Napló 1913 nov. 29. (L. Gy.: Ku-
perzfytől Grünyei Merséig.)

MDK

Herman Lipót, festő.

Kompozíció, impresz. festm.

II Nemz. kiáll. (?) – „Képzőművészet" 1934. – Jajczay J. kritik.

111. l.

M.D.K.

Herman Lipót

Heltai Jenő: "Bucsuztató" c. novelláját illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 1938. aug. 2o. XXVIII. évf. 35. sz. 13-15. lap

Hermann Lipót

Kiállít

M. 1931. II. 10.

Hermann Lipót.

festőműnéz

a Fő. Tanács festészeti pályázatára meghívást kapott „Fásítás, zöldterületek ültetése Budapesten" témakör vázlatának elkészítésére.

Magyar Nemzet, 1952. ápr. 23.

Herman Lipót MDK

Tengeri fürdő, repr.

Mücsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Herman Lipót MDK

Tengeri fürdő

Tükör előtt fekvő nő

Sziklás tengerpart

Mücsarnok 1933.Nemzeti Képzőművészeti kiáll.

Herman Lipót MDK

Tengeri fürdő

Tükör előtt fekvő nő

Sziklás tengerpart

Műcsarnok 1933. Nemzeti Képzőművészeti kiáll.

Hermann Lipót.

A „Magyar katona a szabadságért" c. képsorozatának kiállításon szereplő 1848-as halott katonáról szóló festménye.

Hadtörténeti Közlemények, 1957. 1sz. 3.

Herman Lipót.

A moszkvai magyar képzőművészeti kiállításon „Fejér Lipót Kossuth-díjjas matematikus portréja" c. művét bemutatták. (említve.)

Magyar Nemzet, 1951. Máj. 9.

Herman Lipót.

A moszkvai magyar képzőművészeti kiállításon festményével szerepelt.

Népszava, 1951. május 9.

Herman Lipót MDK

Adriai táj, repr.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Herman Lipót MDK

Lellei táj

Mücsarnok 1934 Bp.Székesfőváros Képtárának katalógusa

Herman Lipót MDK

Virágos kert, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállítás

Hermann Lipót.

a Fő. Tanács képzőművészeti pályázat „Fáritás Budapesten" témakörben a bizottság művét díjazta. (emlétve.)

Magyar Nemzet, 1952. Jún. 15.

Дорогой мой друг!

Я тебе только вчера отправил открытку с видом Ленинграда, а сегодня получил твое письмо. Спасибо за

Твой Ник. К.

Herman Lipót

A Műalkotások Vállalat tájképfestői pályázatán balatoni tájképekkel pályázott. (emlékezés)

Kis Újság, Budapest, 1951. Okt. 9

...man Lipót.

A földalatti gyorsvasút építkezésénél rendezett képkiállításon honvéd-portréja szerepelt. (említve.)

Népszava, 1951. Júl. 25.

Herman Lipót.

„A magyar katona a szabadságért" c. képzőművészeti kiállításon „Petőfi a csata reggelén" c. műre szerepelt. (említve.)

Kis Ujság, Budapest, 1951. Okt. 2,

Herman Lipót MDK

Feltámadás

Műteremben

Műcsarnok 1935 III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Herman Lipót MDK

Pirosruhás leány

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

M. D. K.

Herman Lipót

Gách Marianne: „Egy nap se munkanélkül" cimmel készült interjujában mondja a művén, hogy ápr. 4.-én „Érdemes művén" cimmel Fünfették-ki; Herman Lipót fényképét, valamiat három művének repr.-ját bemutatja a lap: Szép Ernő, Heltai Jenő és Bessenyei Ferenc portréit.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1964. május 1, VIII. évf. 18. sz. 14. lap

MDK

Herman Lipót

Képzőművészet 1934. III.1.

Hermann Lipót.

„Balatonfüredi táj" c. képe a Művészeti Alkotások Vállalat tájképpályázatán díjat nyert. (emlitve.)

Népszava, 1917, szept. 22.

Herman Lipót

MDK

Lellei táj, olf.

/

Műcsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti gyüjteményéből rendezett kiállitás

Herman Lipót

MDK

Balaton, olf.

Mücsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti gyüjteményéből rendezett kiállitás

MDK

Herman Lipót

Kertek alján, repr.

Paradicsombokrok, repr.

Ligeti Pál: Helyünk a világban. Magyar Művészet 1926. 1. sz. 21,23.l.

Herman Lipot

Marfa, Texas.

Paradise Camp, Texas.

Sl.25.1.

MDK

Herman Lipót

a X. Tavaszi Szalon kiáll. birálóbizottságának tagja volt

Tavaszi Szalon. 1935.

Herman Lipot
festő

1899 óta írta rendszeresen Naplót
vezet, mely ma 20.000 oldal, ellatve
150 kötet. Ebben a kortársak lelket,
a hétköznapok valóságát mutatja be

H.M.: Herman Lipót a müvészet szolgálatában.
Müvészet, 1972.január - 26.oldal.

Herman Lipót
festő -

„Balaton" (repro)

H. M.: Herman Lipót a művészet szolgálatában.
Művészet, 1972. január — 26 oldal.

Herman Lipót

festő

Herman Lipót aktív részese volt a magyar művészi életnek. Számos publikációja jelent meg honának művészi és művészeti problémáiról.

H.M.Herman Lipót a müvészet szolgálatában.
Müvészet, 1972.január - 26.oldal.

Herman Lipót
festő.

Képeinek témáját tekintve négy csoportot különböztetünk meg.
1) arcképek, fejtanulmányok, 2) tájképek, csendéletek 3. több-alakos kompozíciók.

.M.Herman Lipót a művészet szolgálatában.
Művészet, 1972.január - 26.oldal.

Herman Lipót, festő

Lakója volt a Művésztelepnek.

Antalffy Gyula: Kecskemét 1894-1899.

Élet és Tudomány, évf. 1972. okt. 27. XXV/40.

Hermann Lipót

Koffán Károly róla Vonsitett

fotója a 30. oldalon

Tükör 1965 junius 8

Hermann Lipót

a „Lechner Ödön társaság" tagja.

Merényi Ferenc: A magyar építészet

1867.-1967. Budapest 1970.

751

Herman Lipót

Virágcsendélet

A Szinyei Merse Tár s.
I. Nyári Kiall. Ernst M 193

Herman Lipót

Patak

A Szinye/Merse Társ.

I. N. yár. Kiall. Ernst M 1931

Herman Lipót

Mezillus harca

A Szinyei Merse Társ.
I. Nyári Kiall. Ernst M 1931

Hernon Lipót

Nyári nap

A Szinyei Merse Tár s.
I. Nyári Kiall. Ernst. M 1931

Herman Lipót

Utolsó ítélet

A Szinyei Merse Tár s.
I. Nyári Kiall. Ernst MI 93

Hermann Lipót

említve

Ünnepléstben részesítették a művészek a 70-éves Bíró Henriket

Újság 1936 1. 28.

Hermann Lipót

említve

a Munkácsy-Céh 1932 VI. 18-i
közgyűlésének jelentései

Herman Lipót

említve

a Munkácsy-Céh 1932 VI. 18-i
közgyűlésre jelentései

Hermann Lipót

Ökölvívó Európabajnokság, olajf.

Nemz. Sportbiz, MKépzőm
Áll. Katalógus 1945 au

Hermann Lipót

Fischer Tibor világbajnok aláírása

turnéjáról

Nemz. Sportbiz., M. Képző
Kiáll. Katalógus 1945

Hermann Lipót

Evezősverseny (olaj)

Nemz. Sportbiz. MKépzőm.
Kiáll. Katalógus 1945 aug.

Hermann Lipót

Jeles fény a Balatonon (Olaj)

!emz. Sportbiz, MKépző
Kiáll. Katalógus 1945a

Hermann Lipót

Vitorlás hikötő (olaj)

Nemz. Sportbiz, MKépző
Kiáll. Katalógus 1945 au

Herman Lipót

Kertben, olajfestmény

Magyar Képzőművészet
I. Kiáll. Katalógus 1946 Júli

Herman Lipót
festő

Képeinek tematikáját tekintve négy csoportot különböztetünk meg. A 4-ik csoport az első, illetve a második világháború pusztítása, a művészet szolgálatában.

H.M.Herman Lipót a művészet szolgálatában.
Művészet, 1972.január - 26.oldal.

Herman Lipót

festő -

Rajzos naplójában amelyet 1944 óta vezet leg-
kiterjedtebb tanulmányok, analízi-
sek találhatók a klasszikus és modern
művészetről.

H.M.Herman Lipót a művészet szolgálatában.

Művészet, 1972.január - 26.oldal.

Herman Lipót
festő

A Tanácsköztársaság idején a Művészek és Iparművészek Szakszervezetének elnöke ezért ott volt, ahol támogatni lehetett a fiatal művészeket.

H.M.: Herman Lipót a müvészet szolgálatában.
Müvészet, 1972.január - 26.oldal

Herman Lipót
festő

Az Ő-javaslatára ítéltek Derkovits Gyulának 1933-ban a Vasút mentén című képéért a Nemes Marcell által alapított tájkép-díjat.

H.M.: Herman Lipót a müvészet szolgálatában.
Müvészet, 1972.január - 26.oldal

Herman Lipót
festő -

Herman Lipót alapító-tagja volt a Nemzeti Művésztelepnek, a Sunyai Társaságnak. A Pesti Naplóban, a Művészetben európai kortársairól ír.

H.M.: Herman Lipót a művészet szolgálatában.
Művészet, 1972.január - 26.oldal

Herman Lipót
festő-

A Mindenről – Mindenhinek cikkso-
rozatában problémák megoldását ja-
vasolja. Így egy állami mintagyűjte-
mény létrehozását, ez biztosítaná a
művészek nepszerűsítését és megélhetését.

H.M.: Herman Lipót a művészet szolgálatában.
Művészet, 1972.január - 26.oldal

Herman Lipót
festő

Először követel az idős művészeknek
egy Rippl-Rónai József nyugdíjat.
Javasolja a konzervatív és modern
Izsúri megalakítását.

H.M.: Herman Lipót a müvészet szolgálatában.
Müvészet, 1972.január - 26.oldal

Hermann

"Kikötő"- je kitünő mü. A gyönyörü tükröződés köti le a figyelmet, melyben az épületek és a hajók a viz csillogó fölepén usznak s mégis annak mélyében látszanak" -dicséri a kritika a Müvlszet c. rovatban "Julius-augusztusi mütárlat" cimmel.

Családi Lapok, Pest. 1854. II. félév.
2. sz. 86-87. lap

Herman Lipót festő

87 éve született

Népszava 1971 április 24
4. old

Herman Lipót

85. születésnapjára megjelent méltatás. A művész portói közül nér szerint említi: Kodály Zoltán, Iványi Grünwald Béla, Kisfaludy Stróbl Zsigmond, Szép Ernő, Molnár Ferenc, Hettai Jenő, Meller Simon, Münnich Ferenc, Németh László, Sulyok Mária, Bessenyei Ferenc arzépét, megemlékezik naplójáról és arról a tervéről, hogy egy botanikussal szövetkezve összeállítsát Munkácsy, Szinyei, Rippl Rónai és Csók István „virágoskertjét." (Azokból a virágokból, amiket e festők ábrázoltak képeiken).

Születésnapra (Gál György Sándor)

Magyar Hírlap, 1969. április 27. 10 l.

Hermann Lipót.

A Kecskeméti Katona József Múzeumban az okt. i múzeumi hónap keretében bemutattak műveiből.

S.K.: A múzeumi hónap mérlege.

Petőfi Népe, Kecskemét, 1971. nov. 14.

Herman Lipót

festő

A kecskeméti Kaszinó mennyezete
részben Falus, részben Herman Lipót munkája volt.

Telepy Katalin: Kecskemét multja a képzőművészetben.
Művészet, 1971.augusztus - 30.oldal

Herman Lipót
festő.

A kecskeméti művésztelep művészei
sorozatához csatlakozott Herman
Lipót grafikáról.

Telepy Katalin: Kecskemét multja a képzőművészetben.
Művészet, 1971. augusztus - 30. oldal

HERMANN LIPÓT

Művei kiállítva Kecskeméten, a Festészetünk a századfordulón c. kiállításon.

Heltai Nándor: A Katona József Múzeum új kiállítása

PETŐFI NÉPE – Kecskemét – 1971. okt. 3.

Herman Lipót

önarcképe 15 éves korából (rézk.)

Magyar Hírlap, 1969. április 27. 10. l.

Hermann Lipót.

A Magyar Népköztársaság képzőművészeti kiállításán, Bukarestben, ~~rep~~ szerepelt Fehér Lipót arcképe. (említve.)

Romániai Magyar Szó, Bukarest, 1952. Máj. 6.

Hermann Lipót.

„A magyar katona a szabadságért" c. képzőművészeti kiállításon Katonaportréja szerepelt. (anlítve.)

Szabad Nép, 1951. Okt. 4.

MDK

Herman Lipót

Szinyei emlékünnepély, Szinyei Társ. Akadémia.
1941. febr.

Hermann Lipót.

A marosvásárhelyi magyar képzőművészeti kiállításon „Fejér Lipót kossuthdíjas matematikus portréja" c. műve szerepelt. (említve.)

Szabad Nép, 1951. Máj. 9.

Herman Lipót

Barát Endre: A 82 éves Herman Lipótnál
– Ország, Világ, 1966. ápr. 22.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./ 255.l

Herman Lipót

Lengyel Zoltán: Napló-rajz. - Herman Lipót 18 000 oldala. - Magyarország 1966. júl. 24.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969.3.sz.243-284.l./

256. l.

Hermann Lipót

tanítványa Vogel Eric. volt.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966.

3341 3161.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

MDK

Herman Lipót

Vaszary János, rajz, repr.

Herman Lipót: Vaszary János. Pesti Napló 1935. febr. 24. 35.1.

Herman Liljeqvist

Vasaspy Janos, 1913, Terp.

Herman Lipót MDK

R. Erdélyi Mici

Mücsarnok 1932.őszi tárlat

Herman Lipót

MDK

Molnár Ferenc

Hicsarnok 1932. őszi tárlat

MDK

Herman Lipót

Lestyán S.: Két kiállitás. "A jelenkori magyar képzőművészet reprezentánsai". Szabadság 1945. okt. 14.

Herman Lapot

Herman Lipót

Budapest látképe a Gellért-hegyről

Micsarnok 1932. Budapest közönségének képzőművészeti anyagából rendezett kiállítás

MDK

Herman Lipót

Hármas arckép, of.

Magy.Arcképfestők Társ. kiáll. N.Szal. 1939.nov.

5. 1.

MDK

Hermann Lipót, festő

Delila.
Tengerpart.
Tavasz.

Az Ernst-Muz.kiállitásai.CXLVII.-A Munkácsy-Céh VI. sors.egybekötött repr.kiáll. Bp.1934 május. Kat. 7.l

Hermann Lipót

Műve nevezel a Nemzeti Szalonban rendezett Sportművészeti Kiállításon.

„Örölvivő Európamérőrés" c. „művéért a Külügyminiszterium díját kapta.

m. 934. v. 20

B. H. 934. v. 20. P. H. 934. v. 20

m. o. 934. v. 20 - ujság. 934. v. 20.

Herman Lipót

Szerepel a Nemzeti Szalon
téli tárlatán

Lipóg 1938 I. 25

Herman Lipót

N. U. 938. VII. 1.

— A „Magyar Művészet" július—augusztusi kettős számában *Herman* Lipót *Szüle* Péter újabb festményeit, *Rózsa* Miklós pedig *Vedres* Márk újabb szobrait ismerteti. *Lázár* Béla érdekes tanulmánya egy magyar tárgyu regensburgi emlékről, *Mihalik* Sándorné a holicsi tányérok olasz mintáiról szól. *Gábor* Antal egy magángyüjteményt mutat be, *Molnár* Ernő ismeretlen *Hollósy*-leveleket közöl, *Seregély* Emy az elmult év művészeti bibliografiáját adja. Az irodalmi rovat a legujabb művészeti könyvekkel foglalkozik. A tartalmas számot hatvannál több illusztráció disziti.

Nemzeti Újság 1938 VII. 1

Hermann Lipót

Szerepelt az I. numerált táblán.

EK 1933. IV. 20.

M.D.K.

Hermann Lipót

Balázs Béla: "Történet a Łogodi utcáról" c.
novelláját illusztrálta.
"Könyvek és Napok" c. rovat.

Szinház, Bp. 1946. juli. 24-30. X II. évf.
28. sz. 31. lap

Hermann Lipót

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

8 órai újság 1933. IV. 20.

Herman Lipót

Szerepelt a Műcsarnok őszi tárlatán.

PH 1932. X. 29.

Herman Lipót

— **Az Ernst-muzeum kiállításának bezárása.** Az Ernst-muzeum Herman és Gárdos-kiállítása, mely egyuttal egy rendkivül érdekes francia grafikai gyüjteményt is felölel, vasárnap, november 24-én zárul. A kiállitás iránt nagy érdeklődés mutatkozott és a vásárlás jelentős eredményt mutat fel.

P. H. 1929 XI. 23

P. H. 929. XI. 23.

Magyar királyi államvasutak. Ügyirat-s

Utalványszám ...../Bi..... **ügyosztály.**

Fizetési u

.....

a magyar királyi államvasutak főpénztára á

.....

Pengő

azaz

A .....Pengő .....fillérről kiállítandó .....

.....

.....

Budapesten, 193.....

Utalványozza «.....» főosztály:

.....

Herman Lipót

P. H. 929. XI

Magyarok és franciák az Ernst-Muzeumban.

Az Ernst-muzeum legujabb csoport-kiállitásán egy magyar festő és egy magyar szobrász gyüjteménye s egész sereg francia művész grafikája került bemutatásra.

A festő: *Herman Lipót*, a szobrász *Gárdos Aladár*, — két komoly értéke a magyar művészetnek.

Herman négy teremben majdnem száz művével jelentkezik, igazolva azt, hogy a kiváló tehetségek kiváló szorgalommal, szinte szüntelen munkássággal alkotnak. Hermanról pedig köztudomásu, hogy egyike a kimerithetlen komponistáknak, de természet-studiumaiban is fáradhatlan. Ezuttal ujra mindkét arcát tanulmányozhatjuk. A „*Szendergő Vénus*“ c. nagy vásznán kiforrott tudással, meleg tónusban rajzolja meg két aktját, Vénus pihenő, lágy formáju testét, amint Adonis aranyfátyolt borit föléje. Idillikus szerelmi jelenetei többféle változatban, akár mint „Ádám és Éva“, mint „Faun és Nimfa“, vagy mint „Mars és Vénus“, akár mint „Ölelkező pár“ vagy mint „Szerelmes pár“ — jelentkeznek, de mindig diszkrét izléssel. Szép változatokban látjuk a „Fürdőző nők“ és a „Nyári örömök“ aktokkal benépesitett vásznait is. Ilyen az „Orfeus“, meg a gobelines tónusban tartott kisebb-nagyobb erdei idillek. Viszont kitünő természet-tanulmányokban látjuk viszont szentendrei táj-részleteit, köztük két szép patak-változat, azután a „Lellei táj“, — a „Viharfelhő a Balatonon“, a „Szentendrei házak“, az „Öreg fűzfák“ c. vásznait.

Gárdos Aladár ritkábban szereplő művészeink közül való, pedig csodásan lágy husu akt-szobrai a legelső sorban kérnek helyet. A testformákat szinte fanatikus szeretettel mintázza s fejei érzés és lélek dolgában ép ily finomak. „Öreg asszony“-fején valósággal életre kel a márvány, az ezernyi ránc és pettyhüdt hus nagy hűsége mellett. De jelentősebbek akt-kompozicioi, a „Titok“ három szép gráciája, a „Szégyenlős“ finom mozdulata, az „Ifju anya“ tiszta szüziessége, a „Léda“ forró érzékisége. „Hajléktalanok“ c. nagy kompozicióiában sok erő van. Még a mester szép nagy plakettjét kell itt emliteni. Paál László életnagyságu portraitjával! Ezt a domborművet tavasszal Barbizonban fogják Paál volt lakóházán elhelyezni.

*

A francia grafikai kollekció három terem falait boritja. Jól megválogatott gyüjtemény, mely tanubizonysága annak, hogy az idehaza legszélsőségesebbnek hirdetett francia mesterek is komolyan vették a maguk dolgát. Igy pl. *Foujita* egy igen finom, szép fejjel szerepel, *Van Dongen* „Lóversenyen“ c. szines litografiája is egészen kecses nőt mutat be. Az anyag különben *Horace Vernet* és *Theodor Rousseau*, valamint *Rodin* vázlataitól a legujabb időkig sok jó nevet felölel. Látjuk *Fotinsky* és *Masareel* fametszeteit, *Matisse* „Odalisk“-jét litografiában, *Lhote* aktjait, *Pissarro*-tól Cézanne arcképét, *Picasso* „Család“-ját, *Pruna* „Ülő nő“-jét, *Feder* „Algiriai nő“-jét, *Masareel* sok feketével festett figurális aquarelljeit, *Vlaminck* finom tájképét, *Chagall* öreg zsidaját. — a szélsőségesebbek közül *Goncsarova* és *Marcoussis* konstruktiv-képeit.

S mindezt nyugodt lélekkel raktározzuk el.

(Kézdi.)

hogy nem [illegible] margarinért a hatóság nem bünteti-e meg a [illegible] reskedőt? 4. Kérdés, hogy a romlott árpalisztet mire lehet használni. 5. Egy olajgyár az iránt érdeklődik, mi az oka az emulsiónak? 6. Ujabb kérdés, hogy a mosópor nem árt-e a ruhának? 7. Halzsir. 8. Megint margarin. 9. Egy bőrgyár tanácsot kér, hogy egy bizonyos olajat hogyan lehet utánozni? 10. A sójövedék kérdezi, hogy a mintául küldött só használható-e? 11. Keserüviz-vegyelemzés. 12. Egy cukorgyár kétféle tejpasztát küld s az iránt érdeklődik a svájci, vagy a hollandi alkalmasabb-e. 13. Aszfaltvizsgálat. 14. Papir-elemzés. 15. Egy gyárunk egy nagy német gyár titkos szereit vizsgáltatja meg. 16 Kérdés a főváros részéről, vajjon a gázórákat hogyan lehetne megóvni a gázviz marásától? 17 Disznózsir, csont, enyv, fém, arcfinomitó, mütrágya tej, stb., stb.

— Mi nálunk a leggyakoribb hamisitás?

— *Még mindig a tejhamisitás jár elől.* Érdekes hogy a *disznózsirt*, melyet külföldön annyira hamisitanak, *nálunk alig hamisitják.*

— Sok idegen anyagot eszünk-e meg az ételekben?

— *A kávét sellakkal fényesitik.* Ez a pecsétviasznak fő alkatrésze. Szóval *a kávénak egy százaléka pecsétviasz.* A rizst keményitősziruppal, sikporral sikositják.

— Van itt sok méreg?

— *Ezt a szót, hogy méreg, a tudomány nem ösmeri.* (Gyakorlati megkülönböztetés ez.) *Mi csak anyagot ismerünk.*

— Találnak-e gyakran ilyen „anyagot" az élelmiszerekben?

— Egyszer kaptunk *egy rózsaszinre festett tejet, melyet valami javasasszony készitett, varázsitalul.* 7 százalék ciankálit és 5 százalék arzént tartalmazott.

— Mit szól a tömeges arzénmérgezésekhez?

— *Az arzénnak egy szemerje is kimutatható sezrvezetünkben.* (Ez egyik legérzékenyebb vegyi reakció.)

— Milyen végzetes tévedésnek volt tanuja?

— Egy *gyógyszert vizsgáltam, melyet a patikus tudatlanságból szolgáltatott ki.* Keserü mandulaola

Hermann Lipot

Műve nevepel az Ernst-
muzeumban – a Munkácsy-
léh által rendezett
kiállításon.

Kiemelik „Tengerpart. táj" c. mű-
vét.

E. K.	934.	v. 15.	
B. H.	934.	v. 13.	N. U. 934. v. 13.
P. H.	934.	v. 13.	M. O. 934. v. 13.

Minaro

Hermann Lipót

Réintret Pólya Tibor temetésén
Szolnokon

Lipóg 1937 XII. 2

Hermann Lipót

A nemzeti kiállításon a főváros vásárolt tőle.

B. H. 1933. V. 14.

Herman Lipót

A II. nemzeti képzőművészeti kiállítá-
son a Műcsarnokban képe szerepelt.

PN. 934. IV. 29.

Hermann Lipót

— **A sportművészeti kiállitás ijnyertesei.** A Nemzeti Szalonban lévő sportművészeti kiállitás zsürije most hozta meg a dön'ését. Eszerint a külügyminisztérium diját Hermann Lipót festőművész kapta „Ökölvivó Európa-mérkőzés" cimü müvéért; az Országos Testnevelési Tanács dijait a következők kapták: Halápy Ede „Századdöntő" cimü falfestmény-tervezete. Sidló Ferenc „Ósmagyar nyilazó" cimü szobráért. Szentgyörgyi István a „Bigéző fiu" cimü szobráért; Manno Miltiádesz „Futók" cimü szobráért. A TÉBE diját Vidovszky Béla kapta „Vadász" cimü festményéért.

Lipót 934 VI/3

Lipót. 934. VI. 3.

Hermann Lipót

Tenger c. képét a fővárosi vette meg a nemzeti kiállításon.

ill. - 1933. V. 13.

Hermann Lipót

a nemzeti kiállításon a főváros vásárolt tőle.

Nk 1933. V. 14.

M.D.K.

Hermann Lipót

A müvész szerepel a rendezők és a kiállitók között a "Magyar Képzőmüvészetért" cimmel -az Ernst Muzeumban- rendezett kiállitáson, amelyről "A legnagyobb magyar képzőmüvészeti kiállitás" cimmel ir a lap.

"Szóval..." c. rovat
Szinház, Bp. 1946. juli. 3-9. II. évf.
25. sz. 22. lap

Hermann Lipót

A nemzeti kiállításon a főváros vásárolt műveiből.

MN. 1933. V. 13.

Hermann Lipót

szerepelt a Balatoni Társaság földvári

kiállításán.

7ff 1935. VIII. 8.

Hermann Lipót

Szerepelt a Balatoni Társaság földvári kiállításán.

M. 1933. VIII. 8.

Hermann Lipót

szerepelt a Balatoni Társaság földvári

kiállításán.

VM 1933. VIII. 11.

Herman Lipót

szerepelt a Szinyei Társaság IV. kiállításán.

Reggel 1933. XI. 20.

Flesman Lipót

Szerepelt a Szinyei-Társaság IV. kiállításán.

P H. 1933. XI. 19.

H.D.K

Herman Lipót
festő

1914-15 között hosszabb
időt töltött Olaszban.

Bodnár Éva: Magyar festők Olaszban.
Művészet, 1967. március - 9 lap.

Herman Lipót

festőművész

Harmadik Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Budapest
1933.III.23.

Hermann Lipót

* **Francia mesterek rajzainak kiállítása.** Az Ernst-Muzeum legközelebbi kiállítása, amelyen Hermann Lipót és francia mesterek rajzaikkal, metszeteikkel, vázlataikkal vesznek részt, vasárnap, november 10-én nyilik meg.

M 929 XI. 8

M. 929. XI. 8.

A könyv lapszáma	Számlázás

Össze

BI/ ..... ügy

.....

A főpénztárkönyvbe bejegyezte:

193 .....

Könyveltetett a folyószámla-könyvben:

193 .....

Könyveltetett ..... a könyvben:

193 .....

Herman Lipót

az egyik aláírója annak a kérelemnek, melyet tiz festőművész ad be ~~1918~~ 1919. március 18-án a szépművészeti kormánybiztoshoz; kérik, hogy a gödöllői kastély egy részét művésztelep céljára utalják ki.

Műemlékvédelem, 1969. 4. sz., p. 235.

HERMELY

Nevét Galanda, Kernné?, Ruttkay, Kovácsik, Mitrovský, Kern, Mallý és Gwerk-el kapcsolatban említi.

M. Th. M., Slovenská pohľady, 1922. 38. 184.

HERMELY

1922. III. 2-án tobb művésszel körös kiállítása nyílt Kassán.

M. Th. M., Slovenské pohľady 1922. 38. 184.

HERMELY

Kiállításáról olvashatunk: Mitrovský M. TH., Výstava Spolku slovenských muzeov v Košiciach. Slovenské pohľady 38, 184, 1922.

Tomáš Štraus: Anton Jasusch a zrod východoslovenskej avantgardy dvadsiatych rokov. Bratislava, 1966. 36. l. nélj.

Hernyák Imre

cikke: Orosháza, OTP lakótelep. - Építés-Tervezés, 1966. 12. sz., 34. l. - Képpel.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-283.l./ 248. l.

Hermann Lipót

Portréval szerepel az Irodalmi Lexikon „Magyar költők és írók" c. kiadványában

Magyar Nemzet 1969 X. 15

Hermann Lipót

* **Az Ernst-Muzeum kiállitása.** *Hermann* Lipót képeit már több esztendeje nem láttuk gyüjteményes kiállitáson. Érdeklődése azóta a természet, a tájkép, az atmoszférikus megvilágitások és szinproblémák felé fordult és ezen az uton sok eredeti és értékes alkotása kiséri. Elhagyta régi képei barokos és romantikus — sokszor üresen ható — külsőségeit, kiszinesedett, leegyszerüsödött, a legjobb uton van a monumentális alkotás felé. Biztató munkák továbbhaladására. *Gárdos* Aladár szobrász jól ismeri anyagát, virtuozan oldja meg a térbeosztást, szigoru vonalvezetése mögött és ez nála a legértékesebb, egyéni lirája alakul ki. A kiállitást még érdekesebbé teszi a *francia mesterek* nagyon szép, gazdag és tanulságos rajzgyüjteménye. Elindulásánál követhetjük a mai francia müvészet fejlődését. A legszebb lapok: Henri *Matisse*, Frans *Maserell, Picasso, Renoir, Fotinsky, Rodin, Chagall, Van Dongen, Wlaminck* és *Lhote* később kifejlődött tudását vallja már itt is. Ez a szép gyüjtemény megérdemli az általános érdeklődést. *(m. j.)*

M. 929. XI. 10

M. 929. XI. 10

Magyar királyi államvasutak. Ügyirat-

Utalványszám ...../BI..... ügyosztály.

Fizetési u

---

a magyar királyi államvasutak főpénztára

Pengő

azaz

A ..... Pengő ..... fillérről kiállítandó .....

Budapesten, 193.....

Utalványozza «.....» főosztály:

Herman Lipót

— **Herman Lipót festőművész** és Gárdos Aladár szobrász kiállítása az Ernst-múzeumban még csak nyolc napig látható, e hó 24-én zárul. A kiállításon a főváros vásárlóbizottsága szombaton megvásárolta Herman Lipótnak „Lellei tájkép" című képét és Gárdos Aladár Hajléktalanok című bronzcsoportját.

P. N. 929. XI. 17

P. N. 929. XI. 17

Technologiai Múzeum.
O. M. Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállítása.
1934. XII. 4-

MDK.

Herman Lipót

Szentendrei képeiről

Pestmegyei Hirlap 1967 ápr.16.

Herman Lipót

M. O. 931. X. 11

Képkiállítás az Ernst Múzeumban

Sok vonzó érdekessége van az *Ernst Múzeum* holnap megnyíló csoportkiállításának.

Herman Lipót — az első és második teremben — újra bebizonyítja, hogy milyen fölényesen biztos kezelője a ceruzának és a rajztollnak, romantikus kompozicióiigazán bravurosak. Olajképein figurákkal benépesített tájkompozicióiról áttér a nyugodtabb, mélyebben átérzett tájképekre, amelyek így tisztábban varázsolják elénk a táj hangulatát. Mesterségbeli kvalitásai itt is elsőrangúak. (Abbáziai tengerparti képek.)

Istokovics Kálmán sokáig nem tudta megtalálni a színes képeken igazi hangját. Most már felszabadultabban bánik az akvarellel temperával és az olajjal. Szí*nei rendkívül finomak.*

Lehel Mária sokat tisztult legutolsó kiállítása óta, modorosságait elhagyja és színes, kedves kifejezésmódjának formái egyre inkább tartalmat kapnak.

Péri László, a kiállítás nálunk eddig ismeretlen szobrásza, brutálisan mozgalmas, izgatóan nyugtalan szobrászi problémákat keres, állandóan merészen a groteszkség határán jár, polgári szempontból nem kellemesek a szobrai, de alkotójuk erőteljes, szinte vad tehetsége kétségtelen.

Ferenczy Noémi már Európaszerte híres gobelinjeinek és gobelin-terveinek új kollekcióját mutatja be. Áhitatos primitívség, egy naiv, tiszta lélek gyermeki fantáziája és ösztönös, tiszta dekoratív érzék termi ezeket a rendkívül szép gobelinképeket, amelyeknek szuggesztív hatása is ezekkel magyarázható. Rokonai a primitív népek ősi szépségű művészi termékeinek.

M. O. 931. X. 11

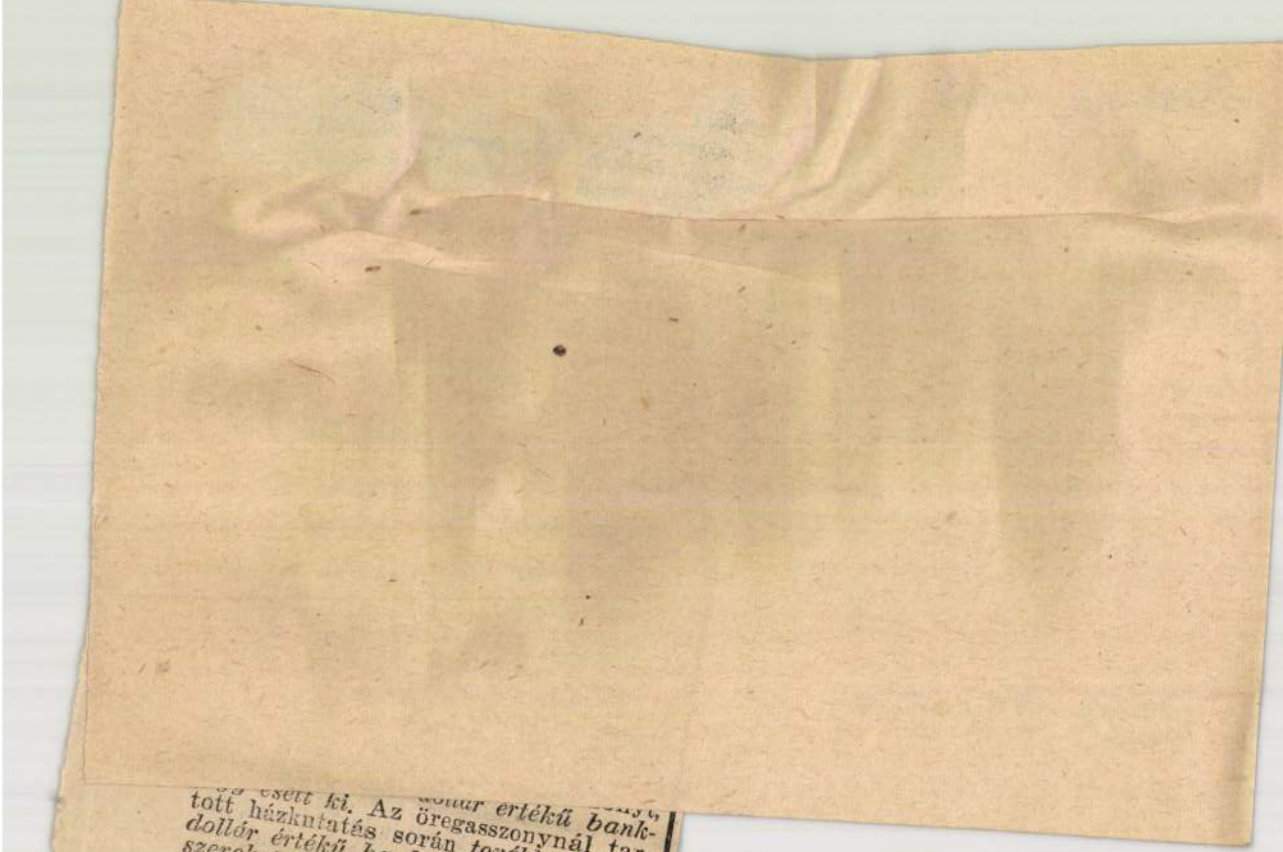

... esett ki. Az öregasszonynál tar-
tott házkutatás során *további 400.000*
dollár értékű bankjegyet és más ék-
szereket találtak.

— (13 halottja és 6 eltüntje van már a gdingeni robbanásnak.) *Varsóból* jelenti tudósítónk: A gdingeni gáz-robbanás áldozatainak száma *13-ra emelkedett.* Eddig ennyi halottat ás-tak ki az összeomlott négyemeletes bérház romhalmaza alól és *még hat lakó után kutatnak, akik bizonyosan meghaltak. (I. B.)*

— (Megfojtotta és elásta csecsemőjét.) *Győrből* jelenti tudósítónk: *Ete* község-ben az egyik gazda kukoricásában a szárszedésnél egy kis csomag került elő a földből. *A batyuban egy kisleány osz-*

Herman Lipót

(B. M.)
2. K. 931. X.

Csoportkiállitás az Ernst-muzeumban

Herman Lipót nagyobb gyüjteménye és *Istokovics* Kálmán impozáns megjelenése avatja jelentőssé az Ernst-muzeum uj kiállitását. *Herman* Lipót nemrég váltotta fel romantikus szineit friss, életszagu, telifényü, levegős szinábrázolásra. Most tengerparti képeket hozott, amelyeken lüktet, vidáman pereg az élet. Nagy felületeket fog át s még a vedutái is derüs életlátást mutatnak. Régi rajzait és kompozició-vázlatait is bemutatja s igy teljes képét kapjuk a mester klasszikussá nemesedett müvészetének. *Istokovics* Kálmánt ekkora gyüjteménnyel még nem láttuk. Kellett már, mert szórványos szereplése is annyi értéket igért, hogy végre ismerni akarjuk a müvészt a maga egészében. *Istokovics* beváltja mindazt, amit igért. Komponáló ereje tájban és figurában, főleg azonban szinben teljes összhangban van kifejező szándékával. A dekorativ hatást zseniálisan viszi ás a térbe s bizarrsága mellett is emberien közvetlen. Igen szép gyüjteményt hozott *Ferenczy* Noémi, aki gobelinterveivel és ezeknek gyakorlati kivitelével az egysiku ábrázolás nagy értékeit képviseli. *Lehel* Mária szines vázlatokat, részint impressziókat, részint expressziv eredményeket mutat be s ezuttal is elismerést érdemel. *Péri* László szobrász gyüjteménye disziti a termeket. Mozgásvázlatok *Péri* László szobrai, ahol a tuldimenzionált formák s kihangsulyozott felületi disszonanciák bizonyos monumentalitás felé vezetnek.

(B. M.)

3. K. 931. X. 11

Kedd	Faust A5	Édes ellens

Herman Lipót

az I- és V-teremben újra beközönyítja h. milyen fölényesen biztos kezelője a ceruzának és a rajztollnak. Olajképein figurákkal benépesített tájkompoziók. (Abbázsai tengerparti képek.)
Képkiállítás az Ernst Muz.-ban.

M.O. 931. X-11.

Herman Lipót

MDK

Fejér Lipót arcképe, 1950, olf.

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Hermann Lipót

Alkotásával szerepelt a szentendrei festők bemutatkozó kiállitásán a Nemzeti Szalónban.

E.K.930.III.1.

Hermann Lipót

Tájképeivel szerepelt a Szentendrei Festők Társasága kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

8 O.U.930.III.2.

Herman Lipót

Táj- és utcaképeivel szerepelt a Szentendrei Festők kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

B.H.930.III.2.

Herman Lipót

Munkácsy-céh II. kiállításain az Ernst Múzeumban borongós hangulatú tájképei szerepeltek.

EK. 929. X. 20.

Hermann Lipót

Alkotása a Nemzeti Szalónban a Nagy. Arcképfestők Társ. kiáll.-án.

M.O.930.X.19.

Hermann Lipót

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban tájképeivel szerepelt.

PH. 929. X. 20

Herman

Munkácsy-céh I. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

Az Est 929. X. 20.

Herman Lipót

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

Ujság 929. X. 20.

Herrmann Lipót

Munkácsy-céh I. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

Mo. 929. x. 20.

Hermann Lipót

Alkotásával szerepelt a Szentendrei Festők
Társaságának kiállitásón a Nemzeti Szalónban.

N.U.930.III.1.

Herman Lipót

Műve szerepelt a szentendrei festők kiállitásán a Nemzeti Szalónban.

Est,930.III.2.

Herman Lipót

Alkotása szerepelt a szentendrei festők kiállitásán a Nemzeti Szalónban.

U.N.930.III.4.

M.D.K.

Hermann Lipót, festő

A kecskeméti művésztelepen dolgozott 522.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa. III. köt. A képzőművészetek, a zene, a szinház és a film. Minerva. 1960. Bpest

Herman Lipót

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban képe szerepelt.

BH. 929. X. 20.

Herrmann Lipót

Alkotása a Nemzeti Szalónban a Nagy.Arcképfestők kiáll.-án.

E.K.930.X.19.

Herman Lipót MDK

Udvarrészlet, olf.

Műcsarnok 1955 VI. Nagy. Képzőm. Kiáll.

Herman Lipót

festőművész

Műterem kiállítási csarnokban - kiállítás - képével szerepel.

Ujság
1935.II.5.

Hermann Lipót

festőművész

Műterem első kiállitása - Kossuth Lajos utcában - képével szerepel.

Magyarország
1935.II.6.

Herman Lipót

"Patak" , "Szentendrei házak" és "Keritès" c. művei a szentendrei festők első kiáll.-én a Nemzeti Szalónban.

P.H.930.III.2.

Herman Lipót

Tájképei a szentendrei festők kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

P.N.930.III.2.

Herman Lipót

Tájképeit küldötte a szentendrei festők első kiáll.-ra a Nemzeti Szalónban.

Ujság, 930. III. 2.

Hermann Lipót

Alkotásával szerepelt a szentendrei festők kiáll.-én a Nemzeti Szalónban.

M.H.930.III.2.

Hermann Lipót

MDK

Szinyei Merse Pál jubiláris kiállitás/1945/
állami vásárlás:

"Tájkép"

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok.

Művészettörténeti tanulmányok. Bp. 1960. 221-250.l.
230.l.

Hermann Lipót MDK

Szinyei Merse Pál jubiláris kiállitás/1945/:

"Virágcsokor" o.

" Tájkép" o.

M.Heil Olga - Kiss Dezső - Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok.
Művészettörténeti tanulmányok. Bp. 1960. 221-250.l.
228.l.

Hermann Lipót MDK

Szinyei Merse Pál jubiláris kiállitás/1945/:

"Petrovics Elek képmása" o.

"Csók István képmása" O.

"Feltámadás" o.

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok.

Művészettörténeti tanulmányok.Bp.1960. 221-250.l.
228.l.

MDK

Herman Lipót, festö

Tengeri fürdö.
Tükör elött fekvö nö.
Sziklás tengerpart.

Bp.Mücs.-OMKT Nemz.Képzömüv.kiáll./Rend.M.Kir. Vall.-
és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 23.1.

MDK

Herman Lipót, festö

Táj a Gellérthegyröl. Olf.

Feltámadás. "

Föv.Kpt.-MKSzSz.-II.Sza bad Nem.a Kiáll. 1947.márc.1
ápr.6. Rat.11.1.

Herman Lipót

portréja kitünik a sok arckép körül.

Őszi Tárlat a Műcsarnokban.

Est, 931. X. 18.

Hermann Lipót

jó arcképpel szerepel.
M. Arcképf. ~~ig~~ ~~mi~~ Társ.-nak kiáll.-a.

Gy. T.: Ősi Tárlat
8. Ó. U. 931. X. 18

Herman Lipót

festményei a kiváló művész uj periodusát jelzik. Testői előadása könnyedebb, bravurosabb lett. Balatoni, abbaziai, dunai fájképek, elegáns grafikákkal kerepel.

– io: Két kiállítás (Ernst mur. – Nemz. Szal.
P. N. 931. X. 11.

Hermann Lipót, festőm.

P. H
1931. X. 3

— **Az Ernst-muzeum csoportkiállításának bezárása.** Az Ernst-muzeum nagysikerü csoportkiállitását, tekintettel a nagy érdeklődésre, csak vasárnap zárják be, mely után a muzeum azonnal hozzáfog uj kiállitásának rendezéséhez, amelyben *Hermann Lipót, Ferenczy Noémi, Istókovits Kálmán, Lehel Mária* festők és *Téry* szobrászmüvész vesznek részt.

P. H. 1931. X. 3.

Herman Lipót

– Két kiállítás. Az *Ernst-Múzeum* vasárnap megnyíló csoportkiállítása a szokott előkelő színvonalat és változatosságot mutatja. *Herman* Lipót festményei a kiváló művész fejlődésének új periódusát jelzik. Palettája teljesen kivilágosodott, festői előadása könnyedebb és még bravúrosabb lett. Balatoni, abbáziai és dunai tájakat ábrázoló vásznain a természet szinte tavaszi frisseségben pompázik, megszabadulva a régebbi barokkos alakítás minden nehézkességétől. A felszabadultságnak ugyanezt az örömét éreztetik elegáns grafikái is. *Lehel* Mária tavalyi kiállítása óta meghiggadt és meggazdagodott. Színei csodálatos pompában virultak ki s kivált figurálisain és hortenziás csendéletén harmonikusan kötődnek a leegyszerűsített formák nagyvonalúságába. *Istókovics* Kálmán mind grafikáiban, mind olajkompozícióiban megújhodva lép elénk. Sötét és világos színfoltok erős kontrasztja jellemzi víziós elképzeléseit, bizonyos monumentalitásra való törekvés s érezhetően sokfelé tekintő, erjedő nyugtalanság, amely szerencsésen termékenyíti meg tehetségét. *Péri* László szobor-kollekcióján csupa vad, nyers indulat fülik át. Plasztikai kifejező ereje majdnem brutális. Erős tehetség, bár mi sem idegenebb tőle, mint a kellem és szépség. A kiállítás igazi szenzációja azonban *Ferenczy* Noémi remek gobelin-kollekciója. Csak az elragadtatás hangján lehet szólni ennek a kivételes tehetségű, dús fantáziájú, nagy művésznőnek magaszőtte, gyönyörű munkáiról, amelyeknek modern dekorativságát és tudatos primitívségét a gótikus szellem művészi áhítata itatja át. Akvarellei, gobelin- és üvegablak-tervei

– io Két kiállítás. (Ernst Mus.) – P.N. 931. X. 11.
(Nemz. Sal.)

Hermann Lipót festőm.

Az Ernst-muz. csop. kiáll.-a után az E.M. új kiállitásán is részt vesz

P. H. 931. X. 3.

Hermann Lipót.
izessógben, és gazdag tudásban kevesen
tudnak versenyezni vele.
Westere a perzsának és a tollnak.
Fejlődésünk új útjait nyitotta meg.
Csoportkiállítás Ernstnél.

Rsl. Vasárnap 1931 okt. 11

MDK

Herman Lipót

Tájkép, of.

Szinyei Merse Pál Társ. jub. kiáll. 1945. nov.

MDK

Herman Lipót

Petrovics Elek képmása, of.

Szinyei Merse Pál Társ. jub. kiáll. 1945. nov.

MDK 1945

Herman Lipót

Csók István képmása, of.

Szinyei Merse Pál Társ. jub. kiáll. 1945. nov.

MDK

Herman Lipót

Feltámadás, of.

Szinyei Merse Pál Társ. jub. kiáll. 1945. nov.

MDK

Herman Lipót

Eszményi táj

Parkrészlet

Szinyei Merse Pál Társ. művésztagjainak X. kiáll.
Nemz.Szal. 1948. febr.

MDK

Herman Lipót

Virágcsokor, of.

Szinyei Merse Pál Társ. jub. kiáll. 1945. nov.

Herman Lipót MDK

festő

Harkályok a Fészekben? A Fészek bál különleges előkészületei.
Pesti Napló 1938.febr. 13.

Herman Lipót MDK

ról fénykép. repr.

Herman Lipót kiállitása az Ernst Muzeumban.
Szinházi Élet 1924.182-183.o.

52 az.

Herman Lipót MDK

X vihar. repr.

Herman Lipót kiállitása az Ernst Muzeumban.
Szinházi Élet 1924.182-183.o.

52.92.

Herman Lipót

MDK

festő

Ybl Ervin: Az Ernst Muzeum csoportkiállitása
Budapesti Hirlap 1936. jan. 26.

Herman Lipót MDK

Idill repr.

Művészet 1915. 451-452.o.

Herman Lipót MDK

festő

A magyar zsidóság átképzése és átrétegeződése.
Világ 1948. okt. 2.

MDK

Herman Lipót festőm.

Magyarország a képzőművészetben, N.Szal.kiáll.

Spectator: Képzőművészet. Bpesti Szemle, 1940.
ápr.sz. 74-80 l.

MDK

Herrmann Lipót

A Balaton Lellénél, festm.

A N.Szal. dijkiosztása a Balatoni kiáll-on.
Ujság, 1928. ápr.15.

Herman Lipót MDK

festő

Ybl Ervin: Kiállitások.
Budapesti Hirlap 1929. nov. lo.

Herman Lipót MDK

A megkoronázott királyi pár a Nagyboldogasszony templomban helyet foglal a trónon, a koronázási mise meghallgatására. repr.

Uj Idók 1917. XXIII. 39-40.o.

Herman Lipót MDK

festő

Péter András: A hónap kiállitásai.
Tükör 1936. febr.

Herman Lipót

MDK

festő

B.A.Művészet. Kiállitás az Ernst Múzeumban.
Magyarság 1936. jan. 26.

Herman Lipót MDK

festő

Kiállitások.

Hirlap 1949. jun. 9.

Herman Lipót MDK

Adriai táj. repr.

Nemzeti Képzőm. Kiáll. 1934.

Herman Lipót MDK

Kertek alján. repr.

Ernst Muzeum kiállitása LXXXI. 1926.Szinyei Társ II. kiáll.

Herman Lipót MDK

Budapest repp.

Képzőművészet 1932. 161-162.o.

Hermann Lipót

MDK

Szerelmi vallomás. olf.

Utolsó itélet. olf.

Az "Uj Művészcsoport" első kiáll.
Nemzeti Szalon 1917-1918.

M.D.K.

Herman Lipót

Az "Egy szerelem három éjszakája" c. dráma előadására vonatkozó visszaemlékezésben a cikkiró megemliti Herman Lipót "Művészasztal" c. művét, amelyben Gulácsy Lajos szerepel "Gulácsy fest" címmel.

D.L.:"Egy résnyi ragyogás" c.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1961. febr. 3. V. évf.
5. sz. 12-13. l.

MDK

Herman Lipót, festö

Épül Sztálinváros 1952.szeptember.	Olaj.
Kisfaludi Stróbl Zsigmond Kossuth-dijas Kiváló Müvész arcképe.	"
Sztálinváros, ó-városi részlet.	"
Csók István Kossuth-dijas Kiváló Müvész arcképe.	"

/Mücsarnok ?/.-III. Képzömüv.kiáll.1952.dec.-1953.márc.
Kat.7.1.

M.D.K.

Hermann Lipót és Pólya Tibor

Közös karikaturájának reprodukciója. A kép azt ábrázolja, amint Nagy Endre oktatja a "tanitványait".

Erdődy Elek: Nagy Endre kabaréjától a Pódiumig. Szinház és Mozi. Bp. 1949. aug. 31. ~~35~~ II. évf. 35. sz. 26-27. l.

MDK

Herman Lipót

Tábori K: Páris magyarjai. Bp.é.n. 83 l.

Herman Lipót

MDK

Pásztorjáték, olf.

Műcsarnok 1918-19. Téli kiállitás

MDK

Herman Lipót, festő.

Csónakkikötő,	festm.
Sziklás tengerpart	"
Balaton	"
Pársamás nő	"
Budapest	"
Kiskikötő	"
Szerelmi vallomás	"
Parti séta	"
Találkozás	"

Ernst Múz. - 120. Csop. kiáll. - 1931 okt. - Jegyz. 3. l.

Herman Lipot
festő

M.D.K.

Méltatás

Ország-Világ, 1960. márc. 23. — 20 lap

MDK

Hermann Lipót, sz. 1884.

Interieur

Ernst Muz. aukc. 45. 1930.

16 l.

MDK

Herman Lipót, festö

müveivel szerepelt a londoni Royal Academy nemzetközi kiállitásán.

Bradfordban is bemutatásra került a magy.kollekció.

A Szinyei M.P.Társ. londoni kiállitása.
"Magyar Müvészet" /?/: Müvészeti Elet. 1925. 433.l.

MDK

Herman Lipót, festő.

89. Kiűzetés a paradicsomból.

91. Jakob és József.

92. Illés megjelenik.

Annike - III. Képzőm. kiáll. - 1942 jan. - Tm.

MDK

Herman Lipót, sz. 1884.

Küszöbről-küszöbre járók, szén

Ernst Muz. aukc. XVII. 1921.

MDK

Herman Lipót, sz. 1884.

Kompozició

Szalmakazlak

Ernst Muz. 29. aukc. 1924. 2o l.

MOK

Hermann Lipót, festő.

1929-31 között volt pécsi kiállításon Pécsett.

Pécsi Figyelő, X. kiáll. - Lat. 6. l. - 1932.

MDK

Hermann Lipót, festő.

Amor és Psyche, of

Alk. Nüvészház, XIX. Kiáll. 1943 okt. Magy. Mesterek. Jegyz.

MDK

Herman Lipót, festő.

A Kacsalónál. Of.-
Női arckép. "
Virágcsendélet. "
Csók István kétszeres Kossuth-díjas
festőművész arcképe. Of.-

Műcs.-Tan. Tárl. 1952 máj. 10.-jún. 4. Kat. 8. l.

MDK

Herman L[1]pót

Judit, of.

Erdőrészlet, of.

Fürdő nők, of.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.

24 l.

MDK

Hermann Lipót

Zsoltármondás, of.

Tállyai udvar, of.

OMIKE IV. kiáll. 1943. ápr.

MDK

Herman Lipót

Koszta József, cer.

Iványi Grünwald Béla, cer.

Arcképkiáll. Ernst Múz. 1952. aug. 8 l.

MDK

Herman Lipót

Fényes Adolf, cer.

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 8 l.

MDK

Herman Lipót

Nóti Károly iró, of.

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug.

6 l.

MDK

Herman Lipót

Kisfaludy Stróbl Zsigmond, of.

Csók István, of.

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug.

6 l.

MDK

Hermann Lipót

Vázlat

M.grafika 1oo éve. Főv.Képtár 32.kiáll. 1948.jan.
13 l.

MDK

Herman Lipót

Szentendrei házak

Házcsoport

Szentendrei festők 1. kiáll. M.Szal.
1950. márc. 11 l.

MDK

Herman Lipót

Kerités

Szentendrei festők 1. kiáll. N.Szal.
1930. márc. 11 l.

MDK

Herman Lipót

Akt tanulmány

Szentendrei festők 1. kiáll. N.Szal.
1930. márc. 11 l.

MDK

Herman Lipót

Utca burus időben

Szentendrei festők 1. kiáll. N.Szal.
1930. márc. 11 l.

MDK

Herman Lipót

Patak

Szines napsütés

Szentendrei festők 1. kiáll. N.Szal.
1930. márc. 11 l.

MDK

Herman Lipót

Szentendrei festők 1.kiáll. 1930. márc.
N.Szal. 3 l.

MDK

Herman Lipót

N. Szal. Tav. Szal. kiáll. 1934.

Herman Lipót festő M.D.K.

a nolnaki iskola tagja volt.

Kampis, hagy. műv. Bp. 1960 522

M. D. K.

HERMAN Lipót festő

Bp. új izr. kányárvakai templomának falképei

Grünwald Fülöp - Namenyi Ernő:
Budapesti Zsinagógák Bp. 1949.
29. l.

Herman Lipót

Népszabadság 1958. márc. 25.

XVII. évf. 75. sz.

A magyar televízió

igen fiatal s így csecsemőkori botlásait nem szabad túlságosan szigorúan megítélni. Mégis idegesítő volt az a csetlés-botlás, amit tegnap este a „Képpel, szóval, muzsikával" című műsorban a Herman Lipót műtermében tett látogatás alkalmával a riportertől láttunk, pontosabban: hallottunk. Különösen a mester rendkívül kulturált beszédmodora mellett volt ez kirívó.

Mert ugyebár Herman Lipót kormegjelölésére: 74 éves, mégis csak fura reagálás ez: „s máris ilyen szép múlt áll ön mögött!" Idézhetnénk még, de a dolgot olyan bántónak találjuk, hogy feleslegesnek tartjuk.

Nem ártana, ha már most igényesebben választaná ki a riportereit a magyar televízió!

Tárgy: Szerződés

Szerződés létrejött 1958. május 25

XV. 69/ 25.

Hermann Lipót

Népszabadság 1958. május 30.

XVI. évf. 76. sz.

Értékes képzőművészeti könyvek jelennek meg

A Képzőművészeti Kiadó gondozásában a következő hónapokban több értékes könyv lát napvilágot. Megjelenik többek között *Hermann Lipót* festőművész *Művészasztal* című könyve, amely a művésznek a kortársakról készített rajzait tartalmazza. A könyvből 101 bibliofilpéldány is készül, amelyekbe Hermann Lipót egy-egy eredeti rajzát helyezik el. Készül *Baktay Ervin* nagy jelentőségű műve India művészetéről, s *A rajzművészet mesterei* című gyűjtemény II. kötete. Nagy, színes albumot bocsát ki a Képzőművészeti Kiadó *Rippl Rónai* művészetéről. Az album szövegét Genthon István írta, s 48 színes reprodukció mutatja majd be Rippl Rónai alkotásait. Ezt a művet a Corvina Kiadóval közösen készíti elő a Képzőművészeti Kiadóvállalat. (MTI)

Hermann Lipót

Nepravadráp 1558 mezo 30.

XVI. éf. H. n.

Hermann Lipót

Hétfői Hírek 1958. márc. 17.

II. évf. 11. sz.

...arra, hogy *Hermann Lipót* éppen olyan jól forgatja a tollat, mint az ecsetet. A kitűnő művész *„A művészasztal"* címmel megírta az első világháború előtti élményeit a Budapestre ellátogatott világhírű művészekről, festőkről, írókról. A nagy érdeklődéssel várt művet a Művészeti Alap adja ki.

MDK

Hermann L. pót festő

Főv. Tanács képzőm. pályázatának eredm. Magy. Nemz.
1952. jun. 15.

engelyes, kétoszlopos, otomzatos közép-

MDK

Hermann Lipót

Pór Bertalan portréja, festm.

2.M.Képzőmüv.Kiáll. Szab.Nép, 1951, nov.4. 9 l.

MDK

Herman Lipót

Petőfi a csata reggelén, festm.

Tamás E: Magy. katona a ... Kis Ujság, 1951. okt. 2. 4 l.

MNK

Herman Lipót, festö.
szül.1884

Fürdö nök. Jelezve. Vászon.

Játék a szabadban. Jelezve. Vizfestm.

gr.Almásy-Teleki Éva müv.int./v.Ernsthuz./
IX.Müvészeti mukció.1942.máj.1o-töl kiáll. 18.-án aukc.
Kat. 13.1.

MD K

Hermann Lipót, festö.

Szentendrei utca, olajf.

Az Alkotás Müvészház XXXII.kiállitásának katalogusa.
"A Müvész Két Arca". 1947.III.9-25.

MDK

Hermann Lipót, festő

31. Fischer Tibor világbajnok aktja (tusrajz).
49. Ökölvivó Europabajnokság, of.
134. Vitorlás kihető, of.
145. Evezős verseny, of.
139. Tehér fény a Balatonon, of.

Mův. és Keresk. Int. (v. Ernst Muz.) - Nems. Sportbir. és a M. Képzőm. Szabadszerv. kiáll. - 1945 VIII. 11. - 26. - Kat.

MDK

Hermann Lipót, festő

„Fejér Lipót Kossuth-díjas matematikus"

Mücs. (?) – I. M. Képzőm. kiáll.-portréképei. – Kis Ujs.
1950 aug. 24. – 4. l. – Nagy T.

MDK

Hermann Lipót, festő

heroikus tájképeiben sok vonalkozást találunk
a klasszikus kor romantikájából.

Pécs. - M. mesterek kollekciói a Kigadóban. - „Dunántúl"
1930 X. 24. - 7. l.

MDK

Herman Lipót, festő

legjobb alkotásaival szerepel.

a Tamás Galéria "kiáll." - 1931 ápr. 9. - Bp. Hírl.

MDK

Hermann Lipót; festő.

Rajzai erőteljesebbek, mint képei.

Ernst Mur-csop-kiáll. - Nyegat, 1913 XII 16 - 9611. - Bálint A.

MDK

Herman Lipót, festő
kitűnő munkával szerepel.

Nem. Szal. – Szinyei Társ. IV. Gyűjt. kiáll. – N.U. 1933 XI. 21. – 2. l.
Régi és új impressz. – Marjas V.

MDK

Herman Lipót, festő

valóban magyar lelkület

árad művészi tájképei ből.

Nemz. Szal. - Szimpei Társ. kiáll. - Uj Idők - 1922 XXVIII. 48 sz.

Lyka K. 371. l.

Herman Lipót M.D.K.

festő

Régi barátság fűzi Vidovszky Béla-
hoz, akinek munkásságát mél-
tatja.

Sypossoltán: Műteremlátogatáson Vidovszky Bélánál
Művészet, 1965. október - 26 lap.

Herman Lipót festőm.

Kompozíciói, tájképei az utóbbi esztendőkben egyre világosabb, csillogóbb szinkultúrával bírnak régebbi képeihez viszonyítva. (Kirlás tengerpart, abbaziai és nagy bp.-i tájképe)

Ernszt Muzeum. (csop. kiáll.)

Gy. T.

8. Ó. ujs 931.X-11.

Herman Lipót festőm.

8. ó. ujs. 931. X. 11.

MŰVÉSZET

Ernszt Muzeum

A holnap megnyiló új csoportkiállítás többi szereplője közt *Herman Lipót* nemes konzervativizmust képvisel, amely azonban nem jelent megállást a művész egyéni fejlődésében. Kompozíciói és tájképei az utóbbi esztendőkben egyre világosabb, tisztább és csillogóbb színkulturával, régebbi képeinek páthoszát derűvel és életörömmel váltották fel. Sziklás tengerpartja, abbaziai és nagy budapesti tájképe, valamint egész sor kisebb-nagyobb kompozíciója, újból igazolják sikerét. *Lehel* Mária virítóbb és melegebb színekben folytatja tovább dekorativ problémáit, a konturon túl élő színfolt érdekes megoldásaival. Két virágcsendélete, kötő női figurája új eredményei között a legjobbak. *Istokovics* Kálmán továbbra is a dramatikus víziók útján jár, de színben és felfogásban erősen változott eszközökkel. Látomásai az égetett színek és a nagy világosságok ellentéteivel szinte illusztrativ jellegűek. De egy-egy olyan nagy tájkép, mint a „*Kubikusok*", vagy komoly női portréja, tiszta festői felszabadulást jelentenek. *Péri* László szobrai tömör és egyszerű kifejezéssel és biztos mesterségbeli tudással a legteljesebbek ott, ahol az emberi mozgást szólaltatják meg majdnem puritán skulpturai eszközökkel. Külön hang és érték ezen a tárlaton *Ferenczy* Noémi gobelinkollekciója. Primitiv és gótikus kultúrából indulnak ki függőleges fonalú kárpitjai, amelyeket maga tervez és sző értékes fantáziával és stílustudással.

Gy. T.

Esténként
Kóczé Antal cigányzenekara
muzsikál.

Árainkat leszállitottuk!

A Kis Royal

Budán, I., Márvány-utca 19.
állandóan nyitva. Cigányzene

datván, Törökországgal 1930. évi május hó 21-én Ankarában új kereskedelmi egyezményt kötöttünk, mely ugyanazon év október 11-én lépett életbe.

MDK

Herman Lipót

A Szinyei Merse Pál Társ. Értesitője. 1927. febr. 3. sz.

MDK

Herman Lipót

A Szinyei Merse Pál Társaság kiáll. Dunántul 1922. nov. 22.

MDK

Hermann Lipót

Idill, repr.

Művészet 1915. 452.l.

M.D.K.

Hermann Lipót

Farkas Imre: Lelkiklinika c. novelláját illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 1929. dec. 22.- XIX. évf. 52. sz. 74-76. lap.

M.D.K.

Hermann Lipót

"Hét piktor egy modell" cimmel hét ismert festő készitett portrérajzot Lábass Juci szinművésznőről. Repr.

Szinházi Élet. Bp. 1929. dec. 22.- XIX. évf. 52. sz. 188-189. lap.

Herman Lipót.

Az Ernst muzeom kiállitást rendez müveiből 1913-ban.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek tröténete.

szövarch 20.-200.lap

Hermann Lipot.

Müveiből kiállitást rendezett az Ernst muzeum
1929-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

szövarch 20.- 200.lap

Hermann Lipot.

Az Ernst muzeom kiállitotta müveit 1931-ben.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Herman Lipot.

Müveit kiállitotta az Ernst muzeom 1936-ba

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Herman Kipót

Lechner Ödön (repró)

Nagyvaros, 1964, jun. 10., 2 sed.

MDK

Hermann Lipót, restőm.

574.	Fürdőzö nők.	J.1.j.	Olt.
574a.	Erőörészlet.	J.1.b.	Olt.

Árverési Közlöny.1929.ápr.3.rb.sz. 29.1.

Herman Lipót

MDK

Nyaralás, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Herman Lipót

MDK

Kompozició-terv, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Herman Lipót

MDK

Balaton, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Herman Lipót MDK

Csendes Balaton, olf.

Műcsarnok 1927 Tá[illegible]. és életképkiállitás

Herman Lipót MDK

Viharfelhő, olf.

Műcsarnok 1927 Táj- és életképkiállitás

Herman Lipót MDK

Balatonmenti tájkép, olf.

Mücsarnok 1927 Táj- és életképkiállitás

M.D.K.

Hermann Lipót

A "Pünkösdi királynő választás" zsürijének egyik tagja. Fényképét közli a lap.

Szinházi Élet "Pünkösdi királynő választásának programmja" 1927. juni 5-11 és 11-18. közötti szám 4. lapján. XVII. évf. 23.-24. példányok között kötve.

M.D.K.

Herman Lipót

"Dunántúli Kiránduló vállalat" részvényének
egyik tagja. Fényképét közli a Lap.

M.D.K.

Hermann Lipót

Cikket irt a szolnoki müvésztelep 25-éves évfordulójára ahol ebből az alkalomból kiállitást rendeztek a müvésztelep lakóinak alkotásaiból. A müvész fényképét közli a lap.

Hermann Lipót: A szolnoki müvésztelep jubileuma... Szinházi Élet. Bp. 1927. okt. 2-8. XVII. évf. 40. sz. 36-37. lap.

M.D.K.

Hermann Lipót

"Erdei nimfák" c. képének repr.-ja a Solymosi képszalon kiállitásáról.

Szinházi Élet. Bp. 1927. okt. 30.-nov. 5.
XVII. évf. 44. sz. 97. lap.

M.J.I.

M.D.K.

Hermann Lipót

A művész fényképe műtermében, munkaközben. A képhez tartozó szöveget valamelyik "kutató" kivágta, igy ennek lapszámát jelölni nem lehet.

Szinházi Élet. Bp. 1927. dec. 26.- 1928. január 1.
XVII. évf. 52. sz. 59. lap.

Negativ

Petrás: 342 Kerényiné

Herman Lipót: Erdőrészlet Zsenyén.
a.v.1954.

Negativ

Petrás: 344 m Kerényiné

Herman Lipót: Önarckép.
o.v.1954

Negativ

Petrás: 338 Kerényiné

Herman Lipót: Parasztudvar.Zsenye.
o.v.

Negativ

Petrás: 337

Kerényiné

Herman Lipót: Csók István.
o.v.1952.

Negativ

Petrás: 62o

Kerényiné

Herman Lipót: Fehér Lipót matematikus arcképe
festmény

Negativ

Petrás: 336

Kerényiné

Herman Lipót: Önarckép.
o.v.1954.

Negativ

Petrás: 436-437

Kerényiné

Herman Lipót: Tájkép Dunával.
festmény

Tájkép.
festmény.

Negativ

Petrás: 441

Kerényiné

Herman Lipót: K.E.arcképe.

festmény

Hermann Lipót MDK

Pásztorjáték, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállitás

M.D.K.

Herman Lipót

Dr. Szinetár Ernő: "Pszichoanalitikus iskola" c. irásához készitett illusztrációt.

Szinházi Élet. Bp. 1933. január 1-7. XXIII. évf. 2. sz. 54. lap

M.D.K.

Herman Lipót

Kisfaludy Stróbl Zsigmond és Iványi-Grünwald Béla művésztársával a "Miss Magyarország választás 1933" zsürijében. /Fényképfelvétel./

Szinházi Élet. Bp. 1933. január 29.-febr. 4. XXIII. évf. 6. sz. 1o. lap

M.D.K.

Herman Lipót

Rajza, melyet a lap kérésére küldött be más művészekkel együtt "Festők álarcosbálja" cimmel közölt felhivásra.

Szinházi Élet. Bp. 1933. febr. 12-18. XXIII. évf. 8. sz. 28-29. lap.

M.D.K.

Herman Lipót

"Édesanyám" cimmel mutat be a lap rajzokat, festményeket, szobrokat, verseket.
A müvész rajzának repr.-ja "Édesanyám" cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1933. febr. 19-25. XXIII. évf. 37-4o. lap.

(9. 22)

M.D.K.

Herman Lipót

Kálmán Jenő: "Tavasz" c. verséhez készitett illusztrációt.

Szinházi Élet. Bp. 1933. márc. 26.-ápr. 1. XXIII. évf. 14. sz. 72. lap

M.D.K.

Herman Lipót

"Mit tenne ön, ha egy lakatlan szigetre vetődne?" teszi fel a kérdést a lap a képzőművészekhez és válaszaikat rajzban kéri. A művészek tréfás rajzokkal és tréfás nyilatkozatokkal válaszoltak. Karikatura önmagáról.

Piktorok a lakatlan szigeten c.
Szinházi Élet. Bp. 1933. ápr. 2-8. XXIII. évf.
15. sz. 4o-42. lap

M.D.K.

Herman Lipót

"1933 Husvét" cimmel rajz "A hét humora" c. rovat egyik versének illusztrálására.

Szinházi Élet. Bp. 1933. ápr. 16-22. XXIII. évf. 17. sz. 62. lap.

MDK

Herman Lipót

Gyüjteményes kiallitasat rendezte az Ernst Muzeum.

Ernst Muzeum kiallitasai. 19.1.

MDK

Herman Lipót

A Magyar Arcképfestők kiáli. Magyarország 1939. nov. 4. 7. l.

MDK

Herman Lipót

Tárlatok. Képzőművészet 1929. 25. sz. 234.l.

Herman Lipót MDK

Illés próféta, olf.

Kaszárnyaablakban, olf.

Aranykor, olf.

Önarckép, olf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt müvészek kiáll.

MDK

Herman Lipót

A Műcsarnok őszi tárlata. A Magyar Arcképfestők Társasága kiáll. Képzőművészet 1932. 227-228.l.

M.D.K.

Herman Lipót

Nádas Sándor: "A boy megnősül" c. irását illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 1932. dec. 18-24. XXII. évf. 52. sz. 120. lap.

MDK

Herman Lipót, Honti Nándor, Komáromi-Kacz Endre.
festőm.-k.

Koronázási emlékalbum eredeti rajzainak és vizfestm
nyeinek alkotói a többiek között. Bp.1917.

Dr. Szemlér Lőrinc gyüjt.-nek aukciója. Bp. 1936.
Könyvdiszek. - Könyvillusztrációk.
Árv. Közl. 1936. 5.rk.sz. 75.l.

Herman Lipót

a Kiáll. festői körül változatlanul ötletes, könnyen formáló művész.

Ernst Múz. Coop. Kiáll.-a.

(e. a.) Kör kiállítás. - B. Ujság. 931. X. 11.

Herman Lipót

Világos tónusos, szinte akvarellszerű tájképek. Rajzai legtöbbnyire a naturalizmus jegyében születtek meg. Egyik az Ernst Muz. ban uj csop. kiáll.

Y. E: Két kiállítás

B.H. 931. X. 11.

Herman Lipót
leegyszerűsödött képei az Ernst Munz. cs.
kiállításán.

(m. j.) Két kiállítás. – M. 931. X. 11.

Hermann Lipót

új utakon indult el ez alkalommal, Impresszionizmusa derűs, élénk színekkel operál.

(K.) Az Ernst Múz. csop. kiáll.-a. - M. Ú. 931. X. 11.

Herman Lipót

ujabb festményei átnemesedett színekben jelennek meg. Párás plein-air színek Adria szirlás partjairól, a Balatonról, Budapestről.

„Eszményi táj" eszményien finom.

Kritikus grafikai: Nemes Marcell, Rippl-Rónai, Tanyes Adolf, Iványi-Grünwald Béláról.

(k.k.l.) Új művész csoport az Ernst muz.-ban. – P.H. 931.X.11.

Herman Lipót

festményekkel szerepelt.
Az Ernst-múz. csop. kiáll.-a.

P.H. 931 X. 18.

Herman Lipót

nagyobb egyjteménye és Istokovits K. imponáns megjelenése avatja jelentőssé az E. Muz. uj kiáll.-t. (Csop. kiáll. az Ernst Muz.-ban.

(B.M.) E. K. 931. X. 11.

Herman Lipót MDK

Idill, olf.

Műcsarnok 1915-16 téli tárlat

Herman Lipót

MDK

Szerelmes ostrom, olf.

Műcsarnok 1915-16 téli tárlat

Herman Lipót festő M.D.K.

A Japán kávéház törzsasztalának tagja. / Póly,

Szinyei Merse, Iványi Grünwal, Lechner/

Németh László portréja.

Kodály Zoltán "

Molnár Ferenc "

Kisfaludi -Stróbl "

Szomory Dezső "

Magyar Nemzet 1964. április 24. 4.l. / .

Herman Lipót festő M.D.K.

Keszte József portréja

Besenyei Ferenc "

Fehér Li pót "

3-4000 becsüli alkotásait.

Íveken át rendszeresen dolgozott a Pesti Napló-
nak.

magyar Nemzet 1964. április 24. 4.l. */

H erman Lipót festő M.D.V.

" eEzékiel próféta látomásai" szárnyas oltárkép

B ébel tornya.

Pongrácz Z suzsa: Műteremlátogatás a 80 éves

H erman Lipótnál

Magyar Nemzet 1964. április 24. 4.1.

Herman Lipót festő M.D.K.

Tájképeket fest vesztamában.

Rajzokkal gazdagon illusztrált naplói / 65 éve/

Önarcképek.

A kereskedelmi iskolában a Nevessünk cimü rajzo

vicclappal arat sikere et.

A család ellenzi , hogy a festészetet válassz -

ja hivatásul.

Magyar Nemzet 1964. április 24.·4.1. ./.

M.D.K.

Hermann Lipót

A müvész önarcképét közli a lap tizenötéves korában s a fényképrepr. mellett egyik szinházi kritikáját ugyanebből a korából egy szegedi premierről.

"Szerző: ismert Mü: ismeretlen" c.
Szinházi Élet. Bp. 1931. jan. 18-24. XXI. évf. 4. sz. 40-43. lap.

M.D.K.

Herman Lipót

"Szerelmespár" c. művének repr.-ját hozza a lap a Szinyei-Merse Pál Társaság harmadik kiállitásáról az Ernst Muzeumban.

Szinházi Élet. Bp. 1931. jan. 25-31. XXI. évf. 5. sz. 39. lap.

M.D.K.

Hermann Lipót

"Száz év mulva..." c. tréfás körkérdést illusztrálta, "Száz év mulva mi lesz" cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1931. febr. 15-21. XXI. évf. 8. sz. 40. lap.

M.D.K.

Hermann Lipót

"Tessék mosolyogni! cimmel tréfás plakátrajz a "Keep smiling!" c. tréfás körkérdés illusztrálására. Repr.

Szinházi Élet. Bp. 1931. márc. 1-7. XXI. évf. 10. sz. 43. lap

M.D.K.

Hermann Lipót

Rajza "A jubiláns a 20.000 ik gombóc és az 50.000 ik pohár vörös bor" cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1931. ápr. 5-11. XXI. évf. 15. sz. 72. lap.

.R.S.V.P.

M.D.K.

Hermann Lipót

"Felhők, fák, virágok" cimmel rajz.

Szinházi Élet. Bp. 1931. ápr. 19-25. XXI. évf. 17. sz. 14. lap.

M.D.K.

M.D.K.

Hermann Lipót

Fényképét munkaközben bemutatja a lap abból az alkalomból, hogy e héten nyilik meg kiállitása a kolozsvári Fészek Klubban. A lap megjegyzi, hogy a fényképen látható, befejezés előtt álló mü a kiállitás legérdekesebb darabja lesz.

Szinházi Élet. Bp. 1931. május 1o-16.
XXI. évf. 2o. sz. 41. lap.

Hermann Lipót festő M.D.K.

Munkácsy-díjas

A Magyar Népköztársaság Érdemes Művész címet kapta.

Uj kiváló és érdemes művészek

Pest megyei Hirlap 1964. április 3. 5.l.

Herman Lipót festő MDh

80. születésnapja alkalmából
a XI. ker. Tanács és népfrontbizottság
vezetői felköszöntötték.

–: Kulturális hírek 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. ápr. 25.

Herman Lipót

A Magyar Népköztársaság érdemes művésze kitüntető címét kapja.

Emlékül.

Népszava, 1964 ápr. 3. 2. lap.

Hermann Lipót
festő

M.D.K

1964-ben az érdemes művész
címet nyerte el.

—: Az 1964. évi művészeti kitüntetések és díjak
Élet és Irodalom, 1964. április 4 - 2 lap

MDK

Herman Lipót

Magyar Művészet 1933. 379.l.

MDK

Herman Lipót

Koronázási rajzok

Ernst Muzeum kiáll. 27. sz. Bp. 1917. Koronázási tervpályázatok. 9.l.

MDK

Herman Lipót

Gerő Ö.: Az akt kiállitás. Magyar Művészet 1925. 389.l.

MDK

Horman Lipót

Erdőrészlet Zsennyén

Pátzay Pál

Magányos lovas

Horman L. kiáll. a Ernst Múz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót festőm.

Reprodukciók:

Budapest az ujjáépült Lánchiddal

Erdei tisztás

Agitátor

Herman L. kiáll. Ernst Múz. 1934. okt. képek

MDK

Herman Lipót festőm.

reprodukciók:

Csók István

Régi kor maradványa

Herman L. Kiáll. Ernst Muz. 1954. okt. képek

MDK

Herman Lipót festőm.

rekrodukciók:

Egregyi parasztudvar

Fejér Lipót

Herman L. Kiáll., Ernst Muz. 1954. okt. képek

MDK

Herman Lipót festőm.

rekrodukciók:

Szentendrei utca

Fasor Keszthelyen

Gladiolusm garangvirág

Herman L.Kiáll. Ernst Muz. 1954. okt. képek

MDK

Herman Lipót festőm.

rekrodukciók:

Vihar

Kéri Keéri-Szántó Imre

Lellei táj

Herman L.Kiáll. Ernst Muz. 1954. okt. képek

MDK

Herman Lipót festőm.

rekrodukciók:

Anyám arcképe

Szakállas önarckép

Feleségem arcképe

Herman L.Kiáll. Ernst Muz. 1954. okt. képek

MTM

Herman Lipót

Kompoziciók, vázlatok, graf.
Illusztrácuók és karikaturák, graf.

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Arcképtanulmányok, graf.
Táj és életképtanulmányok,"

Akttanulmányok, "

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Magány s lovas, II.

Kossuth rekonstr. arcképe

Prtőfi 3" "

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

Herman Lipót
festő

M.D.K.

Önarckép (rajz)

—: Herman Lipót 80 éves
Élet és Irodalom, 1964. május 2-9 tsz.

MDK

Hermann Lipót

Kisebb méretű kompoziciója, a Műcsarnok tarlatán.

D.A.: A Műcsarnok akt-kiall.

Magyarság, 1925.dec.6. 21.1.

MDK

Herman Lipót

Szerepelt a Nemzeti Szalon kiállitásán.

Cikk: Arcképfestők kiállitása.

B.H.1935.okt.6. 18.1.

MDK

Herman Lipót

Kompozició-terve a Műcsarnokban rend.tav.tarlato

/Kézdi./: Tav. tárlat a Műcsarnokban.

Pesti Hirlap 1927.ápr.1. 4.l.

MDK

Herman Lipót

Szinészportréja a Magyar Arcképfestők kiállitásán.

Cikk: Arcképfestők a Nemzeti Szalonban.

Magyar Hirlap 1935.okt.8.

MDK

Herman Lipót

Interieur, virágcsokorral.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Tars.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója. 1936.maj-jun. 10.1.

Herman Lipót

MDK

Ólak, olf.
Virágcsokor, olf.
Tájkép a Börzsönyből, olf.

Nemzeti Szalon 1942. okt.
Őszi Tárlat Tagkiállitás

M. D. K.

HERMAN Lipót festő

(1884–)

Impresszionisztikus szemlélet jellemezte pikturáját

Genthon -Németh-Végvári-Záder:Magyar művésze 1800-19.
Bp. 1962. 413,

mdk.

Harman

rajza: Ernst Lajosné

Demeter Imre: A Fészek, Budapest 1962, 265. l.

mdk

Herman

rajza: Vedres Imre

Demeter Imre: A Feszek, Budapest 1962. 125. l

Herman Lipót MDK

Krakói magyar kiállitás 1927.

M.D.K.

Hermann Lipót

Stevenson: "A kincses sziget" c. művét illusztrá
ta.

Halló, mi ujság? c. rovat hiradása.
Szinházi Élet. Bp. 1919. dec. 28.- január 3.
VIII. évf. 54. sz. 35. lap.

M.D.K.

Hermann Lipót

Az Ernszt-muzeum kiállitotta rajzait. A kritika elismeréssel beszél müveiről.

Rajzok az Ernszt-muzeumban c.
Szinházi Élet. Bp. 192o. május 23-29. IX. évf.
21. sz. 21-22. lap.

MDK

Hermann Lipót rajzoló

A magyar rajzművészet fénykora. Pórely 42 l.

MDK

Herman Lipót

Szinyei Társ. nyári kiáll. Képcsalvócsot

1931. 42.sz. 147 l.

MDK

Hermann Lipót

M.Arckópfestők Társ. I.kiáll. Képzőműv. 1930. 34.sz.
219 l.

MDK

Herman Lipót

Nyaralók, of.

A törzstagok 3.kiáll. N.Szal. 1947. jan.

MDK

Herman Lipót
Feltámadás, of.

A törzstagok 3. kiáll. N.Szal. 1947. jan.

MDK

Hermann Lipót festőm.

Farkas Z: Téli kiáll. a Mücs.-ban. Vas. Ujs. 191o. 47.sz. nov. 2o. 966. l.

MDK

Herman Lipót

Magános lovas, of.

A törzstagok kiáll. 3. H.Szal. 1947. jan.

MDK

Herman Lipót

az alanti kiállitást rendezte

A törzstagok 3. kiáll. N.Szal. 1947. jan.

MDK

Hermann Lipót

Mostra Roma 1928. VI.

MDK

Herman Lipót festőm.

Gioie d'estate

Profeta con angelo

Paesaggio ideale

Mostra Roma 1928. VI. 46. 1.

NDK

Herman Lipót

Müteremrészlet, of.

A törzstagok 3. kiáll. N.Szal. 1947. jan.

MDK

Herman Lipót

Alvó Vénusz, of.

A törzstagok kiáll. 3. N.Szal. 1947. jan.

Hermann Lipót, festő

MDk

Illusztrált életrajzán dolgozik.

(Kristóf): Tizennyolcezer oldal naplójegyzet

L. L.

ESTI HIRLAP 1961. jún. 7.

M.D.K.

Hermann Lipót festőművész

Az Ernszt-muzeum kiállitásán szereplő müvei -a kritika szerint-"...buja képzeletü kompoziciói egy más világba visznek... amely szebb és gazdagabb, mint a miénk..."

A legszebb kiállitás c. közl.
Szinházi Élet. Bp. 1921. január 30.-febr. 5.
X. évf. 5. sz. 23. lap.

MDk

Hermann Lipót, festő

Olasziországi tanulmányútra utazott

—: Ma hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1961. jún. 22.

MDK

Hermann Lipót

"Pihenők", olajfestm.
"Börzsönyi táj", olajfestm.

Magyar Művészetek Reprezentativ Képzőm.
Kiáll. 1947.Jan. v.Ernst Múzeum.Kat. 6,7.1.

M.D.K.

Hermann Lipót

A "Goldwyn-akció" zsürijének tagjaként szerepel több más neves művésszel együtt a "2576 pályázó jelent meg a Goldwyn-akció zsürije előtt" c. beszámoló szerint.

Szinházi Élet. Bp. 1928. ápr. 8-14. XVIII. évf. 15. sz. 19-22. lap.

M.D.K.

Hermann Lipót

Erdős Renée: Silvia Neri c. novelláját illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 1928. nov 25-dec. 1. XVIII. évf. 48. sz. 37-40. l.

MDK

Herman Lipót

Résztvett az 1934. majusaban rendezett Sport-
művészeti kiállitason.

-io : Sportművészeti kiallitás.

Pesti Napló, 1934.máj. 20. 5.o.

MDK

Herman Lipot

Velencei Biennale 1930. 161.1.

MDK

Herman Lipót

Balatoni táj, olajf.
Vihar előtt, "

A Balatoni Társaság II. Kiáll. Kat. 1924.
Nov.29.-Dec.8. 13.lap

Fényképe

Magyar Foto: x 79/1

Hegedüsné

Hermann Lipót: Fejér Lipót arcképe

Festmény

Balla-Benczi

1950. IX. 8.

Meg. van

Fénykép

Magyar Foto: 20 31222/14 Hegedüsné

Herman Lipót: Piros ruhás lány

Olaj

Jelz. c.o.: „Herman Lipót 1953"

1953. XII. 22.

Meg. van

Fénykép

Magyar Foto: BT 21218/5 Hegedüsné

Herman Lipót: Épül Sztálinváros 1952. szeptember

Clay

1952.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: BT 21218/4 Hegedűné

Herman ~~Ottó~~ Lipót: Sztálinváros, ó-városi részlet

Olaj

Jelz. C. o.: „Herman Lipót 1952 ...“

1952.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: 7 Á 746/192 Hegedűsné

Herman Lipót: Virágcsendélet

Olaj

1951.

Neg. van

MDK

Herman Lipót

A Szinyei Merse Pál Társaság brüsszeli kiállitása. Le Peuple, május 29. Magyar Művészet 1926. 5. sz. 297.l.

MDK

Herman Lipót

A Szinyei Merse Pál Társaság brüsszeli kiállitása.
Nation Belge, május 29. Magyar Művészet 1926. 5.sz.
298.l.

Fénykép

Magyar Foto: N J 5517/35-39 Hegedüsné

Herman Lipót kiállítása a Kossuth klubban. - Részletek

1955. V. 17.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: G.K. 829/19,12 Hegedűsné

Herman Lipót a „Magyar katona a szabadságért" c. kiállításra készül

1951. VIII. 29.

Fénykép

Magyar Foto: NJ 5517/32-34 Hegedűsné

Herman Lipót kiállításának megnyitása a Kossuth klubban. – Pór Bertalan megnyitó beszédét tartja

1955. V. 17.

Neg. van

Felvételek

Magyar Foto: CJ 4408/10, 15, 21, 24 Hegedüsné

Fleman Lipót oldalnézete

1954. IV. 8.

Meg. van

MDK

Herman Lipót, festöm.

a szolnoki telep fiataljai közül is itt képviselve van.

br.Kohner Adolf gyüjteménye.
Képzümüvészet. 1929. 16. sz. 14.l.

MDK

Herman Lipót, festöm.

irizáló szinek kábitó pompájával festi meg
aktjait.
Ö az akt kedvéért komponál, nem ugy mint fes-
tészetével rokon Iványi Grünwald, kinél az akt
csak csakis kompoziciós eszköz.

Magyar Müvészet. 1925. 389-390.l.

MDK

Hermann Lipót, festőm.

319.	Csendes Balaton.	Olf.
327.	Viharfelhő.	"
333.	Balatonmenti tájkép.	"

KMTárs. 1927. táj- és életkép kiáll. Kat. 19.1.

Hermann Lipót, Festők.

319.	Csontos Dalaton.	017.
327.	Vihar felhő.	"
333.	Dalatommenti kéjlép.	"

MDK

Herrmann Lipót

Feltámad a Muskátli-művészasztal. Nemzeti Ujság 1927. máj. 17. 11.l.

Herman Lipót

M.D.K.

Méltatás.

Ecsery Elemér: Borics Pál
Művészet, 1966. július - 30 kép

MDK

Herman Lipót, festőm.

Olajfestmények:

217. 68-as bakák Szerbiában.

A zelnoki festők.

Képzőm. Társ. 1927-28. téli kiáll. Kat. 15.1.

MDK

Herman Lipót

-rp-:"A magyar művészetért" kiállitása. Magyarország 1940. dec. 14. 6.l.

MDK

Herman Lipót

Kertek alján, repr.

Magyar Müvészet 1926. 21.1.

MDK

Herman Lipót

A Szinyei-Társaság reprezentativ kiállitása.
Pesti Napló 1937. okt. 17. 12.l.

MDK

Herman Lipót

Adriai táj, repr.

Nemzeti képzőm. kiáll. 1934.

MDK

Herman Lipót

A Szinyei-Társaság kiáll. Pest 1942. febr. 5.

Hermann Lipót, festőm. MDK

" .... vannak közöttük, akik sohasem voltak fiatalok, az a vigaszuk sincs meg, h. egyszer jobbak voltak vagy egyszer jobbak lesznek" /!/

Ber Pál:
A Szinyei-Társaság kiállitása.
Magyar Irás. 1926. VI.2-3.sz. 25.1.

MDK

Hermann Lipót

1927.márc.13-tól 2o-ig rend.pécsi kiállitáson szerepelt művével.

Felvinczi Takács Zoltán: Kiáll.Pécsett

Magy.Művészet, 1927. 165-166.lap

Hermann Lipót

M.D.K.

Herman Lipót

Erdős Renée: "Diana" c. novelláját illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 1933. május 28.-juni.3.
XXIII. évf. 23. sz. 7o-73. lap.

M.D.K.

Herman Lipót

"Szórakozott professzor a juliusi esőben" cimmel tréfás rajz.

Szinházi Élet. Bp. 1933. juli 9-15. XXIII. évf. 29. sz. 2o. lap.

M.D.K.

Herman Lipót

Dezső Alajosról készült karikaturáját bemutatja a lap tréfás cikk keretében, amelynek cime megállapithatatlan, mert a lap hiányos.

Szinházi Élet. Bp. 1933. okt. 1-7. XXIII. évf. 41. sz. a 9. és a 33. lap között.

M.D.K.

Herman Lipót

"Megtörtént már nálunk is..." c. cikket irt a festőművészről szóló -"Szegény Mavrier" c. előadással kapcsolatban, amelyet a Nemzeti Szinházban adtak elő. Kritikájában párhuzamot von a darab festőművészée, illetve annak története és más más nagy művészek sorsa között.

Szinházi Élet. Bp. 1933. nov. 26-dec. 2.
XXIII. évf. 49. sz. 2. lap.

M.D.K.

Herman Lipót

"Megtörtént már nálunk is..." c. cikket írt a festőművészről szóló -"Szegény Mavrier" c. előadással kapcsolatban, amelyet a Nemzeti Szinházban adtak elő. Kritikájában párhuzamot von a darab festőművészée, illetve annak története és más más nagy művészek sorsa között.

Szinházi Élet. Bp. 1933. nov. 26-dec. 2.
XXIII. évf. 49. sz. 2. lap.

M.D.K.

Herman Lipót

"Abbáziai délután" c. képének repr.-ját bemutatja a lap a Szinyei Társaság kiállitásáról a Nemzeti Szalonban.

Szinházi Élet. Bp. 1933. nov. 26.-dec. 2.
XXIII. évf. 49. sz. 37. lap.

M.D.K.

MDK

Herman Lipót

Kertek alján, repr.

Paradicsombokrok, repr.

Magyar Művészet 1926. 21, 23.1.

MDK

Herman Lipót

Kertek alján, repr.

Ernst Muzeum kiáll. LXXXI./1926/. Szinyei Társ. II. kiáll. kat.

M.D.K.

Herman Lipót

"Festők a strandon" cimmel a müvész fényképe a strandon s mellette az ugyancsak a strandról készült rajza. Repr.

Szinházi Élet. Bp. 1934. aug. 12-18. XXIV. évf. 34. sz. 65. lap

.D.K.

MDK

Herman Lipót

Herman Lipót: Művészek munkaközben. Csók István műtermében. Pesti Napló 1931. dec. 25. 68.l.

MDK

Hermann Lipót

A képzőművészeti év eseményei. P.H. 1933. évi nagy naptára. 56.l.

MDK

Herman Lipót

Balaton-Lellénél c. munkájáért a N.Szal. dicsérő elismerését kapta

Aktuális képzőművészeti események. Pesti Hirlap 1928 évi Kincsesháza. 66.l.

MDK

Herman Lipót, festőm.

nem emelték a Társaság presztizsét sablónjai.

III. Szinnyei-Társaság. Tavaszi Tárlat.
Képzőművészet. ? I.évf. 1.sz. 9.l.

Herman Lipót, festőm. MDK

ujabb képei mindinkább kifejezik manierizmusát. A régi, ingadozó talajt elhagyva, biztosabb alapot keres.
Rajzai, festményei eklektikus jellegüek, fáradtak.

Az Ernst-Muzeum csoportkiállitása. 120.-ik.
Képzőmüveszet. 1931. 43-44. sz. 191.l.

MDG

Hermann Lipót, festő

Czeizing Lajos fotoalbumában szerepel portréja.

A.T.: Művészi album — művészekről 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. szept. 5.

Hermann Lipót

Pór Bertalan

Séta a II. magyar képzőművészeti kiállításon.
Nők Lapja Budapest 1951. nov. 7.

Hermann Lipót

„Balatonlelle" c. festménye díjat nyert a tárlaton.

„Magyar táj" – Kiállítás a Művészeti Alkotások Vállalat termeiben
Világosság. 1951. okt. 9.

Herman Lipot

Csók István portréja

Tavaszi Tárlat, kiállítás a Műcsarnokban

Magyar Nemzet, 1952 máj. 18

MDK

Herman Lipót

Mocsár.
Patak a faluban.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CVI.A Munkácsy-cch
II.Reprezentatív Kiáll.Bpest.1929.Okt.hó
Kat.11, 12.lap

Herman Lipót

Csók István portréja

Sztálinváros képe.

A III. Magyar Képzőművészeti Kiállítás festményei
(Dutka Mária)

Magyar Nemzet, 1952. dec. 27.

M.D.K.

Hermann Lipót

Rajz "Hermann Lipót noteszéből" cimmel a "Kis notesz" c. rovatban.

Szinházi Élet, Bp. 1929. január 5.-ig. /A lap hiányos, kezdő dátum nem szerepel./
XIX. évf. 1. sz. 71. lap.

M.D.K.

Hermann Lipót

A Miss Magyarország választás zsürijének tagjaként más művésszel együtt fényképét bemutatja a lap csoportképen.

Szinházi Élet. Bp. 1929. január 13-19. XIX. évf. 3. sz. 2.lap

M.D.K.

Hermann Lipót

Rajza a "Simon Böske emlékkönyvébe"c. külön mellékletben a "Miss Európa" üdvözlésére.

Szinházi Élet. Bp. 1929. febr. 10-16. XIX. évf. 7. sz. külön melléklet. XXIV. lap.

MDK

Herman Lipót

Gellérthegyi táj.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CXV.A Munkácsy-céh
III.reprezentatív kiáll.Bpest.1930.Nov.hó
Kat. 9.1.

MDK

Herman Lipót

Fürdőzők. (Abbazia)
Incselkedők.
Eszményi táj.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.A Munkácsy-céh III.
reprezentativ kiáll.Bpest.1930.Nov.hó.Kat.11.1.

Hermann Lipót, festöm. KDK

A Szinyei Társ. fennállása óta ez a III. együttes kiállítás. /Közben renieztek egyes tagok külön kiállítás. -t./ A bemutatkozás nem teljes, egyesek külföldön tartózkodnak, vagy más ok miatt vannak távol.

H.ugy figurális, mint csendéletképein uj szinesekrokat álmodott meg.

Dr.Lázár Béla: A Szinyei Társ. III. kiáll. -e.
Szinyei Merse Pál Társ. 10.éves jubileuma.
1931.jan.7. 11.1.

MDK

Hermann Lipót

Az Arcképfestők Társasága. Képzőművészet 1931. 43-44. sz. 187.l.

M.D.K.

Hermann Lipót

Két alkotásáról számol be a "Mányoki-ut 5.II.emelet." cimmel közölt cikk Gombaszögi Frida müvésznő lakásáról, amelynek szalonjában szerepel a müvész két képe.

Szinházi Élt. Bp. 193o. jan. 12-/18. XX. évf. 3. szám 36-39. lap

M.D.K.

Hermann Lipót

Hermann Lipót: "A napos oldalon" c. irását illusztrálta Faragó Géza festőművész karikaturájával. Repr.

Szinházi Élet. Bp. 193o. ápr. 20-26. XX. évf. 17. sz. 130. lap.

MDK

Herman Lipót festöm.

a szolnoki müvésztelep fiataljait képviseli müveivel.

br. Kohner Adolf gyüjteményéből.
Képzömüvészet. 1929. 15. sz. 14. l.

Hermann Lipót, festöm. MDK

Nemes marcell fogadást kötött vele, h. a festéshez r
nem kell jó idegzet, derült kedély, se jólét, hanem
elsősorban vászon, festék ecset. Inspiráció, hangulat
fölösleges. "No, csap próbálja meg." Meg is próbálom.
Ha elveszt em a fogadást magáé a felszerelés, mit ne-
kem megvásárol. - H.L. Meg is vásárolta a drága kül-
földi anyagokat, abban a hitben, h. majd birtokába jut-
nak. -Tévedett. Nemes Marcell tényleg festeni kezdett
nem minden siker nélkül.

Gergely István: Viziók a müvészszávéházban. (Japán)
Képzömüvészet. 1932. 55.sz. 225.l.

MDK

Hermann Lipót

Művével résztvett a Munkácsy céh kiállitásán.

Művész-Élet, 1933.II.5-6.sz. 9.l.

M.D.K.

Hermann Lipót

Fényképét csoportképen, más müvészekkel együtt közli a lap, mint a Miss Magyarország-választás zsürijének tagját.

Szinházi Élet. Bp. 1930. jan. 26-febr. 1. XX. évf. 5. sz. 5. lap

MDK

Herman Lipót

Család

Imádás

Ernst Muzeum kiáll. XIII. Bpest 1913.

INISZTÉRIUM
)IANNISZ UTCA 2–4
123-420

zsef elvtársnak,
lvezető,
Budapest
sztá

Tárgy: .....

.....

.....

.....

Hiv. sz.: .....

Mell.: .....

MDK

Herman Lipót

Fürdőzés

Orfeus

Gyümölcsfák alatt

Ernst Muzeum kiáll. XIII. Bpest 1913.

MDK

Herman Lipót

Éva teremtése

Család

Ernst Muzeum kiáll. XIII. Bpest 1913.

Herman Dipót MDK

Kertek, olf.

Műcsarnok 1906/7. téli nemzetk. kiáll.

M.D.K.

Hermann Lipót

Rajz a lap belső cimlapján tréfás verssorokhoz.

Szinházi Élet. Bp. 1928. május 27-juni 2.
XVIII. évf. 22. sz. belső cimlap.

M.D.K.

Hermann Lipót

Krudy Gyula: „A nagyasszony ballépése" c. elbeszélést illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 1928. juni 3-10. XVIII. évf. 23. sz. 90. lap.

M.D.K.

Hermann Lipót

"Látogatás a szentendrei müvésztelepen" c. beszámoló közli, hogy a müvész Iványi Grünwald Béla és Szüle Péter müvésztársával együtt az ősszel kiköltözik a müvésztelepre.
Kép /fényképfelv./ Szüle Péter és Hermann Lipót munkaközben cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1928. aug. 12-18. XVIII. évf. 33. sz. 40-41. lap.

M.D.K.

Hermann Lipót

"Kis notesz" c. rovatban rajz a müvész vázlatkönyvéből.

Szinházi Élet. Bp. 1928. május 13-19. XVIII. évf. 20. sz. 15. lap.

M.D.K.

Hermann Lipót

Fényképfelvétel a művészről munkaközben, amint fest a strandon.

Szinházi Élet. Bp. 1928. aug. 12-18. XVIII. évf. 33. sz. 35. lap.

Fénykép. Milepné

Mürzamok

Herman Lipót: önarzkép.

Jelz: Herman Lipót
1954

Festmény. olaj

Vrgatsi vinar.

Negativ

Petrás: 341

Kerényiné

Herman Lipót: Parasztudvar.
o.v.1954.

Negativ

Petrás: 340

Kerényiné

Herman Lipót: Köveskutiné udvara.
o.v.1954

Negativ

340

Negativ

Petrás: 339

Kerényiné

Herman Lipót: Erdei tisztás.Zsenye.
o.v.1954.

Fénykép

Uj Magy.Képt.: 5333 Kerényiné

Herman Lipót: Kerényi Erzsi arcképe.1953
J.l.ü.: Herman Lipót 1953
festmény

Petrás foto

105

M.D.K.

Hermann Lipót

„Tavasz" c. rajzát hozza a lap a cimlapon.

Szinházi Élet. Bp. 1929. május 19-25. XIX. évf. 21. sz./cimlap belső/

M.D.K.

Hermann Lipót

Pillanatfestmény cimmel élőszemélyekkel rendezett képét "Névnapi üdvözlet" cimmel bemutatja a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1929. juni 9-15. XIX. évf. 24. sz. 30. lap.

MDK

Herman Lipót

Kertben, olajf.

I.Művészeti Kiáll.Kat.1946.Jul.7.-Jul.28. 8.l.

Herman Lipót MDK

Ámort megünneplik, vizf.

Mücsarnok 1910/11. téli kiállitás

MDK

Herman Lipót

Lyka K.: A Szinyei Merse Pál Társaság kiáll. Magyar Művészet 1926. 1. sz. 2.l.

MDK

Herman Lipót

Pirosruhás leány.

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiál[illegible].1935.
Márc.24-Máj.15. Műcsarnok. Kat. 8.1.

MDK

Herman Lipót

Feltámadás.
Műteremben.

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.1935.
Márc.24-Máj.15.Műcsarnok. Kat. 7.1.

MDK

Herman Lipót

A Szinyei Merse Pál Társaság tagjai 1940.

MDK

Herman Lipót, festöm.

lellei tájain egy uj és nemes tónusharmonia ezüst-
je lebeg.

Ernst Muzeum.- A Szinyei M.P.Társ. művésztagjainak
II.kiállitása az E.M.-ban. /Az I.1925.-ban volt.
Kat. 4.1. 1926.jan.24.-febr.28.

MDK

Herman Lipót

Képzőművészet 1932. 52. sz. 153.l.

MDK

Herman Lipót

Nőcsoport a vizpartjan, olajf.
Strandolók a Balaton partjan, olajf.
Fehérfény a Balatonon, "
Eszményi idill, "

Magyar Képzőművészek szegedi reprezentativ kiáll.1930.Munkácsy-Céh. Kat. 21.l.

MDK

Herman Lipót

Idill, olajf.
Balatonmenti táj, olajf.
Országút, "
Szerelmi vallomás, "

Magyar képzőművészek szegedi reprezentativ kiáll.1930.Munkácsy-Céh. Kat. 21.l.

MDK

Hermann Lipót

Képzőművészet 1932. 55. sz. 224.l.

M.D.K.

Hermann Lipót

"Ceruza és lencse" c. rajzos, fényképes riport -gyermekbalettről. A cikket irta és rajzokkal elláta a müvész.
Fénykép bemutatja a müvészt magát is, két képen, munka közben.
Hat rajz.

Szinházi Élet. Bp. 1931. dec. 20-26. XXI. évf. 52. sz. 77-80. lap

.

M.D.K.

Hermann Lipót

Rajza és nyilatkozata a Szinházi Élet "Ideális feleség" c. pályázata részére, "ahogy ők látják..." c. körkérdés illusztrációjaként. A körkérdés során felhivták az irókat, festőket, karikaturástákat, hpgy válaszoljanak irásban, vagy rajzban.

Szinházi Élet. Bp. 1932. ápr. 1o-16. XXII. évf.16. sz. 33-33. lap.

Herman Lipót

MDK

Arcképtanulmány, olf.

Műcsarnok 1916-17 téli tárlat

M.D.K.

Hermann Lipót

Tréfás plakátrajz "Szavazzatok Bajor Gizira" cimmel, "Éljen szeretett képviselő-jelöltünk" c. felhivásra.

Szinházi Élet. Bp. 1931. juni 21-27. XXI. évf. 26. sz. 34. lap.

MDK

Herman Lipót

Rajza, a miről álmodnak a pesti festők c. sorozatból. Repr.

Cikk: Álmodik a festő.

Színházi élet, 1934. Karácsonyi sz. 48-51.lap

MDK

Herman Lipót

A Balatoni Tarsaság emlékplakettjét Herman Lipót "A Balaton Lellénél" olajfestménye kapta.

Cikk: A Balatoni Tarsaság kiall.-anak nyertesei és matinéja.

Pesti Napló, 1935.dec.15. 21.l.

MDK

Herman Lipót festő

Műveivel résztvett a Szinyei Merse Pal Tarsaság II. kiallitasan.

Lyka Károly: A Szinyei Merse Pal Tarsaság Kiallitasa.

Magyar Művészet, 1926. I,2.lap

MDK

Hermann Lipót, festő

Czeizing L. és D. Fehér Zsuzsa

Művének c. könyvében szerepel.

D. Fehér Zsuzsa: Kis képeskönyv nagy művészekről 16–17.

A KÖNYV, bp. 1963. július III/7.

Herman Lipót festő

80 éves születésnapján a XI. kerületi tanács és a népfront bizottság felköszöntötte

Népszava, 1964. okt. 25. Soldal

Herman Lipót, festő MDh

A Magyar Népköztársaság érdemes
művésze címet kapta.

—: Átnyújtották az új kiváló és
érdemes művészek kitüntetését 9.e

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. ápr. 3.

Herman Lipót MDK

Önarckép, olf.

Mücsarnok 1915-16 téli tárlat

Hermann Lipót.

A régi Műcsarnok termeiben megnyílt a Szépművészeti Muzeum új magyar képtára, melynek dő termében műre szerepel.

Nemzeti Ujság, 1928. Okt. 30.

Fénykép

Uj Magy.Képt.: 5355 Kerényiné

Herman Lipót: Falusi részlet.1948
J.l.j.: Eger 1948 aug.l. Herman L.
festmény

P etrás foto

Fénykép

Uj Magy.Képt.: 5343 Kerényiné

Herman Lipót: Sárospataki régi utca.1953.
J.l.j.: Sárospatak 1953 Herman Lipót festmény

Petrás foto

Fénykép

Uj Magy.Képt.: 5354 Kerényiné

Herman Lipót: Zsennyei udvar.1954.
J.l.b.: 1954 máj.Herman Lipót
festmény

Petrás foto

Fénykép

Palli

Képzőművészek Szövetsége

Herman Lipót: Fejér Lipót arcképe /I. Magyar Képz. Kiáll./

Jel.: Bp. 1950, Herman Lipót

Olajfestmény

Fotó: Petrás S.

Neg. van

Fényképész Palla

Képzőművészek Szövetsége

Herman Lipót: Pór Bertalan arcképe /II. Magy. Képz. Kiáll./

Jel.: Herman Lipót

Olajfestmény

Fotó: Petrás S.

Neg. van

Fényhép — Pallai

Képzőművészek Szövetsége

Herman Lipót: Épület előrajzáló telep Szálimárosban /IV. Magy. Képz. Kiall.

Jel. Herman L.

Olajfestmény

Fotó: Petrás S.

Neg. van

Palei

Fénykép

Képzőművészek Szövetsége

Herman Lipót: Épül Szlálinváros /III. Magy. Vesz. Kiáll./

Olajf.

Foló: Petrás S.

Neg. van

Negativ

Petrás: 343

Kerényiné

Herman Lipót: A vándor.
o.v.1954.

HERMAN LIPÓT

Kisfaludi Stróbl Zsigmond Kossuth-dijas Kiváló Művész arcképe. Olaj. 65x86.
Épül Sztálinváros 1952. szeptember. Olaj loox75.
Sztálinváros, ó-városi részlet. Olaj. loox75.
Csók István Kossuth-dija Kiváló Művész arcképe Olaj

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat.Műcsarnok 1952.dec-1953.márc.

M.D.K.

Hermann Lipót

Két fényképet közöl a lap: A müvész munkaközben mütermében Miss Magyarországot rajzolja és egy másik a kész rajzot ábrázolja a szépségkirálynőről.

/lehet megállapitani

/A beszámoló egyik lapja hiányzik, igy cimet nem /
Szinházi Élet. Bp. 1930. febr. 2-8. XX. évf.
6. sz. 13-14. lap

M.D.K.

Hermann Lipót

A városligeti hószoborkiállitás zsürijének tagjaként szerepel, ahol a Képzőművészeti Főiskola hallgatói versenyeztek hóból készült alkotásaikkal. Fényképét közli a lap.
Komlós Jenő: "Hóemberversenyt és kiállitást rendeztünk a Városligetben" cimmel beszámol a dijakkal kitüntetett hóalkotásokról.

Szinházi Élet. Bp. 1929. márc. 3-9. XIX. évf. 10. sz. 14-16. lap.

MDK

Hermann Lipót

"Pihenők", olajfestm.
"Börzsönyi táj", olajfestm.

Magyar művészhetek reprezentativ képzőművészeti kiállitása v. Ernst Múzeum.

Katalógus 1947 jan. 4-26-ig. 6.és 7.o.

MDK

Hermann L.

az anyag modern részében szerepel

Nemzetk. velencei kiáll. Képzőművészet könyk, 31. sz. 14; 145 l. 1930.

MDK

Hermann Lipót

Goethe: "A napló" c. művének az 1924.évi kiadas rajzait készitette.

Cikk: A nemzetközi Goethe-kiallitas magyar résztvevői.

Magyar Grafika 1932. 5-6.sz. 59.l.

Herman Lipót MDK

Tükör előtt fekvő nő, olf.

Munkácsy Céh IX. kiáll.
Nemzeti Szalon 1936. máj.

MDK

Herman Lipót

"Interieur" c.festm.repr.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun.

Hermann Lipót festőművész

Lellei táj

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa.1934

MDK

Herman Lipót

Feltámadás, of.

N.Szal. 1947.jan. Törzstagok III-ik kiáll.

MDK

Herman Lipót

Nyaralók, of.

N.Szal.1947.jan. Törzstagok III-ik kiáll.

M.DK

Hermann Lipót, festöm.

ismert kézvonásait látjuk.

Kende Béla:
A Mücsarnok tavaszi tárlata. 1940.
Müvészet. 1940.33.sz. 45.1.

MDK

Herman Lipót, festöm.

irizáló szinek kábitó pompája....

Az akt kedvéért komponál....

Gerő Ödön: Az akt-kiállitás.
Magyar Művészet. 1925. 389.l.

Hermann Lipót festőművész

Virágos kert

Magyar kiállitás tárgymutatója.Műcsarnok 1934.

Hermann Lipót festőművész MDk.

A Szinyei Társaság Jubiláris Kiállitásán.
"Szerelmes pár" kompozició

Képzőművészet, 1931. 37. sz. 46. l.

mdk

Herman Lipot

rajza: Ivanyi Grünwald Béla, Pólya Tibor, Kemény Simon, Falus Elek és Fényes Adolf a Fészekben.

Demeter Imre: A Fészék
Budapest 1962. 21. l

M.D.K.

Hermann Lipót műtermében.

Mélynyomás, fénykép után.

Panoráma. Bécs. 1922.jul.2. 27.sz. 25.p.

M.D.K.

Hermann Lipót: Hódolat.

Mélynyomás, -- festménye után.

Panoráma. Bécs. 1922.jul.16. 29.sz. Boritékkép.

Herman Lipót

MDK

Kabin előtt, olf.
Kék balatoni táj, olf.
Sötét felhők a Balatonon, olf.

Balatoni Társaság V. kiállitása
Nemzeti Szalon 1933. május.

Herman Lipót MDK

Patak mellett
A szerelem kapuja

Mücsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Herman Lipót

MDK

Őszi táj
Tanulmány Illés prófétához

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

de. D. K.

HERMAN Lipót festő
(1884 —)

Impresszionisztikus szemlélet
jellemzi fiktúráját

nthon-Németh-Végvári-Záder: Magyar művészet 1800-1945.
. 1958. 414. l

Herman Lipót

festő

M.D.K.

A Magyar Népköztársaság
érdemes művésze címét
adományozták.

—: Hírek
Művészet, 1964. junius — 44 lap.

MDK

Herman Lipót

A Budai Szépmüvészeti Társulat kiáll. Képzőmüvészet 1932. 233.l.

N.Y.H

Herman Lipót
festő

M.D.Y

Az Alt-Aussei róbányából vissza kaptuk két művét. — Miltatás. Művészasztal' c. könyve. forrásműve "a magyar századfordulónak. Rajz a feleségéről (repro)

Fodor Agnes: Visszaszlátás
Nők lapja, 1963. dec. 21.-8 kap

MDK

Herman Lipót

Ámort megünneplik, vf.

KMT 1910/11. téli kiáll. kat. 55.l.

MDK

Herman Lipót

12 rajza és vizfestménye /: a művész ajandéka/ a grafikai kabinet gyarapodásából.

Cikk: A Szépm.Múz.gyarapodasa 1926-ban.

Magyar Művészet, 1927. 2.sz. 112.l.

Hermann Lipót festő M.D.K.

Müve szerepel Oltványi Imre gyüjteményében, melyet 1936-ban szülővárosának Bajának adományozott

Oltványi-emlékkiállitás Baján

Magyar Nemzet 1963. szeptember 10. 4.l.

MDK

Hermann Lipót

Ámor és Psyche, of.

Alkotás Müvészház XIX. kiáll.

Herman Lipót M.D.K.

festő

1928-ban festette a „Fürdőző nők" c. művét, 1923-ból való a „Vilar" cimű mű. — „Sárospataki Városvészlet (repro)

Lengyel Géza: A nyolcvan éves Herman Lipót-nál
Művészet, 1964. junius - 21 kep.

[illegible]

Herman Lipót
festő

M.D.K

A művésznek kétezer képe van
magántulajdonban és még sok-sok
ismeretlen helyen rejtőzik. Anonki-
vül, rajzok, karikatúrák, öregbítik
a mester munkásságát.

Lengyel Géza: A nyolcvanéves Herman Lipótnál
Művészet, 1964. junius – 21 lap

MDK

Herman Lipót

Öreg füzfák

Szerelmi vallomás

Fasor

Ernst Muzeum kiáll. CVII. /1929/. 8.1.

MDK

Herman Lipót

Fák a tengerparton

Fürdőző nők

Heroikus felhők

Ernst Muzeum kiáll. CVII. /1929/. 8.1.

MDK

Herman Lipót

Szentenedrei házak

Fák

Idill

Ernst Múzeum kiáll. X CVII. /1929/. 8.l.

MDK

Herman Lipót

Erdő széle

Országut mellett

Szines fák

Ernst Muzeum kiáll. X CVII. /1929/. 8.1.

MDK

Herman Lipót

Bibliai jelenet

Dombos vidék

Patak

Ernst Múzeum kiáll. X CVII. /1929/. 8.1.

MDK

Herman Lipót

Nyári örömök

Plein air akttanulmány

Szürke Balaton

Ernst Muzeum kiáll. CVII. /1929/. 8.1.

MDK

Herman Lipót

Ölelkező pár /vázlat/

Jákob viaskodik az angyallal

Ernst Muzeum kiáll. CVII. /1929/. 8.1.

MDK

Herman Lipót

Orfeus

Munkában

Nyári délután

Ernst Muzeum kiáll. X CVII. /1929/. 8.1.

M.D.K.

Hermann Lipót

„Női akt" c. rajzának repr.-ját közli a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1928. január 15-21. XVIII. évf. 3. sz. 32. lap.

MDK

Herman Lipót

Farkas I.:A halhatatlan törzsvendég.Lechner Ödön és müvész asztaltársasága. Pesti Hirlap 1936. máj. 21. 11.1.

Herman Lipót festő MDK

Ápr. 24-én lesz 78 éves. Szenvedélye: a műélvezet. Most is dolgozik.

(n): Szenvedélye a műélvezet 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. ápr. 18.

MDK

Herman Lipót, festő

A Japán Kávéház törzsvendégeit híresen rajzolta.

H. L.: A Sugár út története

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. okt. 3.

MDK

Herman Lipót

"Jegyzetek a képelvezés módjához". c.cikke.

Magyar Művészet 1934. 4.sz. 98-113.l.

MDK

Hermann Lipót, festő

Avatóbeszédet mond az emléktábla (Kelenhegyi út 12-14. sz. ház) leleplezésén. Hermann L. ma is lakója a háznak.

—: Rippl-Rónai-emléktábla avatás 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. dec. 17.

MDK

Hermann Lipót, festőm.

Fürdő nők. Olf.Jelz.

Árv. Közl. 1936.márc. 76.sz.2.3k.sz. 36.l.

MDK

Hermann L., festőm.

Téli táj. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1936.márc. 76.sz.2.3k.sz. 36.l.

MDK

Hermann Lipót

"Idill" c.festm.repr.

/A Mücsarnok téli kiállitásából/

Müvészet,1915. 452.l.

MDK

Herman Lipót, festöm.

Erdöreszlet. Olf. Jelz.

Fürdö nök. " "

Árv. Közl. 1937. 6.rk.vz. 23.l.

MDK

Hermann Lipót festőművész

A barcelonai kiállitáson résztvevő művészek listáján szerepel.

Cikk: Fordulat a külföldi kiállitások ügyében.

Képzőművészet,1929.évf. 155, 156.l.

MDK

Herman Lipót

Nagy és kis szenzáció, repr.

Pérely 98.1.

M.D.K.

Hermann Lipót

Kónyai Elemér műgyüjtő magángyüjteményének kiállitásán szerepel műve több más művész alkotásával együtt a Szinházi Élet Boltjában rendezett kiállitáson.

Művészi magángyüjtemények c.
Szinházi Élet. Bp. 1926. május 2-8.
XVI. évf. 18. sz. 52-53. l.

M.D.K.

Hermann Lipót

Orbók Attila: Az öngyilkos c. novelláját illusztrálta négy rajzzal.

Szinházi Élet. Bp. 1926. ápr. 28-május 1.
XVI. évf. 17. sz. 56-58. lap

. . . .

M.D.K.

Hermann Lipót festőművész

Nyilatkozik az előző évi „Pünkösdi királynő választás"-ról mint volt zsüritag, akit az ezévi választásra is felkértek. Fényképét közli a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1926. ápr.28.-május 1. XVI. évf. 17. sz. 28-29. lap.

M.D.K.

Hermann Lipót

Fényképét feleségével együtt közli a lap pesti lakásukban.

Szinházi Élet. Bp. 1926. szept. 6-12. XVI. évf. 36. sz. 63. lap.

Budapest.

Lantos Magazin. 1929. 1. sz. 52-55. l.

Hermann Lipót festöről.

MDK

Hermann Lipót, festőm.

Olasz táj. Olf. Jelz.

Árv. Csarh. 1937.okt. 83.sz./Árv. Közl. rk.sz./ 24.1.

MDK

Herman Lipót

A barcelonai nemzetk. kiállitáson dijat kapott

Képzőművészet 1929. 24. sz. 223.l.

MDK

Herman Lipót

Művét sorsolásra bocsátotta a Szinyei Társaság
1925.máj.20.-án rend.majálisán.

Magyar Művészet, 1925. 1.sz. 60.l.

MDK

Herman Sámuel tücsináló

kassai céhmester 1715-ben

Wick B: A kassai szt. Rozália-kápolna története.
Kosice, 1935. 89.l.

MDK

Hermann Lipót

Művei a kiállitáson.

Cikk: A Szentendrei Festők Társaságának kiáll.

Képzőművészet, 1930.IV.évf. 29.sz. 102. l.

MDK

Herman Lipót

Gergely I.: A három mester. Nemzeti Ujság 1927. márc. 2o. 21.l.

Herman Lipót/?/ graf.
festőm.

Az Ernst-Muzeum idényzáró grafikai kiállitása május 13-án nyilt meg. Mintegy 2ºº kézirajz gyült össze, egy részük külföldi műhelyekből.

Müvei nem számitanak a meglepetés keltésre, reálisabbak s az élet egyszerübb, szélesebb szemléletét tükrözik.

Lyka Károly: Májusi kiállitások.
Magyar Muzsa. 192o. 11-12.sz, 514.l.

—

Herman Lipót MDK

Őszi táj

Tanulmány Illés prófétákhoz

Patak mentén

A szerelem kapuja

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

M. D. K.

Herman Lipótné

fényképét fésje riportjánar keretében hozza a lap, mint akiner üveg-festményeivel művészi körökben nagy sikere van.

Herman Lipót: „Nem esik messze az alma a fájától" c. Szinházi Élet, Bps. 1936. május 31-junius 6. XXVI. cóf. 23. sz. 52-53. lap.

MDK

Herman /Lipót?/ festőm.

szereti romantizálni a tájait.

Landskrona Posten dec.14.

A stockholmi magy.képzöm. kiáll /1928/ a svéd sajtóban.-MIP 1929 3.sz. 179.old.

Herman Lipót, festöm. MDK

Góg és Magóg · Olf.

v. Ernst Muz. - A Szocdem. Párt Képzöm. -nek Társasága és meghivott müvészek kiáll. -a. 1945. okt. 13. -28 Kat.

MDK

Herman Lipót, festőm.

Álom tájkép. Olf.
Hullámfürdő. "

v.Ernst Muz.- A Szocdem.Párt Képzőm.-nek Társasága és meghivott művészek kiállitása. 1945.okt.13-28. Kat.

MDK

Hermann Lipót

Nimfák, vörös kréta

Szónok a pusztában, szinezett tollrajz

Szépm.Muz.graf.oszt.61.kiáll. /1931/. Uj szerzemények. 22.1.

Hermann Lipót

Német, vörös kréta

Szónok a pusztában, szinesett toll-

ruja

M.D.K.

Hermann Lipót

Rajz. A müvész önarcképe.
Fénykép-repr.

Képzőművészet rovatban.
Szinházi Élet. Bp. 1923. január 1-6. XII.
évf. 1. sz. 39. lap.

MDK

Hermann Lipót, festöm.

Hollandi kikötö.		Olf. J.l.j.
Illés próféta.	Olf.	J.l.j.
Nimfák az erdöben.	Olf.	J.l.j.

Ny.Közl. 1931. 3.rk.sz. 52.l.

MDK

Herman Lipót

Móricz Virág dr.: Képzőművészeti kiállítások Budapesten. Tátra. 1938. II. 2.sz.

MDK

Herman Lipót, festöm.

Szerelmesek. Festm. Repr.

Az Ernst Muzeum kiállitásai. -Magyar Müvészet. 1925.1.s
19 -20.1.

MDK

Hermann Lipót, festöm.

2o4. Olasz táj. Olf. 6ox8o Jelzett.

Árv.Közl. 1937.okt. fk. sz. 24.l.

MDK

Hermann Lipót

Két levél. Képzőművészet 1930. 30. sz.

111.1.

M.D.K.

Herman Lipót

Lehel Ferenc: "Hermann Lipót rajzai" cimmel könyvet jelentetett meg. A müvész munkájáról és a könyvről ir rövid beszámolót Feiks Jenő.

Hermann Lipót c. közl.
Szinházi Élet. Bp. 1921. juli 3-9. X. évf.
27. sz. 22. lap.

MDK

Herman Lipót, festőm.

Tanulmány. Fekvő női akt. Repr. Rajz.

Művészet. 1913. 44.l.

M.D.K.

Herman Lipót /A név egy n-el szerepel/

A Képzőművészeti Szabadiskoláról beszámoló cikk ir arról, hogy a müvész az "Esti Akt"-nál készit vázlatokat, s megjegyzi, hogy itt sok hires müvész vázol s felsorolja a müvészek nevét.

Képzőművészeti Szabadiskola c. közl.
Szinházi Élet. Bp. 1921. szept. 25.- okt.1.
X. évf. 39. sz. 36. 1.

M.D.K.

Hermann Lipót

"Nem festményt, hanem képeket fest, nem részleteket, hanem egész dolgokat."- irja müveiről az Ernszt-muzeum csoportkiállitásáról szóló kritika.

Hét piktor, egy szobrász c. kritika.
Szinházi Élet. Bp. 1922. január 15-21. XI. évf.
3. sz. 16-17. lap.

Herman Lipót

Fejér-Lipót arcképe 1950 olaj E.L.Tud. Egyet.t.

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok. Kiállított művek jegyzéke. 10.l.

MDK

Herman Lipót, festöm.

Purim. Olf.
Ima a holdért. "

Budai Izr.Nörgyl.helyis.-ben:OMIKE képzöm.csop.téli
1944.febr.21.-Márc.19. Kat. kiáll.-a.

MDK

Herman Lipót, festőm.

Harangvirág és nárcisz. Olf.

Ábrahám feláldozza Izsákot. W

OMZsMuz.-OMIKE képzőmüv.csop.V.kiáll.
1943.szept.24.-okt.17. Kat.

MDK

Herman Lipót, festöm.

Grafikák:
Arcképtanulmányok.
Táj- és életképtanulmányok.
Akttanulmányok.
Kompozíciók, vázlatok.
Illusztrációk és karikaturák.
Agitátor. Repr. /A kat.végén./ 1940.
Vitrinekben emlékek.

Ernst Muz./Mücs./- Herman L. gyüjt.kiáll. 1954.
okt.-nov. Kat. 15.l.

MDK

Herman Lipót, festöm.

Balatonfüred.	1951.
Tengerparton.	1937.
Virágcsendélet.	1951.
Magányos lovas II.	1951.
Kossuth rekonstr.arcképe.	1953.
Petöfi rekonstr.arcképe.	1953.

Ernst Muz./Mücs./- Herman L. gyüjt.kiáll. 1954. okt.-nov. Kat. 15.1.

MDK

Herman Lipót, festőm.

Meiret Ödön.	1943.
Kossuth Cegléden vázlat.	1952.
Szentendrei táj.	1929.
Petőfi, a honvéi/vázla t/	1952

Ernst Muz.-Műcs.- Herman L. gyüjt.kiáll. 1954.
okt.-nov. Kat. 14.l.

MDK

Herman Lipót, festőm.

Kim In Szuk és Kim Hjo Hán arcképe.	1954.
Keszthelyi fasor. Rajz	1943.
Arcképvázlat.	
Arcképtanulmány.	1947.
Zsennyei alkotó otthon.	1954.

Ernst Muz.-Műcs.- Herman L. gyüjt.kiáll. 1954.
okt.-nov. Kat. 14.1.

MDK

Herman Lipót, festöm.

Vigasztalás.	1904.
Tájképtanulmány.	1902.
Arankapart.	1905.
Pásztor és nimfa.	1925.
Forrás.	1921.
Gyermekarckép.	1925.

Mücs.-Ernst.Muz.- Herman Lipót gyüjt.kiáll. 1954 okt.-nov. Kat. 11.1.

MDK

Herman Lipót, festöm.

Feleségem.	Repr.	1921.
Tannhäuser /vázlat/		1950.
Falu torkya/Lelle/		1925.
Áldor János mütermében.		1942.
Szerelmes pár.		1942. Munkában
Munkában.		1935.
Paradicsombokrok.		1925.

Mücs.-Ernst.Muz.- Herman Lipót gyüjt.kiáll. 1954
okt.-nov. Kat. 12. l.

MDK

Herman Lipót, festőm.

Téli nap/Vázlat/.	1949.	
H.Éva	1934.	
Vénusz a barlang előtt.	1943.	Sz.M.
Kerényiné.	1951.	
Sárospataki kastély előtt.	1953.	
(Egregyi?) Napsütéses parasztudvar.	1943.	Repl.
Abbáziai kert.	1931.	

Ernst Múz.- Herman Lipót gyüjtem. kiáll. 1964. okt.
nov. Kat. 12.1.

MDK

Herman Lipót, festöm.

Gyümölcsszedés.	1912.
Kék tenger.	1937.
A keszthelyi parkban.	1943.
Manci arcképe.	1941.
Gyuszi arcképe.	1941.
Önarckép 70 éves korban.	1954.
Sós Endre.	1949.

Ernst Muz.- Herman Lipót gyüjtem. kiáll. 1954. okt.
nov. Kat. 12.1.

MDK

Herman Lipót, festöm.

56.	Fásitás.	1951.	XXXXXX
	Tengermelletti villa.	1931.	
	Ilonamapi virágok.	1941.	
	Vihar. Rept.	1923.	
	Virágcsendélet.	1941.	
	Pizsamás nö.	1931.	
	Meseillusztráció.	1928.	

Ernst Muz. - Herman Lipót gyüjtem. kiáll. 1954. okt.

nov. Kat. 12.1.

MDK

Herman Lipót, festöm.

	Virágok.	1941.	
64.	Fásitás.	1951.	Sz.M.
	Esö elött.	1924/.	
	Virágcsokor.	1951.	
	Tengeri fürdö.	1936.	
	Arcképvázlat.	1933.	
	Házvége Szentendrén.	1929.	
	Gladiolus üvegben.	1941.	
	Mütereminterieur.	1942.	

Ernst Muz./Mücs./- Herman Lipót gyüjt.kiáll. 1954 okt.-nov. 12.1.

MDK

Herman Lipót festöm.

Táj vadásszal.	1953.
S.M. arcképe.	1947.
Hullámfürdö.	1928.
Koszta József.	1944.
Imre fiu.	1929.
Csók István.	1943.
Nyár.	1954.

Ernst Muz./Mücs./- Herman Lipót gyüjt.kiáll. 1954
okt.-nov. 18 l.

MDK

Herman Lipót, festöm.

Nyaraló.	1942.
Gladiolus, harangvirág.	1943. Rep!
Szines alakok a tengerparton.	1937.
Karácsonyi pihenés.	1941.
Nöcsoport a viznél.	1929.
Nök a vizparton.	1954.
Délben.	1936.
Virágok szabadban.	1941.

Ernst Múz./Műcs./- Herman Lipót gyüjt.kiáll. 1954. okt.-nov.

MDK

Herman Lipót, festőm.

Fürdözök.	1952.	
Virágok kék cserpben.	1941.	
Ciprusok a tengerparton.	1937.	
Tóparton.	1954.	
Ba/la/tonpart Keszthelyen.	1943.	
Park a Gellérthegyen.	1940.	
Lellei táj. Rept	1927.	Sz.M.
A Szabadsághegyen.	1950-54.	

Ernst Muz.-/Műcs./- Herman Ló gyüjt.kiáll.1954.
okt. -nov. Kat.13.1.

MDK

Herman Lipót, festőm.

Nyirfácska.	1952.
Sárospatakon.	1953.
Városkuti részlet.	1950.
Szomory Dezsö.	1923.
Délután Lellén.	1924.
Disznóól.	1938.
Kacsatónál.	1952.

Ernst Muz.-/Műcs./- Herman Ló gyüjt.kiáll.1954.
okt. -nov. Kat.13.l.

MDK

Herman Lipót, festőm.

Gémeskut.	1949.
Vázlat.	1937.
Kilátás a Gellérthegyről.	1952.
Kövesdiné udvara.	1954.
Épületelőkészitö Sztálinvárosban.	1953. Külügy. min.

Ernst Muz.-/Műes./- Herman Lé gyüjt.kiáll.1954. okt. -nov. Kat.13.l.

MDK

Herman Lipót, festöm.

Pór Bertalan.	1951.	Sz.M.
Budapest az ujjászületett Lánchiddal.	1954.	Rapt.
Fejér Lipót. Rapt.	1950.	Bölcs.Egye
Budapest a Gellérthegyről.	1953.	Bp.V.T.
Vihar elött.	1954.	
Balaton Lellénél.	1935.	Sz.M.
Fatanulmány.	1954.	

Ernst Muz.-/Mücs./ -Herman L. gyüjt. kiáll. 1954. okt.-nov. Kat.14.1.

MDK

Herman Lipót, festöm.

Zsennyei parasztudvar.	1954.
Heltai Jenö.	1954.
Illés.	1924.
Csók István. /egy másik 1943./	Rep. 1952. Sz.M.
Régi kor maradványa. Repr	1952. Küllöy.
Nóti Károly.	1952.
Erdörészlet Zsennyén.	1954.

Ernst Muz.-/Mücs./ -Herman L. gyüjt. kiáll. 1954. okt.-nov. Kat.14.l.

MDK

H

Herman Lipót, festőm.

Pátzay Pál.	1953.	
Magányos lovas.	1951.	Belker.m
Kisfaludi Stróbl Zs.	1952.	
Erdei tisztás Zsennyén. Rajz	1954.	
Hatvany Lajos.	1954.	
Aratás.	1940.	

Ernst Muz.-/Műcs./ -Herman L. gyüjt. kiáll. 1954
okt.-nov. Kat.14.1

MDK

Herman Lipót, festöm.

Gabonaföld.	1941.
Piazza.	1932.
Táj pirosruhás nővel.	1943.
Rafael Márta.	1943.
Táj két fával.	1948.
Dunaföldvári partrészlet.	1948.
Tömegvázlat.	1944-46.

Ernst Muz.-Műcs.- Herman L. gyüjt.kiáll. 1954.
okt.-nov. Kat. 14.l.

MDK

Herman Lipót, festöm.

A müvész anyja.	1904.	Sz.M.
Pleinair arcképvázlat.	1925.	
Nászut II.	1928.	
Tanulmány.	1921.	
Müterem a kaszárnyában.	1918.	
Lellei virágos udvar.	1927.	
Kertek alján /Lelle/	1925.	
Szakállas önarckép. Rajz.	1905.	

Mücs.-Ernst.Muz.- Herman Lipót gyüjt.kiáll: 1954.
okt.-nov. Kat. 11.1.

Herman Lipót, festöm.

Fiatalember arckép.	1921.	
Turócziné arcképe.	1931.	Sz.M.
Tóparton.	1923.	
Molnár Ferenc.	1923.	
Nászut.	1924.	
Falus Elek.	1927.	
Tájkép.	1935.	

Ernst.Muz./Műcs./- Herman Lipót gyüjt.kiáll. 1954
okt.-nov. Kat.

Hermann Lipsol

festő

M.D.K.

Méltatás ..

Isadányi Oszkár: Tersánszky és a Fészek a deresen

Élet és Irodalom, 1963. augusztus 17 – 2 lap

MDK

Hermann Lipót festőművész

Könyvet ir Fényes Adolfról. Könyve nemcsak művészi méltatás lesz, hanem kerek életrajz is.

Magyar Nemzet, 1949.okt.18. 1.1.

MDK

Herman Lipót, festöm.

Anyám arcképe.	Repr.	1905.
Szemtendrei utca.	Repr.	1929.
R.R. arcképe.		1916.
Lellei tájkép.		1924.
Keéri-Szántó Imre.	Repr.	1924.
Iskolai tanulmányfej.		1905.
Önarckép.		1945.

Ernst, Muz./Müce./- Herman Lipót gyüjt. kiáll. 1954.
okt.-nov. Kat.

MDK

Herman Lipót, festöm.

Feltámadás. 1923.
Gyermekarckép. 1926.
Önarckép /21éves/ 1905.
Bokrok./Lelle/ 1924.
Magyanyám. 1906.
Facsoport a faluszélen. 1923.

Ernst.Muz./Mücs./- Herman Lipót gyüjt.kiáll. 1954.
okt.-nov. Kat.

Herman Lipót MDK

Szerelmi vallomás, of.

A család, of.

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. M.Szal. 1935. márc.

MDK

Hermann Lipót

Aeropag tag a Munkácsy Céhben

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc.

MDK

Hermann L. pót

a Céh müvésztagja, festő

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc. 3.1.

MDK

Herman Lipót

Alvó Vénusz, of.

N.Szal.1947.jan. Törzstagok III-ik kiáll.

MDK

Herman Lipót

Müteremrészlet, of.

N.Szal. 1947. jan. Törzstagok III-ik kiáll.

MDK

Herman Lipót

Magános lovas, of.

N.Szal.1947.jan. Törzstagok III-ik kiáll.

MDK

Herman Lipót

Balatonfüred

Tengerparton

Virágcsendélet

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Kossuth Cegléden, vázl.

Szentendrei táj

Petőfi, a honvéd, vázl.

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

NDK

Herman Lipót

A roképtanulmány

Zsennyei alkotó otthon

Moiret Ödön

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Kilátás a Gellérthegyről, olf.

Milcsarnok 1940/41 A magyar művészetért c.kiáll

Herman Lipót MDK

Gellérthegyi táj, olf.

Patak Szentendrén, olf.

Mücsarnok 1940/41 A magyar művészetért c.kiáll

Herman Lapôt.

Gallérthegyi vál., oll.

Patak Szentendrén, oll.

Herman Lipót festő

Szöveg a mürész emlékezését közli – az első sikerre.

Müreket nem emlit.

Esti Hirlap, 1964 dec. 24.

Hermann Lipót festő

Szöreg emliti, hogy a „Fehér Hollók" társaságában ő kötöntöke az idős műrén társakat.

Műret nem emlit.

Népszava, 1866. aug. 14.

Herman Lipót
festő

A Nemzeti Szalon tagjainak őszi tárlatán állit ki.

esti M.O.1942.X.12.

MDK

Herman Lipót

Kim In Szuk és Kim Hjo Hán arcképe

Keszthelyi fasor

Arcképvázlet

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Dunaföldvári partrészlet

Tömegvázlat

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Táj pirosruhás nővel

Rafael Márta

Táj két fával

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Aratás

Gabonaföld

Piazza

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Kisfaéudi Stróbl Zsigmond

Erdei tisztás Zsennyén

Hatvany Lejos

Herman L. kiáll. Ernst Muz. ,1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Csók István

Régi kor maradványa

Nóti Károly

Herman L. kiáll. a Ernst Múz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Zsennyei parasztudvar

Heltai Jenő

Illés

Herman L. kiáll. a Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Vihar előtt

Balaton Lellénél

Fatanulmány

Herman L. kiáll. M Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Budapest az ujjászületett Lánchiddal
Fejér Lipót

Budapest a Gellérthegyről

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman L. pót

Kék tenger

a keszthelyi parkban

Manci arcképe

Herman L. kiáll. Ernst Muz.1954.ok.t

Herman L. pót

MDK

Gyuszi arcképe

Önarckép 7o éves korban

Sós Endre

Herman L. kiáll. Ernst Mus.1954.ok.t

MDK

Herman Lipót

Fásitás

Tengermelletti villa

Ilona napi virágok

Herman L.kiáll. Ernst Múz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Arankapart

Pásztor és nimfa

Herman L.kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Forrás

Gyermekarckép

Herman L.kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Feleségem

Tannhäuser ~~xx~~ vál z.

Herman L.kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Falu torny,Lelle
Áldor János mütermében

Herman L.kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

Herman L. pót MDK

Szerelmespár

Munkában

Herman L. kiáll. Ernst Muz.1954.ok.t

MDK

Herman L. pót

Paradicsombokrok

Téli nap vázl.

H. Éva

Herman L. kiáll. Ernst Muz.1954.ok.t

MDK

Herman L. pót

Vénusz a barlang előtt

Kerényiné

Sárospataki kastély előtt

Herman L. kiáll. Ernst Muz.1954.ok.t

MDK

Herman L. pót

Napsütéses parasztudvar

Abbáziai kert

Gyümölcsszedés

Herman L. kiáll. Ernst Muz.1954.ok.t

MDK

Herman Lipót

Szakállas önarckép

Vigasztalás

Tájképtanulmány

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Müterem a kaszárnyában

Lellei virágos udvar

Kertek alján, Lelle

Herman L. stáll. Ernst Mus. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

A müvész anyja

Pleinair arcképvázlet

Nászut II.

Tannhäuser

Herman L. kiáll. Ernst Mus. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Molnár Ferenc

Nászut

Fahus Elek

Tájkép

Herman L. kiáll. Ernst Múz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Önarckép

Fiatalember arcképe

Turócziné arcképe

Tóparton

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

R.R. arcképe

Lellei tájkép

Keéri-Szabó Imre

Iskolai tanulm.fej

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Épületelőkészitő Sztálinvárosban

Pór Bertalan

Herman L.kiáll. Ernst Mus.1954.okt.

MDK

Herman Lipót

Vázlat

Kilátás a Gellérthegyről

Kövesdiné udvara

Herman L.kiáll. Ernst Muz.1954.okt.

MDK

Herman Lipót

Disznóól

Kacsatónál

Gémeskut

Herman L.kiáll. Ernst Muz.1954.okt.

MDK

Herman Lipót

Vámoskuti részlet

Szomory Dezső

Délután Lellén

Herman L.kiáll. Ernst Muz.1954.okt.

MDK

Herman Lipót

A Szabadgághegyen

Nyirfácska

Sárospatakon

Herman L.kiáll. Ernst Muz.1954.okt.

MDK

Herman Lipót

Balatonpart Keszthelyen

Park a Gellért-hegyen

Lellei táj

Herman L.kiáll. Ernst Mus. 1954.okt.

MDK

Herman Lipót

Virágok kék cserépben
Ciprusok a tengerparton

Tóparton

Herman L.kiáll. Ernst Mus. 1954.okt.

MDK

Herman Lipót

Délben

Virágok a szabadban

Fürdőzők

Herman L.kiáll. Ernst Muz. 1954.okt.

MDK

Herman Lipót

Karácsonyi pihenés

Nőcsoport a viznél

Nők a vizparton

Herman L.kiáll. Ernst Muz. 1954.okt.

MDK

Herman Lipót

Nyaraló

Gladiolus, harangvirág

Szines ablakok a tengerparton

Herman L.kiáll. Ernst Muz. 1954.okt.

MDK

Herman Lipót

S.M. Arcképe

Hullámfürdő

Koszta József

Herman L.kiáll. Ernst Múz. 1954.okt.

MDK

Herman Lipót

Imre fiu

Csók István

Nyár

Herman L.kiáll. Ernst Muz. 1954.okt.

MDK

Herman Lipót

Gladiolus üvegben

Müteremínterieur

Táj vadásszal

Herman L.kiáll. Ernst Mus. 1954.okt.

MDK

Herman Lipót

Tengeri fordü

Arcképvázlat

Hátvége Szentendrén

Herman L.kiáll. Ernst Muz. 1954.okt.

MDK

Herman Lipót

Eső előtt

Virágcsokor

Herman L.kiáll. Ernst Muz. 1954.okt.

MDK

Herman Lipót

Virágok

Fásitás

Herman L.kiáll. Ernst Muz. 1954.okt.

MDK

Herman Lipót

Pizsamás nő
Meseillusztrácio

Herman L.kiáll. Ernst Muz. 1954.okt.

MDK

Herman Lipót

Vihar

Virágcsendéler

Herman L.kiáll. Ernst Múz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Feltámadás

Gyermekarckép

Önarckép

Bokrok /Lelle/

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Nagyanyám

Facsoport a faluszélen

Anyám arcképe

Szentendrei utca

Herman L. kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Herman Lipót

Nászut.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója. 1936. máj-jun. 12.1.

Hermann Lipót

festő

M.D.K.

A művész a szerdaesti Wagner-asztal társasághoz tartozott

Farkas Zoltán: Sz memoriam Oltványi Imre

Művészet, 1963. junius - 32 kap.

MDK

Hermann Lipót, festöm.

		Olf.	Jelz.
	Ádám és Éva.	"	"
	Idill.	"	"
	Tájkép.	"	"
149.	Fürdö nök.	"	"
150.	Fürdö nök.		

Árv.Közl. 1940.1.rk.sz. 23.1.

Herman Lipót

Udvarrészlet. Olajf. 50x60

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás. Műcsarnok.
1955. Kat. 16.1.

MDK

Herman Lipót, festöm.

derüsen és levegösen festett képeivel ér el megérdemlett hatást.

Skanska Dagbladet. dec.12.száma. Malmö.

A stockholmi magy.képzöm.kiáll. /1928/ a svéd sajtóban. - MIP 1929. 3.sz. 179.l.

MDK

Herman Lipót, festöm.

Szerelmi vallomás. Olf.
A család. "

Nemz. Szal. - A Munkácsy Céh VIII. tepr.kiáll.-a.
1935.márc.30.-ápr. 14. Kat.

Hermann Lipót, festő

A Rippl-Rónai emlékünnepségeken részt vevő Hermann Lipót autogramja, egy Rippl-Rónai emlékbélyeg mellett, látható lesz a Nemzetközi Bélyegkiállításon.

(turi): Ulanova, Takur Singh, Csók István ... 6. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. szept. 19.

MDK

Hermann Lipót

Réti I.: Tájékoztató. Nyugat 1928. jun. 1.
8ol.l.

MD K

Herman Lipót, festöm.

Siesta. Repr.

az Ujság vasárnapja. 1930. 33.sz.

Magyar modern piktorok

[Illusztrációkkal]

A háboru előtt és alatt nagyszerüen felvirágzó magyar festészet 1919 óta csak tengeti életét. Áldatlan üldözések, személyes harcok dultak s azok a legnagyobb nevek, amelyek a külföld felé a magyar festészet legtetejét jelentették, nem is szerepelnek otthon. Berény Róbert, Kernstok Károly, Pór Bertalan, Tihanyi Lajos emigrálni voltak kénytelenek. (Ahogy' a rajzoló toll mesterei, Major, Dezső, Vértes szintén külföldre szorultak.) Legmodernebb hajtása hát nincs is a magyar müvészet fájának, csak azok a mesterek maradhattak otthon, akik tiz esztendővel ennekelőtte jártak az élen s aztán, elérve müvészetük fejlődésének csucspontjára, onnan már nem láttak feljebb és máshová vezető utat. S még ezeknek a lelkesen dolgozó müvészeknek is sok bajuk van a vaskalappal, amely két év óta kurzus-roham-sisak formájában jelentkezik. Akiknek müveit ebben a számunkban felsorakoztatjuk, Csók István, Vaszary János, Perlmutter Izsák, Rudnay Gyula, Iványi-Grünvald Béla és Hermann Lipót, (akiket egyik mult számunkban bemutattunk) ha müvészkedhetnek is otthon, mégis üldözöttjei a müvészetnek. Hiába voltak már elismertek és beérkezettek, nem igen óhajtják elismerni és bennhagyni őket s például a velencei kiállitás ügye körül támadt skandalumban jórészt csak a modern müvészek voltak azok, akik ellen a hajsza ment. Pedig ezeket a müvészeket a legrosszabbhiszemü rosszakarat sem mondhatja ma már "destruktivoknak". Rudnay Gyula nagyerejü szentképkompozíciókat fest, de még ez sem elég a magát kereszténynek mondó kurzusnak: Rudnay témáiban és irányzatában meg-

felelne neki, ellenben müvészi eszközei ujszerüek, tehát nem akarják nyugodtan dolgozni hagyni. Mária üdvözlését - ez az a kompozició, melyet közlünk - másként akarják elképzelni, mintahogy Rudnay vászonra varázsolta ki. Csók István hiába a Báthory Erzsébet festője, ujabb alkotásait a müvészi basák tulszinesnek és érdekesnek tartják ahhoz, hogy az ő szürkeségükkel kvadráljon. Vagy például Perlmutter képeiből hasztalan égnek és áradnak a legmagyarabb szinek, a legkeletibb összetételekben: nem akarják sem elfeledni, sem megbocsátani neki, hogy Izsáknak hivják. Aki Izsák, az nem számithat a mai magyar müvészetben az elsők közé... De ezek a müvészek a maguk tehetségével mégiscsak tovább-fonják a magyar müvészet ezerszinü életfonalát. De hányan vannak a még fejlődők, a még ki-nembontakozottak között, akik nem tudnak megküzdeni a mai magyar levegővel s mert megszólalniok nem lehet, mert távozni sem tudnak hazulról, lassanként elsenyvednek és talentumuk, mint az égő homokra locsolt viz, lassanként elszárad. Hányan lehetnek ilyenek? S mekkora lehet a kár, amely ezeknek az elnyomott egyéniségeknek a pusztulásával a magyar müvészetet éri? Azt a magyar müvészetet, amelynek amugyis minden kis tehetség-csirát sudárba kellett volna szökkentenie ahhoz, hogy a nagy reménységeket, amiket az utóbbi évtizedek igéretes talentumainak fellépéséhez füztek, be is válthassa. Hát máskép fordult a magyar müvészet sorsa. Máskép: lefelé...

Panoráma. Bécs. 1922.jul.16. 29.sz. 30-32.p.

Herman Lipót, festő

MD4

Körbenjárása segélyesték
Csontványt 1919 márciusától.

László Miklós: A Nagy Motívum 2

ESTI HIRLAP, Bn. 1966. jún. 21.

Herman Lipót, festő MDG

A 82 éves festőművész Horthy Hanna portréját festi.

– : Kis híradó 2

ESTI HIRLAP, bp. 1966. máj. 13.

Hermann Lipót

Szerepelt az arcképfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban.

M 1935. X. 6.

M.D.K.

Hermann Lipót

A müvész fényképét hozza a lap abból az alkalomból, hogy részt vett a Szinyei Merse Társaság felolvasó ülésén, melyet Fényes Adolf emlékezetére tartott.

Szinház, Bp. 1946. május 16-22. II. évf. 18. sz. 23. lap

M.D.K.

Hermann Lipót

Rajzkiállitása a Bibliotheca Andrássy-uti helyiségeiben.
Pólya Tibor, Palotay Árpád, Mály Gerő, Hegedüs Gyula, Pogány Móric, Róna József, Hunyady Sándorka, Ienyel Menyhért, Heltai Jenő, Molnár Ferenc, Móricz Zsigmond, Gárdos Aladár, Fényes Adolf, Kisfaludy Stróbl Zsigmond és Szép Ernő müvészekről készült rajzait bemutatja a lap.
Repr.-ók.

Szinház, Bp. 1946. május 3-9. II. évf. 16. sz. 21. lap

.

Herman Lipót MDK

Pór Bertalan arcképe, olf.

Magányos lovas, olf.

Katonaportré, olf.

Mücsarnok 1951.II. Magy. Képzőm. Kiáll.

Hermann Lipót

Szerepel a Tamás Képszalon
első kiállításán

Az Est 1927 X. 21

Herman Lipót

Szerepel a Tamás Kápszalon
első kiállításán

Magarság 1927 X. 20

Herman Lipót MDK

Fejér Lipót Kossuth-dijas matematikus arcképe, olf.

Virágcsendélet, olf.

Műcsarnok 195.I. Magy. Képzőm. Kiáll.

Herman Lipót

Képeivel szerepel a Nemzeti Szalon őszi tárlatán.

Pest,1942.X.16.

Hermann Lipót

Szerepelt az Arcképfestők kiállításán.

P. H. 1935. V. 5.

Hermann Lipót

szerepelt az Arcképfestők kiállításán.

NK 1935. I. 8.

Herman Lipót

szerepelt az Arcképfestés kiállításán.

PM 1935. X. 6.

Herman Lipót

szerepelt a Szinyei Társaság kiállításán.

PM 1926. I. 24.

Herman Lipót

szerepel az Arcképfestők kiállításán.

Nyílt 1935. X. 6.

Herman Lipót

szerepelt az Arcképfestés kiállításán a

Nemzeti Szalonban.

Est 1935. X. 6.

Herman Lipót

Szerepelt az Arcképfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban.

BH 1935. X. 6.

(Ybl Ervin)

Herman Lipót

szerepel a Szinyei Társaság kiállításán.

Lipsia 1935. VI. v.

Hermann Lipót

Ernst-múzeum csoportkiállításain szere-
pelt.

Hermann Lipót egy teremnyi festménye mellett (romantikus, igazi Hermann valamennyi) s rajzaival hat mélyebben és gondolkoztatóbban. »*Malvin*«-*sorozatának* kegyetlen és kacagtató szatirái emlékezetesek maradnak, a kövérség tragédiáját ilyen gúnnyal kevesen tudták eddig érzékeltetni.

D. 936

Mo. 936. T. 26.

Hermann Lipót

Ernst Múzeum csoportkiállításain szerepelt.

Hermann Lipót egyes képein is valami felfrissülést érzünk. Akad ugyan a kiállításon régi, klasszikus pátoszu tájaiból is, de nem egy már uj, derüsebb, közvetlenebb természetszemléletét tükrözi. Van egy groteszk sorozata is, amely régi, monstruozus aktokat felsorakoztató karikaturáira emlékeztet. Ez kikivánkozik erről a kiállitásról, amely egyébként zavartalan nagyvonaluságában stilus- és izléstörést jelent.

NU.936.T.26.

Herman Lipót

Ernst múzeumban s festő kiállításán szerepelt.

Herman Lipót művészetébe még mindig tulontul visszajárnak klasszikai reminiszcenciák. A mythológia tájai és alakjai kisértgetik, de inkább csak játszadozik velők. Realista képein: nehány gondosan készre érlelt arcképén és nehány ugyanolyan tájképén lett eddig leginkább láthatóvá Herman értékes tehetsége. Rögtönzései, szabad fantáziái kevésbé meggyőzően hatnak.

Ujság 936. I. 30

Harman Lipót

Ernst Múzeum csoportkiállításain vásznaival szerepelt, legmegkapóbb a szatirikus "Malvin - sorozat"-a.

PN.936. T. 26

Herman Lipót

Ernst Múzeum csoportkiállításán szerepelt.

Herman Lipót szép színeinek most is nagyon örültünk és gyönyörködtünk biztos komponáló tudásában. Ezt nála senki nem érti jobban. A Malvin-sorozat harsogó, nyers bahotája, fölényes, herkulesi gúnyolódása, kicsattanó egészsége s mesterségbeli tökéletessége megérdemelné, hogy világhírű legyen.

Ernst 936. I. 26

Herman Lipót

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatám.

PH 1927. IV. 2.

Hermann Lipót

festőművész

A Balatoni Társaság képkiállitása - a Műterem helyiségében - képével szerepel.

Szindus és friss impressziók.

Budapesti Hirlap
1935.VII.5.

Hermann Lipót

festőművész

A Balatoni Társaság kiállításán elnyerte:
A Balatoni Társaság emlékplakettjét : A Balaton Lellénél c.oljafestménye.

Pesti Napló
1935.XII.15.

Hermann Lipót

festőművész

A Balatoni Társaság VII.kiállitása - képével szerepel.
plain-air ragyogásu,lellei partrészlete.

Nemzeti Ujság
1935.VII.5.

Hermann Lipót

festőművész

A Balatoni Társaság képkiállitásának nyertese:
a Társaság emlékplakettjét nyerte: A Balaton Lellénél c. olajfestménye.

Nemzeti Ujság
1935. XII. 15.

Herman Lipót

Csendélete és tájképe a Pesti Lloyd T.diszterḿeben rend.kiáll.-on.

P.H.934.XII.16.

Hermann Lipót

Állástfoglalt az Epreskert
munkimeinek elárverezése ellen
sajtóny illatkozatában

Pesti Napló 1927 V. 29

MDK.

Herman Lipót

Müvei a Dornai gyüjteményben

Népszabadság 1966nov.3.

MDK.

Herman Lipót

Müvei a Dornai gyüjteményben

Népszabadság 1966 nov.3.

Herman Lipót.

Munkája szerepel a Műcsarnok téli tárlatain, ahol a szolnoki művészek retrospektív kiállítását alkották.

Pesti Napló, 1927. dec. 18.

Hermann Lipót.

Ismeretja rezepel a Lüsarnote
tli tisztán, ahol a polyokei
minérele retrospektív - kiállítást al-
kottak.

Pesti Napló, 1927. dec. 18.

Hermann Lipót.

Képe megjelent a Műcsarnok téli tárlatán.

Nemzeti Ujság, 1924. dec. 18.

Hermann Lipót

szerepelt a magy. arcképfestők kiállításán.

Mo. 1939. II. 4.

Hermann Lipót

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

8 órai Újság 1927. IV. 3.

Hermann Lipót

festőművész

Munkácsy-céh kiállítása - Ernst Múzeumban - képével szerepel. Tájkép

Magyarság
1930.XI.29.

Hermann

festőművész

Munkácsy-céh kiállítása - Ernst Muzeumban - képével szerepel.

Magyar Hirlap
1930.XI.9.

Hermann Lipót

festőművész

Munkácsy-céh kiállítása - Ernst Múzeumban - képével vesz részt

Magyarország
1930.VI.9.

Hermann Lipót

festőművész

A Szinyei-Társaság által rendezett tavaszi szalon kiállitás zsürijében vesz részt.

Ujság
1930.V.11.

Hermann Lipót

festőművész

Munkácsy- ősh kiállitása - az Ernst Muzeumban - képével szerepel.

Esti Kurir
1930.XI.9.

Herman Lipót

Alkotásával szerepel a Munkácsy-céh kiáll.-én.

M.O.935.III.31.

Herman Lipót

Szerepel a Munkácsy-céh VIII.kiáll.-án.

Az Est, 935.III.31.

Hermann Lipót

Szinyei Merse Pál Társaság III. kiállítá-
sán az Ernst Múzeumban neve szerepelt.

M.931:T.11.

Hermann Lipót

Szinyei Társaság III. kiállításán az Ernst Múzeumban képeivel szere-pelt. Női akt, Virágcsendélet újabb eredményei, kompozíciója régebbi mun-kája.

MH.931.I.11.

Herman Lipót

Szinyei Társaság Ernst Múzeum-
ban rendezett kiállításán figurá-
lisaival szerepelt.

M.O.931.T.11.

Herman Lipót

Szinyei Társaság III. kiállításain az Ernst Múzeumban képeivel szerepelt.

PN.931.T.11.

Hermann Lipót

Szinyei Társaság jubiláris kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

Új Nemzedék 931. I. 11.

Herman.

A Szolnoki Művészeti Egyesület 25. éves fennállása alkalmával a művésztelepen kiállítást rendez, melyen munkája szerepel, a kolónia régi niestereinek művei között.

Esti Kurir, 1927. szept. 20.

Harman Lipót

Szinyei-Merse Pál Társaság III. kiállításán az Ernst Múzeumban "Szerelmespár" kompozíciójával szerepelt.

PH-931.T.11.

Hermann Lipót

Szinyei Társaság jubiláris tárlatán az Ernst Múzeumban akttanulmányával szerepelt.

8.ó.u.931.T.11.

Herman Lipót

III-ik Szinyei ~~kép~~ kiállításon képével szerepelt.

Az Est 1931. I. 11.

Hermann Lipót

Kiállitása a Besnyő-galériában.

M.H.932.V.8.

Herman Lipót

Gyüjteményes kiállitása a Besnyő-Galériában.

B.H.932.V.8.

Herrmann

festőművész

Szinyei Társaság kiállitása - Ernst Muzeumban - képével szerepel.

8 Órai Ujság
1935.VI.6.

Hermann

Szerepel a „magyar táj és élet"
kiállításon a Műcsarnokban

Esti Kurir, 1927 I. 14

Herman Lipót

MDK

Kisfaludi Strobl Zsigmon arcképe, olf.

Épül a Sztálinváros 1952.szeptember, olf.

Sztálinváros, ó-városi részlet, olf.

Csók István arcképe, olf.

Műcsarnok 1952-53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Herman Lipót

MDK

Női arckép, olf.

Virágcsendélet, olf.

A Kacsatónál, olf.

Csók István arcképe, olf.

Műcsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Herman Lipót MDK

Épület-előregyártó telep Sztálinvárosban, olf.

R.M. művésznő arcképe, olf.

Műcsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Herman Lipót

MDK

Pátzay Pál arcképe, olf.

Budapest a Gellérthegyről, olf.

Sárospataki régi utca, olf.

Mücsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Herman Lipót

Ernst Muzeum csoportkiállításán néhány zamatos tájával és Malvin-ciklusával szerepelt.

PH. 936. T. 26

Hermann Lipót

szerepelt a Szinyei Társaság kiállításán.

MN 1926. I. 26.

MDK.

Herman Lipót

Aukciós hirek

Esti Hirlap 1966 dec.7.

Herman Lipót

Gyüjtm.kiáll. és karácsonyi vásárt rendez.

N.U.934.XII.16.

Herman Lipót

Kiállit.

M.O.934.XII.20.

Herman Lipót

A megalakult Magyar Képzőművészek Országos Szövetségének elnöki tanácstagja.

PH. 932.V.24

M.D.K.

Hermann Lipót

"Feltámadás" c. müve szerepel a Nemzeti Szalon megnyitó kiállitasan, amelyről Berend Ilona számol be "Az ujjászületett Nemzeti Szalon" cimmel.

Szinház, Bp. 1946. jan. 15-21. II.évf. 3.sz.18.lap

Herman Lipót, festő

MDK

lüzérhedtek képeivel.

Havas Ervin: Képüzéreket ítéltek el Debrecenben 9

NÉPSZABADSÁG, bp. 1967. jan. 11.

Hermann Lipót

Abbáziai tájképe a magy.festőm.csop.kiáll.-án
Szegeden.

Délmagyarország, 935. IV. 12.

Hermann Lipót

Abbáziai tájképe a szegedi kiáll.-on.

Szegedi Uj Nemzedék, 935. IV.12.

Herman Lipót

— **Herman Lipót** festőművész *képkiállítása* a *Fészek* Művészek Klubjának kiállítási termében már csak *vasárnap* és *hétfőn*, november 30-án és december 1-én tekinthető meg. Vendégeket délután 6—8 óra közt szívesen látnak.

PN 930 XI 30

PN. 930. XI. 30.

München.

~~Galerie Paulus~~

~~Kotász Károly~~
festőművész
gyüjteményes kiállitása

~~1930. VII. 8.~~

Herman Lipót

Szinyei Társaság III. kiállításán az Ernst Múzeumban Virágcsendéletével szerepelt.

Újság 931. I. 11.

mik

Herman

rajzai: Fenyes Adolfról
Koszta Józsefről
Szász Zoltánról

Demeter Imre: A Fészek
Budapest 1962, 179, 181, 183. l.

Mdk.

Herman

rajzai:
Rátkai: Márton és Kandó László a Fészekben
Barcsay Jenő

Demeter Imre: A Fészek
Budapest 1962, 185, 187. l

mdk

Herman

rajza: Step Ernő 1912 ben

Demeter Imre: A Fészek
Budapest, 1962. 29. l

mdk

Herman

rojza:

Beregi Oszkár.

Demeter Imre A Fesztek

Budapest, 1962. 32. l

mdlk

Herman

rajza: Hunyadi Sándor

Demeter Imre; A Festék
Budapest. 1962. 53. l

melk

Herman

rajza

Moricz Ts., Gardos Aladár Fenyes A.
Kisfaludi Strobl a Fészekben 1927-ben

Demeter Imre: A Fészek
Budapest 1962. 70 l.

mdk

Herman

Karikatúrája: Bruckstein
Rezsőről „Bruki"

Demeter Imre A Fészek
Budapest 1962 77. l

mdk.

Herman

rojza: Márkus Alfréd

Demeter T: A Festék
Budapest 1962. 75 L

mok

Harmat

rajza: Reinitz Bélától

Demeter Imre: A Fészek

Budapest 1962, 80. l

molk

Herman

rajza: Tarjan Vilmos

Demeter Imre: A Fészek
Budapest 1962. 93. L.

mdk

Herman

rajza: Magyar-Manheimer Gusztáv, Lyka Károly és Csók István egy Szinyei vacsorán

Demeter Imre: A Fészek

Budapest 1962 109. l

mdk

Herman

rajza: Vedres Mórk

Szerk: Demeter Imre: A Fiskek
Budapest 1962, 125:l

máik

Herman

rajza: Csók István

Szerk: Domokos Samu: A Fekete
Budapest 1962, 141. l.

Herman Lipót

Képein a Balaton a festői tájképiség forrása

Van-e napjainkban balatoni festészet?
Kerekasztal-beszélgetés.
Somogy, 1987. 4. sz. 73. l.

Hermann Lipót
festő –

M.D.K.

Rajza az éjszakai kávéházíve
(repro)

Sz. É.: Pletyka
Nők Lapja, 1964. okt. 17 – 16 lap

MDK

Hermann Lipót, festőm.

Hollandi kikötő.	Olf.	96x69	J.l.j.
Táborozás.	"	65x55.	J.l.j.
Fürdő nők.	"	50x40.	J.l.j.

Árv. Közlöny. 1930. 4.rk.sz.55.szám. Kat. 21.l.

MDK

Herman Lipót

"Idill"c.festm.repr.

KMT 1915/16.téli kiall.

MDK

Herman Lipót

F.J.: Pólya Tibor az Ernst-Múzeumban. Pesti Hirlap 1938. jan. 23.

MDK

Herman Lipót

B.A.: Pólya Tibor emlékkiállitása. Magyarság 1938. jan. 23.

MDK

Herman Lipót

68-as bakák Szerbiában, of.

KMTárs 1927/28 téli kiáll. kat. 15.1.

MDK

Herman Lipót

Gellérthegyi részlet

/k.i./: Téli tárlat a Nemzeti Szalonban.
Pesti Napló 1938.jan.23.

MDK

Herman Lipót

Pérely

MDK

Hermann Lipót

Gergely I.: Művészfejek. Képzőművészet 1932. 224.l.

Herman Lipót MDK

ss. 1884

Résztvett az ~~Kk~~ 1950.évi Első Magyar Képzőművészeti Kiállitáson /a Szinyei Társaság tagjai között emlitve/

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században.Bp.1959.67.l.

HERMANN LIPÓT

emlitve mint alapitó tag

FÉSZEK
UJ TÜKÖR 1981/XVIII/ 29.sz.36.o.

yakoriak, értelmük a
az „okád" hangulata
liáris vagy naturális,
sba: a hegy okádta a
mesterművévé teszi,
az a szegény cethal,
ri hájaiból, zsírjának
egessé téve ezt a ten-
vért, az epét, az okád-
ztékosságából, a zsír
ggyá, arannyá (vagy
ket; a költő mindösz-
sze három, végtelenül
otthagyja az olvasót,
tt fekszik a vér-zsír
terrán égbolt – és így
ömörség fondorlatos

llapotút, amely nem
ű. A záróképet.

1857

Herman Lipót, Munkácsy-díjas festőgrafikusművész (1884–1972).

Erdős J. Pál festőművészt 13 éves korában vettek fel a nagybányai festőiskolába. — Vis szaemlékszik Magyar-Mannheimer Gusztávra és Hermann Lipótra.

Vereskényi Sándor: A művészet emberi üzenete. Munk, 1984. 11. 30., 7-old.

- De hát akit a képzőművészet érdekel, az sem csalódik ha bejön ide a Mátra Muzeumba.

- Ebben a teremben a látogató Hermann Lipót Munkácsy-díjas festőművész hagyatékával találkozik. Ideiglenes jelleggel került ide, a város arra törekedett és azon munkálkodott, hogy egy végleges állandó helyet biztositson neki és ebbe az évben sikerült is. A Fő tér 10 számú műemlék épületébe kap helyet, éppen most tatarozzák és előreláthatólag novemberben 17-én 18-án a város felszabadulásának 40. évfordulójá új helyet kap a Hermann kiállitás is.

Hermann Lipót, Munkácsy-díjas festő-grafikusművész /1884-1972/.

Múzeum az Orczy-kastélyban.

1984. VIII. 1. 3-műsor 20.10 /Faragó András/.

1021

1979. XII. 31. 8.06 Kossuth
Mit üzen a Rádió?
- És most a műsorvezetőn a sor. Azzal kért szót, hogy egy szép és fontos témának szeretne szentelni három rövid percet.

- Nemrégiben jártam Herrmann Lipót, a nagyhirű festő özvegyénél, s irtam is róla egy cikket az Új Tükör hasábjain. Az özvegy birtokában több száz nagyértékű festmény és grafika van, s ezt a gyönyörű gyüjteményt ellenszolgáltatás nélkül közcélra kivánja felajánlani úgy, hogy az egy múzeumban, illetve létesitendő Herrmann Lipót Házban kerüljön bemutatásra, közszemlére. Nemes ajánlat ez, s az a meglepő, hogy mindeddig mégsem létesült Herrmann Lipót Emlékház. Herrmann Lipót festményei és grafikái megbecsült értékei a képtáraknak, New Yorktól Amsterdamig, Tokiotól Párizsig, mi több a Magyar Nemzeti Galériáig. Herrmann Lipót korai ifjusága Szegedhez füződik, később egyik alapitója lett a kecskeméti Müvésztelepnek, majd sokáig és sokakat tanitott Szentendrén. Hát már csak e három város, azaz három megye közül is akadhatna egy, mely örömmel adna helyt Herrmann Lipót emlékét és munkásságát méltó módon reprezentáló kis múzeumnak, illetve emlékháznak. Jogosan reklamálok úgy érzem márcsak azért is, mert Szeged, Kecskemét és Szentendre egyaránt nemesen értelmezett lokálpatrióta vezetőket mondhat magáénak, akik szivesen gazdagitják városukat maradandó értékekkel. De tulajdonképpen pályázhatnának e müvészi hagyatékra mások is. Mert nem hiszem, hogy olyan gazdagok lennénk, hogy ne kelle vigyáznunk nemzeti értékeinkre, s ne kellene azon fáradoznunk, hogy minél többet gyönyörködhessenek egy jelentős müvész alkotásaiban. Hiszen jó példa akad erre nemis egy, éppen Szentendrén a Kovács Margit Múzeum vagy a Czóbel Béla Emlékház. Badacsonytomajban a gyönyörü Egri Ház. Zebegényben Szőnyi István egykori szobái és kertje. Kecskeméten a naiv müvészek muzeuma. És sorolhatnám tovább a régebben és újabban született létesitményeket. Magyarok és külföldiek gyönyörködnek itt és nem hiszem, hogy hazánk

fiai vagy a nemzeti kulturánk érdeklődő külföldiek ne fogadnák örömmel e kiállitások és mellékhelyek további gyarapodását. Az önzetlenül minden anyagi és erkölcsi érdektől mentesen e gazdag gyüjteményt felajánló özvegy Herrmann Lipótné ma nyolcvan - egy esztendős. Meleg szivvel kivőnjuk, hogy minél előbb ő legyen, lehessen az első vendég a felavatandó Herrmann Lipót Emlékházban. Annál is inkább, mert mostanában, mikor oly sokat beszélünk a takarékosságról, a lehető legidőszerübb komolyan vennünk, azaz gyüjtenünk, gondoznunk, s nem fecsérelnünk nemzeti kincseinket.

1021

H

1981.IX.7. 4,45 N.

Szót kérek!

- Szót kér Sipos Tamás.

- Rövid ideig tünődtem szót kérjek-e? Hiszen mindössze egy kis hir adta tudtul: Gyöngyösön az ujjávarázsolt Haller-Berényi barokk kastélyban Hermann Lipót festőművész 100 lapos grafikai anyagának bemutatásával vasárnap megnyilt a Gyöngyösi Galéria. Ugen ám! De mi rejtőzik egy kicsiny hir mögött? Az Európa-szerte ismert és becsült festőművész elhalálozása után hatalmas müvészi anyag maradt hagyatékában. Amikor igazi müvészetről esik szó, kár a fogalom közé keverni a piaci értéket. Mégis jelzésként hadd emlitsem meg, hogy a müvészettörténészek által zsürizett, árazott festmények és grafikák értéke piaci áron is jóval meghaladja a 6 millió forintot. Azonban az özvegy Hermann Lipótné nem piacban és vevőkben gondolkodott, hanem azért küzdött, hogy ez a gyönyörü anyag együtt maradjon és a magyar nemzeti kultúra látható, emberek által nézhető, élvezhető része legyen. Már mint egy 10 évvel ezelőtt anyagi ellenszolgáltatás nélkül közcélra ajánlotta fel a gyüjteményt. Végül ujságcikk és rádió adás után több város is jelentkezett, hogy otthont adjon a festményeknek és grafikai lapoknak. A nemes versengés győztese végül Gyöngyös városa lett. A Mátra Muzeumban a szó legjobb értelmében európai környezetben függnek immár több mint egy esztendeje a festmények. Eleddig az adakozó és az adományt jó szivvel fogadó város együttmüködéséből nagyszerü muzeum született, melyet eddig több mint 200 ezer érdeklődő keresett föl. A helyi lakosok, a magyar és külföldi turisták ezrei gyönyörködnek a festményekben. Ez volt az első lépés. Az első, de nem az utolsó. Mert nemcsak a rossz példa, a jó is ragadós. És özvegy Hermann Lipótné nemes és jó szivvel ki merem mondani hazafias adakozása, meg Gyöngyös város tanácsának értéktisztelő vezetősége úgy érezte a muzeum alapitása vagy pontosabban szólva a muzeum továbbfejleszthető. Müvészeti erjedés indult meg Gyöngyösön. Igy született meg nemesen szép környezetben a Gyöngyösi Galéria, hogy elsőként éppen az adományozó Hermann Lipótné jóvoltából századunk egyik legnagyobb magyar grafikusának lapjaiból kerekedjék egy gazdag kiállitás. Nyilvánvaló, hogy ez a kezdeményezés mindenkinek gazdagodást hoz. Hermann Lipót munkásságában gyönyörködhetnek a látogatók és az anyag méltán hirdeti e kiváló festőművészünk müvészi nagyságát hazai és külföldi hirnevét. Nyilvánvaló, hogy Gyöngyos város a szó szellemi és anyagi értelmében egyaránt gyarapodott. És ehhez az együttes örömhöz idézőjelben mondva, mindössze az adományozó nagylelkűsége és Gyöngyös városának az adományt nemcsak elfogadó de méltó megbecsülést nyujtó gesztusa kell. Milyen jó lenne, ha adományozók és elfogadók követnék ezt a nemes példát.

- Sipos Tamást hallották.

HERMANN LIPÓT

1021

1981.IX.11. Petőfi, 10,45

Láttuk, hallottuk

Mai jegyzetirónk Sipos Tamás, Hermann Lipót festő- és grafikusművész kiállításáról mondja el gondolatait.

- Hermann Lipót életpályája csaknem teljesen átíveli a XX. század magyar művészetét. És ez a művészet Hermann Lipót festőművész és grafikusi munkássága különös felkiáltójellel figyelmeztet bennünket arra, hogy olykor-olykor ujra gondoljuk a művészetben általában képzőművészetről különösképpen alkotott nézeteinket.
Erre az átgondolásra most az az aktualitás késztet, hogy egy esztendeje a Gyöngyösi Mátra Muzeum méltó körülmények között mutatja be Hermann Lipót festői életét, és néhány nap óta az ujonnan megnyilt Gyöngyösi Galléria, a mester száz grafikáját tárja a nézők elé. Nos, mi az a közös, ami

HERMANN LIPÓT

a festményeket, és a grafikákat jellemzi. És mi az a művészi alapkérdés, melyre kikívánkozik, a művek láttán a válasz. Minden művészeti divat, minden irányzat hordozhat értékes részelemeket, ha úgy tetszik formai megoldásokat. Egyetlen vezérelv azonban évszázadok óta érvényes, pontosabban érvényesnek kell hogy legyen, és ez nem más, mint a katarzis, a megtisztulás, és a humánum, az emberközpontúság. Önmagában véve még ez a kiállítás természetesen az egymástól elválaszthatatlan, és az egymást feltételező alaku elv csak akkor érvényesülhet a maga tisztaságában, ha mögötte az a mesterségbeli tudás rejlik, ami e két alapelvet törvényre juttathatja.

Hermann Lipót már 1912-ben az ERSZ Muzeum beli nagy tárlaton berobbant a magyar, és nem csak a magyar képzőművészeti élet élvonalában. Egész munkásságában a bölcsesség, az emberi jóság, a legmagasabb mesterség beli tu és nyomta rá bélyegét. Talán idézhetném itt Rónai Mihály András művészeti publicista néhány sorát.
Azok a Rubensi nők, azok a gáláns csalitok, azok a vig zöldek, éspirosak, azok a félreismerhetetlen Hermann Lipótok, azok a sulyosan biblikusak, és azok a vásott profánok, amelyek ugy viselik magukon tessék, vagy ne tessék, a mester egyéni jeleit, ahogy kell. Vagyis, ahogyan más nem festette volna. Festészetében, rajzaiban is karakteresen egyéni volt, ugy mint egész életvitelében, szokásaiban, szives kézségében, pesties bohómiájában.

Egy nyolcvannyolc éves kort megért festőművész értő és szerető elemzése meghaladja egy jegyzet kereteit, lehetőségeit. Az a több, mint kétszáz ezer ember, aki tavaly a Gyöngyösi Hermann Muzeum megnyitása óta gyönyörködött a művekben, s akik a most néhány napja megnyilt grafikai kiállitáshoz tódulnak, - nem számitva most a külföldi muzeumokban függő Hermann müvek müértő csodálóit - jeleznek egy figyelemre méltó igényt. Igényt a humánummal ötvözött ragyogó mesterségbeli tudás, a feloldott megvalósitás iránt.

De Hermann Lipót egész művészete mostmár jóeskán részolgált arra, hogy megszülessék, hogy megjelenjék egy róla szóló értő monográfia.

Ami a zsidókat és az örményeket illeti, új életre keltett, nemzeti egyesületeik együttműködnek ugyan a felekezeti csoporttal, de az esetek többségében a nemzeti tudat náluk is világi formában jelenik meg.

Az egyén nemzeti identitásával elválaszthatatlanul összefonódó vallási hovatartozás hagyományos modellje ma nem időszerű, de e kétféle identitásjelleg sokkal gyakrabban erősíti egymást, mint századunk első felében. A vallási egyesületek és intézmények többsége kisebb-nagyobb mértékben nemzeti jellegű, ugyanakkor gyakorlatilag nincsenek felekezeti jellegű politikai pártok. Gyakran megfigyelhető, hogy az egyházak harmonikusan együttműködnek világi intézményekkel és egyesületekkel a nemzeti és a vallási kultúra terjesztésében, azonban az sem tagadható, hogy vannak esetek, amikor nemzeti célokból visszaélnek a vallással. A nemzeti neoromantika hatása nyilvánul meg kétségtelenül az ultranacionalista újpogány vagy félpogány szekták megjelenésében (ilyenek például a pogány keleti szláv napistennek, Dazsbognak az amerikai ukrán diaszpórából importált hívei, az úgynevezett „tősgyökeres ukrán vallás" követői, amelyet Lev Szilenko „próféta és tanító" alapított). Híveik száma ugyanis elenyésző, elgondolkodtató azonban, hogy milyen kedvezően fogadja az efféle szektákat a sajtó. Úgy látszik, a hazafias nyilatkozatok elegendőek ahhoz, hogy máris társadalmilag hasznosnak minősüljenek.

Ukrajna nem soknemzetiségű állam, de viszonylag sok nemzeti és vallási kisebbsége van, ezért egyaránt érdekelt a nemzeti, vallási, állami és területi identitás, valamint az ökumenikus törekvések erősödésében. A történelmi hagyományokat mindeddig inkább csak a nemzeti patriotizmus és a felekezeti különbségek erősítésére használták, mintsem Ukrajna polgárainak a közös cél érdekében való egyesítésére. Eközben gyakran kritikátlanul elfogadják a nemzeti és vallási diszkrimináció korából származó sztereotípiákat. A hódító államok erőszakos propagandája súlyos figyelmeztetés azokkal a törekvésekkel szemben, amelyek a humanista frazeológiával álcázott „államalkotó" jelszavak mögé búvva próbálnak visszaélni a történelemmel. Jóindulatra és tapintatra van szükség ahhoz, hogy képesek legyünk a nemzeti és vallási közösségek történelmi hagyományait oly módon felhasználni mind a partikuláris identitások, mind pedig a kölcsönös megbecsülés érdekében, hogy elkerüljük a történelemhamisítás és az olcsó didaktizmus csapdáját.

Zoltán András fordítása

(A szerző történész az Ukrán Tudományos Akadémia lembergi székhelyű Ukrán Intézetének igazgatója)

***

BOHUMIL DOLEZAL:

Cseh mítoszok

A csehek kevés dologban olyan biztosak, mint abban, hogy Németországtól keletre egyedül a cseh nép mentes a nacionalizmustól. Sok cseh értelmiségi nézi le ezért lengyel, magyar és (a föderáció fölbomlása óta) szlovák kollégáját. Ez a tévhit szellemi bizonytalanságról, a normális nemzeti öntudat hiányáról tanúskodik. Hiányzik belőlünk a józan önszemlélet, mítoszok fogságában élünk. A mítoszteremtés egyik szép példája Václáv Belohradsky filozófus három tanulmánya, amely „Az egyesült Németország és a Nyugat: Három lecke" címmel jelent meg a Ludové noviny július 13—16. számában.

Első mítosz: a cseh démosz és a német etnosz

Belohradsky szembeállítja egymással a német állam „organikus", a tömegeket és a technikát valamiféle új, „szellemi" teljhatalomnak alávető koncepcióját, és az első világháború után kialakult „csehszlovák démosz" fogalmát, amelyet a *nyugati eszméket szolgáló nemzetként* lehetne történelmileg és politikailag definiálni.

Ne felejsük el, hogy a két világháború közötti Csehszlovák Köztársaság több évszázados szünet után az első cseh állam volt, s mint ilyen, fontos része maradt nemzeti és állami hagyományainknak. Ugyanakkor az is igaz, hogy — elsősorban a nemzetiségi politika terén — számos súlyos hibát is elkövetett. Ez az állam kifejezetten etnikai alapon jött létre, mint a „csehszlovák nemzet" állama, és a nem önszántából, akarata ellenére odakerült nem szláv lakosságot másodrangúnak, Masaryk kifejezésével élve „telepesnek és gyarmatosítónak" tekintette. Ezt a szemléletet még az Első Köztársaság idején sok bírálat érte bel- és külföldön egyaránt. A nemzetállam etnikai értelmezése nem meglepő, hiszen a cseh nemzet emancipálódásának egész folyamata német mintára ment végbe. Ezzel nem álltunk egyedül Közép-Európában — ugyanezt az utat járták be előttünk a magyarok, utánunk pedig a szlovákok. Nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy a liberális cseh politikai hagyományok a nyugati demokráciákkal karöltve elérték, hogy a kelet-európai országok közül a Csehszlovák Köztársaság közelítette meg leginkább a parlamentáris demokrácia európai modelljét ami azonban mit sem változtat a csehszlovák állam egykori nemzeti, etnikai karakterén.

Természetesen nem arról van szó, hogy az első csehszlovák köztársaság, vagy akár maga a cseh nemzet lett volna minden baj okozója, ám a hibák fölött nem lehet szemet hunyni úgy, hogy megteremtjük a cseh (szlovák) „nyugatiság" mítoszát.

Második mítosz: a versailles-i (excentrikus) Európa

Az első világháborút követő európai helyzetről Belohradsky így ír: „Az amerikai és az orosz érdekek perifériáján az első világháború győztesei Európának új arculatot adtak, amelyet én *excentrikus Európának* neveznék. Ez az excentrikus Európa politikailag a versailles-i békerendszerben gyökerezik... A mai Európára az a legjellemzőbb, hogy excentrikus, azaz földrajza és politikája nincs egyensúlyban, csökkent a centrum politikai súlya... A nyugati *démosz* ennek az Európa-felfogásnak olyan politikai produktuma, mint a kontinensé a civilivzáció, amely nem egy helyen összpontosul, hanem szétágazódik, a lényeges dolgok a periférián történnek." Mindenekelőtt meg kell jegyeznem, hogy szerintem nagyon gyanús, ha a gyakorlati politika ilyen filozófiai köntösben jelenik meg — az ideologizálás egyébként tipikusan német tulajdonság. Masaryk már a *Világforradalom*ban felállította a demokrácia küzdelméről és a teokrácia fölött aratott győzelméről szóló tézisét, ami részéről nemcsak túlzott optimizmus volt — hiszen Európa még fél évszázaddal ezután is számos autorokrata rendszerrel büszkélkedhetett —, hanem politikai célokat is szolgált. Kétségtelen, hogy az első világháborúban a jobbik fél győzött, Masaryk gondolatának ez a racionális lényege. Ám a versailles-i békerendszert is diktálták, talán mindenekelőtt azért, hogy a nyugati hatalmak, különösen Franciaország, elejét vegye a német megtorlásnak. Alapjában véve érthető volt ez az igyekezet, bár megvalósításának módja némi kívánnivalót hagy maga után. Ez a francia érdekeltség számunkra döntő jelentőségű volt, mert lehetővé tette a csehszlovák állam megalakulását.

A csehszlovák démosz, mint a „nyugati eszméket szolgáló nemzet" fennkölt definíciója helyett kézzelfoghatóbb volna a Csehszlovák Köztársaságról mint a „francia érdekeket szolgáló államról" beszélni. Nincs kétségem afelől, hogy a fejlett nyugati államokkal fenntartott kapcsolatok döntően befolyásolták az Első Köztársaság politikai viszonyainak alakulását, és természetes az is, hogy a kis államoknak valamilyen módon számolniuk kell a nagyhatalmi jelenléttel. A versailles-i békerendszer tehát a mi szempontunkból kétségtelenül pozitív változást jelentett az európai rendezésben: olyan erősen rögzítette a cseh (akkoriban kissé képmutatóan „csehszlováknak" becézett államiságot, hogy ez ma már senkinek nem okoz gondot. Meg kellene viszont értenünk, hogy néhány volt honfitársunk és szomszédunk szükségképpen másképp tekint vissza erre a korszakra. (Egy példa: Trianonnak köszönhetően a magyar lakosság egyharmada saját országán kívül találta magát, többé-kevésbé jogfosztott „kisebbségi" helyzetben.) A versailles-i békerendszer azonban már régen nem létezik: 1938-ban összeomlott, amikor alapjait maguk az alkotók segítettek szétszerelni Münchenben. A nemrég szétesett Jugoszlávia és Csehszlovákia után nyoma sem maradt. Azok a csehek, akik ma megpróbálnának éket verni Németország és Franciaország közé azzal a diszkrét ürüggyel, hogy a németektől eltérően mindig a nyugathoz tartoztak, csak nevetségessé válnának.

Ismét hangsúlyozom: a versailles-i biztonsági békerendszert sem akarom minden baj okozójának feltüntetni, csupán (pl. időbeli) korlátaira szeretnék figyelmeztetni: Versailles ma már minden szempontból *passé,* és egy ex post ideologizálás biztosan nem támasztja fel.

Oroszország és a szocializmus

A fenti idézetben Belohradsky az amerikai és az orosz perifériához való kapcsolódásról beszél (a három tanulmányban egyedül itt tesz említést Oroszországról). A nyugati és orosz periféria 1914—17-es összekapcsolódásának az lett a következménye, hogy a nyugati hatalmak hagyták elvérezni Oroszországot az első világháború frontjain: ez szabad utat adott a kommunizmus áradatának. Annak, hogy a győztesek a második világháborúban az orosz perifériát magukhoz csatolták, a cseh „démoszra" nézve az lett a következménye, hogy az orosz periféria szőröstül-bőröstül bekebelezte, és a következő negyven évben a saját képére alakította őt át. Az orosz perifériával kapcsolatban mindkét háború esetében erős túlzás lett volna az európai „démosz" kategóriáról beszélni, hiszen még Vilmos császár Németországa is a demokrácia fellegvára a cári Oroszországhoz képest. Belohradsky megemlíti, hogy „a szövetségesek megszervezték a német nép átnevelését" a második világháború után; csakhogy a szövetségesekhez tartoztak az oroszok is, és az átnevelés eredménye az lett, hogy a német népnek a volt NDK területén élő részében ma is ez okozza a gondok jelentős részét, és ezt Belohradsky a németek lényéből eredő romlottság rovására írja.

Századunkban Oroszországról a kommunizmus, a kommunizmusról a baloldal jut az eszünkbe. A cseh baloldalról Belohradsky csodálattal ír: „hitt Masaryk világforradalmában, a nyugatban. a csehszlovák állam erejében". Sajnos a cseh baloldal hitt a Kommunista Kiáltványban is, a kommunizmus új csillagában, és hitt a Szovjetunióban — a cseh baloldali értelmiségieknek ez a jelentős és áttekinthetetlen része hozzájárult ahhoz, hogy szégyenszemre belezuhantunk az orosz csapdába. Ez a réteg hagyományaival és illúzióival rajta hagyta kézjegyét a hatvanas évek végén dicstelenül elbukott emancipálódási kísérleten.

Annak, amit Belohradsky „excentrikus" Európának nevez, semmi köze sincs holmi „démosz- etnosz" ellentéthez, csupán praktikus politikai koalícióról volt szó, amelynek ideológiai kijelentéseit némi fenntartással kell kezelni.

A posztkommunista világ nagy kérdése

„Gyakran került szóba, hogy elsősorban Németország közreműködésével kell integrálódni a nyugati világba. Ez nagy történelmi és politikai tévedés. A posztkommunista országok nagy kérdése ezzel szemben a következő: az egyesült Németország része marad-e a Nyugatnak, vagy visszatér a történelemben mélyen gyökerező, nyugatellenes orientációhoz?" Megvallom, kissé irigylem V. Belohradsky gondjait. A posztkommunista világ nagy kérdése, amely engem éjjel-nappal foglalkoztat, ugyanis az, hogy a Cseh Köztársaság egyáltalán része marad-e a Nyugatnak (azaz a szabad Európának), nem tér-e vissza régi hiedelmeihez és illúzióihoz az Antant kedvenceként, mint a legprogresszívebb nemzet a Rajnától keletre, amely olyan tökéletes, már nem is nemzet, hanem egyenesen „cseh démosz". Ez természetesen nemcsak a belpolitikai helyzettől függ, hanem külpolitikai kötelezettségeinktől is. A versailles-i békerendszer halott, és ezt Közép-Európa jelenleg nem tudja egyenértékűen pótolni. Az idő könyörtelenül korrigálja azt az eredeti elképzelést, hogy gyorsan és gondtalanul lehet „Nyugat-Európába integrálódni". A múltból elodázhatatlan problémák bukkannak fel, és szennyezik geopolitikánk levegőjét. Ilyen például a cseh területről kiűzött német lakosság kérdése, vagy a magyar kisebbség helyzete az egykori Kisantant államaiban. Nyilvánvaló, hogy a szudétanémet problémát nem lehet úgy megoldani, hogy visszanyúlunk az 1945 előtti időkbe, s a trianoni kérdés sem oldható meg határrevízióval. A közép-európai konfliktus előtt több fejtörést okozó kérdés áll, a Cseh Köztársaság politikusai pedig egyelőre tanácstalanok velük szemben. Egy dolog azonban bizonyos: V. Belohradsky elképzelését, miszerint Németországnak a csehek és a nyugat (egyelőre csak szellemi) gyámjává kellene előlépnie, egyáltalán nem lehet komolyan venni.

Balázs Andrea fordítása

A szerző irodalomkritikus és germanista. Jelenleg a Cseh Köztársaság kormányának elnöki tanácsadója.

KUN ÁRPÁD:

Tompa fény

„De abban légy állhatatos, hogy vért ne egyél, mert a vér lélek. Ne egyél lelket a hússal együtt! Ne edd meg azt, hanem öntsd a földre, mint a vizet." (5Móz12, 24-25.)

A vérzsír olyan helyeken ülepszik le, ahol nagy mennyiségben vágnak állatot. A vért elvezető csatornát eltömi, ezért rendszeresen lekaparják. Régente gyertyát öntöttek belőle. A mészárosokon belül külön céhe volt a vérgyertyaöntőknek. A vérgyertya padlizsánlila, lángja tompa fényt sugároz, alig lehet látni mellette. Mindennek kellemetlen vörös árnyékot ad. Ahogy a vérgyertya olvad, nehéz, feketés vér folyik el a láng alatt.

Vörös színű betűket olvasok a görög nagyokostól. Tapogatja tekintetem a papírt a rettenetes bíborfényben. A Dzsudi sezlonját választottam porondnak, hogy megküzdjek a legnagyobb gondolattal. Életem egyetlen vérgyertyáját gyújtottam meg a tornácon, és hajnal előtt nem sokkal érzem, hogy hiába. Éjszakai gondolkodó maradok örökké, mindig föltápászkodó boldogtalan. Amióta férj lettem, ráadásul reménytelenül izzadok. Ettől a padlizsánlila szellemi tornától meg véglegesen kifulladtam. Megőrülésem előtt néhány perccel lép ki az ajtón Zita, aki rövid éjszakai őrjáratot tart a vécéig és vissza. Megcsapja a tornác zsíros levegője (belefekszenek a leölt állatok a léghuzatba). A vérgyertyára pillantva felsikolt, én elszégyellem magam a vágóhídi hangulat miatt.

Vitamin

Az egymásra rétegzett levegő felnagyít. Az egekben minden sejtemet látják külön. Ki nem lépek életemben az isten tornyaként rám épített mikroszkóp alól, ha bepárásodik is fölöttem a ritkás lencse az esőben. Kinn Dzsudi sezlonján éjszaka ilyesfajta mennydörgés riaszt: „Ennek a testéből kivonult a vitamin!"

A száraz vihar

Ez a bivalyt leterítő melankólia is, tudom, az egekből szemerkél rám. Mert van olyan, hogy bánatfelleg, kormos és láthatatlan gőzből. Gyönyörűen bodrozódik az istenek lábainál. Cseppjei feláztatják a belső port, és én mereven dőlök az éterikus sárba.

Az eső szelleme másképpen az eső negatívja, azaz a száraz vihar. Olyankor boldogtalanul ülök az ablaknál, ahová hibátlanul beleillik a fél Dunántúl; csak a

Herman Lipót: Fiatalkori önarckép (papír, ceruza, 11x17 cm 3000 Ft)

madaraknak kijáró panoráma vonz. Az segíthetne rajtam egyedül, ha kipakolnám a présházat, és rábíznám a berendezést a gyors levegőre a papírlapoktól a szüreti kádakig. Hogy minden repüljön, a szekrény se legyen nehézkes. Mégis egy helyben rettegek, jobban félek a száraz vihartól, mint a boldogtalanságtól. A száraz vihar túrája túl messze visz, nem tudnék visszajönni.

A csontok

Marhabordákat viszek át a szomszéd kutyájának. Nagy, fehéren villogó csontokat. Magam faragtam ki őket a húsból. Mögöttem a konyha, mint az oroszlánketrec.

A családban a szomszédot Buta Bányásznak hívják, ilyen rosszindulatúan alliterálva. A harag, azt hiszem, még onnan ered, hogy egyszer megkérdezte anyámtól, hányasak a lábai. És még hozzátette, hogy ő nem azért dülöng, mert részeg, hanem mert túl nagy a cipője.

Megállok az udvaron a pipitérben, és hívom a kutyáját. Nem akarok bemenni, mert látom, be van hajtva a zsalu. Ilyenkor, amikor már elrendezte a disznókat, néhány órát üldögél az elsötétített lakásban. Beöltözve munkaruhába, sisakkal a fején. Szótlanul nézi a fényt, amit a sisakra rögzített bányászlámpája eléje sugároz. Valami baj van a tüdejével. Azt mondja, ez jót tesz neki. Úgy érzi, mintha megváltozna a levegő nyomása a szobában, mintha lent volna. Napokig el tudná hallgatni saját megnyugodott lélegzetét.

Leszórom a csontokat, a kutya nem kerül elő. Éppen indulni akarok, amikor az ajtóban megjelenik Buta Bányász mosolygós, kipihent arccal.

Miután lenyugdíjazták, kiköltözött a hegyre. Nekem semmi bajom vele, csak nem szeretem, hogy disznókat tart a szőlőben. Reggelente túlröfögik az énekesmadarakat, és etetéskor hozzánkig hallatszik a csülkök kopogása a hidasból. A hidas különben magas lábakon áll, létrán kell felmászni etetéskor, mint a galambdúcba. Meg hát Buta Bányász hiába futtatta be rózsával. (Több tőről is, így egész évben nyíló rózsa borul a disznók fölé.) A rózsa nem szaglik annyira erősen, mint a disznóbűz.

Azon csodálkozom, hogyan nem tartja láncon a kutyáját, pedig egy kis betonbunkert öntetett kutyaólnak, jó nagy vaskampóval. Ott is a lánc rajta egy kupacban, a láncvégen a kicsatolt nyakörvet a nedvességtől belepte a penész.

— A kutya egész nap a borzlukakat bújja fönn a hegyoldalban. Ha éhes lesz, előjön.

Emelgetjük poharainkat az udvaron. Illendőségből a nap felé tartom, és kommentálom, hogy a bor színe a sárgának melyik árnyalata. Közben megérkezik a kutya (különben Tücsök). Elfoglalja helyét a csontok mellett, és vicsorog rám fuldokolva a gyűlölettől. Persze, eszembe jut, engem ez a kutya utál, mint a postást. A marhapörköltet meg a tűzön hagytam. Nincs mellette senki, mert Zita, kihasználva a rövid napsütést, fenn napozik a tetőn.

Tárcatár

Szív Ernő és egy Elvira nevű nő

Szív Ernő elkövette azt a hibát, hogy nem figyelt eléggé. Egészen pontosan figyelt a hírlapíró, csakhogy rosszul figyelt. Szív Ernő csak a nőt figyelte, a fénytelen és nemtörődöm tekintetet, a hanyag testtartást, a vállakra vetett kabátot, a poharak mellé ejtett kezek könnyűségét, és ez mind arról szólt, hogy leülhet az asztal másik oldalára. Úgy tűnt, gyorsan és következmények nélkül megihat egy pohár sört, mielőtt végleg hazaindulna. Szív Ernő figyelmében a férfi csupán egy sötét és elmosódó kontur volt. Ám amikor Szív Ernő leereszkedett az asztalhoz, egy kétségbeesett és eltökélt tekintet meredt rá. Megoldatlan történet sugárzott ebből a tekintetből. A férfi középkorú volt, a haját oldalra fésülte, kopaszodott, és farzsebében nyilván ott lapult a kicsi fésű. Nikotintól sárgálltak az ujjai. A nőnek pattanásos volt a homloka. A hajtőve fekete, a haja piszkosszőke. Szagtalan tőményet ittak, vastag falu, decis poharakból. Talán vodkát. Szív Ernő majdnem végzett a maga sörével, amikor a férfi intett a kiskocsma pincérének és újra rendelt. Jelentőségteljesen ránézett szív Ernőre, és azt mondta:

— Az úr is kér egy pohárral.

A nő nem mozdult. Mióta Szív Ernő az asztalhoz ült, elúszott közöttük öt lassú perc, de nem szóltak egymáshoz. A férfi cigarettázott és olykor a nőre pillantott, aki nem nézett vissza. Szív Ernő látta, hogy a férfi beszélni szeretne. A pincér Szív Ernő elé is odatolt egy decis poharat. A férfi azonnal és mohón ivott.

— Egészségedre — mondta Szív Ernőnek.

Szív Ernő bólintott és felemelte a maga poharát. Borókapálinka volt, a legrosszabb fajtából. A nő is ivott. Mosolyogva emelte a poharat, váratlanul nagyot kortyolt, és Szív Ernő látta, hogy a körméről pereg a piros festék, és hogy gyűrű is van az ujján.

— Voltál már szerelmes? — kérdezte akkor a férfi.

Szív Ernő zavartan hallgatott.

A férfi a poharat forgatta, aztán a nőre pillantott.

— Mondd meg, mit csináljak? — kérdezte, és olyan fájdalom sugárzott a tekintetéből, hogy Szív Ernő megrettent.

— Szerelmes, érted! — mondta a férfi.

— Értem — bólintott Szív Ernő.

— Soha ilyen nőm nem volt — mondta a férfi, aztán megvonta a vállát. — Hogy jó nő?! Ugyan. Nézz csak rá! Ez a nő egy csoda. Mindent megpróbáltam. Virágcsokrokat vettem. — Hirtelen félresimította a nő szálkás haját. — Látod ezt a fülönfüggőt? Ezt is éntőlem kapta. Mutasd meg az órád!

A nő könnyedén elmosolyodott, és megrázta a fejét.

— Hogy hívják? — kérdezte Szív Ernő.

— Elvirának — mondta a férfi és remegő ujjakkal gyújtott rá. — Ha hívom jön. Ha nem hívom, nem jön. Ha azt akarom simogasson meg, megsimogat. Ha nem kérem...

A férfi keserűen legyintett, és elhallgatott.

— Fogja meg a kezét, Elvira — tanácsolta Szív Ernő.

A nő hirtelen előrehajolt, és egészen közelről bámult Szív Ernő arcába. A félfestékes ajak csaknem elérte a hírlapíró arcát. Szív Ernő zavartan nézett vissza. Vajon hány éves? Huszonöt, harminc? Vagy túl van a harmincötön is? Kicsipkedte a szemöldökét. Az arcán remeg egy idegecske, az orr tövében.

— Tényleg nem szereted, Elvira? — kérdezte Szív Ernő.

A söntésnél kiabálni kezdtek. Pohár csattant, részegek vitatkoztak. A pincér unottan lökdösődött. Kinyitották az ajtót, és a huzat meglódította a cigaretta füstjét.

— Nem szeretem — mondta Elvira, és a férfira pillantott. Szenvtelen tekintete ottragadt az arcán. A férfi felsóhajtott, elnyomta a cigarettát. Idegesen rázta a fejét.

— Mondtam, hogy nem szeret. Én megmondtam.

Ököllel ütögette az asztalt.

— Tényleg megmondtad — krákogott Szív Ernő.

— Csinálj valamit — nézett fel a férfi.

— Én?! — dermedt meg Szív Ernő.

— Istenem — suttogta a férfi — drága jó Istenem.

— Nem tudom — mondta Szív Ernő. Az Elvira nevű nő rámosolygott, és azt tükrözte ez a mosoly, hogy bocsánat, de én erről mit sem tehetek. A férfi lehajtotta a fejét. Szív Ernő tanácstalanul bámult a nő arcába. Elvira megigazította lecsúszni készülő kabátját. Alig domborodott valami a melle helyén. A nyaka szeplős volt. Hanyagul cigarettát kotort a férfi dobozából, és rágyújtott. Még mindig mosolygott. De volt ebben a mosolyban valami hideg, valami szívbe markoló, valami szenvedélyesen zavaros. Szív Ernő ismerte a mosoly természetét, és a legszebb emberi mozdulatnak tartotta. Az őszinte mosolyból kitetszik a lélek. Elvira mosolyában fekete, zavaros árnyék terjengett. A hazugság nem az emberben van, gondolta Szív Ernő, hanem odaáll eléje és eltakarja.

Hermann Lipót

festőművén

válogatott anyaaga a Gyöngyösi Galériákban
a művén születésének 100. évfordulójára.

Heresi Szemle
1984 sept.

Herman Lipót festi

A Balatoni Társaság rendezvénykiállítója Budapesten és a tó körül.

Csépy Géza: Adalékok a Balatoni Társaság történetéhez
Somogy, 1987. 4.sz. 84.l.

HERMANN Lipót

224

Oltványi 1991

ban: TREL] : III. 29. Térké-
ménye c. Debreceni Kistemplom
tt tervek 34-46.
. p.7. /A tanulmányban téve-
erepel Pollack Ágoston helyett./
ra épülő tanulmányban nem
rrásmegjelölések. A debreceni
önyvek /TREL: I. 99. c./ 1842-
ck és Ybl tervezési munkájá-
g.
receni helv. hitv. Egyház
őkönyve, 22. kötet, 1842. jan. 23.

HERMAN Lipót

BOJÁR Iván: Erotikus művészet. = Mükincs Figyelő, 1992.3. 1, 12.p. ill.

brandt által tervezett, Grassalkovicl
kálatok megkezdése után — módos
megyeri Károlyi-kastélyt!

Közvetlenül az építkezés éveibő
sem tervrajz, sem leírás. Ám ezt talá
is tarthatjuk. Mert — ezek helyett —
a megyeri kastély és kert néhány év
ből származó (Kopold Imre urad
készített) alaprajzát,[32] s olvasha
surányi jószág 1791. évi összeírásáb
részletes leírását.[33] A már lakott
írása pedig természetesen jóval többe
annál, mintha például csak Grass
tervrajza lenne kezünkben. Hiszen
hogy pontos méreteket ad meg, sz
részletezi azok ajtajainak, ablakair
kivitelezési módját, még az egyes hel

felszerelésére, berendezési tárgyaira i
aprólékos pontossággal. Mindezekből
az épületre kapunk hiteles felvilág
szólván magunk előtt láthatjuk a ka
életét: melyik szobában mi állt ren
jukhoz, milyen székeken ültek, me
nyekből ettek, milyen képeket lát
milyen ágyban, mennyire kényelm
napi fáradalmaikat.

Az 1791-es leírás szerint tehát
a falu déli végén állt. A 46 öl hoss
főépület északnyugat-délkeleti irány
gén északkelet felé épültek hozzá az
oldalszárnyak (a főépület szélességé
hosszúságban. Ezek északkeleti vége
ki — mint az alaprajzon látható —
5×3 öl nagyságú kis épületrész kö
csatlakozott. Ez az oszlopokkal és zö
lyal ellátott kőfal az oldalszárnyak á
udvart északkeleten félköríves form
épület délnyugati homlokzata 60 öl
téglalap alakú, téglafallal kerített

A főépület egyemeletesnek, az
szintesnek készültek, s a főépület
rizalit nemcsak az emelet fölötti —
leti — „nyári szálával" magaslott ki
ből, hanem a kerti homlokzaton 2 ö

HERMAN Lipót

Két festménye a Perčić gyűjteményben

ld. Perčić 115.p + ill

lyreállítását, míg Kassa és Szatmár újra a király fennhatósága alá került.[22]

EK

D'ordine della Regia Mtá Vra mi é stato significato dal V. Marchese don' Annibal Gonzaga etc. che la Sacra Ces.[ea] Mtá del'Imperatore, mio Clemen.[mo] Sig.[re], comanda ch'io debba transferirmi in Vngaria Superiore, et Transiluania, per essequire quel tanto mi sará imposto, et ordinato dal Prencipe di Transiluania; Má perche l'aria di quel paese non conferisce alla mia salute, massime nell'estate, essendo io l'anno 1640., che fui pur d'ordine della medema Mtá Ces.[ea], per leuare le misure, e disegni, che tengo ancora presso di me, di tutte le fortezze, e frontiere col Turco, stato amallato sei mesi continui, con non poco pericolo di perdere la uita, come puol testificare il V. Conte Paulo Palfi, et per non saper io la lingua Vngara, ne Transiluana, et anco per non esser io asuefatto al souerchio modo di beuere, che usono in quei Paesi, massime con forastieri; Spero perció che Sua Mta Ces.[ea] non uorra permettere ch'io debba andare in Transiluania: delle fortezze, et frontiere dell'Vngaria Superiore poi, senza ritornarui, io potrò far quá li disegni, sopra le misure, che già tengo, Pure quando la Mtá Sua fosse poi rissoluta ch'io ui ritornassi, et andassi ancora più oltre prontiss.[mo] saró sempre ad essequire

HERMAN Lipót

MRAVIK László: Pascin Magyarországon [Jules Pascin levelei Herman Lipótnak + Jules Pascin művei Herman Lipót tulajdonában. Jegyzék]. = Művészettörténeti Értesitő, 4o,1991,1-2. 30-48.p. ill. E

Heves mmi. VIII/68.), majd részt vesz a gyöngyöshalászi templom építési munkájában (EÁL ÉrsEgyh L archvet 1188/a.) és 1787-ben benyújtja a Gyöngyös városi nagy híd építési számláját. (EÁL mmi. 236.) A helytartótanács tervei között (OL Htt L Dep. Eccl. Cler. 1787—259—18/7—8) a hatvani új elemi iskola és a tanítói lakás alaprajzai megvannak. Ugyanezen évben beomlott az általa épített nagypataki híd. A város a híd újjáépítésére és a patakpart biztosítási munkáira kötelezi. (EÁL Gyöngyösi tjgyzk. 8. k. 139. l.) 1788-ban a városházát archívum szobával és két tömlöccel bővíti. (Uo. 187. l.) 1789-ben a benei pusztán a veresmarti határban építendő új malom terveiért 100 forintot vesz fel. (Uo. 266. l.) 1790-ben vállalja → Handel Gáspár áccsal a Farkas vendégfogadó felépítését, amely munkánál 2200 forintban állapodnak meg. (Uo. 339. l.) Ez évben veszi fel a városházánál épített új épületrészért járó 82 forintos munkadíját. (Uo. 365. l.) 1792-ben a gyöngyösi ref. templom építésére köt szerződést. (Gyöngyösi ref. egyh. L.) 1795-ben építi fel a gyöngyösi Kispatakon a hidat (uo. 813. l.) és 1798-ban benyújtja a tarnaörsi híd tervét.

Rabl kőművesmester 1800—1801-ig a gyöngyösi megyeház számára dolgozik. 1801-ben elkészíti a ref. paplak építésének költségvetését. (Gyöngyös Ref. Egyh. L. ered. db.) Ugyanezen évben a pásztói Zagyva-hídra és az adácsi Janda vízfolyásra kőhíd terveit készíti el (EÁL M. 253.) és benyújtja 1802-ben a mezőtárkányi (EÁL mmi. 196.), 1804-ben a kápolnai (EÁL mmi. VIIII. 193.), és ugyanezen évben a gyöngyöshalászi és pásztói kőhidak terveit. Mialatt — 1803 és 1804 között — a megyei kvártélyházon → Kindornay, → Somogyi, → Handl és → Henczel mesterekkel együtt működik (EÁL Heves vm. ép. VM. é.), elkészíti 1805-ben, a tari, majd a kisrédei, továbbá az egri kőhidak terveit is. (EÁL mmi. 219.) Ugyanezen évben benyújtja az abasári r. k. templom bővítési tervét, (EÁL tvj. I. 81. és áll. l.—tjk. 252.) amely építkezés 1826-ig húzódik. (EÁL ÉrsEgyh L plebir.) 1806-ban az ispotály templom tornyát építi (EÁL ÉrsEgyh L

HERMAN Lipót

Demény János

Barlós „piktor" földije:

Herman Lipót

Dunatáj, 1984. febr. VII. évf. 1. sz. 17-30.

:alista hagyománya, el együtt, amelyeket vid periódusban, a vel, és semmi esetre *naturalizmus,* amely stői megközelítésből náth művészetén és e távolodó iskola az a legújabb magyar *Szabó Ákos,* majd nyok nyelvére fordí- s erre épült *Pauer* visszájára fordult az ármentességével tün- en kelet-európai mű- közvetlenül szólt a léhes közvetettebben ementárisan hatásos, lmait látszott komo- nabb valósághűségre t feltehetően túlnőtt nert országos állapot- mert semmivel nem mondani a realizmust litását, mint magával amely bumerángként ásfajta valósághűség

oly és *Fehér László*

követő hullámaiban bontakozik ki, ideje artikulálni, mi történt voltaképpen a hetvenes-nyolcvanas évek fordulóján. Először látunk ugyanis példát arra, hogy egy meglehetősen markánsan körvonalazható generáció tudatosan elutasítja mindenfajta kontinuitásnak a gondolatát is (illetve néhányan közülük azokhoz a művészekhez kapcsolódnak, akik maguk is váltottak), és *elsősorban* a kortárs európai, közelebbről német és olasz művészet felé tájékozódik. A csoportokat alkotó vagy az emigrációt választó korábbi generációval szemben az *új szenzibilitás* művészei az elfogulatlan egyszemélyi közlés és önépítés útját választották, ami szorosan összefügg a hatvanas évek generációja számára akkor még reális esélyt nem jelentő individuális nemzetközi karrier építésének a lehetőségével. Ez a nyolcvanas évek közepe táján került elérhető közelségbe, s talán ez az egyik legfontosabb tény a jelenlegi magyar művészetben. Teljesen átírhatja a jövő magyar művészetét: még az is kérdéses, lesz-e „magyar művészet", nem csak „magyar művészek" lesznek-e. Az új szenzibilitás generációja nem reflektál a magyar szellemi és kulturális környezetre, – ezt meghagyják néhány, kifejezetten erre koncentráló művésznek. Ők már egy politikailag cinikussá vált, a jövőt illetően elkötődött, de a külföld felé egyre inkább megnyíló országba érkeztek meg pályakezdőként: már nem ismerték a „vagy ide bezárva lenni, vagy innen kizárva lenni" kényszeralternatíváit. A nyolcvanas évekkel tehát új szemlélet jelentkezett, amit nem választhatunk el a megváltozott történelmi körülményektől és attól az új generációtól, amely ezt képviseli. Ennek a megváltozott

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Herman Lipót, Munkácsy-

ÚJ ÉLET

díjas festő- és grafikusművész

1981 ÁPR 1 5

1021

Herman Lipót: Széder-est (A művész hagyatékából)

fénycsöves lámpatestekkel

FÉNYCSŐ
Világítástechnikai és Villamossági Szövetkezet
1372 Budapest, Pf. 465.
Levélcím:
1023 Budapest, Lukács u. 6.
Telex BULUX H 22-4834
Telefon: 686-547

[illegible] a népek egyetértés[illegible] barátsága mellett kötelezte[illegible] magát. Nem véletlen, hogy [illegible] dául a Román Szocialista Köz[illegible] saság fővárosában, Bukarest[illegible] zenekari és kamarazene koni[illegible] tek egész sora hangzott el az [illegible] fordulón, s Bartók Öt Ady-da[illegible] ezt a ritkán megszólaló, csep[illegible] sem könnyű kompozíciót három énekművész is előadta. Szlovákiában, Jugoszláviában is fényes név a Bartóké! A Szovjetunióban, egykori koncertjeinek színhelyén: Leningrádban, Moszkvában, Harkovban és Odesszában megsokasodtak a Bartók-művek előadásai. Egész Európa a század legnagyobb muzsikusai közt emlegeti és idézi, s Amerika, ahol élete utolsó szakaszát töltötte, most tudományos kongresszusokkal és sok-sok koncerttel tiszteli meg emlékét.

*

Hazánk Bartók-eseményeiről több-kevesebb részletességgel beszámolt a sajtó. Napilapjaink s a folyóiratok hírt adtak a magas szintű díszhangversenyről, mely egyszerre volt művészeti és politikai fontosságú ünnepség. Élvonalbeli előadóművészek álltak a Bartók-kultusz szolgálatába, kósuk egyik megélhetési bázisának szánták a kétzongorás koncertezést. A Mikrokozmosz-átiratok és a Szvit kétzongorás alakja (mely-1941-ben készült!) már egyenesen ilyen célú átformálások voltak.

A több mint húsz esztendeje együtt muzsikáló Dévai—Dévényi zongorás duó kiváló felkészültséggel adta elő e súlyos szellemi és technikai erőpróbát jelentő műveket, s részben kívülről, kotta nélkül. Nagyon magas színvonalú tolmácsolás volt a Szonáta megszólaltatása is, amelyben a két kitűnő zongoraművészhez *Konrád Péter* és *Rácz Zoltán* ütősök — e hangszercsoport mesterei és művészei — járultak hozzá koncentrált hangszerkezeléssel, a színek teljes érvényesítésével. Bartók e művének zárótételét megújráztatta a Zeneakadémián egybegyűlt közönség.

Raics István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1964 APR 24.

1021

Herman Lipót

Péntek, 1964. április 24.

Műteremlátogatás

A NYOLCVANÉVES HERMAN LIPÓTNÁL

Makulátlanul tiszta, barna munkaköpenyében, fején kis piros sapkával dolgozik ma is — tájképeket fest mostanában. Műtermében, amely egyben lakó- és vendégfogadószoba, a friss takarítás otthonos illata. Bordóhuzatú, régi stílusú, hangulatos fotelok, székek, csodálatos faragott, többszázéves hatalmas barna szekrény: minden ragyog körülötte, már fél évszázad óta, amióta itt lakik — néhány szörnyű évet kivéve. Rozika ötven éve társa örömben, bajban, sikerben, balsikerben. Tőle e harmonikus, vidám rend, ez a gondoskodó nyugalom; olykor be-benéz a dolgozó öreghez. Megsimogatja Lipi bácsi fejét, közli: ki sürgönyözött, ki telefonált, ki jön személyesen gratulálni *Herman* Lipótnak — *nyolcvanadik születésnapjára.*

Ecset és toll a kezében — hatvanöt éve. Egész szekrényt töltenek meg, gondosan, pontosan írt és rajzokkal gazdagon illusztrált naplói; 15 éves kora óta naponta ír és vitatkozik e füzetekben. Rengeteg rajz, tanulmány, másolat, játék. Gondolatok a giccsről és hozzá illusztrációk. *Csontváry* egy-egy műve, ahogyan ő megalkotta, és ahogyan ugyanazt Herman Lipót lerajzolta. Másolatok *Toulouse-Lautrec, Modigliani, Chagall* egy-egy figurájáról, s művészetük jellemző vonásainak elemzése.

És a naplóírás egy másik fajtája: rengeteg önarckép. Ezek külön tanulmányt, külön albumot érdemelnének. A fiatal, keménykötésű, határozott, életbe induló fiatalember, aki dacol a nagyszentmiklósi családdal, s ellenállva minden rábeszélésüknek, a festészetre adja magát, s a kereskedelmi iskolában — jó feleletek helyett — a »*Nevessünk*« című rajzos vicclappal arat sikereket... A már érlelődő művész, akit a Japán kávéház törzsasztalához befogadtak, egyenrangúként a kor legjobbjai: *Pólya* Tibor. *Szinyei-Merse, Iványi-Grünwald, Lechner* mellett. Önarcképek a háborút viselt férfiról: jetöröllhetetlen nyomokat hagyott rajta a szenvedés. S a negyvenes évek elején a zaklatottság és rémület rajzol további barázdákat arcára.

Milyen nehezen, lassan engednek fel a kemény, megtört vonások 1945 után! S hogyan tükrözik a csodát, hogy 60, majd 70 évesen is tud még egy művész új utakat keresni! Megnyugvás, derű, megbékélő bölcs öregség honol most az arcán. Az a nagyszerű öregség, amely keveseknek jut osztályrészül, meghozva az idősek bölcsességét, tapasztaltságát, miközben a szellem, az agy, a 80 hosszú évből mindazt leszűrve, ami leszűrendő, friss, új élményekre áhítozik és még mindig, tanulni vágyóan, és újat akarón fiatal marad. Nemcsak magáról, másokról is így fest, mert csak így akar és csak így tud portrét festeni. Előbb az embert, a jellemet ismeri meg s azután kezdi nézegetni az arcot. *Németh* Lászlónak összes drámáit elolvasta, sokat beszélgetett vele, mielőtt meghúzta ennek a fiatalos, nyugalmában is nyugtalan, derűjében is szomorú, ellentmondásos arcnak első vonását. *Kodály* Zoltán, *Molnár* Ferenc, *Kisfaludy-Stróbl* Zsigmond, *Szomory* Dezső, *Koszta* József, *Fehér* Lipót, *Bessenyei* Ferenc portréi is a modell jellemébe hatolnak.

Kétezer képe van magántulajdonban, tucatnyi műve a Nemzeti Galériában, összesen 3—4000-re becsüli Herman Lipót a hosszú emberöltő alatt készült alkotásait. Rajzainak, festményeinek eleven frissesége, duzzadó, vérbő figuráinak humora, vidámsága hatott, és hat elsősorban nézőire és kritikusaira. Nem lehet művészetét korszakokra bontani: mindig ugyanaz és mindig változó. Egyszer megkérdeztem: mi izgatja, érdekli a legjobban? Azt felelte: — »Mindig a következő feladat.« Legalább annyit tanul, olvas ma is, mint amennyit fest. Ismeri Budapest összes múzeumait, hetenkénti látogatójuk. Ha csak kicsit is érdekli őt az, akivel beszél, gazdagon árad belőle a szó. Éppúgy ismeri a régi templomok művészeti, építészeti problémáit, mint ideáljai; *Tintoretto, Daumier, Cézanne* művészetét, mint *Delacroix, Chopin* barátságát. ... Élő, fantasztikus tudású enciklopédia. Ízes, szórakoztató, humoros. Kitűnő tollú újságíró, éveken át rendszeresen dolgozott a *Pesti Naplónak,* és nevetésre, nevettetésre, önmaga és mások kigúnyolására mindig kész adomázó.

A fasizmus rettenetét örökíti meg monumentális szárnyas oltárképe: »*Ezékiel próféta látomásai.*« A két oldalszárny a szenvedések eseményeit ábrázolja, a középső a szellemi feltámadást. A kép New Yorkba, majd onnan Izraelbe került. 1949-ben, a róla készített bírálati jelentésben *Kárpáti* Aurél és *Csók* István ezt írja:

»*A megrázó drámai élmények ez a művészi feloldása a tiszta humánum örök szépségét sugározza...*«

»A tiszta humánum örök szépsége«, — ennél többet és ennél kevesebbet nem lehet mondani zsennyei, sárospataki csendéleteiről, portréiról, mostani legújabb, az eddigieknél is derűsebb festményeiről, és készülő, az »Ezékielhez« hasonló monumentalitású *Bábel tornyáról.*

Fiatalok, öregek, mennyit keressük, kutatjuk a lehetetlent, az örök ifjúság titkát.

Nos, Herman Lipót nyolcvanéves korára — megtalálta.

Pongrácz Zsuzsa

A magyar épité
nemzetközi és hazai
megnövekedé

Megkezdődött a Magyar Építőművészek Szö

Csütörtökön az Újvárosházán megkezdődött a Magyar Építőművészek Szövetsége ez évi közgyűlése.

Major Máté elnök megnyitójában szembeszállt azzal a felfogással, amely az építőművészetet a történelmi múlt építészetének formahagyományaival azonosítja, de azzal is, amely a modern építészet tudományos és technikai jellegzetességeiből kiindulva, egyszerűen nagyipari termékről, illetőleg annak „szép ipari formájáról" beszél. Hangoztatta, hogy építészetünk már ma is képes kifejezni a kort, az emberi társadalmi viszonyokat és az azokat tükröző gondolatokat, ellentmondásaikkal együtt. *Ez az építészet tehát már ma is művészet, noha ez idő szerint még éppen a modern építészet kifejező képességének alapvető feltételeiben, a materiális feltételekben nagy az elmaradásunk.*

Az elnöki megnyitó ezért síkraszállt az építőipar gyors és korszerű fejlesztéséért, az építészet-elmélet és kritika kibontakoztatásáért, mely nem támaszkodhat másra, mint a dialektikus módszerre és a dialektikus materialista szemléletre. *Az építészet mint tudomány, mint technikum s mint művészet* — hangsúlyozta Major Máté — *csak ilyen elmélet segítségével tud egyes és együttes alkotásaiban megbonthatatlan és tökéletes egységgé ötvöződni!*

A párthatározat gyorsítja az előrehaladást

Ezután Csaba László főtitkár ismertette az elnökség beszámolóját. Sorra vette a két közgyűlés közti időben elért eredményeket. Szólt az építészeti tervezés és kivitelezés időszerű problémáiról, a lakásprogram megvalósulásáról, a magánépítkezés támogatásáról — amelyet a korszerű építészet szempontjából mind ez ideig nem sikerült kellőképpen befolyásolni —, a tervezők művezetői jogáról és gyakorlatáról, a beruházókkal kialakítandó együttműködésről és a legújabb technikai megoldások, elsősorban a házgyártás adta új építészeti problémákról.

A típustervezéssel kapcsolatban — mind jobban elfogadott véleményként — a *tipizált szerkezetek elterjesztésének szükségességét* hangoztatta, továbbmenően a városrendezés és a tömeges lakásépítés összefüggéseinek vizsgálatát, a minőségi problémák megoldása érdekében pedig az építőanyagipar fejlesztését. Kitért a beszámoló az építőipar munkaerő hiányára, amelyet csak súlyosbít a nagymérvű magánház építés, hiszen igen sok munkaerőt von el. *Ez a körülmény is a magánlakásépítés összes*

szólt a szövetség elnökségének eredményes munkájáról. A szövetség életében tapasztalható progresszív folyamatnak — mondotta — az a magyarázata, egyben következménye, hogy *az építészek nagy többsége ma már az épülettel szemben támasztott gazdasági, műszaki és esztétikai követelmények harmonikus kielégítését tekinti az alkotás fő elvének.*

Elmondotta, hogy az építőipari párthatározatot kormányhatározatok és intézkedések követték és kezdetét vette a megvalósítás. *Igen fontos, hogy ebben a helyzetben* — amikor a kézműipari jellegű építőipart nagyüzemi termelés váltja fel, s a házgyárak, házépítő kombinátok létesítésével objektíve előtérbe kerülnek a funkció és a szerkezet tényezői — *az építészek őrködjenek az esztétikai követelmények fölött!* Másszóval, a tömeges szükségletek kielégítésére létrehozott nagyipari termelés *a legszebb megjelenési formában* elégítse ki az igényeket.

Kísérje kritika a sikertelen kísérletet

— Hívei vagyunk és lehetőséget biztosítunk — jelentette ki Szurdi István —, az illendőség és ésszerűség határa között, a kísérleteknek a művészet minden területén és így lehetőséget nyújtunk az építészeti szerkesztő és formáló módszerek kikísérletezésére is. Ebből számos előremutató alkotás születik. *De nagy hiba származna abból, ha a sikertelen kísérleteket nem kísérné kellő kritika, szemérmelyre való tekintet nélkül.*

Borvendég Béla rosszallólag szólott azokról a hivatalos szervekről és intézményekről, amelyek mind a maguk elképzelése szerint értelmezik a korszerűséget. *Ferenczi* Károly esztétikai kérdésekről és a lakásépítés szociális vonatkozásairól beszélt s kérte, hogy a szövetség, az életforma, az életmód gyors változásait figyelembe véve, foglalkozzék a kollektív ház, a szalagház, és más előremutató kísérletek gondolatával. *Granasztói* Pál a városépítészet problémakörét érintve figyelmeztetett a »túltervezés« veszélyére, s a tapasztalati alátámasztottság fontosságára. *Kiss* László a gyakori programváltozásokat tette szóvá, amelyek a tervezés sőt még a kivitelezés közben is zavarják a céltudatos munkát. *Somogyi* József szobrászművész a Magyar Képzőművész és Iparművész Szövetség nevében üdvözölte ezután a közgyűlést.

Típusépítmény helyett szerkezettípusokat

Farkasdy Zoltán

Turista

KÉPPEL-SZÓVAL

Tanganyikai divathölgy. Igaz, kissé furcsa divat. A karikák számának arányában nyúlik a hölgy nyaka

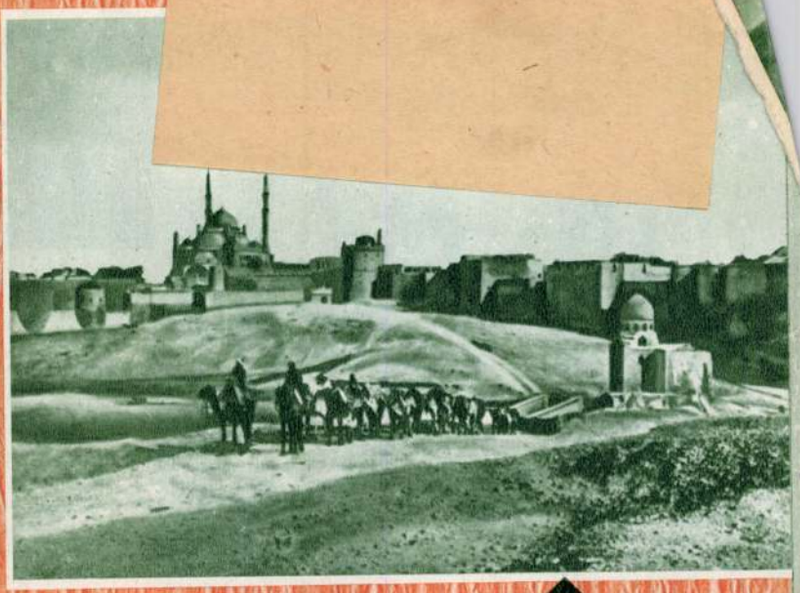

A kairói citadella alól karaván indul a sivatagba

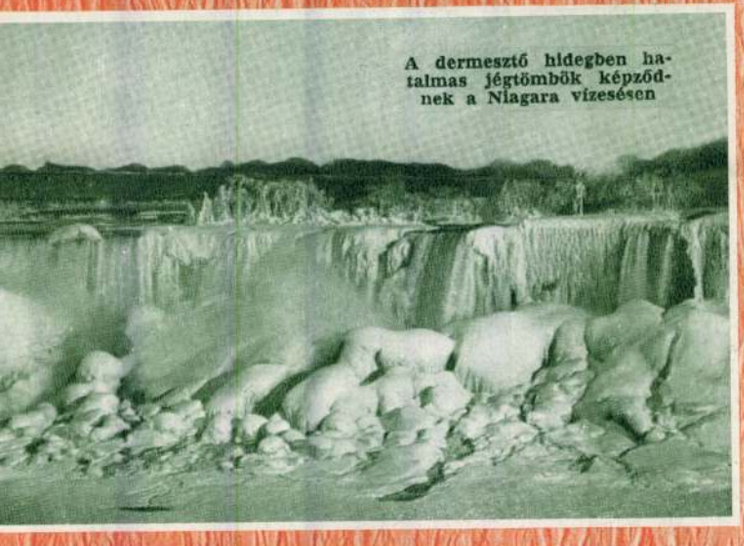

A dermesztő hidegben hatalmas jégtömbök képződnek a Niagara vízesésen

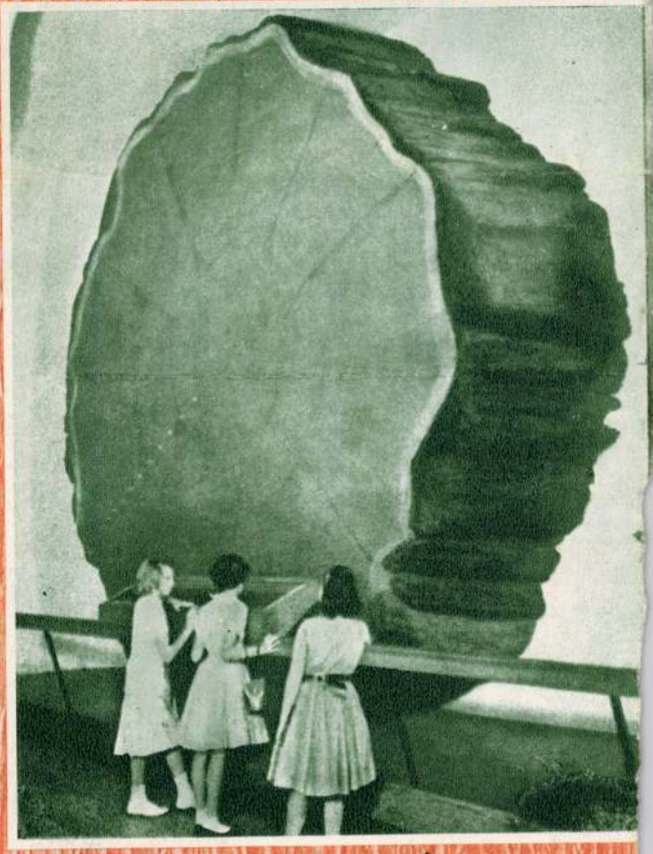

Kaliforniai csoda. 1312 évgyűrűje van ennek a 9 tonnás fenyőfa szelvénynek. De a 2000 gyűrűs fa sem ritkaság

Bölények. A kép nem Magyarországon készült, de aki-nek szerencséje és főleg engedélye van az Erdészeti Főigazgatóságtól, a gyarmatpusztai állami vadaskertben lefotózhatja azt a bölénypárt, amelyet a lengyelektől kaptunk

INDEX: 25 814

Herman Lipót
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1964 ÁPR
TURISTA

1021

ECSETEMET A TERMÉSZET VEZETTE

BESZÉLGETÉS A 80 ÉVES HERMAN LIPÓTTAL

A műteremben

A magyar folyók, dombok és hegyek szerelmese, s művészi alkotója, Herman Lipót, hatalmas életműre tekinthet vissza most, április 24-én, születésének nyolcvanadik évfordulóján.

Erről beszélgettünk a gellérthegyi műterem-lakásban.

— Művészetemnek mintegy alapját, forrását, táptalaját mindvégig a természet jelentette — mondja Herman Lipót. — Innen merítettem témát, invenciót, formai elemeket, s a természettel való minden egyes találkozásom termékenyítőleg hatott alkotómunkámra. Ezekből a találkozásokból még a legválságosabb körülmények között is ihletet tudtam meríteni. Az első világháború alatt, mint katonát, az Erdélyi Kárpátokba vezényeltek, olyan harci vonalra, ahol soha ember nem járt azelőtt. Falteanu-nál a katonák lépcsőfeljárót építettek a meredek hegygerincen. Itt láttam egy olyan erdőrészletet, amely elemi erővel ragadta meg művészi képzeletemet: sok-sok fenyőfát láttam egymásra dőlve, félig elporladtan, s ebből a félig-fa, félig-föld tömegből nőtt ki a többi fenyő. Ki tudja, mikor történt a kataklizma, amelynek következtében az erdő alól kicsúszott a talaj, s ki tudja, hány évszázad pergett le, míg kialakult ez a különös természeti formáció?! Ez az élmény olyan mély nyomokat hagyott bennem, hogy szinte kezembe kényszerítette az ecsetet.

Vannak művészek, akik a természetet közvetlen érzékelés alapján, a természetben festik, s vannak, akik emlékezetből. A magam részéről mindkét módszert alkalmazom. Az emlékezetből való festés rendszerint azt jelenti nálam, hogy a képzelt tájat valahol, valamikor már látott természeti elemekből komponálom meg. A természeti—tapasztalati alap elengedhetetlen még azoknál az alkotásoknál is, amelyekre azt mondjuk, hogy a művészi fantázia szüleményei. A művészi fantázia sem állhat más elemekből, mint amelyek a természeti valóság képmásai, artisztikus ábrázolatai.

Szeretem a budai tájat, a Hűvösvölgyet, Nagymarost, Kisinócot, a Balaton vidékét. Sok képem született ezeken a helyeken. A témát a természet nyújtja, a művész azonban nem mechanisztikusan adja vissza a természeti tárgyat, mint valami rossz fénykép. Ez üres másolás volna, s hiányoznék belőle az, ami a művészetet művészetté teszi: az alkotó szemlélete, mondanivalója, a művészi sűrítés eleme. „Zsengéim" között vannak olyan képek, amelyek a természetet pontosan úgy ábrázolják — minden részletében mintegy lefotografálva — amilyen az a valóságban. Ezekre a vásznakra a természetnek akkora darabját festettem, amekkora — hogy úgy mondjam — rájuk fért. Fokozatosan jutottam el addig a felismerésig, hogy a természet egy darabját mintegy „ki kell vágnom" környezetéből, hogy megfelelően helyezhessem el a vásznon annak a művészi mondanivalónak és szemléletnek értelmében, amelyet ábrázolni, kiemelni szándékozom.

Ennek a művészi célkitűzésnek érdekében kidönthetek vagy ide-oda tolhatok egy fát, befüvesíthetem a tér egy darabját, de a természet rendjét, törvényeit nem zavarhatom meg.

Mindehhez a természet elmélyült ismerete, tanulmányozása szükséges. A természet bőven kínálja a témát, az élményt, a művészileg feldolgozandó anyagot. Az alkotónak meg kell tanulnia észrevenni azt, amit mások talán nem vesznek észre, és kifejezni azt, ami másoknak is élménye, csak nem tudják visszaadni a művészet formanyelvén. Követendő tanítás számomra, amit Szinyei Merse Pál így fogalmazott meg: „A falombot úgy kell tudni megfesteni, hogy azon a madár át tudjon repülni."

Fiatal koromban aktív turista voltam. Mint főiskolai növendék, minden vasárnap hajnaltól éjfélig a hegyek között jártam évfolyamtársaimmal. Egész életünkre — és művészi alkotómunkánk egészére is — maradandó hatást tettek ezek a túrák. S mint ötven éve gellérthegyi lakos, elmondhatom, hogy — mindent összeadva — kétszázszor mászhattam volna meg a Mont Blancot — mondja mosolyogva a nyolcvan éves, nagyon fiatal Herman Lipót.

Kívánjuk, hogy derűs lényéből még sok derűs alkotás fakadjon, gazdagítva a magyar tájképfestészetet, a valóságot híven ábrázoló magyar művészetet.

— t

Balatonlellei táj

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 FEB 4

Herman Lipót

Tükör

festőművész

1021

Kelenhegyi út 12–14. Műteremház a Gellérthegy oldalában. Valamikor, a század elején épült, 25 lakásának mindegyike tulajdonképpen egyetlen hatalmas műterem: hossza kilenc méter, szélessége nyolc méter, óriás ablakai öt és negyed méter magasból zúdítják a természetes fényt a benne dolgozó művészre.

Tőlük ívnyi: Műteremház a Gellérthegyen.

Herman Lipótné

Ő a ház élő Krónikása

— Az idén lesz hatvan éve, hogy ideköltöztem. Az uram, aki már 1913-tól lakott itt, váltig mondogatta, írjam meg a ház történetét. Itt van, ebben a szekrényben, Herman Lipót rajzos meg írásos naplója, szépen bekötve, elrendezve, évtizedekre visszamenően. Ez az állvány, amin az uram dolgozott, Madarász Viktoré volt. Párizsból hozta haza, David neves francia festőnek volt hajdan a tulajdona.

S a festőállvány mögött, egy másik, most már valóban, kisebb szekrény...

— Ebben őrzöm az uram festményeinek naplóját: mikor készült a kép, kinél található, mellettük ott a festmény fényképe, vagy vázlatrajza. Az utolsó bejegyzés: 4351. Ennyi képet festett.

Herman Lipót kiállításaihoz idézzük magának a festőnek egy visszaemlékező nyilatkozatát: „1910-ben volt első grafikai kiállításom. Az újságok hasábokat írtak. A Pester Lloyd teljes oldalt adott. Ez jelentette a beérkezést. 1913-ban kollektív kiállításom volt az Ernstben. Akkor nyílt meg a műintézet". —

Milyen volt ez a műteremház, amikor ideköltöztek?

— Csak egy ösvény vezetett fel a Gellérthegyre. Még a Gellért-szálló sem épült föl. Nekünk ez a ház, hatvan év alatt, nemcsak lakás és műterem volt, de barátaink találkozóhelye is. Volt idő, hogy írók jártak ide: Molnár Ferenc, Szomory Dezső, Szép Ernő, Hunyadi Sándorka... Volt időszak, amikor színészek, vagy zenészek, operisták, máskor meg orvosok. Sokszor vadidegenek is, az ismerőseink ismerősei, akiket felhozhattak a barátok, bejelentés nélkül is.

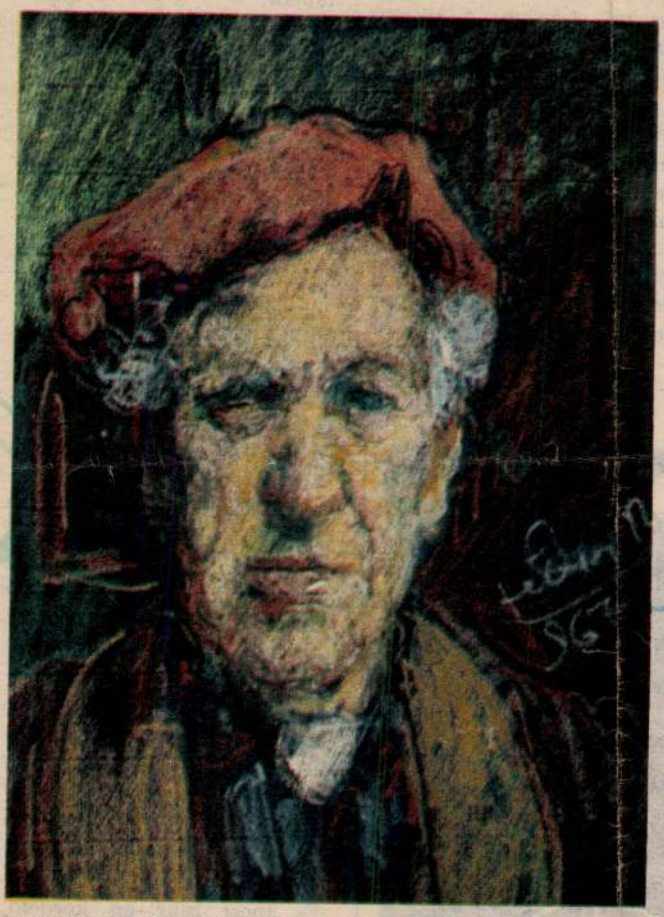

HERMAN LIPÓT: ÖNARCKÉP, RIPPL-RÓNAI JÓZSEF

kességből át

EREKET

tóságot, vizsgálják ki a nevelőapa előéletét, mostani magatartását, ilyen múltú embernek ne adjanak oda nevelésre gyermeket, ne írják a nevére. Beadványomra választ sem kaptam. Az anya és élettársa eltiltották tőlem a kislányt. Csak titokban válthattunk néha egy-egy szót. Kétségbeesetten értesültem róla, hogy az anyja durván bántalmazza, fához köti, a kislány menekülni szeretne tőlük. A legkülönbözőbb hivatalokhoz fordultam, hogy segítsek a picin — hasztalan.

A beadványaira küldött válaszokat olvasom. A sikoltó panasziratokra érkezett rutinleveleket: „... Tárgybeli ügyben keletkezett iratokat illetékességből áttesszem... Levelét illetékességből megküldtem... Kivizsgálás céljából továbbítottam... Az ügyben keletkezett előiratokat már illetékességből a fenti hatóságnak megküldtem... Ügyének el-

desére nézve káros körülményeket nem tapasztalt, amelyek okot adnának arra, hogy a kiskorú életkörülményeibe hatósági úton beavatkozzon... A kiskorúnak elsőrendű érdeke azt kívánja meg, hogy vérszerinti szülei neveljék. A szülők eleget tesznek nevelési, gondozási kötelességüknek, tehát a gyermek érdekeivel ellentétes lenne, ha őt jelenlegi környezetéből kiszakítanánk..." A levelet a megyei tanács igazgatási osztályának vezetője írta alá.

A következő dokumentum egy újságkivágat a megyei lapból:

„Megdöbbentő bűncselekmény elkövetéséért került a J-i Járásbíróság elé M. K. 60 éves kazánfűtő. Az idős férfi több ízben is erőszakot követett el élettársa 11 éves kislányán, aki teherbe esett. Mivel az apa — aki néhány éve vette nevére a gyermeket — megfenyegette, a lány akkor szólt anyjának, amikor már előrehaladott terhes volt. A 12 éves anya császármetszéssel szülte meg a csaknem 4 kilós kisfiút... A bíróság... M. K-t 9 évi, szigorított börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte. Ezt megelőzően 1959-ben már volt büntetve a vádlott, hat évet kapott élettársa nagyobb — akkor még kiskorú — lánya megrontásáért..."

Ismét az asszony, a férj bólogató egyetértése közben:

— Mi a kislányt változatlanul szeretjük, megszakad érte a szívünk. Gyermekével együtt vállalnánk, de hiába...

És most már én kérdem: *hiába*? Ha a kislány sorsa csak „tárgybeli ügy...", ha a helyi hatóság olyan „körültekintő", mint amilyennek az előzmények során bizonyult, akkor *hiába*. De talán mégiscsak elérhető, hogy az immáron két gyermek élete ne legyen pőre *ügydarab*.

A történet pedig, túl az embernek nem nevezhető „nevelőapa" és a szépen leszerepelt helyi ügyintézők felelősségén, fölvet egy gondolatot a jogban járatlan újságíró előtt: vajon az az „anya", aki két leányát hagyta élettársa prédájául, senkinek és semmiért nem felelős?

BAJOR NAGY ERNŐ

KOMÉDIÁK

A MAGYAR TÁRSADALOM REGÉNYE. IRTA SZEMERE GYÖRGY.

De — s ezen a ponton már az ereje kérezkedett ki, -- de nem a passziv rezisztenczia árnyékában lesi a jobb jövőt. Tenni fog. Isten segitségében bizakodik, ám maga is megteszi a magáét . . . Eljár Béltekyékhez, hogy láthassa titkos menyasszonyát, de a hozzá s Csábrághoz való magatartásán ezentúl sem változtat. Minden héten újra és újra feltöri szive sebét, de következetes marad önmagához. S a csüggedés nem fog erőt venni a lelkén, munkába öli depresszióit. Délutánját s éjjelének első felét a szerkesztőségben fogja tölteni, ir, irányit, lelkesit, de vállalkozik apróbb technikai munkák elvégzésére is. Szeretni fogja a lapját, tenyerén hordozza, abajgatni fogja lelke gyermekét, gyönyörködik a gyarapodásában . . .

. . . Hát örömét is lelhette benne Zádor Miklós, mert ugyan szépen gyarapodott a «Véreim» Bodonyi összeszedett proletárjainak a kezén. Helyén volt minden munkatársa, a szegény deplaszirozott embereknek valóságos reveláczióul szolgált, hogy végrevalahára magukhoz méltó munkálkodást fejthettek ki: megtalálták helyüket a nemzettest szervezetében, annak szive körül.

A lap munkatársainak tehetsége és lelkessége már az első számból is kitűnt. S abból a fogadtatásból, a melyben ez a szám váratlan, meteorszerű feltűnésével s programmja révén részesült: már következtetni lehetett a lap gyarapodására is. A fővárosban feltünő sok példány kelt el belőle, csaknem huszezer, de ennél a számbeli eredménynél még meglepőbb volt az a hatás, a melyet olvasóira tett. A lap beszéltetett magáról, eszméket termelt, vágyakat revelált: kifejezést adott eddig kifejezetlen, sejtelemszerű fogalmaknak, önmegismeréshez vezetett, tettre tüzelt. Értékes irodalmi munka volt minden sora. Semmi közhely, semmi sablon, semmi szürkeség. Tetszetős forma, újszerű beosztás, változatos rovatok. Rövidre fogott, magvas magyar stil. Tudta Bodonyi, mit csinál. Olyan embereket szerződtetett az eszmék propagálására, a kikben élt az eszme, vérré vált a meggyőződés s erővé a szenvedés. Nem robotot róttak itt szakmabeli munkások, lelki terheiktől szabadultak meg mézhordozó méhek, a melyek a munkával csak természetüket követik.

A lap szinte rákényszerítette a habozókat és gyöngéket a szinvallásra: egy csapásra két táborra osztotta a társadalmat: elmosta a pártpolitikai határvonalakat s az erkölcsi és művelődési érdekeknek emelt világítótornyokat. A napi politikai kérdéseket alig bolygatta meg, kimondta a maga véleményét ezen a téren is, de alig kritizált. «A magyarnak — irta Belky a «Véreim» második számának vezető helyén, — le kell szoknia a politizálásról, mert abban őrlődött meg az ereje . . .»

Feltünő jelenség volt, hogy az új renaissance szellemet propagáló lapról eleinte sehol sem lehetett *becsmérlő* kritikát hallani, holott egy egész osztálynak, egy hatalmon levő kisebbségnek létföltételeit támadta meg. Nyilván taktikai katabázis volt ez a «felvilágosodott» ujmagyarok részéről, de így is mutatta a megdöbbenést, a mit a váratlan ellenség felbukkanása reájok tett. Nem merték az új lapot pozicziójukból megtámadni, érezték, hogy új harczvonalba kell fejlődniök, hogy vele szemben megállják a sarat. Uj harczmodor, új haditerv.

Egyhetes korában már hitelesen össze lehetett állítani a «Véreim» hatásmérlegét, jóllehet a napisajtó, a megtámadott Góliáth úgy adta, mintha észre se vette volna a parittyás Dávidot. A vélemények kialakulásának szabadságát ennélfogva nem korlátozta semmi terror; a kaszinók, klubbok, érdekkörök, osztályok és különféle társadalmi rétegek állásfoglalásának nem volt akadálya. A szimpátiák megoszlottak, de az antipátiáknak nem volt méregfoguk.

A három úri kaszinó minden habozás nélkül meghajtotta zászlaját Zádor Miklósnak, a kurtakorcsmákban székelő, tósztokon felhizott asztaltársaságok pláne Messiást láttak benne s holtra itták magukat a tiszteletére, a katholikus klerus szószékről propagálta a hit és erkölcsök renaissanceát, a polgári egyesületek, iparoskörök hozsannát zengtek feléje, — az ujságiró egyesületek, kereskedelmi klikkek, politikai klubbok hallgattak. Különösen ezek voltak a megtámadottak. Agressziv hangokat csudálatosképen csak a protestáns körök hallattak a lap s annak szelleme ellen. Egy református theologiai professzor főképen azt diffikultálta egy felekezeti folyóiratba irt czikkében, hogy a lap a keresztény szellem propagandáját nyiltan fölvette programmpontjai közé. A felekezetek békés együttélésének szükségéről s annak megbolygatásáról beszélt: hogy kár volt az izraelita testvérek érzékenységét a krisztusi morál homloktérbe való állitásával megilletni, stb. Holott az ujság épen hogy kínosan tartózkodott a vallásfelekezetek dogmatikájába való beavatkozástól, azoknak csak az etikájával foglalkozott, s a keresztény erkölcstant, mint a korszellemnek s a magyar faji géniusznak a többiek közt legmegfelelőbb lelki orvosságot s jellemképző tényezőt állította a homloktérbe. Lombos Keresztély a «Véreim» harmadik számában épen azt fejtegette, hogy mi sem áll útjában annak, hogy a zsidók magukévá tegyék a keresztények erkölcsirendjét akkor, a midőn a neologok Mózesnek legszigorúbb, a hitágazatokba vágó törvényeit sem respektálják többé, részint czélszerűségi szempontból, részint mert rájöttek, hogy ezek a törvények elavultak, szolgai betartásuk csak hátráltatná a faj fejlődését, holott a nagy zsidó törvényhozónak és vallásalapítónak minden intenczióját abban csúcsosodott ki, hogy megerősitse, örök időkre biztositsa vérei életét . . . Egyszóval a hittörvények szellemét követik az új zsidók, nem a betűt. És azt követnék a keresztény erkölcsök átvételével is.

Tehát vakba harapott a vaskalap, midőn a liberálizmus jegyében avult erkölcsök pártjára kélt.

Mindent összevéve azonban annyira aktiv volt a Zádor lapjának úgy anyagi, mint erkölcsi mérlege, hogy szinte pontosan megfelelt annak az aránynak, a melyben a történelmi nemzet összessége a felülkerekedett újmagyarság kontingensével számszerűleg állott. Két millióval szemben tizenhat millió ember vágyainak tolmácsa, organuma volt.

Vajjon mit szóltak ehhez Bary Pali és társai, a fegyverfenő fenegyerekek, a hosszúhajúak és bajusztalanok, a kik a Csikágó törzsasztala mellől szórták a fényt, hogy jusson belőle szegény Magyarországnak is . . . Miért nem állottak ki az ellenségnek, mielőtt az harczvonalba fejlődhetett volna, hogy torkára forrasszák már a harczi riadót is? Nem győzte fejük világossággal, csak szóval a szájuk? Megijedtek? Visszavonultak?

Hát nem ijedtek ők meg, rettentő vala az ő bátorságuk, csak nem akartak czvicselázni (ezt a szót Kaplathy Friczi plántálta bele a magyar nyelvbe), czvicselázás helyett oly haditervet eszeltek ki, a melylyel saját becses bőrük veszélyeztetése nélkül egyetlenegy robbantással söpörnék el a sírból kikelt redivivus tábort, hogy talpra ne állhasson többé soha. Erkölcseikben szándékoztak megtámadni az erkölcsök zászlaja alatt fölkelőket, a hitelük fundamentumát vélték aláásandónak, hogy egy csapásra romba dönthessék az épületüket.

Hogy zavartalanul előkészithessék a nagy «kupát» — ez a szó meg a Jákó találmánya volt — a kupa kedvéért egyelőre feloszlatták a jeles kilenczek a csikágói törzsasztalt, hogy szabályszerű összeesküvéssé alakulhassanak. A váratlan megjelenésű meteort akarták ők is utánozni, hogy a készületlen ellenség megdöbbenése mennél vérfagyasztóbb legyen. Kiárendáltak egy sambrszeparét a dobutczavégi Kikelet-kávéházban: oda tömörültek a zsenik éjjelenként, hogy nyélbeüssék a sztratégiát.

Természetesen Bary elnökölt itt is. Az előadók változtak a lángvelőkből kirobbanó eszmerakéták szerint.

Hunyady Jákó azt javasolta, hogy a nemesi kaszinók, mint az új mozgalom ősfészkei ellen, kell irtó harczot inditaniok: a kártyásokat, a hedonistákat, plöncsmestereket (Ősi Mór szava) kell leleplezniök.

A javaslat letárgyaltatott, de leszavaztatott, mert hamarosan rájöttek a kilenczek, hogy az újmagyarok társasköreiben «léteznek» az igazi kártyások, hedonisták és plöncsmesterek.

Bakk Manónak egyéb eszméje volt. Ő a püspököket szerette volna megenni.

— Ki kell adni egy könyvet a főpapok szerelmi kalandjairól, — javasolta, — be kell róluk bizonyítani, hogy bliczczelnek (régi kávéházi magyar szó) az egyházi vagyonból, elpezsgőzik az alapokat s igen frekventálják az apáczakolostorokat. Akkor aztán majd irhatnak a lapba keresztény erkölcsökről, — végzé Manó szavait, — mindenki ki fogja hányni a keresztény erkölcsöket.

A roszhiszemű javaslat szintén megbukott, nem azért, mert brutális vala, hanem mert igen buta volt.

Bary Pali nem is tárgyaltatta a «kék» hülyeséget, lepipálta azonmód, a hogy kicsordult a hires Manó száján.

— Üde barom vagy, mit tudod te, hogy festenek a püspökök éjjel.

Legzseniálisabbnak tetszett a Keve Mór eszméje, Móré, a ki különben nem sokat számított, a lapjánál is csak a vizállást az eljegyzési és halálozási rovatot vezette.

Keve Mór így szavallt és igen kitüntette magát:

— Ha azt akarjuk, hogy megbukjék a «dromedárok» lapja (entre eux így nevezték az ellenséget rövidesen), ne az elefántokra puffogtassuk el viharágyúink puskaporát, hanem elsősorban a dromedárok szőrét nyírjuk le s tegyük a füstölőre, szagolják a kiskorú buták, hogy az ő állatkáiknak milyen az illatuk. Csábrághot, Zádort, Bodonyit, Lombos Krisztiánt: a lapvezért, a laptulajdonost és a lapcsinálókat kell «belülről kifelé» fordítanunk, hogy elmenjen tőlük a megbabonázott fantaszták étvágya. A lapot kell kivégeznünk — konkludált Keve Mór — mert az az organum; ha nincs organum, nincs párt, nincs eszme, nincs komédia.

A kilenczeket láthatólag meglepte ez az okosság. Bary félretolta opálos abszinttel telt poharát s lekönyökölte a kávéházi márványasztalt.

— Ezen az alapon tárgyalhatunk, — jelentette ki. — A ki tud valamit a szóban forgó diszfirmákról tálalja ki.

Ám az volt a baj, hogy senki sem tudott senkiről semmi diffamálót. A kilenczek összenéztek: a Keve Mór eszméje okos volt, de igen is kerek, végérvényesen belekapaszkodni nem lehetett. A kávéház márványasztaláról legalább legurult.

Ám Jákót ez csöppet sem kedvetlenítette el.

— Achilles sarka minden embernek van, — állította, — csak ki kell keresni. A ki nem keres, az persze nem talál.

Tehát keresni kell! Ez lett a motto. Bekk Manó mindjárt felajánlotta szolgálatait, hogy ő keresni fog. Koplathy Friczi is azt állította, hogy ért a kereséshez, az eszmetermelő Keve is.

Magasra hágott a lelkesedés, Bary jónak látta a bugyborékoló ügybuzgalmat kissé lehűteni.

— Figyelmeztetlek benneteket, — intette tanitványa it,— hogy adataitokat ne az ujjatokból szopjátok; a fölfedezett réseken, tekintve a czél szentségét, lehet tágítani, de rés legyen.

— Helyes a dürgés, — approbálta mestere szavait Ősi, — a hitelünket nem szabad elpaczkáznunk. Olyanra nem foghatjuk rá, hogy

VASÁRNAPI UJSÁG

18. SZ. 1912. (59. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, MÁJUS 5.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármegye-utcza 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utcza 4.

Egyes szám ára 40 fillér.

Előfizetési feltételek: Egészévre — — **20** korona. Félévre — — **10** korona. Negyedévre — — **5** korona.

A *«Világkrónikával»*-val negyedévenként 1 koronával több.

Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott viteldij is csatolandó.

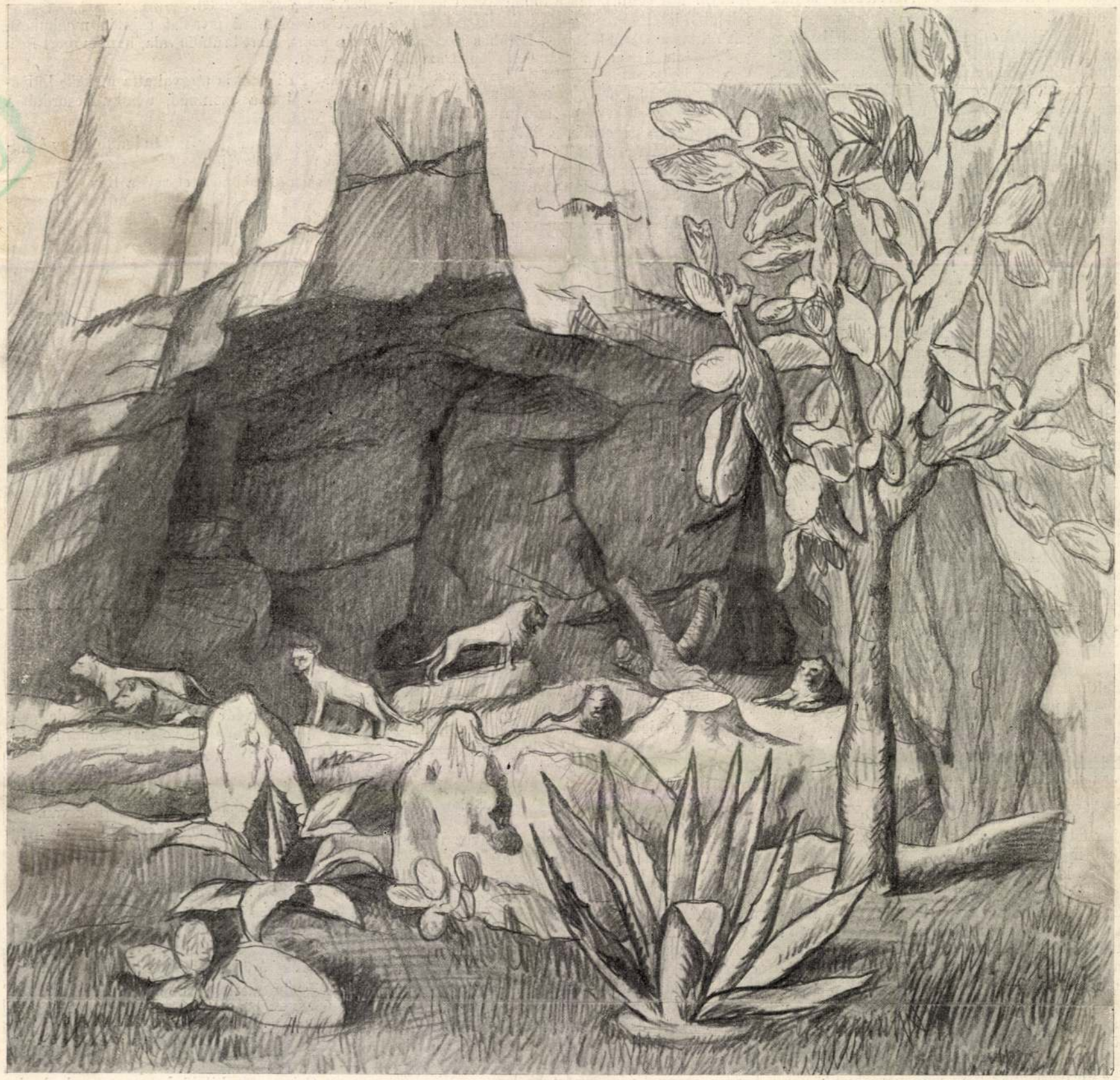

AZ OROSZLÁNOK BARLANGJA A BUDAPESTI ÁLLATKERTBEN. — Herman Lipót rajza.

véseik serpenyőjébe fogja dobni. Megjelentek tehát a sajtóban közlemények, interviewk és beharangozások, hogy ime eljön a hires Meyer-Graefe, a nagy „Umwerter", a finomlelkü műkritikus, a legujabb törekvések előkészitője, megértője, harcosa és igy preparálták azt a dobogót, melyről el fog hangzani a lelkes szó az uj művészet érdekében.

Meyer-Graefe azonban Hans von Maréesről beszélt, erről a finomlelkü, nyugodt harmoniákat kereső, klasszikus szépségeket áhitozó németről, aki rettenetes kinnal vivott meg minden talpalatnyi haladásáért, keservesen küzdött művészeti ideáljaiért és őszinteségében, becsületességében, igazán akarásában megtestesitője a német szellem legrokonszenvesebb vonásának. Csak mellesleg jegyezte meg, hogy bizony ma veszendőben van a művész hivatásának ily komoly felfogása, az ideálokért való szivós küzdelem, a lelkesedésnek ilyen tüze és hogy a mai művészet gyakran külsőségekben merül ki és kellő elmélyedés hiján muló értékeket produkál. A művészetnek minden igaz barátja, mindenki, aki meg tudja látni és becsülni az igazat és szépet, bármilyen táborban termett is, szivesen igazat fog adni a német iró kifakadásának.

Minthogy Meyer-Graefe szenzációsat nem mondott, a sajtó csak röviden ismertette az érdekes előadást, néhány lap azonban éppen a modern művészi produkcióról elejtett rövid passzust ragadta ki és hozta ritkitott betükkel — könnyen érthető tendenciából. Nosza megindult a nálunk minden eseményt nyomon követő hajsza. A még tegnap egekig magasztalt hires tudósból és műtörténészből egyszerre egy berlini műkereskedő-cég utazó vigéce lett, akit kár volt idehozni, akinek szava minden suly nélküli, akit már sehol komolyan nem vesznek, előkelő helyekről kidobnak, aki tudatlanul és rosszakaratulag nyilatkozik minden művészi törekvésről, melyhez anyagi érdekek nem füzik stb. stb. Harmadnapra pedig szép csendesen elaludt az egész ügy, Meyer-Graefe nem vett alkalmasint tudomást az őt ért gyalázásokról és uj botrányok és az általános közöny szépen eltemették ezt az épületes történetet. Ma már nem azt kérdik nálunk, ki mit akar, hogyan dolgozik érte, mit produkál, hanem hogy milyen táborhoz tartozik, kikkel kávézik és kinek a pinkája mellé ül. Elhuzzák a művészt a festőállványa mellől, kiragadják az álmaiból, a munkából, hogy menjen szavazni, intrikálni, propagálni, nyilatkozni, mert hamarabb szerzi meg a munkája folytatásához szükséges elismerést, ha kellő időben áll a kellő társasághoz, mint hogyha jobbat produkál ugyan, de helyet nem kap a körülversengett falakon. A magyar művészet mögött nem áll egy gazdag, érdeklődő társadalom, hanem kitartottja egy kis európéer-körnek és az államnak és ezért kell beletörődnie a kitartott nő szerepébe. De hogy mennyi áldozata van ennek a lehetetlen helyzetnek, hány tehetség őrlődik meg

magasabb képzőművészeti kulturájához szerencsés kézzel füzi a kelet gazdag etnografiáját és ezt a keresztezést olyan ritka genialitással oldotta meg, hogy a hatásfokozások skálája nála valósággal végnélkülvalónak látszik. Nijinsky és Bakst az uj gondolatokat kölcsönösen átérző, közösen dolgozó emberek ritka és felemelő példáját mutatják. Az elért eredmények átlátszóan igazolják, hogy tüneményes munkájuknak két eredője: a mesterségbeli tudás és az érzések tökéletessége.

(1913 január 3.) SZABLYA JÁNOS.

HERMAN LIPÓT. (Az Ernst-muzeum kiállitása.) Herman Lipót kiállitásán két megállapitást összegeztem, melyek egyrészt egyformán jellemzőek az ott bemutatott képekre, másrészt jellemzőek általános festői kérdésekre. Az egyik: Herman Lipót a kiállitásán bemutatott munkáiban sokkal készebb, sokkal kifejezőbb művész, mint amennyit festői tudása, festői fegyelmezettsége biztosit számára. Kompozicióiban a képszerüségig befejezett, a képért és az elmondásért lezártak a munkái, hogy a kép elmondását a rendelkezésére álló tudással kifejezze. Ebből következik a másik megállapitásom: a képszerüség elgondolása nem áll arányban Herman Lipót festői készültségével, jóllehet kifejezi azt, amit a képszerüség szempontjából kifejezni akart, de mindjárt ebben nyilvánul meg legjellemzőbb gyengéje, mert a rendelkezésére álló készültséggel utalva van arra, hogy mindent kifejezzen. Ha Herman Lipót ugy venné tudomásul a természetet, ahogy a tudatában kialakult, nem adná igy tovább a természetről vallott felfogását. Mert Herman Lipót tudatában még egyelőre nem alakult ki elég meggyőzően, eléggé szuggesztiven a természetről való felfogása. A Herman Lipót emlékében egyelőre képek harmoniája él, kész és harmonikus képek emlékei, melyekre az ő mostani képei, kompozicioi emlékeztetnek. E képek emlékeinek a harmoniái sem eléggé közvetlen hatásban mutatkoznak képein — Rubensre gondolok —, hanem még inkább e képekről sokszorositott szines nyomatoknak a reprodukció sajátságaival biró kemény szinellentétei, melyek emlékei erős, kétségtelen nyomokat hagytak a Herman Lipót képein.

(1913 január 8.) BÁLINT REZSŐ.

A MEYER-GRAEFE-ÜGY. Művészeti állapotainkat érdekesen világitja meg ez a kis eset. Az Ernszt-muzeum felolvasásainak sorozatába felvette Meyer-Graefe előadását is. Az előadás tárgyát előzetesen nem közölték és igy csakis az előadó közismert személyisége vonzotta be a hallgatóságot. Meyer-Graefe európai nevü műkritikus és iró, akinek nagy érdemei vannak egyes művészek mai helyesebb értékelésében, aki uj és megfelelőbb világitásba helyezett régebbi és ujabb művészeket és akitől ezek után bizonyos művészkörök elvárták, hogy nevének sulyát az ő török-

A Kéve könyve. Bpest 1913
III.

Jankó

Ágai Adolf — Jankó Jánosról. A Borsszem Jankó 1871 december 31-i száma színes címlaprajzban mutatta be rajzolóművészének, Jankó Jánosnak önkarikatúráját.
Jankó János, aki több mint 70.000 rajzával a magyar humoros rajz megteremtője s kortársai között e művészet majd egyetlen művelője volt, egyszerre rajzolta négy különböző pártállású politikai vicclap összes rajzát. Abban az időben rajzolta ezeket, amikor e lapok szerkesztői nemcsak lapjaikban, de a folytonos csipkelődés folytán a magánéletben is ellenségei voltak egymásnak. Az alábbi cikket Ágai Adolf (B. J.) írta Jankó önkarikatúrája alá:

Igen.
Ez Ő.
Ez a Jankó.
A „Jankó" Jankója.
Jankó János, Jankó Jankó, a dupla Jankó.
Különben nem dupla ő voltaképpen, hanem tripla, sőt quadrupla is.
Rajzolja az „Üstökös"-t, „Árva Miská"-t, Szt. Ludas Matyit és Borsszem Jankót.
Ha valaki áll a pártok fölött, úgy művészbarátom az.
Bejő szegény Miska, kifejti előtte szellemdús képeszméit és szól:
— Rajzolja le nekem, Jankó úr, Ágait

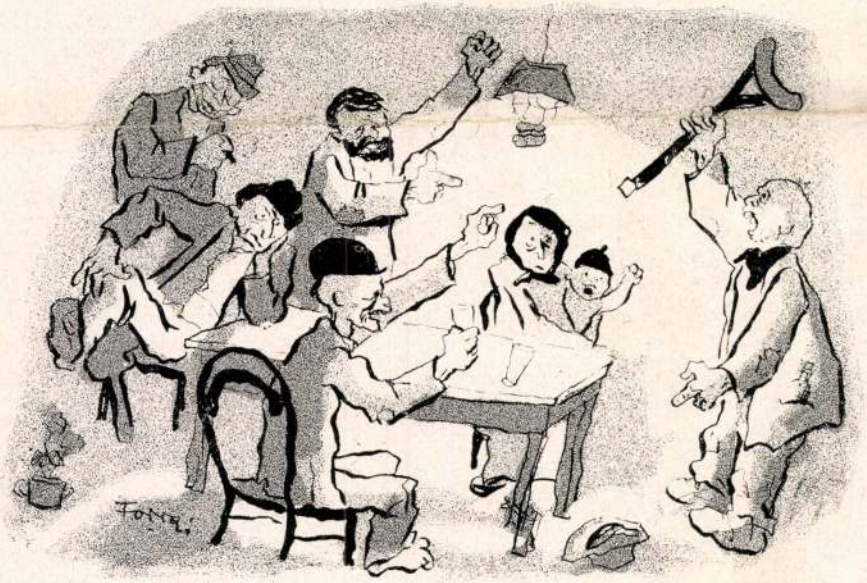

Közgyülés az Angyalföldön. Forrai Zoltán rajza

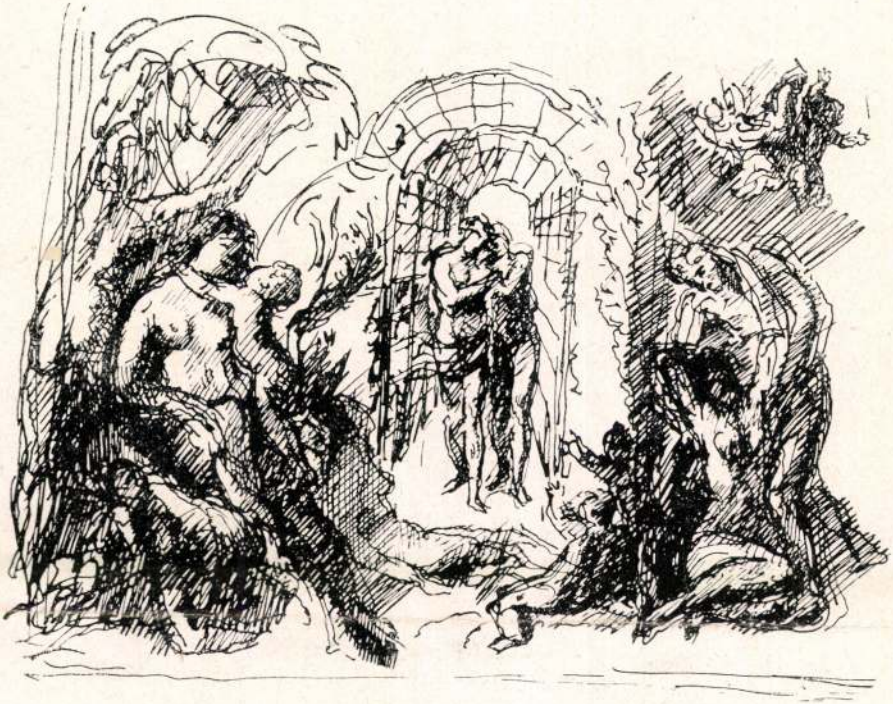

Herman Lipót vázlatkönyvéből

(Világosság-nyomda)

A BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM

ÉS A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

MEGHÍVJA ÖNT

HERMAN LIPÓT

EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1974. DECEMBER 1-ÉN, VASÁRNAP DE. 11 ÓRAKOR

A BUDAVÁRI PALOTA „E" ÉPÜLETÉBE

I., SZENT GYÖRGY TÉR 2.

MEGKÖZELÍTHETŐ A SZARVAS TÉRTŐL

MEGNYITÓ BESZÉDET

DR. POGÁNY Ö. GÁBOR

FŐIGAZGATÓ MOND

74-11 fnyv 14 8683

M.D.K.

Herman Lipót

"Mi van az álarc mögött?" cimmel ir Fedor Ágnes -többek között- a képzőművészek nyilatkozatairól a jelmezviselettel kapcsolatban. Ehez készitett illusztrációt a művész "A nyárspolgár szeret bohém festőnek öltözni" cimmel.

Szinházi Élet Bp. 1938. jan. 23-29.XXVIII. évf. 5. sz. 37. lap

M.D.K.

Herman Lipót

"Legrémesebb háborus történetem"c. irását illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 1938. febr. 13-19. XXVIII. évf. 8. sz. 42. lap

M.D.K.

Herman Lipót

Rajza Gaál Franciska szinművésznőről "Franciska névnapjára!" c. üdvözletek illusztrációjaként.

Szinházi Élet. Bp. 1938.márc. 12. XXVIII. évf. 12. sz. 16. lap

Herman Lipót, Jestő

MDK

A New Yorktól a Hungáriáig c. jubileumi emlékalbum egyik munkatársa. A művészportrék nagy részét Herman Lipót készítette. Gulácsy Lajosról tusrajz.

Repr 2.

Ruffy Edit: A Kávéház regénye

ESTI HIRLAP

Sp. 1964. nov. 3.

M.D.K.

Hermann Lipót, festő

Fényes és Iványi Grünwald
tárlatságában többször ellátogá-
tott Szentendrére.

Haulisch Lenke: A szentendrei müvésztelep fo-
galmának tisztázáshoz
Müvészettörténeti Értesitő, 1965. XIV.évf. 3.sz.
215. old.

MDK

Herman Lipót

Adriai táj, olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Herman Lipót MDK

Sétány a tengerparton, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Herman Lipót

MDK

Kompozició, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Herman Lipót

állandó művészet rendez festményeiből

a T.G. meghívója NÚ. 1931. IV. 8.

Herman Lipót

Kiállít

PH. 1931. IV. 11.

özpont meginditotta rotaprintes for-
ó köteteként a
épzőművészeti Élete"
amely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
tkozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

kiadványai közül kapható
ok 1954-55."
özpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

ok 1956-58."

ók a Művészettörténeti Dokumentációs

M.D.K.

Herman Lipót és Pólya Tibor

"Nagy Endre iskolája" cimmel közös emlékrajz a régi Nagy Endre-kabaréról.
A rajz 1913-ban készült az akkori szinházi világ tagjairól.
Repr.

Szinházi Élet. Bp. 1938. márc. 12. XXVIII. évf. 12. sz. 28. lap.

M.D.K.

CSAK

H. LIPÓT!

Herman Leopold MDK

Adam und Éva
Stürmische Landschaft
Liebeserklärung
Badande Frauen
Liebespaar

Wien, Kunstlerhaus 1924. Mai-Juni

MDK

Herman Lipót

A Szinyei Merse Pál Társaság kiállitása Brüsszelben.
Magyar Művészet 1926. 5. sz. /La Meuse/

M.D.K.

Hermann Lipót

"Megrendeztük a világ első parasztlány-szépségversenyét" cimmel megjelent beszámolóban nyilatkozik a müvész Kisfaludy Stróbl Zsigmond és Feiks Jenő müvésztársával együtt, mint a hármas zsüri tagja.

Szinházi Élet. Bp. 1929. okt. 6-12. XIX. évf. 41. sz. 14-15. lap.

M.D.K.

Hermann Lipót

"Hermann Lipót lefestette a titokzatos Malvin portéját" címmel tréfás cikk a műről, amelynek repr.-ját közli a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1929. okt. 20-26. XIX. évf. 43. sz. 57. lap.

M.D.K.

Herman Lipót

"A napos oldalon" cimmel irt tréfás cikket müvészekről.

Szinházi Élet. Bp. 1929. szept. 8-14. XIX. évf. 37. sz. 84. lap.

MDK

Herman Lipót

Szerelmesek

A Balaton tava

A Szinyei Merse Pál Társaság kiállitása Brüsszelben.
Magyar Müvészet 1926.5.sz. /Etoile Belge, jun. 1./
299.l.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

Herman Lipót - születésének

1975 AUG 24

— HERMAN LIPÓT 36 festményéből és 48 rajzából nyílt emlékkiállítás szombaton Miskolcon, a Herman Ottó Múzeum képtárában. Az emlékkiállítás anyagát később Szikszón és Sátoraljaújhelyen is bemutatják.

MDK

Herman Lipót, festőm.

a X.-XI.terem a különböző irányu, de kiforrott egyéniségü mesterek alkotásait mutatja be.
Minden név egy-egy fogalom.

A Műcsarnok reprezentativ kiállitása.
Képzőmüvészet.1932. 48.sz. 63.l.

Herman Lipót festő M.D.K.

A Fészek alapitó tagja.

Portrék.

Aktok .

Munkács -dijjal kitüntetve.

Szeizing Lajos-D. Fehér Zsuzsa (Művészek. Bp. 1963.

95. 96.1.

Herman Lipót festő M.D.K.

Münchenbe, majd Párizsba ment.

1913. első kiállitása.

Első világháboruban katonáskodás, hadi festészet .

Karikaturák: Pór és Ströbl huszárként, levon,

a Váci utcán sétálgató Fényes Adolf, szolnoki és kecske

méti nyarak, Pólya testvérek, Falus, Videvszky, Csók

Lechner Ö. Rippl, Kernstok,

Vezsing Lajos-D. Fehér Zsuzsa Művészek. Bp. 1963.

92. 93.1. /

Herman Lipót festő M.D.K.

/ Szül . 1884. /

Télen Kelenhegyi uti mütermében, nyáron Balaton-füreden, Kecskeméten, hol meg Zselyén, Sárodpatakon tartózkodik, dolgozik.

A Japán kávéház müvész törzsasztalának volt tagja. Öna rcképek.

A szegedi kereskedlmi iskolába járt, itt aratta rajzaival első sikereit.

Czeizing Lajos-D. Fehér Zsuzsa ÖMüvészek. Bp. 1963.

92.1. ,/ ,

MDK

Herman Lipót

A szerelmesek

A Szinyei Merse Pál Társaság brüsszeli kiállitása.
Magyar Művészet 1926. 5. sz. /Le Soir, máj. 30./
298.l.

M.D.K.

Herman Lipót

Fényképét közli a lap abból az alkalomból, hogy a müvész "Az élet iskolája", "Lustaság és szorgalomtan" alcimmel ir cikket.

Szinházi Élet. Bp. 1928. szept. 23-29. XVIII. évf. 39. sz. 46-47. lap.

Negatív

Zilahy István Hegedűsné

Herman Lipót: Épület-előregártó telep Ktálinvárosban

Festmény

Jelz. j.o.: Herman Lipót 1953 ...

Negatív

Lilaky István Hegedüsné

Herman Lipót: (Petőfi-vers illusztrá-
lása)

Festmény

Jelz. j.o.: Herman Lipót 1954.

Negatív

Zilahy István Hegedűsné

Herman Lipót (Erdőben)

Festmény

Jelz. j. ö.: Herman Lipót 953. VI. 24.

Negatív

Zilahy István Hegedűsné

Herman Lipót: (Erdőrészlet)

Fiskmény

Jelz. j.o.: Herman Lipót 953

Negatív

Zilahy István Hegedűsné

Herman Lipót: Kossuth

Festmény

Jch. C.o.: Herman Lipót 1953

MDK

Herman Lipót

Köd és napsütés.

A Szinyei Merse Pál Társaság VI.Kiáll.
Bpest.1937.Okt.Kat. 17.l.

Fénykép

Magyar Foto: FÁ 746/190 Hegedűsné

Herman hipót: Csók István arcképe

Olaj

1952.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: F.A 746/191 Hegedűsné

Herman Lipót: Kirándulók a Szabadság-hegen

Olaj

1951.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: F.A. 746/193 Hegedűsné

Herman Lipót: Tengerparton

Olaj

1957.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: FÁ 746/194 Hegedűsné

Herman Lipót: Kacsató mellett

Olaj

1951.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: Fk 746/195 Hegedüsné

Herman Lajos: Fürdés előtt

Olaj

1957.

Meg van

Fénykép

Magyar Foto: B t h 1003/2

Hegedüsné

Herman Lipót: Balatonfüredi táj

Olaj

1951.

Neg. van

Fényképész

Magyar Foto: GK 1025/43 Hegedüsné

Herman Lipót: Pál Bertalan arcképe

Cluj

1957. X. 25.

Meg. van

Fénykép

Magyar Falu: FÉ 1025/12 Hegedüsné

Herman Lipót: Magányos lovas

Olaj

1957. X. 25.

Meg van

MDK

Hermann Lipót

Művei a Munkácsy-Céh kiállitásán.

Cikk: A Munkácsy-Céh kiállitása a Nemzeti Szalonban.

Képzőművészet, 1935. 83-84.sz. 92.l.

MDK

Herman Lipót

Napozók a sziklán, 60x80
Fürdőzők az Adrián, 50x73

A Szinyei Merse Pál Társaság VI.Kiáll.
Bpest, 1937.Okt.Kat. 11.1.

M.D.K.

Hermann Lipót

Rajza önmagáról "Javuljon meg Karácsonyra!" cimmel.

\- - -

Rajz "Egy 18 éves lány emlékkönyvébe" cimmel

\- - -

Szinházi Élet. Bp. 193o. dec. 21-27. XX. évf. 52. sz. 137. lap
167. "

M.D.K.

Hermann Lipót

"Az amerikai Miss Universe választáson Szaplonczay Éva képviseli Magyarországot" cimmel közölt cikk beszámol arról, hogy voltak a zsüri tagjai. Közöttük szerepel a művész.

Szinházi Élet. Bp. 1930. juni 15-21. XX. évf. 25. sz. 4-5. lap

Herman Lipót MDK

Szerelems pár, olf.

A szerelem kutja, olf.

Műcsarnok 1925-26 Aka-kiállitás

Herman Lipót MDK

Nászuton, olf.

Műcsarnok 1925-26 Akt-kiállitás

MDK

Herman Lipót

Képzőművészet 1934. 79. sz. 245.l.

MDK

Herman Lipót

Amor és Psyche, of.

Alkotás Művészház XIX. kiáll.

M.D.K.

Herman Lipót

"Női fej" c. festményének repr.-ját bemutatja a lap a Szinyei-Merse Pál Társaság kiállításáról az Ernst-muzeumban.

Szinházi Élet. Bp. 1935. juni 16-22. XXV. évf. 25. sz. 33. lap.

M.D.K.

Herman Lipót

Rajza Glatz Oszkárról bujáki viseletben, amin
a müvész festőállványa előtt áll abból az al-
kalomból, hogy megválasztották Buják község
diszpolgárául.

Szinházi Élet. Bp. 1935. szept. 1-7. XXV.
évf. 36. sz. 24. lap.

M.D.K.

Herman Lipót

Rajzai vázlatkönyvéből. Három arcképrajz.

Szinházi Élet. Bp. 1935. szept. 29-okt. 5.
XXV. évf. 4o. sz. 32, lap

.

M.D.K.

Herman Lipót

"Mály Gerő arcképe" cimmel a müvész festményét hozza a lap a "Magyar Arcképfestők Társasága" kiállitásáról a Nemzeti Szalonban.

Márkus László: Képek és arcképek c.
Szinházi Elet. Bp. 1935. okt. 13-19. XXV.
évf. 42. sz. 16. lap.

M.D.F.

M.D.K.

Herman Lipót

"Delila" c. festményének kicsinyitett mását küldte el a lap emlékkönyvébe.
Repr.

Szinházi Élet. Bp. 1935. okt. 2o-26. XXV. évf. 43. sz. "A Szinházi Élet emlékkönyve" c. mellékletben.

MDK

Herman Lipót

Cikk: "Mindenkit én borotváltam..."

Pesti Napló, 1939.febr.26. 16.lap.

MDK

Herman Lipót /1884-/

Kelenföldi Művészek Kiállitása. 1915., 70x50
FSZEK

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960.
Műcsarnok. Kat. 24.l.

M.D.K.

Hermann Lipót festőművész

Uj magyar tehetségeket keres egy amerikai filmgyár s ezzel kapcsolatban a lap körkérdést intéz művészekhez és más hozzáértő személyiségekhez. Ezek között szerepel válaszával a művész.

Szinházi Élet. Bp. 1928. márc. 18-24. XVIII. évf. 12. sz. 5. lap.

MDK

Hermann Lipót

Kilátás a Gellérthegyről, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941.Jan.12. 7.l.

MDK

Hermann Lipót

Gellérthegyi taj, o.f.
Patak Szentendrén, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.19 - 1941.Jan.12 . 7.1.

MDK

Hermann Lipót, festőm.

"Önarckép" -ét az állam vette meg. Olf.

Az 1915/16 évi téli tárlat eredményei.
Művészet. 1916 41,42.l.

MDK

Herman Lipót, festöm.

adriai képe csupa életet hirdet.

Műcsarnok.-Nemzeti Kiállitás. X-XIII. terem.
Képzömüvészet. 1934.116.l.

Hermann Lipót, festöm. MDK

a fiatal generációból külön stilusu grafikával szerepelt a gyüjteményben.

Müvészet.1918. 24,1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1962 DEC 5

Herman Lipót

ORSZÁG VILÁG

1021 APRÓSÁGOK

Herman Lipót a festő, nemrégiben ünnepelte hetvennyolcadik születésnapját. Gratuláltam neki, ahogy illik, megköszönte, ahogy illik, aztán ezt mondta:

— Remélem, nem komolyan gondoltad ezt a gratulációt?

— Miért? Nem igaz a hetvennyolc esztendő?

— De, hiszen éppen az a baj, hogy igaz. Egészséges vagyok, amennyire ebben a korban már ez egyáltalában lehetséges, de nem nagy öröm ez az öregség. Elmentem egy eszpresszóba múltkor, hogy találkozzam egy régi barátommal, aki nálamnál is öregebb, elmúlt nyolcvankét éves. Jó kis kor, hát elmentem hozzá, hogy rajta tanulmányozzam a szenilitást. Úgy tudtam, hogy ez minden öreg emberre nézve kötelező. Persze, nem szóltam neki, fogalma sem volt, miért kerestem fel, én dupla feketét rendeltem és ravaszul mint a fóka, figyeltem öreg barátomat. Figyelés közben persze beletettem a kapott két cukrot a kávémba és nyugodtan kavargattam, hogy ne keltsek feltűnést. Kavargatás közben vettem csak észre, hogy elfelejtettem lehántani a cukorról a papírt és azzal együtt dobtam a kávéba. Barátom teljesen normálisan viselkedett, de azt hiszem, még velem sem lehet komoly baj, ha kissé későn bár, de észrevettem, hogy papírral együtt nem jó a cukor a kávéban.

*

Külföldi ismerősöm érkezett Pestre, akit már annak idején, amikor elhagyta az országot, sem szerettem. De beszélgetni kezdtünk, közös külföldi ismerőseinkről. A híres filmrendezőről kijelentette, hogy sötét, aljas gazember volt, bár már meghalt, de élnek hozzátartozói, akik ugyanolyan sötétek és aljasak, mint ő volt. Egy közös író ismerősünkről leszögezte, hogy a föld legocsmányabb söpredéke, akiről nem is szabadna beszélni. Egyike a világ legnagyobb igazságtalanságainak az, hogy egyáltalában megszületett, de ha már ez megtörtént, ami helytelen volt, már régen meghalhatott volna, de nincs igazság ezen a földön. Többek között az ő feleségéről is beszélt, akit nem ismertem, de elmondta róla, hogy borzalmas nő, lusta, hűtlen és megbízhatatlan. Minden szava hazugság, nem is érdemes odafigyelni arra, amit mond, hiszen úgysem igaz egy szó sem. Ez így ment hosszú ideig, mire megkérdeztem, hogy eltereljem a figyelmét erről a kínos nőről:

— És veled mi van? Hogy vagy?

Felragyogott: Hát nem is tudom, hol lakom tulajdonképpen, mert Madridból jövök, de hívtak Londonba, Hollywoodba, Párizsba, Berlinbe dolgozni. Érdekes, hogy aki egyszer dolgozott velem, az mindig csak velem akar dolgozni, senki más nem elég jó neki. Igaz, hogy amit én csinálok, ott nem is lehet kifogás. Megkövetelem persze, azt ami jár nekem, kitolni nem hagyok magammal, de a végén mindig meg vannak velem elégedve.

Elszomorodtam:

— Érdekes. Magadról nem tudsz semmi rosszat?

KIRÁLYHEGYI PÁL

Vászja jelentkezési lapot tett az asztalra, s a fürdőszobába indult. Anyja a papírra pillantott, de elolvasni nem volt bátorsága.

— És... hosszú időre? — kérdezte, mikor Vászja törülközővel a vállán visszatért.

— Egészen.

— Hogyhogy egészen?

— Úgy. Örökre.

— A gyár küld?

— Nem. Miért küldene a gyár? Magam jelentkeztem. A műhelyből hárman megyünk: Szászka Platov, Bahtin és én.

Mindez csak egészen lassan jutott el Jekatyerina Mihajlovna tudatáig. Megszokta már a nyugodt, egyhangú életet: regelenként Vaszilkával együtt szeretett munkába indulni. Olykor feljött hozzájuk egy-egy szürke, igénytelen külsejű lány, aki elfogódottan itta a teát. Mihajlovna igyekezett nagyon szeretetreméltónak mutatkozni, és azt találgatta, melyikükből lesz egy szép napon Vászja menyasszonya...? Jekatyerina Mihajlovna már azon töprengett, hogyan rendezik át majd a szobát, ha a gyerekek összeházasodnak.

tégy nevetségesse
— De nem, é
tom. Sehová sen
Vászja a polc
könyvei közt vá
— És mikor ir
dezte anyja csüg
— Holnap. Má
van.

— Nem, ez le
szerűen lehetetle
mûid mosásban
nál bemégy az
akárhova, és megmondod, hogy
anyád nem enged. Igen, ezt
mondd.

— Mami, nemsokára huszonkét éves leszek, — ha elfelejtetted volna.

— Érted is te ezt!? — fortyant fel Mihajlovna. — Sehova sem engedlek! Ne is gondolj rá. Ha másképp nem megy, eldugom még a cipőidet is...

Másnap Jekatyerina Mihajlovna ott toporgott a pályaudvaron Vászja bőröndje mellett. Vászja inni ment a többiekkel. Vonatindulásig csak tizenöt perc volt hátra. Reménykedni kezdett, hogy lekésik a vonatot, amikor megjelent Vászja.

— Mindennap írj! — mond-

IV

tudni honnan — az ... korrektorszoba értesült Vászja utazásáról. Legalábbis Mihajlovna érezte, hogy tudják, bár a lányok nem kérdeztek semmit Vaszilkáról, de gyöngédek és figyelmesek voltak hozzá. Egy hős anyjának kijáró tisztelettel vették körül, és saját munkájukat — a nyomdai hibák korrigálását — holmi csekélységnek érezték a szűzföldre vonult Vászja elképzelt hőstettei mellett.

Jekatyerina Mihajlovna ámulva vette tudomásul a kedvező változást, és egyre inkább szégyellte eddigi ridegségét. Szeretett volna fiáról beszélni, de Vaszilka nagy kúsza betűkkel meg-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Hermann Lipót

NAPLÓ
(VESZPRÉM)

A NAP KEL 4,40, NYUGSZIK 18,45 ÓRAKOR
A HOLD KEL 8,42 NYUGSZIK 1,34 ÓRAKOR

A mai napon tölti be 85. életévét Hermann Lipót festőművész. Hat és fél évtizedet meghaladó alkotói pályája folyamán kifogyhatatlan bőséggel ontotta határozott vonalakkal és derűs színekkel alakított képeit. Roppant termékenységére vet fényt, hogy műveinek száma jóval meghaladja a húszezret — egynegyede festmény, a többi rajz. Sokoldalúságát tanusítja, hogy életműve egyaránt magábafoglalja mitológiai, allegórikus, bibliai kompozíciókat, impresszionista tájképeket, csendéletet, kitűnő festett és rajzolt portrékat, életképeket, karikatúrákat. Első kiállítása 1905-ben volt, azóta képei sok gyüjteményes kiállításon és tárlaton szerepeltek. Neve, annak idején, különböző lapok illusztrátoraként is ismertté vált. 1912-ben egyike volt a kecskeméti művésztelep, 1921-ben pedig a Szinyei-Merse Pál Társaság alapítóinak. Egy albumra való rajza is 1921-ben jelent meg. Lapokban rendszeresen jelentek meg művészeti cikkei, bírálatai. Saját illusztrációival díszített „Művészasztal" című kötetében művészkortársairól összegyüjtött értékes emlékezéseit 1958-ban adták ki.

nap a V. Vasas a kézilabda NB. I.-ben. Később azonban a csepeliek bizonyítottak: nem véletlenül dobtak a nyitányon nyolc gólt a sokszoros bajnok FTC kapusának, a válogatott Eleknének. A változó helyzet felborzolta a szurkolók idegzetét. Sajnos néhányan a nehéz helyzetben lévő csapat biztatása helyett egyes (hibát vétő) játékosok gúnyolásával, szidásával foglalkoztak, ami a kritikus pillanatokban az amúgyis lelki gátlásokkal küzdő lányok teljesítményét méginkább visszaveti. Ilyenkor éppen a sportszerű biztatás segíthet, i.e. inkább ezt kell tenni. A Vasas szombaton délután Veszprémben a Békéscsabát fogadja.

Kalandos időveszteséggel értek Oroszlányba a V. Vegyész kosárlabdázói, szom-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Somogy megyei Néplap

1969 APR 24

1021

A MAI NAPON

tölti be 85. életévét HERMANN LIPÓT festőművész. Hat és fél evtizedet meghaladó alkotói pályája folyamán kimagyarhatatlan bőséggel ontotta határozott vonalakkal és derűs színekkel alakított képeit. Roppant termékenységére vet fényt, hogy műveinek száma jóval meghaladja a húszezret — egynegyede festmény, a többi rajz. Sokoldalúságát tanúsítja, hogy életműve egyaránt magába foglal mitológiai, allegórikus, bibliai kompozíciókat, impresszionista tájképeket, csendéletet, kitűnő festett és rajzolt portrékat, életképeket, karikatúrákat. Első kiállítása 1905-ben volt, azóta képei sok gyűjteményes kiállításon és tárlaton szerepeltek. 1912-ben egyike volt a kecskeméti művésztelep, 1921-ben pedig a Szinyei-Merse Pál Társaság alapítóinak. Egy albumra való rajza is 1921-ben jelent meg. Lapokban rendszeresen jelentek meg művészeti cikkei, bírálatai. Saját illusztrációval díszített Művészasztal című kötetében művészkortársairól összegyűjtött értékes emlékezéseit 1938-ban adták ki.

Hermann Lipót

Az Ő: [illegible] A Munkácsy Gimnázium tanulója, mindössze tizenhét éves, mégis harminc gyermek pótmamája.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

LUDAS MATYI
Budapest
1970 JAN 22

Herman Lipót
1021

HUMORÜGYBEN HERMAN LIPÓTNÁL

Festőművész, tehát bohém, vérbeli pesti, tehát van humora. Nyolcvanhat éves, tehát megért egyet és mást. Ráadásul, szeret mesélni és tud mesélni, amolyan két lábon járó anekdotás könyv. Lipi bácsi az én emberem.

Ahogy belépek a műtermébe, hatalmas faalkotmány állja utamat. Igaz, egy megkezdett vászon áll rajta, mégis olyan, mintha... Ijedten hátrálok.

Lipi bácsi éles tekintete (ma is szemüveg nélkül olvas és fest) belém lát.

— Ne félj, nem álcázott guillotine — nyugtat meg mosolyogva —, habár abból a korból való. Davidé volt, a híres francia festőé. Ezen festette Napóleon koronázását. Az ő hagyatékából vásárolta meg Madarász Viktor, aki ezen festette meg Hunyadi László siratását. Egy kis kerülővel jutott hozzám. Egyébként Viktor is itt lakott ebben a házban, néhány évig szomszédok voltunk. Istenem, ennek is már több mint ötven éve.

Elmereng, emlékezik, festőbarátait idézi. Nevek, amelyek számunkra a magyar művészettörténet lapjait jelentik, no meg utcánkat: Szinyei Merse, Rippl-Rónai, Vaszary, Kernstok...

— Kernstok Karcsi, szép fiú volt, nagy nőbolond — meséli —, mellette laktam az Aradi utcában, a harmadik szomszédunk Magyar Mannheimer Gusztáv volt... Egyszer — még az első háború előtt történt — azt mondja nekünk Kernstok, hogy vevőt vár, pénzes embert, de ugyanakkor jelenése is van. Kéri, fogadjuk nevében a vevőt és adjunk el neki valamit. Guszti (mármint M. Mannheimer) vállalta is a szerepet. Estére hazajött Kernstok: „No, itt volt a vevőm?" — kérdezi. „Itt" — válaszolja Guszti. — „Vásárolt?" — „Vásárolt." — „Melyik képemet vette meg?" „Nálad nem talált kedvére valót, kénytelen voltam a magaméból eladni, hogy mégse menjen el üres kézzel!" — mondta ártatlan képpel Mannheimer, majd hozzátette — a vendégeim vagytok, gyerünk vacsorázni.

— Erről jut eszembe egy másik vacsorám. Bizonyos Sós úr éttermet nyitott. Az első napokban meghívott engem Kosztolányi Dezső és Lányi Viktor társaságában. Azt mondta, szeretné látni, milyen hatással van az ő speciális konyhája a költőre, a festőre és a zenekritikusra. Etetett, itatott bőségesen, mi fogyasztottunk illedelmesen, végül kifejeztük elismerésünket és távoztunk. Odakint az utcán Kosztolányi megállt egy fánál és nagy hangerővel szavalni kezdte egy versét, Lányi énekelt, én meg azt mondtam: Visszamegyek, idehívom Sós urat, hadd lássa az igazi hatást!

— Gondolom, megfestetted Kosztolányit. Érdekes arca volt.

— Nem, ő sem írt rólam verset.

— És Molnár írt rólad színdarabot? Ugyanis, ha jól nézem, ez az ő arcképe — mutatok egy vászonra.

— Igen, huszonháromban követtem el. Emiatt nem tudtam befejezni Szomoryt. — Kérdő tekintetemre válaszolva: — Ugyanis, amikor Dezső megtudta, hogy Molnárt is festem, nem volt hajlandó többet ülni nekem. No, azért megcsináltam emlékezetből. A Petőfi-múzeumban van a kép.

Hirtelenében még két írót fedezek föl: Szép Ernőt és Heltai Jenőt.

— Szép Ernő egyike volt legjobb barátaimnak — mondja Lipi bácsi.

— Itt van egy másik kép róla. Ezt a bolgár származású, neves francia festő, Pascin készítette. — Következik egy sztori: Amikor szegény Adyt temettük tizenkilencben, Molnár Ferenc ott állt a koporsó mellett a múzeum lépcsőjén, Ernő és én a kerítésnél. Egyszer csak megszólal Ernő: „Nézd a Molnárt, olyan büszkén áll ott, mintha ő lenne a halott."

És a Heltai sztori: Akkoriban, talán kilencszázhétben, vagy nyolcban vicceket is gyártottam és saját illusztrációimmal adtam el az újságoknak. A Heltai szerkesztette Fidibusznál is próbálkoztam. Jani barátom az egyik viccemről így nyilatkozott: „A vicc jó, de a rajzot köszönettel visszaadom, majd illusztráltatom valakivel."

— Búcsúzóul adnál nekünk egy önarcképet?

Húzkodja íróasztalának a fiókjait, keresgél, s közben mormog: pedig volt itt, nem is egy... Aztán elunja a kutatást, tükröt támaszt maga elé és rajzol.

— Ez legalább még meleg! — adja át végül a fentebb látható arcképét.

Köszönöm a szíves fogadtatást. Nem, nem, ő köszöni a látogatásomat. Örülnék is szavainak, ha nem jutna eszembe, hogy...:

Nemrég lefestette Kisfaludy Stróbl Zsigmondot.

— Milyen okos a tekintetem — mondta neves szobrászunk a képét nézve.

— Ne higgy a festőnek, Zsiga! — válaszolta Lipi bácsi.

Sólyom László

„ELÖLRÖL KELL KEZDENI"

– Ez itt a labda, ezt kell berúgni oda a kapuba!

MÁR AKKOR IS...

– Minek a spórkassza?
– Barlangra gyűjtök...

Kérem a Parnassz-könyv

Hogy miért? Mert nem vagyok megelégedve. Mármint a hazai Parnasszal.

A mi irodalmunk — talán már észrevették — egészen különleges spektrumú: színárnyalatai az ultra vöröstől terjednek a halványliláig, olykor az egészen liláig. Ráadásul igen sajátos módon valósítja meg az úgynevezett tiszta irodalom és az úgynevezett elkötelezett irodalom egységét. Vegyük például a legújabb elkötelezett egyfelvonásosokat: Karinthy Ferenc: „Gőzfürdő", Görgey Gábor: „Népfürdő", Halász Mihály: „Súlyfürdő". Hát tessék mondani: van ennél tisztább irodalom? (Most már gyanítom, hogy József Attila se véletlenül kapta a Fürdő utcát.) Fürdő egyszóval már van, darab is van, főleg a tévében, amin különösképp lemérhető a hazai fejlődés: azelőtt a közellátást szidtuk, most a távolbalátást.

No, aztán itt van a film. Itt két irányzat vív késhegyre menő harcot: a hagyományos meg a modern. Nem olyan nagy a különbség a kettő között. Vegyük — teszem azt — a művészi sűrítést. Modern filmben főleg hallgatni szoktak igen sűrűn (azt hiszem, hazánkban találták föl a n filmet); nem bes atmoszféráról, an lyenként már sűrű, hogy valósá ni lehetne. Sőt, k De azért a vil gondolják, hogy mányos film n nem alkalmaz j De ezek közérthetőbb jelképek. Például nemrégiben bemutattak egy történelmi filmet; nos, még az állítólag hígvelejű pesti moziközönség is nyomban megértette, hogy a szélesvászon közepe táján lézengő beöltöztetett statisztáták voltaképpen egy sokezer főnyi sereget jelképeznek — sűrítve. Abszolúte közérhető önköltségi okokból.

Azzal sem vagyok kibékülve, ahogy klasszikusainkkal bánunk. Nálunk Vörösmarty egy cukrászda, Ady egy óriásdaru. Lelki szemeimmel már szinte látom a távoli jövőben a Nagy László járványkórházat, a Juhász Ferenc körutat, a Nemes Nagy Ágnes-pelenkát, a Pilinszky János-hegyi kilátót, a Garai Gábor piacot és a Váci Mihály fegyházat. A HÉV-ből néha meghatottan nézek ki a Timár utcánál. Ki tudja...?

Timár György

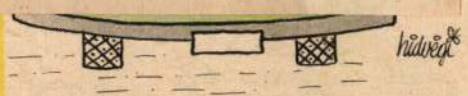

TÉLI PÁRBESZÉD

– Ki fogja ezt a sok havat eltakarítani?
– Aki leszórta...

AZ AKCIÓ BEINDUL

BUKOTT SZERZŐ

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1985 NOV 8

Hermann Lipót

HÉTFŐI HIREK

● HERMANN LIPÓT rajzaival illusztrált kötet jelenik meg a napokban „A New Yorktól a Hungáriáig" címmel. A könyv szerzői: Füst Milán, Gellért Oszkár, Kálmán Jenő, Tersánszky Józsi Jenő, akik törzskávéházuk hétköznapjait elevenítik fel írásaikban.

Hermann Lipót.

Független Magyarország

1951 AUG. 2 7

276

A MŰVÉSZETI DOLGOZÓK Szakszervezetének nemrégiben megalakult képzőművész- és iparművésztagozata (elnök: Hermann Lipót, titkár: Mészáros Mihály) a szakszervezet tagjai, vagyis a kiállító művészek számára szakmai továbbképzőt indított. A művészeknek ingyen modellek állnak rendelkezésükre. Havonta egyszer konzultáción mutatják be munkáikat a legkiválóbb mestereknek. A továbbképzőn egyelőre ötvenen vesznek részt.

az Ujság vasárnapja

BUDAPEST, 1930.
33. SZÁM.

Anyajegyek,
szemölcsök, lencsék, bőrdudorok, bibircsek, zsircsomók nyomtalan és fájdalommentes eltávolitása.

Hajszálak
végleges kiirtása, felesleges szőrnövés örökre való kipusztitása arcról, lábszárakról nyomtalanul; irásbeli garancia mellett!

Érdekes,

hogy milyen előnyösen változik meg valakinek az arckifejezése és mennyivel intelligensebb a kinézése, ha a csunya orrát megreperáltatja. Ezek a képek egy hirneves ujságirót mutatnak be orrműtét előtt és után. A műtétet több mint 20 évvel ezelőtt egy ülésben csináltuk s az iró- és művészvilágban közismert.

Kezelés előtt

Kezelés után

Dr. JUTASSY KOZMETIKAI GYÓGYINTÉZET

BUDAPEST
KOSSUTH LAJOS-UTCA 4.
Fennáll 38 éve

Pattanásos arc,
mitesszer, zsiros, fényes, pórusos arcbőr gyógyitása. Gyorsan és kifogástalanul!

Csunya arcvonások
szépitése, formázása. Gödrök, süppedések, mély ráncok kitömése a bőr alatt; vagy elsimitása modern plasztikai műtéttel.

Mutatványképek a Solymosi képszalon, Szent István és Szent Imre ünnepségek alkalmából rendezett képvásárából

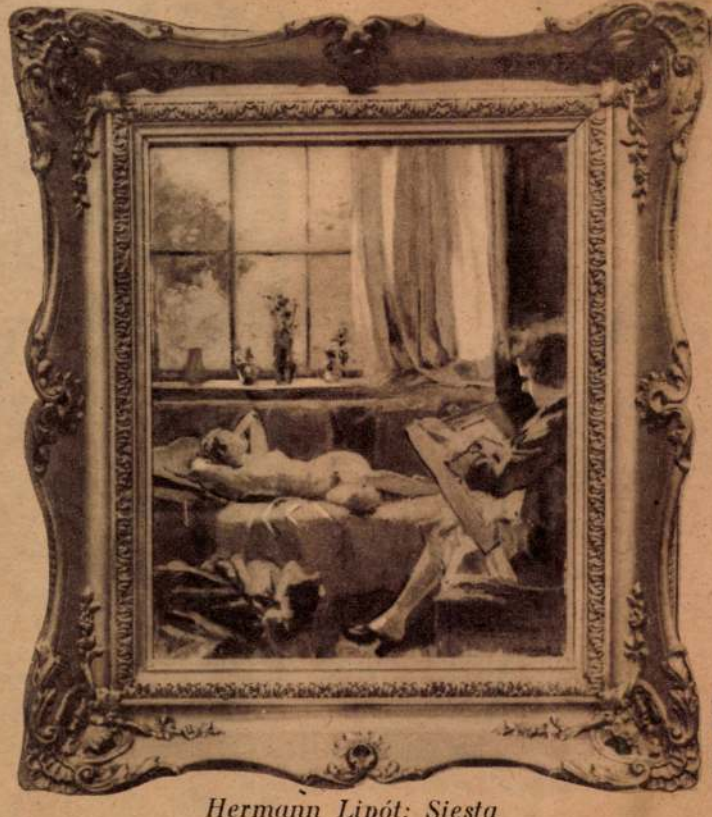

Hermann Lipót: Siesta

Udvary Géza: Falurossza

A képek havi részletfizetésre is megvásárolhatók

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Herman Lipót

FILM SZINHÁZ MUZSIKA

1966 ÁPR 29.

KRÓN

1021

BARÁTI VACSORÁN ÜNNEPELTÉK a Fészekben Herman Lipótot, nyolcvankettedik születésnapján. Festők, szobrászok, színészek, írók, s a Fészek egyéb lakói köszöntötték a kiváló mestert; Kisfaludy Stróbl Zsigmond és Boross Elemér baráti szavaira Herman Lipót válaszolt rögtönzött beszéddel, híresen szellemes, kedélyes örök fiatalságával. A képen: Herman Lipót és Sulyok Mária a születésnapi vacsorán. (Wellesz felv.)

pból

ZÉSEK

szok,
tek

t benne ösztön és
elkészült a fordu-
naivák életében
éget szokott hoz-
k szerepkörükből.
n is megkereste a
onásokat és moz-
csinált maszkot.

APÁTHI IMRE (1909—1960)

A Színiakadémián 1930-ban nyert oklevelet. Először a Fővárosi Operettszínház, majd a Belvárosi Színház (1932—35) és a Nemzeti Színház (1935—1945) tagja volt. A felszabadulás után a Vígszínház rendezője, a Művész Színház h. igazgatója, a Petőfi Színház, a Fővárosi Operettszínház, majd a televízió főrendezője. 1933-tól számos filmen is szerepelt, legemlékezetesebb filmszerepe a Semmelweis címszerepe volt. 1953-ban Jászai Mari-díjat, 1954-ben Kossuth-díjat kapott, 1955-ben érdemes művészi címmel tüntették ki.

Hermann Lipót

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

1961 AUG 16.

☐ HERMANN LIPÓT festőművész mondja az Esti Hírlapnak: „A nyarat is munkával töltöm. Több tájképet festettem és e héten kezdtem hozzá Bársony Rózsi színművésznő portréjához. Ugyanakkor előkészítem a jubiláló Fészek Klub díszalbumát. A 60 éves Fészek Művészklub jubileuma alkalmából kiadásra kerülő albumot én állítom össze, s magam illusztrálom."

☐ *FÉNYES ADOLF-emlékkiállítást rendeznek a Nemzeti Galériában. A kiállítás rendezője Oelmacher Anna.*

Hermann Lipák

...zi vezetéken

rülbelül 12 millió tonna szénnek felel meg. A kollégium módosítása szerint 1965-ben *több mint 30 millió tonna szenet kell majd termelni.* s elő kell készíteni, hogy

a későbbiekben 33—34 millió tonna szenet szállítsanak a bányák.

Herman Lipót

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZAVA
1960 JUN 14.

vansagan.

117

— *HERMAN LIPÓT, Kossuth-díjas festőművész, a kecskeméti művésztelepen tartózkodik. Ötven évvel ezelőtt alapították a kecskeméti művésztelepet és az alapító tagok között szerepelt Herman Lipót is.*

n latja, s ha ha, ...
atásra jár majd, talán meg-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HIRLAP

1088 APR 27.

Herman Lipót

Gál György Sándor:

Születésnapra

Herman Lipót | Nyolcvanöt éves. Hetven éve festő. Első élményei Nagyszentmiklóshoz fűződnek, ahhoz a községhez, mely *Bartók Béla* gyermekkorához is hátterül szolgált. Herman emlékszik a falu minden utcájára, a házakra, kertekre, emberekre, sőt még a nevezetes fákra is, amelyeknek ágbogait oly szenvedélyesen

Herman Lipót önarcképe — 15 éves korából

rajzolgatta. Aztán festőpályája kiröpítette a nagyvilágba. Barátságot kötött mindazokkal, akik a századforduló magyar glóbuszán jelentős szerepet töltöttek be. Ismerte, szerette, s vérbeli festőként meg is örökítette őket. Minden arcképét lehetetlen felsorolni. Érjük be a rögtönzött, de nagyon hiányos listával: *Kodály Zoltán, Iványi Grünwald Béla, Kisfaludi Strobl Zsigmond, Szép Ernő, Molnár Ferenc, Heltai Jenő, Meller Simon, Münnich Ferenc*... Ez a szenvedélyes érdeklődés máig sem hagyta el, hiszen friss arcmásai között ott látjuk *Németh László, Sulyok Mária, Bessenyei Ferenc* és még sok kortárs pompásan megjelenített vonásait. Nemcsak a kiemelkedő személyiségek érdekelték. 1899 óta vezet naplót. *Leírta és lerajzolta a 70 év történelmét.* A nagy festő megjelenítő erejével, a kiváló riporter írói biztonságával és a megértő, meleg szívű ember kedélyével, aki tudja, hogy néha a legapróbb dolgok több fényt vetnek az elmúlt történelmi napokra, mint a vezércikkekben ünnepelt históriai események. A „leltár": száz kötet napló, több mint 60 ezer rajz és négyezer festmény jegyzéke. A képek címe mellett dátum, a vászon lelőhelye és névjegynyi vázlat: emlékeztető, mi is volt a kompozíció lényege.

Aki végigpergeti e munkás, alkotó élet káprázatos leltárát — végigéli egy festői pályafutás valamennyi korszakát is: családi portrékkal indult, aztán nagy kompozíciókban keresett művészi kielégülést, a természet kimeríthetetlen forrásából merített, hogy végül is kialakítsa a maga sajátos stílusát, mely a kompozíciót ötvözi eggyé a természeti megfigyeléssel, s egy költő romantikus hevületével. Hatvanezer rajz, négyezer festmény és száz kötet napló! Az alaphang, mely ott énekel valamennyi mű vezérszólamaként: *a bölcs derű*. Annak a mesternek tiszta, emberséges humora, akit örökfiatalon tart a munka, az élet epikureus szeretete, az Ember iránt való szakadatlan érdeklődés és a kapcsolat, mely nemcsak a nagy múlthoz köti, hanem a folyton újuló jelenhez is. Modern ember. A mában él. És tervez: most egy botanikussal akar szövetkezni, hogy együtt állítsák össze azt a virágos kertet, amely nagy magyar festők vásznain tündököl. Tehát: *Munkácsy, Szinyei, Rippl Rónai, Csók István* virágos kertjét.

Sok szerencsét a botanikus kiránduláshoz, kedves Mester! Szeretnénk mielőbb látni a kertet, amelynek minden virágát Herman Lipót ültette el a jó kertész gyengédségével, s a nagy elődökért rajongó, igaz művész kegyeletével.

Molnár C. Pál | Apja magyar. Anyja francia. Iskolája: latin. Legfőbb egyeteme: Itália. Közelebbről a reneszánsz Itáliája — nemes formáival, áttetsző atmoszférájával, szívfájdítóan szép romkertjeivel, s azzal a különös álomvilággal, amelyet már a festő álmodott hozzá az olasz tájakhoz. Persze félreismernénk őt, ha azt hinnők, mindig a fantázi ösvényeit járja. Kitűnően ismeri ő az életet is, különben, hogy is tudná az embereket és a lovakat, a fákat és a bodrosodó felhőket, a hegyoldalakat és a távolba vesző utakat olyan igézetes erővel megfesteni.

Molnár C. Pál önarcképe

Talán a legtisztább kép akkor alakul ki bennünk, ha megpróbálunk „rendet teremteni" a beláthatatlan gazdag életműben. Illusztrátor. Ennek a műfajnak legpompásabb megnyilatkozása a *Benvenuto Cellini* önéletrajzához fűződő képsor. Alázatos tiszteletadás a néhai nagy mesternek, de megannyi önálló mű is; ahány illusztráció, annyi szellemidéző gesztus: Cellini mester — *Molnár C. Pál* jóvoltából — már nemcsak káprázatos olvasmány, hanem élő, lélegző (és vétkező) valóság. Ez hát életművének egyik vonala.

A másik: a morális képek sorozata. Említsük meg a galgamácsai Vadászház és a Vörös Csillag Szálloda faliképeit. A finom művész, aki a könyvlapokon mint elegáns miniátor jelentkezett, e hatalmas falfelületeken a nagy kompozíció biztonságával hódít.

Az életmű harmadik szólamaként szóljunk táblaképeiről: a híres Vénasszonyok nyaráról, amelyen a szürrealizmus művészi és gondolati kérdéseit veti fel, emlékezzünk meg a Holtak Szigetéről, a finom variációról a Böcklin-téma felett, vagy hogy újabb alkotásait is emlékezetbe idézzük, szóljunk még az Ismét Hirosima című kettős képről — egyiken a világ nyüzsgő élete, másikon a pusztulás temetői csendje.

Molnár C. Pál most 75 éves. Saját szavait idézzük: „Reggel már izgatottan ébredek, mint a vőlegény, aki szerelmesével találkozik... Nekem mindennapos újraéledő, boldog izgalmam — találkozás a palettával, az ecsettel, a vászonnal, az örökös erőpróbával — a művészettel."

A falról önarckép mosolyog; rajta felírás: „Hála Istennek, 70 éves vagyok!" „Most már új arckép aktuális." „Hála Istennek, 75 éves vagyok!"

A műteremfalon még sok üres hely van — a további önarcképek számára.

ók nélkül — Bartók után

endű képviselőjeként tiszteli
íla után — ugyanaz a közön-
forradalmi újszerűségén, ma

figyelt a magyar muzsikára:
et aratnak. A mai magyar
't bizonyulni a nagy elődhöz.
kuláson ment át ez a Bartók
ak bizonyulni"-fogalom vál-
ntésváltozásának már újra

aros Rudolf zeneszerzők és
z, Maros a középgeneráció-
udnak maguk mögött, szá-
óknál is. Várnait nem kell
ó ismerője kritikáival rend-

ondások támadtak, s *a kor*
nára nincs más lehetőség,
közvetlen élményeiből pró-
t újra megfogalmazni. Belső
feszültségeink, életérzésünk
bennünket a bartóki össze-
legsötétebb látomásokat is
gy diadalmaskodón elrende-
ilyozó nagy formátumtól,
feloldódó kiegyensúlyozásra
usa is vágyódik...
e ehhez ma még a közös és
zenei kifejezésmód, a közös
incsen meg!
már felismerhető, hogy az
a századfelező tájékán új
hoz érkezett. E fordulat
hető jele *a népzenei nyelv-*
olódás. Az a népzene, amely
íra valódi, éltető, tiszta for-
enerációt nem táplálja.
tosabban: *már* nem, avagy
e jelenleg csakugyan nem!
ránt sem állítható persze az,
ene már nem rejteget semmit.
batakként szövi át meg át az
sika egész történetét! Ez a
most — mint annyiszor —
alá bújt. Ki tudhatná előre,
mikor fog ismét éltető bő-
ni?

Utak a jövőbe

hát merre fordult a mai ma-
a érdeklődése? Merre látsza-
ezető járható utak?

önberg — Bartók e más uta-
gy kortársa — s az ő iskolája,
ok lehetőséget, kiindulópon-
zenei törekvéseknek ma is.
travinszkij „kísérletei". Ezek
korántsem olyan zárt, foly-
beteljesített világok, mint Bartóké! Sokkal több nyitott lehetőséget hagyományoztak az utókorra.

Várnai: Persze szó sincs a mai magyar zenében egy Schönberget vagy Sztravinszkijt követő, s szükségképp anti-Bartók az antifolklór „izmusról"! Igaz, hogy a mai magyar komponisták eleven érdeklődéssel fordulnak Schönberg vagy Sztravinszkij zenei világa felé, ám ez az érdeklődés nagyon is felnőtt — éppen a Bartók-életmű igényein iskolázott — *kritikai érdeklődés.* Tárgya mindig az, ami a jövő szempontjából felhasználhatónak, igéretesnek bizonyulhat.

Durkó: Tulajdonképpen elég kevés ilyen elemet találunk! A mai művész nagyon, de nagyon magára van már utalva! Nemcsak Bartók monumentális bevégzettségéből, de máshonnan sem igen vezetnek át hidak a jövőbe! Mindenkinek külön-külön kell megkísérelnie a maga számára ilyen hidakat felépíteni. És ha a művészetnek megvannak a belső törvényszerű összefüggései, akkor végül is ez a sok-sok, kezdetben elszigetelt, magányos vállalkozás szükségképpen egyesül majdan, s belőlük kiformálódik *az új zenei kultúra, a közös zenei nyelv és formakincs egésze.* Épp ezért egyikünknek sem szabad kitérnie e sokszor gyötrelmes, esetleg kudarcokkal terhes magányos út és jövőkereső küzdelem elől!

Maros: És nem is akarhatunk kitérni előle. Mert tulajdonképpen ennek a feladatnak a vállalásában ölt testet a Bartók-hagyatékhoz fűződő mai kapcsolatunk, *a „méltónak bizonyulni" új tartalma!* Amit Bartók ránkhagyott, az nem pusztán egy stílus vagy irányzat. A kor nem erőtlen Bartók-epigonkodást vár tőlünk. Bartók igazi öröksége: *egy művészi-erkölcsi magatartáspélda, a művész belső szigorának, a művészet eszméjének drámai komolysága, a meggyőződés erejének példája,* amely valóban fegyver és támasz mindnyájunk kezében.

Várnai: Ennek a hagyatéknak köszönhetjük, hogy *az új magyar muzsikának máris van sajátos karaktere, vonalvezetése,* hogy korunk annyi kétes hatásának, látványos lehetőségének csábítása közepette az új magyar zene szigorú belső fegyelemmel és méltóságtudó komolysággal *szuverén utakat követ!* A Bartók hagyatékán felnevelkedett mai magyar muzsikus a kor új útjain járva is olyan erkölcsi tartást, művészi eszmei mérték- és arányérzetet kapott örökül mesterétől, amely mint valami hűséges iránytű, mindig *a valódi érték, a magas szellemi-kulturális csúcsok irányába mutat.*

Szász István

N

[illegible]-endezik a Prágai Ta[illegible] fesztivált május 12 és június 4 között. A rangos zenei ünnepségen világhírű művészek egész sora lép fel, s egymást követik a nagyzenekari koncertek, szólóestek és operaelőadások. A kitűnő cseh és szlovák zenekarokat olyan vendégkarmesterek dirigálják, mint *Sir John Barbirolli, Roberto Benzi, Doráti Antal, Alberto Erede* és *Paul Kempe,* a hazai karnagyok közül pedig *Karel Ancerl, Zdenek Kosler, Bohumir Liska, Ladislav Slovak, Vaclav Smetacek* és *Martin Turnowsky. Herbert von Karajan* két koncerten lép fel a berlini filharmonikusok élén. Műsorán Beethoven- és Richard Strauss-, illetve Bartók- és Brahms-művek szerepelnek.

A nagynevű szólisták közül is kiemelkedik *David Ojsztrah* és *Ruggiero Ricci* hegedűművészek, *Martha Argerich, Karel Bermann, Paul Badura-Skoda* és *Alexis Weissenberg* zongoraművészek, továbbá *Starker János,* a magyar származású gordonkaművész neve. Önálló dalestet ad *Elisabeth Schwarzkopf* és *Gerard Souzay.*

A nemzeti színház operaegyüttese Janácek operáiból rendez ciklust, melynek keretében A holtak házából, A Makropoulos-ügy, a Katja Kabanova, a Broucek úr kirándulásai és a Jenufa kerül előadásra.

A május 12-i megnyitó koncerten — mint minden évben — Smetana Hazám című szimfónikus költeménye hangzik el: a prágai filharmonikusokat *Vaclav Neumann* vezényli. Április 3-án és 4-én Beethoven IX. szimfóniája fejezi be a hangversenyek sorát *Lovro Matacic* vezénylete alatt.

VASÁRNAP A TV-BEN

Mára kirándulást ajánlunk, baráti látogatást, netán egy jó könyvet. A tévé semmi igazán nívós anyagot nem kínál. Délelőtt a szokványt át nem lépő ifjúsági állandó műsorok. A délutáni sorozatok közül is csak *A világ térképe* előtt tíz perce igényelheti a figyelmünket (a külpolitikában „erős" hét volt). A francia rövid játékfimsorozatról, a *Vidocqról* többször leírtuk már véleményünket, amely kevéssé hízelgő. Az esti, NDK-ból származó tévéfilm, *A kanadai férfi* — merőben sablonos kémtörténet: olyan, amelyből tizenkettő egy tucat. A produkciót a műsorban azzal ajánlják, hogy magva valódi történet, ám az életteliségnek a képsorokban nyoma sincsen. Papiros ízű figurák keverednek itt olyan kalandokba, amelyeket — úgy [illegible] az írásztal mellett gon-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

1969 ÁPR 2 4

Hermann Lipót

A mai napon töltt be 85. életévét Hermann Lipót festőművész. Hat és fél évtizedet meghaladó alkotói pályája folyamán kifogyhatatlan bőséggel ontotta határozott vonalakkal és derűs színekkel alakított képeit. Roppant termékenységére vet fényt, hogy műveinek száma jóval meghaladja a húszezret — egynegyede festmény, a többi rajz. Sokoldalúságát tanúsítja, hogy életműve egyaránt magábafoglal mitológiai, allegórikus, bibliai kompozíciókat, impresszionista tájképeket, csendéletet, kitűnő festett és rajzolt portrékat, életképeket, karikatúrákat. Első kiállítása 1905-ben volt, azóta képei sok gyűjteményes kiállításon és tárlaton szerepeltek. Neve, annak idején, különböző lapok illusztrátoraként is ismertté vált. 1912-ben egyike volt a kecskeméti művésztelep, 1921-ben pedig a Szinyei-Merse Pál Társaság alapítóinak. Egy albumra való rajza is 1921-ben jelent meg. Lapokban rendszeresen jelentek meg művészeti cikkei, bírálatai. Saját illusztrációval díszített „Művészasztal" című kötetében művészkortársairól összegyűjtött értékes emlékezéseit 1958-ban adták ki.

1021

Hermann Lipót

SZERENCS
A MO

Mikor a moziba beültem, nem gondoltam még, hogy a „Hallgatag ember" helyett beszédes, sőt mi több, szerencsés ember kerül elém. Akkor este ugyanis a mezőtúri Szabadság Filmszínház műsora a „Hallgatag ember"-t ígérte annak, aki a mozi nézőterén kereste a kikapcsolódást mindennapi gondjaiból.

Elhelyezkedtem hát, s kíváncsian lestem a híradót: mi újság a nagyvilágban. Aztán egyszerre — egész váratlanul — világosság támadt, s ott elől, a nagy vászonnál egy asztalkán halomnyi pénzre esett a tekintetem. Százas-kötegek... nicsak! Nem káprázat, nem a vásznon mozogtak az emberek, élő, igazi hús-vér kezek nyúltak a pénz után, miköz-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HEVES MEGYEI
NÉPÚJSÁG

1969 APR 24

Hermann Lipót

A NAP krónikája

1969. április 24., csütörtök

1021

Szeretettel köszöntjük névnapjukon
GYÖRGY
nevű olvasóinkat.

A Nap kel: 4.40, nyugszik: 18.45 órakor
A Hold kel: 9.42, nyugszik: 1.34 órakor

A mai napon tölti be 85. életévét Hermann Lipót festőművész. Hat és fél évtizedet meghaladó alkotói pályája folyamán kifogyhatatlan bőséggel ontotta határozott vonalakkal és derűs színekkel alakított képeit. Roppant termékenységére vet fényt, hogy műveinek száma jóval meghaladja a húszezret — egynegyede festmény, a többi rajz. Sokoldalúságát tanúsítja, hogy életműve egyaránt magábafoglal mitológiai, allegorikus, bibliai kompozíciókat, impresszionista tájképeket, csendéletet, kitűnő festett és rajzolt portrékat, életképeket, karikatúrákat. Első kiállítása 1905-ben volt, azóta képei sok gyűjteményes kiállításon és tárlaton szerepeltek. Neve, annak idején különböző lapok illusztrátoraként is ismertté vált. 1912-ben egyike volt a kecskeméti művésztelep, 1921-ben pedig a Szinyei—Merse Pál Társaság alapítóinak. Egy albumra való rajza is 1921-ben jelent meg. Lapunkban rendszeresen jelentek meg művészi cikkei, bírálatai. Saját illusztrációval díszített „Művészasztal" című kötetében művészkortársairól összegyűjtött értékes emlékezéseit 1958-ban adták ki.

Időjárás:

Várható időjárás ma estig: felhőátvonulások már kevesebb helyen esővel. Élénk, helyenként erős északnyugati szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 12—17 fok között.

APRÓHIRDETÉS

ÁLLÁS

Országos Mű-
éki Felügyelőség
építésvezetősége
ozó munkahely-
ács és kőműves
munkásokat ke-
felvételre. (Bére-
a kollektív szer-
s szerint) Je-
kezés: Eger, vár,
ésvezetőség.

kásomon kis-
mek gondozását
lom, 1 éves kor-
Érdeklődni:
, Hadnagy út
I/4.

llanyszerelő-
ri Vállalat
vesz
lanyszerelőket
llé
ubiksokoat,
tve
kubikos-
rigádokat
y műszakos,
l 44 órás,
napos
nkaidő,
bad
mbattal,
emelt
jesítmény-
rezés,
nypótlék
lönélési
lék
dvezményes
zás és étkezés.
rmészetbeni
ll.

sal felveszünk: ácsállványozó, vízszigetelő, központifűtés-szerelő, villanyszerelő, kőműves és épületlakatos szakmákra **szakmunkástanulónak.** Jelentkezni lehet levélben, vagy személyesen: **Bp. X., Pongrác út 21. Budapesti Lakásépítő Vállalat szakoktatásán.**

A 4. sz. AKÖV gyöngyösi üzemegysége azonnal felvesz: **1 fő kertészt, 6 fő portást,** gépkocsivezetőket, hegesztő, lakatos szakmunkásokat, valamint rakodó és műhelyi segédmunkásokat. **A ludasi telephelyre rakodómunkásokat.** Jelentkezés: Gyöngyös, AKÖV, Fő tér 10. Munkaügy.

GANZ—MÁVAG
alkalmaz:
esztergályos, marós, lakatos, vasszerk. lakatos, csőszerelő, vill.-szerelő, öntő, magkészítő, daruvezető, sajtoló szakmunkás, illetve betanított dolgozókat. Minden

VIII általánost végzett, vagy végző fiúkat, **kollégiumi elhelyezéssel, ösztöndíjjal,** teljes ellátás-

A Qualitál Könynyűfémipari Feldolgozó Vállalat Apc felvételt hirdet marós szakmunkások részére. Fizetés megegyezés szerint. Szükség esetén szállást és napi étkezést térítés ellenében biztosítunk. — Jelentkezés a vállalat munkaerő-gazdálkodásán mindennap 7—15 h között, szombaton 7—12 h-ig.

INGATLAN

Gyöngyöshalászon, Atkári úton emeletes ház, nyolcezer négyszögöl telekkel eladó.

Kisajátított házam összes anyaga eladó. Gyöngyös, Mérges u. 9.

Elcserélném karcagi kettőszobás, összkomfortos, földszinti, **főbérleti lakásomat egri hasonlóért, „Költözés"** jeligére az egri hirdetőbe.

JÁRMŰ

Jó állapotban levő Moszkvics személygépkocsi eladó. Pé-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1969 APR 24

Évforduló

A mai napon tölti be 85. életévét Hermann Lipót festőművész. Hat és fél évtizedet meghaladó alkotói pályája folyamán kifogyhatatlan bőséggel ontotta határozott vonalakkal és derűs színekkel alkotott képeit. Roppant termékenységére vet fényt, hogy műveinek száma jóval meghaladja a húszezret — egynegyede festmény, a többi rajz. Sokoldalúságát tanúsítja, hogy életműve egyaránt magábafoglal mitológiai, allegórikus, bibliai kompozíciókat, impresszionista tájképeket, karikatúrákat. Első kiállítása 1905-ben volt, azóta képei sok gyűjteményes kiállításon és tárlaton szerepeltek. Saját illusztrációval díszített „Művészasztal" című kötetében művészkortársairól összegyűjtött értékes emlékezéseit 1953-ban adták ki.

6.
7.
8.
9.
10.
11. Szarvasi Előre

KELETI CSOPORT

1. Sarkadi MED.	4	4	—	—	10:2	8
2. Dévaványa	4	3	—	1	17:2	6
3. Gyulavári	4	3	—	1	19:4	6
4. Békési Vasas	4	2	1	1	5:5	5
5. Békési MEDOSZ	4	2	—	2	7:9	4
6. Mezőber. MED.	4	2	—	2	6:7	4
7. Okány	4	2	—	2	3:4	4
8. Gyulai VOLÁN	4	1	1	2	3:7	3
9. Bucsa	4	1	—	3	11:15	2
10. Füzesgyarmat	4	1	—	3	6:11	2
11. Vésztő	4	1	—	3	4:12	2

DÉLI CSOPORT

1. Tótkomlós	4	3	1	—	20:1	7
2. Elek	4	3	1	—	5:1	7
3. Végegyháza	4	3	1	—	10:4	7
4. Békéssámson	4	3	—	1	10:7	6
5. Újkígyós	4	1	2	1	9:2	4
6. Medgyesbodzás	4	2	—	2	12:5	4
7. Lökösháza	4	2	—	2	10:7	4
8. Kardoskút	4	1	1	2	4:12	3
9. Kétegyháza	4	1	—	3	5:5	2
10. Kevermes	4	1	—	3	4:15	2
11. Kaszaper	4	—	—	4	4:12	—

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KOMÁROM MEGYEI

JÓ REGGELT!

1969. ápr. 24. csütörtök

György napja

A mai napon tölti be 85. életévét Hermann Lipót festőművész. Hat és fél évtizedet meghaladó alkotói pályája folyamán kifogyhatatlan bőséggel ontotta határozott vonalakkal és derűs színekkel alakított képeit. Roppant termékenységére vet fényt, hogy műveinek száma jóval meghaladja a hússzezret — egynegyede festmény, a többi rajz. Sokoldalúságát tanúsítja, hogy életműve egyaránt magába foglal mitológiai, allegorikus, bibliai kompozíciókat, impresszionista tájképeket, csendéletet, kitűnő, festett és rajzolt portrékat, életképeket, karikatúrákat. Első kiállítása 1905-ben volt, azóta képei sok gyűjteményes kiállításon és tárlaton szerepeltek. Neve, annak idején, különböző lapok illusztrátoraként is ismertté vált. Saját illusztrációval díszített „Művészsztal" című kötetében művészkortársairól összegyűjtött értékes emlékezéseit 1958-ban adták ki.

felirat hirdeti: tíz forint feletti vásárlás esetén a blokk felmutatása mellett a vásárló húzhat egy kis cédulát, amivel szerencsés esetben harisnyát, kötött sapkát, blúzt és sok más egyéb értékes cikket nyerhet.

Tovább követtem a három fiút. A kalaposztály előtt találtak is egy blokkot, gyorsan a szerencsekerékhez siettek vele. A legkisebbik nyújtotta át a blokkot, majd mikor az eladó „kezelte" azt, ő mélyen benyúlt a kerék aljára. Három ujjával markába szorított jó néhány cédulát, majd ügyesen a hüvelyk és

Cikl

A bazár nyitva volt...

Április 9-i lapunk. Hús-

Herman Lipót

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HÍRLAP

1958 AUG 15

610

Négy képzőművész – a munkájáról

Azzal a kérdéssel kerestük fel négy képzőművészünket, pihen-e ecsetjük, vésőjük a nyaralási szezonban.

— Igaz, hogy dolgozom —, de nem sokat — válaszolt *Kisfaludi Stróbl Zsigmond.* — A Lenin-szoborpályázat, amelyre *Mikus Sándorral* ketten kaptunk megbízást, december tizenötödikén lejár. Most ez az egyetlen munkám, amelyre azt mondhatom, hogy komoly és ráadásul határidős. Különben mindenféle apróságon, vázlatokon pepecselek. Az utóbbi hetekben sok volt az adminisztrációs munkám, számos előadást tartottam, s ez bizony elvont kissé az alkotómunkától. Néhány nap múlva elmegyek Szoboszlóra pihenni, s ha hazajöttem, akkor teljes erőbedobással dologhoz látok.

Herman Lipót vasszorgalommal dolgozik.

— Egyik legkedvesebb munkám az a portré, amelyet egy gyönyörű leányról festek. Ha a modellem elfárad, felballagok a Gellérthegyre, tájképvázlatokat csinálok. Negyvenöt éve lakom a hegy lábánál, s csak most kezdek ismerkedni a környezet szépségével, festőiségével. Másik munkám egy enteriőrkép — műtermemről festem. Egy sok figurás kompozíción is dolgozom. Tavasszal lesz egy tárlatom, ezek a munkáim mind arra készülnek.

Vincze Lajos tavasz óta járja az országot — tájképeket fest.

— Szakadatlan munkára inspirált a Nyírség melankóliája, Pannonia bája és életöröme, a Balaton fényeinek és párájának könnyű lebegése és a Duna-kanyar súlyos romantikája. Mintha egész mélységében most éreztem volna át a magyar táj lelkiségét, vagy ha úgy tetszik: benső karakterét és azt a szoros szellemi-testi kapcsolatot, ami ember és táj között lehetséges. Olajban és akvarellben dolgozom. Tárlatot csak a jövő esztendőre tervezek, de addig még sok figurális elképzelést is szeretnék megkomponálni.

— Sok mindenen és mégis kevésen dolgozom — kapjuk a választ *Zádor Istvántól.* — Rézkarcokat csinálok. Szeptemberben szeretnék elmenni pihenni. — Szigligetre megyek. Munka nélkül számomra nem pihenés a pihenés. Szigligeten szándékozom a nyárutó táji szépségeit tempera- és olajképekben megfogalmazni. Remélem, az időjárás nem zavarja meg terveimet.

A képzőművészetben tehát nincsen holtszezon. Ellenkezőleg: a nyár ihlete termi a téli tárlatok képeit.

Esti Hírlap 1958 VIII

0 fillér 1956

irla

NAPILAP

ıpesten | Hétközben tilos a boltokban a

ıbméter gázt ıatárában

olajtermelés — Mit ígér
földgázt — Felépült
új olajvezeték

zt a csővezetéken továbbítják majd a devecseri vasúti olajtöltő állomásig, illetve Pétig. A későbbi tervek szerint az új

Az arab orsz az amerikai

Az ENSZ-közgyűlés ma az angol és a csehsz

New York, augusztus 14.

Az ENSZ-közgyűlésnek közép-keleti kérdésekkel foglalkozó rendkívüli ülésszaka ma helyi idő szerint féltizenegykor (magyar idő szerint délután

Hermann Lipót

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HÍRLAP

1950 JUN 25

6 10

□ *MOST JÖTTEM Bécsből, ahol két hetet töltöttem — mondja Hermann Lipót az Esti Hírlapnak. — Persze meglátogattam Rubenst, Tiziant, Breughelt és a többi halhatatlant is a Kunsthistorisches Museumban, hiszen ezekkel egy életen át sem lehet betelni. Most, hogy hazajöttem, megcsinálom a rövidesen megjelenő „Művészasztal" című vidám, sok-sok rajzzal tarkított könyvem korrektúráját, utána pedig előkészítem kiállításom anyagát.*

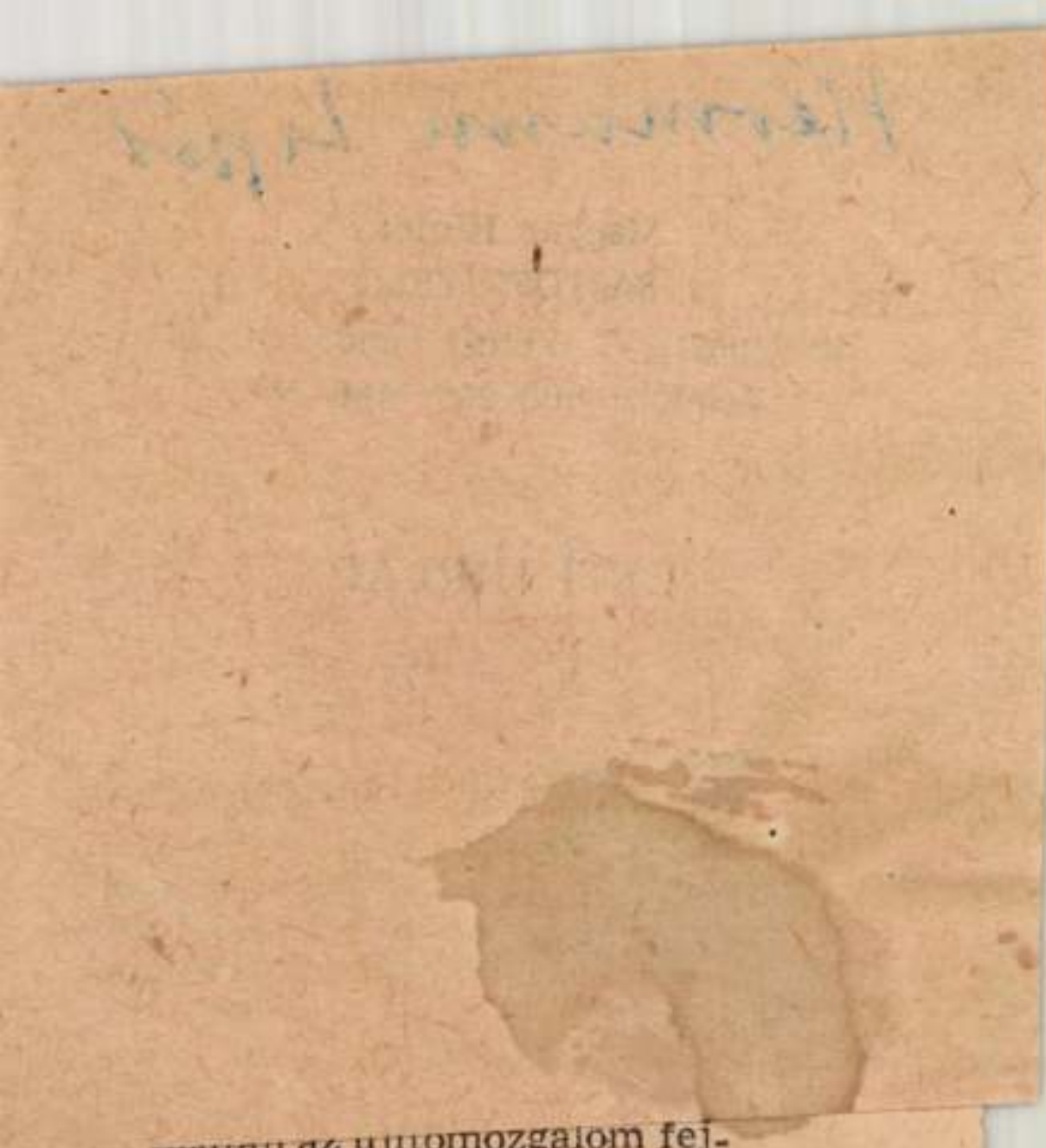

[illegible] az újítómozgalom fej-
lődését akadályozó *hibákról* szólott. Hangsúlyozta,

a mozgalmat a múlt években sokszor fékezte és fékezi ma is a bürokratikus ügyintézés és a nemtörődömség.

Helyeselte a miniszter, hogy sok üzemben alakultak és *működnek egészséges újítói körök, csoportok.* De súlyos hiba, hogy nem egy helyen elvtelen, baráti csoportok ala-

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy

Herman Lipót

festőművész

Érdemes Művész, Munkácsy-díjas, a Munka Érdemrend és a Szocialista Munkáért Érdemrend tulajdonosa, a Magyar Képzőművészek Szövetségének és a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának tagja

88 éves korában elhunyt.

Az elhunytat 1972. július 5.-én, déli 12 órakor kísérjük utolsó útjára a **Rákoskeresztúri temető** (Bp. X., Kozma u. 6.), díszparcellájában.

EMLÉKÉT ÖRÖKKÉ MEGŐRIZZÜK!

A gyászoló család

Magyar Képzőművészek Szövetsége **Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja**

Herman Lipát

festőművész

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 DEC 11

Pesti Műsor

Herman Lipót

Kiállítása

1021

Herman Lipót kiállítása

December elsején nyílt meg a Várban Herman Lipót, a kiváló magyar festőművész emlékkiállítása. A tárlat gazdag anyaga — 414 kép, amelyek túlnyomó része a hagyatékból való — a Budapesti Történeti Múzeum első emeletén tekinthető meg.

A művész 1884-ben Nagyszentmiklóson született. Rajzolni a polgári iskolában kezdett; művészeti tanulmányait 1901—05-ben Budapesten az Országos Mintarajz Iskolában végezte. Az első világháborúban katonáskodott; vázlatfüzete a fronton is vele volt. A Tanácsköztársaság ideje alatt a Képző- és Iparművészek Szakszervezetének elnöke, s itt jelentős társadalmi munkát végzett.

Számos alkalommal mutatta be műveit a nagyközönségnek, melyek igen nagy sikert arattak. 1910-ben volt az első karikatúra- és rajzkiállítása. Három évvel később kollektív bemutatkozáson vett részt az Ernst Múzeumban, itt mintegy 90 festményével, tájképével, kompozíciójával szerepelt. Még ugyanebben az évben Szinyei, Ferenczy, Fényes és Iványi-Grünwald társaságában állított ki.

A felszabadulás után a Szocialista Munkáért érdeméremmel, Munkácsy-díjjal és a Munkaérdemrend arany fokozatával tüntették ki.

A kiállítás a Nemzeti Galéria rendezésében került a nyilvánosság elé és egész decemberben várja az érdeklődőket.

H. L.

lünk..

lus

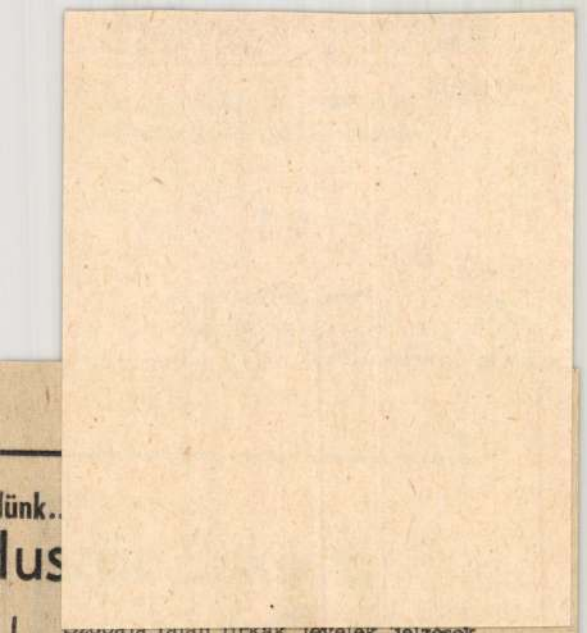

Szobája falán firkák, levelek, jelzések egymásnak, — egy-egy barátaival átbeszélgetett, átvitatkozott délután, este nyomai. És a sarokban az öreg, kopott fekete zongora, mely szinte egy percig sincs magában. Huszár Erika keze mozdulatán, arca vibrálásán látszik, hogy élete a zene.

— *Nyáron bejártam a fél országot,* Őrségben, egy határmenti faluban is jártam a nagybátyámnál. Hajnalban keltem, etettem az állatokat — nagyon jó volt. De jó volt itthon is, néha kimentem az Állatkertbe, Vidám Parkba, *körülnéztem újra a srácok között.* Idáig *két musicalt* írtam: a *Fekete tó balladáját* és a *Holnaptól nem szeretlek* címűt — az elsőnek a zenéjét *Bágya András,* a másodikét *Viktor Máté* szerezte. Most dolgozunk Gábor S. Pállal egy harmadikon: *a zenekarok körül forgolódó lányokról:* a *„slepp"*-ről.

A jogi egyetem levelező hallgatója, s közben a Művészeti Alap tagja. *Volt egy „kék" korszaka;* ekkor készült a *Kék színű virág,* a *Te kék szemű,* a *Kék égből szőtt szerelem.* Voltak sötétebb hangulatai is — azokból vad *rock-számok,* keserű, szomorú dalok születtek.

m. j.

A POP-EGYÜTTESEK MŰSORA

APOSTOL: szombaton, 7-én Várklub és kedden, 10-én Postás Művelődési Ház klubja (VII. Benczúr u. 27.)

HUNGÁRIA: pénteken, 6-án Rózsa Ferenc Kultúrház (Pestlőrinc, Városház u. 1—3.).

INTERBRASS: vasárnap, 8-án Marczibányi téri Ifjúsági Ház.

MINI: szombaton, 14-én Martos Flóra Csepeli Ifjúsági Klub és vasárnap, 15-én I. ker. Tanács Művelődési Ház.

PROFÉTA: vasárnap, 15-én Pataki István Ifjúsági Klub. (XIII., Balzac u. 7.).

SYRIUS: pénteken, 13-án, Vásárhelyi Pál Kollégium és szombaton, 14-én METRO Klub.

UNIVERSAL: pénteken, 13-án Pataki István Ifjúsági Klub.

MULT ÉS JÖVŐ

ZSIDÓ IRODALMI, MŰVÉSZETI, TÁRSADALMI ÉS KRITIKAI HAVI FOLYÓIRAT
MEGJELENIK MINDEN HÓ ELEJÉN ~

ELŐFIZETÉSI DIJ EGÉSZ ÉVRE: 600 KOR
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-U. 39.

SZERKESZTI: DR. PATAI JÓZSEF * XI. ÉVFOLYAM, 1921. MÁJUS.

154-166. l
képek

DR. HELLER BERNÁT: BIBLIAI ELEMEK A VILÁGIRODALOMBAN.

Az egymásra következő nemzedéknek, az egymásra ható nemzeteknek együttes munkája az emberi közművelődés javára arra a látomásra emlékeztet, melyben Faust a világegyetem képét szemléli:

Wie alles sich zum ganzen webt,
Eins in dem andern wirkt und lebt!
Wie Himmelskräfte auf und nieder steigen
Und sich die goldenen Eimer reichen!
(Goethe, Faust 447—450).

Megszámlálhatatlan fonalak szövődnek egésszé, égi erők, egymásban élve-hatva, föl s alá szállnak s egymásnak nyújtják az arany vödröket. Így fogódzik, így kap egymásba az emberek dologtevése, az emberiség műve: arany vödrökkel viszik a nagybecsű építő anyagot. Vitt és visz a zsidóság is nem egy vödörrel. Az eszméknek, a képzeteknek, a lelemény és a lélek műveinek vitelében, hozatalában, alkotásában és közvetítésében évezredek óta serénykedik.

De óvakodnunk kell egy tévedéstől. Ha megegyezést látunk zsidó és ind, zsidó és perzsa, zsidó és görög, zsidó és arab, sőt zsidó és európai költészet, monda, legenda közt, nem mindig a zsidóé az elsőség: olykor a zsidóság a kölcsönző, az átvevő.

Föltüntethetjük ezt egy régi, ha nem is bibliai, legalább apokryph irodalmi s egy-két későbbi példán.

Tóbit könyvében ma általában reá ismernek egy szerte elterjedt mesetypusnak legrégibb följegyzésére. Ez a mesetypus »a hálás halott« címén ismeretes. Alkotó vonásai, hogy egy finom érzésű ember megszán egy holtat, kit keményszívű hitelezője nem enged eltemetni. A nemeslelkű hős megfizeti a halottnak tartozását, ezt magát pedig eltakarítja. Hálából ez a halott ott terem mindenütt, a hol a hős bajba jut; királyleányt szerez részére s ennek testéből kiűzi a gonosz szellemet, mely mérges kígyókép lakozik a menyasszonyban. Tóbit könyvében a mese többszörösen módosul. Hőse Tóbit, Isten törvénye iránti hűséggel, eltemeti Izrael halottjait, kiket az assyrok eltemetni nem engednek. A mikor fiát Tóbiást útra küldi, elkiséri őt Rafael Isten angyala, megszabadítja menyasszonyát Sárát a gonosz szellemtől, Asmodeustól, a ki megszállotta Sárát s már hét férjét megölte. Rafael meggyógyítja a megvakult Tóbitot is.

Ekkép Tóbit könyve ketté tagolja az egységes szerkezetű mesét. A mesében a hős nemesen viselkedik egy halott iránt, a halott hálából megszabadítja minden bajból. Az apokryph könyvben az atya gyakorolja a kegyeletet nem is egy halott, hanem a zsidó halottak iránt, — jutalmát ennek a fia látja. A mesének segítő halottja itt Rafael angyallá változik. Így tehát ha Tóbit könyvé legrégibb följegyzése ennek a mesefajnak, korántsem a legeredetibb.[1]

Egy másik példa. Már Jair Chajjim Bacharach, bold. Bacher professorunknak XVII. századi őse, úgy vélte, hogy a világ népeinek bölcsei átvették könyveikbe az elbeszélést Rába botjáról (*Kanja de Raba*). Pedig itt ókori görög hagyománnyal van dolgunk: Miletosból menekülve egy ember a pénzét egy siciliai ismerősének adta át megőrzésre. A miletosi visszakéri a letétet, a siciliai eltagadja. Biró előtt is váltig vitatja, ő visszaadta. A biró esküre itéli. A csaló kiváj egy botot, ennek üregébe rejti a pénzt, a biró előtt pedig átadja ezt a pénztartó botot a miletosinak, hogy tartsa s ekkor megesküszik, hogy ő visszaadta a reábizott pénzt. A miletosi indulatában földhöz csapja a botot, ez összezuzódik, a pénz kihull, a gonosz csel kiderül.

[1]) Hermann Gunkel, Das Märchen im Alten Testament. Tübingen 1917. 90 l.

Ezt a régebbi mesetárgyat a rabbinikus hagyomány átveszi: megteszi Rába amórát az igazságkiderítő birává. De belekerült ez a tárgy Cervantes Don Quijote-jába is valamint Hans Sachs műveibe. Nagyon érthető, ha Jair Chajjim Bacharach, a ki nem tudhatott Kónon grammatikusról, úgy vélte, hogy itt is zsidó elme műve ment át a népek tulajdonába.[1]

Egy harmadik és utolsó példa: Zunz óta tudvalevő, hogy Pészachhagádánknak tán legnépszerűbb darabjában, a *Chad Gadjá*ban az európai népköltészet halmozó meséje visszhangzik.[2]

Hogy Európának keresztény költészete át van szőve bibliai vonásokkal, elemekkel, emlékezésekkel, könnyen érthető. Első sorban természetesen a vallásos költészet: a középkori legenda, a reformatio irodalma, Dante, Milton, Zrinyi nagy vallásos eposai (a Tassóé kevésbbé), Racine, Klopstock, Victor Hugo, Tompa Mihály bibliai tárgyú költeményei, Vignynek vagy Madáchnak Mózese. Hisz' még magyar nemzeti krónikásainkra, s így magyar nemzeti mondánkra is alakítólag hatott a Szentirás.

Mi itt inkább a nem vallásos irodalomba behatolt s mintegy lappangó bibliai motivumokra szoritkozunk.

Mindjárt azokat az elbeszéléseket, melyek Szentirásnak küszöbén oly meghitten köszöntenek, a teremtésről és a vizözönről szóló fejezeteket száz szál fűzi az öt világrész népeinek hagyományaihoz és mythoszaihoz.[3]

Hermann Lipót: Jákob és az angyal.
Jakob und der Engel. Jacob et l' ange

A bibliai őstörténet idegen néphagyományokkal való kapcsolatának egy példáját vegyük tüzetesebben szemügyre.

Ézsau és Jákob történetének nevezetes mására akadunk a nyugati Szudánban, a Wagadu-eposban. Wagadu városát gonosz szellemek elrabolták s elrejtették. A szent várost csak az szerezheti vissza, a ki lehozza az égről azt a dobot, melyet a dsinnek oda erősítettek. Ámde ezt csak az hozhatja le, ki a dsinnek nyelvét érti. Mama-Dinga király bírja ennek titkát. Azonban maga már öreg, oly öreg, hogy a legidősebb fiát is csak szőrös karján és karperecén ismeri meg. Hét fia van. Ezek közül a hat idősebb a ház régi szolgáját becsmérlik, bántják. Csak a legifjabbik becsüli meg, tartja jól. A mikor Mama-Dinga halálán van, elküldi szolgáját legidősebb fiáért, de az öreg cseléd a hűséges legfiatalabb fiát hivja. A fiú levág kecskét, lenyúzza, börét karjaira teríti, hogy az oly érdesnek lássék mint bátyjáé. Azután elmegy legidősebb bátyjához, kölcsön kéri tőle ruháját és karperecét, azon az ürügyen, hogy adósán így inkább behajtja a tartozását. Éjfélkor az öreg szolga elvezeti a legkisebb fiút a király elé, mondván: itt a legidősebb gyermeked. A király végig tapogat a fián, érzi, hogy szőrös és érzi a perecet rajta. Orrához illeszti a ruhát, megszagolja, hogy ez legidősebb fiáé. Elárulja neki a varázsszert, megtanítja a dsinnek nyelvére. Nyelvükön megtudakolja tőlük, hol van a nagy hadi dob s ennek segítségével megszerzi Wagadu városát.

A mikor a motivumok egész láncolatának Ezsau történetével való megegyezésére először utaltam, még nem voltam tisztában a kapcsolat természetével. Legujabban dr. Róheim Géza ennek az epos-epizódnak egy változatára figyelmeztetett. Itt a megegyezés a bibliai elbeszéléssel még sokkal teljesebb. A mikor Digna (úgy hívják itt Wagada királyát) már öreg és vak, így szól egy nap legnagyobb fiához: »Ha darab sült pecsenyét hozol, átadom neked a királyok talizmánját, mellyel az emberek fölött uralkodol.« A fiú elindul az erdőbe vadászatra. De a király szolgája a fiatalabb gyermeknek szerzi a talizmánt. Levágat vele kost, bőrét a fiatalabbnak kezére húzza. Az atyja kezével tapogatja: »Ó fiam, hangod a Diabe hangja, de tested a Khine teste; de elvégre is mind a gyermekeim vagytok.« Diabe megkapja az uralmat. Csakhamar bátyja elhozza atyjuknak a vadpecsenyét, megtudja, mint előzte meg öccse, meg akarja ölni, de atyja kiengeszteli.

Ennek a mesének kiadója utal a tárgynak további változatára a Maszai törzsnél, amely törzsnek a zsidósággal való érintkezései számos kutatásnak és föltevésnek teszik a tárgyát. A mese itt egy 1890-ben elhalt varázslóhoz fűződik. A fiatalabbik testvér kilesi a beszélgetést, amikor bátyjának fölajánlja atyjuk a javas-

[1]) Heinrich Günter, Die chrisliche Legende des Abendlandes. Heidelberg 1910, p. 61, 71, 72, 73. Revue des Études juives. LXII (1911) 312. l

[2]) Bolte-Polivka, Anmerkungen zu dem Kinder und Hausmärchen der Brüder Grimm. II (Leipzig 1915) 312. l.

[3]) Az összehasonlító tárgytörténetnek eme fölötte vonzó fejezetére vonatkozó kutatásokat legujabban összefoglalta és kiegészítette James George Fazer, Falk-lore in the Old Testament. London 1919.

ember (medicine-man) szerszámait és megelőzi a testvérét.[1]

Jellemző, hogy az Ézsau—Jákob-történet, mely ősállapotokat tükröztet, ép Afrika őslakóinál talált többszörös visszhangot. Ellenben József története, az írigyelt ifjabb, szerencsésebb testvér történetének legművészibb alakítása az európai népek lelkének felel meg: egyes vonásai átkerültek mesékbe, p. gonosz testvérek kútba döntik irigyelt öccsüket. (Bolte-Polivka, Anmerkungen I. 514). De a József-történet szinte mindenestül átkerült p. a siciliai népmesébe, mely a testvérek számát a typicus 3-ra szorítva a bibliai elbeszélésnek mesévé fölhasználható elemeit kerek kis egésszé egységesíti. (Laura Gonzenbach, Sizilianische Märchen, Leipzig 1870. I. 189). Nem térünk reá ezuttal arra a hasonlóságra, melyet a József és Potipharné története Hippolytos és Phaedraéval föltüntet.

Az ősanyák közül *Ráchelt* már Jeremiás prophéta (XXXI. 14) mély költői érzéssel úgy tünteti föl, hogy holtában is együtt gyászol, sír az ő szerencsétlen utódjaival. Ez az elterjedt költői gondolat adja meg p. Gyulai Éji látogatásának, Tompa Jávorfameséjének a maga bensőséges hatásosságát, ez ihlette Arany Jánost az ő két költeményére, (Ráhel, Ráhel siralma), a melyben ez a jeremiási képzelet Arany honfiúi fájdalmát leplezi, vagy mondjuk inkább, kifejezi. Ezt méltatta Arany melegen L. A. Frankl-nek Ráhelről szóló cyclusában.

A világirodalomban is csodás gyümölcsöt hajtott *Áron vesszeje*. Miután Kórach tagadta Áronnak jogosultságát a főpapi méltóságra s miután lázadásáért megbünhődött, — minden elégedetlenség, lázongás elnémítására, Áron kiváltságának biztosítására az Örökkévaló elrendeli, hogy minden törzsnek a feje, köztük Áron is tegyen le a frigysátorba vesszőt. Másnap az Áron vesszeje kihajt, virágot sarjaszt, mandulát érlel. Gaston Paris, Bolte-Polivka ebben látják a csodásan kihajtó vessző mondamotivumának eredetét. Ez a mondafaj messze elterjedt. (Bolte-Polivka, Anmerkungen III. 471). Legismertebb példája a Tannhäusermonda: Tannhäuser a Vénus hegyében vétkes életet élt, meg akar térni, de a pápa nem fogadja vissza: époly kevéssé mint a kezében levő bot ki nem sarjad, époly kevéssé találhat Tannhäuser bocsánatot. Isten irgalmas csodát művel: a bot kihajt, Tannhäuserre bűnbocsánat vár. Belekerült ez a motivum a Kiffhäusermondafajba is, s annak Mátyás királyunkról szóló szlovén változatába. A mikor Szent György napján (tavasz kezdetén) Mátyás fölébred százados álmából, elszáradt hársfára akasztja pajzsát, amire ez ujra lombot hajt. Megvan ez a vonás a matyusföldi Mátyás-mondában is, melyet Czuczor dolgozott föl. Mátyás mint ostoros szolgálja gazdáját. Szolgatársa fitymálja: majd ha ostora nyele kihajt s zöld levelet fakaszt, lesz Mátyás a király. Az ostor nyelén zöld levél nő, Mátyás fejére angyalok koronát tesznek. (Ethnographia 1908. XIX. 19, 20).

Hermann Lipót: Izsák feláldozása.
Die Opferung Isaks, La sacrifice d' Isac.

Jefta története a tragikum tompításának mintája. Fogadalmat tesz, ha győz, föláldozza, a mi legelébb utjába tér. A Szentírás inkább sejteti mintsem elbeszéli, hogy Jefta föláldozza a leányát. Számos az olyan mese, melyben az atya fölajánlja gonosz szellemnek a fiát vagy azt, a mi legelébb eléje kerül. Sőt a teljes Jefta cselekmény is ismétlődik: Maiandros hasonlóképp győztesen visszatérve a háborúból föláldozza a fiát. (Gunkel, Das Märchen im Alten Testament, Tübingen 1917, 120, 162. l.)

Sámson története egyenesen az óriásokról szóló hagyományokra emlékeztet. De van egész közel megfelelője. Niasabont szigetén élt egy király, kinek élete a hajában rejlett, odavész, mert leánya elárulja a titkot atyja ellenségeinek. Nisusnak, Megara királyának bibor vagy arany haja van a feje közepén, ha ezt kitépik, Nisusnak meg kell halnia. A mikor a krétaiak ostromolják Megarát, Nisus leánya beleszeret a krétaiak vezérébe Minosba s ezért kitépi atyjának ezt a haját. Más, még hasonlóbb változat szerint Nisusnak nem élete, hanem ereje rejlik a hajában. A mikor ezt leánya kitépi, elgyöngül s elesik Minos kezétől. Hasonlóan mint Nisus jár más mondában Pteredlaros, Taphos királya. Ő is abba pusztul bele, hogy az ellenségébe szerelmes leánya kiszakítja bibor haját. (Frazer Folk-lore in the Old Testament II. 484-486).

Saul király szolgáljon például arra, miként hatolt be bibliai elem a magyar nemzeti mon-

[1]) Ethnographia 1916, XXVII. 24 il. — Afrikanische Märchen herausgegeben von Karl Meinhof. Jena (Märchen der Weltliteratur) 1917. 224 l. Hollis, The Masaai, Oxford. 1903. 326—328.

dánkba. Szent László királyról már Arany János révén is közismert, hogy:

Vállal magasb mindeneknél.

Ámde Arany itt csak a régi nemzeti hagyományt követi, amely már a fönséges Szent László-hymnusban megszólal latinúl is, magyarúl is.

Humeris tuis altior cunctis

Válladtúl fogva mindeneknél magasb.

Nyilvánvaló, hogy a történelmi valóság, Szent László termete ihlette a hymnust erre a sorra. De ennek a valóságnak szóba öltése, kifejezése szinte betű szerint követi azt, a mit a Szentírás kétszer is elmond Saul királyról. (I. Sámuel IX, 2, X, 23).

Dávid viadala Góliáttal példája maradt az isteni segítséggel kivívott diadalnak Tassonál is, (VII, 78) Zrinyinél is (XIV, 103) és mintája Aranynál.

Kevéssé dicsően mutatja be Szentírásunk Dávid alakját *Urijjah* esetében. A király, miután Urijjaht hitvesi becsületében megbántotta, Jóab hadvezérnek még levelet is ad vele, melynek folytán Jóab odaállítja Urijjaht, hol a csata legveszélyesebben dúl: Urijjah odavész. Ez az Urias-levél-typus megismétlődik a mesékben (Bolte-Polivka I. 198, 282), leghíresebb párdarabja Bellerophontes esete, melyet az Iliás (VI, 155 kih.) beszél el: Proteus király, felesége rágalmazó ösztönzésére el akarja veszíteni Bellerophontest, de visszariad attól, hogy maga megölje, hanem elküldi apósához, Lykia királyhoz táblára vésett írással, melyben Bellerophontes halálát követeli. Lykia királya halállal fenyegető feladatokat ró a hősre, de ez diadalmasan állja.

Viszont megint királyi és emberi nagyságában mutatkozik Dávid Adullam várában. Szomjúság gyötri, az előtte táborozó philisteusok elzárják előle Bethlehem forrását. Három hőse keresztül tör a philisteusok táborán s vizet hoz a forrásból. Dávid ezt a drága italt áldozatúl önti az Örökkévaló elé, — hisz belőle innia annyi volna, mintha ezeknek a hősöknek vérét inná. (II. Sámuel XXIII, 15-18). Hasonlót beszél a későbbi hagyomány Nagy Sándorról, hasonlót habsburgi Rudolfról.

Dávid királynál is kegyeltebb alakja a legendának *Bölcs Salamon*. A Szentírás Salamon bölcseségét azon az ítéleten tünteti föl, melyet az életben maradt gyermekért versenyző két nő közt tesz. Ennek a bibliai elbeszélésnek párhuzamaira már régebben is utaltak. Frazer könyve (Folk-lore in the Old Testament III, 570, 571) beszámol négy indiai változatról, melyre ujabban bukkantak európai kutatók: »valamennyi családi rokonságot tüntet föl egymással és héber eredetijükkel«. Lényegükben ekkép szólnak. Egy kereskedőnek két felesége van, az egyiknek van gyermeke, a másiknak nincs. De a gyermektelen is viselte a gyermek gondját, úgy hogy a fiúcska nem is tudott különbséget köztük. A kereskedő családjával más országba jött s ott meghalt. A két nő civódik: mindegyikük vitatja: enyém a gyermek, én vagyok a ház úrnője. A király elé kerül a pörük. Az igazságügyminiszter kimondja az ítéletét: osszák szét a birtokot, azután fürészeljék ketté a gyermeket. Az igazi anya úgy érzi, minha fejébe száz villám csapott volna bele, mintha szivét dárda járta volna át: »Nem az enyém ez a gyermek! Vagyon nem kell! Legyen övé a gyermek, ő a ház úrnője. Se baj, ha én idegenben nyomorúságosan tengetem életemet, ha csak távolról látom a gyermeket, akkor elértem életem célját, ellenben fiam nélkül most az egész élő világ halott nekem.« A másik nő szót sem szól. Ekkor a miniszter az anyai érzésű nőnek ítéli oda a gyermeket, az érzéstelent elűzi.

Egy ceyloni változatban egy fürdő asszonynak fiát elrabolja női démon. Pörük prophéta elé kerül; a prophéta vonalat húz, reá helyezi a gyermeket s felszólítja őket, húzzák mindketten, a melyikük magához rántja, azé legyen. Az igazi anya félti a gyermekét s inkább lemond, — természetesen neki ítéli a prophéta. Ez a ceyloni mese héber fordításban most már a kisebb midrások gyüjteményébe került. (Eisenstein, Ozar Midrashim, New-York 1915, 333. l).

Mellőzzük itt *Illés* prophéta olajos korsójának, mellőzzük a cethaltól elnyelt *Jónának* számos megfelelőjét a néphagyományban.

Befejezésül csak egy közismert bibliai hatásra utalok. *Jób* könyvének elején az Örökkévaló elé gyűlnek az angyalok, velük jön a sátán is. Az Örökkévaló kérdezi tőle: ügyet vetettél-e szolgámra, Jóbra? A sátán ingerli Istent, hogy Jóbot próbára tegye, Jób a próbát állja. Megkapó egyezéssel Goethe Faustjának mennybeli prologusában is az Isten köré gyűlnek az angyalok. A gáncsoskodó Mephistophelestől Jób könyvének fordulatával, kérdi Isten: Kennst du den Faust? Meinen Knecht!

Mephisto próbára téteti Faustot, Faust is végül megtisztultan kerül ki a próbatételből. Folytassuk-e az ember tragédiájával? Madách itt követte Goethet, azaz Goethe mintáját, Jób könyvét.

*

Csak néhány példát hoztunk föl a Szentirás személyeinek és motivumainak hatásaira. Zsidó és nemzsidó irodalomban, költők alkotásaiban, népek hagyományaiban mindenütt felénk csendül: Die Bibel und kein Ende, — a Szentírás, ujra a Szentírás s mindig a Szentírás.

Lilien: Zeichnung. Lilien rajza. Lilien: Dessin.

szerezte Jokli számára azt a magán-protectiót, mely a törvény által elnyomottnak egyetlen fegyvere az emberi szivben meggyökerezett gonoszság ellen.

Mint mondok, hét sváb falú volt az ő istentől rendelt territoriuma. Mindegyikben huszonnégy óráig dominált; mindegyikben volt egy szállója: itt egy padlás, ott egy fészer, istálló, egy kis zugoly, ahol kihúzta az éjszakát. Délután jött és másnap délután ment, oly pontossággal mint napjainkban a börzei sürgöny. Az asszonyok előre tudták a napot, hogy mikor érkezik, számítottak reá és bizonyos kedvezményben részesítették. Megkínálták habart babbal, füstölt orrjával, malacpecsenyével:

— Nyúlj hozzá Jokli, nem harap!

De a Joklinak nem kellett. Ő tudta, miért. Hiába mondták neki, hogy ami bemegy nem bűn, csak ami kijön: Jokli nem akarta elhinni. És okosan is tette, hogy el nem hitte, mert ha elhiszi, akkor a sváb asszonyok óvatosabbak lettek volna a kinálással s az eredmény ugyanaz.

Sok napi járóra köröskörül nem lakott a Joklinak fajrokona, nem élőlény, kit hozzá valami bensőbb kapocs csatol, aki cselekvéseinek indokát megértse, s akit ő teljesen felfoghatna: hetekig nem érintkezett emberrel, ki rokonszenvező nyájassággal szól hozzá, kivel egy asztalhoz ülhet, ki számára éjszakára vendéghivó puha ágyat vet, s talán éppen ezért még szívósabban ragaszkodott Jokli hitének külsőségeihez, szigorúan végezte a kézmosásokat (arcára is több gondot fordíthatott volna!) végigimádkozta az előírt imádságokat és gondolatban egy volt a világ négy tájára szétszórt népével és semmi kincsért nem követett volna el kihágást, mely e láthatatlan szellemi kapcsot lazulni engedi.

Zsidó husvétkor rendesen meghitta a harmadik megyébe valami ismerőse. Ott áhitattal megülte a »rabságból való szabadulás« ünnepét.

»És vigyél minket a jövő évre Jeruscholaimba !« — imádkozá — és ujra visszament a svábok közé.

Komoran, mogorván tette rendes körútját falujában. Nem sokat teketóriázott az emberekkel. Lenézte őket. Visszaadta a kölcsönt a maga módja szerint. A fiatalok incselkedéseire rá sem hederített és az öregekére gorombasággal felelt. Ez imponált. Jokli megszokta már ezt; hanem azért bizonyos nyomott érzéstől nem tudott szabadúlni, mig csak a falu utolsó cigányputrija mögötte nem maradt. Mikor künn volt a faluból, a tág mezőn, isten szabad ege alatt, akkor fellélegzett, melle kitágúlt, komor vonásai megenyhültek, szürke okos szemeibe valami szokatlan fiatal fény szökelt és dúdolni kezdett magába fül nem hallott, sajátságos melódiákat — nyilván saját kompositióit. Az örök, nagy természet nyilt ölén a földönfutó Jokli keblében mintha valami homályos sejtés derengett volna fel arról, hogy van egy igazságosabb törvény mint az embereké, mely rá a pária bélyeget süté; hogy van egy jog, mely őt sem zárhatja ki a nagy közösségből; hogy ez a föld nem nemzeteké és nem nemzedékeké, hanem osztályrészt követelhet belőle mindenki, aki csak itt van, s egyéb jogcím nem kell hozzá, mint amennyi az útszéli kis tücsöké, aki olyan parányi, mégis olyan hangosan csiripel, minha egyedül volna a világon, s övé volna az egész világ! . . .

Jokli letette nehéz batyuját az országúti árok mentén a harmatos fűbe és úgy elhallgatta a kis tücsök zenebonáját, mintha értené, s úgy rá-rábólintott bozontos mosdatlan fejével, mintha igazat adna neki!

Hát még az erdő! Mi mindent nem mondott Joklinak az erdő, mikor a delelő nap sugarai elől enyhe, óvó árnyába menekült. Az a hangtalan mély nyugalom, mikor a madár alig meri meglibbenteni szárnyait, s madárdal helyett a lombon átsuhanó, ezer gátba ütköző vándorszellő halkan fel-felmorajlik, oly megnyugtatólag hatott mindig a Jokli kedélyére. Ilyenkor a közösség érzete még jobban erőt vett lelkén s itt megtörtént olykor, hogy annyira felbátorodott, hogy lemetszett egy somfaágat vándorbotúl . . . S mialatt ő a somfagalyat köröskörül meghántotta fattyúhajtásaitól, fönn az égbe meredő sudarak ágai közt ott botorkált a mókus és okos szemeivel letekintett az ő régi jó ismerőséhez a Joklihoz és incselkedett vele:

— Zsidó-bidó Jokli, kell-e mogyoró?

És a Jokli meg nem állhatta, hogy hangosan fel ne kacagjon és maga sem tudta, hogy miért? Föltekintett a fürge mókus után a fára, és órahosszant elnézte játékait. Milyen boldog is az a mókus — gondolá — hogy oly könnyedén szökelhet ágról-ágra és nem kell nehéz batyut cipelni a hátán, mint neki!

Ettől a gondolattól Jokli sokáig nem tudott szabadúlni.

Egyszer egy öreg vak koldússal találkozott az országúton. Annak a fogatját megvásárolta a Jokli és azontúl többé nem járt gyalog. Ki volt boldogabb a Joklinál? Darius kincsének sem örülhetett volna jobban, mint ahogy annak a rozzant kétkerekű taligának és annak a göthös, rokkant parádés lónak örült. Jokli nem volt sportman. Mit értett ő ahhoz? A taliga szalmáján pompás ülés esett és a Toncsi (így hitták a szürkét) nagy respectussal viseltetett új gazdája iránt. A megtestesült alázat volt. Fejét minden lépésnél alábiccentette, mint mikor a jó pap imádkozik.

Később rájött a Jokli, hogy első két lábára sántit.

Nem sokat törődött vele; ha a Toncsinak úgy jobban tetszik, isten nevében hadd sántítson! S ha incselkedett valaki a Joklival emiatt, azzal vágta ki magát, hogy az egyenes ember még

ritkább! Amivel pedig Toncsi különösen megnyerte gazdája rokonszenvét; az nyilt, őszinte, bátor tekintete volt. Nem ékeskedett ugyan valami kiváló szépségekkel, előbb egy koldús, azután egy házaló zsidó lova volt, de azért le nem sütötte volna szemét senki fia előtt, sőt mikor a napba nézett is, akkor is csak fél szemével hunyorgatott.

Idők folytán kiderült, hogy a másik szemére — vak.

De ne vágjunk elébe az eseményeknek.

Mikor Jokli készségével együtt első körutját tette kerületében, volt olyan gaudium, hogy még az unokák is megemlegetik. Volt lótás-futás. Összeszaladt hét sváb falu apraja-nagyja, hogy megbámulják a csodát. A sánta ló a tódott-fódott szerszámmal, — az ütött-kopott, léptennyomon nagyot nyekkenő taliga és a megtépázott Jokli önérzetes arca: — oly sajátszerű harmónia, valami magasabb humor ömlött el e képen, hogy aki látta, meg nem állhatta kacagás nélkül.

— Be felvitte isten a dolgodat, Jokli! — incselkedtek vele az asszonyok.

— Tegyetek róla — dörmögé Jokli.

— Ugyan kit ütöttél agyon érte, hékás?

— Össön agyon titeket az isten haragja! — káromkodott a Jokli.

— Kölcsön adhatnád neki a magad lőcslábát, mindjárt jobban toporzékolna . . .

Hanem ez még csak hagyján! Okos ember nem hederit az asszony-pletykára: hadd terécseljenek; ha megunják, majd abbahagyják: nagyobb baj volt az, hogy a férfiak is kezdték magukat a Jokli dolgába ártani, sőt a faluházánál, a kupaktanácsban is szőnyegre került az és élénk eszmecserének szolgált alapjául.

Voltak ugyanis tekintélyes tanácsülő férfiak, kik Jokli ezen felszaporodásában veszélyt szimatoltak a közjóra nézve és tamáskodtak benne, ha vajon jogszerint megengedhető-e Joklinak, hogy lovat, szekeret tartson, nem ütközik-e ez az ország törvényébe?

Okoskodtak ők pedig ilyeténképpen:

A törvény megtiltja a Joklinak, hogy állandóan megtelepedjék és saját házzal birjon: már pedig, ha a Joklinak taligája van, akkor állandóan a taligában lakik, ergo — az a taliga az ő háza; miután pedig a ház a törvénybe ütközik, törvénybe ütközik a taliga is . . .

És ez összeütközésben valószinüleg szilánkokra forgácsolódott volna a Jokli taligája, ha véletlenül fogytán nincs a bor a kupában, és az ülés fel nem oszlik, mielőtt a Jokli ügyében bíró uramék végleges megállapodásra juthattak volna.

Mennyi gyötrésnek és kinzásnak volt Jokli úton-útfélen kitéve, mig a publikum az ő új életmódjához hozzászokott. Hányszor nem vágták ketté hámistrángját! Hányszor nem fordították fel kezdetleges járművét! Mi mindent nem követtek el rajta, mennyi pogányságot, embertelenséget . . . És mindez csak arra szolgált, hogy a Jokli és lova közt fennálló barátságos viszonyt még szorosabbra fűzze. Gyöngédebb gazdát mint a Jokli, hálásabb cselédet mint a Toncsi képzelni sem lehet. Csodadolgokat beszéltek faluszerte kölcsönös ragaszkodásukról egymáshoz. Joklin megesett olykor, hogy koplalt, de soha a lován; mert a Toncsi először is nem volt válogatós, széna hiján megette a szecskát, szecska hijján a szilvát, babot, kenyeret, húst (még ha »tréfi« volt is) és másodszor: volt esze neki, és ha gazdája olykor (a szegény ördög nehéz alvású volt) el akarta aludni a hajnali abrakolást, a Toncsi addig rángigálta, mig fel nem ébredt, a minek a Jokli mód nélkül örülni tudott.

A ki ismeri a sváb faluk természetét, az tudni fogja, hogy nincs az a sváb falu, ahol évente legalább egyszer bucsut ne tartanának. Jokli ösztönszerüleg távol tartotta magát a népélet e pezsgő nyilvánulásaitól.

— Garázdák, ha józanok — gondolá — hát még ha bekáfoltak. Nem engedte magát a haszon reménye által elcsábíttatni, hanem elkerülte azt a helységet háromnapi járóra, a mennyire csak lehetett.

Hogy, hogy nem: egyszer mégis megesett rajta a szerencsétlenség. Gondtalanúl belement

Herman Lipót: Emlék katonakoromból 1914.
Andenken aus meiner Dienstzeit. Souvenier.

a búcsuba. Jehova megverte vaksággal. Csak akkor vette észre magát, mikor a falu kellő közepén stációzott és az otromba suhancok körülfogták a taligáját és mindent elkövettek, hogy sodrából kihozzák.

Jokli hagyta őket imposztorkodni és próbált vásárt csapni. Hiába, nincs az a rossz, a minek jó oldalát ne lehetne találni. Legalább kárpótolja magát a bosszuságért egy kis haszonnal.

Egyszerre, mikor Jokli legjavában alkuszik egy sváb asszonnyal és égre-földre esküdözik, hogy olyan fejre való kendőt nem kapni még a fábrikánsnál sem mint az övé: örjöngő kacaj csapódik a Jokli fülébe. Hátra fordul, és kicsibe múlt, hogy meg nem ütötte a guta.

Egy deli sváb legény ott állt a Toncsi fejénél és nagy phlegmatikusan gyújtogatta a gyúfákat és rendre odatartogatta a Toncsi jobbik szeméhez, ha vajjon megpislantja-e? A Toncsi balszeme határozottan tiltakozott a tréfa ellen, de a jobbik szeme (jelen esetben a rosszabb) semmit sem tudott az egészről. Észre sem vette.

— Fekete hályog! hangzott minden felől. A Jokli sántája — vak! Azután chorusban ismétlődött az az otromba kacaj, és belenyilallott a Jokli lelkébe olyan keservesen, olyan fájón. Nem mintha Jokli már előbb rá nem jött volna társának eme fogyatkozására is: hiszen tudta, rég tudta ő azt, de mi köze ahhoz másnak? Minek azt mindjárt dobra ütni? Nem elég, hogy a sántaságát úgy megpanaszolják, hogy sajátságos bicegő járása fölött annyit gúnyolódnak: most még vaksága miatt is meg kelljen szenvednie!

Keserű érzelmekkel vezette be Jokli este a lovát a dülékeny istállóba; szomorúan simogatta végig Toncsi kusza sörényét, midőn elébe rakta a drága szénát, biztatta, hogy csak egyék, és ne búsuljon, mert ő ezentúl sem fogja szemére lobbantani a gyarlóságát, valamint eddig sem tevé: Toncsi ma kedvetlen volt, kelletlenül harapdálta az abrakot és rá sem hajtott a szép szóra.

Jokli lerakódott a taligáról. Bevitte batyuját az istállóba és a Toncsi példájára ő is lefeküdt. Csakhamar odalopódzott mellé az álom tündére és ölébe fogta a Jokli kócos fejét és addig-addig beszélte tele mindenféle mézes-mázas szavakkal, hizelgő, nyájas beszédekkel, mig Jokli minden földi bajt feledve csöndes boldog álomba szenderült. És minő furákat tudott álmodni a Jokli! Ma azt álmodta, hogy egy nagy »khilébe« (zsidó község) megtették »roshakólnak« (zsidóbiró), a mi a képzelhető legnagyobb tisztesség és ő százhúsz esztendeig viselte ezt a hivatalt, épített templomot és alapított mindenféle jótékony intézeteket, többek közt egy menedékházat sánta és vak lovak számára, ahol a Toncsi — mindkét minősítménnyel dicsekedhetvén — praesideált . . .

Herman Lipót: Őrszem. Wache — Sentinelle.

És Jokli még sok esztendeig örvendhetett volna magas hivatalának, ha valaki fel nem cibálja édes álmából.

A Toncsi volt.

Fájdalmasan nyerítve, vihogva, sánta lábaival a földet kaparva, reszkető testével le-lehajolva gazdájához és fejét, vállát meg-megnyalogatva — úgy keltegette, úgy nógatta, hogy keljen fel, mert baj van.

Jokli forró nehéz cseppeket érzett végigfolyni arcán, mintha meleg friss vér lett volna — felszökött a vacokról — meggyújtotta a mécset — azután összecsapta a kezét, az irtózat elzsibbasztotta nyelvét, belekapaszkodott a szénatartóba és bambán, a fájdalom és megdöbbenés által eltorzított arccal, tátott szájjal, elfojtott lélekzettel bámult hűséges lovára, mig szemei lassan megteltek könnyekkel és feloldódzván nyelve, elkezdett bőgni, hogy az egész szomszédság összefutott.

Valami hallatlan történt, valami vérlázító, a mit a toll irtózik leírni, a mi megfertőzteti a képzeletet, ha költemény; és bélyeget süt az emberi nyomorúságra, ha igaz! Egy pokoli fajzat, egy galád, hitvány, nyomorúlt kölyök helyét nem találva, pajkosságból, tréfából belopódzott az istállóba és orozva kiszúrta a szegény Toncsi egyetlen ép szemét . . .

És mindez azokban a régi jó időkben történt, melyekért Jokli oly elszántan kardoskodott.

És még sok egyéb. Ki győzné azt mind elmondani. De akkor Jokli még fiatal, alig negyven éves volt és az ember tulajdonképpen nem a régi jó időket szereti, hanem saját fiatalságát, melyet azok bűbájos fénnyel visszatükröznek.

Azután a baleset után Jokli ismét nyakába vette a világot és gyalog járt úgy mint azelőtt, hanem tíz álló esztendeig feléje sem nézett annak a falunak, kerülte, mint a bélpoklost.

Ezalatt a tíz év alatt nem változott Joklinak egy hajszála sem, — mi volt Joklinak tíz esztendő! — de a faluban sok minden megváltozott. A hajdani ellenséges indulat egy kedvezőbb áramlatba csapott át. Az egész falu érezte mintegy, hogy egy nehéz nagy tartozást kell lerónia a Jokli iránt. Igen, a falu lelkiismerete megmozdult, mikor Jokli tíz év mulva éppen oly porosan, megtépázva, batyuval a hátán, kimért ünnepélyességgel ujra bevonult. És nem lehetett többé panasza, hogy nem látják szivesen, hogy megtagadják tőle a szállást, hogy gúnyolják vagy incselkednek vele. Az igaz, hogy az idők is megváltoztak, a törvény is megváltozott. A Jokli fajtájának nem írta elő többé senki, mennyi ideig időzhet egy helyben. A kisbíró mogyorófapálcájának nem volt hozzá semmi köze, mert Jokli nem volt sem csavargó, sem koldús, hanem a maga szegény embere, kinek nem ad senki semmit és aki nem is kér senkitől semmit. És nem szaporodott-e a falu felvilágosodott emberekkel? Nem jött-e haza a katonaságból Scheiter Flórián, az ujkori eszmék hirdetője, ki Joklit első pillanattól fogva pártfogásába vevé? . . .

És az évek multak és az emberek öregedtek, és rendre kidőltek az élők sorából. Jokli is vénült. Egyre rövidebb kirándulásokat tett és egyre hosszabb pihenőket tartott. Utóbb már csak nagy ritkán hagyta el a falut, melyhez az ő Toncsi lova szomorú emléke csatolta.

A fentírt nyári délután Jokli kiült a ház előtti padkára sütkérezni. A kis kertből gyönyörű almák kandikáltak elé a sötét lomb alól. Jokli megáhította. Felkelt a padkáról, hogy egy almát szakítson magának. Alig tett azonban pár lépést előre, hirtelen hanyat fordult.

Abba az almába már csak a más világon fog beleharaphatni.

*

Amikorra Csámpás a kisbíró a faluházához visszaérkezett, hogy a helyét a disponibilitásba helyezett deresen, a gangon elfoglalja és a szokatlanúl fárasztó körut bevégeztével az áldott nyugalom ölébe hajtsa kopaszodni kezdő fejebűbját: már akkorra egybegyűlt az érdemes előljáróság, körülülték a hosszú tölgyfaasztalt, meggyújtották a nagy olajos lámpát, mely a mestergerenda közepéről függött alá az asztal közepére és megindúl a tanácskozás.

— Hörts etz Moahna! (Halljátok férfiak!) — kezdé áhitatos mély fohásszal szélesszájú biró Szepi, hatalmas tenyereit előre nyújtva és mélázó tekintettel maga elé nézve, mint mikor az ember templomban a kalapjába imádkozik. — Egy nem mindennapi esemény folytán hittam össze kelmeteket, hogy tanácsot üljünk . . . A Jokli meghalt . . .

Itt bíró-Szepi egy kis művészi szünetet engedett meg magának, hogy a kijelentés fontosságát hangsúlyozza, de minden észlelhető hatás nélkül. A kupaktanács tagjai közül ki a függő lámpának a padlásra vetett sugárkarikáit bámulja, ki az asztalra néz, ki pedig a dolmánya pitykéit olvassa. Egyhangú, közönyös képeiket butának tünteti fel a kelletlenség és az unalom.

De még Scheiter Flórián, a Jokli pártfogója arcán, ki ott ül az asztal végén szemben a nótáriussal, sem észlelhető a legkisebb megindulás sem; tartozó kötelességünknek tartjuk azonban följegyezni, hogy Scheiter Flórián sem a sugárkarikákat nem bámulja, sem a dolmánya pitykéit nem számlálja, hanem ehelyett egy régi ujságlap betüit bujja, mely foglalatosságába annyira belemerült, hogy az érdemes gyülekezet iránti tiszteletről, melynek maga is »ténykedő« tagja, megfeledkezve: nagy lelki nyugalommal fölrakta könyökeit az asztalra és úgy tesz, mintha otthon volna.

Mint tudjuk, Scheiter Flóriánnak szenvedélye az ujságolvasás. Ah, milyen derék ujságolvasó is az a Scheiter Flórián! Neki tökéletesen mindegy akár a tegnapi, akár a tegnapelőtti szám, akár a tavaly nyári. A dátumot úgy se nézi meg soha. Minek? Hisz az vajmi közönyös. Az igazság el nem évül, és Scheiter Flórián becsületes lelkéhez sohse fért hozzá a kételynek egy árnyéka sem, hogy amit az ujságok irnak, nem a legutolsó betüig csalhatatlan és igaz!

De térjünk vissza a tanácskozáshoz.

— A Jokli meghalt . . . ismétlé bíró-Szepi még egyszer és folytatni akarta mondókáját, de nem volt ideje megtoldani a többi ragasztékkal, mert egy bömbölő hang mély bassusa belevágott a szavába:

— Ha meghalt, isten hirével el kell temetni . . .

Ez olyan volt, amit elmondhatott volna akárki, de mégse mondhatta, nem merte volna odamondani más, mint Kaczkiás Máté, a közgyám, ismeretes házsártos ember, a kupaktanács kebelében az egyetlen szál oppositió, ki bíró-Szepi egy szavát sem hagyhatta megjegyzés nélkül.

— Épp az, hogy el kell temetni — replikált biró-Szepi, diadala érzetében lesujtó pillantást vetve ellenfelére; — de ki temesse el és hová temessük?

— A temetőbe! — jegyzé meg ártatlanul a Tibli Hanzi esküdt, aki nem találta fel a puskaport és így azt se birta felfogni, hogy mi van azon nevetni való, ha ő azt mondja, hogy a

a temetőbe kell temetni. Bizon pedig kkorát kacagtak, hogy egy kis kartácsnak vált volna. Még biró-Szepi sem állhatta nevetés nélkül, pedig ő már egy álló esz- óta gyakorolta magát abban a bölcs ben, hogy a tekintélyt annyira csorbító sről egészen leszokjék és titokban irigyelte a Scheiter Flóriánnak kiborotvált komoly képét azzal a tekintélyes ugorkaorral a en, mely soha mosolyra nem fanyarodott. cheiter Flórián most sem mosolygott, de yos fitymáló kifejezés suhant el szájszög- felett, midőn feddőleg felpillantott és az apot nagy lelki nyugalommal összehajto-

- De már azt nem jól mondta, Tibli sógor lalt meg ujra Kaczkiás Máté a közgyám; rt az ellenkezik a vallással. Jó lesz, ha ezt rja kelmed a gyónócédulájára. Bizon meg- elne érte egy kis poenitenciát . . .

– No. no! Nem kell azt mindjárt olyan zerint venni – veté közbe magát Róka , a törvénybíró, ki a falu tanácsában ren- a békéltető szerepét szerette játszani; – úgy gondolta azt a Tibli sógor, hogy a őbe temessük; a zsidó Jokli nem juthat se svilágra, se a mi temetőnkbe, mert ahhoz igaz katholikus embernek van jussa; de nyilván akkép értette a Tibli sógor, hogy kutána Jokli meghalt és eltakarítani csak hát temessük el a temető árkán kivül a ba, a hova a korelás muszkát elástuk ennyolcban . . .

- Negyvenkilencben! – vágott közbe ter Flórián.

- A revolució alatt – szólt békéltetve koma.

- Az nem is egy muszka volt — hanem gy muszka! – kiáltott felülkerekedve kiás Máté a közgyám.

– Osztég azok nem is a korelába haltak hanem a nyers ugorkába! – böffenté ki lmasan a Tibli Hans helyreütni akarván i kudarcát.

– Tsa! – Biró-Szepi nagyot ütött az asz- – Nem azért jöttünk össze, hogy a musz- háborgassuk, hanem hogy eldöntsük, hogy rténjék a zsidó Joklival. Kelmetek azt be- Azért hát szóljon hozzá, aki gondolja, ért hozzá valamit.

Az egész gyülekezet az asztal végén nyu- n pipázgató jegyzőre fordità lelki és testi it. Bonyolódott és nem bonyolódott ügyek- ő volt a tulajdonképeni intéző hatalom. A szája óraszámra eljárt. A falu pennája a eljárni. Mikor aztán kifogyott belőlök a és egészen belebutultak az okosságba, a derék jegyző beléjök diktált egy kis ri értelmet, aminek ők nagyon meg is k; de a kegyetlen ember most még nem

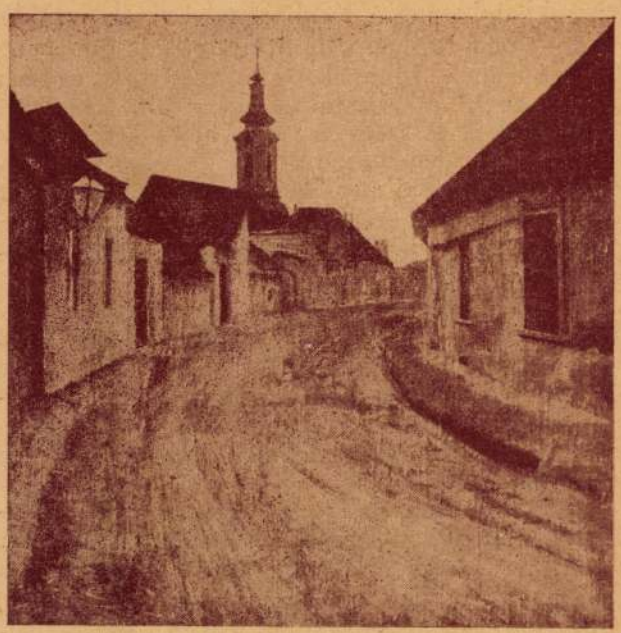

Herman Lipót: Utcarészlet — Gassenansicht. — Rue.

akarta elérteni a feléje irányult tekintetek néma fohászát és a kupaktanács ennek folytán kénytelen volt még tovább törni a Jokli fejét.

– Hát jó, én nem bánom, temessék el kelmetek a Joklit a temető-gádorba – szólt kis szünet után Kaczkiás Máté oly hangon, mintha egyenesen az ő beleegyezésén fordulna meg az egész.

Ez a hang biró-Szepit bosszantotta.

– Én sem bánom – szavazott a Tibli Hans.

A Róka koma, mint inditványozó, természetesen szintén nem bánta, a többiek se bánták; de annál inkább bánta a biró-Szepi.

– Hát tudják-e kelmetek, hogy kit szokás a temetőgádorba temetni? – szólalt meg versenytársát, Kaczkiás Máté uramat keményen méregetve. – Ha nem tudják, hát megmondom én: az utonállót, a kivégzettet, az öngyilkost. A zsidó Jokli nem volt sem egyik, sem másik. Becsülettel kihúzta a maga idejét, és nem esett senkinek a terhére. Azt a tisztességet, hogy a temetőbe temetnénk, nem adhatjuk meg neki, mert a pap nem engedi; de azt a gyalázatot, hogy a temető árkába dobjuk, nem érdemelte meg tőlünk a Jokli, nem úgy van? . . .

Kaczkiás Máté uramnak most az egyszer torkán akadt az oppositió. De mán – őtet ugyse! – ezt nem hitte volna a biró-Szepitől. Erre bizonyosan a mester tanította rá, mert a maga eszétől még soha sem mondott ilyent.

– Aztán meg azért sem lett volna tanácsos a Joklit a gádorba temetni, – szólt Tibli Hans, aki az elébb nem bánta, de most egészen a biró-Szepihez pártolt; – mert hátha – az ember nem tudhatja – ámbátor minálunk egy fia legye sincsen – de azok a zsidók napról-napra hatal-

masabbak lesznek – hátha egyszer csak eszükbe jut, — nem tudhatni, hol, merre, micsoda pereputtya van a Joklinak, – osztég csak egyszer ránk ütnek ármádiástul – egész falu, egész ország zsidaja és számon kérik, hogy hova tettük a Joklit – nem igaz, he? . . .

– De már a meglehet! – veté oda lakonice a nótárius az egész gyülekezet nagy megütődésére, és nagy lelkinyugalommal tovább pipázgatott.

– Nos hát rajtad a sor biró-Szepi! – gúnyolódott a letromfolt közgyám, miután első meglepetésétől magához tért, – halljuk tudsz-e a magad eszéből is valami okosat? Hát mi történjék a Joklival?

Feszült, várakozásteljes csönd állott be e provokációra.

Ekkor az asztal tulsó végén, ép oly váratlanúl, mint méltóságteljesen fölemelkedett Scheiter Flórián, komoly ünnepélyességgel végignézett a gyülekezeten, bal öklét az asztalra nyugtatta, jobb kezével, melynek ujjai között az összehajtott ujságlap volt látható, egy szónoki mozdulatot kockáztatott és emelkedett hangon imígy kezdé beszédét:

– Tisztelt birák uramék, nagyrabecsült esküdtek és különösen tisztelt nótárius uram! Mi tudnivalólag azért ültünk együvé ilyen öreg este, hogy a közöttünk megszámlálhatatlan sok esztendeig kódorgott, úgynevezett zsidó Jokli polgártársunk hült tetemeinek mikénti eltakarítása iránt való legcélszerűbb megállapodások fölött mindaddig vitatkozzunk, mig – –

– Istennek úgy tetszik – sietett Tibli Hans a válogatott konstrukcióba belesülni készülő Scheiter Flórián segitségére.

– Mig kikálkuláltuk – folytatá Scheiter Flórián feddő pillantást vetve a hivatlan kisegítőre – azt az egyedül lehetséges és az isteni és emberi törvényeknek egyaránt megfelelő módozatot, mely szerint a fentjelzett, a legújabb törvény által polgártársunkká qualifikált úgynevezett zsidó Jokli eltemetendő lészen.

Kaczkiás Máté meg nem állhatta, hogy Scheiter Flórián csodálatra méltó szónoki képessége elismerésében szomszédját gyöngéden oldalba ne bökje. Biró-Szepi pedig halkan odasúgta a törvénybiró fülébe:

– Lássa kelmed, ez osztán tudja a módját.

Scheiter Flórián folytatá.

— Amint ezen érdemes elöljáróság bölcs belátással az imént folytatott discursus folyamában megállapitá, két neme vagyon az eltemetésnek: t. i. temetőn belül és temetőn kivül . . .

– Meg mikor valakit főbe kullinta – jegyzé meg halkan Tibli Hans.

– Vagy amikor valaki vizbe ful – szólt Róka koma.

– És ki nem halászhatják — egészíti ki az oppositio.

– Csak bizzátok rá – tudja már (Flórián), hogy mit akar mondani — szé tektori hangon a biró-Szepi.

— De minekutána – folytatá S Flórián – ezen nagyérdemű, a helység fölött atyailag őrködő gyülekezet, n szerény tagja magam is lévén — a jelen mindkét modulatio alkalmazását fontos o visszautasitandónak véleményezi: ennél én mondok valamit . . .

— Halljuk a Flórián sógort, halljuk

– Látjátok ezt? – kérdé Scheiter betanult beszédéből kizökkenve — mi e

– Az olyan papiros, amibe a greisle a hájat meg a szalonnát takargatja – fele Tibli Hans.

– Nem áll! mosolygott Róka kom greisler-Toni a hájat káposztalevélbe szol kargatni.

– Ez egy ujság! szólt Scheiter Flóriá san, nyomatékkal. – Valóságos, igazi ujs tudják-e kelmetek mi van ebbe' az ujság kérdé tovább áhitatosan széjjelteregetve a

— Semmi! — hangzott mindenfelől.

Scheiter Flóriánt ez a barbár felelet szerre kihozta méltóságos nyugalmából.

– Ti bárdolatlan, tudatlan, buta em vagytok; annyi eszetek sincs, mint a kö feketéje; a világ sorsáról pedig éppen tudtok semmit, nem hallotok semmit; m sem tudjátok, hogy világszerte már nem földbe temetkeznek, hanem egyenesen a

– A tűzbe! — ismétlé a kételkedő hangján az összes kupaktanács. Ez a felf oly megdöbbentő hatással volt a gyülek hogy elfelejtették Scheiter Flóriánt ledoro iménti gorombaságai miatt.

– Igen, a tűzbe! – folytatá Scheiter F felmagasztosult arckifejezéssel. – A ki nem itt az ujság: tulajdon szemeivel kiolva belőle, ha olvasni tud. A megholt emb rakják egy nagy csomó rőzsegalyra, alája tanak — aztán nem marad belőle egyéb, egy marok pernye. A doktorok azt mon hogy ez nagyon egészséges, költséggel se azért világszerte már is mindenütt uzsuvá

A kupaktanács most az egyszer egy k se szólt, hanem in corpore leeresztette a és tátott szájjal, előre könyökölve várta, Scheiter Flórián még mit fog mondani.

Scheiter Flórián pedig egy lendülette fenn termett a szónoki pathos magaslat imígy végezé be oratióját:

– Annak utána én ezen érdemes h tanácsa elé azon indítvánnyal járulok, ho kalmazkodván a világszerte megindult uji kellékei iránt való szükséglethez, mi a p társunkat, a zsidó Joklit se temetőn bel temetőn kívül ne temessük, hanem a h dicsőségére a falu piacán ünnepélyesen éges

HERMAN LIPÓT.

Harminckét éves Herman Lipót és félemberöltőnyi szorgalmas munkálkodásával a közönség széles rétegének meleg érdeklődését nyerte el. Azt a figyelmet, amelyet tehetségével már akadémiás korában felhívott maga iránt, az esztendők folyamán ébrentartotta, sőt fokozni tudta. Tehetségét nem vitathatták soha még azok sem, akik nem jártak vele egy úton. A Szépművészeti Múzeum korán kiakasztotta anyjáról festett képét. A legelőkelőbb művészek befogadták maguk közé és egyenlőként bánnak vele. Művészeti egyesületek vezető szerepet adtak kezébe. És nincsen kétség benne, hogy Herman Lipót a megbecsülést úgy tehetségével, mint eszével megérdemelte. Bizonyos azonban, hogy ebben személyisége, könnyed fesztelenségének, biztos közvetlenségének is szerepe volt, még akkor is, ha megjelenése kissé darabos is. Ám akit külsejével nem tud meghóditani, azt megfogja humorával, amely sohasem hagyja őt el.

Herman Lipót: Önarckép.
Selbstbildnis. Portrait du peintre.

E kiváló személyi tulajdonságokra, amelyek a világi sikernek alapjai, nagy szüksége is volt, mivel hazúlról nem tömött tarisznyával jött fel Pestre. A nagyszentmiklósi egyszerű zsidó család nem nyújthatott támaszt. Családja, ha akarta, sem támogathatta volna kezdésében. Azonban a Herman pályaválasztása még ez oldalról is nehézségekbe ütközött, mint oly sok másnál. Családjának ellenállását a gyakorlatias szellemen kívül még vallásos meggondolások is irányították. És különös és végtelenül kedves, hogy egyedül az édesanyja volt az egyetlen, aki a fia választása mellett döntött és éppen vallásos okból.

«Mint művész inkább meg fogja tudni tarthatni a Szombatot,» erősítette a kételkedőknek. Ilyen meghatóan bájos anekdotákat sokat tud Herman mesélni nagyanyjáról és családjáról, általában Nagyszentmiklósról. Szeretettel őrzi szülőföldje emlékeit. Ott őrzi falán egy utcarészletét és egy másik falon függ az anyja képe. Rajongó szeretet árad ki a képből és egy nagyon okos zsidóasszony szeme néz vissza a szemlélőre.

A művészek anyjukról festett képei rendszerint legjobb alkotásuk. S amint a firenzei Uffiziben összegyűjtöttek több száz művészi önarcképet, úgy nem kevésbbé muzeális volna az a gyüjtemény, amely a művészek anyjának a képeiből sorozódnék. Ez volna az egyetlen hely talán, ahová Herman ezt a képet átengedné, miután az első a Szépművészeti Múzeumba került.

Amint a családjához és szülőföldjéhez, úgy ragaszkodik a művész a fajtájához is. És mondanivalóinak jelentékeny részét a bibliából merítette. Ám az egész biblia illusztrálásának gondolatával foglalkozik. És a Herman Lipót bibliája kétségkívül méltó párja lesz a Gustave Dorée által illusztrált bibliának.

Erre az óriási feladatra predesztinálja őt nagy készsége csoportképek alakítására. Par excellenze a kompozició az ő műfaja. Ő nem az illusztrációk kedvéért tanulmányozta a klaszszikus kompozicióakat, hanem fiatalsága kezdetétől fogva kísérletezett csoportképek összeállításával és úgy kereste hozzá az illusztrációs anyagot, amihez legszívesebben bibliai témákat választott. Egy-egy témához a kompoziciók számos variációját költi. Az Ádámok és Évák legkülönfélébb csoportmegoldásai mellé sorakoznak. «Ábrahám feláldozza Izsákot» kompoziciójának gazdag változata. Hallatlan könnyedség jellemzi őt ez alkotásokban, ami nem jelentett nála sem ürességet. Ellenkezőleg a Herman kompozició változatai örökös elégületlenségéről tanúskodnak, törekvéseiről egy folyton jobb és jobb megoldás után. Nyilván nem az a művész ő, aki hirtelen pattan ki, mint a virág, hogy hamar el is virítson. Az ő művészete olyan fokozatos fejlődés eredménye, amely igazi legszebb gyümölcseit, eredményeit még csak ezután fogja meghozni.

«Nincs más hátra, mint hogy sokáig éljek», dönti el nevetve és meg is van hozzá minden oka, hogy ezt higyje. Mesél 90 meg száz éves nagyanyáról meg nagybácsikról.

És nem siet, nem akar divatos lenni. Nem akar mindenáron modern lenni. Fontosabbnak tartja a hagyomány tiszteletét, az iskola ápolását. Nincsen kétsége benne, hogy alkotásai úgyis újak, ha nem erőszakolja az újságot, hanem arra törekszik, hogy minél jobb legyen az, amit csinál.

Herman Lipót munkásságának ismertetésére még e hóban egy albumalakú füzetet adok ki, amelyben főleg a rajzait közlöm. E rajzaiból kell őt megismerni, mintahogy általában a modern művész tükre: a rajzai.

Herman Lipót: Aszkéták a sivatagban.

Leopold Herman: Die Asketen in der Wüste. — Le prophète dans le désert.

Talán az is tette a rajzkultuszt a modern művészetben olyan jelentékennyé, hogy csak itt igazán őszinte a mai művész? Annyi tény, hogy a rajz és általában a vázlat a 19. század óta olyan tisztelethez jutott, amilyenben azelőtt nem volt része. A vázlatkultusznak ez az aránytalan tisztelete szimptomája a modern művészet sorsának. A vázlatkultusz jelentőségét a teoretikusok különféleképpen magyarázzák. S a magyarázatok egy része a 19. század «impresszionista» lelkének megnyilatkozásaként fogta fel. Legalább is ugyanennyien azonban a kor lelkének «felületiességét» felületességnek bélyegezték. Ám valószínü, hogy itt úgy a jó-, mint a rosszhiszemű értelmezés felszínes. Az újabb tünetek arra vallanak, hogy a század utólja volt az, amely fejlődésében fokozatosan primitiv irányzatot vett fel. S a felületiesség és felületesség mögött egyaránt az egyre egyszerűbbé váló stilrendszert lehet megtalálni. Ilyen értelemben szimptomatikus a vázlatkultusz a modern művészet sorsában, amennyiben tulajdonképpen előrevetett árnyéka a később tudatosan hajtott primitivizmusnak. Nem a közvetlensége, a frissessége az, ami a 19. század óta vonzóbbá teszi a vázlatot, mint a «kidolgozott» alkotást, hanem rendszerének egyszerűbb volta. A primitivségükért élvezzük jobban a Székely Bertalan vázlatait, mint sok «befejezett» művét, amely mesterkéltnek hat, nem korszerűnek. Innen van az, hogy a klasszicisták állandóan azt vetették az impresszionisták szemére, hogy alkotásaik nem készek, vázlatok. Míg az impresszionisták nem győzték eleget ajánlani öregebb művésztársuknak, hogy ne folytassák tovább, hagyják abba a munkát, a munkájuk így kész.

A klasszicisták azonban, amint az impreszszionizmusban felületességet láttak, a primitivizmusban affektálásra mutattak rá. S talán nem is lehet cáfolni, hogy a primitivizmus bizonyos mértékben affektált is. Csakhogy a primitivben az «ügyetlenség» nem feltétlen kellék, a primitiv harmoniában csak az egyszerűség irányadó. Az egyszerű harmonia iránti lelki szükség őszinte lehet, anélkül, hogy a primitiv egyszersmind ügyetlen legyen. Különben ne feledkezzék meg senki Cézanneről és Van Goghról, kiknek őszinte ügyetlensége nem a természetnek véletlen szeszélye volt, hanem szintén szimptomatikus jelensége a századvégi művészetnek.

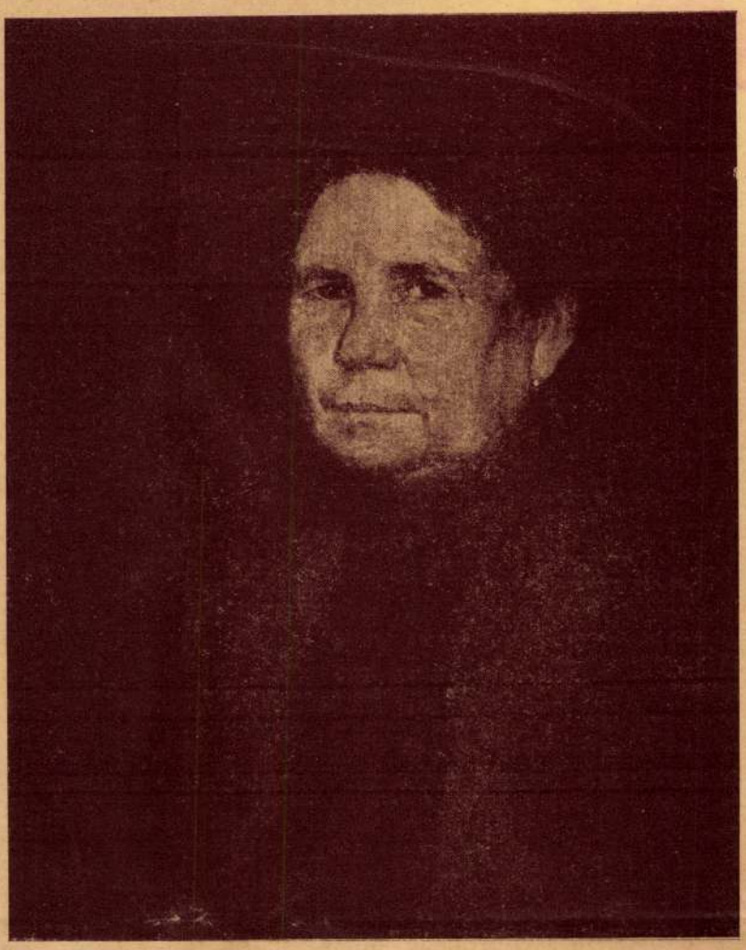

Herman Lipót: Az anyám arcképe. Bildnis meiner Mutter. — Portrait de ma mère.

Magyarországon a vázlatkultusz, illetőleg a rajzkultusz kevés amatőrre talált. A magyar festőművészet nivójához képest a grafikai kiadványok száma hihetetlenül csekély. Bármi volt az oka e mulasztásnak, a Herman Lipót rajzait ismertető füzetemet nagy érdeklődéssel várják. És e rajzok az érdeklődést ki fogják elegíteni. A Herman Lipót rajzai, amelyeket a legjobbak közül választottam ki, mai szemmel nézve nem ígéretek, hanem eredmény, mint a legjobbaké.

LEHEL FERENC.

DÁVID ONKINEIRA.
JAJ A HALOTTNAK . . .

Jaj a halottnak, kit sirja mélyiből
Átkos varázzsal visszahív az élet!
Behúnyt szemekkel járkál tévelyegve,
És érzi, érzi: minden másoké lett.

Szerelmes csókok, forró suttogások
S ő jár közöttük, mint hideg tetem.
Kitárja karját s búsan visszarezzen,
Szól, és nem felel néki senki sem . . .

RAAB ANDOR: AZ ANATÓTI PAP.

– Bibliai novella Jeruzsálem első pusztulásának korából –

Ez nap lassan aláhajolt a nyugati égboltozatra, mintha a nagy távoli tenger vonná le pihenőre magához. Izzó korongja biboros fénnyel és sugarak özönével öntözte meg Judea termő síkságait. Ilyenkor, napnyugta előtt, amikor az alkony árnya már ráfeküdt a halmokra, Eliezer, a kösöntyükészítő kiült a boltja elé és szemeit megúsztatta a szent város felzsongó elevenségén. A déli forróság elült egy kissé és az olajfák ligeteiből besurranó hűvös szellők kicsalták az embereket a tetőkre és az utcákra. A Mória hegyéről öszvérek jöttek hosszú sorokban és a ciszternák üde vizét hozták az alsó város lakóinak.

Eliezer elvégezte a napi munkáját és elégedetten gondolt arra a csodaszép ékszerre, amelyet ma fejezett be a királyi palota számára. Az apró csengettyűk úgy imbolyogtak rajta, mint az Úr virágai a hajnali mezőkön is amikor a nap tüze rásütött, a nehéz aranyak úgy csillogtak, mint a gileádi tavak tükre. Büszke volt erre a munkájára, mert ilyen szépet még nem alkotott soha. Igaz, hogy ritkaság az aranynak az a fejedelmi bősége is, amellyel a király őt munkájához ellátta. Micsoda tömör, nemes arany volt ez! Sárga fénye vetekedett a legnehezebb borok mélységes ragyogásával. Messze földről, távoli világokból hozhatták a vándor karavánok, hogy itt Jeruzsálem asszonyainak homlokát díszítse. Hirtelen elborult Eliezer arca és homlokát felszántották a felfutó ráncok. Vajjon tényleg Jeruzsálem asszonyai-e azok a némberek, akik Cidkijáhu király palotájában laknak? Nem idegenek-e ők is, mint a sárgafényű arany, amit a sivatagból tevék szállítanak? A nagy éjszakákon, amikor millió csillag reszketett az égen és a Csend úgy lebegett a város felett, mint a Mindenség lehelete, sokszor bolyongott a hegy tövén és kutató szemekkel fürkészte a Palota oszlopait, amik diadalmas büszkeséggel fúrták be magukat az éjszakai mennyboltozat fekete kárpitjába. És ilyenkor sokszor éneket hallott a magasból, a bástyák mögül, trombitákkal és dobszóval kisért buja, lázas keleti dalokat, amiket messze, a folyamon túl énekelnek a bálványt imádó, pogány népek. A király mulat, gondolta magában, és az asszonyai énekelnek neki, hogy előzzék homlokáról a gondokat. És elszorult a szive, hogy Cidkijáhu idegen némberekkel veszi körül magát és idegen dalokban keres feledést, dalokban, amik mellett az emberaligjárta homokpusztákon a tüzet imádják s amelyek nem kedvesek az Örökkévaló szine előtt. Egy éjszaka pedig, amikor az ágyasházi asszonyok ismét énekeltek, más éneket is hallott Eliezer. A Palotával szemben, a másik halmon, ahol az Úr Szentélye állott, ugyancsak dalnak és zenének hangjait lobogtatta az éjszakai szellő. A Templom titáni kövei mögött a papok és a leviták énekkel dicsérték hárfák és citerák zenéje mellett az örökkévaló Egyistent, aki uralkodik a bálványok felett. És szállt a két ének a pihenő Város felett, az Úr papjainak halk zsolozsmája és Bál asszonyainak pogány ritmusa, egymásba fonódtak és ujra kettéváltak, mint fehér ködgombolyagok ráfelhőztek a mozdulatlan Éjszakára, mig végül elhaltak a távoli erdők lombjainak zúgásában. Eliezernek pedig úgy rémlett, mintha a Palotának és Szentélynek halkan felgyűrűző lelke viaskodott volna az Úrnak városáért és az ő kiválasztott népéért. A szivére ráült a nehéz bánat, de elcsítította magában a feltörő fájdalmat. Nem jó az egyszerű embernek a hatalmasok dolgaiba ártania magát!

Herman Lipót: Judit és Helofernes. Leopold Herman: Judit und Helofernes.

A tömegből, amely az alkonyati órán a szűk utcában hullámzott rákiáltott valaki:

— Béke, Eliézer!

Szép izmos ifju volt. Fehér burnusza még lángolóbbá tette arcának barnaságát, amelyet úgy kiérlelt a napnak csókja, mint a sáron rózsák

széthasadt szirmait vagy az olajfaligetek idepirosló bogyóit. Az öszvérét félreterelte az útból és odaült az öreg mellé, a küszöbre.

— Mennyire vagy a munkáddal atyám?

— Ma befejeztem, fiam. A királynak majd öröme tellik benne.

Az ifju arca felragyogott:

— Cidkijáhu király szereti a fényt és pompát. A városban ma az ünnepi felvonulásról beszél mindenki.

— Miféle felvonulásról beszélsz, fiam?

— A király új kincseit akarja megmutatni a népnek, hogy mindenki lássa, milyen gazdag és hatalmas Cidkijáhu és milyen bölcseséggel uralkodik Judának országán. A tengeren új hajók jöttek és fűszereket, balzsamot és illatszereket hoztak. Tegnap egy nagy karaván is feljött tevékkel és elefántokkal a déli sivatagból. Nagy a vigasság a palotában. Az asszonyok táncolnak és vidám dalokat zengenek . . . Mi bánt, atyám?

Hermann Lipôt: Jákob lehengeriti a követ a kútról.
Jakob stürzt den Stein von Brunnen. Jacobéleve la pierre de la fontaine.

Eliezer kampós botjával kúsza vonalakat rajzolt a finom homokba. Közelebb hajolt az ifjúhoz és szinte suttogva mondta:

— Nem szivesen beszélek erről, Menasse. A király kémei mindenütt ott vannak a városban, az ő fülük leskelődik minden függöny mögött. A bezárt ajtók nem adnak védelmet, a szellős sátrak nem nyújtanak oltalmat ellenük. Veszélyes a szó, vigyázzunk, mit beszélünk. Neked, fiam, mégis megmondom. Nem tetszik nekem az, amit a király művel. Az idegen asszonyok és tanácsadók rossz útra terelik és eltávoztatják a szivét az Örökkévalótól.

— De atyám, hiszen a király erős Judeát akar, amely olyan legyen, mint a puszták oroszlánja és az erdők elefántja, hogy leigázza az ő ellenségeit és az Úr nevének dicsőséget szerezzen az egész világon!

— Üres beszéd ez, Menasse! Az Úr ereje nem a dárdákon nyugszik és az ő hatalma nem a kincsek dús ragyogásában nyilatkozik meg. Az Ő szava és itélete élni fog örökké, de a fegyverek ereje összeomlik, mint a pornak játéka a könnyű szellőben. Nemde szavával és igéjével győzte le a Fáraók hatalmas népét, nemde szavára és igéjére omlottak le őseink előtt Jerichó falai? Mit akartok hát ti a fegyverek csörgetésével és a földi hatalom hiú ragyogtatásával?

— De atyám, hát te nem tudod, hogy Babilónia királya hatalmas haddal készül eltiporni bennünket?

— Nemzetek és népek az Úr kezében vannak fiam. Azt hiszed, te balga ifjú, hogy a fegyver megmenti Judeát, ha az Örökkévaló elfordúl tőle?

— Atyám az Örökkévaló a Seregek Ura. A harci zaj kedves az ő fülének!

— De gyermek, honnan veszed e szörnyű szavakat? Cidkijáhu király egészen megmérgezett benneteket, fiatalokat, ez új tanokkal! Hát nem veszitek észre, ti szerencsétlenek, hogy az út, amelyen tévelyegtek, a bálványimádás fertőjébe vezet? Hát nem látod-é, hogy az igék, melyeket most ajkadra vettél, pogány szomszédaink lelkéből sarjadtak? Nem szörnyedsz-e el, amikor a tevék és elefántok hátán Dagon, Astarte és a nilusi istenek bálványait hurcolják körül a Városban? Hát Isist és Osirist, Bált és Beliált akarjátok ti imádni az Örökkévaló helyett, aki egy és mindenható? Szerencsétlen király, te megmérgezted az országodat és megfertőzted a népedet! Amit te hirdetsz a földi erőről, az a bálványok papjainak tanításaiból való! A mi fegyverünk, Menasse, az Irás és pajzsunk a kőtábla, amelyre Mose az igéket véste!

Izgalmában haragosan, hangosan szinte kiabálva beszélt. A járókelők már figyelni kezdték. Menasse meghúzta a köpenye szélét és csöndesíteni kezdte:

— Lehet, hogy igazad van, Eliezer. Ne vedd úgy szivedre a dolgot! Hiszen nem akartalak megbántani vele! De hidd el nekem, a mai fiatalság már másképp gondolkodik, mint ti. A Palota hegyéről új igék szállnak.

Eliezer nem válaszolt. A tekintete valahol a távoli zöld halmokon révedezett. Szivét vad fájdalom markolta át. A saját ifjuságára gondolt,

amikor a próféták tanításai még elevenen éltek a nép lelkében. És Judea boldog volt és elégedett. Ma új divatok, új kultuszok, új istenek ülnek a magaslatokon és a nép rohan a veszte és bukása felé. Miért sújtja az Úr az ő népét? Miért nem ad világosságot a szemekbe, hogy tisztán lássanak?

Az utca végén, ahol a nyílt bazárokban fűszereket árultak, hirtelen lárma és zúgás hallatszott. A király heroldjai lassú léptekkel vonultak végig a tömegen és helyet nyítottak az ünnepi menetnek. Kürtösök jöttek zengő harsonákkal és hirdették Cidkijáhu közeledtét. A hegyek terraszairól tarka szinekben ereszkedtek alá a megrakott elefántok, amelyek Kelet minden pompáját hurcolták a tornyaikban. Festett körmű és kibontott hajú asszonyok ültek a biborfüggönyök mögött. A Palota hölgyei voltak, messze pusztákon vásárolt rabnők, akiknek szivében idegen maradt Izrael Istene és örök volt a vágy és a lobogás a pogány mitoszok dús képzelete és költészete után. Tevék vonultak fel a tengerek mesés kincseivel, roskadó szőnyegekkel, amelyeket túl a nagy vizen szőttek sötét arcu emberek, szikrázó gyöngyszemekkel, amelyeket ismeretlen habok mélyéből hoztak fel szilaj pogányok. Fényes kisérettel, vakító pompában jött Cidkijáhu. Ruhája selyem volt és vert arany. Fegyveres nép kisérte, szélesvállú izmos, erőteljes ifjak serege, akiknek dárdáin ott villogott a pogány világnak földi hivalgása. Szemükben barna tűz lobogott merész kevélységgel és messzire hirdette, hogy Cidkijáhu nem az Úrban bízik, hanem az ő fegyvereinek erejében!

A nap már a láthatár szélén járt, amikor a fényes menet elvonult és ezernyi dárdájával, mint egy tüskés nagy hernyó a Mória hegyére felkapaszkodott. A nép, ujjongott és mámorosan sütkérezett a királyi pompa ráhulló fényében. Jeruzsálemnek romlott lakói vadúl tomboltak az utcákon. Csak itt-ott akadt egy komoly férfiú, aki szótlanul, mogorván nézte az elvadult tömeget. Eliezer csakhamar több ismerőst fedezett fel. Hillel, a sarúkészítő, akinek műhelye az ővének szomszédságában húzódott meg, keresztültört a hullámzó sokaságon és magával hozta Jonatánt, a vejét. Később mellejük szegődött Józsua, az öreg Eliezer unokája, aki az udvari testőrségben szolgált. Lassanként egész kis csoport verődött össze körülöttük. Élénken vitatkoztak és az elvonaglott menetre tettek megjegyzéseket. Az új igék szelleme itt is azonnal kiütközött. A vitatkozók két részre oszlottak. A fiatalok vakon esküdtek Cidkijáhu pogány pompájára és fegyveres hatalmára, az öregek pedig dacos keménységgel siratták az ősi erkölcsök pusztulását.

A sarúkészítő hirtelen felkiáltott és az egyik terraszra mutatott.

— Oda nézzetek!

Komor, sötét férfiú állt ott a bucsúzó napnak utolsó ragyogásában. A fény körülölelte szálas alakját és fenségessé tette egész megjelenését. Barna köntöse bő ráncokban omlott le tagjairól. Ahogy ott állt a biboros fényben és néma mozdulatlansággal az ünneplő tömeget nézte, olyan volt, mint azok a hatalmas ősrégi szobrok, amelyek Egyiptom elhagyott gúlái mellett a nilusi tájak forró levegőjébe meredtek. Eliezer kitárta feléje a karjait és csak annyit tudott mondani:

— Az anatóti!

Ő volt! Az anatóti pap. Jeremiás. A próféta, aki a sivatagban lakott és szünetlenül ostorozta népének bűneit. Keményen és zordonúl állott most a lépcsők fokán, szeméből vad villámok cikáztak. Sűrű nagy szakállát a szél lobogtatta. Kinyújtotta jobbját és botjával a Mória halmán kígyózó királyi menetre mutatott. A hangja mélyen és zengőn tört fel a melléből, mint vad vizek forrása a kősziklák belsejéből:

— Judának fiai és leányai, láttátok most a pogány bálványok papjait Jeruzsálem utcáin és hallottátok az ő diadalmas harsonáikat az Úrnak városában! Átok és pusztulás vár reátok, ti hűtelen gyermekei az Úrnak, mivel elhagytátok az Ő oltárait és idegen istenek után jártok! Átok űl a fölkent királyon, aki tévutakra vezeti az ő népét és romlást hoz Judának országára és a Szentélyre, amelyet őseink emeltek!

A tömeg fenyegetően zúgott és ökleiket rázták feléje, de a próféta szava mindig hangosabb lett és mint a végitélet harsogása dübörgött a terraszok felett.

— Prédikálok nektek, ti bűnös emberek, az Úrnak haragjáról, amely le fog rátok sújtani irtózatos bűneitek miatt! Nincs Judeának gyógyító balzsama többé, de én mégis felemelem szavamat, megszaggatom a köntösömet, hamut hintek a fejemre, mert elfajzott Judának szépséges leánya! Prédikálok nektek, ha nem is hallgattok meg, ha el is üldöztök, ha megvetéssel is fizettek érte, mert nem tudok hallgatni, mert az Úr szelleme van rajtam, mert az Úr igéje lüktet bennem, mint lobogó tűz, berekesztve csontjaim közé!

— Kövezzétek meg! — üvöltötte a tömeg.

— Áruló! Öljétek meg! — harsogott minden oldalról.

Eliezer kábultan nézett szét. A nép háborgott mint a tenger viharos időben. Józsua, a király testőre követ ragadott fel a földről. Az ősz kézműves elvakult szemekkel ragadta meg a karját. Atya és fiú egy pillanatig vad gyűlölettel állottak egymással szemben. Hirtelen megérezték, hogy mélységes szakadék tátong már közöttük, amelyet többé nem hidalhat át a közös vérükből felcsapó szeretet.

— Fiam, — kiáltott kétségbeesetten az öreg.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Budapesti Rundschau

Hermann Lipót

1969 MAI 21

Der Präsidialrat der Volksrepublik verlieh dem Maler Lipót Hermann anläßlich seines 85. Geburtstages den Orden der Arbeit in Gold.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ORSZÁG VILÁG

1969 MÁJ 14

KÉPES VILÁG * KÉPES VILÁG

1021

Herman Lipót

Köszöntjük a 85 éves Herman Lipótot!

Bojár Sándor felvétele

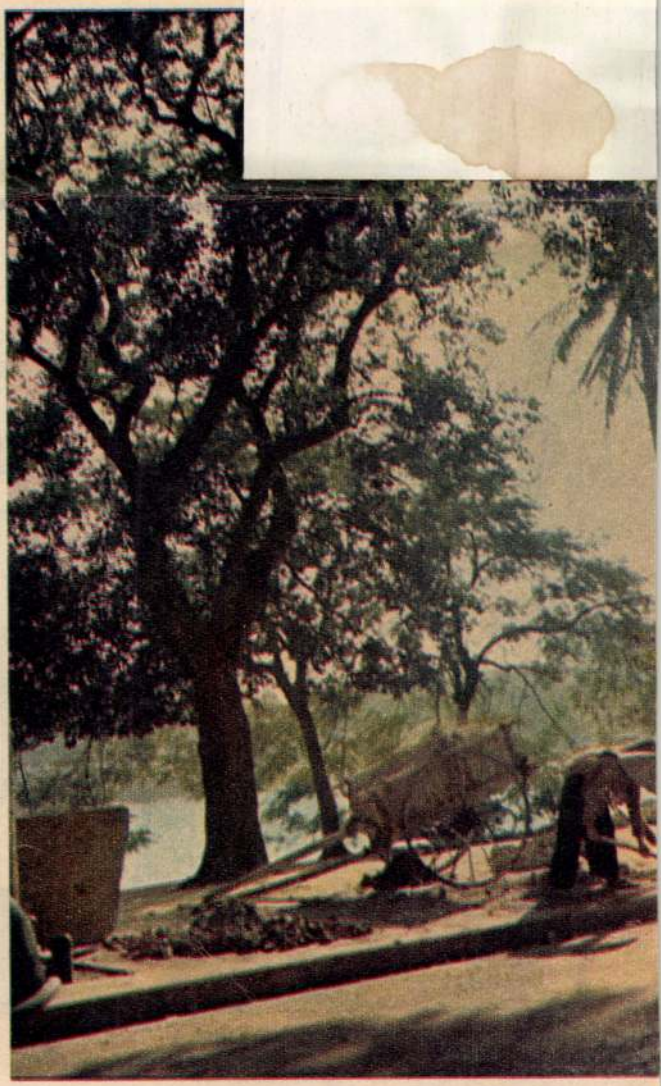

Herman Lipot

P.N. 930 IX. 21.

— **A Balaton képekben.** A Balatoni Társaság a »magyar tenger« propagálása céljából összegyüjtötte a legutolsó évek terméséből azokat a képeket, amelyek a Balatont ábrázolják és a körülötte folyó életet mutatják be és az így keletkezett kiállítás ma délelőtt nyílik meg a Nemzeti Szalónban. Sajnálattal kell megállapítani, hogy a bemutáló anyaga nem közelíti meg a Társaság első kiállításainak színvonalát. Minden víz, de különösen a Balaton élete egyike a legizgalmasabb, legnehezebb, a legtöbb vizuális kultúrát igénylő művészi feladatoknak, olyan probléma, amelynek optikai jelenségeit csak igazán kongeniális művészek képesek a tárgyhoz megjeleníteni. E művészek közül alig egy-kettővel találkozunk a kiállításon, a legtöbben azonban hiányoznak, így *Csók*, *Iványi-Grünwald*, *Vaszary* és csodálatosképpen egy képével sem szerepel *Egry* József, a Balaton színeinek és fényeinek ma kétségtelenül legnagyobb megérzékítője sem. A kiállított képek hosszú sorából így csak *Herman* Lipót három képe jelent jóleső látványt, mellette, *Walleshausen* Zsigmond, *Déri* Béla, *Kató* Kálmán, *Csóka* István, *Bardócz* Árpád, *Orbán* Dezső, *Faragó* Sándor, *Wágner* Géza, *Tobisch* Ilona, *Hevesi* Margit, *Bakonyi* Kató neveit érdemes megemlíteni. Az anyag többi része azonban szomorú képet ad — nem a Balatonról, hanem a festőkről, akik a gyönyörü víz csodálatos, sokszínü életéhez oly kevéssé tudnak közelférkőzni. *(—r)*

P.N. 930. IX. 21.

SZINHÁZ — ZENE

Pletykálkodás

Herrmann Lipót, ez a nagyon tehetséges fiatal festő, aki ernyedetlen szorgalommal dolgozik kelenhegyiuti mütermében, a magánéletben egyike a legjobb, legkedvesebb fiuknak. Vidékről került Budapestre és erős talentumával, energiájával csakhamar *a fiatal generáció élére* került. Holott neki sem volt könnyü, annál is inkább, mert szülei, szegény, *becsületes boltosemberek,* azt szerették volna, hogy imádott gyermekük *az ő mesterségüket folytassa.* Igazában *nem is igen értették,* hogy mi az a festő, abban a percben, amikor *nem szobát,* falakat *fest.*

— Nézze csak, anyám — magyarázta Herrmann Lipót —, nem *afféle szobafestő* akarok én lenni, hanem *festőművész,* aki képeket, nagy vásznakat fest, amelyeket nagyon jól megfizetnek. Itt van például Munkácsy Mihály, aki festett egy képet és kapott érte tizezer forintot.

Az öregasszony hihetetlenül bólogatott a fejével.

— Bizony — erősitgette Herrmann —, tizezer forintot.

— Hát tudod mit, fiam — felelte az édesanyja —, *fessél te is egy képet* és nem bánom, odaadhatod egyezer forintért. De aztán *vegyél a pénzen egy boltot.*

Azóta sok idő telt el és Herrmann Lipót jókedvében igen gyakran beszéli el ezt az igaz történetet. Különben is *egyike a legjobb elbeszélőknek,* ötletes, mulatságos, élvezet hallgatni.

A napokban együtt voltunk *Iványi Grünwald Bélánál* estélyen, ahol a következő jellegzetes történetet mondta el:

Pontosan két év előtt találkozott egy *régi iskolatársával,* aki szánalmas állapotban volt. Alighogy felsmerte. Az illető megpillantva Herrmannt, szégyenkezve félre akart fordulni, de hát Lipót *jó szive megesett a toprongyos alakon,* akiről tudta, hogy valaha jobb napokat látott.

— Mi az ördög történt veled? — kérdezte tőle.

— Nagyon *hosszu volna ezt itt elmesélni,* nem is igen akarlak terhelni vele. A rideg valóság, hogy napok óta az utcán csavargok, *nincs mit ennem, a lakásomból kitettek* és éppen azon gondolkozom, nem volna-e legjobb *véget vetni* az egésznek.

— No, no — nyugtatta meg Herrmann —, nem kell mindjárt kétségbeesni. Gyere el egy óra mulva hozzám, itt lakom a közelben, majd *adok neked egy kis pénzt,* amiből kifizetheted a szobádat és rendbe hozhatod magadat.

A hajdani iskolatárs majd, hogy kezet nem csókolt ott az utcán a festőművésznek, aki egy óra mulva hazaérkezve, már ott találta lakásán a szerencsétlent. Ez pedig elmondotta neki élete egész folyását, minden átélt baját, nyomoruságát, mely a mai helyzetébe sodorta.

— Magam sem vagyok gazdag ember — mondotta végül Herrmann Lipót —, én is *komolyan dolgozom és küzködök* a megélhetésért, de hát *annyim mégis csak akad* mindig, hogy egy bajba jutott barátomat megsegitsem. Nesze, *adok neked kétszázezer koronát,* rendezd el a dolgaidat és ha megszorulsz, *csak gyere el* hozzám, nálam tárt ajtókra találsz.

A másik majd, hogy elszédült a boldogságtól. Kétszázezer egy összegben, *ez megváltás volt* neki, több, mint amennyire legvakmerőbb álmaiban gondolni merészelt volna. Nem győzött eleget hálálkodni, pláne, miután Herrmann Lipót felesége, *a szépséges Rózsi asszony,* még egy jó, kiadós ebédet is felszolgáltatott neki.

És elmult egy hónap és *Herrmannék már el is felejtették a megváltott embert,* amikor az egyszerre csak *megint bekopogtatott* náluk. Elpanaszolta ismét és ujra, hogy rosszul megy a sora, mire megint kapott százezer koronát.

Ezentul a hajdani iskolabarát teljességgel *berendezkedett* erre a könyörületességre. *Minden hó elsején* kora reggel *megjelent* Herrmann Lipótnál s pontosan, mint egy bankban, felvette a százezer koronát. *Igy ment ez teljes két esztendőn keresztül.*

Most március elsején történt, hogy a kitünő festőművész behivta a mütermébe a hajdani iskolatársát s egy *rövid szónoklatot* intézett hozzá:

— Nézd csak, édes öregem — igy kezdte —, én szivesen támogatlak tégedet, de hát tudod, mostanában *rossz időket élünk.* Az emberek *nem igen vásárolnak képeket* és közben bizony magam is meg vagyok szorulva. Ezzel korántsem azt akarom mondani, hogy ridegen megtagadom tőled azt a segélyt, mellyel szerény viszonyaim között szolgálhatok. De hát te, hál Istennek, *ép, egészséges ember vagy,* egyidős velem, munkaképes, hát *hozzá kellene fognod valamihez.* Mert az, hogy egész nap a kávéházban ülsz és dominót játszol vagy kibicelsz, az nem egy exisztencia. *Próbálj csinálni valamit.* Láss hozzá valamihez, biztos, hogy amilyen okos fiu már az iskolában voltál, *akad majd egy ötleted.*

Az iskolatárs jóindulattal végighallgatta Herrmann Lipótot és miután átvette rendes elsejei segélyét, megigérte, hogy *fog gondolkodni valami ötleten.*

— No, ezt a léhütőt végre leráztam magamról — mondta elégedetten Herrmann Lipót a feleségének és most már csakugyan el is felejtette.

De milyen nagy volt a meglepetése, amikor *a legutóbbi elsején ismét bekopogtatott.*

— Hát *nem szivlelted meg* mindazt, amit neked a multkor mondottam? — rivallt rá Herrmann türelmetlenül.

— Dehogy is nem — felelte a hajdani iskolatárs nyugodtan. — Sőt *akadt is egy kitünő ideám.*

— No, végre! — szólt a festő megkönnyebülten — És mi az!

— Az tudniillik, hogy én *elfogadok öreg ruhákat is!*

Az előadások sokszor fél és negyed házak előtt folynak le, a premierek sem telnek meg mindig, — de a szinházak *főpróbáira zsufolásig* megtelik a nézőtér. Sokszor sóhajtottak fel a szinigazgatók, amikor sorfalat állnak az emberek a főpróba-jegyeket utalványozó titkár ajtaja előtt:

— Istenem, milyen jó volna előadás helyett *mindennap főpróbát tartani.* Igy legalább a bukott darabok is könnyen elérhetnének ötven-hatvan előadást! . . .

Érdemes főpróba napján megállni a foyer közepén, ahol a befelé igyekvőket igazoltatja a jegyszedők falanxa, vagy a kis hátsó vasajtónál, ahol egyenként rostálják meg a publikumot. Érdemes jól figyelni, hogy *milyen jogcimeket* hangoztatnak azok, akiknek se jegyük, se meghivójuk, de mindenáron be akarnak jutni a félhomályos nézőtérre. Érdemes tanulmányozni *azt az elkeseredést,* amellyel protekcióért szaladgálnak, kapacitálják az ajtónállót, a szinészeket, könyörögnek és vesztegetni próbálnak. Azt hihetné akárki, hogy odabenn magát a boldogságot osztogatják.

Pedig nem látnak mást, mint egy *közönséges előadást, amely tökéletlenebb a premiernél,* mert a szinészek még nem készültek el egészen és mert éppen — *a főpróba hiányzik.* Képesek éllen-szomjan ülni a nézőtéren és unatkozni a hosszu szünetekben, amig a szinpadon a javitásokat tárgyalják. Különös, hogy épen azokért a főpróbákért nagy a tülekedés, amelynél a szinház mindent elkövet, hogy senki se jöhessen a meghivottakon kivül a nézőtérre. Mert hát *kik is a meghivottak?* A kritikusok, akik már a főpróbán megismerik a darabot, mert az esti előadás felületes impresszióját nem tartják elégségesnek a megbizható kritikához. *Néhány szakember,* akikben a szinház megbizik és akiknek a tanácsát meg akarja hallgatni. *Szinészek,* akiknek az ujdonságban nem jutott szerep, de akik esetleg igen *hasznos utbaigazitásokkal* tudnak kollégáiknak szolgálni. Nem jegyet, hanem meghivót kapnak ezek.

Mi okozza a főpróbák nagy népszerüségét? Az sem hogy ingyenesek, hiszen akárhány főpróbán *elég magas árakat kérnek a* jegyekért, amelyeknek a jövedelme aztán a *szinészek nyugdijintézetének* céljait szolgálja. Ezek a jegyek olcsóbbak ugyan az esti előadások helyárainál, de ez a különbség nem eléggé indokolja az érdeklődésnek ezt a felfokozott mértékét.

Valami különös *beteges és hazug hiuság* mozgatja *a főpróbahiénák* táborát. A nézőtéren tudniillik ott ülnek *a szinházi világ, irodalmi és társadalmi élet kiválóságai,* akik szivesen látott vendégei a főpróbáknak. Akárkit tehát az a szerencse érhet, hogy közvetlen közelről szivhatja be a népszerü müvésznő parfümjét, vagy lábára léphet az ünnepelt drámairónak. Ott mozoghat mellettük és közöttük s ki tudja, hányan hihetik őróla is, hogy a benfentesek közé tartozik?

Akik gyakran járnak főpróbákra, bizonyára *emlékezni fognak azokra az arcokra, amelyek állandóan felbukkannak.* Senki sem tudja, hogy *kik ezek* a törzsvendégek, akik mindig láthatók, *minden főpróbán,* legyen az reggel vagy este, legyen az zártkörü vagy nyilvános. Mert az könnyen érthető, hogy valakinek egyszer kedve kerekedik a szabad délelőttjét szinházban tölteni, az is érthető emberi gyengeség, hogy szeret azok között forgolódni, akiknek nevét és arcképét az ujságokból ismeri. De már *különös jelenség,* hogy a főpróbáknak valóságos *törzsközönsége* formálódott, akiknek hozzátartozóságát a szinházhoz még a legszorgosabb kutatás sem derithetné ki.

Beszélgettem egyik nagy drámai szinháznak azzal az igazgatójával, aki a jegyutalványozást végzi.

— Van egy könyvem — mondta. — Ebben egyszer és mindenkorra előjegyeztem azokat, akiknek a főpróbákra jegyet rezerváltam. *Vannak vagy ötvenen.* Ha bőkezü vagyok: *százan.* Hosszu praxisomban azonban nem volt főpróba, hol *ötszáztól ezerig* ne kértek volna jegyet. A publikum egy része csakugyan bizonyos mértékig számot is tarthat ilyen jegyekre. *A szerző* kér vagy husz jegyet, ami természetes és jogos, *a szinészek* mindegyike szintén vagy tizet, ami szintén érthető. Ki tilthatná meg a világositónak, hogy elhozza a főpróbára a feleségét, a le nyát? Vannak azon ban olvanok, aki valósággal *történe mi jogon* reflektál nak belépőre, azon címen, hogy legutóbb is ott voltak. Szabók, suszterek, divat árusok, manikürö kisasszonyok. Csupolyan ember, aki nem tartozik a szinházhoz és mégis oda tartozik.

A főpróba-közönség, *amely nem fizet,* vagy legrosszabb esetben is csak keveset fizet, *jogositva érzi magát a legkiméletlenebb kritikára.* Érdekes, hogy a főpróba-közönség egyénei rendszerint «*leszólják*» a darabot. Grimászokat vágnak, fitymálnak mindent és egyenesen ugy tekintik magukat, *mint akik jól értenek a dologhoz.* Mindenki illetékesebbnek tartja magát a szomszédjánál és csak igen kevesen huzódnak meg illetéktelenségük tudatában valamelyik hátsó sorban, ahová nem lát el a nézőtéri ellenőr szigoru szeme.

Egyik szinigazgató beszéli:

— *Bosszantó tudat,* hogy ezek az emberek, akik most itt állanak az ajtóm előtt és legnagyobb boldogságuk az volna, ha utalványt adnék nekik a karzat utolsó sorára, félóra mulva tudákos véleményükkel el akarják rontani minden munkánk eredményét. Tőlük függ most minden. És ezek *rosszalni fognak mindent, egyszerüen azért, mert főpróbán vannak.*

Hogy mennyire igaz ez, azt tapasztaltam az elmult héten *Az isteni diva* főpróbáján, melyre természetesen szintén szorongásig megtelt a nézőtér.

Szent igaz, hogy a darab nem tetszett és a közönség, mely jelentékeny várakozás elé volt állitva, magában *Az isteni divában* is csalódott. A *végleges vélemény* azonban még nem alakult ki.

Az első felvonás után egy *kisebb társaság* évődött a *büffében.* Gyilkos elmésségeket faragtak a darabról, a *cimének két szavát* ugy forgatták fel, hogy egyenesen az erkölcsvédelmi rendeletbe ütközött. Végül pedig a társaság legifjabb tagja, egy szende kislány, izletes sonkászsemlyébe harapva, kacagva mondotta:

— Félek, hogy ez a darab nem éri meg a premiert!

Névtelen levelet irni — a legutolsó dolog a világon. Névtelen levélben szidalmazni, rágalmazni, valakinek a becsületében gázolni, denunciálni: *nincs ennél* aljasabb, *elvetemültebb.* A névtelen levél még akkor is undoritó, ha végeredményben jó célt akar szolgálni, — névtelen levelekre csak *gyáva* és becstelen *emberek* kaphatók. Régi megállapitás ez, melyet most egy *tragikomikus eset* tesz — örvendetesen, fájdalmasan, — aktuálissá.

Egy *ismert szinész* a legharmonikusabb családi életet éli feleségével már évek óta és zavartalan boldogságuk egét nem zavarta meg egy bárányfelhőcske sem. Közbe-közbe *házuknál vendégeket is látnak,* jó barátokat, meghitt ismerősöket egy-egy délutáni teára, szerény vacsorára és ezek között természetesen akad nem egy, aki az ilyen alkalmakkor *néhány szál virágot is hoz a szinész feleségének,* aki, mellesleg szólva, feltünően szép, kedves, *igazi uriasszony.* Még egy okkal több, hogy jó barátai ezt szemébe is megmondják, de ezek az igaz, őszinte komplimentumok *sohasem lépnek tul* a jómodor, az illem, a jóizlés határán. Azért pedig *még nem haragudott meg asszony* soha, ha egy kicsit udvarolnak neki, *az okos férj se bánja,* ha előtte hódolnak a felesége szépségének.

A társaságnak azonban volt egy tagja, lehet *az egyetlen,* aki *komolyan szerelmes* a szinész feleségébe, sőt annyira *féltékeny* rá, hogy a szivébe nyilalik minden jó szó, amit mondanak neki. Van ez ugy az életben akárhányszor, hogy a *jóbarát sokkal jobban féli a más feleségét,* mint az ura maga.

Szóval ennek a kolontosnak rég nem tetszett, hogy a háziasszony számos ártatlan udvarlója között akadt egy, aki minden alkalommal *izzó piros rózsákkal* kedveskedett, vacsoránál a háziasszony közelében ült, szórakoztatta, mulattatta, amire a szép asszony néha pajkosan felkacagott. Ez ártatlan flirtben *a bolond szerelmes már rémeket látott,* — vi-

szonyt, házasságtörést, hütlenséget, melyet a legjobb barátja ellen s egy kicsit — *ő ellene* követnek el.

Egy ideig még birta, még türte ezt a képzelt bolondságot, de egy nap aztán csordultig telt a pohár. *Meglátta* az imádott nőt és udvarlóját *egy autóbusz tetején,* amely pontosan délután négy órakor az Apponyi-térről végig az Andrássy-uton a Városliget felé zakatolt. *Ilyen titokban* kik találkozhatnak? Szerelmesek csupán,

Ezzel rohant haza és már le is ült az iróasztalához, hogy *megirja a férjnek denunciáló levelét.* És nem állott meg a látottaknál, *az ő fantáziája* beláthatatlan messzeségben barangolt. Már az udvarlója legénylakásán *látta* az asszonyt heves ölelkezésben a csábitóval, aki ime, egyik legjobb barátját csalja meg.

Négy oldalra terjedt a névtelen levél, mely hemzsegett a kitalálásoktól, rémségektől és csunya következtetésektől, mindezt, *amiért fényes nappal két jó ismerőst megpillantott egy autóbusz tetején!* Az elferditett irással megfogalmazott levelet azután megcimezte és mint aki dolgát jól végezte, szépen feladta a postán.

Másnap délben, ez most a napokban történt, a *névtelen levéliró* nyugodtan sétált a *váciutcai déli napsütésben,* amint egész váratlanul a denunciált asszony férje *toppant elője.* Éppen köszönteni akarta *a szinészt,* amint ez *hihetetlen lendülettel* adott neki egy hatalmas *pofont jobbról* s egy másikat *balról.*

— Megörültél?! — kiáltotta a felpofozott kétségbeesetten, a fejéről lerepült kalapja után nyulva.

Ekkor a szinész *az orra alá dörzsölte* a levelet.

— *Ilyen* leveleket irsz nekem, te hitvány! — kiáltotta.

— É . . . éé . . . é . . . én?

— Igen, te — felelte a szinész és ezzel már odébb is állt.

A névtelen levél irója *felvette* a flaszterről a *névtelen levelet* és megdöbbenve konstatálta, hogy nagy izgalmában, ügybuzgalmában — *aláirta* a nevét.

Sorry

* **Amit mindenki biztosan tudott.** Szinházi emberek azt szokták mondani, hogy a szinháznál nem ismerik a bizonyosságot, minden jóslás, minden itélet bizonytalan, főpróbasiker, premiersiker és sajtósiker után jön a kiszámithatatlan „nagyközönség", amely egyedül hivatott dönteni egy darab sorsa felett. A főpróbák és premierek közönsége el szokta háritani magától a jóslást: nem tudom, a nagyközönségnek tetszeni fog-e? — ezt hallani legtöbbször a főpróbákon és premiereken. Csak az egész kivételes nagy sikereknek, legutóbb például a *Csókról-csókrá*-nak volt meg az a *biztos* indulása, az a feltartóztathatatlan kezdő sebessége, amely magával ragadta a legóvatosabb jósokat is. A *Csókról-csókra* főpróbáján és premierjén mindenki tudta és mondta már: ez a darab tetszeni fog mindenkinek. Már az első estén érezte mindenki a száz előadás perspektiváját. A zene, a szöveg párisi bája, a Magyar Szinház kitünő és jókedvü előadása csakugyan osztatlan nagy diadalt aratott és a jósokat igazolta a nagyközönség, amelyet teljesen meghóditott ez a kitünő francia operett. A *Csókról-csókra* különben a jövő héten érkezik el második jubileumához, az 50-ik előadáshoz. Biztosak vagyunk benne, hogy az ötvenedik előadás a Csókról-csókra sikerének csak egy állomása lesz, mert jó darabnak és jó előadásnak mindig van keletje Budapesten.

(—z.)

Vigszinház

Vasárnap, hétfő, szerda, péntek:

Nem nősülök!

*

Husvétvasárnap és hétfőn délután, kedden és csütörtökön:

A Noszty-fiu esete Tóth Marival

* **Május elsején leplezik le Szilágyi Vilmos sirkövét.** A mult esztendő szomoruan nagy müvészhalandósága elszólitotta *Szilágyi* Vilmost, az *Országos Szinészegyesület* köztiszteletben álló elnökét is az élők sorából. Szilágyi Vilmos halála nagy veszlesége volt a szinésztársadalomnak, megnyerő egyéniségét, értékes koncepcióját, munkaerejét és buzgalmát nagyon nélkülözte az országos egyesület és a szinpad, amelynek legjelesebbjei közé tartozott. Most sirkövet emeltek Szilágyi Vilmos örök nyughelye fölé, amelyet *május elsején déli 12 órakor* lepleznek le, kegyeletes ünepség keretében. A sir a kerepesiuti izraelita temető 16-os parcellájában fekszik.

* **Városi Szinház.** *Jarno* kedves zenéjü operettjét, az *Erdészleányt* hozta husvéti ajándékul a *Városi Szinház* igazgatója közönségének. Az előadás igazán szép, hatásos és müvészi. A szereplők közül elsősorban *Törzs* Jenőt kell kiemelnünk, ki régen nem szerepelt operettszinpadon. Az est vezető művésznői, *Zilahy* Irén, *Lőrincz* Vilma és *Lészay* Kató, valamenyien legteljesebb tehetségükkel állottak az est sikerének szolgálatában.

* **Csortos és Titkos Ilona Shakespeare-darabban.** A Magyar Szinházban jövőre érdekes ujitásokkal kisérleteznek. A magyar szinpad ezideig alig vett tudomást azokról az uj mozgalmakról, amelyek a rendezés müvészetét teljesen megváltoztatták. Két német rendezőt szerződtetett a Magyar Szinház a jövő szezonra. Az egyik *Róbert* Jenő, magyar származásu berlini szinigazgató és rendező, aki két magyar darabot és Hauptmann egy drámáját fogja Pesten rendezni. A másik *Karlheinz Martin*, a Lessing Theater és a Neues Künstlerhaus főrendezője, aki Alfred Neumann: *Patriot* cimü drámáját rendezi. Neumann nyerte az idei Kleist-dijat. Karlheinz *Martin* másik rendezése Shakespeare: *IV. Henrik* cimü tragédiája lesz, amelynek mind a két részét összevonva egy este mutatják be. *Falstaff* szerepében *Csortos* Gyula mutatkozik be elsőizben klasszikus szerepben. A női főszerepet valószinüleg *Titkos* Ilona játssza.

* **Király-Szinház.** A *Csárdáskirálynőt*, *Kálmán* Imrének ezt az annyi sikert aratott operettjét ujitották fel ma este a *Király-Szinházban*. Az előadás főszereplői *Kosáry* Emmi és *Király* Ernő voltak, kiket a közönség sok szeretettel és nagy lelkesedéssel fogadott régi sikereik szinhelyén. Kivülük az előadásnak erősségei *Orosz* Vilma, *Rátkai*, *Latabár* és *Szirmai* voltak.

* **Mint az uj bor...** A Budapesti Szinészek Szövetsége rendkivüli matiné keretében mutatja be husvét vasárnapján déli ½11 órakor a Fővárosi Operettszinházban Sándor Imre uj darabját, a Mint az uj bor...-t. Jegyek a Fővárosi Operettszinházban és az összes jegyirodákban kaphatók.

* **M. Hir Sári,** az ismert nevü kiváló zongoraművésznő április hó 23-án szombaton este fél 9 órakor tartja hangversenyét a Zenemüvészeti Főiskola nagytermében. A müvésznő legutóbb Münchenben aratott nagy sikereket.

A kabarék és szinházak hirei.

A csárdáskirályné minden este

A csárdáskirálynét, amely iránt igen nagy az érdeklődés, szombatig minden este és vasárnap, április 24-én, délután rendes helyárakkal adják a Király-Szinházban Kosáry Emmyvel, Orosz Vilmával, Király Ernővel, Rátkaival, Latabárral és Szirmaival a főszerepekben. Ma, husvétvasárnap délután és holnap, husvéthétfőn délután mérsékelt helyárakkal a Repülj Fecském kerül szinre. Jövő vasárnap, április 24-én, este kezdi meg Käthe Dorsch kiváló erőkből álló társulatával 8 estére tervezett vendégjátékát. Első előadásul a Kiki cimü rendkivül mulatságos vigjátékot adja, amelyben az illusztris müvésznő nagyszerü alakitást nyujt.

* **Rozgonyi gyermeklapjai a legnépszerübbek.**

Az ügyvéd és a férje

A Belvárosi Szinház elragadóan kedves és ellenállhatatlanul mulatságos vigjátéka kétségtelenül a legnagyobb sikere az idei szezonnak. Estéről-estére a zsufolt házak tomboló tapsa és harsogó kacagása ünnepli a nagyszerü előadást.

Honthy Hanna,
Makay Margit,
Hegedüs Gyula,

Delly és Gózon játsszák a kacagtatóan elmés darabot, amely minden este szinre kerül. Husvét két délutánján és jövő vasárnap délután Nagy Samu pompás vigjátéka:

Zörög a haraszt...

mérsékelt helyárakkal.

Käthe Dorsch és társulatának vendégjátéka a Király-Szinházban

A berliniek kedvenc müvésznője, Käthe Dorsch kiváló erőkből álló társulatával vasárnap, április 24-én, este ½8 órakor kezdi meg 8 estére tervezett vendégjátékát a Király-Szinházban. Vasárnap, április 24-én, a Kiki-t adja. Társulatának tagjai közül a többi szerepet Marie Stefan, Dora Tillmann, Werner Holmann, Ulrich Bettac és Hans Schwarze játsszák. Hétfőn, április 25-én, este ½8 órakor Schnitzler: Liebelei cimü darabját, kedden, április 26-án, éjjel 11 órakor: Die Frau an der Kette, Jaques Deval vigjátékát, szerdán, április 27-én, este ½8 órakor Bertou és Simon hatásos szinmüvét, a Zazá-t, csütörtökön, április 28-án, éjjel 11 órakor Hans Müller Flamme cimü drámáját adja. Pénteken, április 29-én, este ½8 órakor: Die Frau an der Kette előadását ismétli meg, szombaton, április 30-án, éjjel 11 órakor a Liebelei-t adja másodszor és vasárnap, május 1-én, este ½8 órakor a Zazá-t. Jegy mérsékelten felemelt helyárak mellett mind a 8 előadásra váltható már. Kedden, április 26-án, csütörtökön, április 28-án és szombaton, április 30-án ½8 órakor: A csárdáskirályné fog szinre kerülni.

Az ezüst kazetta

Galsworthy-premier a Vigszinházban

Az Uriemberek szerzőjének minden müve méltán tarthat számot a legnagyobb érdeklődésre. Leginkább pedig az a szindarabja, amelyet a világhirü szerző maga is a legszebb müvének vall.

Az ezüst kazetta,

amely The Silver Box cimmel közkincse az angol szinpadoknak, külföldön is mindenütt hóditott. Berlinben éppen e héten német szinészek angolul is játszották.

A Vigszinház, amely tavaly az Uriembereket vitte diadalra, az idén Az ezüst kazettát mutatja be. Szombaton lesz a premierje.

Varsányi Irén és Góthné Kertész Ella

játsszák a női főszerepeket, az angol társadalom érdekes, jellegzetes tipusait pedig

Somlay Artur, Góth Sándor, Rajnai Gábor, Szerémy Zoltán, Mály Gerő, Gárdonyi Lajos, Simon Gizi, Vágóné, Sitkey Irén, Makláry Zoltán, Bárdi Ödön, Dózsa István

vezetésével jóformán a Vigszinház egész személyzete viszi szinpadra.

Az első előadások jegyeit már árusitják.

VASÁRNAPI ÉS EGÉSZ HETI SZINHÁZI ELŐADÁSOK

M. kir. Operaház: Vasárnap: Faust (rendkivüli bérletszünet, 7). Hétfő: Farsangi lakodalom (bérletszünet, 7). Kedden nincs előadás. Szerda: Tannhäuser (B. bérlet 26. sz., 7). Csütörtök: Carmen (Raicsen Péter, a Szőllai Nemzeti Szinház müvészének vendégfelléptével, D bérlet 26. sz., 7). Péntek: Bajazzók; Parasztbecsület (ifjusági előadás, bérletszünet, 6). Szombat: Május királynője; Pierrette fátyola (Bajor Gizi vendégfelléptével); Amor játékai (A. bérlet 26 sz., 7). Vasárnap: A cigánybáró (E. bérlet 26. sz., 7).

Nemzeti Szinház: Vasárnap délután: Te csak pipálj, Ladányi; este: A fehér szarvas. Hétfő délután: Az uj rokon; este: Te csak pipálj, Ladányi. Kedd: Te csak pipálj Ladányi. Szerda: A fehér szarvas. Csütörtök: Te csak pipálj, Ladányi. Péntek: A nyul a bokorban (először). Szombat: A nyul a bokorban. Vasárnap délután: Te csak pipálj, Ladányi (3); este: A nyul a bokorban. (7).

A Nemzeti Szinház Kamaraszinháza: Vasárnap délután: Kisértetek; este: Igazgyöngy. Hétfő délután: A házi tündér; este: A diktátor. Kedd: Igazgyöngy. Szerda: Váljunk el. Csütörtök: Tanner John házassága. Péntek: Igazgyöngy. Szombat: Elzevir. Vasárnap délután: A diktátor (¼4); este: Igazgyöngy. (½8).

Vigszinház: Vasárnap délután: A Noszty-fiu esete Tóth Marival; este: Nem nősülök. Hétfő délután: A Noszty-fiu este Tóth Marival; este: Nem nősülök. Kedd: A Noszty-fiu este Tóth Marival. Szerda: Nem nősülök. Csütörtök: A Noszty-fiu este Tóth Marival. Péntek: Nem nősülök. Szombat: Az ezüstkazetta (először). Vasárnap délután: A Noszty-fiu este Tóth Marival (3); este: Az ezüstkazetta. (½8).

Magyar Szinház: Vasárnap délután: Játék a kastélyban. (3). Egész héten minden este: Csókról-csókra. (½8).

Király-Szinház: Vasárnap délután: Repülj Fecském; este: A csárdáskirálynő. Hétfő délután: Repülj Fecském; este: A csárdáskirálynő. Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat: A csárdáskirálynő. Vasárnap délután: A csárdáskirálynő (3); este: Kiki (Käthe Dorsch vendégjátéka) (½8).

Városi Szinház: Vasárnap délután: A fecske; este: Az erdészlány. Hétfő délután: A cigánybáró; este: Az erdészlány. Kedd: Az erdészlány. Szerda: A fecske. Csütörtök: Az erdészlány. Péntek: A fecske. Szombat: Az erdészlány. Vasárnap délután: Az ember tragédiája (3); este: Az erdészlány. (½8).

Fővárosi Operettszinház: Vasárnap és hétfő délután (¼4), valamint egész héten minden este: Bohózat egy párisi szállodában. (9).

Budai Szinkör: Vasárnap délután: Az iglói diákok; este: Akácfavirág. Hétfő délután: Marica grófnő (4); este: Akácfavirág. (½8).

Belvárosi Szinház: Vasárnap és hétfő délután: Zörög a haraszt. Egész héten minden este: Az ügyvéd és a férje. (½8). Vasárnap délután: Zörög a haraszt. (¼4).

Andrássy-uti Szinház: Vasárnap és hétfő délután (¼4), valamint egész héten minden este: Az utolsó lord (Biller Irén, Csortos Gyula); Magyar Páva; Rajta-rajta; Szegény Hannibál; A singapuri keselyü; Vaszary Piroska uj magánjelenete; Eggert Márta énekel; Radó magánszáma. (½9).

Teréz-köruti Szinpad: Egész héten minden este: Nagy Endre, Salamon Béla. Lélekidomár; En garde; Abimélek; Pipi; Főrendek; Képviselőtanfolyam; Házasságlevél; Vogmuc halála; Náci bácsi; Csak finoman; Uj vállalat. (½9).

Budapesti Szinház: Vasárnap délután: János vitéz; este: Nincs már zsidó Pesten. Hétfő délután: Nincs már zsidó Pesten (¼4); este: Cigánybáró. (½8).

Royal-Orfeum: Vasárnap és hétfő délután (3), valamint egész héten minden este: Világvárosi varieté müsor: Néger arisztokraták; Gauthier, a világ legokosabb kutyáival; Ted Kid Lewis, a boxolás ex világbajnoka, aki minden előadásban más-más ellenféllel mérkőzik; 2 Reinhardt; Flamagan, a kétagyu ember; Alvin és Kenny Browning's; Nász-tér 10. (kis operácska). Solti Hermin Szokolay Olly, Dénes Oszkár. (8)

Kis Komédia: Egész héten minden este: Dr. Csalafinta; Ein weisser Rabe. Rott, Steinhardt, Türk, Darinka. (½9)

Hangversenyek.

HARMONIA HANGVERSENYEI:

* **Hubermann** V. (zenekari) estje április 28-án a filharmonikusokkal. D.rk Fock vezényel. Az idei szezon e legszenzációsabb estjére néhány napon belül jegy nem lesz kapható.

* **Silwinski József,** a nagy lengyel zongoramüvész, kit mindenütt, mint a legnagyobb Chopin-interpretátorok egyikét ünnepelnek, április 22-iki Chopin-estjén többek között a H-moll szonátát is játssza.

* **Damokos László** II. zongoraestje május 4-én.

* **Dirner Gusztáv dr.** május 5-iki II magyar nótaestjén dr. Kesztler Edéné Hodossy Gida költeményeit szavalja.

Világszenzáció az eredeti kubán kozák kórus

Budapesten csak két hangversenyt ad, április 23-án és 24-én a Vigadóban Semjon Ignatieff hirneves orosz zeneszerző vezénylete alatt, aki a volt cári birodalom katonazenekarainak főfelügyelője volt. A kozákok jelenleg Skandináviában aratnak páratlan sikert, ahol egy hétre tervezett tartózkodásukat öt héttel kellett meghosszabbitaniok. Kopenhágában egy helyett nyolc koncertet adtak és az öreg özvegy cárné előtt is énekeltek, aki elragadtatásában a kórus minden tagját egy aláirásos fényképével megajándékozta. Bucsuhangversenyüket 10.000 hallgató tomboló sikere kisérte. Jegyek Rózsavölgyinél.

A Societa Polifonica Romana diszhangversenye az Operában Klebelsberg Kuno gróf kultuszminiszter védnöksége alatt hétfőn, április 25-én este 8 órakor

A római bazilikák és a sixtusi kápolna énekesnőiből összeállitott 60 tagu kórusnak hatalmas klasszikus müsora mons'gnore Raffaele Casimiri vezényletével. Páris, London, Róma, Wien, Berlin, Newyork, Chicago operáinak örökké emlékezetes sikere. Jegyek az Operaház pénztáránál és Pfeiffer könyvkereskedésében (Kossuth Lajos-utca 5).

RÓZSAVÖLGYI HANGVERSENYEI:

* **Az országos Beethoven zeneünnep népszerü hangversenyei:** Ma, április 17-én, husvét vasárnap délelőtt 11 órakor a Városi Szinházban filharmóniai hangverseny. Müsor: Esz-dur zongoraverseny (Dohnányi) és a IX. szinfónia; kedden, április 19-én (Z. félnyolckor) Dohnányi Ernő szonátaestje.

* **Havas Gyöngyi**ária- és dalestje Gyöngyössy Judit közreműködésével április 20-án. Kisér Herz Ottó dr.

* **Az eredeti kubán kozák kórus hangversenyei** április 23-án és 24-én.

* **Spalding Albert** az egyedüli a hegedüvilágnagyságok között, aki nem volt nálunk. Öt tartják a klasszikusok egyik legnagyobb interpretálójának. Április 24-én mutatkozik be Dohnányi Ernővel együtt adott szonátaestén. Müsoron: Frühling-szonáta. Szólóestje április 27-én lesz nagyszerü müsorral.

* **Bach Kantate-est** ismétlése vasárnap, 24-én a fasori ref. templomban. Basszusszólló Győri Pál dr.

* **Balázs Árpád** e szezonban utolsó magyar nótaestje május 7-én.

* **Országh Tivadar** hegedüestje 24-én (Z. félhat)kor). Müsoron: Bach, Beethoven, Mendelssohn, Hubay és ujdonságok. Közreműködnek Szabó Lujza és Szabó Emil. Jegyek Bárdnál. (Koncert.)

* **Hir Sári** zongoraestje április 23-án. (Fodor.)

* **Mérő Renée** április 21-iki hangversenyének müsorán Bach-ária (orgonakisérettel), Schubert-, Schumann-, Brahms-dalok, Margareta áriája, Pillangó kisasszony stb. szerepel. (Z. félkilenc. Bán.)

* **Sipos Bella** irónő és K. Szitár Kornélia operaénekesnő estje április 24-én. (Z. félhat. Bán.)

FILMSZINHÁZ

* **A Kamara husvéti előadásai:** *Tánc a nő körül.* Laura La Plante-film és *Jákób leánya* előadásai 3, ¾5, ½7, ¼9 és 10 órakor.

* **Laura La Plante nagy filmje:** *Tánc a nő körül*, Zigoto és Buster burleszkek husvéti előadásai a *Corvinban* ½4, ½6, ½8 és ½10 órakor.

* **Tánc a nő körül,** Laura La Plante attrakciós vigjátéka, Zigoto és Fix-Fox burleszkek az *Orion Szinházban* husvét mindkét napján ½4, ½6, ½8, ½10 órakor.

A mozik mai müsora:

CAPITOL: Jákob leánya (egy newyorki zsidó család szerencsés 3 fejezetben) Elhagyottan (Hektor Malot világhirü regénye filmen, 10 fejezetben). Hétk.: 5, ¼8, ¼10, vasár- és ünnepnap: ¼4, ½6, ½8, ½10.

CORVIN (Tel.: J. 389—88 és J. 395—84): Tánc a nő körül (vigj. 8 felv.). Zigoto és a felesleges harmadik (burl. 2 felv.). Solti Hermin legujabb dalaival. Hétk.: ½6, ½8, ½10, vasár- és ünnepnap: ½4, ½6, ½8, ½10. Husvéthétfőn délelőtt 11 órakor film-matiné az esti müsorral, mérsékelt helyárakkal.

CORSO (Váci-u. 9. Tel. T. 263—99): Jackie Coogan főszereplésével: A kis zsoké (vigj. 7 felv.) Az álarcos kapitány (7 felv., főszereplő: Richard Barthelmess. Dorothy Mackaill). Próbászka Ottokár temetése. Előadások minden nap: 4, ¾6, ½8, ½10.

DÉCSI-MOZI (Teréz-körut 28.): A kis zsoké (8 felv., főszereplő: Jackie Coogan). Az ördöngös Ranson (Álarcos kapitány). Zigotto — a felesleges harmadik. Előadások hétk.: 4, 6, 8, 10, vasár- és ünnepnap: ¼4, 5, ¾7, ½9, 10.

ELIT-MOZGÓ (Lipót-körut 16.): A Visztula hajósa (főszereplő: Várkonyi Mihály). A nap fia (Winnetou). Magyar híradó. Előadások vasárnap: 3, ¾5, ½7, ¼9, ¾10.

ELDORÁDÓ (Népszinház-u. 31.): Farsangi mámor (8 felv., főszereplő: Harry Liedtke). A párduckölyök (vigj. 8 felv., főszereplő: Hoot Gibson). Vasárnap kivételével Theodor és Társa (vigj. 7 felv.). Hétk. 5, ¼8, ½10, ünnepnap: 3-tól folyt.

FORUM (Kossuth L.-u. 18. Tel.: T. 74—37 és 74—38): A mulató Páris! (énekes, táncos filmrevü. főszereplő: Josephine Baker, Somogyi Nusi, Ujváry Lajos, Simon Marcsa stb.) Hétk.: 5, ½8, ½10, vasár- és ünnepnap: 4, 6, 8, 10.

KAMARA (Tel.: J. 440—27): Tánc a nő körül (vigj. 8 felv.). Jákob leánya (filmregény a gettóból 8 felv.) Előadások hétk.: ¼5, ¼7, 8, 10, husvétvasárnap és hétfőn: 3, ¾5, ½7, ¼9, 10. Husvéthétfőn délelőtt 11 órakor film-matiné az esti müsorral, mérsékelt helyárakkal.

OMNIA: Mea Culpa! (társadalmi dráma 9 felv.). Az éjszaka lovagja (filmjáték 8 felv., főszereplő: Várkonyi Mihály és Corda Mária). Híradók. Előadások hétk.: ½6, ½8, ½10, vasár- és ünnepnap: ¼4, ½6, ½8, ½10.

ORION (Tel.: J. 450—01): Tánc a nő körül (vigj. 8 felv.). Zigoto és a felesleges harmadik (burleszk 3 felv.) Fix-Fox és a négerek (burl. 2 felv.). Hétk.: ½6, ½8, ½10, vasárnap és hétfőn: ¼4, ½6, ½8, ½10. Husvéthétfőn délelőtt 11 órakor film-matiné az esti müsorral, mérsékelt helyárakkal.

OLYMPIA (Tel.: J. 120—47): Vigyázz, ha jön a vonat! (Burl. 7 felv., főszereplő: Zigotto) Farsangi mámor (A karnevál hercege, szerelmi reg. 7 fej., főszereplő: Harry Liedtke). Előadások hét.: 4, 6, 8, 10, ünn.: ¼4, 5, ¼7, 8, ¼10.

PALACE-FILMSZINHÁZ: Mégis te leszel a férjem (vigjáték 6 felv., főszereplő: Patsy Ruth Miller). A hómezők hőse (Bintintin legujabb slágere 6 felv.). Előadások hétk.: ½6, ¾8, 10, vasárnap és hétfő: 3, ¾5, ½7, 8, ¼10.

RADIUS (v. Renaissance): Hector Malot világhirü regénye: Elhagyottan (10 felv.) Nem akar Nősülni? bohózat 6 felv.) Pethlen és Mussolini római találkozása. Hétk.: ½6, ½8, ¼10, ünnepnapokon: ¼4, ½6, ½8, ¼10.

ROYAL-APOLLÓ: A citadella háme (7 felv.). En vagyok a gyilkos! (Pünkösdi tört. 6 felv.) Szivek keresztezése (Gaál Gyula oktató filmje 2 felv.). Előad. csüt.: 5, ½8, ¼10 ünnepnap: 4, 6, 8, 10.

UFA: Afrika csodavilága (a fekete nép titokzatos életének, eredeti táncainak, a néger vadászatoknak és szerelmeknek filmje). Dal rózsája. Tinta Matei. Előadások hétk.: 5, ½8, ¼10, vasárnap és hétfőn: ¾4, ¾6, 8, 10.

URÁNIA (Tel.: J. 460—45 és J. 460—46): A kis zsoké (vigj. 7 felv., főszereplő: Jackie Coogan). Az álarcos kapitány (valandos tört. 7 fej.). Híradó. Előadások hétk.: 5, ½8, ¼10, vasárnap és hétfő: ¼4, ½6, ½8, ¼10.

Belvárosi Szinház

A szezon legnagyobb vigjátéksikere

Az ügyvéd és a férje

Az Andrássy-uti Szinház hires müsora!

Biller Irén. — Csortos Gyula vendégjátéka. — Magyar Páva. — Rajta-rajta! Vaszary Piroska uj magánjelenete. — Eggert Márta, a kis csodaprimadonna.

Ma már egész Pest tudja, hogy az Andrássy-uti Szinháznak hosszu évek óta nem volt ilyen ragyogó müsora, mint a mostani. Biller Irén, Csortos Gyula és Boross Géza diadalmas sikerre vitték: Az utolsó lord énekes vigjátékot. A Magyar Páva képei gyönyörüek, elragadók. A Rajta-rajta! cigányzenés vigjáték szenzációs. Dajbukát Ilona, Bársony István és Fekete Pál tökéletes előadást nyujtanak. Vaszary Piroska Karinthy uj magánjelenét adja elő viharos tetszéssel. Eggert Márta, a kis csodaprimadonna mindenkit bámulatba ejt. Rengeteget kacagnak Békeffi: Szegény Hannibál tréfáján, A singapuri keselyü bohózaton és a Soha többé! vigjátékon, Radó Sándor slágerkupléin.

Husvétvasárnap és hétfőn délután ½4 órakor is a teljes müsor kerül szinre. Olcsó helyárak! (Telefon 295—98.)

Nem szabad a szerelemmel játszani!

Mondain superfilm-attrakció 10 felv.

Ne sajnálja a pénzt villamosra

és akármilyen messze lakik,

jöjjön el és nézze meg az AFRIKA CSODAVILÁGÁT **az UFÁBA!**

Husvétvasárnap és husvéthétfőn d. u. 4 órakor és minden este 9 órakor

Bohózat egy párizsi szállodában

Fővárosi Operettszinház

Husvétkor egész Pest örül:
Itt van

LAURA LA PLANTE

szenzációs uj filmje:

TÁNC A NŐ KÖRÜL

CORVIN **KAMARA** **ORION**

Április 21-én, csütörtökön jön

IVAN MOSJOUKINE

UFA diadalmas alakitása! **OMNIA**

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 KRP 24

HÉTFŐI HÍREK

1021

Herman Lipót önarcképe

Herman Lipót

Herman Lipót festőművész — a magyar művésztársadalom népszerű Lipi bácsija — e héten ünnepli 85-ik születésnapját. Az idős mester derűje, s munkakedve töretlen. Még most is mindennap órákat tölt festőállványa előtt: szeretettel örökíti meg szűkebb pátriája, a XI. kerület hangulatos utcáit, személyesen ismeri, s festi, rajzolja a Gellérthegy oldalába kapaszkodó göcsörtös faóriásokat, de ceruza-, illetve ecsetvégre kapja a hozzá gyakran bekopogtató hazai és külföldi vendégeket is. „A festés számomra munkaterápia" — mondja. „Ha fáradt vagyok, nem jól érzem magam, egy-két óra palettával a kézben, s máris elrendeződtek idegszálaim, visszanyertem kedélyemet." Lipi bácsi — születésnapjával egyidőben — „házi jubileumot" is tart; éppen hetven éve, hogy fáradhatatlanul írja — rajzolja — naplóját; már a húszezredik oldalnál tart.

elmúlt két évtized során az emberiség — a megismétlődő imperialista provokációk ellenére — nem zuhant új világégés szakadékába, az a Szovjetunió és a szocialista tábor ereje, következetes békepolitikája mellett elsősorban ennek a mozgalomnak köszönhető.

Pedig nem volt síma már az indulás sem: az első világkongresszust két városban — Párizsban és Prágában tartották, mivel annak idején a küldöttek jelentős része nem kapott francia beutazási engedélyt. S alig egy évvel később, a mozgalom atomfegyverek eltiltását követelő stockholmi felhívását néhány hónap alatt már 500 millió ember írta alá. Elsősorban az akkor született imperialista háborús szövetség: a NATO elleni tiltakozásul.

A békéért vívott küzdelem, a világméretű harc a háborús kalandorok ellen semmit sem lanyhult, sőt mind hatalmasabbá, ütőképesebbé vált az elmúlt két évtized során. Erre szükség is van: az imperialista uszítás is fokozta hangját, növelte a fenyegető jelenségek számát és körét. De ezzel együtt — vagy éppen ezért — mind nagyobb és összefogottabb azoknak a tábora, akik megálljt parancsolnak a vérre, pusztításra, nyomorra spekulálóknak, a világ különböző részein gyűlöletet és ellentétet szítóknak.

Camping-
bérlet